

2020-2021

**Matematik
Fen Bilimleri
Türkçe
Sosyal Bilgiler**

6
Sınıf

1. ÜNİTE
ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

MATEMATİK

SAYFA

FEN BİLİMLERİ

SAYFA

TÜRKÇE

SAYFA

SOSYAL

SAYFA

6.SINIF 1. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

MATEMATİK

Bu kitapçık ANKARA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

DOĞAL SAYILARLA İŞLEMLER KAVRAM HARİTASI

2) İŞLEMÖNCELİĞİ

- a) Üslü Sayılar
- b) Parantez içindeki işlemler
- c) Çarpma veya Bölme İşlemleri
- d) Toplama veya Çıkarma İşlemleri

Aynı önceliğe sahip işlemlerin sırası soldan sağa doğru belirlenir.

1) ÜSLÜ SAYILAR

a^n şeklinde yazılan sayılara üslü sayılar denir. a taban, n üs veya kuvvet olarak isimlendirilir.

$a^n = a.a.a...a$ (n tane a)
 a üzeri n veya a 'nın n . kuvveti şeklinde okunur.

1'in bütün doğal sayı kuvvetleri 1'dir.

Sıfır hariç bütün sayıların sıfırıncı kuvveti 1'dir.

Bir doğal sayının birinci kuvveti kendisidir.

10 sayısının kuvveti bulunurken 1 sayısının yanına kuvvet kadar sıfır atılır.

DOĞAL SAYILARLA İŞLEMLER

3) DAĞILMA ÖZELLİĞİ VE ORTAK ÇARPAN PARANTEZİ

a) Çarpma işleminin toplama işlemi üzerinde dağılma özelliği

$$a.(b+c) = a.b + a.c$$

b) Çarpma işleminin çıkarma işlemi üzerinde dağılma özelliği

$$a.(b-c) = a.b - a.c$$

c) Ortak çarpan parantezi-ne alma

$$a.b + a.c = a.(b+c)$$

$$a.b - a.c = a.(b-c)$$

ETKİNLİK 1

Aşağıda verilen etkinlikte her bir kutuya 1'den 9'a kadar bütün rakamları yalnız bir kez kullanarak yerleştiriniz. Soldan sağa doğru ve yukarıdan aşağıya doğru işlemleri gerçekleştirirken işlem önceliğine dikkat edilmelidir.

Örnek:

8	-	3	-	1	=	4
+		+		x		
6	-	4	/	2	=	4
-		+		+		
5	x	9	-	7	=	38
9		16		9		

	x		-		31
+		-		x	
	x		÷		24
-		-		+	
	+		x		10
3		0		13	

	+		-		2
+		÷		x	
	÷		x		36
+		+		-	
	x		+		43
18		8		44	

	x		+		52
x		+		+	
	+		+		13
-		+		-	
	+		+		14
53		20		3	

	-		x		2
x		-		x	
	÷		x		6
-		+		+	
	+		+		19
30		13		8	

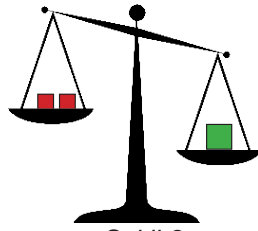
Doğal Sayılarla işlemler Çoktan Seçmeli Test 1

1. Bir eşit kollu terazinin denge durumu Şekil -1 de verilmiştir.

Şekil 1

Bu eşit kollu terazinin sol kefesine 3 kilogramlık ağırlıklardan iki tane, sağ kefesine 10 kilogramlık ağırlıklardan bir tane yerleştirildiğinde Şekil-2'deki durum oluşmaktadır.

Şekil 2

Buna göre Şekil-2 deki terazinin kefeslerine, kilogram cinsinden ağırlıkları birer işlemle tanımlanan seçeneklerdeki cisimlerden hangileri belirtilen kefeye yerleştirilirse Şekil-1 de gösterilen denge durumu oluşmaz?

- A) Sol kefeye: $5^2 \times 2^2 \div 20$
Sağ kefeye: $5 \times 6 - 10 \times 3 + 1$
- B) Sol kefeye: $28 - 36 \div 3 \times 2$
- C) Sol kefeye: $(12 - 4 \div 2) \div 2 - 1$
- D) Sol kefeye: $24 \div 2^3 \times 6$
Sağ kefeye: $[(9^2 \div 3) - (10 \times 2)] \times 2 - 1^7$
2. Teknoloji tasarım dersinde yıl sonu sergisi için her sınıftan 8 öğrenci ile atölye çalışması yapılacaktır. Her bir öğrenci 12 etkinlik yapacaktır. Öğretmen ise her bir sınıfa 6 etkinlik ile katkıda bulunacaktır. Bu çalışmaya okulda 9 sınıf katılacaktır. Buna göre okulda toplamda oluşacak olan etkinlik sayısı aşağıdaki işlemlerden hangisi ile ifade edilir?
- A) $12.(8+6)$
- B) $12.(8.9 +6)$
- C) $9.(6.8+12)$
- D) $9.(12.8+6)$

3. Alfabemizde a,e,ı,i,o,ö,u,ü harfleri sesli harfler diğerleri ise sessiz harfler olarak adlandırılır.

Ayça bir kelimenin kodunu; kelimedeki sesli harflerin toplam sayısını taban, sessiz harflerin toplam sayısını ise üs olarak yazarak oluşturuyor. Bir cümlenin kodunu ise cümleyi oluşturan kelimelerin kodlarının toplamı olarak belirliyor.

Örneğin;

“ Elif geldi.” cümlesinin kodunu şöyle buluyor:

Elif kelimesinin kodu $2^2 = 4$

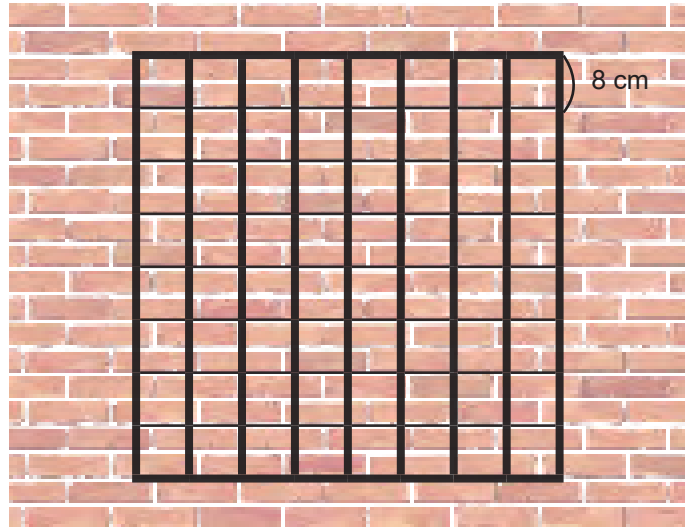
Geldi kelimesinin kodu $2^3 = 8$

$4 + 8 = 12$ olarak buluyor.

Ayça “Okulda olmak çok güzel.” cümlesinin kodunu oluşturmak isterse cevabını kaç bulur?

- A) 44
B) 45
C) 46
D) 5

4. Yağmur Öğretmen yapacağı bir etkinlik için okul duvarında, kenar uzunluğu 8 cm olan eş karesel bölgeler oluşturmuştur.

Buna göre etkinlik yapılacak toplam alan kaç santimetrekaredir?

- A) 8^3 B) 8^4 C) 8^5 D) 8^6

5. Ahmet Bey bayramda üç torununun her birine birer tane 30 ar liralık tişört, 20 şer liralık oyuncak ve 5 er liralık çikolata almıştır.

Buna göre Ahmet Bey'in hediyeler için harcadığı toplam para aşağıda verilen işlemlerden hangisi ile gösterilemez?

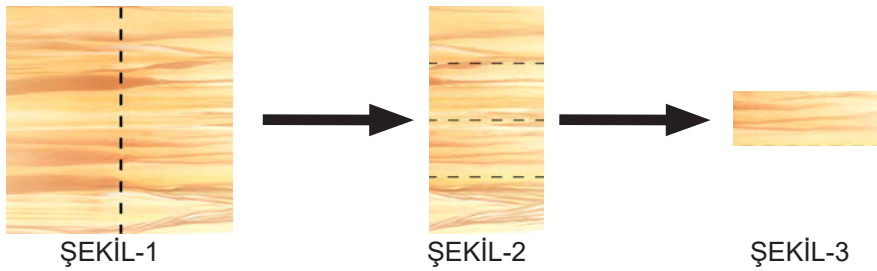
- A) $90 + 60 + 15$
B) $50 \cdot 3$
C) $3 \cdot 55$
D) $3 \cdot (30 + 20 + 5)$

6. Depremler, yer altındaki büyük kitlelerinin kırılması sonucu oluşur. Örneğin 3 büyüklüğündeki bir depremde yer altında 10 futbol sahası büyüklüğünde bir kırılma gerçekleşirken; 4 büyüklüğündeki bir depremde 100 futbol sahası büyüklüğünde, 5 büyüklüğündeki bir depremde ise 1000 futbol sahası büyüklüğünde bir kırılma gerçekleşir.

2011 yılında Van'da yaklaşık 7 büyüklüğünde bir deprem yaşanmıştır. Bu depremde yer altında gerçekleşen kırılmanın yaklaşık kaç futbol sahası büyüklüğünde olduğu aşağıda verilen üslü ifadelerden hangisi ile gösterilebilir?

- A) 10^4
B) 10^5
C) 10^6
D) 10^7

7. Uzunluğu 40 santimetre olan kare şeklindeki tahta parçası kesikli çizgiler boyunca önce Şekil-1'deki gibi iki eş parçaya, daha sonra Şekil-2'deki gibi 4 eş parçaya bölünüyor.

Buna göre Şekil-3'teki tahta parçasının santimetre cinsinden çevre uzunluğunu gösteren işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $40 \div 2 + 20 \div 4$
B) $40 \times 2 + 20 \times 4$
C) $2 \times (40 \div 2 + 20 \div 4)$
D) $2 \times (40 \div 2 + 40 \div 4)$

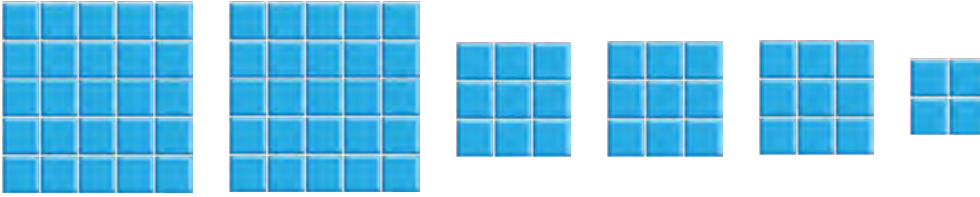
8. Aşağıdaki 5 boş kutuya her kutuda farklı sayıda top olacak şekilde özdeş toplardan atılıyor.

Her kutuda bulunan top sayısı toplam top sayısını tam olarak böldüğüne göre toplam top sayısı kaç olabilir?

- A) 12 B) 28 C) 44 D) 45

9. Bir mutfakta bulunan birim kare şeklindeki fayansların tamamı aşağıdaki gibi gösterilmiştir.

Buna göre şekildeki fayansların toplam alanını veren üslü ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $2.5 + 3.3 + 4$
B) $2.5^2 + 3.3^2 + 2^2$
C) 3.3^2
D) $3^2.3^3$

10. Aşağıda açık halleri verilen küpler, kapalı hale getirilecektir.

Buna göre seçeneklerde verilen küplerin hangisi kapalı hale getirildiğinde karşılıklı yüzlerinde yer alan ifadeler birbirine eşit olur?

A)

2^5			
3^2	81	9^1	9^2
			64

B)

2^4			
2^6	2^3	8^2	
		4^2	8^1

C)

	2^3		
5^2	25	2^4	4^2
		8^1	

D)

	0^5		
4^2	6^2	2^4	36
	5^1		

11. Aşağıda uzunlukları 60 santimetre olan dikdörtgen şeklinde kırmızı ve mavi renkli iki karton gösterilmiştir.

Kırmızı karton 4 kez, mavi karton 3 kez kesilerek her bir karton kendi arasında eşit uzunluktaki parçalara ayrılıyor. Bu parçalar bir kırmızı bir mavi olacak şekilde 3 santimetrelilik kısmı üst üste gelecek şekilde yapıştırılıyor.

Buna göre yapıştırma sonucu oluşturulan şeklin boyu kaç santimetredir?

A) 64

B) 72

C) 84

D) 96

12. Aşağıda 1'den 100'e kadar sayıların yazılı olduğu birim kareler yer almaktadır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Elif bu birim karelerden 2'nin 1'den büyük doğal sayı kuvvetlerinin yazılı olduğu birim kareleri sarıya, Hasan da 4'ün doğal sayı katlarının yazılı olduğu birim kareleri maviye boyuyor.

Buna göre bu birim karelerden kaç tanesi hem mavi hem de sarıya boyanmıştır?

A) 5

B) 8

C) 12

D) 15

Doğal Sayılarla İşlemler Açık Uçlu Sorular

1. E-devlet şifresini unutan Merve Hanım aşağıda verilen bilgilerden yararlanarak yeni bir e-devlet şifresi oluşturacaktır.
- Şifre rakam ve sesli harflerden oluşacaktır.
 - Şifrede 0,1,2 rakamları kullanılmayacaktır.
 - Diğer rakamlardan 2 tane seçilerek küçük olanın karesi, büyük olanın küpü hesaplanacak ve bulunan değerler küçükten büyüğe doğru yan yana yazılacaktır.
 - Şifrenin sayılardan oluşan kısmı 4 basamaklı ise sonuna 3 harf, 5 basamaklı ise 2 harf ve 6 basamaklı ise 1 harf eklenerek şifre oluşturma işlemi tamamlanacaktır.
- Örneğin; rakamlardan 5 ve 7'yi seçildiğinde 5^2 ve 7^3 den 25343Eİ şifresi oluşturulabilir.

A) Buna göre aşağıda verilen şifrelerden hangisi ya da hangileri Merve Hanım'ın belirlemiş olduğu şifre olamaz?

I. 9512EAİ
IV. 25216UE

II. 81125Eİ
V. 3649OİE

III. 16343İÖ
VI. 125216UA

B) Siz de bu kuralları göz önünde bulundurarak Merve Hanım'ın kullanabileceği 4 adet şifre türetiniz.

2. Aşağıdaki tabloda mağazalara göre aynı markaya ait aynı futbol topunun fiyatları verilmiştir.

MAĞAZA	A	B	C	D
FUTBOL TOPU ÜCRETİ (TL)	16	15	18	18

Mağazalarda bu futbol topuna çeşitli indirimler uygulanmaktadır.

- A mağazasından alınan her iki futbol topunun toplam fiyatını oluşturan sayının rakamlarından küçük olan tabana büyük olan üs kısma yazılarak bulunan sonuç kadar indirim yapılmaktadır.
- B mağazasından alınan her iki futbol topunun toplam fiyatından 5 TL indirim yapılmaktadır.
- C mağazasından alınan her iki futbol topunun ikincisine fiyatın yarısı kadar indirim yapılmaktadır.
- D mağazasından alınan her üç futbol topunun birinden ücret alınmamaktadır.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

A) A mağazasından iki futbol topu alındığında kaç TL ödeme yapılır?

B) B mağazasından 4 futbol topu alındığında kaç TL ödeme yapılır?

C) C ve D mağazalarından yedişer futbol topu alındığında hangi mağaza daha ekonomiktir?

D) A ve D mağazalarından en az kaç futbol topu alındığında eşit ödeme yapılır?

3. Nilüfer ve Ceyda hesap makinesi üzerinde bir işlem oyunu oynuyorlar. Oyunda, oyunculardan biri bir işlem tuşu ve bir rakam tuşuna basmayı yasakladıktan sonra karşı tarafa bir işlemin sonucunu soruyor.

Oyunda Ceyda, 6 ve + tuşlarını yasaklayıp $6 \cdot 5$ işleminin sonucunu soruyor.

Buna göre Nilüfer'in soruya verebileceği üç farklı cevap belirleyiniz.

Örnek cevap:

$$(7 - 1) \cdot 5$$

$$(8 - 2) \cdot 5$$

$$(9 - 2) \cdot 5$$

4. 02.02.2020 tarihli su faturasını inceleyen Levent Bey, faturada kullanılan su bedeli tutarının silindiğini görmüştür. Su faturasındaki;

İlk Okuma: Bir önceki fatura kesim tarihinde su sayacında yazan sayıyı

Son Okuma: Son fatura kesim tarihinde su sayacında yazan sayıyı

Atık Su Bedeli: Belediyenin tüm su abonelerinden aldığı sabit ücreti

Çevre Temizlik Vergisi: Tüm su abonelerinden alınan temizlik vergisini ifade etmektedir.

Her abonenin TL cinsinden fatura tutarı kullanılan su bedeline, atık su bedeli ile çevre temizlik vergisi eklenerek hesaplanmaktadır.

SU TÜKETİM FATURASI	
ABONE NO: 0000000001	
ADI SOYADI: L. YILMAZ	
TARİH: 02.02.2020	
İLK OKUMA(m ³)	1009
SON OKUMA(m ³)	1024
KULLANILAN SU BEDELİ (TL)	...
ATIK SU BEDELİ (TL)	27 TL
ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ (TL)	5 TL
TOPLAM BORÇ (TL)	92 TL
SON ÖDEME TARİHİ	17.02.2020

Levent Bey'in yukarıdaki su faturasını inceleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- A) Bu faturaya göre kullanılan su miktarı kaç metreküptür?
- B) Levent Bey'in yukarıdaki faturasında silinmiş olan "Kullanılan Su Bedeli" tutarı kaç TL'dir?
- C) Bu faturaya göre suyun m³ fiyatı kaç TL'dir?
- D) Levent Bey, bir sonraki ay en çok kaç metreküp su kullanırsa hesaplanacak fatura tutarı 70 TL'den az olur?
- E) Fatura hesabında değişikliğe gidilmiş ve 2020 yılının Mart ayından itibaren kullanılan su bedelinin yarı ücreti atık su bedeli olarak belirlenip, faturaların bu ücretlendirmeyele hesaplanacağı duyurulmuştur. Buna göre Levent Bey 2020 Mart ayında en çok kaç metreküp su kullanırsa hesaplanan fatura tutarı 80 TL'den az olur?

5. Bir basketbol karşılaşmasında ilk çeyrekte takımlardan birinin en az 1 tane 2 sayılık ve 1 tane 3 sayılık atış isabetinin olduğu ve hiç serbest atış isabetinin olmadığı bilinmektedir.

İlk çeyrek bittiğinde bu takım 27 sayılık bir skora ulaşmıştır. Toplam kaç isabetli 2 sayılık ve 3 sayılık atış yapmış olabilir? Açıklayınız.

6. Bir kahve firması müşterileri için üç farklı boyutta ürün seçeneği sunmaktadır.

Hazırlanan ürünler için kullanılan malzeme miktarları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Boyut	Küçük	Orta	Büyük
İçindekiler			
Krema-süt-şeker karışımı	50 ml	100ml	150ml
Kahve miktarı	5g	10g	15g

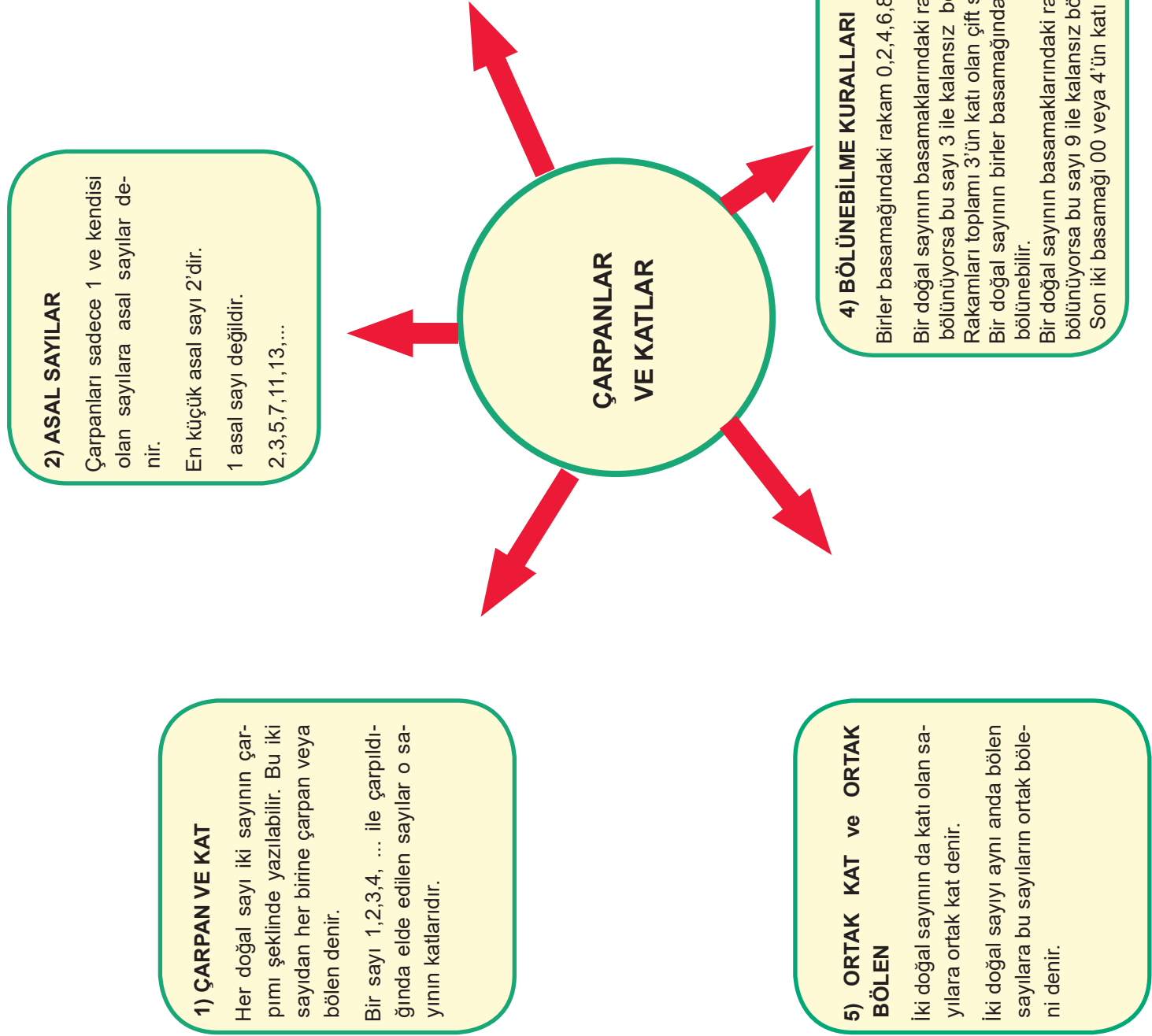
100 ml Krema-süt-şeker karışımının maliyeti 2 TL, 5 gr kahvenin maliyeti 4 TL, karton bardak maliyeti bardak başına 1 TL'dir. Kahve firması küçük boy üründen 3 TL, orta boy üründen 5 TL ve büyük boy üründen 7 TL kar elde etmeyi beklemektedir.

A) Küçük boy kahvenin satış fiyatı kaç TL'dir?

B) Kahve firmasının günlük kar beklentisi 150 TL olsaydı hangi boy kahveden kaç adet satması gerekirdi?

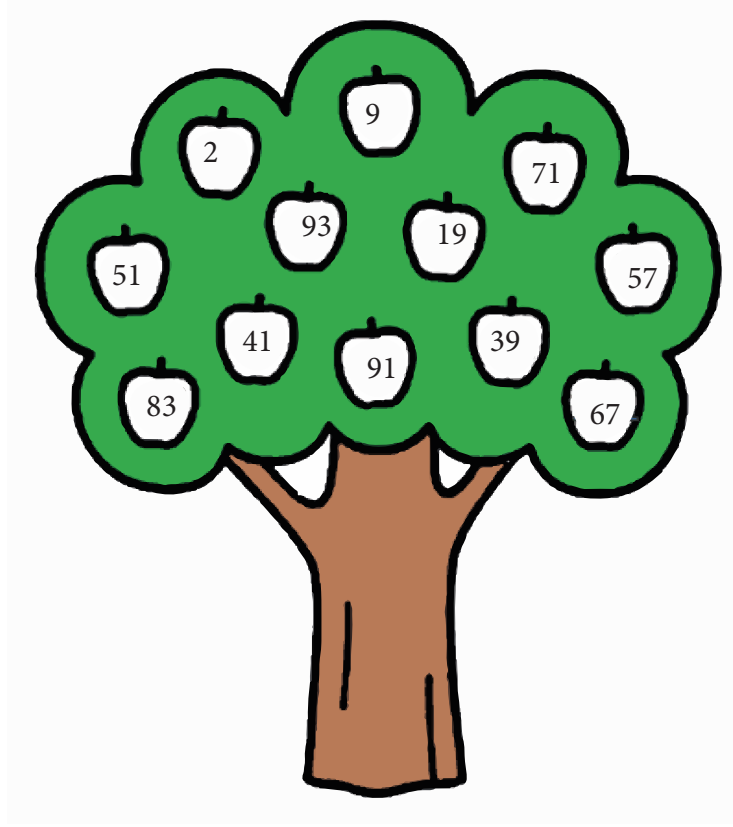
C) Bu firma her boyuttaki üründen 20 adet satmış olsaydı kaç TL kar ederdi?

D) Kar beklentisini ve bardak boyutunu kendiniz belirleyerek kendi ürününüzü tasarlayınız.

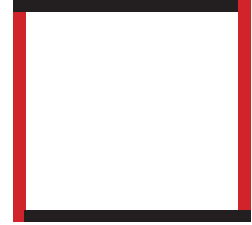
ETKİNLİK 1

Aşağıdaki ağaçta sadece iki bölüni olan sayıların yazılı olduğu elmaları kırmızı renge boyayınız.

ETKİNLİK 2

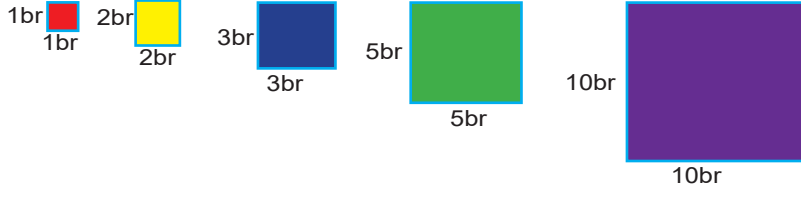
Aşağıdaki şekilde gösterilen uzunluğu 36 cm olan kırmızı tel ve 64 cm olan siyah tel eşit uzunluklarda kesilerek şekildeki gibi kare çerçeveler oluşturulmak isteniyor.

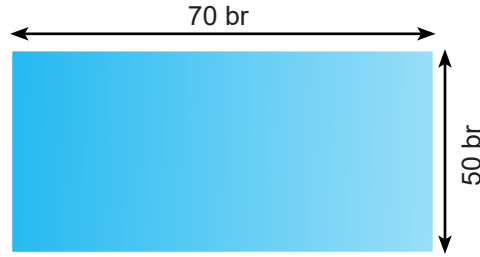
Bu şekilde farklı büyüklükte çerçeveler oluşturulabilir mi? Oluşturulabilirse çerçevelerin farklı boyutlarına göre adet sayısını bulunuz?

ETKİNLİK 3

Renkli Kaplama

Yukarıdaki karesel kağıtlarla aşağıda kenar uzunlukları verilen dikdörtgen kartonun ön yüzeyi, kağıtlar arasında boşluk kalmayacak ve kartonun kenarıyla çakışacak biçimde tamamen kaplanacaktır.

Buna göre;

- A) Sadece aynı renk karesel kağıtlar kullanılarak kaplama yapılmak istenirse hangi renk karesel kağıtlar kullanılabilir?
- B) En az sayıda karesel kağıt kullanılmak istenirse hangi renk kare kağıt seçilmelidir? Bu renkteki kağıttan kaç tane kullanılmalıdır?
- C) En fazla sayıda karesel kağıt kullanılmak istenirse hangi renk kare kağıt seçilmelidir? Bu renkteki kağıttan kaç tane kullanılmalıdır?

Çarpanlar ve Katlar Çoktan Seçmeli Test 1

1. Aşağıda 1 den 20 ye kadar olan sayılarla numaralandırılmış lambalardan oluşan bir düzenek kurulmuştur.

Düzenekteki mavi butona basıldığı zaman 3 ile tam bölünebilen sayılarla numaralandırılmış lambalar yanmaktadır. Kırmızı butona basıldığı zaman 12 sayısının doğal sayı çarpanları olan lambalar yanmaktadır.

Her iki durumda da yanan kaç adet lamba vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

2. ve 3. sorular aşağıda verilen ifadeye göre cevaplanacaktır.

Tuğba Öğretmen çarpanlar ve katlar konusunu işlerken, tahtada yazan her bir sayıyı asal çarpanlarının çarpımı şeklinde yazarak aşağıdaki gibi sembollerle ifade etmiştir.

2. Buna göre şekildeki 7. kartta aşağıdaki şekillerden hangisi olabilir?

- A)
- B)
- C)
- D)

3. Yukarıdaki örüntü 25'e kadar devam ederse sayıları oluşturmak için kaç farklı şekil kullanılır?

A) 7

B) 8

C) 9

D) 10

4. Erdem Apartmanı'nın güvenlik sistemindeki dairelere ait güvenlik şifreleri daire numarasına göre belirlenmiştir. Şifreler;

- Daire numarasının çarpan sayısı ile başlıyor.
- Daha sonra daire numarasının asal çarpanları küçükten büyüğe sıra ile yazılıyor.
- Son olarak daire numarasının rakamları toplamı asal sayı ise # sembolü, daire numarasının rakamları toplamı asal sayı değil ise * sembolü ile şifre tanımlanıyor.

Buna göre Erdem Apartmanı'nda bulunan 36 numaralı dairenin güvenlik şifresi aşağıdakilerden hangisidir?

A) 923#

B) 923*

C) 1023#

D) 1023*

5. Muharrem Öğretmen sınıfındaki tüm öğrencilerin okul içi bir etkinliğe katılmak istediğini gördüğünde öğrenci belirlemede zorlanmıştır. Muharrem Öğretmen sınıfa "Okul numarası 72 ve 80 sayılarını kalansız bölebilen öğrenciler kalsın." demiştir.

Buna göre bu sınıftan en fazla kaç öğrenci etkinliğe katılmıştır?

A) 3

B) 4

C) 5

D) 6

6. Aşağıda bir mağazada satılan televizyona ait ödeme seçenekleri gösterilmiştir.

- 4000 TL peşin 9 taksit
- 2000 TL peşin 5 taksit
- 1000 TL peşin 4 taksit

Bu televizyonun fiyat etiketindeki sayının birler ve yüzler basamağının silindiği, binler basamağının 6 rakamından, onlar basamağının ise 4 rakamından oluştuğu bilinmektedir.

Tüm ödeme seçeneklerindeki taksit miktarı bir tam sayıya karşılık geldiğine göre televizyonun fiyatı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) 6840

B) 6845

C) 6745

D) 6340

7. Okul hazırlığı için alışverişe çıkan Nehir, aşağıda fiyatları verilen ürünlerden alacaktır.

KİTAP	DEFTER	SİLGİ
33TL	24TL	6TL

Nehir;

- . Kitaptan fiyatının doğal sayı bölenlerinin sayısı adedince
 - . Defterden fiyatının asal sayı bölenlerinin sayısı adedince
 - . Silgiden kendisi hariç doğal sayı bölenlerinin sayısı adedince
- almıştır.

Buna göre Nehir bu alışveriş için kaç TL harcamıştır?

A) 198

B) 222

C) 246

D) 252

8. Aşağıdaki tabloda verilen her bir boş hücre; hücreyi oluşturan sütunda yer alan rakamın, satırda bulunan sayının böleni olması halinde pembe renge boyanacaktır.

Bölen Sayılar Sayılar	2	3	5	6	9
12					
18					
30					

Buna göre aşağıda verilen kesitlerden hangisi bu işlem sonrasında tabloda oluşan kısımlardan herhangi biri değildir?

A)

B)

C)

D)

9. Ahmet ve Cengiz, 1'den 400'e kadar olan sayıların yazılı olduğu bir panoya atış yapmıştır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
...									
...									
...									
381	382	383	384	385	386	387	388	389	390
391	392	393	394	395	396	397	398	399	400

Cengiz atış yaptığı dört sayıdan her birinin aşağıdaki özelliklerden birine sahip olduğunu söyleyerek Ahmet'ten bu sayıları bulmasını istemiştir.

- . Asal sayıdır.
- . 4 ile tam bölünebilen bir sayıdır.
- . 9 ile bölünebilen bir sayıdır.
- . Hem 5 hem de 3 ile bölünebilen bir sayıdır.

Ahmet, Cengiz'in atış yaptığı tüm sayıları doğru olarak bulduğuna göre atış yapılan sayıların tamamı seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

- A) { 11, 234, 288, 135 }
B) { 17, 145, 266, 324 }
C) { 7, 204, 215, 306 }
D) { 14, 126, 205, 227 }

10. 0'dan büyük, 13'ten küçük doğal sayıların bir çember üzerine eşit aralıklarla dizildiğini varsayalım.

Bu dizilimde kaç asal sayı çifti çemberin çapının iki ucunda yer alır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

11. Erdem, elindeki teli hiç artmayacak şekilde kullanarak kenar uzunlukları doğal sayı olan bir dikdörtgen çerçeve yapıyor. Ardından bu dikdörtgenin kapladığı alanın 12 cm^2 olduğunu fark ediyor.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Erdem'in kullandığı telin uzunluğu olamaz?

- A) 14 B) 16 C) 20 D) 26

12. - - - 1

 - - - 2

- 1 numaralı şerit 2 cm 'lik ve 8 cm 'lik eş parçalara ayrılabilir.
- 2 numaralı şerit ise 8 cm 'lik ve 15 cm 'lik eş parçalara ayrılabilir.
- 1 numaralı şeritin boyu 20 cm 'den uzundur.

Yukarıdaki görselde verilen iki şeritin kısa kenarları uç uca eklenerek elde edilecek en kısa uzunluktaki şeritin boyu aşağıdakilerden hangisine kalansız bölünebilir?

- A) 12 B) 15 C) 20 D) 22

13. Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri, özel rubik küplerden Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün portresini oluşturmuştur.

Kenar uzunlukları 360 cm ve 420 cm olan dikdörtgen şeklindeki bu portre, aşağıda ayrıt uzunluğu verilen rubik küplerinden hangisi ile oluşturulamaz?

- A) 4 cm B) 6 cm C) 8 cm D) 10 cm

14. Bir ikolata üreticisi bitter ve sütlü çikolatanın bir arada kullanıldığı aşağıdaki çikolatayı üretmiştir.

Çikolata reticisi 24 kareden oluşan bu ikolatadaki bitter ve sütlü çikolataların sayısını değiştirmeden sadece şeklini değiştirerek yeniden üretmiştir. Üretilen ikolata ile çikolatada bulunan bitter ve sütlü çikolata bölümlerinin, dikdörtgen şeklinde olduğu bilinmektedir.

Buna göre üretilen bu ikolatadaki toplam bitter çikolata sayısı aşağıdaki işlemlerden hangisi ile ifade edilemez?

- A) 2. $(12 - 3)$
B) 3. $(8 - 2)$
C) 6. $(4 - 1)$
D) 9. $(5 - 3)$

15. Aşağıda 1 den 20'ye kadar sayıların yazıldığı birim karelere ayrılmış bir karton yer almaktadır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

İki birim kareden oluşan şeffaf bir kağıt yukarıdaki kartonun üzerine yatay bir şekilde en küçük asal sayıdan başlayarak şeffaf kağıtın sol birim karesi asal sayının üzerinde olacak şekilde yerleştirilerek yeni sayılar oluşturuluyor.

Örneğin,

2	3

 \longrightarrow 23

11	12

 \longrightarrow 1112

Buna göre elde edilen bu sayılardan kaç tanesi 6 ile kalansız bölünebilir?

- A) 3 B) 6 C) 8 D) 10

16. Pelin daha önce yaptığı bir yapbozu bozup tekrar yapmak istemektedir. Yapbozun en ve boy uzunlukları 19 cm ile 31 cm arasında bir doğal sayıdır. Kare şeklindeki her bir yapboz parçasının kapladığı alan 4 santimetrekaredir. Pelin yapbozu yapmaya başlamadan önce eksik parça olup olmadığını belirlemek için bütün parçaları saymak istemektedir.

Buna göre sayma işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisi olursa eksik parça olduğu söylenebilir?

- A) 120 B) 150 C) 160 D) 180

Çarpanlar ve Katlar Açık Uçlu Sorular

1. Matematik dersi için bir proje tasarlayan Ümit Öğretmen kat kavramını pekiştirmek için üzerinde 1'den 29'a kadar sayıların yazılı olduğu bir lamba düzeneği oluşturuyor. Bu düzenekteki tüm lambalar elektrik devresiyle üç düğmeye bağlanıyor.

Bu düzenekteki;

1'inci düğmeye basıldığında 2'nin katları ile numaralanmış lambalar yanmaktadır.

2'nci düğmeye basıldığında 3'ün katları ile numaralandırılmış lambalar yanmaktadır.

3'üncü düğmeye basıldığında 5' in katları ile numaralandırılmış lambalar yanmaktadır.

Bir lambaya birden fazla düğmeden akım gönderildiğinde lamba sönüyor. Sönen lambaya bir düğmeden akım geldiğinde tekrar yanıyor.

Sırayla 1'inci, 2'nci, 3'üncü düğmelere basan Ümit Öğretmen, öğrencilerinden aşağıdaki soruları cevaplamasını istiyor.

A) Kaç numaralı lambalar hiçbir şekilde yanmaz?

B) Sürekli yanan lambaların numaraları kaçtır?

C) Üç düğmeye de basıldıktan sonra kaç numaralı lambalar yanar durumda kalır?

2. Matematikte, çözüm bekleyen üç büyük problemde birisi Goldbach tarafından öne sürülen goldbach sanısıdır. Goldbach sanısını ispatlamaya yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar, özellikle asal sayılar teorisinin geliştirilmesinde çok önemli rol oynamıştır ve asal sayılara olan ilginin artmasına neden olmuştur. Bu sanıya göre; 3'ten büyük her çift doğal sayı iki asal sayının toplamı olarak ifade edilebilir.

Örneğin;

$$6=3+3$$

$$8=3+5$$

Goldbach sanıdan yola çıkarak 42 sayısı için bu durumu kanıtlayınız. Kaç farklı asal sayı ikilisi elde ettiğinizi ifade ediniz.

3. Londra'da yaşayan 12 yaşındaki Chika Ofili, geçtiğimiz günlerde 7'ye bölünebilme ile ilgili yeni bir yöntem ortaya koymuştur. Ofili keşfettiği bu formülle "TruLittle Hero Ödülü"nü kazanmıştır.

Bu formüle göre; herhangi bir sayının son basamağı 5 ile çarpılıp, sayının geri kalan kısmına eklenince yeni oluşan sayı 7 ile bölünebiliyorsa bu sayı 7'ye bölünebilir.

Örneğin,

$$532$$

$$53 + 2 \times 5 = 63$$

63, 7'nin katı, yani 532 de 7'nin bir katı ve 7'ye bölünebilir.

Ya da 987 sayısını alalım,

$$98 + 7 \times 5 = 133$$

$$13 + 3 \times 5 = 28$$

28, 7'nin bir katıdır. Yani aslında hem 133 hem de 987, 7'nin katıdır.

Yukarıdaki bilgiyi de kullanarak tüm asal rakamlara bölünebilen 4 basamaklı 3 tane sayı yazınız?

4. Tüm kenar uzunlukları ve iç açılarının ölçüleri eşit olan çokgenlere düzgün çokgen denir. Örneğin kare ve eşkenar üçgen birer düzgün çokgendir.

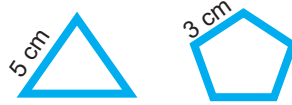
i.Şekilde verilen 120 santimetrelik tel kullanılarak kenar uzunluğu tam sayı olan kaç farklı düzgün çokgen oluşturulabilir?

120 cm

İİ. Aşağıda uzunlukları verilen tellerle kenar uzunluğu tam sayı olan düzgün çokgenler oluşturulacaktır.

15 cm
18 cm
32 cm
35 cm
77 cm

Örneğin; 15 santimetrelik telden elde edilen düzgün çokgenler kenar uzunluğu 5 cm olan eşkenar üçgen ve kenar uzunluğu 3 cm olan düzgün beşgendir.

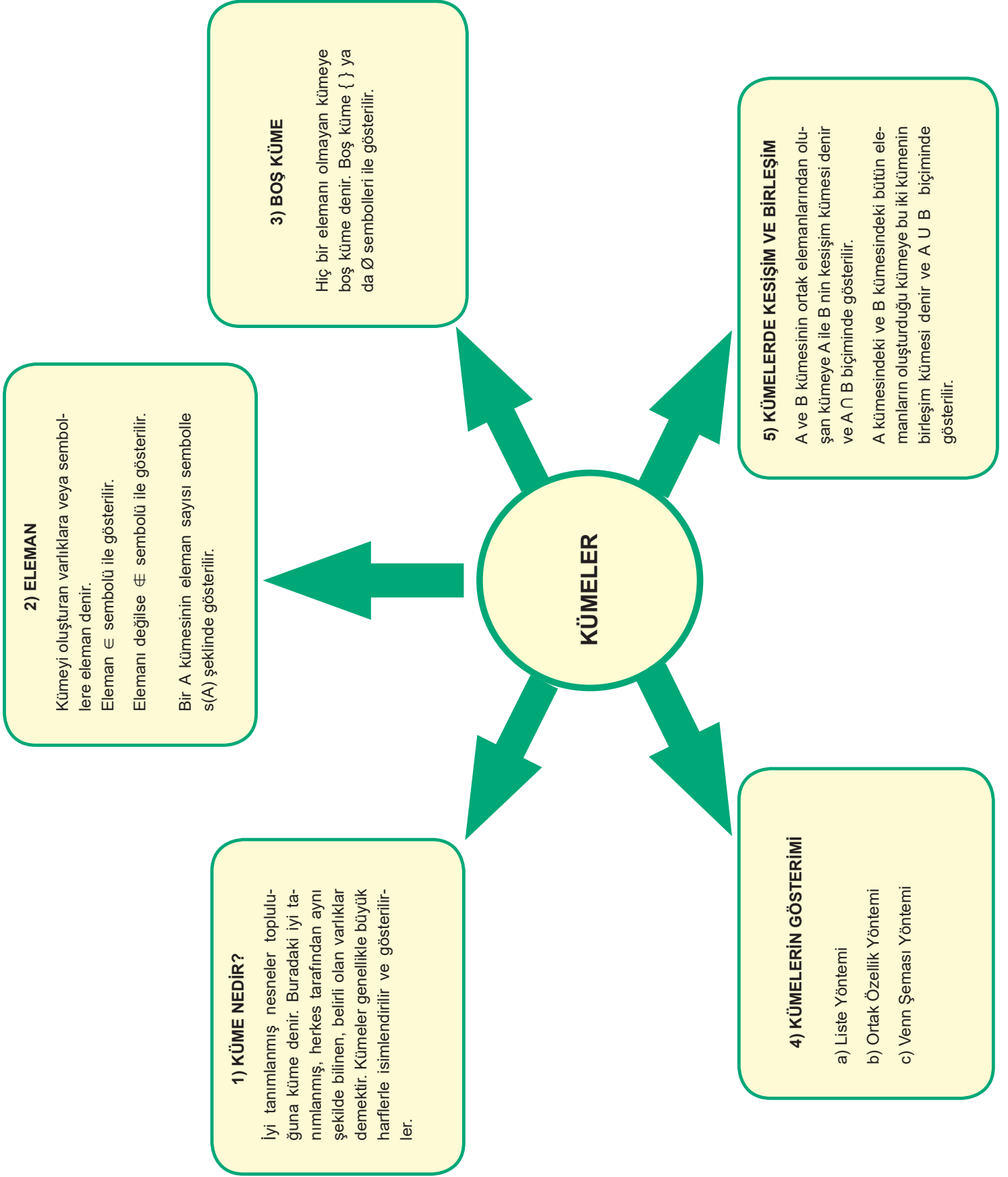
Tellerin uzunluklarına göre oluşturulabilecek kenar uzunlukları en büyük tam sayı değerine sahip olan çokgenlerin adlarını ve kenar uzunluklarını yazınız.

5. Kenar uzunlukları 1 santimetreden daha büyük olan dikdörtgen şeklindeki iki kâğıdın alanları 45 santimetrekare ve 91 santimetrekaredir. Bu kâğıtlar, ikişer kenarları çakışacak şekilde üst üste koyulup yapıştırılıyor. Oluşan yeni şeklin üst yüzünün alanının en büyük olması istendiğine göre,

A) Bu kâğıtların nasıl yapıştırılmış olabileceğini gösteren bir şekil çiziniz.

B) Oluşan yeni şeklin üst yüzünün alanının kaç santimetrekare olacağını bulunuz.

KÜMELER KAVRAM HARİTASI

ETKİNLİK 1

TİRAMİSU

- Yumurta
- Toz Şeker
- Süt
- Sıvı Yağ
- Kabartma Tozu
- Vanilya
- Kakao
- Un
- Kahve
- Labne

LİMONLU KEK

- Yumurta
- Vanilya
- Un
- Tereyağı
- Limon
- Nişasta
- Toz Şeker
- Kabartma tozu

Tiramisu ve limonlu kek yapmak isteyen Seda Hanım alışveriş listesi hazırlayacaktır. Seda Hanım'ın alışveriş listesi hazırlamasına yardımcı olunuz.

Yukarıdaki listeyi inceleyerek aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

A) Tiramisu için gereken malzeme sayısı = ...

B) Limonlu kek için gereken malzeme sayısı = ...

C) Alışveriş listesindeki malzeme sayısı = ...

D) Tiramisu için gereken malzeme sayısı ile limonlu kek için gereken malzeme sayısının toplamı, alışveriş listesindeki malzeme sayısından daha fazladır. Bunun nedenini kısaca açıklayınız.

E) Alışveriş listesini hazırlarken izlediğiniz yolu açıklayınız.

ETKİNLİK 2

GEZEĞENLER	GÜNEŞ'E YAKINLIK DERECESİ	KÜTLECE BÜYÜKLÜK SIRASI	UYDUSU VAR MI?	HALKASI VAR MI?	İÇ GEZEĞEN Mİ? DIŞ GEZEĞEN Mİ?
MERKÜR	1	8	YOK	YOK	İÇ
VENÜS	2	6	YOK	YOK	İÇ
DÜNYA	3	5	VAR	YOK	İÇ
MARS	4	7	VAR	YOK	İÇ
JÜPİTER	5	1	VAR	VAR	DIŞ
SATÜRN	6	2	VAR	VAR	DIŞ
URANÜS	7	3	VAR	VAR	DIŞ
NEPTÜN	8	4	VAR	VAR	DIŞ

Yukarıdaki tabloya göre;

A) $A = \{\text{Güneş'e en yakın ilk dört gezegen}\}$

$B = \{\text{Uydusu olan gezegenler}\}$

A ve B kümeleri yukarıdaki gibi tanımlanmıştır. Buna göre $A \cap B$ kümesinin elemanlarını bulunuz.

B) $C = \{\text{Kütlesi en büyük olan gezegen}\}$

$D = \{\text{Uydusu olmayan gezegenler}\}$

C ve D kümeleri yukarıdaki gibi tanımlanmıştır. Buna göre $C \cup D$ kümesinin elemanlarını bulunuz.

C) $E = \{\text{Güneş'e en yakın ilk beş gezegen}\}$

$F = \{\text{Kütlece en büyük ilk dört gezegen}\}$

E ve F kümeleri yukarıdaki gibi tanımlanmıştır. Buna göre $E \cap F$ kümesinin elemanlarını bulunuz.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki tabloda ülkemiz denizlerinde bulunan balıklara ait bazı özellikler gösterilmiştir.

A: Akdeniz
M: Marmara
B: Boğazlar
E: Ege
K: Karadeniz

● Yenilebilir
● Çok Lezzetli
● Nadir Bulunur

BALIK	Oc	Şu	Ma	Ni	Ma	Hz	Tm	Ağ	Ey	Ek	Ka	Ar	DENİZ
Levrek									●	●			BKM
Mercan													EAM
Lahos							●	●					EA
Sinarit							●	●	●				MAE
Kılıç							●	●					ME
Palamut				●	●	●	●	●	●	●	●		KME
Torik	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	KBM
Orkinos			●	●	●	●	●						AEBM
Kırlangıç													AKEM
Kofana										●	●		KBM
Hamsi	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	KMB
Gümüş		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	MBE
İzmarit		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	MB
Mezgit		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	KB
Sardalya						●	●	●	●	●	●	●	ME
Barbunya								●	●	●			BKM
Çipura								●	●				EA
Karagöz										●	●		KABME
Lüfer								●	●	●			KMBEA
Çinekop	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	BKM
Sarı Kanat	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	BKM
Tekir									●	●			KMABE
Uskumru										●	●		KBME
Kalkan	●	●	●	●		●	●	●	●	●			KM
Dil													MAE

Tabloya göre A ve B kümeleri aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

$A = \{\text{İlkbaharın bütün aylarında çok lezzetli olan balıklar}\}$

$B = \{\text{Yazın bütün aylarında nadir bulunan balıklar}\}$

Buna göre $A \cap B$ kümesinin elemanlarını bulunuz.

Kümeler Çoktan Seçmeli Sorular Test 1

1.

'Acaba Kim' oyunu, cevabı "evet" veya "hayır" olabilecek sorular ile rakibin seçtiği kartta kim olduğunun bulunmaya çalışıldığı bir oyundur.

Efe, Aydın'a aşağıdaki soruları sormuştur:

I- –Sarışın mı?

-Evet.

II- –Elinde rüzgar gülü var mı?

-Evet.

Birinci sorunun cevabı A kümesinin, ikinci sorunun cevabı B kümesinin elemanları ise $A \cap B$ kümesinin elemanları aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

- A) { Can,Melis,Rüya,Tarık}
- B) {Rüya,Tarık}
- C) {Can,Melis,Rüya,Tarık,Nil}
- D) {Rüya,Nil,Tarık,Enes}

2. Bahçelievler Ortaokulunda gezi kulübüne rehberlik eden Selma Öğretmen kulüp öğrencilerini Çanakkale veya İstanbul gezisine götürmek istemektedir. Selma Öğretmen öğrencilerini götüreceği şehre karar vermek için bir anket düzenler. Öğrenciler bu ankette gitmek istedikleri şehir için +, gitmek istemedikleri şehir için — koymuşlardır.

Aşağıdaki tabloda anket sonuçları verilmiştir.

	ÇANAKKALE (Ç)	İSTANBUL (İ)
Canan	+	-
Meva	-	+
Mehmet Efe	+	+
Çınar	+	-
Nihal	+	-
Kenan	-	+
Defne	+	+
Ümit	+	-

Çanakkale'ye gitmek isteyen öğrencilerden oluşan küme Ç olarak,

İstanbul'a gitmek isteyen öğrencilerden oluşan küme İ olarak tanımlanmıştır.

Buna göre bu kümelerin özellikleriyle ilgili seçeneklerde verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

$s(I)=4$

B) $s(Ç)=6$

C) $s(Ç \cup I)=10$

D) $s(Ç \cap I)=2$

3. Ozan aşağıdaki görselde venn şeması ile gösterilen A, B, C fotoğraf karelerini çekmiştir. Her bir fotoğraf karesinin içindeki şekiller o karenin elemanlarını oluşturmaktadır.

Buna göre fotoğrafta gösterilen kayık aşağıdakilerden hangisinin elemanıdır?

- A) $A \cap B$
B) $B \cup C$
C) $A \cap C$
D) $A \cup C$

4. I. A ve B kümelerinin kesişim kümesinin eleman sayısı sıfırdır.
II. A kümesinin eleman sayısı B kümesinin eleman sayısından farklıdır.
III. A ve B kümelerinin herhangi bir C kümesi ile kesişim kümelerinin eleman sayıları toplamı sıfırdır.
IV. A ve B kümesinin birleşim kümesinin eleman sayıları toplamı sıfırdan farklıdır.

Birleşim kümelerinin eleman sayısı sıfır olan A ve B kümeleri için yukarıdaki ifadelerden hangileri doğru olabilir?

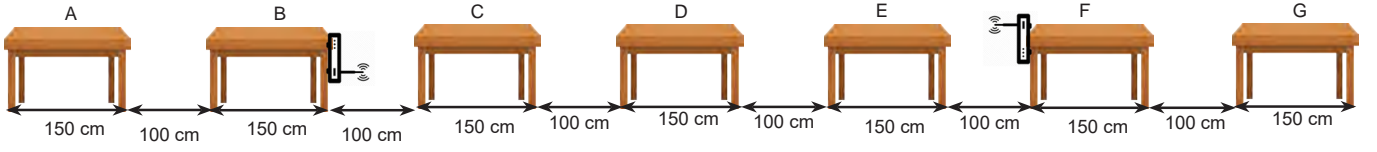
A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) III ve IV

5. Aşağıdaki şekilde kütüphanede bulunan masaların sıralanış biçimi verilmiştir.

Bir kütüphanede uzunluğu 150 cm olan masalar şekildeki gibi 100 cm aralıklarla dizilmiştir. Ziyaretçilerin kablosuz internet ağını kullanabilmeleri için kütüphaneye şekilde gösterildiği gibi 2 adet modem yerleştirilmiştir. Modemler her iki tarafa doğru 500 santimetre uzaklığa kadar kullanılabilir.

Kütüphaneye gelen bir ziyaretçi hangi masada çalışırsa her iki modemden gelen kablosuz ağdan yararlanabilir?

A) A MASASI

B) D MASASI

C) F MASASI

D) G MASASI

6. Aşağıda, içine alfabedeki harflerin yazılı olduğu eş bölmelere ayrılmış bir görsel verilmiştir.

A		B		C	
	Ç		D		E
F		G		Ğ	
	H		I		İ
J		K		L	
	M		N		O
Ö		P		R	
	S		Ş		T
U		Ü		V	
	Y		Z		

Ahmet ve Miray ellerindeki şeffaf kartları yukarıda içinde harflerin bulunduğu görselin üzerine yerleştirecektir..

Ahmet

Miray

Ahmet kartının siyah olan bölgesi M harfinin yazılı olduğu dörtgenin üzerine gelecek şekilde, Miray ise kartı şeklin dışına taşmayacak şekilde siyah olan bölgesini herhangi bir dikdörtgen üzerine yerleştirmiştir.

Her ikisinin de kartı sadece K, L, M ve N harflerinin üzerinde üst üste geldiğine göre Miray kartınının siyah olan bölgesini hangi harf üzerine koymuş olabilir?

A) F

B) T

C) J

D) O

7. Kümeler konusunu pekiştirmek isteyen Levent ve Hasan, elemanlarını 1'den 20'ye kadar olan doğal sayılar arasından seçerek birer küme oluşturacaklardır.

Levent kümesinin elemanlarını oluştururken bu sayılar arasından asal olanlarını seçerken, Hasan rakamları toplamı asal olanları seçecektir.

Levent'in kümesi L, Hasan'ın kümesi H olmak üzere;

I. $L=\{2,3,5,7,11,13,17,19\}$

II. $s(L \cup H)=17$

III. $L \cap H=\{2,3,5,7,11\}$

IV. $L \cup H=\{2,3,5,7,9,11,12,13,14,16,17,19,20\}$

ifadeleri verilmiştir.

Buna göre ilgili ifadelerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8. Markalara göre damacana suların özelliklerini gösteren tablo şekildeki gibidir.

Markalar	Ph değeri	Eve uzaklık (km)	Fiyatı	Şişe durumu
A	8,1	8	2 litresi 7TL	Plastik
B	8,4	5	0.5 litresi 2TL	Plastik
C	7,5	1	5 litresi 25TL	Cam
D	7,8	4	¼ litresi 50 Kuruş	Cam

Tufan Bey damacana su seçimi için belirlediği kriterlere göre firmaları gruplandırarak kendisi için en uygun olan firmayı seçmeye çalışıyor.

Tufan Bey'in su seçimi için belirlediği kriterler şunlardır:

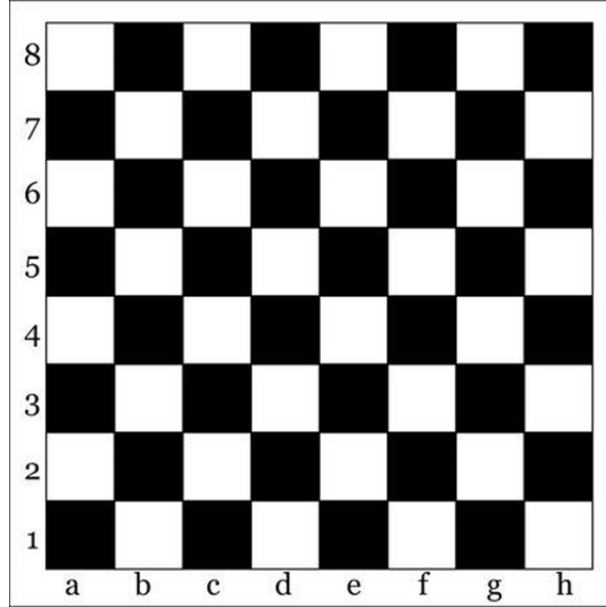
- Litre fiyatı 5 liradan az olmalı
- Suyun ph değeri 8 ve üzeri olmalı
- Şişe tercihi cam olmalı
- Eve uzaklığı 5 kilometreden az olmalı

Bu bilgilere göre Tufan Bey hangi firmayı seçmelidir?

- A) A B) B C) C D) D

Kümeler Açık Uçlu Sorular

1. Bilgi: Satranç oyununda at L şeklinde hareket eder. At hareketi, iki kare düz, bir kare yan şeklindedir. Örneğin at, yapacağı bir hamlede önce iki kare sağa ve ardından bir kare yukarıya gidebilir. Ya da önce bir kare aşağıya ve ardından iki kare sola gidebilir.

Yukarıdaki satranç tahtasında c4'te siyah at, g6'da beyaz at bulunmaktadır. Siyah at siyah taşlarla oynayan oyuncunun taşı iken, beyaz at beyaz taşlarla oynayan rakibinin taşıdır.

c4: c harfinin bulunduğu sütun ile 4 sayısının bulunduğu satırın kesiştiği karedir.

g6: g harfinin bulunduğu sütun ile 6 sayısının bulunduğu satırın kesiştiği karedir.

Buna göre:

- A)** Siyah atın gidebileceği kareleri S isimli bir kümeyle göstererek bu kümenin elemanlarını yazınız.

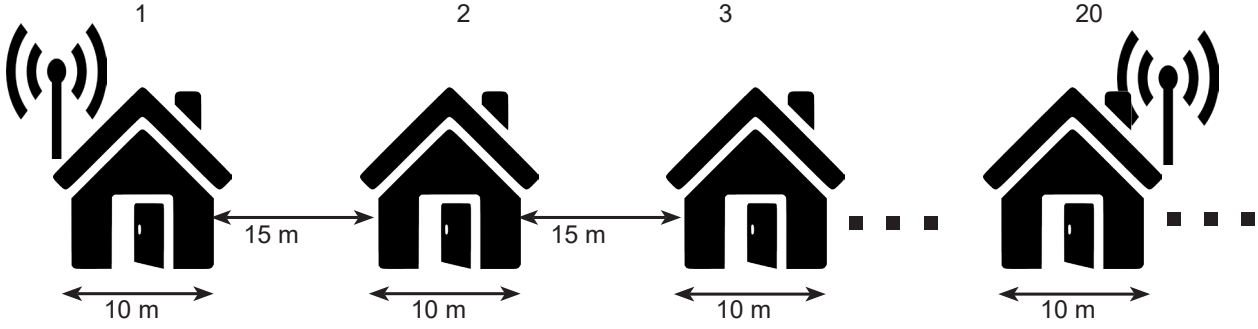
S = {

- B)** Beyaz atın gidebileceği kareleri B isimli bir kümeyle göstererek bu kümenin elemanlarını yazınız.

B = {

- C)** Siyah at bir hamle yaptıktan sonra beyaz atın onu yediği biliniyorsa, siyah atın hamle yapmış olabileceği kareleri S ve B kümeleri ile nasıl ilişkilendirebilirsiniz?
- D)** Siyah ve beyaz at birer hamle yaptıklarında bu atların gitmiş olabilecekleri tüm kareleri S ve B kümeleri ile nasıl ilişkilendirebilirsiniz.
- E)** Siyah ve beyaz atı istediğiniz gibi yerleştirdiğinizi düşünün. S ve B kümesinin eleman sayısı en fazla kaç olabilir?

2. Aşağıdaki görselde Sevgi Sokağındaki blokların sıralanış biçimi verilmiştir.

Sevgi Sokağı'nın 1. bloğunda oturan Ahmet ve 20. bloğunda oturan Miray evlerinde radyo yayını yapabilecek düzeyde kurmuşlardır. Ahmet kurmuş olduğu radyonun antenini kendi evlerinin en soluna yerleştirmiş ve yayın mesafesini 100 metre olarak hesaplamıştır. Miray ise kurmuş olduğu radyonun antenini kendi evlerinin en sağına yerleştirmiş ve yayın mesafesi 200 metre olarak hesaplamıştır. Sokaktaki her evin genişliği 10 m ve bloklar arasındaki mesafe 15'er metredir.

Ahmet'in yapmış olduğu radyo yayını dinleyebilen blokların kümesini A; Miray'ın yapmış olduğu radyo yayını dinleyebilen blokların kümesini B ile göstererek her iki radyo yayını da dinleyebilen blokların kümesini liste biçiminde yazınız.

3. Aşağıdaki tabloda, A ve B araçlarının sahip oldukları özellikler verilmiştir.

A ARACI	ÖZELLİK	B ARACI
+	(a) Elektronik Fren Gücü Dağıtımı	+
+	(b) Acil Durum Fren Destegi	+
+	(c) Acil Durum Fren Sinyalleri	-
+	(ç) Yokuşta Kalkış Destegi	+
+	(d) Lastik Basınç İkaz Sistemi	-
-	(e) Çarpışma Uyarı Sistemi	+
+	(f) Şerit Takip Uyarı Sistemi	-
+	(g) Şeritte Tutma Asistanı	-
-	(ğ) Trafik İşareti Tanıma Sistemi	+
+	(h) Çarpışma Hafifletici Fren Sistemi	+
+	(ı) Uyarlanabilir Hız Sabitleyici	-
+	(i) Şerit Koruma Destek Sistemi	-
+	(j) Kör Nokta Uyarı Sistemi	+
+	(k) Çapraz Trafik Uyarı Sistemi	+

+ : ÖZELLİK MEVCUT

- : ÖZELLİK MEVCUT DEĞİL

Ahmet Bey yeni bir araç almak için yaptığı araştırmada A aracı ile B aracının özelliklerini yukarıdaki tabloda işaretlemiştir. A aracının sahip olduğu özellikleri A kümesi ile B aracının sahip olduğu özellikleri B kümesi ile göstererek aşağıda verilen soruları cevaplayınız. (Özelliklerin yerine parantez içindeki harfleri kullanınız)

A kümesini liste biçiminde gösteriniz ve eleman sayısını yazınız

B kümesini liste biçiminde gösteriniz ve eleman sayısını yazınız

$A \cap B$ kümesini liste biçiminde gösteriniz ve eleman sayısını yazınız

$A \cup B$ kümesini liste biçiminde gösteriniz ve eleman sayısını yazınız.

4. Aşağıdaki tabloda şirketler ve bu şirketlerin iş alımı yaparken adaylardan aradıkları özellikler verilmiştir.

Şirketler	Yabancı Dil	2.Yabancı Dil	Office Programlarını Kullanım	Minimum İş Deneyimi Süresi	İletişim Becerileri Eğitimi	Yurt Dışı Deneyimi	Minimum Diploma Notu
A	+	+	+	2 Yıl	+	+	3.00
B	+	-	+	-	+	-	2.5
C	+	-	-	3 Yıl	+	-	-
D	+	+	-	4 Yıl	-	+	3.5
E	+	-	+	2 Yıl	+	-	2.00

İş başvurusunda bulunmak isteyen Arda, Mert, Selin ve Buse'nin sahip oldukları özelliklerin kümesi aşağıda liste yöntemiyle gösterilmiştir.

Arda = {İngilizce, iş tecrübesi: 5 yıl, iletişim becerileri eğitimi, yurt dışı deneyimi, diploma notu: 3.75}

Mert = {İngilizce, Almanca, Office programı kullanımı, iş tecrübesi: 5 yıl, yurt dışı deneyimi, diploma notu: 2.74}

Selin = {İngilizce, iş tecrübesi: 4 yıl, iletişim becerileri eğitimi, diploma notu: 2,67}

Buse = {İngilizce, Fransızca, Office programı kullanımı, iş tecrübesi: 3 yıl, iletişim becerisi eğitimi, yurt dışı deneyimi, diploma notu: 3.12 }

Yukarıda verilen bilgilere göre:

A) Tabloya göre Arda ve Mert hangi şirket ya da şirketlere başvurabilir?

B) Tabloya göre Selin ve Buse hangi şirket ya da şirketlere başvuramaz?

C) A şirketinin yöneticisi olsaydınız değerlendireceğiniz iki kişi kim olurdu? Gerekçenizi açıklayınız.

CEVAP ANAHTARI

6. SINIF MATEMATİK 1. ÜNİTE CEVAPLAR

DOĞAL SAYILARLA İŞLEMLER

Etkinlik 1

4	X	9	-	5	31
+		-		X	
6	X	8	÷	2	24
-		-		+	
7	+	1	X	3	10
3	0	13			

3	+	4	-	5	2
+		÷		X	
8	÷	2	X	9	36
+		+		-	
7	X	6	+	1	43
18	8	44			

8	X	6	+	4	52
X		+		+	
7	+	5	+	1	13
-		+		-	
3	+	9	+	2	14
53	20	3			

9	-	7	X	1	2
X		-		X	
4	÷	2	X	3	6
-		+		+	
6	+	8	+	5	19
30	13	8			

Doğal Sayılarla İşlemler Çoktan Seçmeli Test 1

1-D	7-D
2-D	8-B
3-A	9-B
4-B	10-B
5-B	11-D
6-B	12-A

CEVAP ANAHTARI

Doğal Sayılarla İşlemler Açık Uçlu Sorular

1)

- a) II, V, VI
- b) 49729UÖ
25512İE
9343AOÖ
25216İÜ

2)

- a) 24 TL
- b) 50 TL
- c) D
- d) 6

3)

- 18:3x5
- (10-4)x5
- 2x3x5

4)

- a) 15 metreküp
- b) 60 TL
- c) 4 TL
- d) 9 metreküp
- e) 12 metreküp

5)

2 puanlık atış	3 puanlık atış	Skor
3	7	27
6	5	27
9	3	27
12	1	27

6)

- a) 9 TL
- b) Her boyuttan 10'ar tane satabilir.
- c) 300 TL

CEVAP ANAHTARI

ÇARPANLAR VE KATLAR

Etkinlik 1: 2, 19, 41, 67, 71, 83 sayılarının yazılı olduğu elmalar kırmızıya boyanır.

Etkinlik 2:

36' nın bölenleri: 1, 2, 3, 4, 6, 12, 18, 36

64' ün bölenleri: 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64

36 ve 64 ün ortak bölenleri: 1, 2, 4

Karenin bir kenar uzunluğu 1 cm ise: 18 adet çerçeve oluşturulur.

Karenin bir kenar uzunluğu 2 cm ise: 9 adet çerçeve oluşturulur.

Karenin bir kenar uzunluğu 4 cm ise: 4 adet çerçeve oluşturulur.

Etkinlik 3:

a) Kırmızı, sarı, yeşil, mor kağıtlar

b) Mor kağıt. 35 tane.

c) Kırmızı kağıt. 3500 tane.

Çarpanlar ve Katlar Çoktan Seçmeli Test 1

1-B	9-A
2-C	10-A
3-C	11-C
4-B	12-A
5-B	13-C
6-D	14-D
7-A	15-A
8-C	16-C

Çarpanlar ve Katlar Açık Uçlu Sorular

1)

A) 1, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29

B) 2, 4, 8, 14, 16, 22, 26, 28

C) 2, 3, 4, 5, 8, 9, 14, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 28

CEVAP ANAHTARI

2)

CEVAP: 4 tane ikili elde ediliyor.

5+37

11+31

13+29

19+23

3)

2940

5040

7140

4)

i) Kenar uzunluğu 1 cm olan yüzyirmigen

Kenar uzunluğu 2 cm olan altmışgen

Kenar uzunluğu 3 cm olan kırkgen

Kenar uzunluğu 4 cm olan otuzgen

Kenar uzunluğu 5 cm olan yirmidörtgen

Kenar uzunluğu 6 cm olan yirmigen

Kenar uzunluğu 8 cm olan onbeşgen

Kenar uzunluğu 10 cm olan onikigen

Kenar uzunluğu 12 cm olan ongen

Kenar uzunluğu 15 cm olan sekizgen

Kenar uzunluğu 20 cm olan altıgen

Kenar uzunluğu 24 cm olan beşgen

Kenar uzunluğu 30 cm olan kare

Kenar uzunluğu 40 cm olan eşkenar üçgen

ii) Kenar uzunluğu 6 cm olan eşkenar üçgen

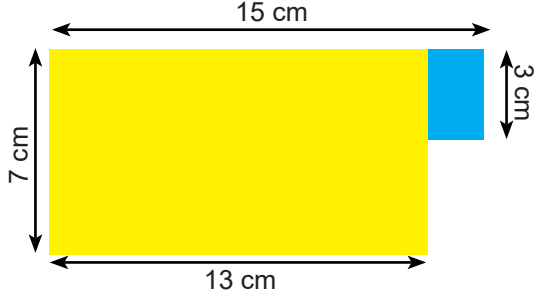
Kenar uzunluğu 8 cm olan kare

Kenar uzunluğu 7 cm olan beşgen

Kenar uzunluğu 11 cm olan yedigen

CEVAP ANAHTARI

5) a)

b) 97 santimetrekare

KÜMELELER

Etkinlik 1:

10

8

13

$$s(T \cup L) = s(T) + s(L) - s(T \cap L)$$

Etkinlik 2:

$$A \cap B = \{\text{Dünya, Mars}\}$$

$$C \cup D = \{\text{Jüpiter, Merkür, Venüs}\}$$

$$E \cap F = \{\text{Jüpiter}\}$$

Etkinlik 3:

$$A = \{\text{Gümüş, izmarit, mezgıt}\}$$

$$B = \{\text{Torik, hamsi, gümüş, izmarit, mezgıt, kalkan}\}$$

$$A \cap B = \{\text{Gümüş, izmarit, mezgıt}\}$$

CEVAP ANAHTARI

Kümeler Çoktan Seçmeli Test 1

1 - B	6 - C
2 - C	7 - B
3 - C	8 - D
4 - B	
5 - B	

Kümeler Açık Uçlu Sorular

1.

- a) $\{a3, a5, e3, e5, d6, b2, d2, b6\}$
- b) $\{h4, f4, h8, f8, e5, e7\}$
- c) $S \cap B = \{e5\}$
- d) $SUB = \{a3, a5, e3, e5, d6, b2, d2, b6, h4, f4, h8, f8, e7\}$
- e) 16

2.

- $A = \{1. \text{Blok}, 2. \text{Blok}, 3. \text{Blok}, 4. \text{Blok}\}$
 $M = \{13. \text{Blok}, 14. \text{Blok}, 15. \text{Blok}, 16. \text{Blok}, 17. \text{Blok}, 18. \text{Blok}, 19. \text{Blok}, 20. \text{Blok}\}$
 $A \cap M = \emptyset$

3.

- $A = \{a, b, c, \text{ç}, d, f, g, h, i, j, k\}$
 $B = \{a, b, \text{ç}, e, \text{ğ}, h, j, k\}$
 $A \cap B = \{a, b, \text{ç}, h, j, k\}$
 $A \cup B = \{a, b, c, \text{ç}, d, e, f, g, \text{ğ}, h, i, j, k\}$

4.

a)	Arda: C şirketine başvurabilir. Mert: Hiçbir şirkete başvuramaz.	b)	Selin: A, B, D ve E'ye başvuramaz Buse: D' ye başvuramaz
- c)
- 1. kişi Buse olurdu. Aranılan tüm özellikleri sağlıyor.
 - 2. kişi Arda ya da Mert olurdu. İkisi de istenilen özelliklerden 5'ini sağlıyor.
- Şirketin ihtiyaçlarına göre karar verirdim.

6.SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

MATEMATİK

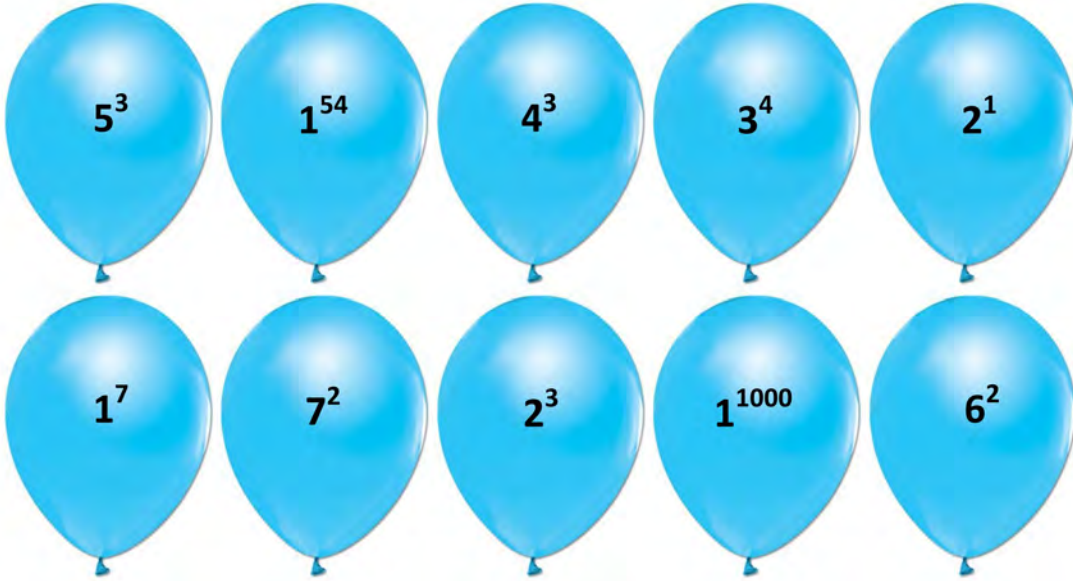
Bu kitapçık HATAY Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.

a , b ve n birer doğal sayı olmak üzere a^n ifadesine **üslü ifade** denir. a^n üslü ifadesi, n tane a sayısının yan yana tekrarlı çarpımıdır.

$$a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot a \cdots a}_{n \text{ tane } a}$$

Lunaparkta balon patlatma oyunu oynayan Emin ve Akil adında iki arkadaş atış yaptığında balonu patlatabiliyorsa balon üzerinde yazan üslü ifadenin değeri kadar puan kazanmaktadır. Ayrıca her bir oyuncunun 4 atış hakkı bulunmaktadır. Atışları sırasıyla yaptıklarında her biri için ilk üç atış sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

Atış Sayısı	EMİN	AKİL
1. Atış	5^3	6^2
2. Atış	7^2	3^4
3. Atış	2^3	4^3
4. Atış		

Atışlar tamamlandığında hangi durumlarda Emin ve Akil berabere kalmış olurlar?

EMİN	AKİL

2.

Bağlı olduğu kutucuklardaki sayıların çarpımına eşittir.

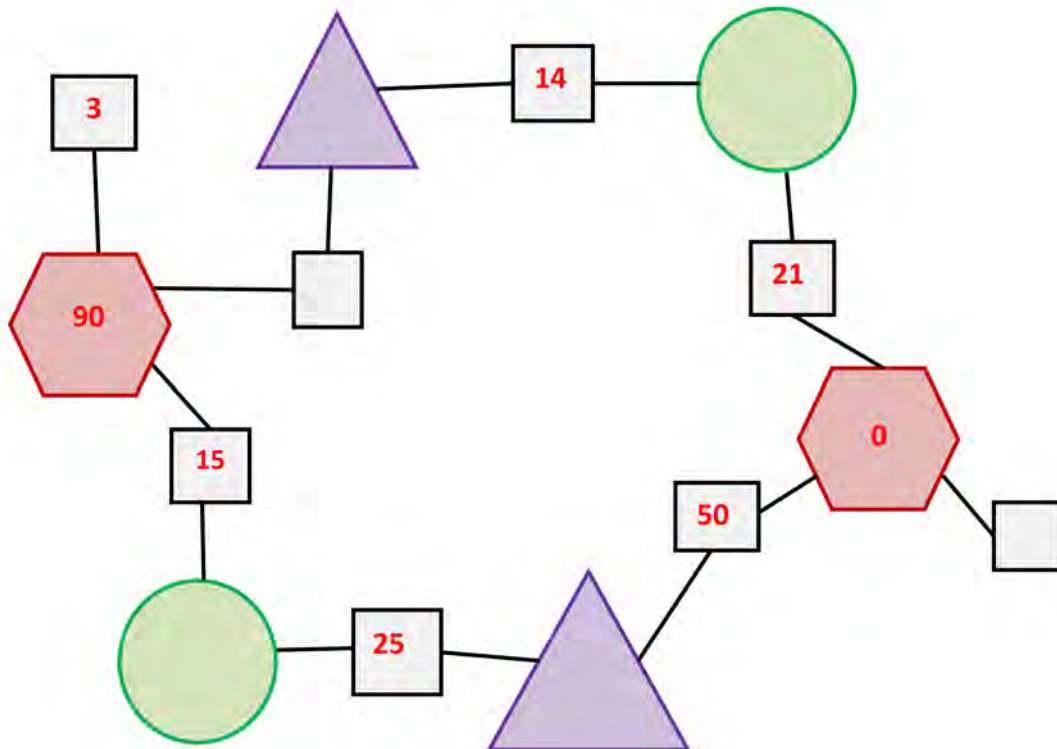

Bağlı olduğu kutucuklardaki sayıların en büyük ortak bölenine eşittir.

Bağlı olduğu kutucuklardaki sayıların en küçük ortak katına eşittir.

Bu özellikleri sağlayacak şekilde boş kutucuklara uygun sayıları yazınız.

3.

İŞLEM KARESİ OYUNU

Oyunun amacı: 1'den 9'a kadar olan rakamları yalnızca bir kez kullanarak şeklin dışında ok ile gösterilen sayılara satır veya sütunda verilen işlemler yardımıyla ulaşmak.

Ancak bu işlemler yapılırken işlem önceliğine dikkat edilmelidir!

	×		-		→	5
+		+		+		
	+	5	×		→	53
÷		-		÷		
	-		÷		→	2
↓	↓	↓				
3	6	5				

4.

Aşağıdaki sayıları bulunuz ve tabloda verilen sayılara bölünebiliyorsa "+", bölünemiyorsa "-" işareti koyunuz.

	İSTENİLEN SAYI	2	3	4	5	6	10
İki basamaklı en küçük doğal sayı							
İki basamaklı en büyük çift doğal sayı							
900 den küçük, üç basamaklı rakamları farklı en büyük çift doğal sayı							
Her bir rakamı tek olan üç basamaklı en büyük doğal sayı							
79'dan büyük iki basamaklı en küçük doğal sayı							
Dört basamaklı rakamları farklı en küçük çift doğal sayı							

5.

Aşağıdaki işlem önceliği gerektiren soruları doğru cevaplandırarak Cahit Arf'ın hayatıyla ilgili bilgileri doğru şekilde dolduralım.

11 Ekim ? tarihinde doğdu.

$$10^2 \cdot 10^1 + (4^3 + 836) + 20 : 2 = ?$$

? yılında profesör oldu.

$$140 - 4.3 : 2 + (6^3 \cdot 5) + 27^2 = ?$$

? yılında ordinaryüs profesör oldu.

$$10^3 + (9^3 + 3^4) + 29.5 = ?$$

? senesinde TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı.

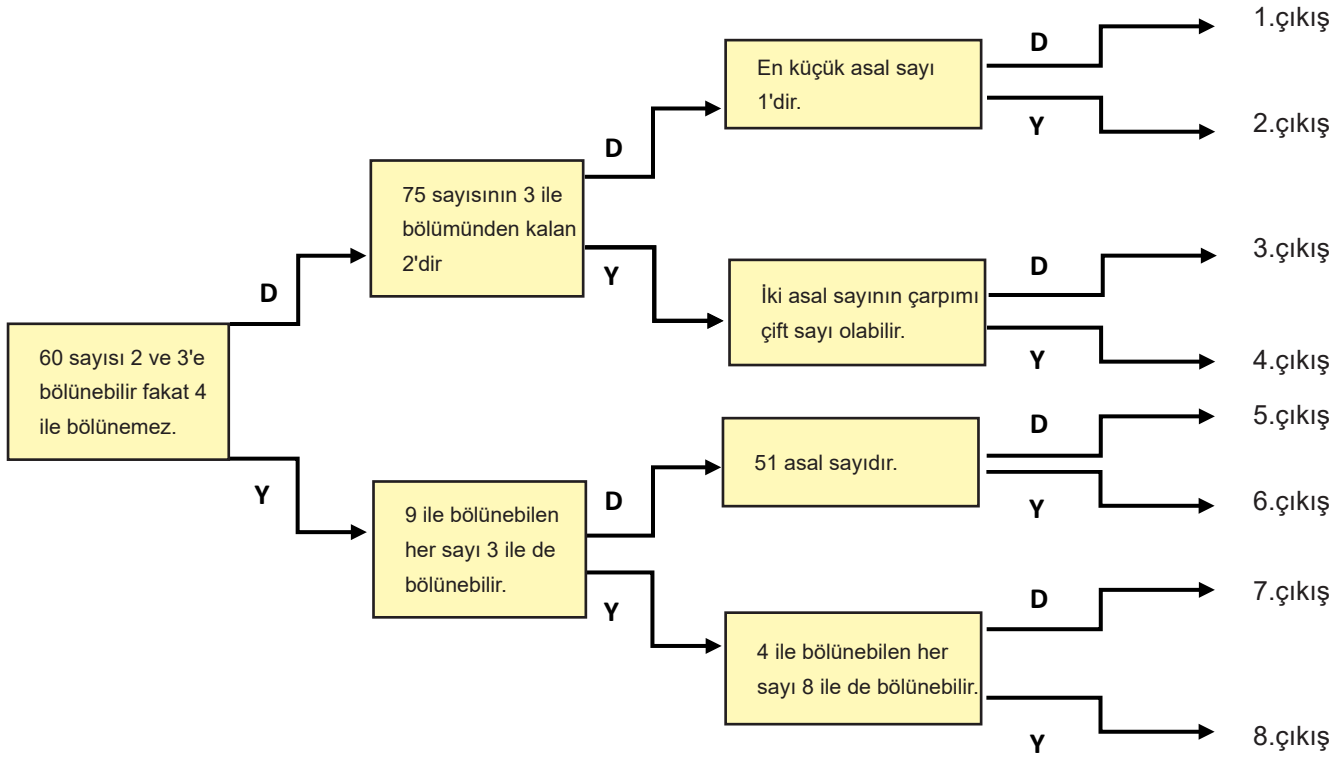
$$10^1 \cdot (2^5 \cdot 4 + 24 \cdot 3) - 52 : 2 = ?$$

26 Aralık ? tarihinde vefat etti.

$$5^3 \cdot 8 + 10^2 \cdot 5 - 3^1 + (5^2 \cdot 20) = ?$$

6. Aşağıdaki kavram haritasında yer alan ifadelere göre okları takip eden Ömer kaç numaralı çıkışa ulaşır?

7. Ahmet Öğretmen öğrencisi Caner'e işlem önceliğini dikkate alarak aşağıdaki soruyu adım adım çözmesini istemiştir

$$8 \times 9 + 6^2 \div 9 - 11$$

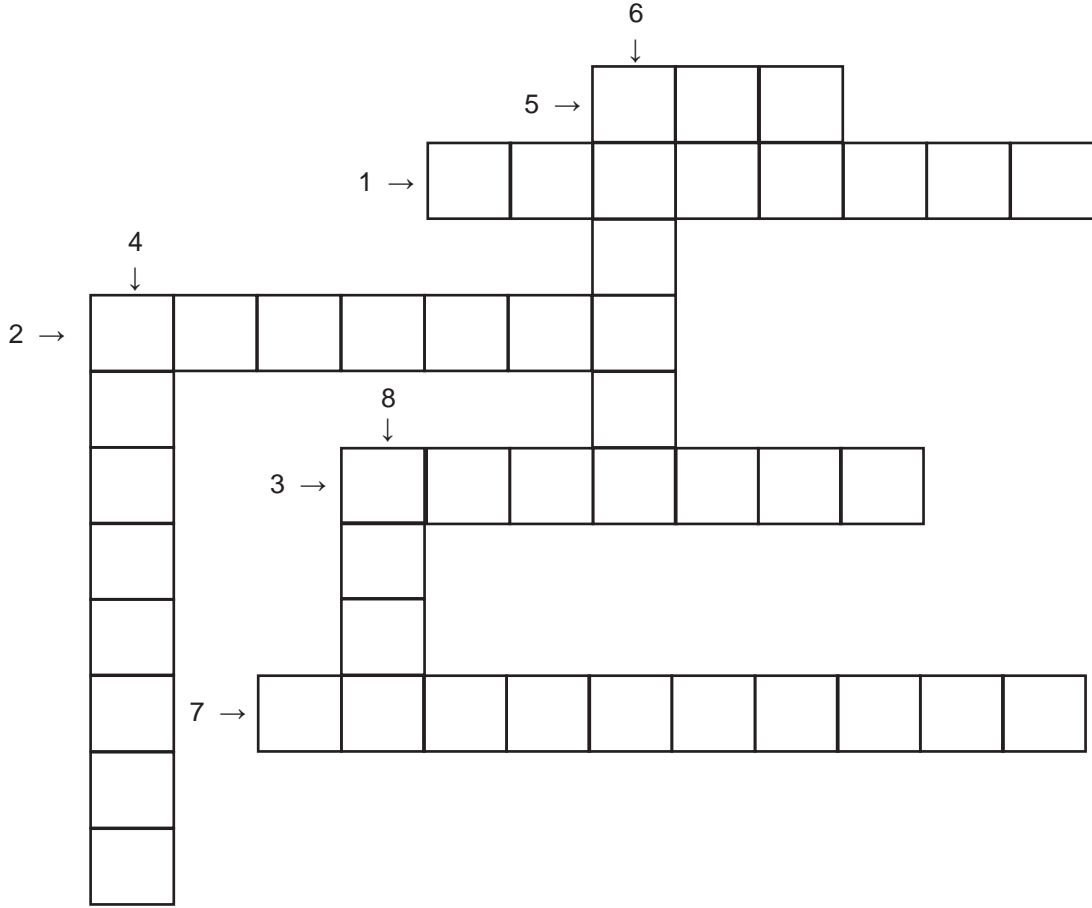
Caner'in yaptığı işlem adımları aşağıdaki gibidir.

1.Adım	$8 \times 9 + 36 \div 9 - 11$
2.Adım	$72 + 36 \div 9 - 11$
3.Adım	$108 \div 9 - 11$
4.Adım	$12 - 11$
5.Adım	1

Öğretmen öğrencilere çözümün doğru olup olmadığını sorduğunda söz hakkı alan Murat, Caner'in hata yaptığını ve soruyu kendisinin çözmek istediğini söylemiştir.

Buna göre Murat'ın bu soruyu doğru olarak çözmesi için izlemesi gereken işlem adımlarını aşağıya yazınız.

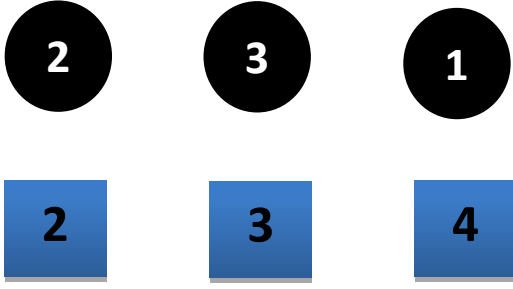
1.Adım	
2.Adım	
3.Adım	
4.Adım	
5.Adım	

Aşağıda verilen tanımları yukarıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

- 1 -Bir ve kendisinden başka tam böleni olmayan 1'den büyük doğal sayılara denir.
- 2- Hiç elemanı olmayan kümeye denir.
- 3- Herhangi iki kümenin ortak elemanlarından oluşan kümeye denir.
- 4- İki veya daha fazla kümenin tüm elemanlarının oluşturduğu kümeye denir.
- 5- Bir sayının üç kere yan yana yazılıp çarpılmasında elde edilen sonuca denir.
- 6- Bir sayının kendisiyle çarpımına denir.
- 7-Kümenin tüm elemanlarını kapalı bir şekil içinde gösterilmesine denir.
- 8- Kenarları ve açıları birbirine eşit olan dörtgene denir.

9.

Yukarıda verilen ve şekilleri, veya biçiminde yazılarak şekillerin üzerinde yazılı olan sayılarla üslü ifadeler oluşturulacaktır.

Buna göre oluşturulacak üslü ifadelerin karşılık geldiği değerleri bulunuz.

10.

Aşağıda verilen kümelerden eleman sayısı birbirine eşit olanları örnekteki gibi eşleştirdiğimizde hangi küme boşta kalır?

A = {Asal rakamlar }

B = {Hafta sonu günleri }

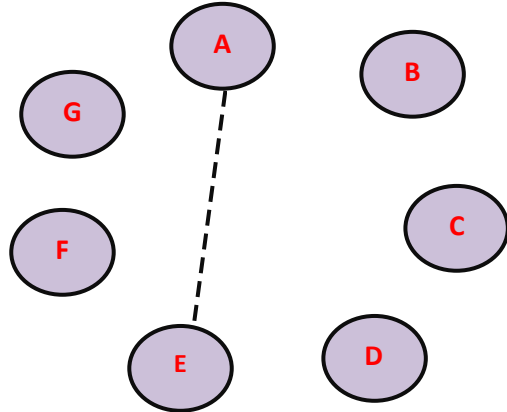
C = { 45' in çift sayı çarpanları }

D = { P ile başlayan günler }

E = { 2, 3, 5, 8 }

F = { HATAYLI kelimesinin ünlü harfleri }

G = { 2 ile bölünebilen tek sayılar }

11.

A) Başlangıç

1. Ay

2. ay

3. ay ...

Doğum gününde kaktüs hediye alan Gülsüm hediye aldığı günden itibaren kaktüsü incelemeye başlıyor. Kaktüsteki yeni oluşan tomurcuk sayısının zamanla değişimini kaydetmeye karar veren Gülsüm aşağıdaki tabloyu dolduruyor.

ZAMAN	YENİ OLUŞAN TOMURCUK SAYISI
1. Ay	2
2. Ay	4
3. Ay	8
...	...
6. Ay	?
7. Ay	?

Her bir adımda oluşan yeni tomurcuk sayısı aynı kuralla ilerlediğine göre, 6. aydaki yeni oluşan tomurcuk sayısı ile 7. aydaki yeni oluşan tomurcuk sayısının toplamı kaçtır?

12. İşlemler ile sonuçları eşleştirildiğinde sağda açıkta kalan sayıların toplamı kaçtır?

1.

$$\boxed{12} + \boxed{20} / \boxed{4} =$$

24

2.

$$\boxed{24} - \boxed{12} \times \boxed{2} =$$

10

3.

$$\boxed{30} + \boxed{50} - (\boxed{16} + \boxed{12}) =$$

0

59

4.

$$\boxed{29} + (\boxed{40} - \boxed{30}) \times \boxed{3} =$$

52

8

5.

$$\boxed{6} \times \boxed{20} / \boxed{5} - \boxed{14} =$$

17

13.

8	3	13	6
5	10	7	15
14	27	44	60
41	50	37	9

Erdem yandaki tabloda verilen kutucuklardaki sayılardan 2'ye bölünebilenleri sarı renge, 5'e bölünebilenleri mavi renge boyamıştır.

Bu işlem bittiğinde tablo aşağıdakilerden hangisi gibi görünür?
(Hem sarı hem mavi renge boyanan kutucuklar yeşil görünmektedir.)

A)

B)

C)

D)

14. Ayşe, öğretmeninin verdiği çarpma işlemi ödevini hesap makinesinde bulmak istiyor. Örneğin; 8×4 işleminin sonucunu hesap makinesinde - ve 4 tuşlarını kullanmadan ortak çarpan parantezi ve dağılma özelliğini kullanarak $8 \cdot (3+1) = 8 \cdot 3 + 8 \cdot 1 = 24 + 8 = 32$ şeklinde bulmuştur.

Buna göre Ayşe'nin aşağıda verilen işlemleri parantez içinde verilen bilgilere göre örnekteki gibi nasıl bulacağını gösteriniz.

 15×6 (“+” ve “6” tuşlarını kullanmadan)

 14×7 (“-” ve “7” tuşlarını kullanmadan)

 4×21 (“+” ve “5” tuşlarını kullanmadan)

 4×13 (“-” ve “4” tuşlarını kullanmadan)

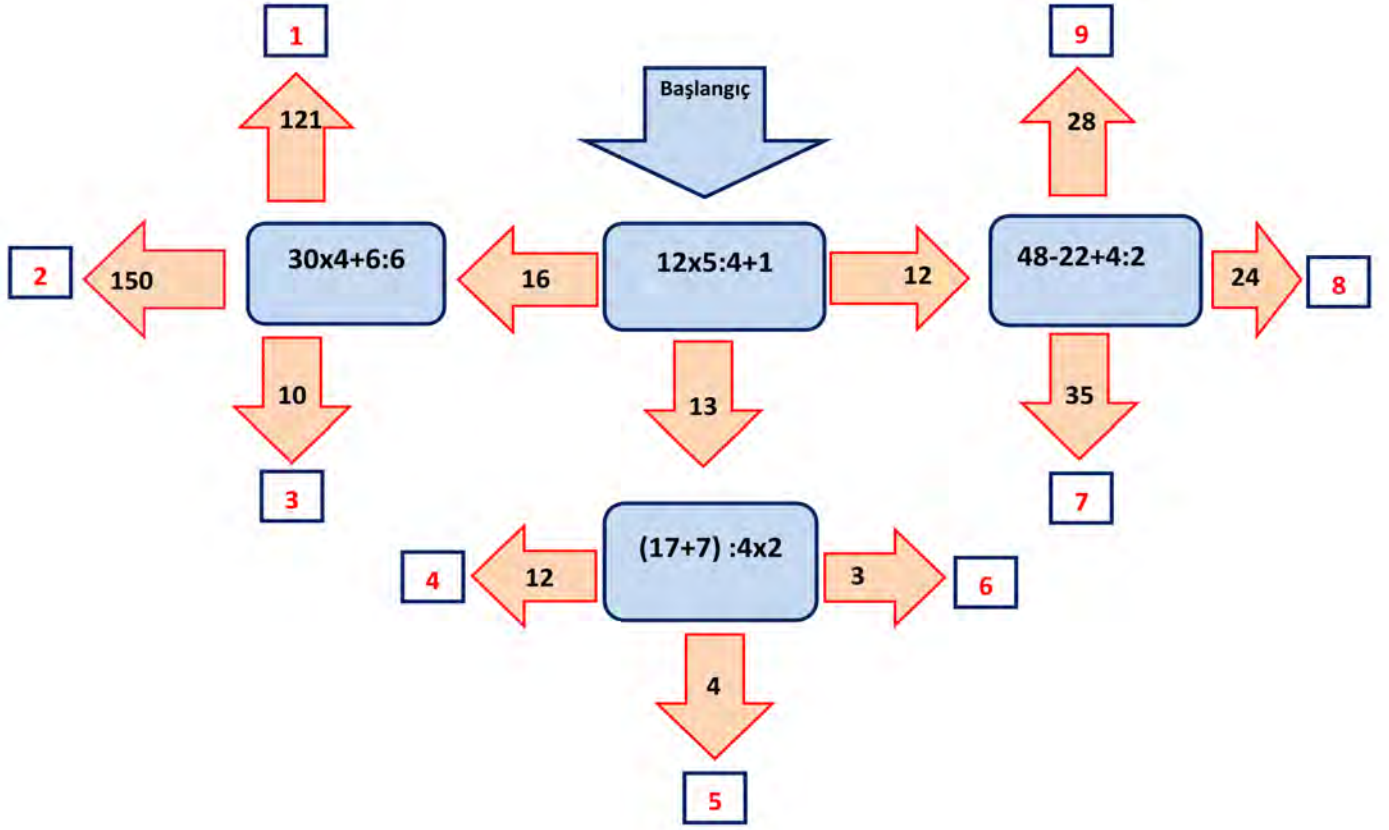
 12×9 (“+” ve “9” tuşlarını kullanmadan)

 11×8 (“-” ve “8” tuşlarını kullanmadan)

 7×33 (“+” ve “7” tuşlarını kullanmadan)

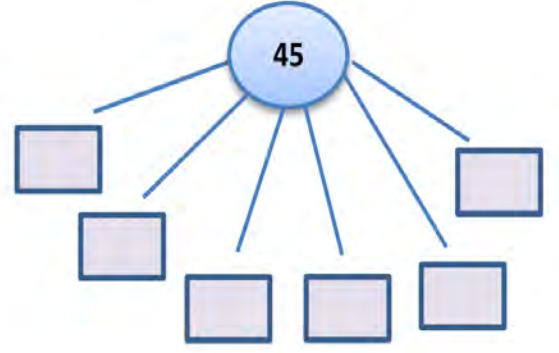
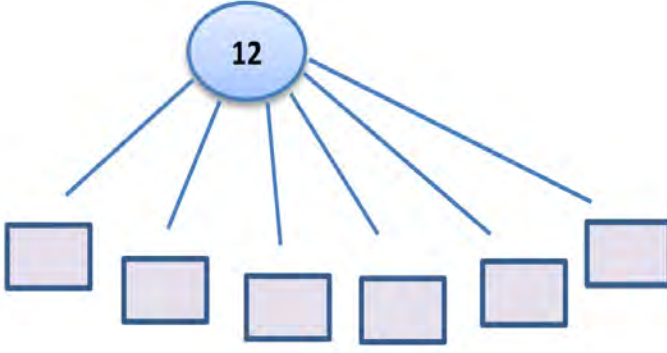
 6×22 (“-” ve “6” tuşlarını kullanmadan)

15.

Atlas, yukarıda verilen işlemlerin sonucuna göre yönleri tercih etmiştir. Karşılaştığı işlemlerden sadece bir tanesinde hata yaptığına göre hangi çıkışlardan çıkmış olabileceğini gösteriniz.

16.

A. 12 ve 45' in tüm çarpanlarını kutulara yerleştiriniz.

B. 12' nin asal çarpanlarının toplamını bulunuz.

C. 45' in en küçük çarpanı ile en büyük asal çarpanının toplamı kaçtır?

17. Aşağıda çarpanları verilen sayıları ve eksik olan çarpanlarını bulunuz.

18. Asal çarpanlarla ilgili oyun tasarlayan Ali Hoca oyunun kurallarını aşağıdaki gibi belirlemiştir.

- Öğrencilere 4 farklı sayı verilir.
- Verilen sayıların asal çarpanları bulunur.
- Her sayının asal çarpanlarının içinden en büyüğü seçilir.
- Seçilen tüm asal çarpanlar küçükten büyüğe dizilerek 4 basamaklı bir şifre oluşturulur.

Verilen sayılar 12, 16, 45 ve 49 olduğuna göre şifre nedir?

19. $a^n = b$ üslü ifadesinde a'ya **taban**, n'ye **kuvvet** veya **üs**, b'ye bu üslü ifadenin **değeri** denir. a^n ifadesi "a üssü n" veya "a'nın n. kuvveti" şeklinde okunur.

Tablo 1 den seçtiğiniz farklı iki rakamdan birini taban, diğerini üs olarak yazıp elde ettiğiniz üslü ifadelerin değerlerini Tablo 2'ye yerleştiriniz.

Örneğin; 5 ve 6 rakamlarını kullanarak $5^6=15625$ ve $6^5=7776$ olarak farklı iki üslü ifade oluşturabiliriz.

TABLO 1			
2	3	4	5

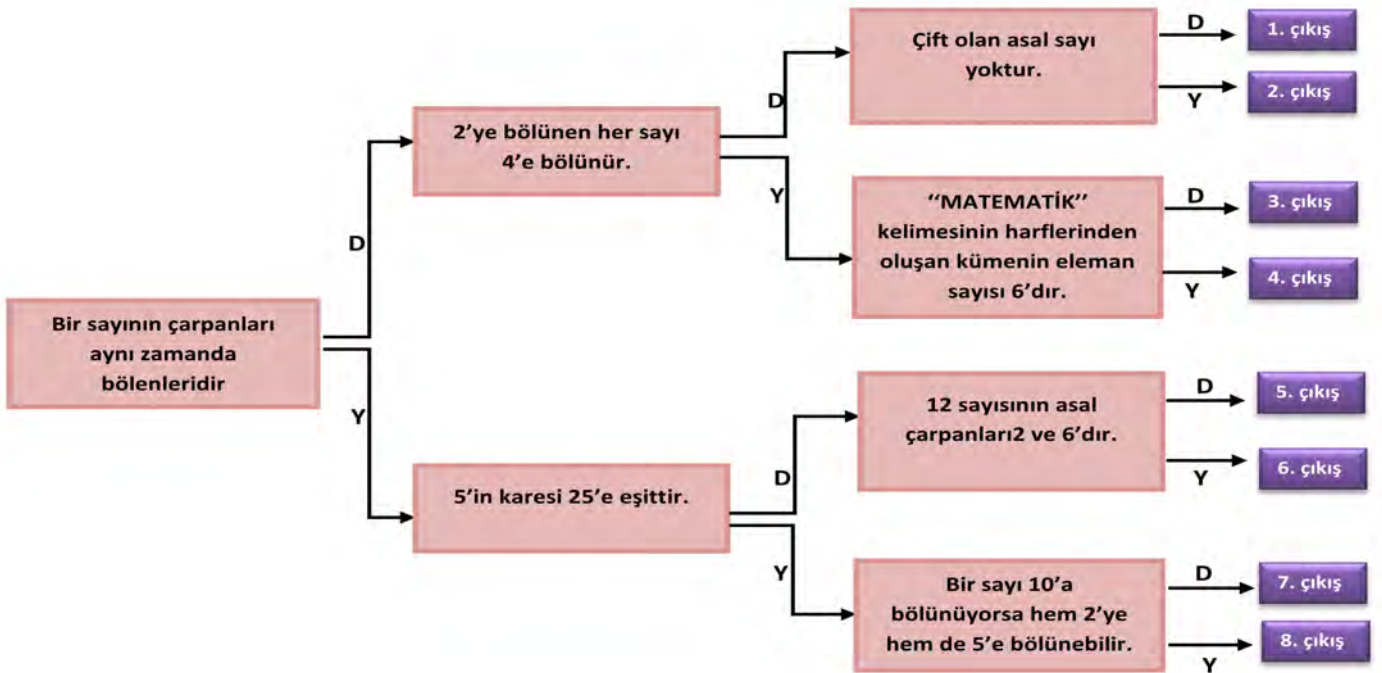
TABLO 2		

Elde ettiğiniz değerlerden sonucu iki basamaklı olan üslü ifadeler nelerdir?

20. Aşağıdaki boşluklara gelmesi gereken kavramları yazınız.

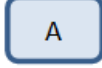
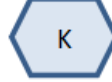
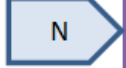

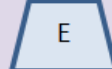
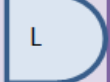

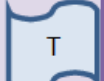
- Bir sayının kendisiyle tekrarlı çarpımına denir.
- Bir sayının kendisiyle 2 defa çarpılmasına o sayının denir.
- Rakamları toplamı 9 veya 9'un katı olan tüm sayılar ve sayılarına tam bölünür.
- Kendisinden ve 1 den başka böleni olmayan sayılara denir.
- İki basamaklı en küçük asal sayı 'dir.
- Hiçbir elemanı olmayan kümeye denir.
- İki kümenin ortak elemanlarının oluşturduğu kümeye denir.

21. Aşağıda verilen kavram haritasında en soldaki ifadeden başlayıp, ifadenin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar verip okları takip ederek doğru çıkışı bulunuz.

ŞİFREYİ BUL!

Her kutucuktaki sonuç; içindeki harf ile eşleşmektedir. Şifreyi bulmak için tablonun altındaki sayıların üstüne eşleştikleri harfleri yazalım. Kolay gelsin!

15'in 100'den küçük en büyük katı kaçtır?	120'nin bölen sayısı kaçtır?	$60 = a^2 \cdot b \cdot c$ a, b, c asal çarpanlar olduğuna göre; $a+b+c=?$
K L M N 1 2 3 5 7 K+L+M+N=?	50'nin çarpanlarından kaç tanesi asal değildir?	36'nın kaç adet asal çarpanı vardır?
140'ın kaç farklı asal çarpanı vardır?	99'un en büyük ve en küçük asal çarpanlarının toplamı kaçtır?	Alanı 35 m^2 ve kenarları asal sayı olan dikdörtgenin çevresi kaç metredir?
72'nin en büyük çarpanıyla en büyük asal çarpanının toplamı kaçtır?	İki basamaklı en büyük asal sayı kaçtır?	42'nin en büyük ve en küçük asal çarpanlarının farkı kaçtır?

4

3

90

5

97

75

5

4

10

23.

Ali cep telefonuna 5 haneli bir şifre oluşturmak istiyor. Şifre oluştururken şu özellikleri dikkate almaktadır:

- Şifrede sadece rakamlar bulunmaktadır.
- Soldan sağa doğru şifrenin ilk hanesinin karesi, ilk hanenin yanına; ilk hanenin küpü ise karesinin yanına yazılacaktır.

Buna göre, Ali'nin cep telefonu şifresini bularak aşağıya yazınız.

24.

Aşağıda 10'un kuvvetleriyle oluşturulan tabloda boş kalan bölümleri doldurunuz.

ÜSLÜ İFADE	TEKRARLI ÇARPIM	SONUÇ	BASAMAK SAYISI
10^3			
	$10 \times 10 \times 10 \times 10$		
		100.000.000	
			6
		1.000.000	
10^1			

25.

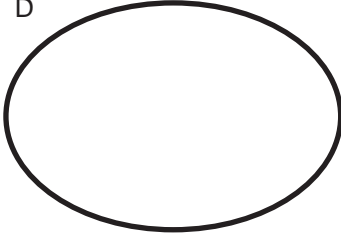
Yukarıdaki tabloyu da göz önünde bulundurarak 10'un tam sayı kuvvetleri ve basamak sayısı arasında nasıl bir ilişki vardır? Açıklayınız.

26.

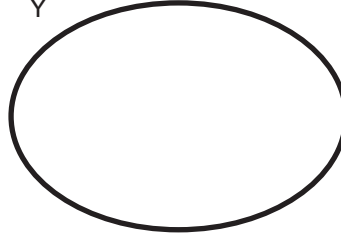
Gözde, aşağıdaki ifadeleri doğru ve yanlış olarak ayırıp **doğru olanların sıra numarasını "D kümesine"**, **yanlış olanların sıra numarasını "Y kümesine"** eleman olarak yazmaktadır.

1. Birler basamağında çift rakam bulunan sayılar 2 ile tam bölünür.
2. Basamaklarındaki rakamların toplamı 3 veya 3'ün katı olan tüm sayılar 9 ile kalansız bölünür.
3. Tüm çift sayılar 5 ile kalansız bölünür.
4. Son iki basamağı 00 veya 4'ün katı olan sayılar 4 ile kalansız bölünür.
5. Birler basamağında 0 veya 5 olan sayılar 10 ile kalansız bölünür.
6. Bir sayının 6 ile kalansız bölünebilmesi için hem 2 ye hem 3 e kalansız bölünmesi gerekir.
7. 100 sayısı 2, 3, 4, 5 ve 10 ile kalansız bölünür.

D

Y

Buna göre D ve Y kümesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. $s(D)=3$ ve $s(Y)=4$ 'tür.
- B. D kümesinin elemanlarının sayı değerleri toplamı 11'dir.
- C. Y kümesinin elemanlarının sayı değerleri toplamı 15'tir.
- D. Y kümesi asal rakamlardan oluşmaktadır.

27. Aşağıdaki problemlerin hangisinde/hangilerinde bir doğal sayının karesi ya da küpü kullanılarak sonuç bulunur?

(Sonuç bulunuyorsa problemlerin başına , sonuç bulunmıyorsa problemlerin başına koyunuz.)
(Not: 1 ay 30 gün olarak alınacaktır.)

Her gün 30 litre süt veren bir ineğin sütünden litrede 30 kuruş kar elde ediliyor. Bu ineğin sütünden bir ayda ne kadar kar elde edilir?

Her gün 7 sayfa kitap okuyan Erdem'in bir haftada okuduğu sayfa sayısını bulunuz.

Bir düzine kalemin her birini 10 liradan alan Onur kaç TL ödeme yapar?

8 tanesi 8 liraya satılan gofretlerden 8 tane alan Çağlar kaç TL ödeme yapar?

28.

Aşağıdaki kahverengi dikdörtgenlerde verilen işlemlerin sonuçları ile mavi renkli karelerde yazan sayılar birbirleriyle eşleştirilirse hangi karede yazılı olan sayı açıkta kalır?

$$2^3 + 2^2 \div 2 + 3$$

50

$$(5^3 + 1) \div 2 - 1$$

62

$$25 - 14 \div 7 \times 2$$

21

$$30 - 18 \div 3^2 \times 2 + 4$$

13

30

29.

Aşağıda bulunan Eratosthenes (Eratosten) kalburunda Ahmet 3'ün katlarını kırmızıya, Nuray 5'in katlarını sarıya boyamaktadır. Despina ise turuncu renkli kutularda bulunan sayıları toplamaktadır.

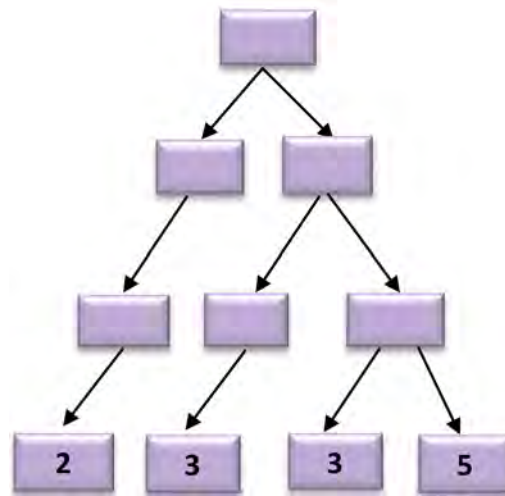
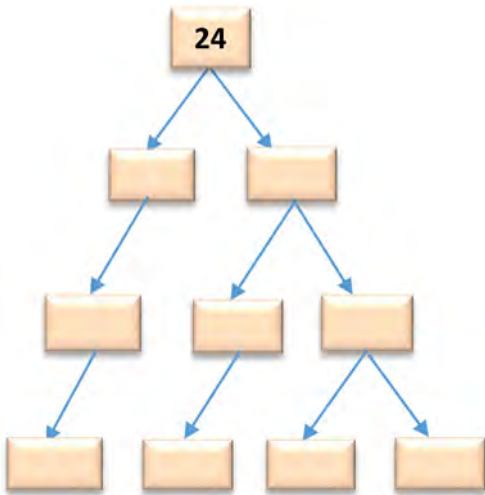
(Hem kırmızıya hem sarıya boyanan kutular turuncu renkli olmaktadır.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Buna göre Despina'nın bulduğu sonuç kaçtır?

30.

Aşağıda çarpan ağaçlarında boş bırakılan yerleri doldurunuz.

31.

➡ $3 \times 4 + 2$

➡ $4 + 4 \times 5$

➡ $3+2 \times 5$

→ $4 \times 3 + 5$

Yukarıdaki işlemlerden uygun olanlarını aşağıda toplam bilye sayısını veren şekillerin yanına yazınız.

1-

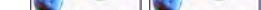
Page 10

2-

3-

Page 10

4-

Page 10 of 10

32.

1	2	3
4	5	6
7	8	9
	0	#

" # " işlemiyle ilgili aşağıdaki bilgiler veriliyor.

Sadece 1. sayı asalsa;

1. sayının çarpan sayısı ile 2. sayının çarpan sayısı toplanır.

Sadece 2. sayı asalsa;

1. sayının asal çarpan sayısı ile ikinci sayının çarpan sayısı toplanır.

1. ve 2. sayı asalsa;

Sayıların farkının karesi alınır.

1. ve 2. sayı asal değilse;

Sayıların toplamının iki katı alınır.

ÖRNEK:

$$23 \# 21 = 2 + 4 = 6$$

Yukarıda verilen kurallara göre işlemlerin sonuçlarını bulalım.

$$72 \# 2 =$$

$$13 \# 2 =$$

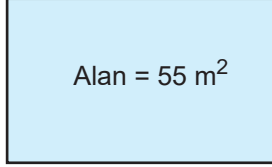
$$92 \# 93 =$$

$$22 \# (51 \# 4) =$$

33.

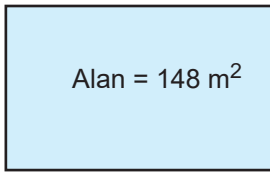
Aşağıda belirli yönergelerle oluşturulmuş 1. ve 2. dikdörtgenin alanları verilmiş olup 3. dikdörtgenin alanı verilmemiştir. Oluşturulan dikdörtgenlerin verilen bilgiler doğrultusunda çevrelerinin bulunması istenmiştir.

- 1. dikdörtgenin kenarları asaldır.

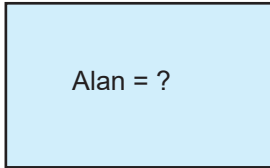
Çevre =

- 2. dikdörtgenin kenarlarından biri en küçük asal sayıdır

Çevre =

- 3. dikdörtgen kısa kenarı bir basamaklı en büyük asal sayı ve uzun kenarı ise iki basamaklı rakamları farklı en küçük asal sayıdır.

Çevre =

34.

Aşağıdaki işlemleri işlem önceliğini dikkate alarak yapınız.

- $(60 \div 4 + 6) + (25 - 5 \times 4) =$
- $125 - 11 \times 7 + 33 \div 3 =$
- $[(60 \div 5) - 2] + [126 \div 9 \times 4] =$
- $10^3 \div 10^1 + 2^3 \times 4 \div 1^{10} - 1^{125} =$

35.

11	12	13	14	15	16	17	18	16	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80

Yukarıdaki etkinlik tablosuna göre aşağıdaki istenilenleri yazınız.

- 6'nın katı olan sayılardan rakamları toplamı 3'ün karesi olan sayılar

- Rakamları toplamı bir sayıyı küpü olan sayılar

- Rakamları toplamı bir sayının karesi olan sayılar

- Asal sayılar

36.

Aşağıdaki sayıların çarpanlarını ve asal çarpanlarını ayrı ayrı bulunuz.

40

36

68

91

37.

$4.4 = 4^x$ $7.7.7 = 7^y$ ve $6.6.6.6 = Z^4$ yanda verilen bilgilere göre;

$$(y \cdot x - z)^y = ?$$

$$x^z + (z - y)^x = ?$$

38.

Matematik öğretmeni Nuray Hanım öğrencilerine çarpma işleminin toplama işlemi üzerine dağılma özelliğini göstermek için aşağıdaki şekli tahtaya çizmiştir.

Nuray Öğretmen öğrencilere en büyük dikdörtgenin alanını sormuş ve öğrencilerden aşağıdaki cevapları almıştır.

KARDELEN: $5(4+9+2)$

CEMRE: $5(3+2+4+6)$

ECE: $5(4+3)+5(4+6)+5(4+2)$

SEMİH: $5(7+6+2)$

BARAN: $5(4+3)+5(6+2)$

DOĞA: $5(9+6)+5(6+2)$

ZEYNEP: $5(8+7)$

Buna göre yukarıdaki öğrencilerden hangileri yaptıkları işlem sonucunda doğru cevabı bulur?

39.

Aşağıdaki kutularda verilen ifadelerden, değerleri birbirine eşit olanları eşleştiriniz.

$$2^3$$

$$81$$

$$3^4$$

$$5 \times 5 \times 5$$

$$4^2$$

$$2^2 \times 3^2$$

$$6^2$$

$$8^1$$

$$5^3$$

$$16$$

40.

825	4542	432	2991	60000	422	1002	648	40

Ahmet kutucuklardaki sayıların altına bölünebildikleri sayılara göre aşağıdaki şekilleri çiziyor.

2 ile bölünüyorsa

6 ile bölünüyorsa

3 ile bölünüyorsa

9 ile bölünüyorsa

4 ile bölünüyorsa

10 ile bölünüyorsa

5 ile bölünüyorsa

Buna göre hangi şekilden kaç adet çizmiştir?

41.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi boş küme belirtir?

- A) 2'ye tam bölünebilen rakamlar kümesi
- B) Asal rakamların kümesi
- C) İki basamaklı asal sayılardan 3'e bölünebilenlerin kümesi
- D) 30'dan küçük 7'ye bölünebilen doğal sayıların kümesi

42.

Aşağıdaki üslü ifadeleri tekrarlı çarpım olarak yazınız ve değerini bulunuz.

$$2^3$$

$$10^3$$

$$3^4$$

$$12^2$$

$$2^6$$

$$6^3$$

$$5^4$$

$$4^3$$

43.

Aşağıdaki üslü ifadelerin değerini yazınız.

$$1^{100}$$

$$1945^1$$

$$100^1$$

$$1^{1000}$$

$$10^1$$

$$10^{10}$$

$$10^6$$

$$245^1$$

44.

Aşağıdaki üslü ifadelerin basamak sayılarını yazınız.

10^7

245.10^3

10^{28}

82.10^{15}

4.10^8

1849.10^{15}

45.

Aşağıdaki boşlukları istenen sayılar ile tamamlayınız.

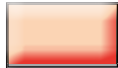
a) 72.10^3 ifadesi basamaklıdır.

b) $a=5$ için a^3 ifadesinin değeri

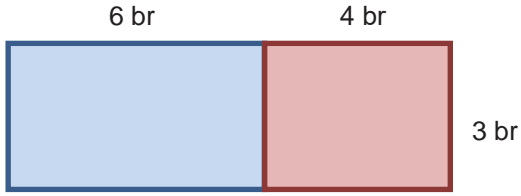
c) $k=3$ $s=4$ için $k^3 + s^4 =$

46.

5^4 , 7^3 , 10^2 , 2^8 üslü ifadelerini büyükten küçüğe doğru sıralayınız.

47.

a) Yukarıda verilen şeklin tüm alanını mavi ve kırmızı bölgenin alanlarından yararlanarak bulunuz.

b) Kırmızı bölgenin alanını tüm şeklin ve mavi bölgenin alanından yararlanarak bulunuz.

c) Mavi bölgenin alanını tüm şeklin ve kırmızı bölgenin alanından yararlanarak bulunuz.

48.

Aşağıdaki sayıların 150'den küçük katlarını bulup yanlarına yazınız.

15, 20 →

8, 12 →

16, 24 →

18, 30 →

49.

Aşağıdaki sayıları aynı anda bölen en büyük sayıları bulup yanlarına yazınız.

84, 98 →

60, 90 →

36, 120 →

45, 75 →

50.

Bir şehrin ulaşım olanakları arasında metrobüs, dolmuş ve vapur bulunmaktadır. Bu şehrin toplu taşıma ücret tarifesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Toplu Taşıma Ücret Tarifesi Tablosu

Bilet /Kuruş	Metrobüs	Dolmuş	Vapur
Tek binış	270 TL	400 TL	300 TL
Günlük	900 TL	1100 TL	1300 TL
Haftalık	2000 TL	2500 TL	2100 TL

1 TL = 100 KURUŞ

A) Bu şehre tatile gelen bir turist 4 gün kalmak istemektedir. Bu süreçte gezeceği yerlerin planlanmasını yaptığıında;

1. gün; 3 defa dolmuş, 5 defa metrobüs
2. gün; 3 defa metrobüs, 2 defa vapur
3. gün; 1 defa dolmuş, 1 defa metrobüs
4. gün; 3 defa metrobüs;

Kullandığına göre ulaşım en az kaç lira ödeme yapar?

B) Bu şehre tatile gelen bir turist 1 hafta kalmak istemektedir. Her gün iki defa metrobüsü kullanacaktır. Bu süreçte sadece 2 defa dolmuşu kullanmıştır. Ayrıca sadece bir gün vapuru kullanmış ve o gün vapura 6 defa binmiştir.

Buna göre bu turist en az ücreti ödemek için hangi bilet türlerini seçmesi gerekmektedir?

	Metrobüs	Dolmuş	Vapur
A	Haftalık	Günlük	Tek binış
B	Günlük	Haftalık	Günlük
C	Tek binış	Tek binış	Haftalık
D	Haftalık	Tek binış	Günlük

Yukarıda verilen haritaya göre aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

Aşağıda verilen kümeleri liste yöntemi ile altlarına yazınız.

K kümesi K harfi ile başlayan illerden oluşmaktadır.

E kümesi E harfi ile başlayan illerden oluşmaktadır.

A kümesi A harfi ile başlayan illerden oluşmaktadır.

B kümesi B harfi ile başlayan illerden oluşmaktadır.

Aşağıda verilen kümeleri altlarına Venn şeması yöntemi ile gösteriniz.

S harfi ile başlayan illerin kümesi

Ege Bölgesi illeri kümesi

Marmara Bölgesi illeri kümesi

D harfi ile başlayan illerin kümesi

Aşağıda verilen kümeleri ortak özellik yöntemi ile gösteriniz

➤ $K = \{ \text{Konya, Kırıkkale, Kırşehir, Karaman, Konya} \}$

➤ $L = \{ \text{İzmir, Aydın, Uşak, Afyon} \}$

➤ $M = \{ \text{Gaziantep, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Batman, Siirt, Şırnak} \}$

➤ $N = \{ \text{Mersin, Burdur, Hatay, Kahramanmaraş} \}$

52.

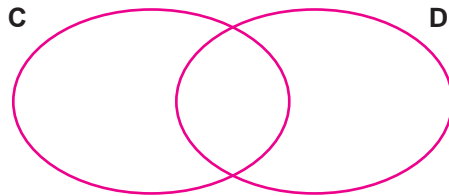
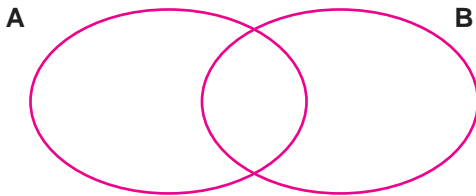
$A = \{ \text{çift rakamlar} \}$

$B = \{ \text{5'ten büyük 12'den küçük doğal sayılar} \}$

$C = \{ \text{bir basamaklı asal sayılar} \}$

$D = \{ \text{tek rakamlar} \}$

Yukarıda ortak özellik yöntemi ile verilen A ve B kümelerini Burak'ın; C ve D kümelerini Melis'in aşağıdaki Venn şemalarına yazmaları istenmektedir.

Buna göre yukarıdaki Venn şemalarına bakarak Burak'ın yazacağı sayı adeti Melis'in yazacağı sayı adetinden kaç fazladır?

53.

SORULAR	KEREM	ASLI
İki kümenin her zaman ortak elemanı olmayabilir.	Doğru	Yanlış
Kümelerde birleşim " \cap ", kesişim " \cup " sembolleriyle gösterilir.	Doğru	Doğru
İki basamaklı çift asal sayılar kümesi 3 elemanlıdır.	Yanlış	Doğru
Kümelerin kapalı şekillerle gösterimine Venn şeması ile gösterim denilmektedir.	Doğru	Doğru
'ANKARA' kelimesinin harfleri ile oluşturulan kümenin eleman sayısı 4 tür.	Yanlış	Yanlış
Boş küme eleman sayısı sıfıra eşit olan kümedir.	Doğru	Yanlış

Kümeler ile ilgili bilgi yarışmasına katılan Kerem ve Aslı sorulara yukarıdaki cevapları vermişlerdir. Doğru bilinen her soru için 10 puan kazanılmıştır.

Buna göre yarışmanın sonucu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A)** İki öğrenci de yarışmadan 40 puan alarak berabere kalmışlardır.
B) Aralarındaki puan farkı 30'dur ve yarışmayı Kerem kazanmıştır.
C) Aralarındaki puan farkı 10'dur ve yarışmayı Aslı kazanmıştır.
D) Aralarındaki puan farkı 20'dir ve yarışmayı Kerem kazanmıştır.

54.

Aşağıda kümeler konusu ile ilgili kelimelerden karışık olarak verilen harfleri düzenleyerek, doğru kelimeyi her kutuya bir harf gelecek şekilde aynı satırdaki kutucuklara yerleştiriniz.

En alttaki şifre satırına numaralı harfleri yazdığınızda oluşan şifreyi bulunuz.

Diagram illustrating the vowel space (Vowel Space) with numbered regions and corresponding German vowels:

- Region 1 (Blue): e, ü, m, k, o, ş, b
- Region 2 (Yellow): b, e, ş, i, i, l, r, m
- Region 3 (Pink): m, k, s, ş, e, i, i
- Region 4 (Orange): n, n, v, e, ş, a, e, m, l, s
- Region 5 (Green): l, t, e, s, i, ö, n, t, i, e, y, m

Şifre:

2	4	6	3	2	4	6	5	1

55.

$A = \{ \text{Alfabemizdeki sesli harfler} \}$

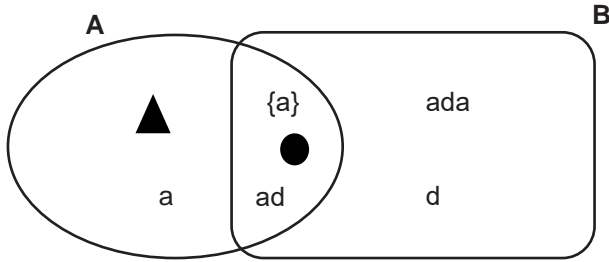
$B = \{ a, b, c, d, \{e\}, f, \{as\}, l, g \}$

Yanda verilen A ve B kümelerini kullanarak aşağıdaki kutucuklardan doğru olanları “√”, yanlış olanları “x” şeklinde işaretleyiniz. (İlk iki soru örnek olarak gösterilmiştir.)

$g \in B$	☒
$s(B)=10$	☐
$s(A \cap B)=3$	☐
$s(A)=9$	☐
$\{e\} \in B$	☐
$\{as\} \in B$	☐

$e \in B$	☒
$s(A \cup B)=15$	☐
$\{e\} \in A \cap B$	☐
$s(B)=9$	☐
$b \in A$	☐
$d \notin B$	☐

56.

A) Venn şemalarına göre istenilenleri cevaplandırınız.

- $A =$
- $B =$
- $A \cap B =$
- $s(A) =$
- $s(B) =$
- $s(A \cup B) =$
- $s(A \cap B) =$

B) Venn şemalarına göre aşağıdaki doğru ifadelerin başına “D” yanlış ifadelerin başına “Y” yazınız.

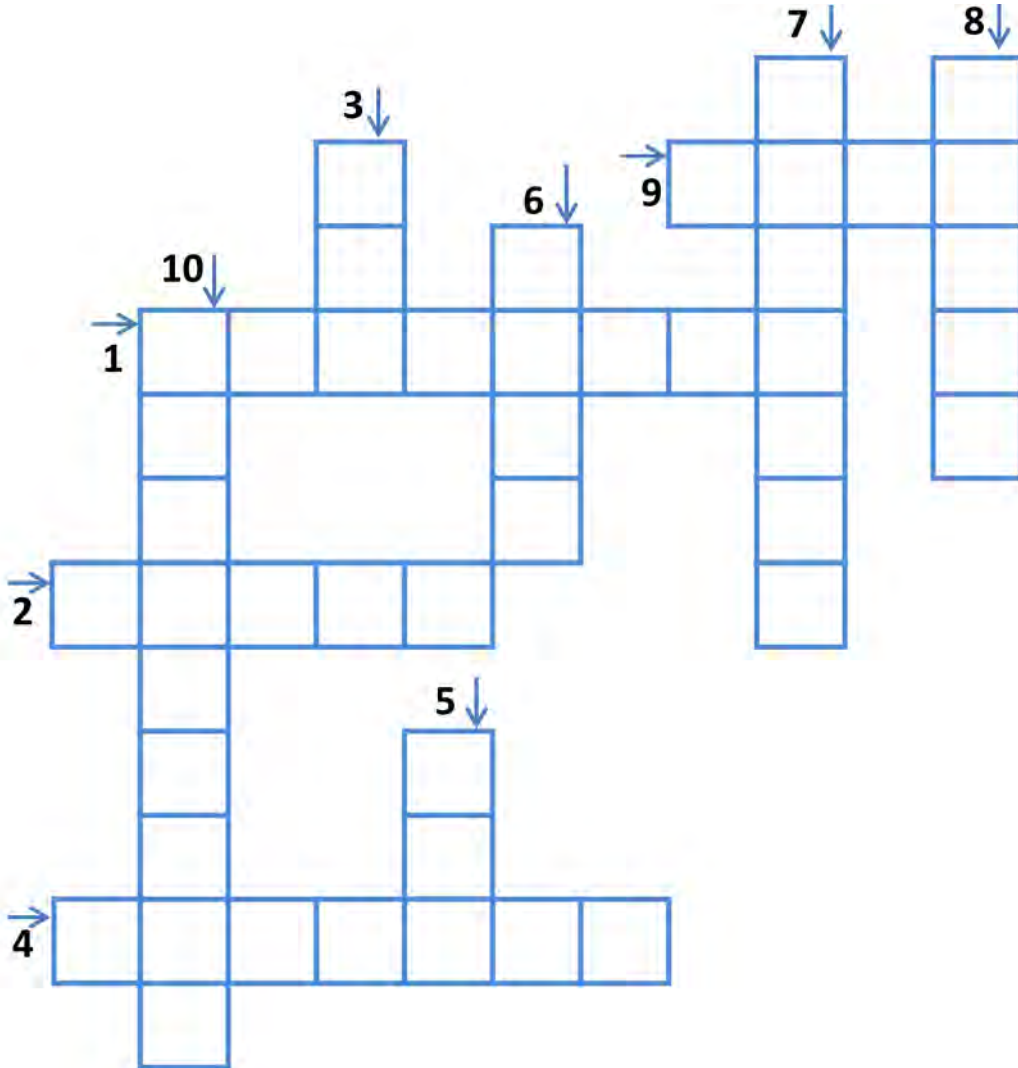
- ... $s(A \cup B) = 7$
- ... $A \cap B = \{a, \bullet\}$
- ... $s(B) = 8$
- ... $s(A) + s(B) = 9$
- ... $s(B) = 3$
- ... $B = \{\{a\}, \bullet, a, d, a\}$

57.

KÜMELER BULMACASI

Aşağıdaki ifadelerde verilmeyen kısımları çengel bulmacaya doğru şekilde yerleştirilim.

- 1) "U" sembolü.....kümesini ifade eder.
- 2) Kümelerin elemanlarının arasına virgül koyarak "{ }" sembolüyle ifade edilen küme ayracı içine yazılarak yazılması yöntemine..... yöntemi denir.
- 3) $A=\{HATAY\}$ $s(A) = \dots$ (yazı ile ifade ediniz)
- 4) İki kümenin ortak elemanlarından oluşan kümeye kümesi denir.
- 5) $B=\{1'den\ 5'e\ kadar\ olan\ iki\ basamaklı\ sayılar\}$ ifadesi küme olarak ifade edilir.
- 6) Kümelerin kapalı bir şekil içerisinde gösterim şekline şemasıyla gösterim denir.
- 7) Kümeye ait nesnelerin her birine o kümenin denir.
- 8) $A=\emptyset$ kümesinin eleman sayısı ... dır. (yazı ile ifade ediniz)
- 9) $C=\{\text{"MATEMATİK" kelimesinin harfleri}\}$ $s(C) = \dots$ (yazı ile ifade ediniz)
- 10) $D=\{\text{Okulumuzun zeki öğrencileri}\}$ ifadesi küme.....

58.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanı işaretleyiniz.

	Küme belirtmez	Boş kümedir
10' dan büyük asal rakamlar		
Haftanın en güzel günleri		
İç Anadolu bölgesinde denize sınırı olan iller		
F harfi ile başlayan Türkiye'nin illeri		
96'dan büyük iki basamaklı 5 ile kalansız bölünebilen sayılar		
Bazı günler		
S harfi ile başlayan yaz ayları		

59.

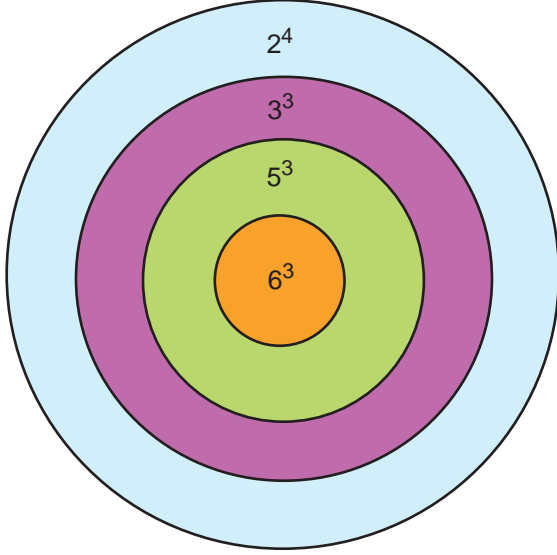
İbrahim bir kitapta tek doğal sayıların toplanmasıyla ilgili bir yöntem görüyor.

1	1 Adet sayı olduğu için	$1^2=1$ 'dir.
1+3	2 Adet sayı olduğu için	$2^2=4$ 'tür.
1+3+5	3 Adet sayı olduğu için	$3^2=9$ 'dur.
1+3+5+7	4 Adet sayı olduğu için	$4^2=16$ 'dır.
1+3+5+7+9	5 Adet sayı olduğu için	$5^2=25$ 'tir.

Bu bilgiye göre İbrahim $1+3+5+7+9+ \dots +21$ toplamını kaç bulur?

81 B) 100 C) 121 D) 144

60.

Sevim, Can ve İnayet dart oynuyor.

Birinci atışlarını yaptıkları bölgeler şu şekildedir;

Sevim	→	yeşil bölge
Can	→	pembe bölge
İnayet	→	turuncu bölge

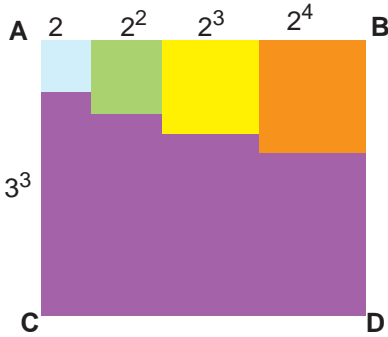
İkinci atışlarını yaptıkları bölgeler şu şekildedir;

Sevim	→	pembe bölge
Can	→	turuncu bölge
İnayet	→	mavi bölge

Üçüncü atış sonunda oyunun kazananı Sevim, ikincisi İnayet, üçüncüsü Can olduğuna göre Sevim, Can ve İnayet üçüncü atışlarını hangi bölgelere yapmış olabilirler?

<u>Sevim</u>	<u>Can</u>	<u>İnayet</u>
A) Turuncu bölge	Yeşil bölge	Mavi bölge
B) Turuncu bölge	Mavi bölge	Yeşil bölge
C) Turuncu bölge	Pembe bölge	Mavi bölge
D) Pembe bölge	Turuncu bölge	Yeşil bölge

61.

Bir seramik firması tanıtım yapmak amacıyla farklı boyutlardaki kare seramikleri masadan taşmayacak ve aralarında boşluk olmayacak şekilde kısa kenarı 3^3 dm olan dikdörtgen masanın üzerine şekildeki gibi yerleştirmiştir. Kare seramiklerin kenar uzunlukları sırası ile 2dm, 2^2 dm, 2^3 dm ve 2^4 dm'dir.

Buna göre mor bölgenin çevre uzunluğunu bulunuz.

- A) 108 B) 110 C) 112 D) 114

62.

$s(A)=5$ $s(B)=2$ olduğuna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) $A \cup B$ kümesinin eleman sayısı en fazla 7 olabilir.
- B) $A \cap B$ kümesinin eleman sayısı en fazla 5 olabilir.
- C) $A \cup B$ kümesinin eleman sayısı 5 olabilir.
- D) $A \cap B$ kümesi boş küme olabilir.

63.

210, 120, 72, 126 ve 90 doğal sayılarının arasından asal çarpan sayıları eşit olanlar ile bir geometrik şekil oluşturulmak isteniyor.

Oluşturulan geometrik şeklin her köşesine bu doğal sayılardan birisi getirildiğine göre oluşturulan geometrik şekil aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beşgen
- B) Dikdörtgen
- C) Kare
- D) Üçgen

64.

Ayşe Hanım görselde verilen rulo şeklindeki kağıt havludan eş parçalar koparacaktır. Bunun için önce asal sayıları küçükten büyüğe sıralamış daha sonra uyguladığı her bir koparma adımında, bu sayıların değerlerince parçalar elde etmiştir.

Buna göre Ayşe Hanım'ın kaçınıcı koparma adımından sonra elde ettiği kağıt parçalarının toplamı 100'den büyük olur?

- A) 8. adım
- B) 9. adım
- C) 10. Adım
- D) 11. adım

65.

Aşağıdakilerden hangisi küme oluşturmaz?

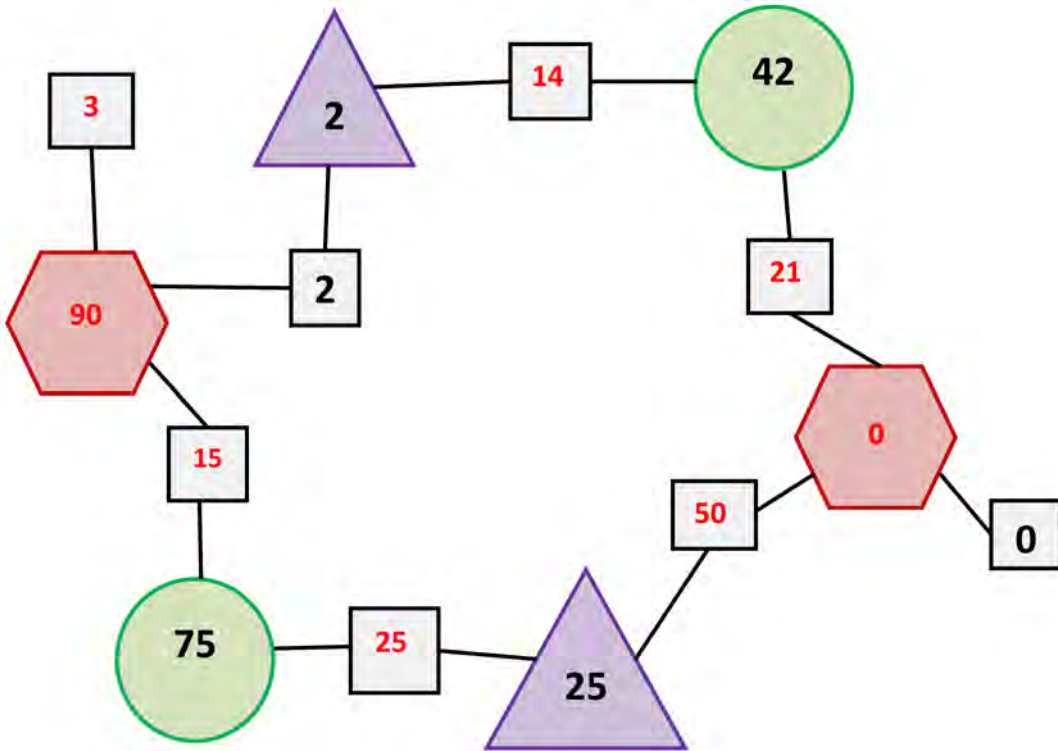
- A) Sınıfınızdaki yeşil gözlü öğrenciler
- B) Okulunuzdaki kadın öğretmenler
- C) Mahallenizdeki bazı yaşlılar
- D) Haftanın P harfi ile başlayan günleri

CEVAP ANAHTARI

1.

EMİN	AKİL
0	1^{54}
0	1^7
0	1^{1000}
1^{54}	2^1
1^7	2^1
1^{1000}	2^1

2.

3.

1	×	7	-	2	→	5
+		+		+		
8	+	5	×	9	→	53
÷		-		÷		
4	-	6	÷	3	→	2
↓		↓		↓		
3		6		5		

4.

	İSTENEN SAYI	2	3	4	5	6	10
İki basamaklı en küçük doğal sayı	10	+			+		+
İki basamaklı en büyük çift doğal sayı	98	+					
900 den küçük, üç basamaklı rakamları farklı en büyük çift doğal sayı	896	+		+			
Her bir rakamı tek olan üç basamaklı en büyük doğal sayı	999		+				
79'dan büyük iki basamaklı en küçük doğal sayı	80	+		+	+		+
Dört basamaklı rakamları farklı en küçük çift doğal sayı	1024	+			+		+

5. 11 Ekim 1910 tarihinde doğdu.

1943 yılında profesör oldu.

1955 yılında ordinaryüs profesör oldu.

1974 senesinde TÜBİTAK Bilim Ödülü aldı.

26 Aralık 1997 tarihinde vefat etti.

6. 6. çıkış

7.

1.Adım	$8 \times 9 + 36 \div 9 - 11$
2.Adım	$72 + 36 \div 9 - 11$
3.Adım	$72 + 4 - 11$
4.Adım	$76 - 11$
5.Adım	65

8.

- 1 -ASALSAYI
- 2- BOŞKÜME
- 3- KESİŞİM
- 4- BİRLEŞİM
- 5- KÜP
- 6- KARESİ
- 7- VENNŞEMASI
- 8- KARE

9.

1, 2, 3, 4, 8, 9, 16, 27, 64, 81 toplam 10 tane değer vardır.

10.

D Kümesi boşta kalır.

11.

Her ay oluşan yeni tomurcuk sayısı 2^{ay} formülüyle ortaya çıkar.
 $2^6 = 64$ ve $2^7 = 128$ $64 + 128 = 192$

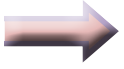
12.

Açıktaki kalanlar 24 ve 8 toplamı 32'dir.

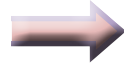
13.

D

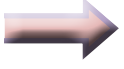
14.

15x6 (“+“ ve “6” tuşları yokken)

$$15.(7-1)=15.7-15.1=105-15=90$$

14x7 (“-“ ve “7” tuşları yokken)

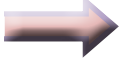
$$14.(6+1)=14.6+14.1=84+14=98$$

4x21 (“+“ ve “5” tuşları yokken)

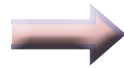
$$4.(22-1)=4.22-4.1=88-4=84$$

4x13 (“-“ ve “4” tuşları yokken)

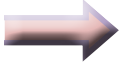
$$13.(3+1)=13.3+13.1=39+13=52$$

12x9 (“+“ ve “9” tuşları yokken)

$$12.(10-1)=12.10-12.1=120-12=108$$

11x8 (“-“ ve “8” tuşları yokken)

$$11.(7+1)=11.7+11.1=77+11=88$$

7x33 (“+“ ve “7” tuşları yokken)

$$33.(8-1)=33.8-33.1=264-33=231$$

6x22 (“-“ ve “6” tuşları yokken)

$$22.(5+1)=22.5+22.1=110+22=132$$

15. 2-3-6-9 nolu çıkışlar olabilir

16. A) $12 = 1,2,3,4,6,12$ $45 = 1,3,5,9,15,45$ B) $2+3=5$ C) $1+5=6$ 17. $24 = 4,8$ $125 = 5$

18. Şifre = 2357

19.

TABLO 2		
2^3	$2^4 = 16$	$2^5 = 32$
3^2	$3^4 = 81$	3^5
$4^2 = 16$	$4^3 = 64$	4^5
$5^2 = 25$	5^3	5^4

- 20.
- Bir sayının kendisiyle tekrarlı çarpımına **üslü sayı** denir.
 - Bir sayının kendisiyle 2 defa çarpılmasına o sayının **küpü** denir.
 - Rakamları toplamı 9 veya 9'un katı olan tüm sayılar **3** ve **9** sayılarına tam bölünür.
 - Kendisinden ve 1 den başka böleni olmayan sayılara **asal sayı** denir.
 - İki basamaklı en küçük asal sayı **11** 'dir.
 - Hiçbir elemanı olmayan kümeye **boş küme** denir.
 - İki kümenin ortak elemanlarının oluşturduğu kümeye **kesişim kümesi** denir.

21. 3. çıkış

22. A=90, P=357, R=3, S=75, K=16, E=4, M=14, O=97, N=10, L=2, J=24, T=5
Şifre= ERATOSTEN

23. Şifre: 41664

24.

ÜSLÜ İFADE	TEKRARLI ÇARPIM	SONUÇ	BASAMAK SAYISI
10^3	$10 \times 10 \times 10$	1000	4
10^4	$10 \times 10 \times 10 \times 10$	10000	5
10^8	$10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10$	100.000.000	9
10^5	$10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10$	100.000	6
10^6	$10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10$	1.000.000	7
10^1	10	10	2

25. 10'un kuvveti olan sayıları ifade edebilmek için 1'in sağına 10'un kuvvetindeki sayı kadar sıfır yazarız. 10'un kuvveti olarak ifade edilen sayıların basamak sayısı kuvvetin bir fazlasına eşittir.

26. D Kümesi = 1,4,6 Y Kümesi = 2,3,5,7
Cevap: C

27.

30^3 (kullanılır)

7^2 (kullanılır)

X

12×10 (kullanılmaz)

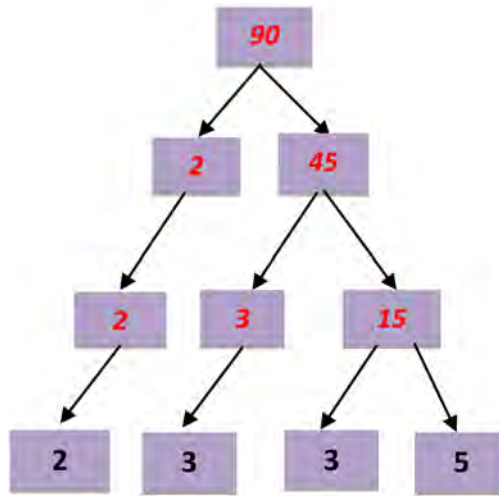
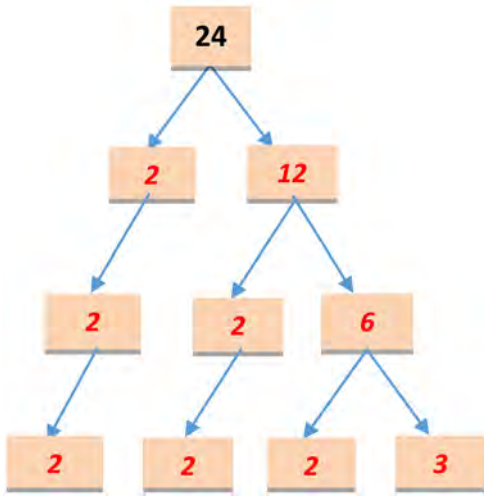
X

8 (kullanılmaz)

28. 50

29. $15+30+45+60+75+90=315$

30.

31. 1 - $3 \times 4 + 2$

2 - $2 \times 5 + 3$

3 - $4 \times 3 + 5$

4 - $4 \times 5 + 4$

32.

a) $72 \# 2 = 2 + 2 = 4$

b) $13 \# 2 = 13 - 2 = 11$, $11^2 = 11 \cdot 11 = 121$

c) $92 \# 93 = 92 + 93 = 185$, $185 \cdot 2 = 370$

d) $22 \# (51 \# 4) = (51 \# 4) = 51 + 4 = 55$, $55 \cdot 2 = 110$, $22 \# 110 = 22 + 110 = 132$, $132 \cdot 2 = 264$

33.

1. dikörtgen: Kısa kenar: 5 m Uzun Kenar: 11 m Çevre = $(5+11) \cdot 2 = 32$ m

2. dikörtgen: Kısa kenar: 2 m Uzun Kenar: 74 m Çevre = $(2+74) \cdot 2 = 152$ m

3. dikörtgen: Kısa kenar: 7 m Uzun Kenar: 13 m Çevre = $(7+13) \cdot 2 = 40$ m

34. 1 - 26
2 - 59
3 - 66
4 - 131

35. • 6 nın katı olan sayılardan rakamları toplamı 3 ün karesi olan sayılar

18,36,54,72,90

- Rakamları toplamı bir sayının küpü olan sayılar

17,26,35,44,80

- Rakamları toplamı bir sayının karesi olan sayılar

13,22,31,40,18,27,36,45,54,63,72,79

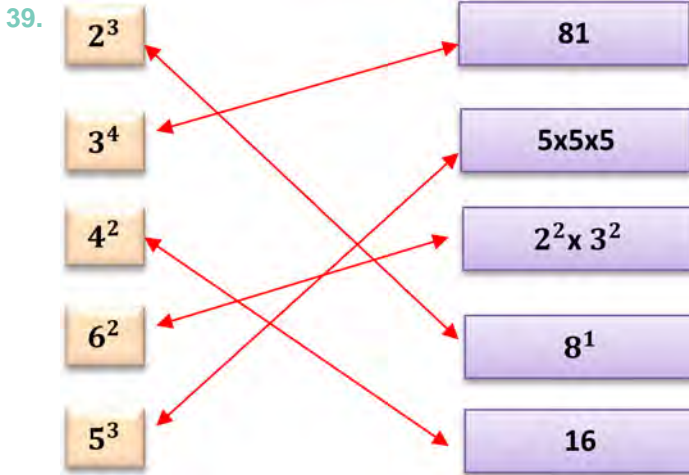
- Asal sayılar

11,13,17,19,23,29,31,37,39,41,43,47,53,59,61,67,71,73,79

36. 40 çarpanları= 1,2,4,5,8,10,20,40 - asal çarpanları= 2,5
36 çarpanları= 1,2,3,4,6,9,12,18,36 - asal çarpanları= 2,3
68 çarpanları= 1,2,4,17,34,68 - asal çarpanları= 2,7
91 çarpanları= 1,7,13,91 - asal çarpanları= 7,13

37. 1 - 0
2 - 73

38. Kardelen, Cemre, Semih, Baran ve Zeynep doğru cevap vermişlerdir.

40. 7 Adet 2 Adet 2 Adet
 6 Adet 5 Adet
 4 Adet 2 Adet

41. C

42. $2^3 = 2.2.2 = 8$ $10^3 = 10.10.10 = 1000$
 $3^4 = 3.3.3.3 = 81$ $12^2 = 12.12 = 144$
 $2^6 = 2.2.2.2.2.2 = 64$ $6^3 = 6.6.6 = 216$
 $5^4 = 5.5.5.5 =$ $4^3 = 4.4.4 = 64$

43. $1^{100} = 1$ $1945^1 = 1945$
 $100^1 = 100$ $1^{1000} = 1$
 $10^1 = 10$ $10^{10} = 10000000000$
 $10^6 = 1000000$ $245^1 = 245$

44. $10^7 = 8$ basamaklı $245.10^3 = 6$ basamaklı
 $1^{28} = 29$ basamaklı $82.10^{15} = 17$ basamaklı
 $4.10^8 = 9$ basamaklı $1849.10^{15} = 19$ basamaklı

45. a) 5 b) 125 c) 283

46. $5^4 > 7^3 > 2^8 > 10^2$

47. a) Tüm şeklin alanı=Mavi Bölgenin Alanı + Kırmızı Bölgenin Alanı
Tüm şeklin alanı= $6.3 + 4.3 = 3.(6+4) = 3.10 = 30$

b) Kırmızı Bölgenin Alanı=Tüm Şeklin Alanı-Mavi Bölgenin Alanı
Kırmızı Bölgenin Alanı= $10.3 - 6.3 = 3.(10-6) = 3.4 = 12$

c) Mavi Bölgenin Alanı=Tüm Şeklin Alanı-Kırmızı Bölgenin Alanı
Mavi Bölgenin Alanı= $10.3 - 4.3 = 3.(10-4) = 3.6 = 18$

48.

15, 20 → 60, 120

8, 12 → 24, 48, 72, 96, 120, 144

16, 24 → 48, 96, 144

18, 30 → 90

49.

84, 98 → 14

60, 90 → 30

36, 120 → 12

45, 75 → 15

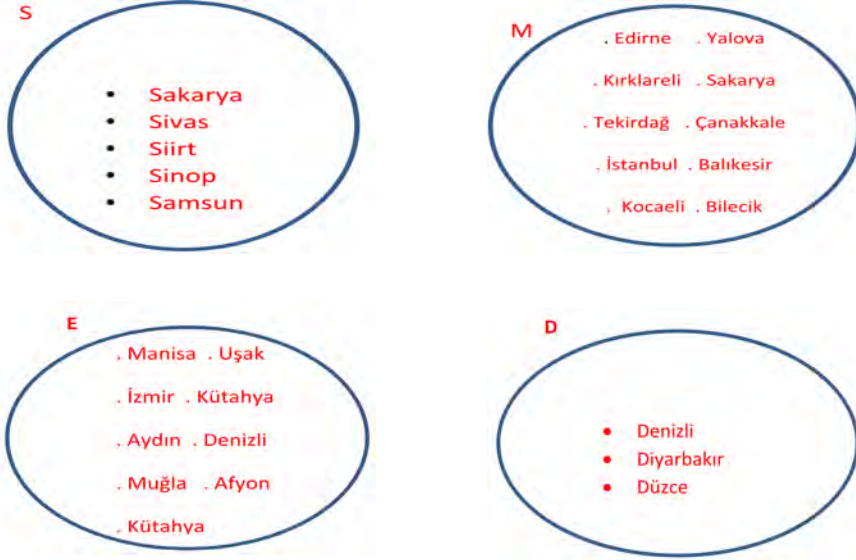
50. a) 41 tl b) D

51. K = Kırklareli, Kocaeli, Kütahya, Konya, Karaman, Kırşehir, Kırıkkale, Karabük, Kastamonu, Kahramanmaraş, Kars }

A = { Aydın, Afyon, Antalya, Ankara, Aksaray, Adana, Adıyaman, Amasya, Artvin, Ardahan, Ağrı }

E = { Edirne, Eskişehir, Elazığ, Erzincan, Erzurum }

B = { Balıkesir, Bursa, Bilecik, Burdur, Bolu, Bartın, Bayburt, Bingöl, Bitlis }

K = { İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan K harfi ile başlayan iller }

L = { Ege Bölgesinde bulunan sesli harf ile başlayan iller }

M = { Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan iller }

N = { Akdeniz Bölgesinde bulunan sessiz harf ile başlayan iller }

52. 3 sayı fazla yazacaktır

53. B

54. Şifre: MATEMATİK

55.

$G \in B$	✓	$e \in B$	x
$s(B)=10$	x	$s(A \cup B)=15$	✓
$s(A \cap B)=3$	x	$\{e\} \in A \cap B$	x
$s(A)=9$	x	$s(B)=9$	✓
$\{e\} \in B$	✓	$b \in B$	✓
$\{as\} \in B$	✓	$d \notin B$	x

56.

A)

$A = \{a, \blacktriangle, \{a\}, \bullet\}$

$B = \{\{a\}, \bullet, ada, d, ad\}$

$A \cap B = \{\{a\}, \bullet\}$

$s(A)=4$

$s(B)=5$

$s(A \cup B)=7$

$s(A \cap B)=2$

B)

• D

• Y

• D

• D

• Y

• Y

57.

1 -birleşim

2- liste

3- 1 (bir)

4- kesişim

5- boş

6- venn

7- elemanı

8- sıfır

9 - 6 (altı)

10 - belirtmez

58.

	Küme belirtmez	Boş kümedir
10' dan büyük asal rakamlar		+
Haftanın en güzel günleri	+	
İç Anadolu bölgesinde denize sınırı olan iller		+
F harfi ile başlayan Türkiye'nin illeri		+
96'dan büyük iki basamaklı 5 ile kalansız bölünebilen sayılar		+
Bazı günler	+	
S harfi ile başlayan yaz ayları		+

59. C

60. B

61. B

62. B

63. D

64. C

65. C

6.SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

MATEMATİK

Bu kitapçık KAYSERİ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Bir doğal sayının kendisiyle tekrarlı çarpımı üslü ifade olarak adlandırılır.

Örneğin : $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 25$

5 tane

Aşağıdaki üslü ifadelerin değerlerini hesaplayarak bulduğunuz sonucu, verilen sayılar arasından uygun olanıyla eşleştiriniz.

3^3

5^4

6^2

10^5

9^4

2^4

625

100000

36

16

27

6561

2.

5^3	2^4
7^2	4^3

1. Tablo

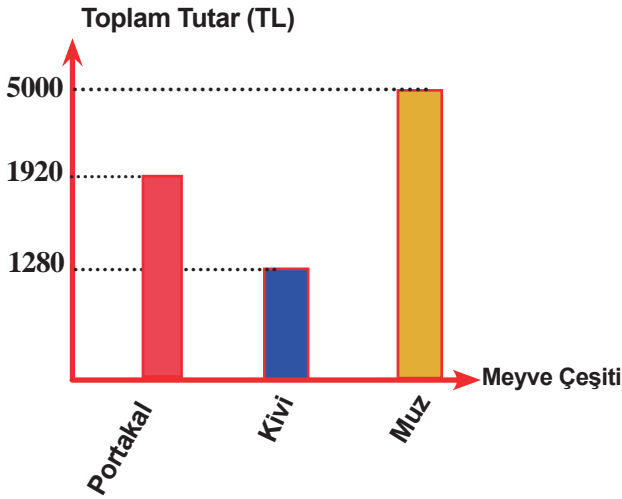
9^1	6^2
	3^4

2. Tablo

Yanda verilen tablolarda yazılı olan üslü ifadelerin değerleri toplamı hesaplanacaktır. Buna göre 2. tabloda boş olan hücreye hangi üslü ifade yazılırsa her iki tabloda bulunan sonuçlar birbirine eşit olur?

Çözüm:

3.

Yeni bir manav dükkanı açan Yunus Bey'in manava için aldığı meyve türleri ve tutarları yukarıdaki sütun grafiğinde verilmiştir. Portakalın kasası 2^6 TL, kivi'nin kasası 2^7 TL ve muzun kasası 5^3 TL'dir.

Buna göre Yunus Bey toplamda kaç kasa meyve almıştır?

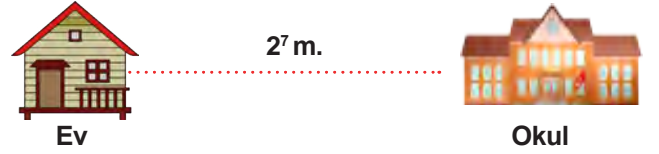
Çözüm:

4.

Aşağıda verilen eşitliklerde şekillerin yerine yazılması gereken doğal sayıları bulunuz.

- a) $3^{\Delta} = 81$
- b) $2^{\circ} = 64$
- c) $7^{\square} = 343$
- d) $\square^{80} = 1$
- e) $\square^2 = 144$
- f) $5^{\Delta} = 3125$
- g) $13^{\Delta} = 13$
- h) $\square^2 = 81$

5.

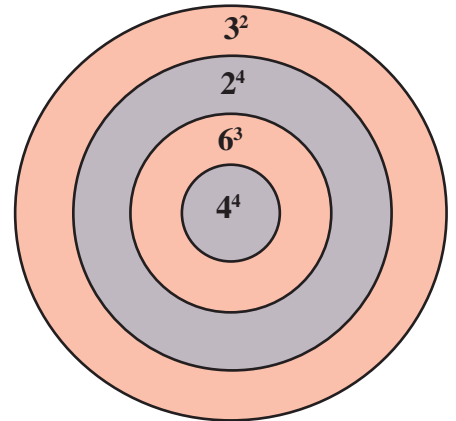

Ali'nin evi ile okul arasındaki uzaklık 2^7 metredir. Ali evden okula giderken yolun yarısında ödevini evde unuttuğunu fark etmiş ve eve dönüp ödevini aldıktan sonra okuluna gitmiştir.

Buna göre Ali toplamda kaç metre yürümüştür?

Çözüm:

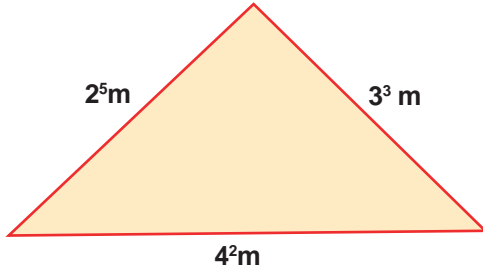
6.

Ahmet ve Mehmet bir dart oyununda yarışmaktadır. Oyunun kuralı olarak isabet edilen bölgelerdeki sayılar toplanacaktır. Ahmet 3, Mehmet 2 isabetli atış yapmıştır. Ahmet yaptığı 3 atıştan toplam 241 puan kazanmıştır. **Bu durumda Mehmet, Ahmet'i geçmek için hangi alanlara isabetli atışlar yapması gerekir?**

Çözüm:

7.

Yandaki şeklin çevresine led aydınlatma yapılacaktır. Led aydınlatmanın santimetresi 30 kuruşa yapıldığına göre toplam aydınlatma tutarı kaç TL'dir?

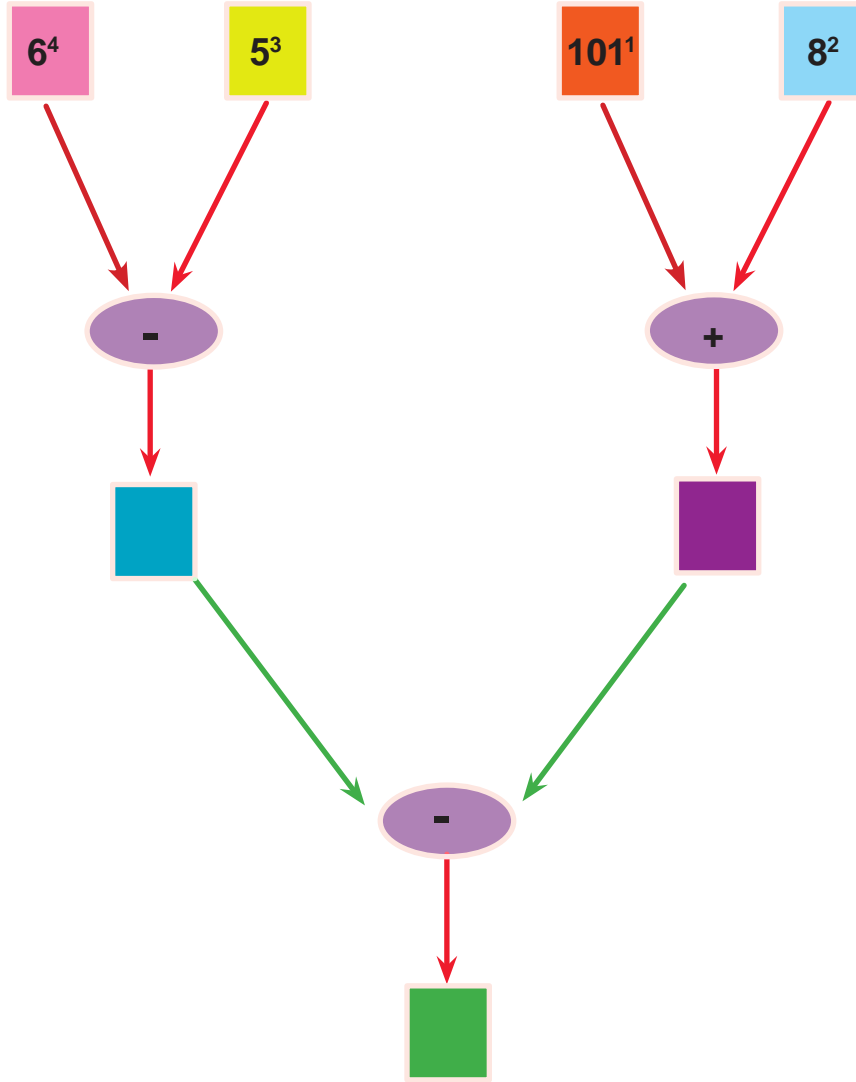
Çözüm:

8.

Aşağıda boş bırakılan yerleri uygun şekilde doldurunuz.

Çarpım	Üslü Sayı	Okunuşu	Değeri
3×3			
	2^4		
$4 \times 4 \times 4$		Dördün küpü	
	1^8		
$5 \times 5 \times 5 \times 5$			

9. Aşağıda kutucuklar içinde verilen işlemleri ok yönünde yapınız.

10. Aşağıdaki işlemleri işlem önceliğini dikkate alarak yapınız.

✓ $5 \cdot 2 - 9 : 3 =$

✓ $18 - 8 : 4 + 18 - 4 \times 2 =$

✓ $18 : 3 \times 5 + 16 \times 3 =$

✓ $8 \cdot 4 + 5^2 - 90 : 3 =$

✓ $10^2 : (3 + (9 + 2) \cdot 2) + 20 : 4 =$

11. Aşağıdaki işlemlerin sonucunu hesaplayınız. Bu sonuçla birbirne eşit olan sayıyı eşleştiriniz.

a) $2 \times 4 + 3 = ?$

51

b) $44 \div 2 + 7 \times 11 = ?$

142

c) $52 \times 3 - 2 \times 7 = ?$

11

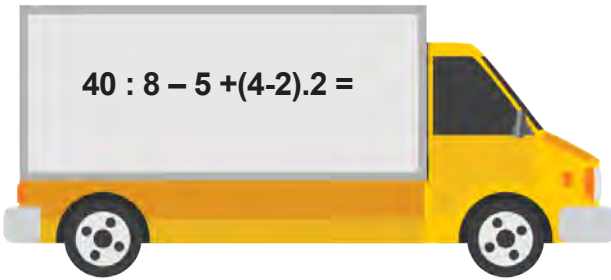
d) $75 \div 75 - 99 \div 99 + 51 = ?$

3

e) $(23 + 4) \div (33 - 3 \times 8) = ?$

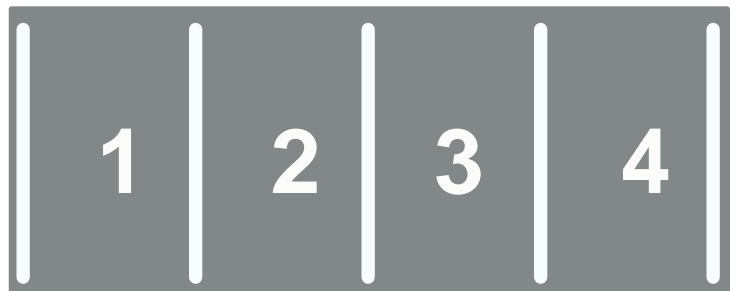
99

12.

Yandaki kamyonetin sürücüsü aracını; numarası, kamyonet üzerinde yazılı işlemin sonucuyla birbirine eşit olan alana park etmiştir.

Buna göre bu sürücü kamyonetini aşağıdaki numaralı alanlardan hangisine park etmiştir?

13. Aşağıdaki işlemleri ortak çarpan parantezine alarak yapınız.

a) $18 \cdot 17 + 18 \cdot 63 =$

b) $23 \cdot 42 + 23 \cdot 58 =$

c) $14 \cdot 100 - 14 \cdot 8 =$

d) $172 \cdot 9 - 172 \cdot 5 =$

14. Aşağıda verilen işlemlerin sonuçlarını dağılma özelliğinden yararlanarak hesaplayınız.

► $8 \cdot (10 + 5) =$

► $6 \cdot (18 - 2) =$

► $(14 + 26) \cdot 7 =$

► $(19 - 9) \cdot 21 =$

15. Aşağıdaki işlemleri çarpma işleminin toplama veya çıkarma işlemi üzerine dağılma özelliğini kullanarak bulunuz.

► $18 \cdot 99 =$

► $103 \cdot 56 =$

► $49 \cdot 201 =$

► $12 \cdot 63 =$

16. Aşağıda verilen problemleri çözünüz.

a) Bir kümeste 8 tane tavuk ve 17 tane tavşan vardır.

Buna göre bu kümesteki hayvanların ayak sayıları toplamı kaçtır.

Çözüm:

b) 10 katlı bir apartmanın her katında 3 daire, her dairede 5 oda bulunmaktadır.

Buna göre bu apartmanda toplam kaç oda bulunmaktadır?

Çözüm:

c) Dört arkadaşın yaşları toplamı 28'dir. 5 yıl sonra yaşları toplamı kaç olur?

Çözüm:

d) Şerife Hanım marketten 3 kg portakal, 5 kg elma alarak 29 TL ödeme yapıyor. 1 kg elma 4 TL olduğuna göre 1 kg portakal kaç TL'dir?

Çözüm:

e) Murat Bey 5800 TL'lik bir telefonu belli bir miktar peşinat verdikten sonra, kalan tutarı 750 TL'lik taksitlerle 5 ayda ödemiştir.

Buna göre Murat Bey kaç TL peşinat vermiştir?

Çözüm:

f) İki sayıdan biri diğerinin 5 katından 6 eksiktir. Bu sayıların toplamı 54 ise büyük sayı ile küçük sayının farkı kaçtır?

Çözüm:

17. Aşağıda verilen sayıların çarpanlarını (bölenlerini) bulunuz.

✓ 12	✓ 36
✓ 28	✓ 54
✓ 45	✓ 72
✓ 100	✓ 145

18. Aşağıdaki tabloda verilen sayıların hangi sayılar ile kalansız bölünüp bölünemediğini belirtildiği gibi gösteriniz.

Sayı kalansız bölünüyor ise kutucuklara (✓), bölünmüyor ise (X) işaretini koyunuz.

SAYI	2 ile Bö	3 ile Bölünür	4 ile Bölünür	5 ile Bölünür	6 ile Bölünür	9 ile Bölünür	10 ile Bölünür
2860	✓	X	✓	✓	X	X	✓
3282							
9700							
1000							
8820							

19. Aşağıda topların üzerinde yazan sayılardan asal olanları kırmızı renge boyayınız.

4

9

19

31

39

43

67

87

97

77

111

20. Aşağıda verilen doğal sayıların asal çarpanlarını çarpan ağacı yöntemiyle ve asal çarpan algoritması yardımıyla bulunuz.

$$\sqrt{72}$$

$$\sqrt{126}$$

$$\sqrt{120}$$

$$\sqrt{210}$$

21. a) Aşağıda verilen doğal sayıların ortak bölenlerini bulunuz.

$$\sqrt{30, 40}$$

$$\sqrt{20, 30}$$

$$\sqrt{9, 27}$$

- b) Aşağıda verilen sayıların 100'den küçük ortak katlarını bulunuz.

$$\sqrt{8, 12}$$

$$\sqrt{15, 45}$$

$$\sqrt{6, 7}$$

22. Aşağıdaki problemleri çözünüz.

a) Meltem 3 günde bir Levent 5 günde bir nöbet tutmaktadır.

Buna göre birlikte ilk kez nöbet tuttuktan kaç gün sonra tekrar birlikte nöbet tutarlar?

Çözüm:

b) Hem 8'in hem 9'un katı olan üç basamaklı en büyük sayı ile en küçük sayının farkı kaçtır?

Çözüm:

c) Yusuf elindeki kalemleri 5'er 5'er ve 6'şar 6'şar saydığına hiç kalem artmıyor.

Buna göre Yusuf'un kaç tane kalemi olabilir?

Çözüm:

d) 80 ve 75 litrelik su bidonları hiç artmayacak şekilde aynı miktarda su alabilen şişelere birbirine karıştırılmadan paylaşılacaktır.

Buna göre en az kaç şişe kullanılmalıdır?

Çözüm:

e) Kenar uzunlukları 120 m ve 150 m olan dikdörtgen şeklindeki bir bahçenin etrafına köşelerine de dikilmek şartıyla eşit aralıklarla çam fidanı dikilecektir.

Buna göre iki ağaç arasındaki uzaklık en çok kaç metre olabilir?

Çözüm:

f) 24 ve 30 sayılarının her ikisini de kalansız olarak bölen doğal sayıları bulunuz.

Çözüm:

23. Aşağıdaki tabloda a, b ve c sayılarına ait bir çarpma işlemi verilmiştir.

x	a	b	c
a			35
b	20		
c			

Yandaki çarpma işlemine ait tablodaki verilene göre $a.(b+c)$ işleminin sonucu kaçtır?

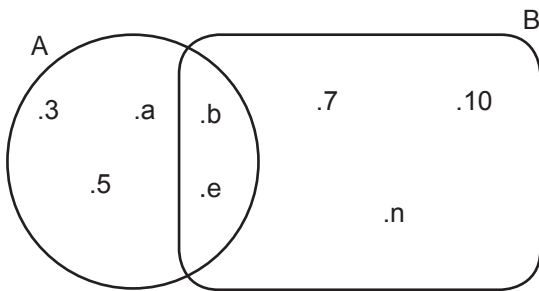
Çözüm:

24. $A = \{ \text{Bir basamaklı doğal sayılar} \}$
 $B = \{ 20\text{'den küçük tek doğal sayılar} \}$ kümeleri veriliyor.

Buna göre $A \cup B$ ve $A \cap B$ kümelerinin liste yöntemi ve venn şeması ile gösteriniz.

Çözüm:

- 25.

Yandaki verilen kümelere göre istenilenleri bulunuz.

a) $A =$

b) $B =$

c) $A \cup B =$

d) $s(A \cup B) =$

e) $A \cap B =$

f) $s(A \cap B) =$

26.

Ön yüz

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Arka yüz

K	T	A	S	P	İ	L	M	E	G

Melinay'ın annesi Melinay'ın kalansız bölünebilme kurallarını daha iyi anlayabilmesi için üç aşamalı bir oyun tasarlamıştır. Oyunda her renk farklı bir kartı göstermekte olup, kartların ön yüzü ve arka yüzü aynı renktedir. Kartlarının ön yüzünde bir rakam, arka yüzünde de bir harf yazılıdır.

1. Aşama: Bu harfleri kullanarak bir şifre oluşturacak.

2. Aşama: Bu şifredeki harflere karşılık gelen rakamlar sırayla yan yana yazılarak bir sayı elde edilecek.

3. Aşama: Bu sayının 6'ya bölünüp bölünmediği belirlenecek.

Örnek:

Şifre		Sayı		6 ile bölünme durumu
MATEMATİK	→	721872150	→	BÖLÜNÜR
KİLİT	→	05651	→	BÖLÜNMEZ

Bu bilgilere göre aşağıda verilen şifrelerin 6 ile bölünebilme durumlarını bulunuz.

ŞİFRE	6 İLE BÖLÜNME DURUMU
KİTAP	
TEMA	
SİLGİ	
MATİK	

27.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- a) Yüzlük tablo içinde 12 nin katlarını bulalım ve maviye boyalım.
- b) Yüzlük tablo içinde 12 çarpanlarını bulalım ve sarıya boyayalım .
- c) 12 nin Çarpanları ile katları arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

Çözüm:

28. Yandaki kutucuklara birbirinden farklı 16 tane sayı yazılmıştır.

2	3	10	27
28	30	31	37
40	47	54	60
67	77	83	85

Bu sayılardan asal olanlar maviye boyanırsa aşağıda verilengörünümleden hangisi elde edilir?

- A)

2	3	10	27
28	30	31	37
40	47	54	60
67	77	83	85

 B)

2	3	10	27
28	30	31	37
40	47	54	60
67	77	83	85
- C)

2	3	10	27
28	30	31	37
40	47	54	60
67	77	83	85

 D)

2	3	10	27
28	30	31	37
40	47	54	60
67	77	83	85

29. Tablo: Firma Elektrik Giderleri

Firma/ Ay	Şubat	Mart
A Firması	5^3	4^4
B Firması	3^5	4^4
C Firması	2^6	3^4
D Firması	4^4	2^7

4 farklı firmanın şubat ve mart ayındaki elektrik giderleri yukardaki tabloda verilmiştir. Şubat ayındaki elektrik giderlerini fazla bulan bu firmalar, giderleri azaltmak için tasarruf yapmaya karar vermişlerdir.

Buna göre hangi firma yaptığı tasarruf uygulamasında başarılı olmuştur?

- A) A Firması B) B Firması
C) C Firması D) D Firması

30. Bir ve kendinden başka böleni olmayan 1'den büyük sayılara asal sayı denir. Aşağıda üzerine 1'den n'ye kadar doğal sayıların yazılı olduğu kartlar verilmiştir.

Bu kartların arasında 14 tane asal sayı olduğuna göre n en çok kaç olabilir?

- A) 43 B) 45
C) 46 D) 47

- 31.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64

Yukardaki tabloya 1'den 64'e kadar doğal sayılar yazılmıştır.

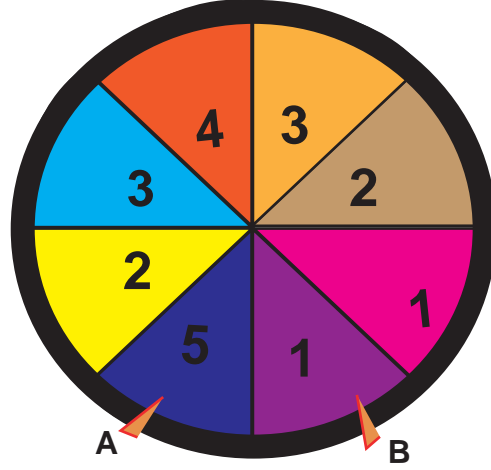
Bu tablodan hem 3'ün , hem de 4'ün ortak katı olan doğal sayılar silinerek sayılar boşluk kalmayacak şekilde 1'den başlayarak yeniden yazılıyor.

Örneğin ; 12 silinirse 10,11,13,14 şeklinde devam edecek şekilde tekrardan yazılıyor.

Buna göre tabloda başta "38" yazan kutucukta, son durumda hangi sayı yazılır?

- A) 38 B) 39
C) 40 D) 41

32. a , b ve n birer doğal sayı olmak üzere a^n ifadesine üslü ifade denir. a^n üslü ifadesi n tane a sayısının yan yana tekrarlı çarpımıdır.

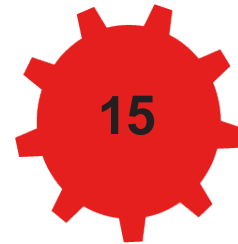

Yukarıda üzerinde birer rakamın yazılı olduğu 8 eş bölmeden oluşan bir çarkifelek verilmiştir. Bu çarkifeleğin A ve B okları, çark çevrilip durduğunda her zaman bir rakamı göstermektedir. Çarkifelekte, A okunun gösterdiği sayı taban, B okunun gösterdiği sayı üs olarak tanımlanmış ve bu şekilde birer üslü ifade elde edilerek değeri hesaplanmıştır. Örneğin, çarkifelek çevrilerek durduğunda; A oku 3'ü, B oku 2'yi göstermiş ve elde edilen üslü ifade 3^2 , değeri ise 9 olmuştur.

Buna göre bu şekilde elde edilecek herhangi bir üslü ifadenin değeri en çok kaç olur?

- A) 32 B) 64 C) 81 D) 125

33.

Şekildeki çarkların üzerinde yazan sayılar, çarkların 1 dakikada kaç defa döndüğünü göstermektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu çarkların 1 dakikalık süredeki dönüş sayılarının ortak asal çarpanıdır?

- A) 2 B) 3 C) 5 D) 7

34. Eymen sınıfındaki 12 arkadaşının "Orman Hafta"sında dikecekleri fidanlarla ilgili bir tablo yapmıştır. Bu tabloya göre K ve M kümeleri,
K = { Kestane fidanı dikecek öğrenciler}
M = { Meşe fidanı dikecek öğrenciler} şeklinde tanımlanmıştır.

Öğrenci İsimleri	Ahmet	Azra	Çağrı	Ela	Mustafa	Zehra	Mehmet	Selim	Yusuf	Sevda	Belma	Özlem
Kestane Fidanı	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓		
Meşe Fidanı		✓			✓	✓		✓	✓		✓	✓

K ve M kümeleri ile ilgili bazı bilgiler aşağıdaki gibidir.

$$s(K \cap M) = 2$$

$$s(K \cup M) = 12$$

$$Azra \in M$$

$$Sevda \notin K$$

$$s(K) = 10$$

Buna göre K ve M kümeleriyle ilgili verilen bilgilerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
35. Bir tekstil fabrikasında düz beyaz tişört 14 TL, renkli tişört 16 TL, baskılı tişört 21TL'dir. Deniz Bey bu fabrikadan 200 tane düz beyaz, 450 tane renkli tişört kalanı da baskılı olmak üzere toplam 1000 tişört alıyor.

Buna göre Deniz Bey aldığı tişörtler için kaç TL ödeme yapar?

- A) 17350 B) 16350 C) 15050 D) 14550

36. Halil Öğretmen üslü sayılar ile ilgili "Kelimenin Değeri" isimli bir oyunu öğrencileri ile oynayacaktır.

Oyunun Kuralı : Bir kelimenin değerini bulmak için kelimenin harflerine soldan sağa doğru sırasıyla 1'den başlayıp, birer birer artarak numara verilip harflerin üzerlerine yazılır. Daha sonra harflerin alfabetik sıra numarası bulunup harflerin altlarına yazılır. Son olarak alttaki sayılar taban üstteki sayılar üs olarak değerlendirilip hesaplama yapılır ve sonrasında bu sayılar toplanır.

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L	M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

Örnek :

1 2 3

S E Ç $\rightarrow 22^1 + 6^2 + 4^3 = 22 + 36 + 64 = 122$

22 6 4

Buna göre "PAÇA" kelimesinin değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 86 B) 96 C) 106 D) 116

37. Üslü ifade, bir sayının kendisi ile çarpımlarının kısa yoldan gösterimidir. Bir doğal sayıyı kendisiyle çarpmak o sayının karesine eşittir. Bu üslü sayıyı, o **sayının karesi** olarak okuruz.

Örnek:

$$0^2 = 0.0 = 0$$

$$1^2 = 1.1 = 1$$

$$2^2 = 2.2 = 4$$

24 saat dilimine göre çalışan dijital kol saatinin alarmı, saat ve dakika bölümündeki sayılar, bir sayının karesine eşit olduğunda çalmaktadır.

Örneğin 16.25'te saat bölümünü gösteren 16 ile dakika bölümünü gösteren 25 sayıları birer sayının karesine eşit olduğundan saatin alarmı çalmaktadır.

Buna göre bu kol saatinin alarmı bir günde kaç kez çalar?

- A) 35 B) 40 C) 45 D) 50

38.

100 TL
ALİŞVERİŞİNİZE
20 TL
İNDİRİM

Bir mağaza uyguladığı kampanyada her 100 TL'lik alışverişe 20 TL indirim veriyor.

Yasin Bey bu mağazadan yaptığı alışverişle 120 TL'lik indirim kazandığına göre en fazla kaç TL'lik alışveriş yapmış olabilir?

- A) 599 B) 600 C) 699 D) 700

39. Bir kırtasiyedeki bazı ürünlerin fiyatları aşağıda verilmiştir.

5 TL

3 TL

8 TL

Okul ihtiyaçları için bu kırtasiyeye giden Ahmet kırtasiyeden 2 defter 5 kalem ve 7 silgi alıp 70 TL ödeme yapıyor.

Buna göre Ahmet kaç TL para üstü alır?

- A) 3^2 B) 2^3
C) 10^1 D) 4^2

40.

4⁴ ml7³ ml3⁵ ml

1. şişe

2. şişe

3. şişe

Yukarıda dışına taşmadan en fazla 400 ml kolonya alabilen özdeş şişelerin içinde kaç ml kolonya olduğu gösterilmiştir.

1. şişede bulunan kolonyanın bir kısmı 2. şişeye bir kısmı da 3. şişeye aktarılarak bu şişeler taşmadan tamamen dolduruluyor.

1. şişe

2. şişe

3. şişe

Buna göre son durumda 1. şişede kaç ml kolonya kalmıştır?

- A) 214 B) 147
C) 81 D) 42

41. Sınıfındaki öğrencilerin doğum tarihlerini inceleyen Mehmet Öğretmen, tarihlerinin gün kısmını oluşturan sayıların 120'nin bir çarpanı olduğunu, ay kısmını oluşturan sayıların ise 48'in bir çarpanı olduğunu fark etmiştir.

(Tarihler gün/ ay/ yıl olarak yazılmaktadır.)

Buna göre aşağıda verilen doğum tarihlerinden hangisi bu sınıfta bulunan bir öğrenciye ait olamaz?

- A) 18.12.2008 B) 05.08.2008
C) 06.06.2008 D) 15.04.2008

42. Bir doğal sayıyı kalansız olarak bölebilen sayılara o doğal sayının çarpanları denir.

Örnek : 20' nin çarpanları : 1, 2, 4, 5, 10, 20' dir.

Zeynep para biriktirmek için kendisine bir kumbara alıyor. Kumbara boş iken ilk gün içerisine 12 TL atıp daha sonraki günler için kumbaradaki paranın değerinin kendisinden küçük en büyük çarpanı kadar para atıyor.

Buna göre 5. gün sonunda kumbarasında kaç TL parası olur?

- A) 36
B) 48
C) 54
D) 81

43. Alışveriş için bakkala giden Hayrettin Bey'in almak istediği ürünlerin kg fiyatları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: Bazı Ürünlerin 1'er Kg Fiyatları

Ürün	Nohut	Fasulye	Mercimek	Bezelye
Fiyat (TL)	7	6	8	4

Bakkal, Hayrettin Bey'e tüm ürünlerden üçer kilo alırsa aldığı her üründen yarım kilogram da hediye olarak vereceğini söylemiştir.

Bakkalın teklifini kabul edip alışverişini tamamlayan Hayrettin Bey kaç TL kâr eder?

- A) 12,5
B) 15
C) 15,5
D) 17

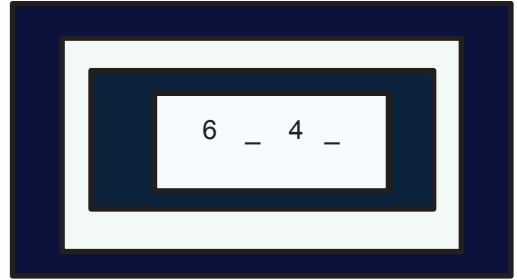
44. Ahmet tamamı asal sayılardan oluşan kredi kartı şifresini oluştururken:

- Şifresinin dört haneli olmasına ve çift bir asal sayı ile başlamasına,
- Baştan 3. rakamın asal iki rakamın toplamı olmasına,
- Şifrenin 5 ile bölünebilen bir sayı olmasına dikkat ediyor.

Ahmet kredi kartının şifresini verilen bilgilere göre oluşturduğuna göre bu şifre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2357
B) 2375
C) 2735
D) 3275

- 45.

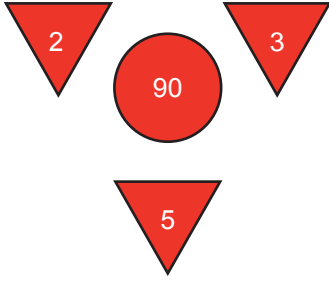

Halil Bey para kasasının dört haneli şifresini değiştirmek istiyor. Fakat şifre değiştirme bölümünün arızalandığını ve binler basamağının 6, onlar basamağının 4 rakamına sabitlendiğini görüyor.

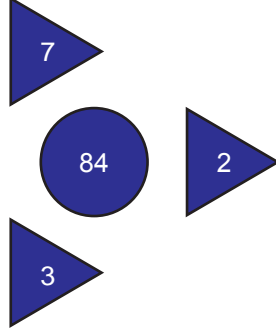
Halil Bey yeni şifrenin 2'ye, 5'e ve 9'a tam bölünmesini istediğine göre yüzler basamağına hangi rakamı yazmalıdır?

- A) 6
B) 7
C) 8
D) 9

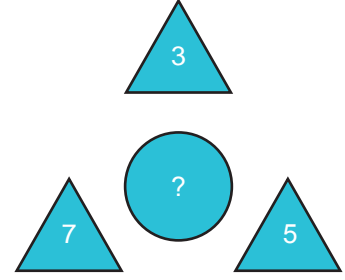
46.

Şekil 1

Şekil 2

Şekil 3

Yukarıdaki şekillerde yazan sayılar belirli bir kurala göre yerleştirilmiştir.

Buna göre Şekil 3'teki ? yerine aşağıdaki sayılardan hangisi yazılabilir?

A) 165

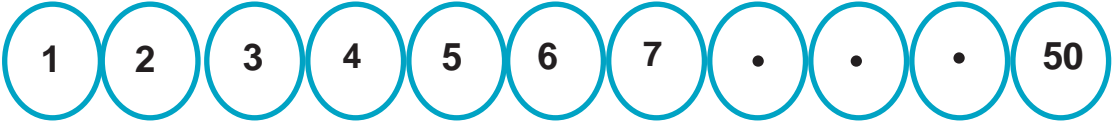
B) 315

C) 350

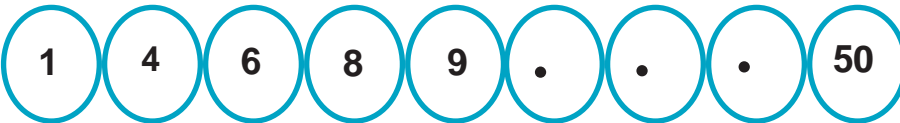
D) 390

47.

Şekil 1

Şekil 2

1 'den 50'ye kadar olan sayılar Şekil 1'de görüldüğü gibi sıralanmıştır. Daha sonra bu sayıların içerisinde belli bir kurala göre bazı sayılar çıkarılarak Şekil 2'deki sıralama oluşturulmuştur.

Buna göre Şekil 2'de 14. ve 15. sırada bulunan sayıların toplamı kaç farklı asal çarpandan oluşmaktadır?

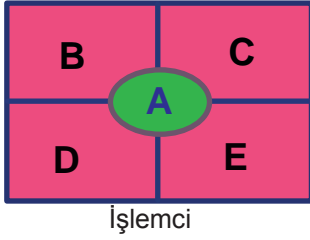
A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

48.

Yandaki işlemci ortadaki “A” doğal sayısının asal çarpanlarını hesaplayıp, etrafındaki B, C, D ve E kutucuklarına yazar. Bu işlemci sadece, 4 asal çarpanı olan sayılarda çalışmaktadır.

F

G

H

Bilgi ekranı

Bilgi ekranında, işlemcinin bulduğu B, C, D ve E sayılarını toplamı “F” kutucuğunda, “F” kutucuğundaki sayının birler basamağındaki rakam “G” kutucuğunda; onlar basamağındaki rakam “H” kutucuğunda görüntülenir.

Buna göre işlemciye “A” yerine 330 doğal sayısı yazıldığında , bilgi ekranının görüntüsü aşağıdakilerden hangisi olur?

A) 15

5

1

B) 17

7

1

C) 19

9

1

D) 21

1

2

49. Aşağıda arasındaki uzaklık 5 metreden az olan karşılıklı iki direk arasına bir ip gerilmiştir.

Genişlikleri 30 cm ve 40 cm olan bayraklar aralarında boşluk kalmadan bu ipe dizilebiliyor.

Buna göre bu iki direk arası uzaklık en çok kaç santimetre olabilir?

A) 490

B) 480

C) 450

D) 420

50.

Çevreleri sırasıyla 12 cm, 20 cm, 28 cm olan yukarıdaki karelerden eşit sayıda alınıyor.

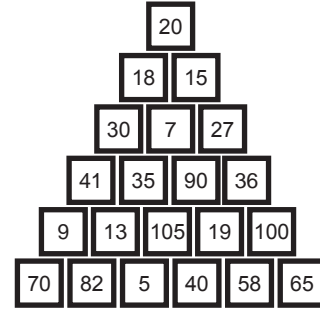

Bu kareler görseldeki gibi aralarında boşluk olmayacak biçimde, düz bir zemin üzerine çizdiği 270 cm uzunluğundaki AB doğru parçasının üzerine yerleştiriliyor.

Buna göre kaç tane kare yerleştirilmiştir?

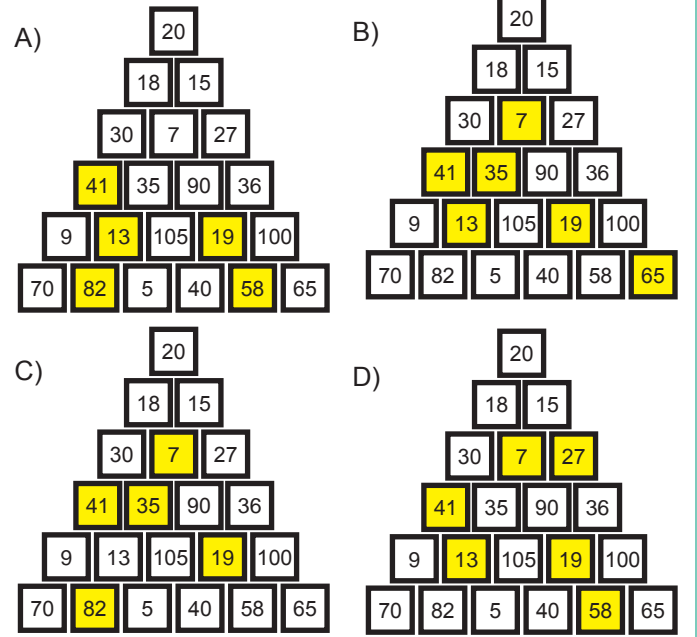
- A) 18 B) 36 C) 54 D) 72

52.

Yukardaki şekil, blokların üst üste konulmasıyla oluşturulmuştur.

Şekilden 5, 9 ve 10'un katı olmayan bloklar sarı renkte boyanır ise aşağıdaki şekillerden hangisi ortaya çıkar?

51.

11	12	13	14	15	16
21	22	23	24	25	26
31	32	33	34	35	36
41	42	43	44	45	46

Bir spor salonunda 24 tane dolap görseldeki gibi numaralandırılmıştır.

Bu spor salonundaki bir dolaba eşyalarını koyan Aslı, eşyalarını almaya geldiğinde sadece dolap numarasının asal sayı olduğunu hatırlıyor.

Buna göre Aslı'nın eşyalarını koymuş olabileceği kaç farklı dolap vardır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8

53.

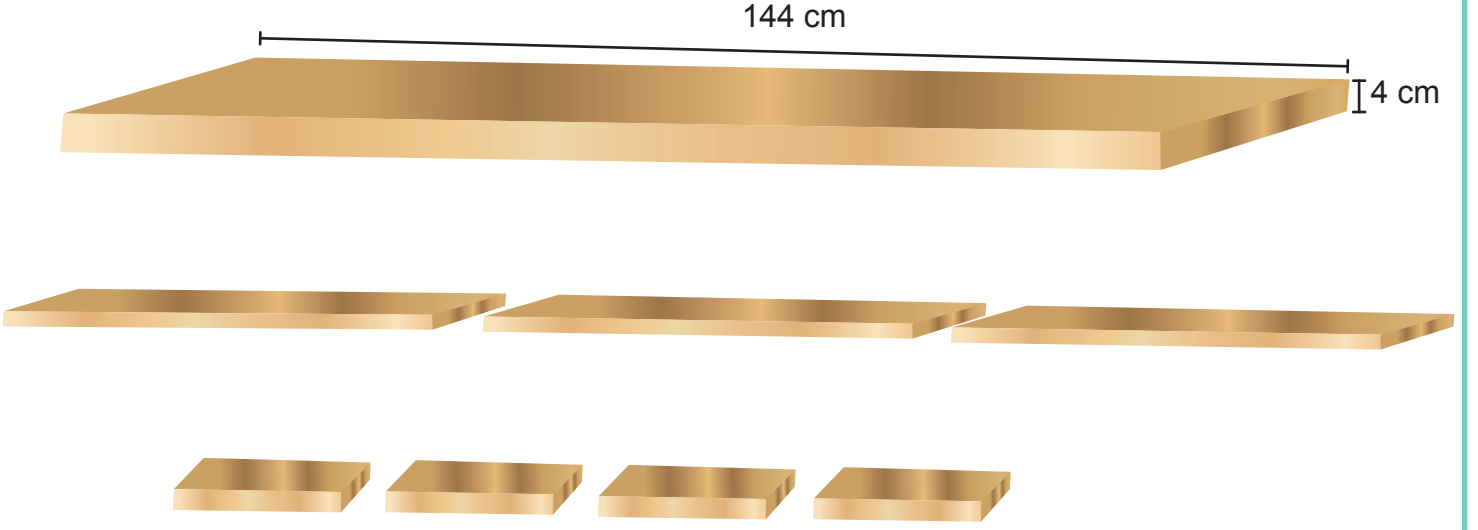
$$2^3 + 5^2 = ?$$

Yasin, yukarıdaki işlemi yaparken üssü taban, tabanı da üs olarak düşünmüş ve soruyu buna göre çözmüştür.

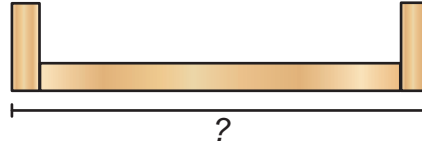
Yasin'in yukarıdaki işlemde bulduğu sonuç ile doğru sonuç arasındaki fark kaçtır?

- A) 5 B) 6
C) 7 D) 8

54. Emre usta raf yapmak için uzunluğu 144 cm, kalınlığı 4 cm olan düz bir tahtayı önce 3 eşit parçaya, bu parçalardan birini de 4 eş parçaya ayırıyor.

Daha sonra elde ettiği uzun parçaları yatay, kısa parçaları ise dikey koyarak aşağıdaki rafı yapıyor.

Buna göre bu rafın uzunluğu kaç santimetredir?

- A) 48 B) 52 C) 56 D) 60

55.

EMRE: 48

CEREN: 90

HASAN: 216

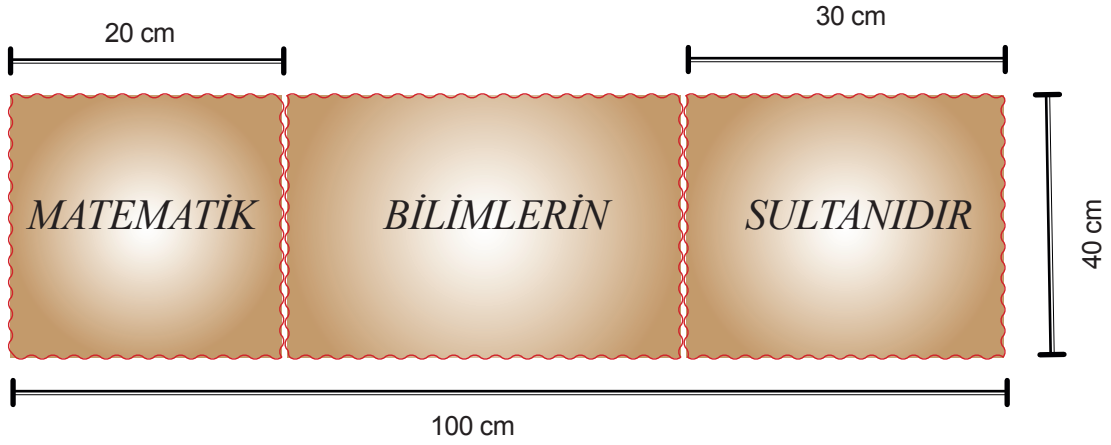
MELEK: 84

Emre , Hasan , Ceren ve Melek yukarıda verilen sayıların asal çarpanlarını hesaplamışlardır.

Buna göre hangi kişilerin bulduğu asal çarpanlar aynıdır?

- A) Emre ve Hasan B) Emre ve Ceren
C) Hasan ve Ceren D) Hasan ve Melek

56.

Dikdörtgen şeklindeki kartonun ön yüzüne ünlü matematikçi Gauss'un meşhur sözü 'MATEMATİK BİLİMLERİN SULTANIDIR' yazılarak karton üç parçaya ayrılmıştır.

Buna göre şekildeki kartonun ön yüzünde sadece 'BİLİMLERİN' kelimesinin yazılı olduğu parçanın santimetrekare cinsinden alanını veren işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $40 \cdot (100 - 30)$ B) $40 \cdot (100 - 20)$
 C) $100 \cdot (30 - 20)$ D) $40 \cdot (100 - 50)$

57. Selim Öğretmen dört öğrencisine sırası ile aşağıdaki işlemleri yazıyor.

Ahmet

$$(50 - 14) \times 2 + (8 \div 4)$$

Azra

$$50 - 14 \times (2 + 8) \div 4$$

Elif

$$50 - (14 \times 2) + (8 \div 4)$$

Mustafa

$$(50 - 14) \times (2 + 8) \div 4$$

İşlemleri dört öğrencide doğru yaptığına göre en küçük sonuca ulaşan öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet B) Azra C) Elif D) Mustafa

58. Dört arkadaş tombala oyunu oynamaktadır. Oyunun kuralları şu şekildedir.

- 1- Oyuncular üzerlerinde bir doğal sayının kendisi hariç bütün çarpanlarının yazılı olduğu kartlardan rastgele birer tane çekecekler.
- 2- Oyuncular kartlarını çektikten sonra, üzerlerinde 1'den 100'e kadar sayıların yazılı olduğu bilyelerin bulunduğu torbadan bir bilye çekilecektir.
- 3- Kartında, çekilen bilyenin üzerinde yazan sayı bulunan oyuncu ya da oyuncular, yeterli sayıda bulunan pullardan alarak o sayının üzerine koyacaktır.
- 4- Kartındaki sayıların tamamının üzerine pul koyan ilk oyuncu o turu kazanacak ve oyuncuya kartındaki sayılar hangi doğal sayının çarpanları ise o doğal sayı kadar puan verilecektir.
- 5- Aynı anda birden fazla oyuncu kartındaki sayıları tamamlarsa, bu oyuncuların kartlarındaki sayılar hangi doğal sayının çarpanı olduğu belirlenerek sadece daha büyük sayıya ait çarpanların olduğu kart sahibi o sayı kadar puan alacaktır.

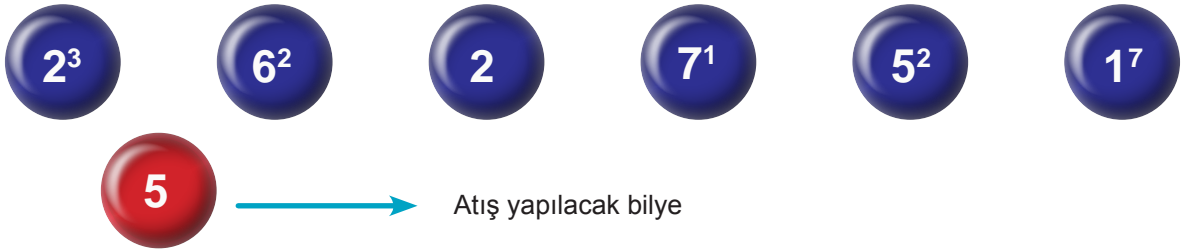
Oyunun herhangi bir turunda o turu kazanan bir oyuncunun seçtiği kart aşağıdaki gibidir.

5		16		2	
	1		20		10
8		4		40	

Buna göre bu oyuncu kaç puan almıştır?

- A) 40 B) 60 C) 80 D) 100

59. Bir oyunda üzerinde sayıların yazılı olduğu, yan yana dizili 6 mavi bilyeye, kırmızı bilye ile atış yapılacaktır.

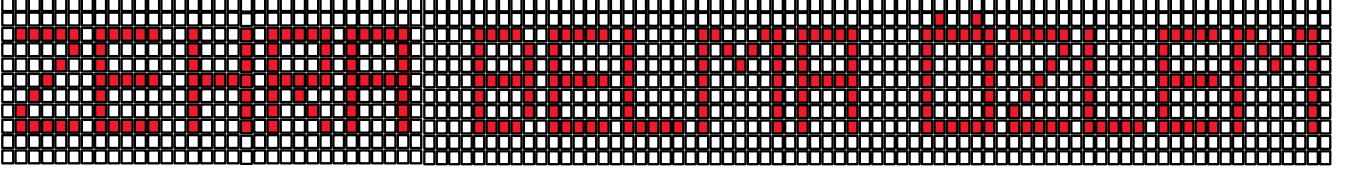

Bilyelerden birinin vurulması durumunda, kırmızı bilye üzerindeki sayı ile vurulan bilye üzerindeki sayı çarpılacak ve çıkan sonuç diğer bilyeler üzerindeki sayılarla toplanarak oyuncunun aldığı puan hesaplanacaktır.

Buna göre yaptığı atışta 2^3 'ün yazılı olduğu bilyeyi vuran oyuncu kaç puan alır?

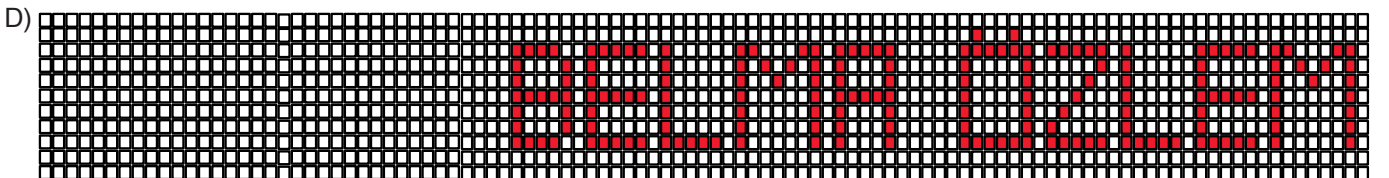
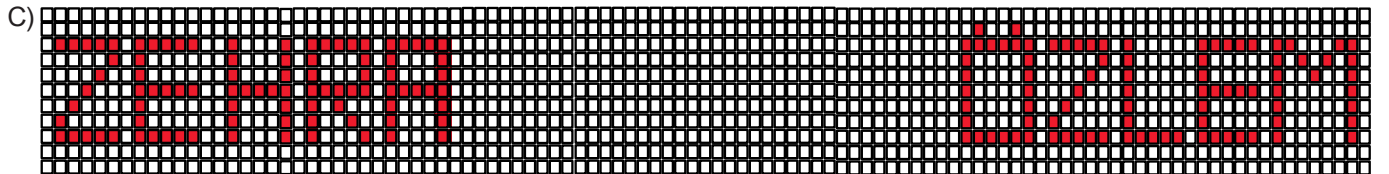
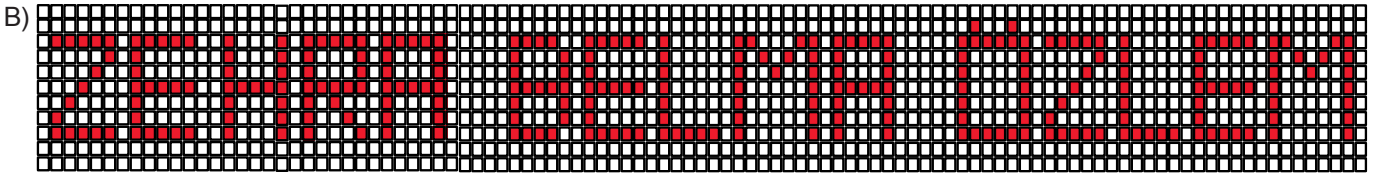
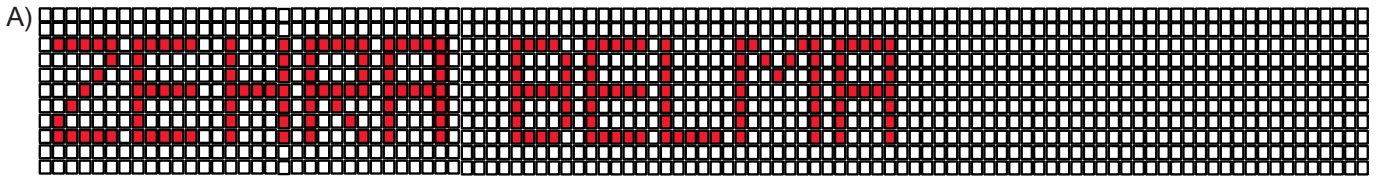
- A) 105 B) 111 C) 117 D) 158

60. Bir baba, üçüz çocukları Zehra, Belma ve Özlem'in doğum günü için bir ışıklı pano hazırlatmaya karar vermiştir. Panonun görünümü aşağıda gösterilmiştir.

Panodaki ışıklar her 4 saniyede bir Zehra, her 6 saniyede bir Belma ve her 9 saniyede bir Özlem yazıları okunacak şekilde yanıp sönmektedir.

Buna göre kapalı durumda olan panonun açıldıktan sonra 378. saniyedeki görünümü aşağıdakilerden hangisidir?

63. Ender Öğretmen, okulun il dışına düzenleyeceği gezi için aşağıdaki kümelerde belirtilen özelliklerin tamamına sahip olan bir öğrenciyi seçecektir.

Geziye gidecek öğrencilerin özelliklerini ifade eden kümeler şöyledir:

$$A = \{ 2007 \text{ yılından sonra doğanlar} \}$$

$$B = \{ \text{Not ortalaması } 90 \text{ ve üzerinde olanlar} \}$$

$$C = \{ 6. \text{ sınıfta okuyanlar} \}$$

Tablo: Öğrenci Bilgileri

Öğrenci Adları	Azra	Ayşe	Mehmet	Eymen
Doğum Tarihleri	2008	2007	2009	2008
Not Ortalaması	93	89	94	91
Okuduğu Sınıf	7/A	6/A	7/B	6/B

Tabloda verilen bilgilere göre Ender Öğretmenin gezi için seçebileceği öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

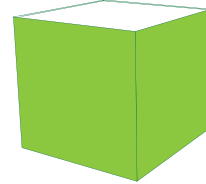
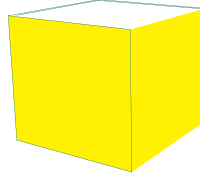
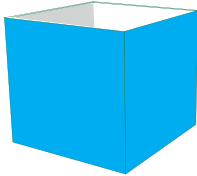
- A) Azra B) Ayşe C) Mehmet D) Eymen

64. Aşağıda ön yüzlerinde farklı doğal sayıların yazılı olduğu 9 tane kart verilmiştir.

Kartlardan biri ters çevrildiği için üzerinde yazan sayı görülmemektedir. Şerife bu kartlarda yazan doğal sayıları bir sayının karesi, küpü ve 5. kuvveti olarak yazıp;

- Bir sayının karesi olanı sarı kutuya,
- Bir sayının küpü olanı mavi kutuya,
- Bir sayının 5. kuvveti olanı yeşil kutuya atmıştır.

Son durumda başlangıçta boş olan kutuların her birinde eşit sayıda kart bulunmaktadır.

Buna göre ters çevrilen kartta yazan doğal sayı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 961 B) 1000 C) 1024 D) 1225

65.

Dört farklı renkte arabanın yarıştığı pistte yarışma anını aktaran spiker görme engeli olan izleyicilere yarışı daha iyi aktarmak için her bir araba için üzerlerindeki üç basamaklı sayıları kullanmaya karar veriyor . 3 turdan oluşan yarış için her tur sonucunda sonuncu olan arabanın eleneceğini söylüyor ve yarışma şu şekilde sonuçlanıyor.

- ilk turda araba numarası 9 ile kalansız bölünebilen yarışçı,

- ikinci turda araba numarası 3 ile bölünebilen yarışçı,

- üçüncü turda araba numarası 4 ile bölünebilen yarışçı elenmiş,

- Yarış numaralı araba kazanmıştır.

Buna göre noktalı yere yazılması gereken sayı aşağıdakilerden hangisidir?

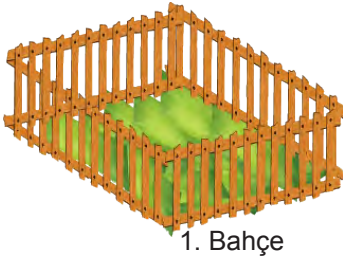
A) 502

B) 303

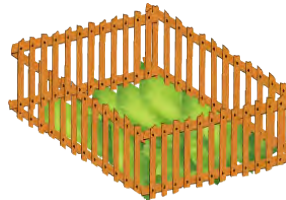
C) 400

D) 621

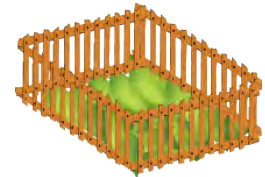
66. Bir ailenin en büyüğünün alanı 400 m^2 olan kare şeklinde üç farklı bahçesi vardır.

1. Bahçe

2. Bahçe

3. Bahçe

Bu bahçelerden 2. bahçenin bir kenar uzunluğu; 3. bahçenin bir kenar uzunluğundan 2 metre daha fazla, 1. bahçenin bir kenar uzunluğundan 5 metre daha azdır.

Bu bahçelerin her birinin etrafına çitler üzerine ikişer sıra tel çekilecektir. Telin satış fiyatları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: Telin Miktarına Göre Satış Fiyatı

Telin Miktarı	Fiyatı (TL)
300 metreden az ise	12 TL
300 metreden fazla ise	9 TL

Buna göre bu iş için kullanılacak telin toplam tutarı kaç TL'dir?

A) 1728

B) 2304

C) 3456

D) 4608

67. Mehmet Öğretmen, öğrencilerine bölünebilme kuralları ile ilgili bir oyun oynatmıştır. Oyunda, üzerinde birer rakamın yazılı olduğu on tane pinpon topunu boş bir torbaya koymuş ve 4 öğrencisine sırasıyla birer top çektirmiştir. (Çekilen top tekrar atılmıyor.)

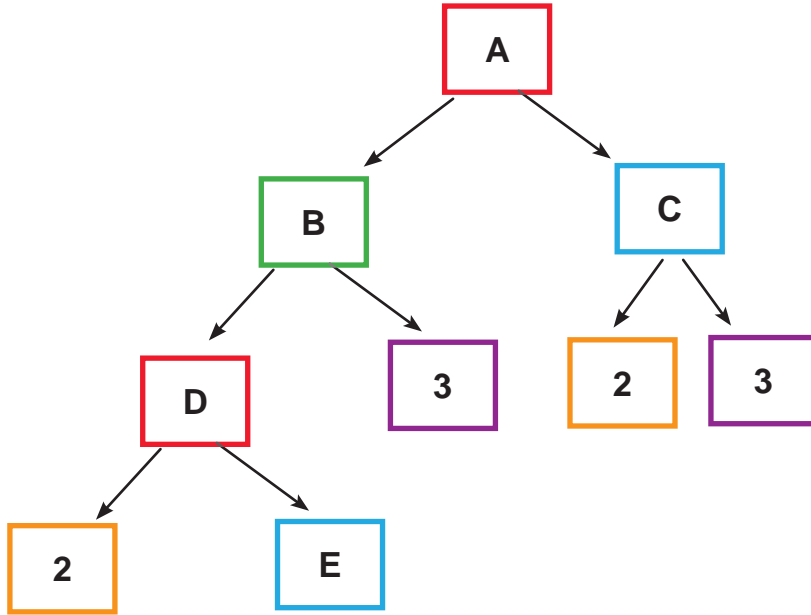

Bu öğrencilerin çektiği toplar yan yana dizildiğinde dört basamaklı, 5 ve 9'a kalansız bölünebilen bir sayı elde edilmiştir.

Bu şekilde elde edilen en büyük ve en küçük sayının farkı kaçtır?

- A) 7730 B) 7335
C) 8725 D) 8860

68.

Yukarda verilen çarpan ağacında E sayısı en büyük asal rakam olduğuna göre $(A - B) \div D$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 15 B) 14 C) 12 D) 10

69. Bir kırtasiyede satılan kalem, silgi ve defterin satış fiyatları görsellerin altına yazılmıştır.

12 TL

Kalemin fiyatının yarısından
1 TL fazla

Silginin fiyatının 2 katı

Bu ürünlerden birer adet alan Ayşe, 3 adet de kalemtraş almış ve toplam 45 TL ödemiştir.

Buna göre bir kalemtraşın fiyatı kaç TL'dir?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7

70. Aşağıda verilen tabloda, her harfe bir sayı karşılık gelmektedir.

A	B	C	D	E	F	G	H	I
6	8		9	12		10	15	

- I. C harfine karşılık gelen sayı, A ile B harflerine karşılık gelen sayıların en büyük ortak bölenidir.
II. F harfine karşılık gelen sayı, D ile E harflerine karşılık gelen sayıların en büyük ortak bölenidir.
III. I harfine karşılık gelen sayı, G ile H harflerine karşılık gelen sayıların en büyük ortak bölenidir.

Buna göre C , F ve I 'yı birer kez kullanarak yazılabilecek üç basamaklı en büyük sayı kaçtır?

- A) 735 B) 253 C) 532 D) 752

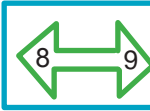

71. Aşağıda bazı şekiller ve bu şekillerin ifade ettiği işlemler gösterilmiştir.

 = İçine yazılan ifadenin küpünü alır.

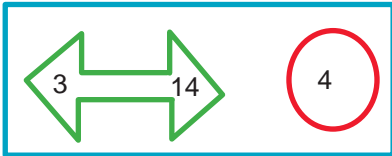
 = Üçgensel bölgelerin içine yazılan ifadeleri birbiri ile çarpar.

  = İçerisindeki ve işlemlerinden elde edilen sonuçları toplar.

Örnek:

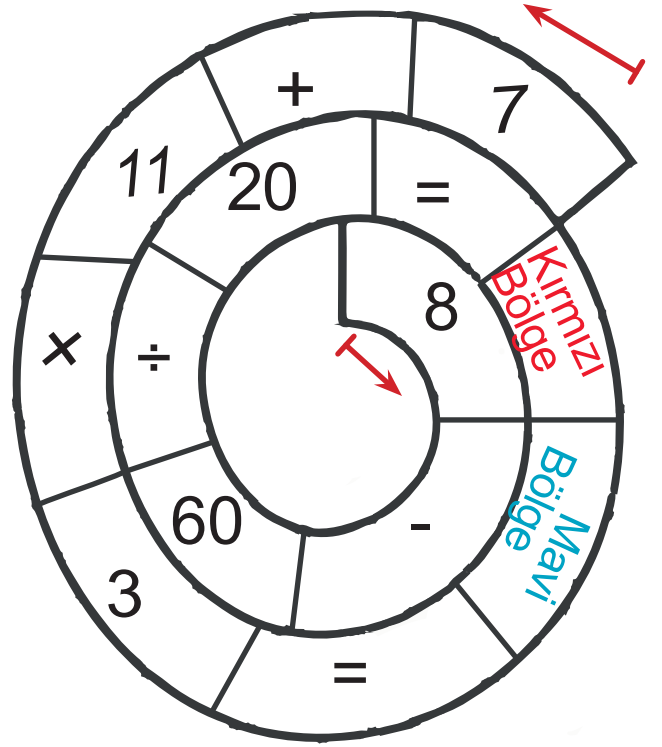
  = $8 \cdot 9 + 5^3 = 72 + 125 = 197$

Buna göre aşağıdaki işlemin sonucu kaçtır?

- A) 86
B) 106
C) 112
D) 136

72.

Verilen Spiral düzenekte mavi bölgeye kadar olan işlemler dıştan içe, kırmızı bölgeye kadar olan işlemler içten dışa doğru yapılmaktadır. Yapılacak işlemlerin sonucu doğru olarak yapıp yazıldığına göre mavi ve kırmızı bölgelere yazılacağına göre mavi ve kırmızı bölgelere gelecek sayıların toplamı kaçtır?

- A) 30
B) 35
C) 40
D) 45

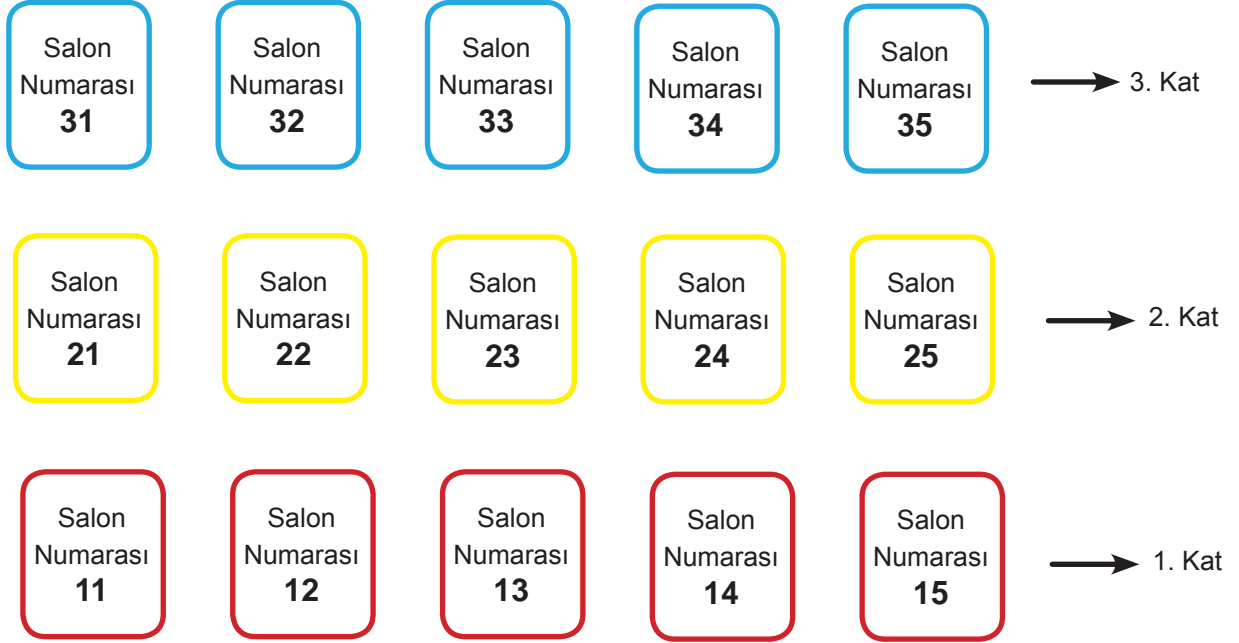
73.

Ömer Hamza telefonuna kardeşinin oynamaması için bir giriş şifresi oluşturmuştur. Şifreyi oluştururken rakamları birbirinden farklı 3'e kalansız bölünebilen dört basamaklı en küçük sayı ile rakamları birbirinden farklı 4'e kalansız bölünebilen üç basamaklı en büyük sayıyı toplamıştır.

Buna göre Ömer Hamza'nın telefonunda oluşturduğu giriş şifresi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1986
B) 1984
C) 2007
D) 2022

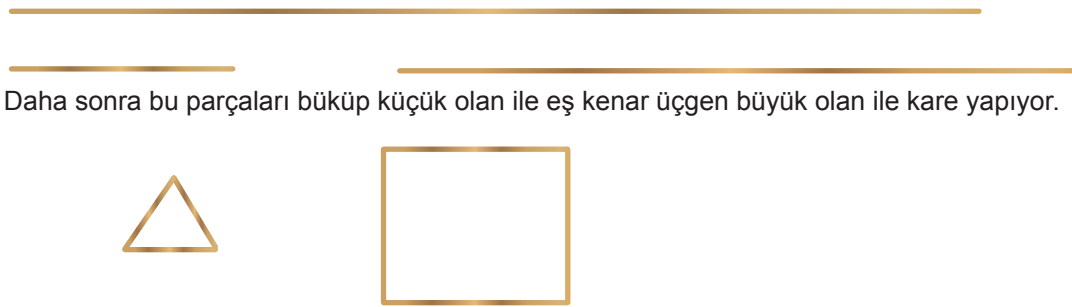
74. Bir okulun her katındaki sınıflara 1'den 5'e kadar numara verilmiştir. Okulda yapılan sınavlarda, katta bulunan sınıflara görseldeki gibi önce sınıfın bulunduğu kat numarası sonra sınıfa verilen numara yanyana yazılarak salon numaraları oluşturulmuştur.

Bu okuldaki salonlardan hangisinde sınava gireceğini unutan Şevval, salon numarasının asal olmadığını ve 1 tane asal çarpanı olduğunu hatırlıyor. Şevval hatırladığı bilgilerle salonlara gidip kapıların üzerindeki isim listesinden sınava gireceği salonu bulmaya karar veriyor.

Buna göre Şevval'in sınava gireceği salonu bulması için kaç farklı sınıftaki listeyi kontrol etmesi gerekir?

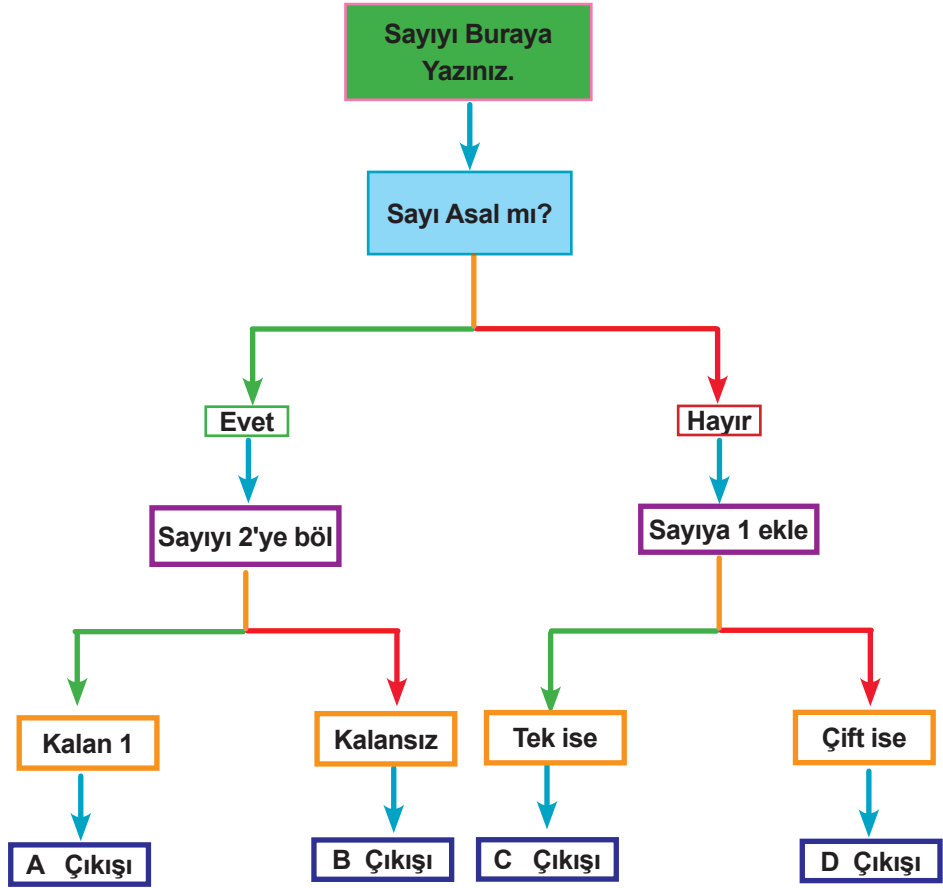
- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5
75. Sınıfa 2,4 metre tel ile gelen Batur Öğretmen teli biri diğerinin 3 katı olacak şekilde iki parçaya ayırıyor.

Buna göre elde ettiği karenin bir kenar uzunluğu eş kenar üçgenin bir kenar uzunluğundan kaç cm fazladır? (1m = 100 cm)

- A) 120 B) 80 C) 45 D) 25

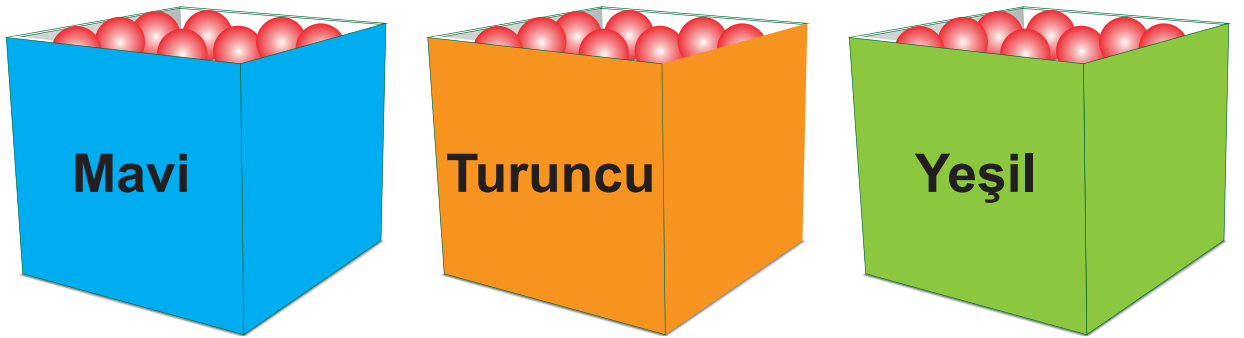
76.

Yukardaki diyagramda girilen sayı 27 ise çıkış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A Çıkışı B) B Çıkışı C) C Çıkışı D) D Çıkış

77.

2'den başlayarak 100'e kadar numaralanmış toplardan 2'nin doğal sayı kuvveti olan toplar mavi kutuya, 3'ün doğal sayı kuvveti olan toplar turuncu kutuya ve 5'in doğal sayı kuvveti olan toplar yeşil kutuya atılıyor.

Buna göre başlangıçta boş olan bu kutuların içindeki top sayılarının çarpımı aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) 48 B) 24 C) 12 D) 8

78.

MART 2020

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Ayşe, 2020 Mart ayında uygulamak üzere kendisine bir çalışma planı hazırlamıştır. Bu plana göre Ayşe;

- 2'nin katı olan günlerde Matematik dersine
- 3'ün katı olan günlerde Türkçe dersine
- Hem 2'nin hem de 3'ün katı olan günlerde ise Fen Bilimleri dersine çalışacaktır.
- Diğer günlerde ise sadece hikâye kitabı okuyacaktır.

Buna göre aşağıda söylenenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Matematik dersine çalışacağı gün sayısı 15'tir.
- B) Türkçe dersine çalışacağı gün sayısı 5'tir.
- C) Fen Bilimleri dersine çalışacağı gün sayısı 5'tir
- D) Kitap okuyacağı gün sayısı 11'dir

CEVAP ANAHTARI

1.	3³ 5⁴ 6² 10⁵ 9⁴ 2⁴ 625 100000 36 16 27 6561																								
2.	2 ⁷ ve ya 128 ¹																								
3.	Portakal 30 kasa Kivi 10 kasa Muz 40 kasa																								
4.	a) 4 b) 6 c) 3 d) 1 e) 12 f) 4 g) 1 h) 9																								
5.	256 metre																								
6.	6 ³ ve 4 ⁴																								
7.	2250																								
8.	<table><tr><th>Çarpım</th><th>Üslü Sayı</th><th>Okunuşu</th><th>Değeri</th></tr><tr><td>3x3</td><td>3²</td><td>Üçün karesi</td><td>9</td></tr><tr><td>2x2x2x2</td><td>2⁴</td><td>İki üssü dört</td><td>16</td></tr><tr><td>4x4x4</td><td>4³</td><td>Dördün küpü</td><td>64</td></tr><tr><td>1x1x1x1x1x1x1</td><td>1⁸</td><td>Bir üssü sekiz</td><td>1</td></tr><tr><td>5x5x5x5</td><td>5⁴</td><td>Beş üssü dört</td><td>625</td></tr></table>	Çarpım	Üslü Sayı	Okunuşu	Değeri	3x3	3 ²	Üçün karesi	9	2x2x2x2	2 ⁴	İki üssü dört	16	4x4x4	4 ³	Dördün küpü	64	1x1x1x1x1x1x1	1 ⁸	Bir üssü sekiz	1	5x5x5x5	5 ⁴	Beş üssü dört	625
Çarpım	Üslü Sayı	Okunuşu	Değeri																						
3x3	3 ²	Üçün karesi	9																						
2x2x2x2	2 ⁴	İki üssü dört	16																						
4x4x4	4 ³	Dördün küpü	64																						
1x1x1x1x1x1x1	1 ⁸	Bir üssü sekiz	1																						
5x5x5x5	5 ⁴	Beş üssü dört	625																						
9.	1171 165 1006																								
10.	√7, √26, √78, √27, √9																								

CEVAP ANAHTARI

11.	a) $2 \times 4 + 3 = ?$ b) $44 \div 2 + 7 \times 11 = ?$ c) $52 \times 3 - 2 \times 7 = ?$ d) $75 \div 75 - 99 \div 99 + 51 = ?$ e) $(23 + 4) \div (33 - 3 \times 8) = ?$ 51 142 11 3 99																																																
12.	4 numaralı park yeri																																																
13.	a) 1440, b) 2300, c) 1288, d) 688																																																
14.	► 120, ► 96, ► 280, ► 210																																																
15.	► 1782 , ► 5768, ► 9849, ► 756																																																
16.	a) 84 b) 150 c) 48 d) 3 e) 2050 f) 34																																																
17.	✓ 12= 1,2,3,4,6,12 ✓ 28= 1,2,4,7,14,28 ✓ 45=1,3,5,9,15,45 ✓100=1,2,4,5,10,20,25,50,100 ✓ 36=1,2,3,4,6,9,12,18,36 ✓ 54=1,2,3,6,9,18,27,54 ✓ 72=1,2,3,4,6,8,9,12,18,24,36,72 ✓ 145=1,5,29,145																																																
18.	<table><tr><th>SAYI</th><th>2 ile Bölünür</th><th>3 ile Bölünür</th><th>4 ile Bölünür</th><th>5 ile Bölünür</th><th>6 ile Bölünür</th><th>9 ile Bölünür</th><th>10 ile Bölünür</th></tr><tr><td>2860</td><td>✓</td><td>X</td><td>✓</td><td>✓</td><td>X</td><td>X</td><td>✓</td></tr><tr><td>3282</td><td>✓</td><td>✓</td><td>X</td><td>X</td><td>✓</td><td>X</td><td>X</td></tr><tr><td>9700</td><td>✓</td><td>X</td><td>✓</td><td>✓</td><td>X</td><td>X</td><td>✓</td></tr><tr><td>1000</td><td>✓</td><td>X</td><td>✓</td><td>✓</td><td>X</td><td>X</td><td>✓</td></tr><tr><td>8820</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td><td>✓</td></tr></table>	SAYI	2 ile Bölünür	3 ile Bölünür	4 ile Bölünür	5 ile Bölünür	6 ile Bölünür	9 ile Bölünür	10 ile Bölünür	2860	✓	X	✓	✓	X	X	✓	3282	✓	✓	X	X	✓	X	X	9700	✓	X	✓	✓	X	X	✓	1000	✓	X	✓	✓	X	X	✓	8820	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
SAYI	2 ile Bölünür	3 ile Bölünür	4 ile Bölünür	5 ile Bölünür	6 ile Bölünür	9 ile Bölünür	10 ile Bölünür																																										
2860	✓	X	✓	✓	X	X	✓																																										
3282	✓	✓	X	X	✓	X	X																																										
9700	✓	X	✓	✓	X	X	✓																																										
1000	✓	X	✓	✓	X	X	✓																																										
8820	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓																																										

CEVAP ANAHTARI

19.	4 9 19 31 39 43 67 87 97 77
20.	$72 \begin{array}{l} 2 \\ 36 \ 2 \\ 18 \ 2 \\ 9 \ 3 \\ 3 \ 3 \\ 1 \end{array}$ <pre> 72 / \ 8 9 / \ / \ 2 4 3 3 / \ 2 2 </pre> $126 \begin{array}{l} 2 \\ 62 \ 2 \\ 31 \ 31 \\ 1 \end{array}$ <pre> 126 / \ 4 31 / \ 2 2 </pre> $120 \begin{array}{l} 2 \\ 60 \ 2 \\ 30 \ 2 \\ 15 \ 3 \\ 5 \ 5 \\ 1 \end{array}$ <pre> 120 / \ 2 60 / \ / \ 2 30 / \ 2 15 / \ 3 5 </pre> $210 \begin{array}{l} 2 \\ 105 \ 3 \\ 35 \ 5 \\ 7 \ 7 \\ 1 \end{array}$ <pre> 210 / \ 7 30 / \ 5 6 / \ 2 3 </pre>
21.	a) ✓ $30, 40 = 1, 2, 5, 10$ ✓ $20, 30 = 1, 2, 5, 10$ ✓ $9, 27 = 1, 3, 9$ b) ✓ $8, 12 = 24, 48, 72$ ✓ $15, 45 = 45, 90$ ✓ $6, 7 = 42, 84$
22.	a) 15 b) 792 c) $5, 6 = 30, 60, 90, 120, \dots$ d) 31 e) 30 f) 1, 2, 3, 6
23.	55
24.	$A \cap B = \{1, 3, 5, 7, 9\}$ $A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 19\}$
25.	a= $A = \{3, 5, a, b, e\}$ b $B = \{b, e, 7, 10, n\}$ c) $A \cup B = \{3, 5, a, b, e, 7, 10, n\}$ d) $s(A \cup B) = 8$ e) $A \cap B = \{b, e\}$ f) $s(A \cap B) = 2$

CEVAP ANAHTARI

26.

ŞİFRE	6 İLE BÖLÜNME DURUMU
KİTAP	EVET
TEMA	EVET
SİLGİ	HAYIR
MATİK	EVET

27.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

NOT: 12 SAYISI HER İKİ RENKTE DE ORTAK BOYANMASI GEREKİR.

. Çİ KATLARI 12'YE TAM BÖLÜNEN SAYILARDIR. . . .

. ÇARPANLARI İSE 12'NİN KALANSIZ

. BÖLÜNEBİLDİĞİ SAYILARDIR.

.

CEVAP ANAHTARI

28. C	38. C	48. D	58. C	68. A	78. B
29. B	39. B	49. B	59. B	69. A	
30. C	40. D	50. C	60. D	70. C	
31. B	41. A	51. B	61. B	71. B	
32. C	42. C	52. A	62. B	72. D	
33. B	43. A	53. D	63. D	73. C	
34. C	44. B	54. C	64. C	74. A	
35. A	45. C	55. A	65. A	75. D	
36. A	46. B	56. D	66. D	76. D	
37. B	47. B	57. B	67. C	77. A	

6.SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

FEN BİLİMLERİ

Bu kitapçık ANKARA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

BÖLÜM 1

GÜNEŞ SİSTEMİ

Güneş Sistemi

Güneş ve Güneş'in etrafında elips yörüngelerde dolanan gezegen, uydu, kuyruklu yıldız, meteor, asteroit gibi gök cisimlerinin oluşturduğu topluluğa denir.

GEZEĞENLER	
İÇ GEZEĞENLER (KARASAL GEZEĞENLER)	DIŞ GEZEĞENLER (GAZSAL GEZEĞENLER)
Yapısında metaller bulunan yüzeyleri kayalık yapıda olan gezegenlerdir.Yörüngeler arası mesafeleri birbirine yakındır.Güneş'e en yakın dört gezegen olan Merkür, Venüs, Dünya ve Mars bu grupta yer alır.Hiçbirinin halkası yoktur.Dünya'nın 1, Mars'ın 2 uydusu varken ;Merkür ve Venüs'ün ise hiçuydusu yoktur.	Yapısında bulunan hidrojen ve diğer gazların yoğunlaşmasından oluşan gaz yapılı gezegenlerdir.Yörüngeler arası mesafeleri birbirine uzaktır.Güneş'e en uzak dört gezegen olan Jüpiter, Satürn, Uranüs ve Neptün bu grupta yer alır.Hepsinin halkası vardır.Hepsinin çok sayıda uydusu vardır.

DİKKAT:

Gezegenlerin sıcaklıklarının sadece Güneş'e uzaklıklarıyla ilişkisi yoktur. Atmosferinin olup olmamasına göre de sıcaklıklarının farklı olduğu unutulmamalıdır. Örneğin Merkür gezegeni Güneş'e en yakın olmasına rağmen atmosferi olmadığı için gece gündüz sıcaklık farkı fazladır.

GÜNEŞ SİSTEMİMİZDEKİ GEZEGENLERİN ÖZELLİKLERİ

MERKÜR

- Güneş'e en yakın ve en küçük gezegendir.
- Uydusu ve halkası yoktur.
- Kütlesi Dünya'nın kütlesinin yirmide biri kadardır.

VENÜS

- Güneş'e en yakın ikinci gezegendir.
- Uydusu ve halkası yoktur.
- Dünya'nın ikizi olarak adlandırılır.
- Çoban Yıldızı, Akşam Yıldızı ve Tan Yıldızı olarak da bilinir.
- Karbondioksit (CO₂) ten oluşan kalın bir atmosferi vardır. Bu nedenle yüzey sıcaklığı yüksektir.

DÜNYA

- Güneş'e yakınlık bakımından üçüncü sıradadır.
- Ay adında bir uydusu vardır
- Güneş sisteminden yaşam olduğu bilinen tek gezegendir.
- Atmosferi ve sıcaklığı canlılar yaşaması için uygundur.
- Yüzeyinin 4'te 3ü sularla kaplıdır.

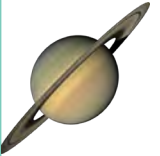
MARS

- Güneş'e yakınlık bakımından dördüncü sıradadır.
- İki adet uydusu vardır.
- Yüzeyindeki demir oksitten dolayı Kızıl Gezegen olarak da bilinir.
- En çok uzay aracı gönderilen gezegendir.

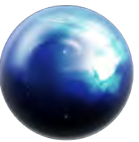
JÜPİTER

- Güneş'e yakınlık bakımından beşinci sıradadır.
- Güneş sistemindeki en büyük gezegendir.
- Görünmeyen bir halkası vardır.
- 79 adet uydusu vardır.
- Güneş sistemindeki en büyük uyduya sahiptir (Ganymede Mars'tan büyüktür).
- Zehirli gazlardan oluşan bir atmosferi vardır.

SATÜRN

- Güneş'e yakınlık bakımından altıncı sıradadır.
- 82 adet uydusu vardır
- Zehirli gazlardan oluşan bir atmosferi vardır.
- Halkaları vardır.
- En büyük ikinci gezegendir.

URANÜS

- Güneş'e yakınlık bakımından yedinci sıradadır.
- 27 adet uydusu vardır
- Amonyaktan oluşan bir atmosferi vardır.
- Halkası vardır.
- En büyük üçüncü gezegendir.
- Güneş etrafında 90° ye yakın eksen eğikliği nedeniyle varil gibi döner.

NEPTÜN

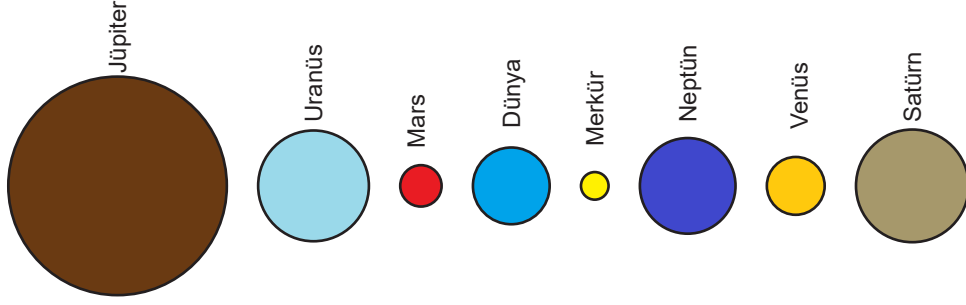
- Güneş'e yakınlık bakımından sekizinci ve son sıradadır.
- Güneş'e en uzak gezegendir.
- 14 adet uydusu vardır.
- Zehirli gazlardan oluşan bir atmosferi vardır.

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki kısa cevaplı soruları cevaplayınız.

SORULAR	CEVAPLAR
1. Güneş ve Güneş'in etrafında elips yörüngelerde dolanan gezegen, uydu, kuyruklu yıldız, meteor, asteroit gibi gök cisimlerinin oluşturduğu topluluğun adı nedir?	
2. Dünya'nın ikizi olarak bilinen gezegenin adı nedir?	
3. Güneş'e uzaklık bakımından 6. sırada yer alan gezegenin adı nedir?	
4. Büyüklük bakımından Güneş Sistemi'ndeki en büyük 3. gezegenin adı nedir?	
5. Kızıl Gezegen olarak bilinen gezegenin adı nedir?	
6. Dünya dışında kalan boşluğun adı nedir?	
7. Kendi eksenini etrafında diğer gezegenlerin dönüş yönüne ters dönen gezegen hangisidir?	
8. Hareketi bir varili andıran gezegen hangisidir?	
9. Gece gündüz sıcaklık farkı çok fazla olan gezegen hangisidir?	
10. Diğer adı Çoban Yıldızı olan ve halk arasında sabah veya akşam yıldızı olarak adlandırılan gezegen hangisidir?	
11. Üçte ikisi sularla kaplı olan yaşamın olduğu tek gezegenin adı nedir?	
12. Atmosferinde bulunan yoğun CO ₂ yüzünden sera etkisi görülen gezegen hangisidir?	
13. En büyük uydusu Ganymede olan ve üzerinde kırmızı büyük lekeler bulunan gezegenin adı nedir?	
14. En büyük uydusu Titan olan gezegen hangisidir?	
15. Güneş'e farklı uzaklıklarda olup, elips şeklindeki yörüngelerinde hem Güneş etrafında dolanan hem de kendi eksenleri etrafında dönen gök cisimlerine ne denir?	
16. Halkalı gezegenler arasında halkası en belirgin olan gezegenin adı nedir?	

ETKİNLİK 2

Yukarıda karışık olarak verilmiş gezegenler için aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

1) Gezegenleri Güneş'e uzaklıklarına göre, yakından uzağa doğru sıralayınız.

.....

2) Gezegenleri büyüklüklerine göre, büyükten küçüğe doğru sıralayınız.

.....

3) İç ve dış gezegenlerin isimlerini yazınız.

İç gezegenler :

Dış gezegenler :

4) Karasal ve gazsal gezegenlerin isimlerini yazınız.

Karasal gezegenler :

Gazsal gezegenler :

5) Uydusu olan gezegenleri yazınız.

.....

6) Halkası olan gezegenleri yazınız.

.....

ETKİNLİK 3

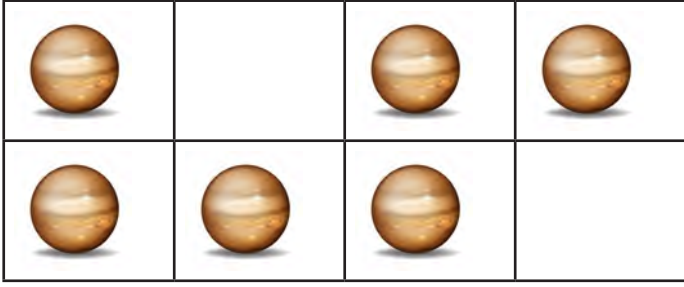
GEZEĞEN TOMBALASI

Gezegen tombalas  etkinliğimiz için aşağıda gezegenlere ait özellikler karışık bir Şekilde numaralandırarak verilmiştir. Her bir özellik sadece bir gezegene aittir. 8 adet gezegen kartında gezegene ait özellik kadar boş kutu bulunmaktadır. Gezegen özelliklerini okuduktan sonra o özellik hangi gezegene ait ise o gezegen kartındaki boşluğa özelliğin numarasını yazarak etkinliği tamamlayınız.

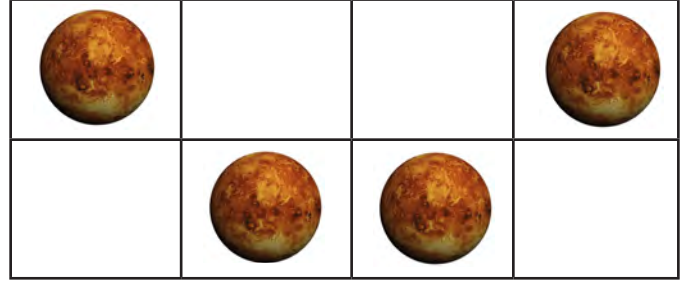
Gezegen  zellikleri

1. Güneş'e en yakın ikinci gezegendir.
2. Güneş'e yakınlık bakımından dördüncü sıradadır.
3. Güneş sistemindeki en büyük gezegendir.
4. 82 adet uydusu vardır.
5. Güneş'e en uzak gezegendir.
6. En büyük üçüncü gezegendir.
7. Jüpiter ve Uranüs arasında yer alan gezegendir.
8. Ay adında bir uydusu vardır.
9. Güneş'e en yakın ve en küçük gezegendir.
10. Dünya'nın ikizi olarak adlandırılır.
11. Yüzeyindeki demir oksitten Kızıl Gezegen olarak da bilinir.
12. Güneş sistemindeki en büyük uyduya sahiptir.
13. En büyük ikinci gezegendir.
14. Amonyaktan oluşan bir atmosferi vardır.
15. Güneş'e yakınlık bakımından sekizinci ve son sıradadır.
16. En çok uzay aracı gönderilen gezegendir.
17. Atmosferi ve sıcaklığı canlılar yaşaması için uygundur.
18.  oban Yıldız, Akşam Yıldız ve Tan Yıldız olarak da bilinir.
19. Kütlesi Dünya'nın kütlesinin yirmide biri kadardır.
20. Güneş'e yakınlık bakımından beşinci sıradadır.
21. En belirgin halkalara sahiptir.
22. Güneş etrafında 90⁰ ye yakın eksen eğikliği nedeniyle varil gibi döner.
23. Güneş sisteminden yaşam olduğu bilinen tek gezegendir.
24. Karbondioksit (CO₂)'ten oluşan kalın bir atmosferi vardır. Bu nedenle yüzey sıcaklığı yüksektir.
25. Yüzeyinin 4'te 3'  sularla kaplıdır.
26. İki adet uydusu vardır.
27. 27 adet uydusu vardır.
28. 14 adet uydusu vardır.
29. Güneş'e yakınlık bakımından üçüncü sıradadır.
30. Güneş'e yakınlık bakımından altıncı sıradadır.

MERKÜR

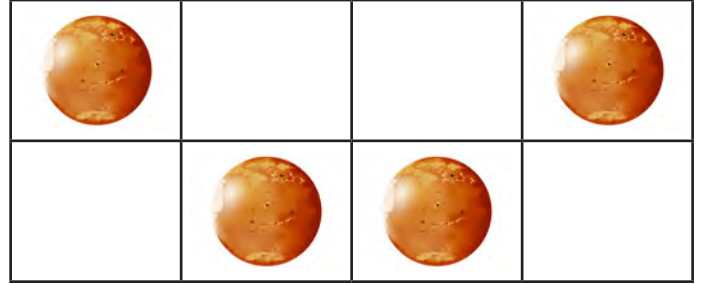
VENÜS

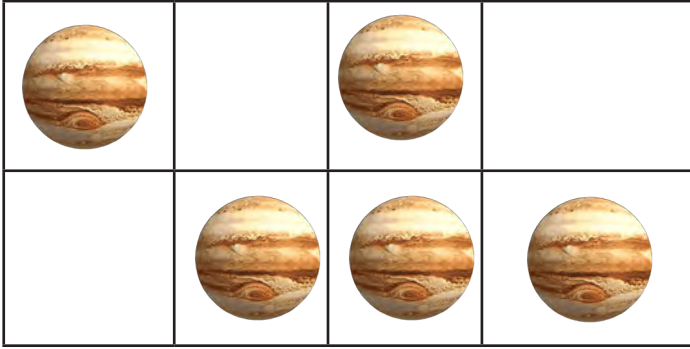
DÜNYA

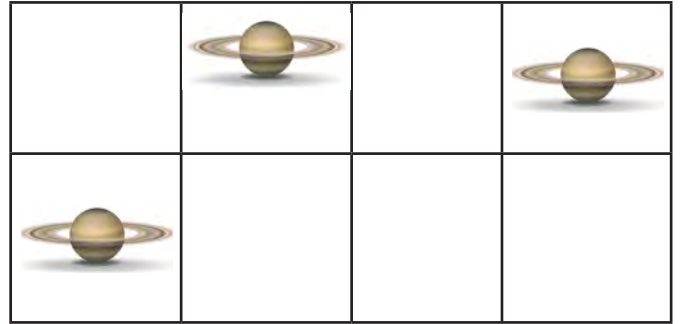
MARS

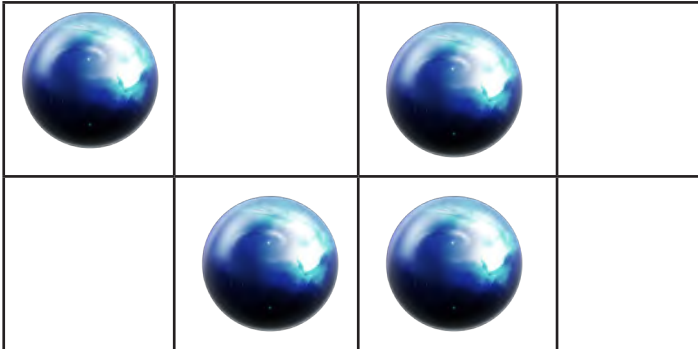
JÜPİTER

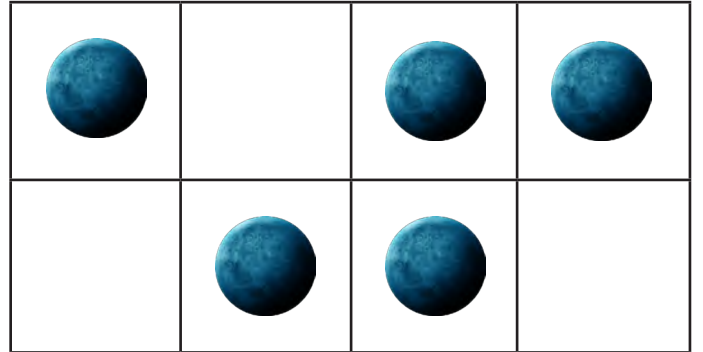
SATÜRN

URANÜS

NEPTÜN

ETKİNLİK 4

1) Güneş sisteminde Güneş'e en yakın gezegen Venüs olmamasına rağmen en sıcak gezegen Venüs'tür.

Bu durumun sebebini kısaca açıklayınız?

2) Meteor ve göktaşı (meteorit) arasındaki farkı açıklayınız.

ETKİNLİK 5

Aşağıda verilen gezegenleri, gezegenlere ait özelliklerle eşleştirerek tabloya yazınız.

1. Merkür	a) Çoban Yıldızı olarak da adlandırılır.
2. Venüs	b) Güneş'e en yakın ve en küçük gezegendir.
3. Dünya	c) Güneş sistemindeki en büyük gezegendir.
4. Mars	d) Halkalı Gezegen olarak da adlandırılır.
5. Jüpiter	e) Tek uydusu vardır.
6. Satürn	f) Kızıl Gezegen olarak da adlandırılır.
7. Uranüs	g) Güneş'e en uzak gezegendir.
8. Neptün	h) Güneş sisteminde yuvarlanan bir varil gibi hareket eder.

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

KONU KAVRAMA TESTİ 1

1. Gezegenleri nitelendirmek isteyen bir öğrenci 'En Gezegen' isimli bir çalışma yapıyor. Bu çalışma için ise şu tespitleri yapıyor.

- I. En büyük gezegen
- II. En çok uydusu olan gezegen
- III. Güneş'e en yakın gezegen
- IV. Güneş'e en uzak gezegen

Bu nitelemelere göre gezegenleri eşleştirdiğinde hangisi doğru olur?

I	II	III	IV
A) Jüpiter	Satürn	Neptün	Merkür
B) Satürn	Jüpiter	Merkür	Plüton
C) Jüpiter	Satürn	Merkür	Neptün
D) Jüpiter	Satürn	Merkür	Uranüs

2. Ecem gezegenleri ortak özelliklerine göre ikiye gruplandırmak istiyor. Gruplamayı yaparken aşağıdaki özellikleri göz önünde bulunduruyor.

- I. Uydusu olmayan gezegenler
- II. Halkası olan gezegenler
- III. Çok sayıda uydusu olan gezegenler

Bu gruplandırmalar göz önünde bulundurulduğunda hangi seçenekteki gezegenler açıkta kalır?

- A) Merkür - Venüs
- B) Satürn - Jüpiter
- C) Satürn - Uranüs
- D) Dünya - Mars

3. Aşağıdaki verilen seçeneklerden hangisi iç gezegenlerle ilgili doğru bilgi içerir?

- A) Uydu sayıları fazladır.
- B) Hiçbirinin halkası yoktur.
- C) Her biri kalın bir atmosfere sahiptir.
- D) Yörüngeler arası mesafeler birbirine uzaktır.

4. Gezegenlerle ilgili ödevi için araştırma yapan Betül arkadaşları ile aşağıdaki bilgiyi paylaşmıştır.

Güneş çevresindeki dolanma hareketi diğer gezegenlerden farklıdır. Bunun nedeni dönme eksen eğikliğidir. Güneş çevresinde yuvarlanan bir varil gibi hareket eder.

Betül'ün bahsettiği gezegen ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Uydu ve halkası yoktur.
- B) Gazsal gezegenlerden biridir.
- C) Dünya'dan daha büyük bir gezegendir.
- D) Güneş'e uzaklığı itibarıyla yedinci gezegendir.

5. Üç öğrenci aşağıdaki bilgi kartlarını hazırlamıştır.

Uzayda serbest halde dolaşan, yapılarında demir, nikel gibi çeşitli, maddeler bulunan gök cisimlerine denir.

Elif

Bazı meteorların tamamı atmosferde yanmaz ve yanmayan parçaları yeryüzüne düşer. Atmosfere girerek yeryüzüne ulaşabilen bu parçalara denir.

Buse

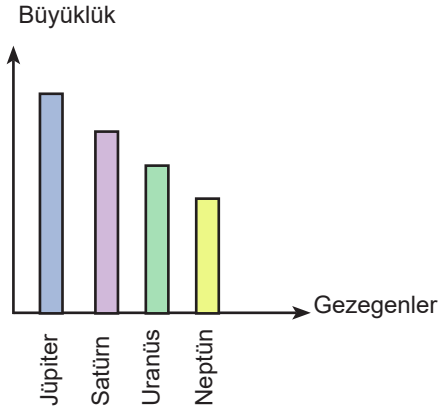
Güneş etrafında dolanırken kendi eksen etrafında dönebilen gezegenlerden daha küçük olan kaya parçalara denir.

Sercan

Kartlarda tanımlanan gök cisimleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Elif: Meteor Buse: Göktaşı Sercan: Asteroit	B) Elif: Asteroit Buse: Göktaşı Sercan: Meteor	C) Elif: Meteor Buse: Asteroit Sercan: Göktaşı	D) Elif: Göktaşı Buse: Meteor Sercan: Asteroit

6. Bir öğrenci gazsal gezegenlerin büyüklük sıralamasını grafikteki gibi çizmiştir.

Öğrencinin çizmiş olduğu grafikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Grafik doğru çizilmiştir.
B) Grafiğin doğru olması için Satürn ve Uranüs yer değiştirmelidir.
C) Grafiğin doğru olması için Neptün ve Jüpiter yer değiştirmelidir.
D) Grafiğin doğru olması için Satürn ve Jüpiter yer değiştirmelidir.
7. Astronominin önde gelen bilginlerinden biri olan Ali Kuşçu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
- A) Ay'ın ilk haritasını çizmiştir.
B) Mars'ı inceleyerek "Kızıl Gezegen" adını vermiştir.
C) Matematik ve astronomi alanında eserler yazmıştır.
D) Ay'ın bir bölgesine NASA tarafından Ali Kuşçu'nun adı verilmiştir.
8. Begüm gezegenleri Güneş'e yakınlığa göre sıralarsa hangi seçeneği elde eder?
- A) Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Satürn, Jüpiter Uranüs, Neptün
B) Merkür, Dünya, Venüs, Mars, Satürn, Jüpiter, Uranüs, Neptün
C) Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün
D) Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Neptün, Uranüs
9. Aşağıda Dünya'ya ait bazı bilgiler verilmiştir.
- I. Yüzeyinin dörtte üçü sularla kaplıdır.
II. Daha çok azot ve oksijen gazından oluşan atmosfere sahiptir.
III. Tek uydusu Ay'dır.
IV. Halkası yoktur.
- Bu bilgilerden hangileri doğrudur?
- A) Yalnız I
B) I ve III
C) I, II ve III
D) I, II, III ve IV

10. Satürn ile ilgili;

- I. Güneş'e yakınlıkta 6. sırada
- II. Halkaları var
- III. En büyük gezegen
- IV. Gazsal bir dış gezegen

verilen bilgilerden hangileri dorudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I, II ve III
- D) I, II ve IV

11. Dört öğrenci gezegenlerin genel özellikleri hakkında konuşuyorlar.

Pınar: Gezegenler kendi eksenleri etrafında dönerler.

Ferdi: Isı ve ışık kaynağıdır.

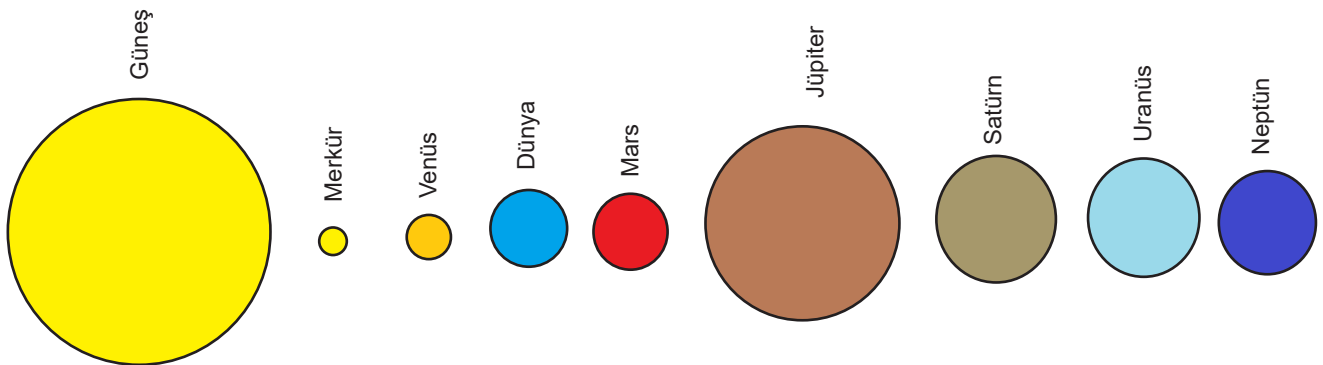
Kerem: İç ve dış gezegenler olmak üzere çeşitleri vardır.

Yiğit: Bir yıldız etrafında elips şeklindeki yörüngelerde dolanırlar.

Yukarıdaki öğrencilerden hangisi hatalı bir bilgi vermiştir?

- A) Pınar
- B) Ferdi
- C) Kerem
- D) Yiğit

12. Cihan proje ödevi için çeşitli ebatlarda ve renklerde topları kullanarak aşağıdaki üç boyutlu modeli hazırlıyor. Hazırladığı modeli gören arkadaşları ödevinde gezegenlerin Güneş'e uzaklıklarının doğru; ancak büyüklük bakımından hatalı olduğunu belirtmişlerdir.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Cihan'ın hazırladığı modelde yaptığı hata verilmiştir?

- A) Venüs ve Mars gezegenlerinin büyüklüklerini yanlış yapmıştır.
- B) Dünya ve Uranüs gezegenlerinin büyüklüklerini yanlış yapmıştır.
- C) Satürn ve Uranüs gezegenlerinin büyüklüklerini yanlış yapmıştır.
- D) Jüpiter ve Merkür gezegenlerinin büyüklüklerini yanlış yapmıştır.

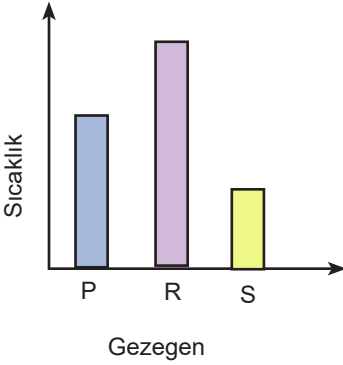
13. Aşağıda bazı uydu isimleri verilmiştir.

- Titan
- Ganymede
- Ay
- Io

Yukarıda verilen uydu isimleri aşağıdaki gezegenlerle eşleştirildiğinde hangi gezegen açıkta kalır?

- A) Satürn
B) Dünya
C) Jüpiter
D) Uranüs

14. Şekildeki sütun grafiğinde P, R ve S gezegenlerinin sıcaklık ilişkisi verilmiştir.

Grafiğe göre P, R ve S gezegenleri aşağıdaki seçeneklerden hangisi olabilir?

P	R	S
A) Mars	Venüs	Uranüs
B) Satürn	Uranüs	Merkür
C) Venüs	Mars	Neptün
D) Dünya	Merkür	Venüs

15. Aşağıda bazı gök cisimleri ile ilgili bilgilerin yer aldığı bir tablo verilmiştir.

Atmosfere girmiş küçük kaya ve taş parçalarıdır.	Büyük kayalık yapılardır.
Gezegenden küçük ama gezegene benzer özellikler gösterir.	Genelde Mars ile Jüpiter arasında bulunurlar.
Uzayın her yerinde bulunur.	Dünyanın atmosferine girdiğinde sürtünmenin etkisiyle arkasında bıraktığı ışıklı ize yıldız kayması denir.

Tabloda verilen bilgilerden, meteorlar ile ilgili olan kutucuklar mor renge boyandığında tablonun son durumu aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

- A)
- B)
- C)
- D)

16. Büyüklük bakımından 6. büyük gezegen ve Güneş'e yakınlık bakımından da 6. sırada olan gezegenler sırasıyla aşağıdaki verilenlerden hangisidir?

- A) Jüpiter - Mars
- B) Satürn - Venüs
- C) Venüs - Satürn
- D) Dünya - Mars

17. Aşağıda bir gök cisminin özellikleri verilmektedir.

- Güneş etrafında dolanırken kendi eksenini etrafında dönebilir.
- Güneş sisteminde çoğunlukla Mars ve Jüpiter arasında bulunur.
- Genellikle kayasal yapıya sahiptir.

Buna göre özellikleri verilen gök cismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gezegen
- B) Asteroit
- C) Meteor
- D) Uydu

18. Eser, öğretmeninin gezegenler için hazırlamış olduğu tabloyu aşağıdaki gibi dolduruyor.

Bilgi	Gezegen
Gece gündüz arasındaki sıcaklık farkı fazla olan gezegendir.	Neptün
Yatay olarak dönen gezegendir.	Venüs
Kırmızı büyük lekeleri olan dev gezegendir.	Jüpiter
Kızıl Gezegen olarak bilinir.	Mars
Çoban Yıldızı olarak bilinir.	Uranüs

Her doğru cevap 10 puan yanlış cevap içinse -5 puan aldığına göre, Eser verdiği cevaplar sonucu kaç puan almıştır?

- A) -10
- B) 5
- C) 20
- D) 35

19. Güneş'in etrafında elips yörüngelerde dolanan gök cisimlerinin oluşturduğu topluluğa Güneş Sistemi denir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi bu sisteme ait bir gök cismi değildir?

- A) Kuyruklu yıldız
- B) Gezegen
- C) Göktaşı
- D) Meteor

20. Güneş'e yakın ve karasal yapıda olan Merkür, Venüs, Dünya ve Mars iç gezegendir.

Güneş'e daha uzak ve gazsal yapıda olan Jüpiter, Satürn, Uranüs ve Neptün dış gezegendir.

Gülsemin öğretmen bazı gezegenlerle ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir.

- ▲ - Halkası olan dış gezegendir.
- - Uydusu olan iç gezegendir.
- - Dünya'nın ikizi olarak bilinen gezegendir.

Buna göre bu gezegenler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

▲	●	■
A) Jüpiter	Merkür	Dünya
B) Neptün	Dünya	Mars
C) Satürn	Mars	Venüs
D) Uranüs	Venüs	Merkür

21. Fen Bilimleri dersinde öğrenciler bir gezegen için bilgileri içeren oyun kartları hazırlamışlardır.

İnce bir atmosferi vardır.	Gece gündüz arasındaki sıcaklık farkı çok yüksektir.
Uydusu ve halkası yoktur.	Güneş'e en yakın gezegendir.

Kartlarda verilen bilgilere göre bahsedilen gezegen hangisidir?

- A) Mars
- B) Venüs
- C) Merkür
- D) Neptün

22. Aşağıdaki seçeneklerde asteroitlerle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Titan bir asteroittir.
- B) Gezegenlerden daha küçük kaya parçasıdır.
- C) Mars ve Jüpiter arasında yoğun olarak bulunur.
- D) Asteroitlerden bulunduğu kuşağa Asteroit Kuşağı denir.

KONU KAVRAMA TESTİ 2

1. Yiğit ve Çınar 'Akımdaki Gezegeni Bul' isimli bir oyun oynamaktadır. Oyunun kuralı gereği akıllarında tuttıkları gezegenler ile ilgili özellikleri birbirlerine söylüyor ve bu özellikler ışığında hangi gezegeni tuttuklarını tahmin ediyorlar

Yiğit ve Çınar'ın birbirlerine verdikleri özellikler aşağıdaki gibidir.

Yiğit	Çınar
Benim gezegenimin uydusu var.	Benim gezegenimin de uydusu var.
Benim gezegenimde halka var.	Benim gezegenim karasal gezegen.
Benim gezegenim gazsal gezegen.	Benim gezegenime Mavi Gezegen de deniyor.

Bu özellikler ışığında Yiğit ve Çınar'ın gezegenleri ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Yiğit ve Çınarın verdikleri ilk özellikten ikisinin de Merkür ve Venüs'ü seçmediği anlaşıyor
B) Yiğit'in seçtiği gezegen asteroit kuşağından sonradır.
C) Yiğit Satürn'ü seçmiş olabilir.
D) Çınar Neptün'ü seçmiştir.
2. **Bilgi 1:** Hem kendi etrafında hem de bağlı olduğu yıldızın etrafında dönebilen belirli büyüklükteki gök cisimlerine gezegen denir.

Bilgi 2: Güneş sisteminde ki en büyük uydu Jüpiter'e ait olan Ganymede'dir ve Mars'tan daha büyüktür.

Ecem yukarıdaki bilgiler ışığında hangi açıklamayı da yaparsa gezegen ve uydu arasındaki farkı açıklamış olur?

- A) Uydular kendi etrafında dönmez
B) Gezegenler kendi etrafında döner.
C) Uyduların kütlesi gezegenlerde küçük olur.
D) Uydu gezegen etrafında dönen gök cismidir.
3. Gezegenlerdeki yaşamsal faaliyetleri araştırmak isteyen bir astronot aşağıdaki tabloyu elde etmiştir.

	Ortamin yüzey sıcaklığı	Gezegen türü	Su	Atmosfer
Mars	-63°	Karasal	Yok	Karbondioksitten oluşan ince bir atmosfer
Neptün	-201°	Karasal	Yok	Zehirli bir atmosfer
Venüs	464°	Karasal	Yok	Karbondioksitten oluşan kalın bir atmosfer

Tabloyu inceleyen öğrencilerden hangisi yaşam ihtimali en yüksek gezegeni ve nedenini doğru söylemiştir?

- A) Can: Venüs'tür. Çünkü gazsal gezegendir ve sıcaklığı uygundur.
B) Mehmet: Mars'tır. Çünkü yüzey sıcaklığı yaşam için uygundur.
C) Nihat: Neptün'dür. Çünkü atmosferi ve yüzey sıcaklığı uygundur.
D) Ömer: Hiçbiri değildir. Çünkü hiçbirinde canlılar için gerekli olan su yoktur.

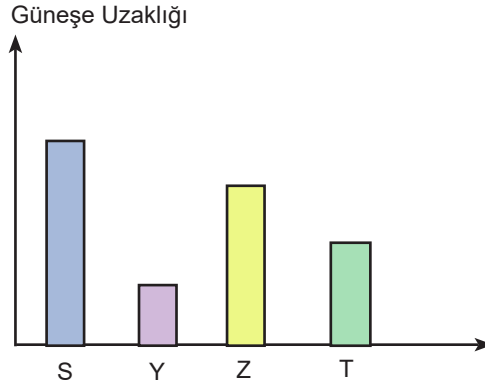
4. Aşağıda bazı gezegenler ve bu gezegenlere ait özellikler karışık bir şekilde tablo halinde verilmiştir.

Gezegenler	Özellikler
Mars	Tek uydusu Ay'dır.
Venüs	Dev Gezegen olarak bilinir.
Dünya	Kızıl Gezegen diğer adıdır.
Merkür	Çoban yıldızı olarak da bilinir.
Jüpiter	

Buna göre tabloda eşleştirme yapıldığında hangi gezegene ait özellik bulunmaz?

- A) Jüpiter
- B) Dünya
- C) Merkür
- D) Venüs

5. Aşağıda Merkür, Jüpiter, Dünya ve Venüs gezegenlerinin Güneş'e olan uzaklıkları verilmiştir.

Buna göre yukarıdaki grafikte S, Y, Z ve T ile gösterilen gezegenler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

S	Y	Z	T
A) Jüpiter	Merkür	Dünya	Venüs
B) Merkür	Venüs	Dünya	Jüpiter
C) Jüpiter	Dünya	Merkür	Venüs
D) Venüs	Merkür	Dünya	Jüpiter

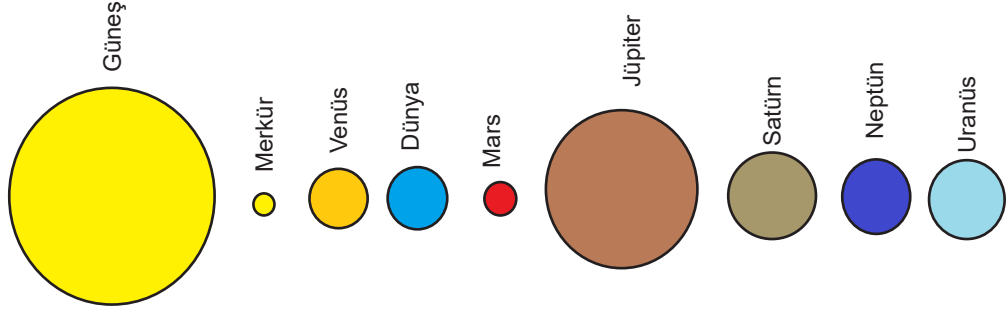
6. Kerem, Fen Bilimleri dersi için tabu oyunu hazırlamak istiyor. Hazırladığı tabu oyunu için oluşturduğu kartlardan birisi aşağıda verilmiştir.

?
Demir
Kırmızı
Karasal
Dördüncü

Buna göre kartta “?” işareti ile gösterilen yere hangi gezegenin adı yazılmalıdır?

- A) Mars
- B) Dünya
- C) Venüs
- D) Merkür

7. Yiğit fen bilimleri dersi için çeşitli büyüklükte toplar kullanarak Güneş Sistemi modeli hazırlamak istemiş: ancak öğretmeni hazırladığı modelde gezegenlerin Güneş'e uzaklıkları konusunda ufak bir hatası olduğunu söylemiştir.

Modele göre Yiğit aşağıdakilerden hangisini yaparsa hatasını düzeltmiş olur?

- A) Dünya ve Mars'ın yerini değiştirmeli
- B) Merkür ve Mars'ın yerini değiştirmeli
- C) Satürn ve Neptün'ün yerini değiştirmeli
- D) Uranüs ve Neptün'ün yerini değiştirmeli

8. Öğretmen, Ferdi'ye aşağıdaki soruları soruyor.

- 1) Güneş'e yakınlık bakımından 4.gezegenin adı nedir?
- 2) Güneş Sistemi'ndeki en küçük gezegenin adı nedir?

Buna göre Ferdi'nin sorulara verdiği doğru cevaplar hangi seçenekteki gibidir?

1.Sorunun Cevabı	2.Sorunun Cevabı
A) Jüpiter	Mars
B) Dünya	Merkür
C) Mars	Merkür
D) Mars	Venüs

9. Aşağıda birkaç gezegen özellikleri verilmiştir.

- Dünya'nın ikizi olarak bilinir.
- Güneş'e en uzak gezegendir.
- Güneş Sistemi'nin en büyük gezegenidir.

Verilen özellikler seçeneklerdeki gezegen isimleri ile eşleştirildiğinde hangi seçenekteki gezegen boşta kalır?

- A) Jüpiter
- B) Neptün
- C) Uranüs
- D) Venüs

10. Aşağıda Güneş Sistemi'nde yer alan bir gezegenin özellikleri verilmiştir.

- Zehirli gazlardan oluşan bir atmosferi vardır.
- Mavi - yeşil renge sahiptir.
- 27 tane uydusu vardır.
- Güneş Sistemi'ndeki üçüncü büyük gezegendir.

Buna göre bu gezegen aşağıdakilerden hangisidir?

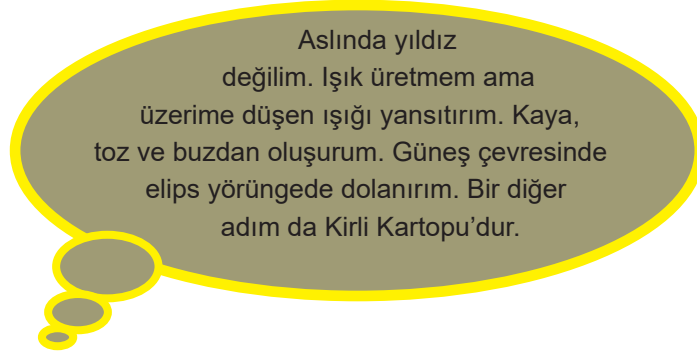
- A) Venüs
- B) Uranüs
- C) Neptün
- D) Satürn

11. Gezegenler Güneş'e yakınlıklarına göre iç ve dış gezegenler olmak üzere iki gruba ayrılırlar.

Aşağıda verilen ifadelerden hangisi iç gezegenlere ait bir özellik değildir?

- A) Hepsinin kalın bir atmosferi bulunur.
- B) Güneş'e daha yakındırlar.
- C) Hiçbirinin halkası yoktur.
- D) Hepsi karasaldır.

12.

Yukarıda bahsedilen gök cismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çoban Yıldızı
- B) Seher Yıldızı
- C) Kutup Yıldızı
- D) Kuyruklu yıldız

13. Aşağıda bazı gezegenler ve bu gezegenlere ait bazı özellikler verilmiştir.

• Venüs	-En sıcak gezegendir
• Dünya	-Uydusu ve halkası yoktur
• Merkür	-Güneşe en yakın gezegendir
• Mars	-Dünya'nın ikizi olarak adlandırılır
	-Kızıl Gezegen olarak adlandırılır.

Buna göre eşleştirme sonunda en az özelliği verilen gezegen hangisidir?

- A) Merkür
- B) Mars
- C) Venüs
- D) Dünya

14. Aşağıda gezegenlerin verilen özelliklerinden hangisi tüm gezegenler için ortaktır?

- A) Karasal olmaları
- B) Dönüş yönlerinin aynı olması
- C) Güneş etrafında dolanmaları
- D) Uydularının olması

15. Aşağıda bir gezegene ait özellikler verilmiştir.

- İç gezegendir
- Uydusu ve halkası yoktur
- Dünya 'nın ikizi olarak adlandırılır.

Buna göre verilen bilgiler hangi gezegene aittir?

- A) Merkür B) Venüs C) Dünya D) Mars

16. Aşağıda bazı gök cisimleri verilmiştir.

- Gezegen
- Meteor
- Uydu
- Asteroit

Bu gök cisimlerinden hangileri Güneş etrafında dolanırken, kendi eksenini etrafında da döner?

- A)Gezegen
B)Gezegen ve uydu
C) Gezegen, uydu ve asteroit
D) Gezegen, uydu ve meteor

17. Aşağıda verilen nesneleri büyüklüklerine göre Güneş sistemindeki gezegenlerle eşleştirecek olursak, Güneş'e en yakın 2. gezegene denk gelen cisim hangisi olur?

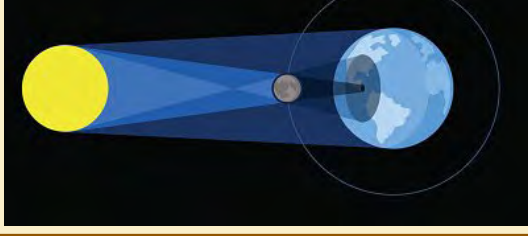
- Deniz topu
- Portakal
- Erik
- Futbol topu
- Kiraz
- Susam
- Mercimek
- Nohut

- A) Nohut B) Futbol topu C) Mercimek D) Kiraz

BÖLÜM 2

GÜNEŞ VE AY TUTULMASI

Tutulma, bir gezegen ya da uydunun, bir yıldızdan gelen ışığı engellemesidir.

GÜNEŞ TUTULMASI	AY TUTULMASI
Ay, Güneş ve Dünya'nın arasında kaldığında gerçekleşir.	Dünya, Güneş'in ve Ay'ın arasında kaldığında gerçekleşir.
Dünya Ay'ın gölgesinde kalır.	Ay Dünyanın gölgesinde kalır.
Gündüz gerçekleşir.	Gece gerçekleşir.
Daha seyrek gerçekleşir.	Daha sık gerçekleşir.
Tutulma kısa süre gözlenir.	Tutulma uzun süre gözlenir.
Daha dar alanda gözlenir.	Daha geniş alanda gözlenir.
Filtreli gözlükle izlenmelidir.	Çıplak gözle izlenebilir.
Ay'ın yeni ay evresinde gerçekleşir.	Ay'ın dolunay evresinde gerçekleşir.
Güneş, gözlenemez.	Ay, gözlenemez.

Başka gezegenlerde tutulmalar

Tam Güneş tutulması sadece Dünya'da gerçekleşir ama kısmi tutulmalar diğer gezegenlerde de ortaya çıkar. Örneğin Mars'ın uydusu Phobos Mars'ta bir Güneş tutulmasına neden olabilir. (Mars'ta keşif yapan gezici Mars Robotu Opportunity tespit etmiştir.)

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan kısımları verilen kelimeleri kullanarak tamamlayınız.

(Yeni ay, Ay tutulması, Doğrusal, Gündüz, Dünya, Güneş, Ay, Gece, Doğa, Dolunay, Tutulma, Saat)

- 1) Ay tutulması..... gözlenebilir.
- 2) İki olay da ışığın yolla yayıldığını kanıtlar.
- 3) Her iki olay da belirli sürelerle gerçekleşen olaylarıdır.
- 4) Bir gök cisminin araya başka bir cismin girmesiyle bütününe veya bir bölümünün görülmez duruma gelmesi olayına denir.
- 5) Güneş tutulması için Ay'ın evresinde olması gerekir.
- 6) Güneş tutulması gözlenebilir.
- 7) Tutulmaların gerçekleşmesi için , ve nın aynı doğrultuda olması gerekir.
- 8) Dünya'nın gölgesi Ay'a düştüğünde gerçekleşir.
- 9) Güneş, Dünya ve Ay'ın dönme yönleri yönünün tersidir.
- 10) Ay tutulmasında , ile arasındadır.

ETKİNLİK 2

Aşağıda Güneş Tutulması ve Ay Tutulması ile ilgili bilgiler karışık olarak verilmiştir.

- 1) Ay, Dünya ile Güneş arasındadır.
- 2) Gece gözlenebilir.
- 3) Ay'ın yeni ay evresinde gözlenir.
- 4) Dünya, Güneş'e Ay'dan daha yakındır.
- 5) Gündüz gözlenebilir.
- 6) Işığın doğrusal olarak yayıldığının kanıtıdır.
- 7) Güneş, Dünya ve Ay aynı doğrultuda iken Dünya'nın gölgesi Ay üzerine düşer.

Verilen ifadeleri Güneş Tutulması ve Ay Tutulması olarak ayırınız.

Güneş Tutulması	Ay Tutulması

KONU KAVRAMA TESTİ 1

1. Güneş tutulmasında Güneş'ten yayılan ışınlar uzayda ilerlerken Ay'a çarpar ve Ay'ın arkasında karanlık bir bölge oluşur. Dünya yörüngede ilerlerken bu bölge içine girer ve Dünya'nın bir kısmı karanlıkta kalır.

Buna göre Güneş tutulması ile ilgili,

- I. Dünya'nın her tarafından aynı anda izlenebilir.
- II. Ay, Güneş ile Dünya arasındadır.
- III. Güneş, Ay ve Dünya aynı doğrultuda olmalıdır.

bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2. Ay tutulmasından yaklaşık 3 hafta sonra Ay'ın hangi evresi görünür?

- A) Yeni ay
- B) Dolunay
- C) Son dördün
- D) İlk dördün

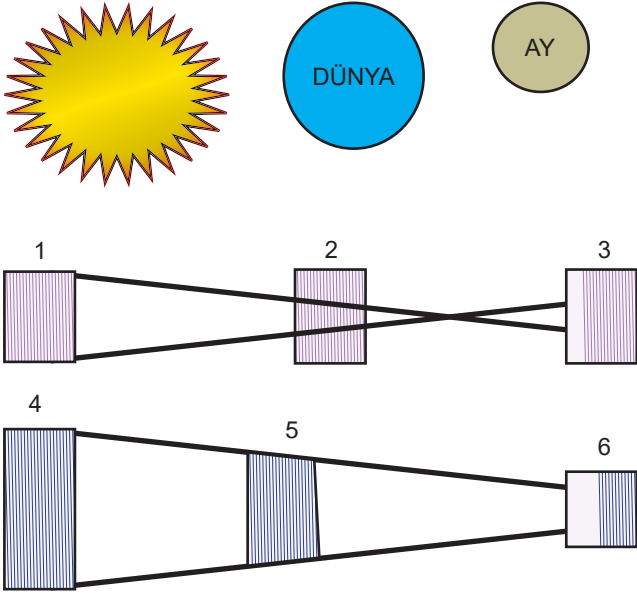
3. Kayra'nın, öğretmeninin verdiği tablo için verdiği cevaplar aşağıdaki gibidir.

İFADELER	DOĞRU	YANLIŞ
Her iki tutulmada da Güneş, Dünya ve Ay aynı doğrultudadır.	X	
Dolunay evresi Ay'ın tamamen görüldüğü evredir.		X
Ay ve Güneş tutulmaları önceden bilinebilir.		X
Güneş tutulması gündüz gözlenebilir.	X	
Güneş tutulmasında Ay'ın gölgesi Dünya üzerine düşer.	X	

Kayra verdiği her doğru cevap için 25 puan alırsa, toplam puanı ne olur?

- A) 25
- B) 50
- C) 75
- D) 100

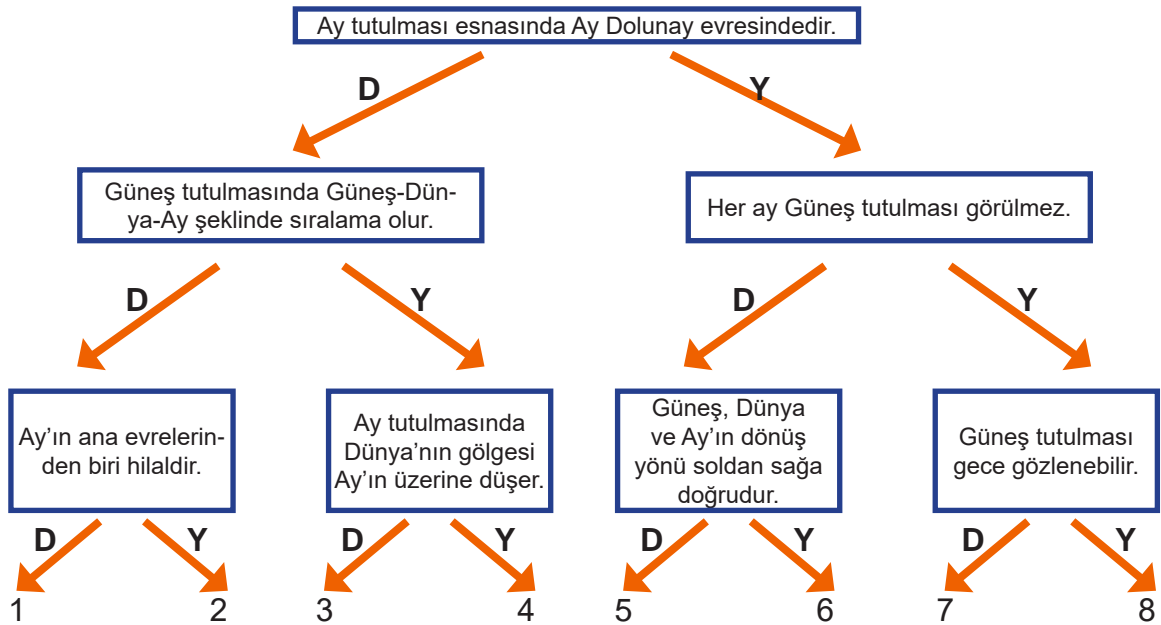
4. Elinde Güneş, Dünya ve Ay görselleri bulunan Damla, 1. Şekilde Güneş tutulmasını, 2. Şekilde ise Ay tutulmasını göstermek istemektedir.

Buna göre görselleri hangi kutulara yerleştirmelidir?

	Güneş	Dünya	Ay
A)	1, 4	1, 6	3, 5
B)	2, 5	2, 6	3, 4
C)	1, 4	2, 5	3, 6
D)	1, 4	3, 5	2, 6

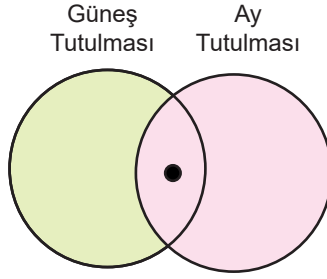
5. Aşağıda yapılandırılmış dallanmış ağaç etkinliği yer almaktadır. Etkinlikte ifade doğru ise D, yanlış ise Y olarak ilerlenir.

Buna göre etkinlikte uygun şekilde ilerlendiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 3 C) 6 D) 8

6. Ayşe Güneş tutulması ve Ay tutulmalarını karşılaştırmak için şekildeki Venn şemasını hazırlamıştır.

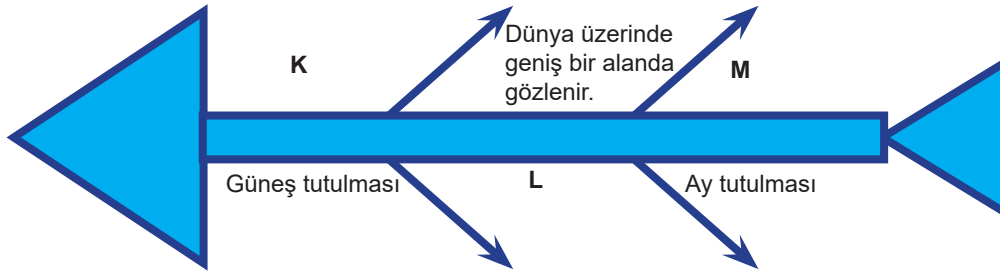
Aşağıda Güneş ve Ay tutulmalarına ait bazı özellikler verilmiştir.

- I. Gündüz gerçekleşir.
- II. Güneş, Dünya ve Ay aynı hizadadır.
- III. Gölge olayıdır.
- IV. Dar bir alanda görülür

Buna göre “●” sembolü yerine aşağıdakilerin hangileri getirilebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) II, III ve IV

7.

Yukarıdaki balık kılıçığında verilen K, L, M harflerini doğru bir şekilde eşleştiren Nusret 'in cevabı aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

K	L	M
A) Ay, yeni ay evresindedir	Ay tutulması	Daha sık gerçekleşir
B) Ay, dolunay evresindedir	Güneş tutulması	Daha sık gerçekleşir
C) Ay, dolunay evresindedir	Ay tutulması	Daha seyrek gerçekleşir
D) Ay, yeni ay evresindedir	Güneş tutulması	Daha seyrek gerçekleşir

8. Bir öğrenci verilen cisimleri kullanarak Ay tutulmasını gösteren bir model hazırlamak istiyor.

Hangi seçenekteki cisimler verilen sırada kullanılırsa doğru modelleme olur?

- A) Mum-Portakal-Karpuz
- B) El feneri-Futbol topu-Pinpon topu
- C) Portakal-Mum-Karpuz
- D) Futbol topu-Pinpon topu-El feneri

9. Güneş, Dünya ve Ay sırasıyla aşağıda verilenlerden hangisi gibi dizilirse bir tutulma meydana gelmez?

- A) Güneş-Ay-Dünya
- B) Güneş-Dünya-Ay
- C) Dünya-Ay-Güneş
- D) Dünya-Güneş-Ay

10. Aşağıda Ay tutulması ile ilgili verilen seçeneklerden hangisi doğrudur?

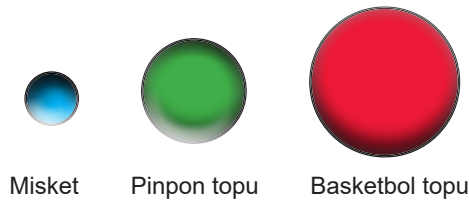
- A) Ay, Dünya ile Güneş arasındadır.
- B) Hem gündüz hem de gece gözlenir.
- C) Ay tutulması her ay gerçekleşmez.
- D) Ay tutulmasında Ay'ın gölgesi Dünya'nın üzerine düşer.

11. Güneş ve Ay tutulmalarının farklılıkları olduğu gibi birbirleriyle benzer yönleri de vardır.

Aşağıda verilenlerden hangisi Güneş ve Ay tutulmalarının benzer yönleri değildir?

- A) Işığın doğrusal yolla yayıldığını kanıtlaması
- B) Ay, Güneş ve Dünya'nın aynı hizada olması
- C) Belirli sürelerle gerçekleşen doğa olayları olmaları
- D) Gece gözlemlenebiliyor olmaları

12. Görkem öğretmen fen bilimleri dersinde "Güneş ve Ay Tutulmaları" konusunu anlatmıştır. Daha sonra öğrencilerini bahçeye çıkarmış ve öğrencilerini ikiyeşerli olarak dört gruba ayırmıştır. Her gruba birer tane misket, pinpon topu ve basketbol topu vermiştir. Her gruptan ellerindeki malzemeleri kullanarak Güneş tutulmasını ve Ay tutulmasını modellemelerini istemiştir.

Aşağıda verilen öğrenci gruplarından hangisinin yaptığı modellerden hem Güneş hem de Ay tutulması modeli doğrudur?

	Güneş Tutulması	Ay Tutulması		Güneş Tutulması	Ay Tutulması
A) 1. Grup			B) 3. Grup		
C) 2. Grup			D) 4. Grup		

13. Öğretmen Güneş tutulması ile ilgili aşağıdaki tabloyu veriyor.

Ay'ın yeni ay evresinde gerçekleşir.	
Gündüz gözlemlenebilir.	
Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.	

Ali bu tabloyu tam doğru cevaplandıramıştır. Buna göre Ali'nin cevapları hangi seçenekte verilmiştir?

A)

D
D
Y

B)

Y
D
Y

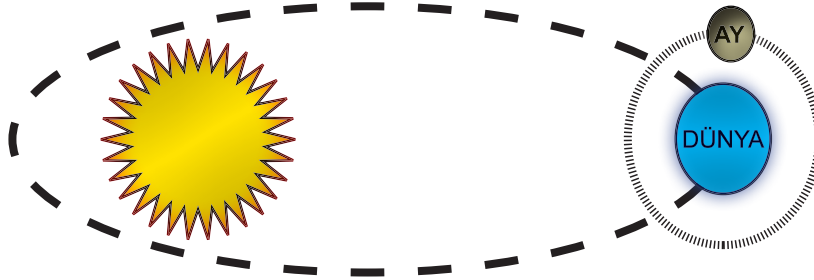
C)

D
Y
Y

D)

Y
Y
D

14. Seçil öğretmen sınıfta öğrencilerinden Güneş veya Ay tutulmasını bir çizimle göstermelerini istemiş, Zeynep de şekildeki çizimi yapmıştır. Öğretmeni Zeynep'e çiziminde bir hata olduğunu söylemiştir.

Zeynep aşağıda verilenlerden hangisini yaparsa hatasını düzeltmiş olur?

- A) Dünya ve Ay'ın yerini değiştirirse
B) Güneş'i Dünya ile Ay'ın arasına koyarsa
C) Güneş, Dünya ve Ay'ı aynı hizada çizerse
D) Ay ile Güneş'in yerini değiştirirse
15. Öğretmen Ay tutulmasının özellikleri hakkında her öğrencisinin bir cümle söylemesini istemiştir. Öğrenciler şu cümleleri kurmuştur:

Feride: Yeni ay evresinde görülür.

Arif: Gece gözlenebilir.

Mehmet: Ay, Güneş'e Dünya'dan daha yakındır.

Çiğdem: Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.

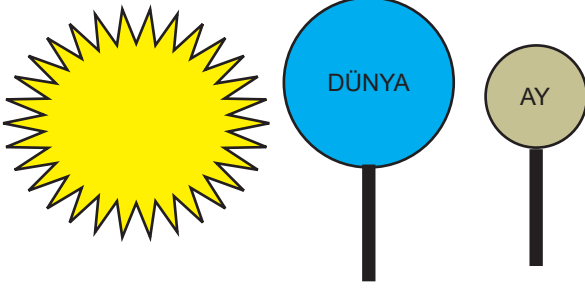
Öğrencilerden hangisi ya da hangilerinin ifadeleri hatalıdır?

- A) Arif ve Feride
B) Yalnız Mehmet
C) Çiğdem ve Arif
D) Feride ve Mehmet

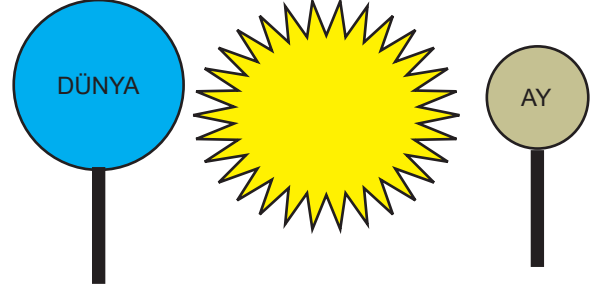
KONU KAVRAMA TESTİ 2

1. Halit öğretmen öğrencilerinin tutulmalar konusunda bir etkinlik tasarlamalarını, etkinlikte farklı büyüklükte yuvarlak kartonları çubuklara yapıştırarak büyük kartona Dünya küçük kartona Ay yazmalarını ve bir ışık kaynağı kullanmalarını istiyor.

Yiğit Asaf isimli öğrenci iki tutulma için aşağıdaki şekilleri oluşturuyor.

Güneş Tutulması

Ay Tutulması

Öğretmen öğrencilerden Yiğit Asaf'ın yaptığı modeller ile ilgili yorum yapmasını istiyor öğrencilerin yaptığı yorumlardan hangisi doğrudur?

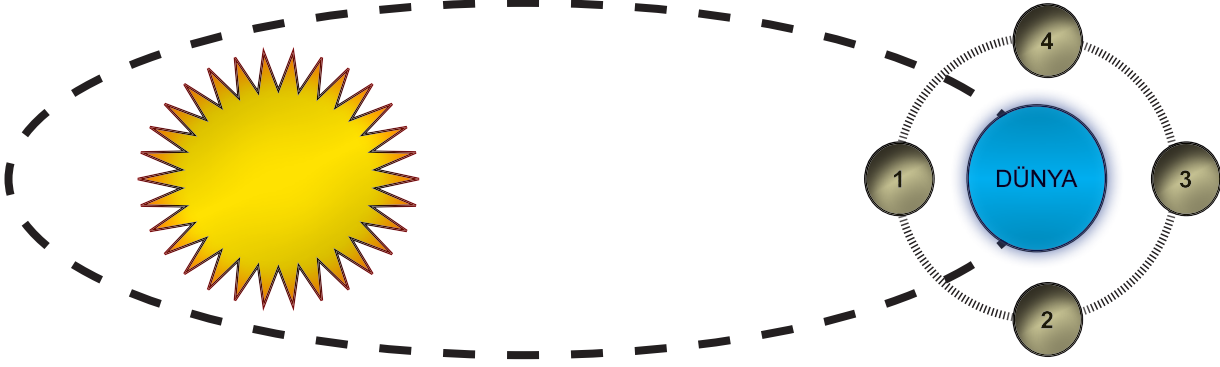
- A) Ay tutulmasında sıralama doğrudur.
B) Ay tutulmasında Ay'a ışık ulaşmamıştır.
C) Güneş tutulmasında Ay ile Dünya yer değiştirilmelidir.
D) Güneş tutulmasında ışık kaynağı ile Dünya yer değiştirmelidir.
2. Güneş ve Ay tutulmalarının benzer ve farklarını göstermek isteyen Ceylin aşağıdaki tabloyu hazırlamıştır

Benzer Özellikler	Farklı Özellikler
Işığın doğrusal yayılması sonucu oluşurlar.	Ay ve Dünya'nın konumları Güneş'e göre tam tersidir.
Her ikisinde de tam gölge oluşur.	Ay tutulmasında Ay tamamen karanlıkta kalırken. Güneş tutulmasında Dünya'nın bir kısmı karanlıkta kalır.
Işığı engelleyen gök cismi Ay'dır.	Ay'ın konumu farklıdır.

Tabloda Ceylin'in verdiği bilgiler ile ilgili hangisi doğrudur?

- A) Tutulmaların benzer özelliklerini doğru anlamıştır.
B) Tutulmaların benzer ve farklı özelliklerini doğru yazmıştır.
C) Farklı özelliklerde Ay'ın konumu ile ilgili yazdığı bilgi hatalıdır.
D) Tutulmaların her ikisinde de gölgeyi oluşturan Ay değildir bu kısımda hata yapmıştır.

3. Aşağıda Güneş Tutulması şeklindeki gibi modellenmiştir.

Modellemeyi doğru anlatabilmek için Ay kaç numaralı konumda olmalıdır?

Konum	Evre
A) 1	Yeni ay
B) 2	İlk dördün
C) 3	Son dördün
D) 4	Dolunay

4. Öğretmeni Onur'dan Güneş tutulmasını anlatan bir model oluşturmalarını istemiştir. Evdeki nesneler aşağıda verilmiştir.

KARPUZ

NOHUT

PİNPON TOPU

PORTAKAL

BASKETBOL TOPU

BEZELYE

Buna göre hangi seçenekte Güneş tutulması modelini doğru yapmıştır?

- A)
- B)
- C)
- D)

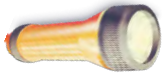
5. Aşağıda Güneş tutulması ve Ay Tutulması ile ilgili bilgiler karışık olarak verilmiştir.

- I. Opak madde Ay'dır.
- II. Doğrudan bakmak göz sağlığı için uygun değildir.
- III. Tutulma uzun süre gözlenir.
- IV. Daha sık gerçekleşir.
- V. Daha geniş alanda gözlenir.

Bu bilgilerin Güneş ve Ay Tutulması olarak doğru bir biçimde gruplandırılması hangi seçenekte verilmiştir?

A)	<u>Güneş Tutulması</u>	<u>Ay Tutulması</u>	B)	<u>Güneş Tutulması</u>	<u>Ay Tutulması</u>
	II	I		I	III
	IV	III		II	V
		V		IV	
C)	<u>Güneş Tutulması</u>	<u>Ay Tutulması</u>	D)	<u>Güneş Tutulması</u>	<u>Ay Tutulması</u>
	III	I		I	III
	V	II		II	V
		IV			IV

6. Bir öğrenci anlatacağı tutulma olayı için aşağıdaki modeli hazırlamıştır.

El Feneri

Futbol Topu

Pinpon Topu

Buna göre öğrencinin bu tutulma olayını anlatırken aşağıdakilerden hangisini söylemesi doğru olmaz?

- A) Dünya üzerinde geniş bir alanda izlenir.
- B) Dünya, Güneş'e Ay'dan daha yakındır.
- C) Ay, Dolunay evresindedir.
- D) Opak madde Ay'dır.

7. Aşağıda Ay tutulması ile ilgili yapılandırılmış dallanmış ağaç etkinliği yer almaktadır.

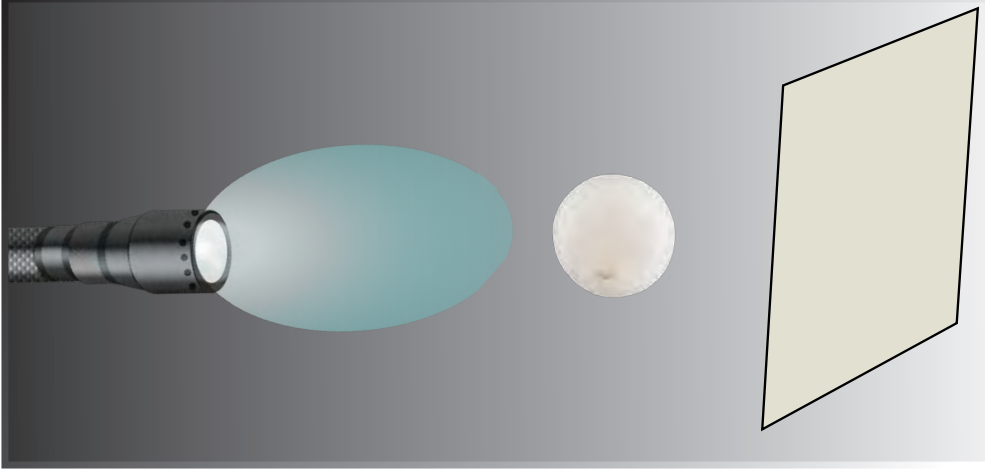
Buna göre etkinlik uygun şekilde tamamlandığında verilen cevaplar sırasıyla hangi seçenekteki gibi olur?

- A) Evet, Evet
B) Hayır, Hayır
C) Evet, Hayır
D) Hayır, Evet
8. “Ay Güneş’ten yaklaşık 400 kere daha küçük fakat bize Güneş’ten 400 kere daha yakın olduğu için gökyüzünde ikisi de aynı büyüklükte gözükürler. Güneş Tutulması, Ay’ın Güneş ile Dünya arasına girmesi ve bazı özel koşulların sağlanması neticesinde meydana gelir. Tutulmanın olabilmesi için, Ay’ın Yeni ay evresinde olması yani; Güneş, Ay ve Dünya aynı doğrultuda olmalıdır. Bilindiği üzere bir yıl içerisinde 12 ay vardır. Yani Ay, Dünya etrafında yılda 12 kez dolanır. Dünya, Ay ve Güneş, Ay’ın Dünya etrafındaki her dolanımında tam olarak aynı doğrultuda bulunmazlar. Böylece her ay bir Güneş tutulması oluşmaz. Nitekim bir yılda en az iki, en çok beş Güneş tutulması meydana gelebilir.”

Sadece bu metinde verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Güneş Tutulmasında Ay, Güneş ile Dünya arasına girer.
B) Güneş tutulması ışığın doğrusal yolla yayılmasının bir sonucudur.
C) Güneş tutulmasının olabilmesi için Ay Yeniay evresinde olmalıdır.
D) Güneş tutulmasının olabilmesi için; Güneş, Ay ve Dünya aynı doğrultuda olmalıdır.

9. Arya, bir el feneri, bir pinpon topu ve beyaz bir kâğıt kullanarak aşağıdaki deney düzeneğini kuruyor. Fazla ışık almayan bir odada topu ışıktan 30 cm uzakta, kâğıdı da birkaç cm uzakta tutuyor. Daha sonra kâğıdın üzerine düşen şekle bakıyor.

Deneyle ilgili;

- I. Eğer pinpon topunu Ay olarak kullandı ise Güneş tutulmasını göstermek istemiştir.
- II. Güneş ışınlarının doğrusal yolla yayıldığını göstermiştir.
- III. Ay tutulmasını göstermek istiyorsa el fenerini, pinpon topu ile kâğıt arasına yerleştirmelidir.

ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

10. Aşağıdaki tabloda son yıllarda Dünya’da meydana gelen Güneş tutulmalarının tarihleri, Türkiye saati ile gerçekleşme zamanları ve gözlenme durumu verilmiştir.

TUTULMA NO	TUTULMA TARİHİ	TUTULMA TÜRKİYE SAATİ	TÜRKİYEDEN GÖZLENME DURUMU
1	15 ŞUBAT 2018	18.55	GÖZLEMLENMEDİ
2	13 TEMMUZ 2018	01.48	GÖZLEMLENMEDİ
3	11 AĞUSTOS 2018	11.30	GÖZLEMLENMEDİ
4	2 TEMMUZ 2019	17.55	GÖZLEMLENMEDİ

Tabloda verilen bilgilere bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

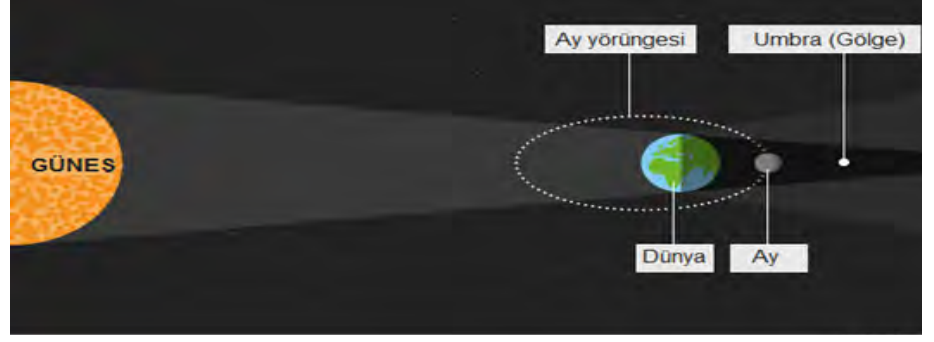
- A) 1 nolu tutulmanın gözlenmeme nedeni Ay’ın gölgesinin Türkiye üzerine düşmediği için olabilir.
- B) 2 nolu tutulmanın gözlenmeme nedeni zamanı Türkiye saati ile gece kuşağına denk geldiği içindir.
- C) 3 nolu tutulmanın gözlenmeme nedeni Güneş, Dünya ve Ay aynı doğrultuya denk geldiği içindir.
- D) 4 nolu tutulmanın gözlenmeme nedeni Ay’ın gölgesinin Türkiye’nin üzerine düşmediği için olabilir.

11. Aşağıda yer alan habere göre:

“Bu gece Ay bir kez daha Dünya’nın gölgesinde kalacak. Ancak bu kez tutulmayı ‘süper’ kılan, Ay’ın Dünya’ya en yakın olduğu anda gerçekleşecek olması.

Yazın sonunu, sonbaharın başlangıcını simgeleyen ve ‘Hasat Ayı’ olarak da adlandırılan

Ay’ın Dünya’ya en yakın noktaya ulaştığı anda tutulması, şimdiden heyecan uyandırmış durumda. Ay, Dünya’ya en yakın noktaya ulaştığında yüzde 14 daha büyük ve yüzde 30 daha parlak gözüküyor. Ay tutulmasında Dünya’nın Güneş ile Ay’ın arasına girip, Ay’ın üzerine gölgesinin düşmesiyle oluyor. Süper Ay tutulması da bu iki olayın aynı anda meydana gelmesiyle yaşanıyor.”

Haberle ilgili seçeneklerde verilenlerden hangisi doğru olur?

- A) Ay’ın Dünya’ya göre konumu her zaman aynıdır.
- B) Ay Tutulmasında Dünya’nın gölgesi Ay’ın üzerine düşer.
- C) Ay tutulması, “Hasat Ayı” denilen yazın sonu sonbaharın başlangıcında gerçekleşir.
- D) Ay, Dünya ile Güneş arasına girdiğinde “Süper Ay Tutulması” yaşanıyor.

12. Aşağıdaki tabloda Güneş ve Ay tutulmasına ait bazı bilgiler yer almaktadır.

Ay yeni ay evresinde iken gerçekleşir.	Tutulma uzun süre gözlemlenebilir.
Çıplak gözle izlenebilir.	Ay dolunay evresinde iken gerçekleşir.
Kısa süreli gözlemlenir.	Filtreli gözlükler ile izlenmelidir.

Tabloda Güneş tutulmasına ait bilgilerin yer aldığı kutucuklar mavi, Ay tutulmasına ait bilgilerin yer aldıkları kutucuklar ise sarı bir şekilde boyanacaktır.

Zeynep kutucukları doğru bir şekilde boyadığına göre tablonun son hali aşağıdakilerden hangisi gibi olmalıdır?

- A)

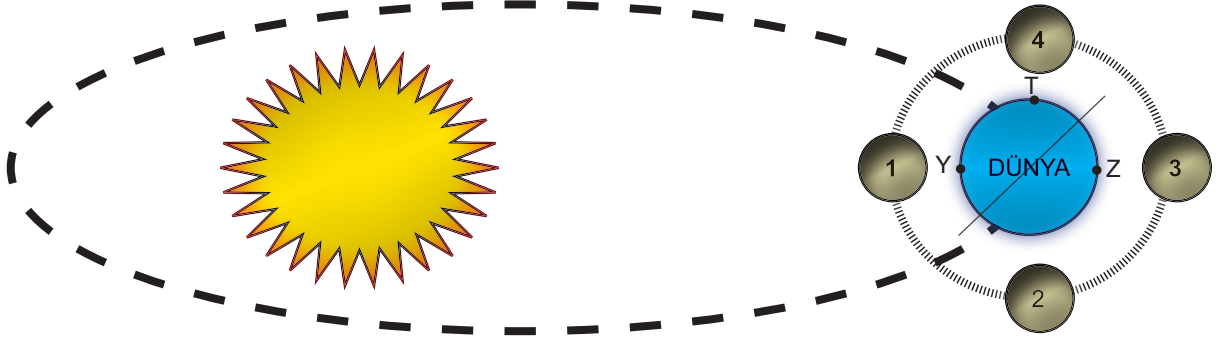
Blue	Yellow
Yellow	Blue
Yellow	Blue
- B)

Blue	Yellow
Yellow	Yellow
Blue	Blue
- C)

Yellow	Blue
Blue	Blue
Yellow	Yellow
- D)

Yellow	Yellow
Yellow	Blue
Blue	Blue

13. Öğretmen derste tahtaya tutulmalara ait bir görsel çizmiş ve öğrencilerden görsele bakarak yorumlarda bulunmalarını istemiştir.

Görsele göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin yorumu doğrudur?

- A) Yasin: Ay 1 nolu konumda iken T ve Y bölgesinde Ay tutulması gözlemlenir.
B) İdris: Ay 3 nolu konumda iken Z bölgesinde Ay tutulması gözlemlenebilir.
C) Canan: Ay 1 nolu konumda iken Z bölgesinde Güneş tutulması gözlemlenebilir.
D) Nusret: Ay 4 nolu konumda iken T ve Y bölgelerinde Güneş tutulması gözlemlenebilir.
14. Fen bilimleri dersinde Güneş ve Ay tutulması ile ilgili poster ödevi hazırlayan Enes ve Yağız'ın hazırladığı çalışmalar aşağıdaki gibidir.

Enes

Yağız

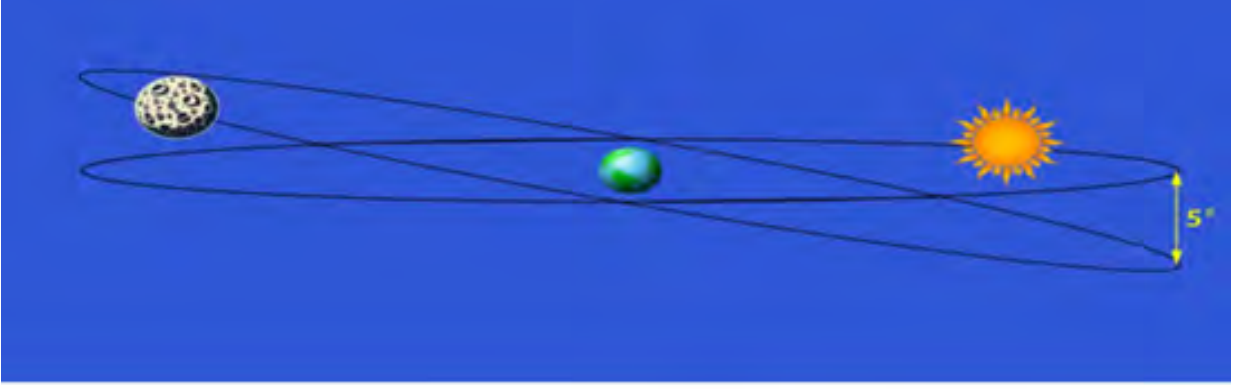
Tutulma gözleme zamanı	Gece
Ay'ın bulunduğu evre	Yeni ay
Tutulma süresi	Uzun süre
Gözleme yöntemi	Çıplak göz

Tutulma gözleme zamanı	Gündüz
Ay'ın bulunduğu evre	Dolunay
Tutulma süresi	Kısa süre
Gözleme yöntemi	Filtreli gözlük

Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğrudur?

- A) Her ikisinin de çalışması hatasızdır.
B) Enes'in çalışması hatasız, Yağız'ın çalışması hatalıdır.
C) Yağız posterinde tutulma zamanını gündüz yapar ise çalışması hatasız olur.
D) Ay'ın bulunduğu evre ile ilgili bilgi posterler arasında yer değiştirir ise çalışmalar hatasız olur.

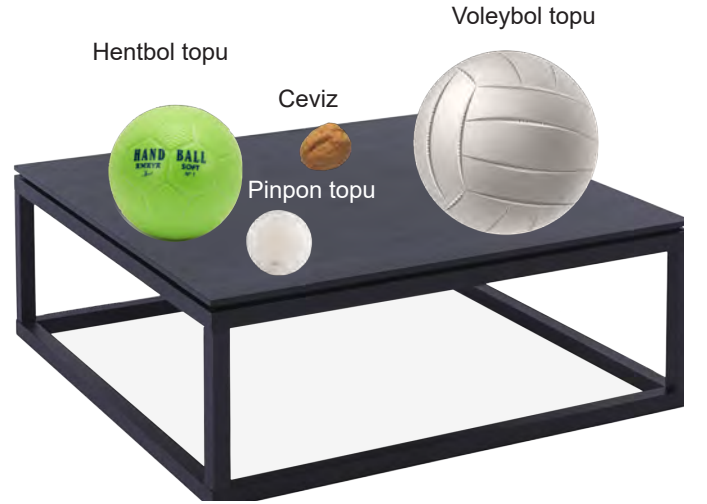
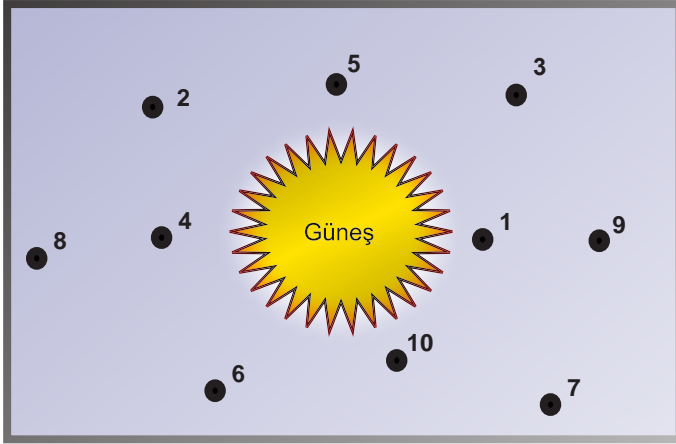
15. Bilgi: Güneş tutulması Ay'ın gölgesinin Dünya 'ya düştüğü bölgelerde gözlemlenebilir. Güneş tutulması sırasında Ay, yeniay evresindedir. Ancak her yeni ay evresinde Güneş tutulması gerçekleşmez.

Her yeni ay evresinde Güneş tutulmasının gerçekleşmeme sebebi aşağıdakilerden hangisi ile en iyi şekilde açıklanır?

- A) Ay'ın Güneş'e göre çok daha küçük olması
- B) Yeniay evresinin birden çok konumda gözlemleniyor olması
- C) Ay'ın Dünya'ya göre çok daha küçük olması
- D) Güneş-Dünya-Ay sıralamasının her zaman aynı doğrultuda konumlanamaması

16. Zeynep Ay tutulmasını modellemek istiyor.

Zeynep masa üzerindeki bulunan malzemeleri kullanarak, verilen şekil üzerinde nasıl bir yerleştirme yaparsa doğru bir modelleme elde etmiş olur?

- A) 2= pinpon topu / 1= voleybol topu
- B) 4= ceviz / 8= hentbol topu
- C) 1= voleybol topu / 9= pinpon topu
- D) 4= hentbol topu / 1= pinpon topu

CEVAP ANAHTARI

1. BÖLÜM

ETKİNLİK 1 (Sayfa 4)

1.Güneş Sistemi	2.Venüs	3. Satürn	4.Uranüs	5.Mars	6.Uzay
7.Venüs	8.Uranüs	9.Merkür	10.venüs	11.Dünya	12.Venüs
13.Jüpiter	14.Satürn	15.Gezen	16.Satürn		

ETKİNLİK 2 (Sayfa 5)

1. Merkür-Venüs-Dünya-Mars-Jüpiter-Satürn-Uranüs-Neptün
2. Jüpiter-Satürn-Uranüs-Neptün-Dünya-Venüs-Mars-Merkür
3. İÇ GEZEĞENLER: MerkürVenüs-Dünya-Mars
DIŞ GEZEĞENLER: Jüpiter-Satürn-Uranüs-Neptün
4. KARASAL GEZEĞENLER: Merkür-Venüs-Dünya-Mars
GAZSAL GEZEĞENLER: Jüpiter-Satürn-Uranüs-Neptün
5. Dünya-Mars- Jüpiter-Satürn-Uranüs-Neptün
6. Jüpiter-Satürn-Uranüs-Neptün

ETKİNLİK 3 (Sayfa 6-7)

MERKÜR

	9		
			19

VENÜS

	1	10	
18			24

DÜNYA

8	17		23
	25	29	

MARS

	2	11	
16			26

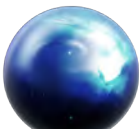
JÜPİTER

	3		12
20			

SATÜRN

4		7	
	13	30	21

URANÜS

	6		14
22			27

NEPTÜN

	15		
5			28

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 4

(Sayfa:8)

1) Güneş'e Merkür'den daha uzak olduğu halde, Güneş Sistemin'deki en sıcak gezegen Venüs'tür. Bunun nedeni atmosferinde bulunan yoğun karbondioksit içeren bulutların sera etkisi sayesinde sıcaklığı tutmasıdır.

2) Meteor: Gezegenler arasında dolaşan taş parçalarından her biridir.

Göktaşı: Atmosfere girerek yanan meteorların yanında yeryüzüne ulaşan meteorlar da bulunur. Yeryüzüne ulaşan bu meteorlara göktaşı denir.

ETKİNLİK 5

(Sayfa:8)

1	b
2	a
3	e
4	f
5	c
6	d
7	h
8	g

KONU KAVRAMA TESTİ I

(Sayfa9)

1. C	12. A
2. D	13. D
3. B	14. A
4. A	15. D
5. A	16. C
6. A	17. B
7. B	18. B
8. C	19. C
9. D	20. C
10. D	21. C
11. B	22. A

KONU KAVRAMA TESTİ II

(Sayfa 16)

1. D	12. D
2. D	13. D
3. D	14. C
4. C	15. B
5. A	16. B
6. A	17. A
7. D	
8. C	
9. C	
10. B	
11. A	

CEVAP ANAHTARI

2. BÖLÜM

ETKİNLİK 1

(Sayfa 22)

1. Gece	2. Doğrusal
3. Doğa	4. Tutulma
5. Yeniay	6. Gündüz
7. Güneş, Ay, Dünya	8. Ay tutulması
9. Saat	10. Dünya, Güneş, Ay

ETKİNLİK 2

(Sayfa 22)

Güneş Tutulması	Ay Tutulması
1, 3, 5, 6	2, 4, 6, 7

KONU KAVRAMA TESTİ I

(Sayfa 23)

1. C	12. C
2. D	13. A
3. C	14. C
4. D	15. D
5. B	
6. B	
7. A	
8. B	
9. D	
10. C	
11. D	

KONU KAVRAMA TESTİ II

(Sayfa 28)

1. C	12. B
2. D	13. B
3. A	14. D
4. A	15. D
5. D	16. C
6. D	
7. A	
8. B	
9. C	
10. C	
11. B	

6.SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

FEN BİLİMLERİ

Bu kitapçık HATAY Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

ETKİNLİK - 1

Görsele göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1- Özelliklerine göre ayrılmış a ve b gruplarının isimlerini yazınız.

a)

b)

2- Uydusu olan gezegenlerin numaralarını yazınız.

3- Uydusu olmayan gezegenlerin numaralarını yazınız.

4- En büyük gezegenin numarasını yazınız.

5- Gezegenlerin büyükten küçüğe sıralanışını yazınız.

ETKİNLİK - 2

Aşağıda gezegenlerin resimlerinin yer aldığı gezegen kartları verilmiştir. Buna göre gezegen kartlarında adı yazılan gezegen ile ilgili 3 özelliği kartlara yazınız.

MERKÜR

VENÜS

DÜNYA

MARS

JÜPİTER

SATÜRN

ÜRANUS

NEPTÜN

ETKİNLİK - 3

Oyun aşağıdaki gibi karelere ayrılmış bir oyun tahtasına, önce Güneş, tahtanın ortasındaki kareye yerleştirilerek başlanıyor. Her oyuncu Dünya veya Ay 'dan birini seçiyor. Oyuncular seçimine göre sırayla (Dünya için "D" veya Ay için "A" harfi) seçtikleri harfi bir kareye yazıyor.

Amaç ; Güneş veya Ay tutulması oluşturmak. Her tutulma oluşturan öğrenci tutulmanın adını doğru söyleirse "1 puan" alıyor. Alanda boş kare kalmadığında oyun bitiyor ve puanlar hesaplanıyor.

- Güneş hariç her harf sadece 1 tutulmada kullanılabilir.
- Tutulmalar; yatay, dikey ve çapraz olabilir.
- Tutulmayı oluşturan "D" ve "A" harfleri arasında başka kare bulunmamalıdır.
- Tutulmayı oluşturan harfler ile Güneş arasında kalan harfler dikkate alınmıyor.
- Oluşan tutulma, sıradaki diğer oyuncu harf yazana kadar fark edilmezse, o tutulma puanını ilk farkedenden oyuncu alır.

Örnek Çetele

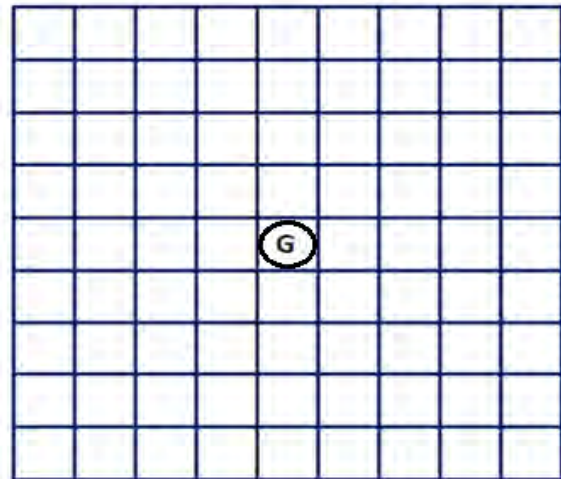
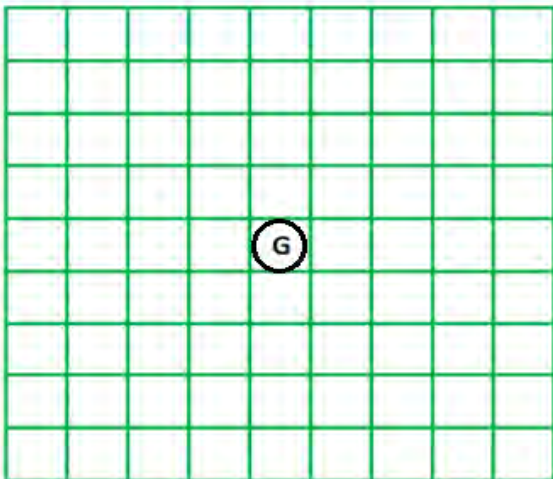
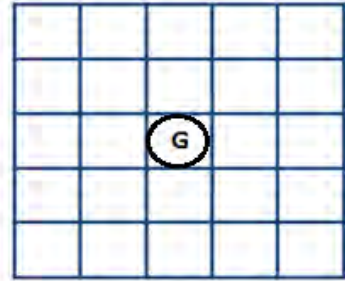
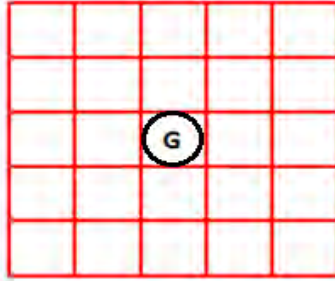
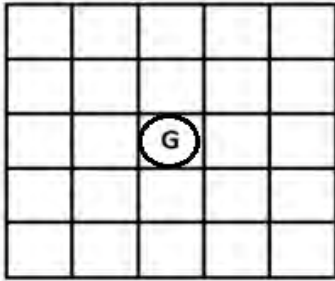
Serpil	Tuba
X	X
X	X
X	X
/	X

Ay Tutulması 1 puan

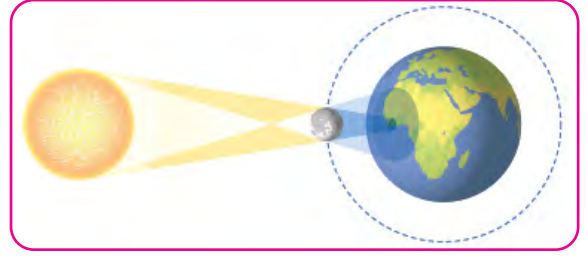
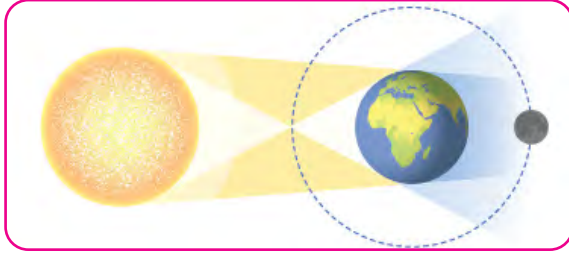
Arada kare varsa (boş ya da dolu) tutulma olmaz. 0 puan

Güneş Tutulması 0 puan - Adı Yanlış

Öndeki harfler, tutulmaya engel değildir. Kurallara göre: Tutulmayı oluşturan D ve A art arda olmalı, tutulmanın adı doğru söylenmeli ve Güneş ile aralarında kalan harfler dikkate alınmamalı.

ETKİNLİK - 4

Yukarıda 'Ay tutulması' ve 'Güneş tutulması' olaylarının görselleri verilmiştir. Buna göre aşağıdaki cümlelerdeki doğru ifadeleri yuvarlak içine alınız.

1 numaralı olay **Ay tutulması/Güneş tutulması** olayıdır.

2 numaralı olay **Ay tutulması/Güneş tutulması** olayıdır.

1 numaralı olay **Gece/Gündüz** gerçekleşir.

2 numaralı olay **Gece/Gündüz** gerçekleşir.

1 numaralı olay Ay'ın **Dolunay/Yeni Ay** evresinde gerçekleşir.

2 numaralı olay Ay'ın **Dolunay/Yeni Ay** evresinde gerçekleşir.

1 numaralı olay **Uzun/Kısa** süreli gözlemlenebilir.

2 numaralı olay **Uzun/Kısa** süreli gözlemlenebilir.

ETKİNLİK - 5

Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri **Dünya** örneğindeki gibi tamamlayınız.

Gezegenler	Halkası var mı?	Uydusu var mı?	Güneş'e yakınlık bakımından kaçınıcı sırada?
Dünya	Yok	Var (1 Tane)	3. Sırada
Jüpiter			
Merkür			
Mars			
Venüs			
Neptün			
Uranüs			
Satürn			

ETKİNLİK - 6

Kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

→ RSMA
11

→ ASÜNRU
8

→ ŞATKIÖG
1 5

→ TÜPNEN
2

→ NAYÜD
3

→ ETİPÜRJ
7

→ NATRÜS
9

→ ORTESATİ
12

→ KERRÜM
10

→ ESVÜN
4 6

Şifre:

1 2 3 4 5

6 7 8 9 10 11 12

ETKİNLİK - 7

Aşağıdaki tabloda Güneş'e yakınlık sıralaması verilen gezegenlerin özelliklerini tamamlayınız.

Yakınlık Sıralaması	Gezegen Adı	Büüklük Sıralaması	Uydu Sayısı	Karasal Gezegen/Gazsal Gezegen	İç Gezegen/ Dış Gezegen
3	Dünya	5. Sırada	1	Karasal	İç Gezegen
6					
1					
8					
4					
7					
5					
2					

ETKİNLİK - 8

Güneş tutulması ve Ay tutulması arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırarak aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

BENZERLİKLERİ	FARKLILIKLARI

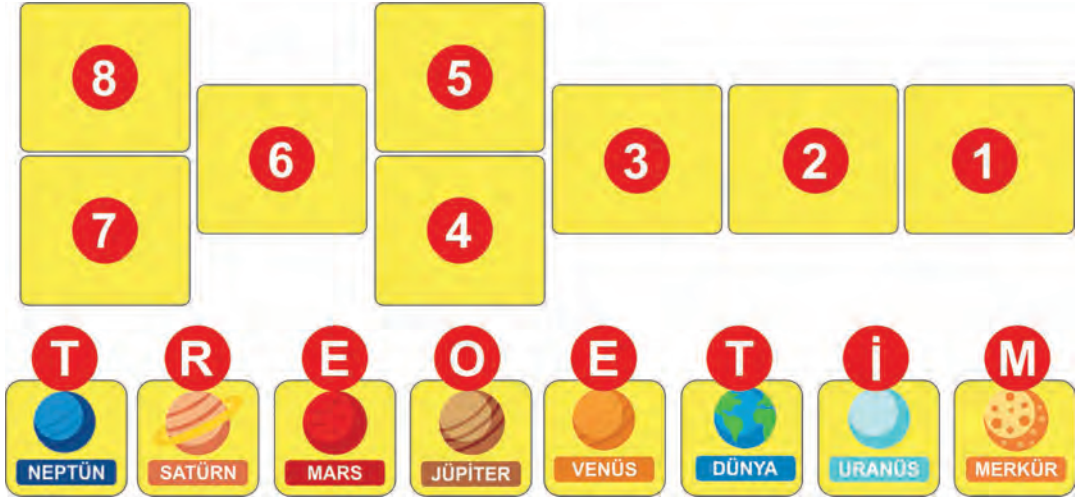
ETKİNLİK - 9

Aşağıda verilen tablodaki gezegenlerin karşısına uydusu ve halkası varsa “+” yoksa “-” koyarak tamamlayınız.

GEZEĞEN	UYDU	HALKA
MERKÜR		
VENÜS		
DÜNYA		
MARS		
JÜPİTER		
SATÜRN		
URANÜS		
NEPTÜN		

ETKİNLİK - 10

Sek sek oyunu oynayan Kutay aşağıdaki gezegenleri Güneş'e uzaklıklarına göre numaralara atıp bu oyunu oynayacaktır.

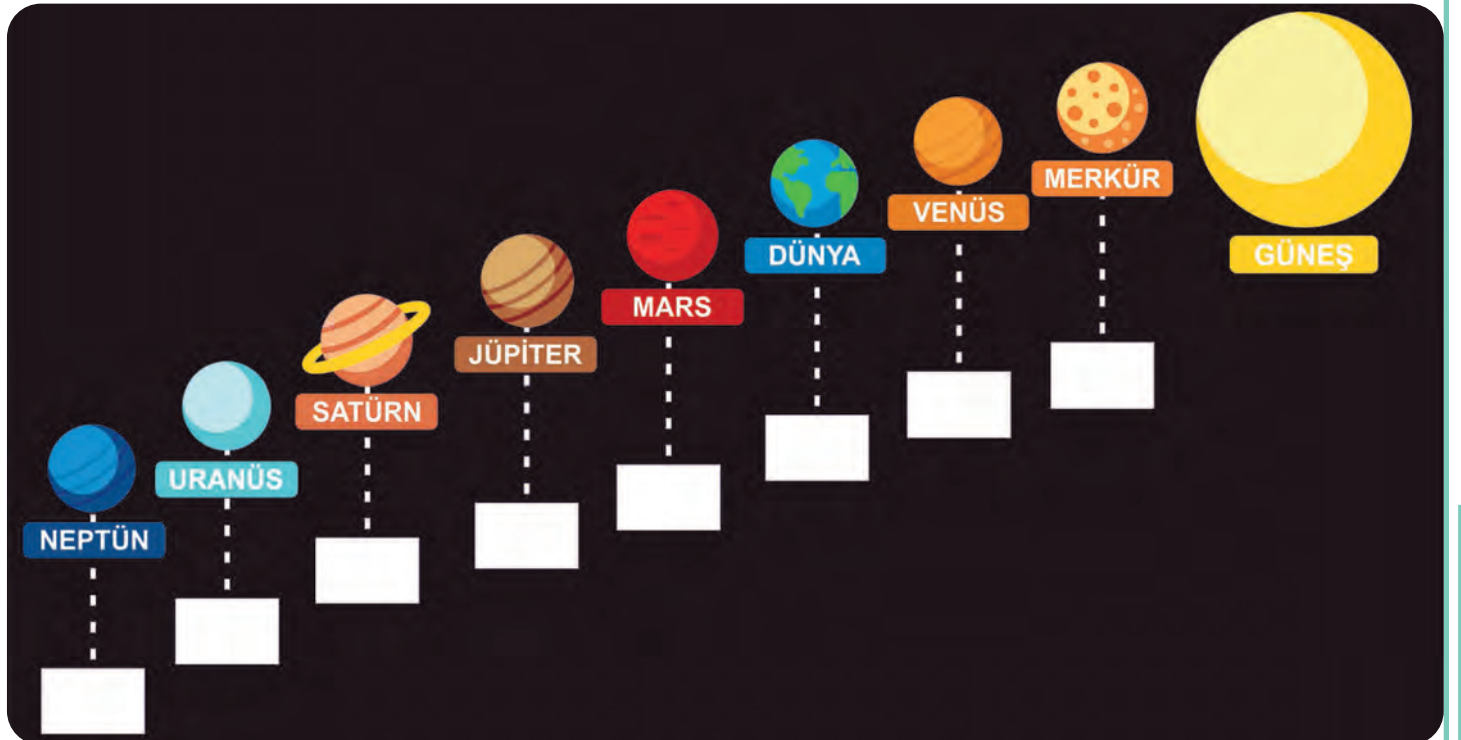

Yukarıda üzerinde harf bulunan taşları uygun numaralara attıktan sonra taşların üzerinde bulunan harflerden anlamlı bir kelime çıkacaktır. Aşağıdaki kutucuklara hangi harfler gelmelidir?

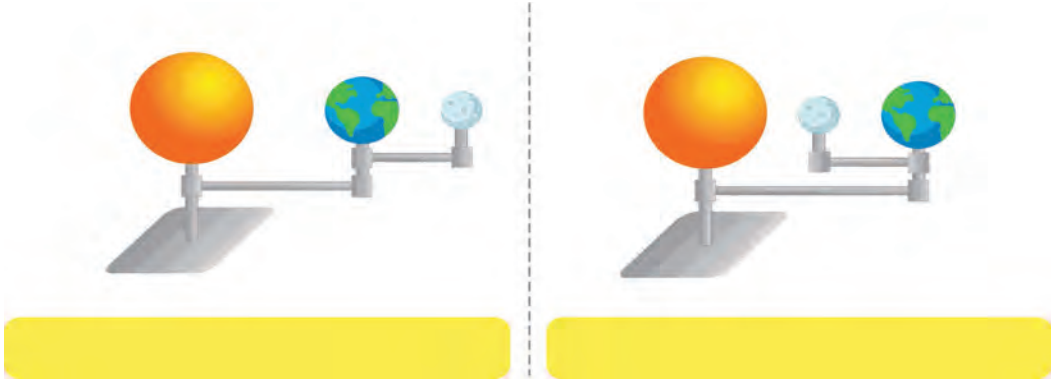
ETKİNLİK - 11

Atakan, Güneş'e uzaklıklarına göre sıralanmış gezegenleri büyükten küçüğe olacak şekilde sıralamak istemektedir. Buna göre sıralama nasıl olmalıdır?

ETKİNLİK - 12

Aşağıda verilen modellerin hangi tutulmayı temsil ettiğini altlarında bulunan boş kısımlara yazarak soruları cevaplayınız.

1- Dünyada hangi vakti (gece – gündüz) yaşayan insanlar tarafından gözlemlenir?

Güneş tutulması

Ay tutulması

2- Ay'ın hangi evresinde gözlemlenir?

Güneş tutulması

Ay tutulması

3- Tutulma süresi (uzun – kısa) ne kadardır?

Güneş tutulması

Ay tutulması

4- Tutulma sırasında gölge hangi gök cisminin üzerine düşer?

Güneş tutulması

Ay tutulması

Güneş ve Ay tutulmalarının benzer özelliklerini aşağıya yazınız.

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-

ETKİNLİK - 13

Aşağıda numaralandırılmış kutucuklarda gezegenler verilmiştir. Kutucuk numaralarını kullanarak aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

1- Dünya	2- Merkür	3- Mars	4- Neptün
5- Satürn	6- Jüpiter	7- Uranüs	8- Venüs

Verilen gezegenlerden;

1) Hangileri kendi eksenini etrafında doğudan batıya (saat yönünde) döner?

.....

2) Hangilerinin uydusu yoktur?

.....

3) Hangileri iç gezegendir?

.....

4) Hangilerinin halkaları bulunmaz?

.....

5) Hangileri gazsal gezegendir?

.....

6) Hangileri dış gezegendir?

.....

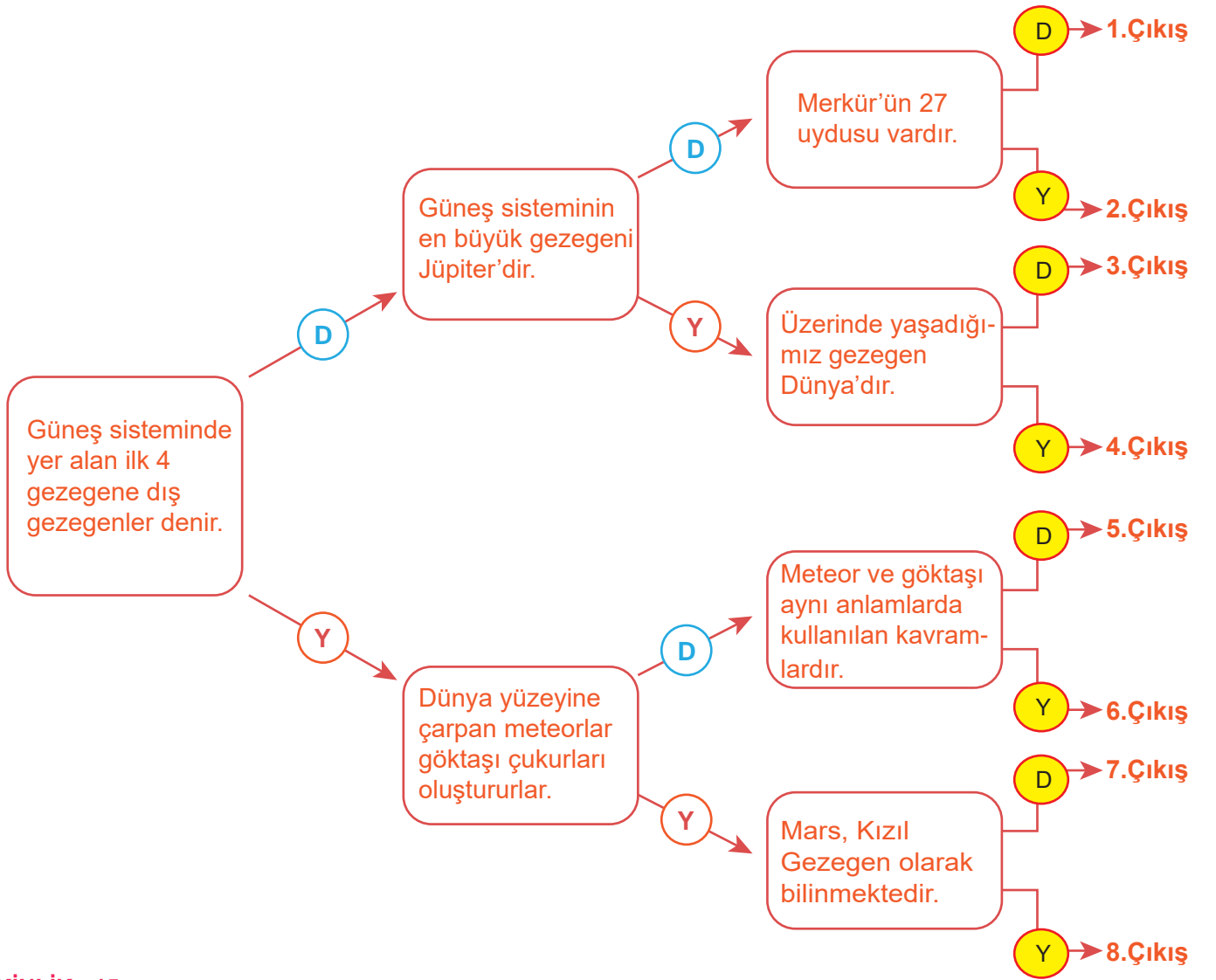
7) Hangilerinin uydusu bulunur?

.....

8) Hangileri karasal gezegendir?

.....

ETKİNLİK - 14

ETKİNLİK - 15

Aşağıdaki tabloyu verilen örneğe uygun şekilde doldurunuz.

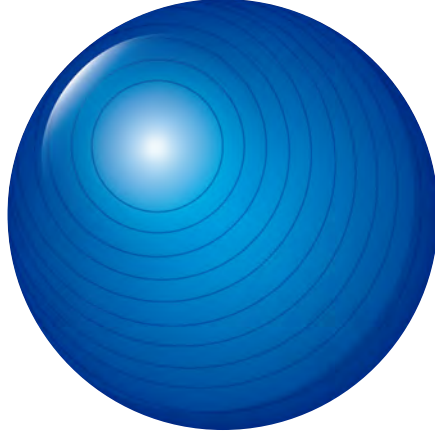
	Mars	Neptün	Merkür	Satürn	Jüpiter	Dünya	Uranüs	Venüs
Karasal Gezegen	✓							
Gazsal Gezegen								
Büyüklik Sıralaması	7							
Güneş'e Yakınlık Sıralaması	4							

ETKİNLİK - 16

Aşağıda verilen Güneş,Dünya ve Ay'ı temsil eden topları kullanarak alttaki kutucuklara Güneş ve Ay tutulmasını çiziniz.

Beyzbol topu

Pilates topu

Futbol topu

Güneş tutulmasını çiziniz.

Ay tutulmasını çiziniz.

ETKİNLİK - 17

Bulmacanın içinde gizlenmiş kelimeleri ipuçlarından yararlanılarak (Soldan sağa- sağdan sola, aşağıdan yukarı – yukarıdan aşağı, çapraz) bulalım.

T A F H A Ü E L S A Ş A R İ H A Ü A E L A
A T S R Ü K R E M B A S X Ç F S G W A V A
P T B A S G A Z S A L Z Y A U K M A G L O
T U B O L A G G E S S A R A R B L S E A M
K E A M A R S G D A S S Y L A I R A Z K A
A P S A P D E S A T A R L N N A T N E E T
R E T A A A V E N Ü S A H A Ü A J E G H A
A A R A Y E A Ü A R A A N A S D A P E T G
S D E J A R R A C N A D S M A A T T N A Ö
A P O A Ü A A Y A L Y R E A E A A Ü A R K
L L İ A A P A R M E T E O R İ T A N G A T
A G T A P A İ A G D Y U C E A R E A A M A
Ü J A T Ü D A T L R E P Z N Y Ü A O A N Ş
L A V B A C Ü C E G E Z E G E N A A R A İ
A J E K T A E D A R A L T F L A A B A S J

1- Yapısındaki karbon gazları nedeni ile sıcaklığı çok yüksektir.

2- Mars ile Jüpiter arasındaki kaya ve metal parçalarıdır.

3- Uzayda bulunan gaz, toz ve ufak kaya parçalarıdır.

4- Uranüs'ün ikizi olarak bilinir.

5- Üzerinde yaşam olan gezegendir.

6- Güneş sisteminin en küçük gezegenidir.

7- Kızıl Gezegen olarak bilinir.

8- Belirgin halkaları olan gezegendir.

9- Dış gezegenlerin diğer adıdır.

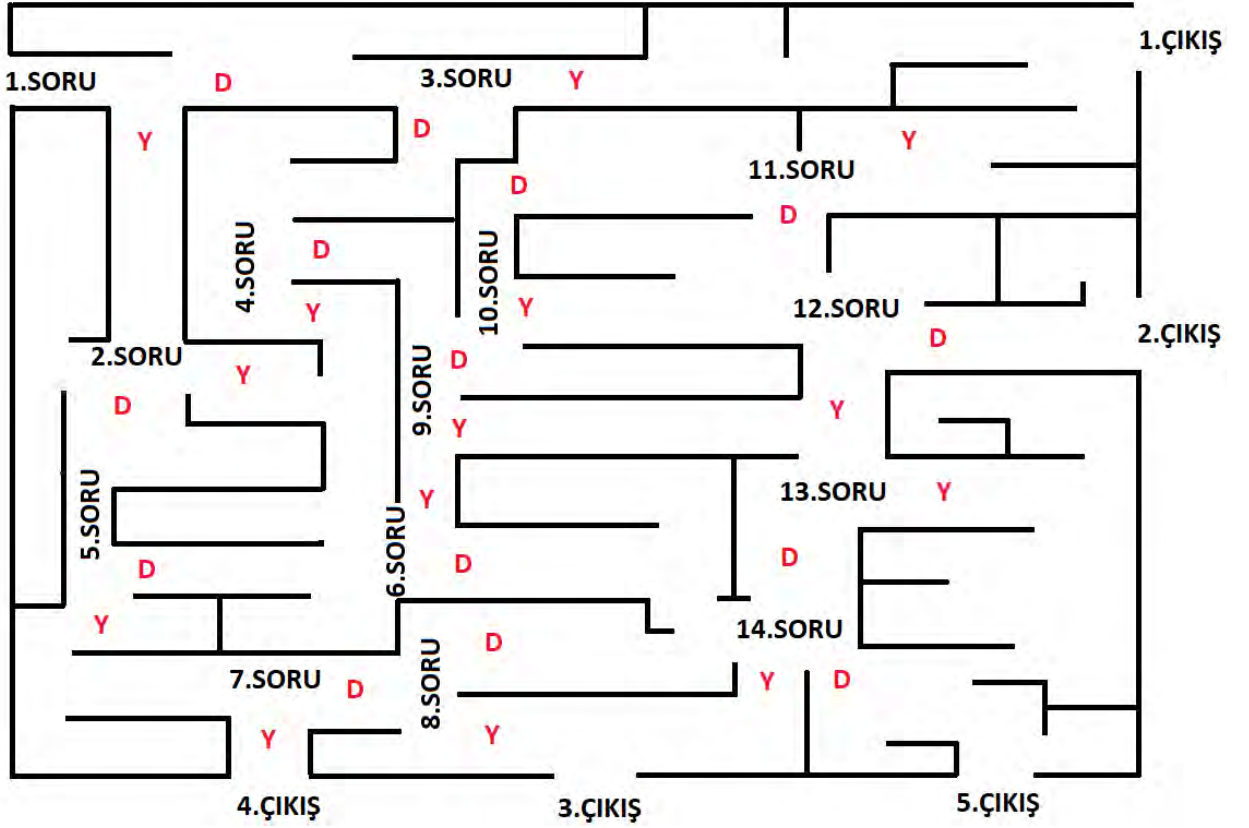
10- Güneş etrafında dolanan küresel gök cisimleridir.

11- İç gezegenlerin diğer adıdır.

12- Pluton'un dahil edildiği sınıftır.

13- Yeryüzüne ulaşabilen meteorlardır.

14- Dönüşü yan yatmış bir varile benzeyen gezegendir.

Yukarıdaki korsan bir labirente girecektir. Labirentte onu sorular beklemektedir. Soruları doğruysa “D”, yanlış ise “Y” yolunu seçerek ilerleyecektir. Seçimlerine göre karşısına gelen soruları cevaplayacak ve doğru çıkışa ulaşmaya çalışacaktır.

Korsan labirentte karşısına çıkan aşağıdaki soruları doğru bir şekilde cevaplarsa hangi çıkışa ulaşır?

- () 1- Güneş sistemi içinde uydular ve asteroitler bulunmaz.
- () 2- Güneş sisteminde bulunan en büyük gezegen Jüpiter'dir.
- () 3- Güneş'e yakınlık olarak ilk 4 gezegen gazsal gezegen olarak adlandırılır.
- () 4- Gazsal gezegenlerden sadece Satürn gezegeninin halkası vardır.
- () 5- Ay tutulması Dünya'nın gece yaşanan bölgelerinde gözlenebilir.
- () 6- Asteroit kuşağı Jüpiter ve Satürn gezegenleri arasında bulunur.
- () 7- Güneş tutulmasını çıplak gözle izleyebiliriz.
- () 8- Güneş tutulmasında Dünya, Ay ile Güneş arasındadır.
- () 9- Güneş yutulmasında Ay, Yeni Ay evresindedir.
- () 10- Ay tutulmasında Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.
- () 11- Ay tutulmasında Ay, Dolunay evresindedir.
- () 12- Ay tutulması birkaç dakika gözlenebilen bir doğa olayıdır.
- () 13- Güneş sisteminin en küçük gezegeni Merkür gezegenidir.
- () 14- Güneş tutulması Dünya'nın sadece belirli bölgelerinden gözlemlenebilir.

ETKİNLİK - 19

Yukarıda Güneş sistemimizde bulunan gezegenler Güneş'e yakınlıklarına göre 1'den 8'e kadar numaralandırılmışlardır.

Buna göre, aşağıda özellikleri verilen gezegenlerin numaralarını kutucuklara yazınız.

- Dünya'nın ikizi olarak bilinen ve Dünya'nın tersi yönünde dönen gezegendir.
- Güneş sisteminde Kızıl Gezegen olarak bilinen, soğuk ve fırtınalı olan gezegendir.
- Üzerinde yaşam olduğu bilinen, Güneş' en yakın üçüncü gezegendir.
- Güneş'e en yakın ve kendi etrafında yavaş dönen gezegendir.
- Etrafında gaz, buz ve kaya parçalarından oluşan halkalar vardır. Güneş sistemimizin en büyük ikinci gezegenidir.
- Dönüşü yan yatmış bir varile benzeyen, teleskopla keşfedilen ilk gezegendir.
- Kendi etrafında dönüş süresi en kısa olan ve Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- Atmosferi zehirli gazlardan oluşan, Güneş sisteminin en soğuk gezegenidir.

ETKİNLİK - 20

Aşağıdaki tabloda verilen özelliklerin Ay tutulması ya da Güneş tutulması olduğuna karar vererek işaretleme (✓) yapınız.

Özellik	Ay tutulması	Güneş tutulması
Ay, Dünya ile Güneş arasındadır.		
Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.		
Birkaç saat gözlenebilir.		
Birkaç dakikalığına gözlenebilir.		
Daha geniş bir alanda gözlenebilir.		
Daha dar bir alanda gözlenebilir.		
Ay'ın yeni ay evresinde meydana gelir.		
Ay'ın dolunay evresinde meydana gelir.		
Ay, Güneş ışınlarının Dünya'ya ulaşmasını engeller.		
Dünya, Güneş ışınlarının Ay'a ulaşmasını engeller.		
Gündüz yaşanan bölgelerde gözlenir.		
Gece yaşanan bölgelerde gözlenir.		
Koruyucu ekipman kullanmaya gerek duyulmaz.		
Koruyucu ekipman kullanılarak izlenir.		

ETKİNLİK - 21

Aşağıdaki kutucuklarda verilen gezegen özelliklerini yanlarında bulunan harfleri kullanarak gezegen isimleri ile karşılaştırınız.

A	Güneş'e en uzak gezegen olup, Voyager 2 uzay aracı tarafından ziyaret edilmiştir.		MERKÜR
B	En küçük gezegendir ve adını Roma tanrısından almıştır.		DÜNYA
C	Zehirli gazlardan oluşmuş atmosferi vardır ve büyüklük bakımından 3. sırada yer alır.		URANÜS
D	En parlak gezegendir, halka arsında "Çoban Yıldızı" olarak adlandırılır.		MARS
E	Toprağın yapısında bulunan demiroksitten dolayı kırmızı renklidir ve iki uydusu vardır.		JÜPİTER
F	Gezegenler arasında en kısa günün yaşandığı gezegendir. Aynı zamanda çap ve kütle bakımından da en büyük gezegendir.		VENÜS
G	Tek uydusu vardır. Üzerinde yaşam olan tek gezegendir.		NEPTÜN

Aşağıdaki gezegen kartlarında özellikleri verilen gezegenlerin isimlerini üstteki boşluklara yazınız.

.....

Güneşe yakınlık bakımından 4. gezegendir. **Kızıl Gezegen** olarak da bilinir. Çok ince bir atmosferi bulunmaktadır. 2 uydusu vardır.

.....

Büyüklik sıralamasında 3. gezegendir. Kendi yörüngesinde yan yatmış bir varil gibi dönerek ilerler.

.....

Güneşe en yakın gezegendir. Kendi etrafında çok yavaş döndüğü için gece-gündüz arasındaki sıcaklık farkı fazladır.

.....

Üzerinde yaşam olan tek gezegendir. Mavi gezegen olarak da bilinir.

.....

Güneşe yakınlık bakımından 8. gezegendir. Açık mavi renklidir. 13 uydusu vardır.

.....

Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. 67 doğal uydusu vardır.

.....

Dünyanın ikizi olarak da bilinir. Dünya ile yaklaşık olarak aynı büyüklüktedir. Diğer adı **Çoban Yıldızı**'dir.

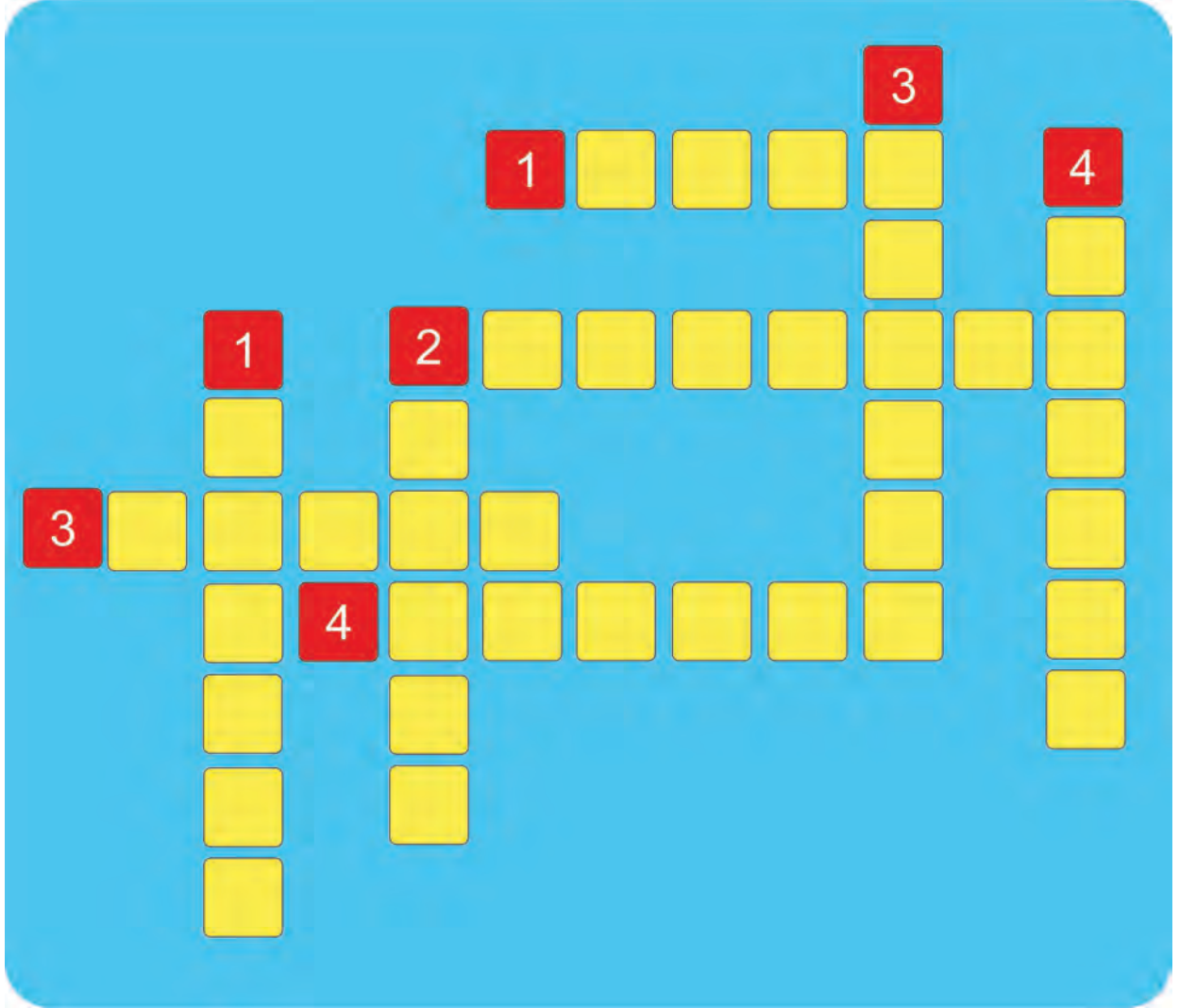
.....

Güneş sisteminin en büyük 2. gezegenidir. 7 adet halkası vardır. Sıcaklığı çok düşüktür.

ETKİNLİK - 23

Aşağıdaki bulmacayı verilen ipuçları doğrultusunda doldurunuz.

Soldan Sağa:

- 1- Kızıl Gezegen adıyla bilinir.
- 2- Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- 3- Halk arasında diğer adı Çoban Yıldızı'dır
- 4- En uzak gezegendir.

Yukarıdan Aşağıya:

- 1- Güneşe en yakın gezegendir.
- 2- İçinde yaşam olan tek gezegendir.
- 3- Belirgin bir halkası vardır.
- 4- Dönüşü yan yatmış bir varile benzetilebilir.

Aşağıda verilen soruların cevaplarını altındaki boşluklara tabloda verilen numaraları kullanarak yazınız.

1 Mars	2 İç Gezegen	3 Jüpiter	4 Neptün
5 Dış Gezegen	6 Asteroit	7 Uydu	8 Halka
9 Merkür	10 Dünya	11 Uranüs	12 Meteorit
13 Göktaşı	14 Venüs	15 Meteor	16 Satürn

1- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri Güneş sisteminde bulunan gezegenlerdir?

2- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri karasal gezegenlerdir?

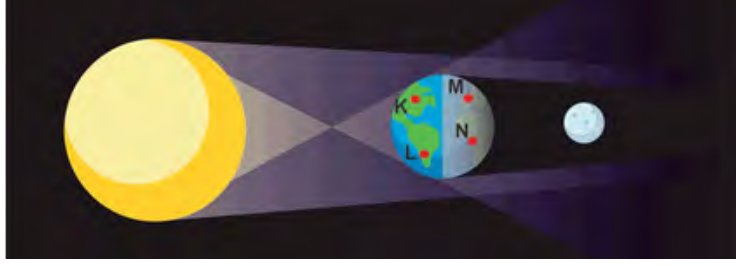
3- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri gazsal gezegenlerdir?

4- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri uydusu olmayan gezegenlerdir?

5- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri gezegen dışında bir gök cisimidir?

6- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri uydusu olan gezegenlerdir?

7- Yukarıdaki kutucukların hangileri halkalı gezegendir?

Ay tutulması

Güneş tutulması

Yukarıdaki Ay tutulması görselinde K,L,M ve N şehirlerinin hangilerinde Ay tutulması gözlemlenebilir?

Yukarıdaki Güneş tutulması görselinde P,R,T ve S şehirlerinin hangilerinde Güneş tutulması gözlemlenebilir?

Ay tutulması sırasında Ay hangi evrededir?

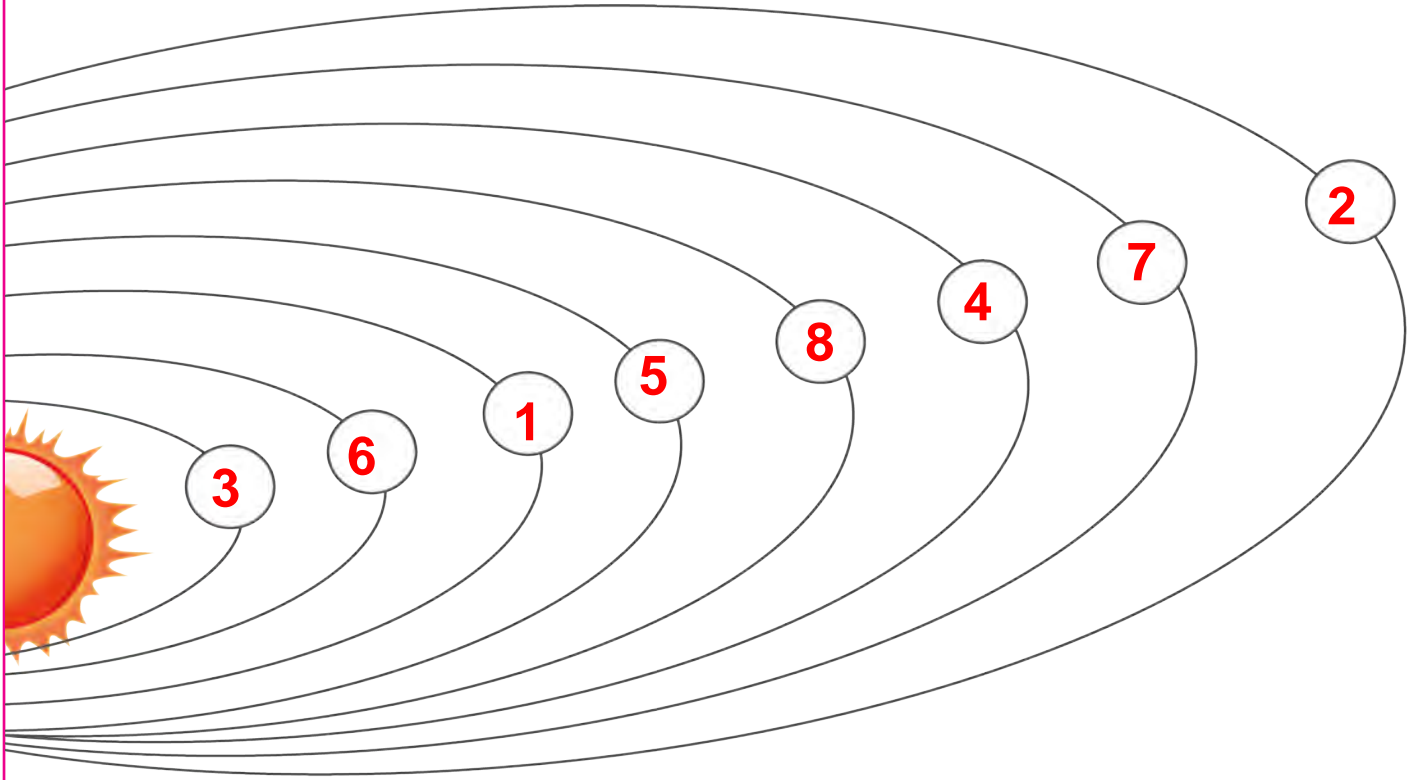
Güneş tutulması sırasında Ay hangi evrededir?

Özlem öğretmen beyaz ışığı oluşturan renkleri öğretirken aşağıdaki gibi bir kod sistemi geliştirmiştir.

K	ırmızı
A	
T	turuncu
S	arı
A	
Y	esil
A	
M	avi
A	
M	or

Bu örnekten yola çıkarak siz de gezegenlerin baş harflerin kullanarak Güneş'e olan yakınlıklarının sırasıyla öğrenmeyi kolaylaştıran bir kod sistemi geliştiriniz.

Dünya

1

Neptün

2

Merkür

3

Satürn

4

Mars

5

Venüs

6

Uranüs

7

Jüpiter

8

Şekilde numaralandırılmış gezegenleri yukarıda verilen şekle doğru olarak yerleştiriniz.

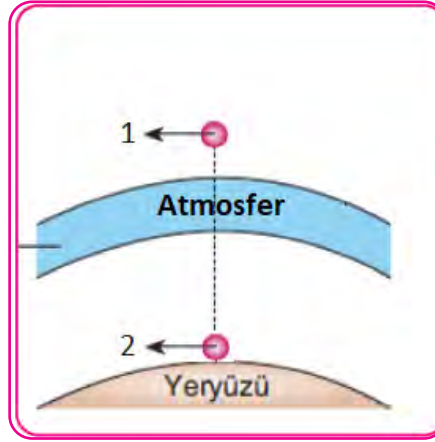
ETKİNLİK - 28

Aşağıdaki boşlukları verilen kelimeleri kullanarak uygun şekilde doldurunuz.

- 1) Güneş'e en yakın gezegen dır.
- 2) ile arasında asteroit kuşağı bulunur.
- 3) Atmosfere girip yeryüzüne ulaşabilen meteorlara denir.
- 4) Güneş'in ve etrafında dolanan gök cisimlerinin oluşturduğu gök cisimleri topluluğuna denir.
- 5) Güneş sisteminin en büyük gezegeni dır.
- 6) karasal gezegenleri en büyüğüdür.
- 7) Güneş'in bir kısmının görünmediği tutulma türüne denir.
- 8) Güneş tutulması esnasında Ay evresindedir.
- 9) Ay tutulmasının her ay gerçekleşmemesinin sebebi Ay yörüngesinin olmasıdır.
- 10) Ay tutulması esnasında Ay gölgesinde kalır.

1.

1 numaralı gök cismi **Meteor** olarak adlandırılır.

2 numaralı gök cismi **Göktaşı** olarak adlandırılır.

2 numaralı gök cisminin atmosferde kaybolması halk arasında **Yıldız Kayması** olarak adlandırılır.

Verilen şemayı Mira adlı öğrenci yukarıdaki gibi yorumlamıştır. Bu yorumlara bakarak Mira hakkında ne söyle-
nebilir?

- A) Sadece meteor kavramını doğru tanımlamıştır.
- B) Sadece göktaşı kavramını doğru tanımlamıştır.
- C) Mira'nın yaptığı tüm yorumlar doğrudur.
- D) Mira yıldız kaymasını yanlış tanımlamıştır.

2. Yalçın Güneş sisteminde bulunan gezegenleri aşağıdaki gibi sıralamıştır.

Öğretmeni Yalçın'a sıralama yaparken hata yaptığını söylemiştir.

Buna göre Yalçın sıralamasında nasıl bir değişiklik yaparsa hatasını düzeltmiş olur?

- A) Merkür ile Venüs yer değiştirmelidir.
- B) Jüpiter ile Satürn yer değiştirmelidir.
- C) Uranüs ile Neptün yer değiştirmelidir.
- D) Mars ile Dünya yer değiştirmelidir.

3.

Aşağıda bazı gezegenlerin özellikleri verilmiştir:

- I - Üzerinde yaşadığımız gezegendir.
- II - Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- III - Belirgin halkaları olan gezegendir.
- IV - Uranüs'ün ikizi olarak bilinir.

Buna göre verilen bilgilerde aşağıdaki gezegenlerin hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Dünya
- B) Jüpiter
- C) Mars
- D) Neptün

4,5 ve 6. soruları tabloyu dikkate alarak çözünüz

Gezegenin Güneş'e Yakınlık Sırası		Gezegenin adı	Gezegenin kendi etrafında 1 turu	Gezegenin Güneş etrafında 1 turu	Gezegenlerin büyükten küçüğe sırası
1	İç Gezegenler	Merkür	59 gün	88 gün	8
2		Venüs	243 gün	225 gün	6
3		Dünya	1 gün	1 yıl	5
4		Mars	24,6 saat	687 gün	7
	*Bu tabloda "gün" kelimesi 1 Dünya günü yani 24 saat olarak kullanılmıştır.	*Bu tabloda "yıl" ke- limesi 1 Dünya yılı yani 365 gün olarak kullanılmıştır.			

Sadece tabloda verilen bilgileri dikkate alarak soruları cevaplayınız.

4. Tablodaki gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kendi etrafında en hızlı dönen gezegen Merkür'dür.
- B) Kendi etrafında en yavaş dönen gezegen Venüs'tür.
- C) Güneş etrafında en yavaş dönen gezegen Mars'tır.
- D) Güneş etrafında en hızlı dönen gezegen Merkür'dür.

5. Tablodaki gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gezegenlerin Güneş'e olan uzaklığı arttıkça Güneş etrafında 1 turu dolanma süresi uzar.
- B) Güneş etrafında 1 tam turu, küçük gezegenler, büyük gezegenlerden daha yavaş dolanır.
- C) Gezegenlerin kendi etraflarında dönme süresi, Güneş etrafında dolanma süresinden kısadır.
- D) Güneş'in etrafında en kısa sürede dolanan gezegen, kendi etrafında da en kısa sürede döner.

6. Tablodaki gezegenlerarasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gezegenlerin büyüklükleri ile, kendi etraflarında dönme süreleri arasında bir ilişki yoktur.
- B) Gezegenlerin büyüklükleri ile, Güneş etrafında dolanma süreleri arasında bir ilişki yoktur.
- C) Gezegenlerin Güneş'e uzaklığı ile kendi etraflarında dönme süreleri arasında bir ilişki yoktur.
- D) Gezegenlerin Güneş'e uzaklığı ile Güneş etrafında dolanma süreleri arasında bir ilişki yoktur.

7.ve 8. soruları tabloya göre cevaplayınız.

Gezegenin Güneş'e Yakınlık Sırası		Gezegenin adı	Gezegenin kendi etrafında 1 turu	Gezegenin Güneş etrafında 1 turu	Gezegenlerin büyükten küçüğe sırası
5	Dış Gezegenler	Jüpiter	10 saat	12 yıl	1
6		Satürn	11 saat	29 yıl	2
7		Uranüs	17 saat	84 yıl	3
8		Neptün	16 saat	165 yıl	4
	*Bu tabloda "gün" kelimesi 1 Dünya günü yani 24 saat olarak kullanılmıştır.	*Bu tabloda "yıl" ke- limesi 1 Dünya yılı yani 365 gün olarak kullanılmıştır.			

Sadece tabloda verilen bilgileri dikkate alarak soruları cevaplayınız.

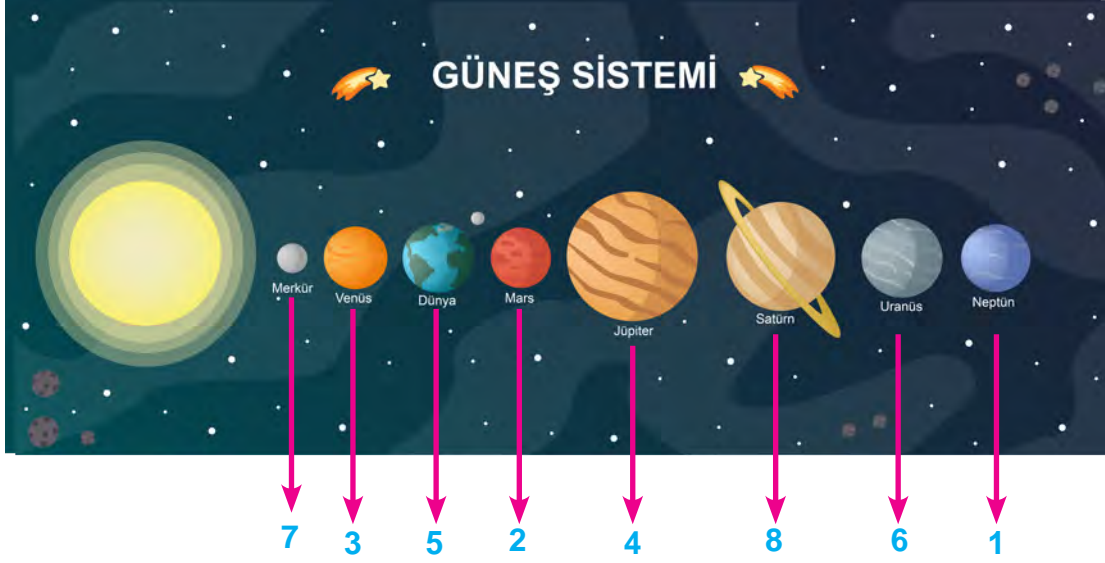
7. Dış gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kendi etrafında en yavaş dönen gezegen Satürn'dür.
- B) Kendi etrafında en hızlı dönen gezegen Jüpiter'dir.
- C) Güneş etrafında en hızlı dönen gezegen Neptün'dür.
- D) Güneş etrafında en yavaş dönen gezegen Uranüs'tür.

8. Dış gezegenler arasında karşılaştırma yaparsak, aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Gezegenlerin Güneş'e olan uzaklığı arttıkça Güneş etrafında 1 tur dolanma süresi uzar.
- B) Güneş etrafında 1 tam turu, küçük gezegenler büyük gezegenlerden daha yavaş dolanır.
- C) Gezegenlerin kendi etraflarında dönme süreleri, Güneş etrafında dolanma sürelerinden kısadır.
- D) Güneş'in etrafında en uzun sürede dolanan gezegen, kendi etrafında da en uzun sürede döner.

9. Fırat Öğretmen her gezegenin altına bir sayı yazarak aşağıdaki şekli öğrencilerine gösteriyor ve şekille ilgili öğrencilerine 5 soru yöneltiyor.

Fırat öğretmen, öğrencilere Güneş sistemiyle ilgili aşağıdaki soruları yöneltiyor. Cevap olarak buldukları gezegenlerin altlarındaki puanları toplamalarını istiyor.

SORU 1) Halkası ve uydusu olmayan gezegenler hangileridir?

CEVAP:.....

SORU 2) En büyük gezegen hangisidir?

CEVAP:.....

SORU 3) Toprak renginden dolayı Kızıl Gezegen olarak bilinir?

CEVAP:.....

SORU 4) Tek uydusu olan gezegen hangisidir?

CEVAP:.....

SORU 5) Doğuda batıya doğru dönen gezegenler hangileridir?

CEVAP:.....

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde öğrencilerin buldukları puanların toplamı yer alır?

- A) 19 B) 21 C) 24 D) 30

Anahtar Bilgi

Meteorlar bazen asteroitlerden, bazen de kuyruklu yıldızlardan kopan küçük kütleli katı maddelerdir. Bu meteorlar Dünya atmosferine girdiklerinde yanarlar. Yanarken arkalarında bıraktıkları ışıklar farklı renklere sahiptir.

Bu ışıklar, meteorun yapısında demir varsa sarı renkte, bakır varsa mavimsi yeşil renkte, silikat varsa kırmızı renkte olabilir. Meteorların tamamen yanamayıp yeryüzüne ulaşan parçalarına **göktaşı** denir.

Özge

Rengi sarı olan gezegenler demirden oluşmuştur.

Gülden

Farklı meteorları oluşturan maddeler birbirinden farklı olabilir.

Erinç

Bazı maddeler Dünya'ya uzaydan gelmiştir.

Müge

Tüm asteroitlerin yapısında aynı maddeler bulunur.

Verilen bilgilerden yararlanarak yorum yapan yorum yapan hangi öğrencilerin ifadeleri doğrudur?

- A) Gülden ve Erinç B) Gülden ve Özge C) Erinç ve Müge D) Müge ve Özge

11. Ay'ın, Dünya ile Güneş arasına girmesiyle oluşan doğa olayıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Göz sağlığı açısından herhangi bir sakıncası olmadığı için doğrudan izlenebilir.
B) Dünya üzerinde dar bir alanda gözlenir ve kısa süreli izlenir.
C) Ay'ın yeni ay evresinde olmasıyla beraber her yeni ay evresinde gözlenemez.
D) Ay'ın Güneş'i kısmen ya da tümüyle örtmesi sonucunda gözlemlenir.

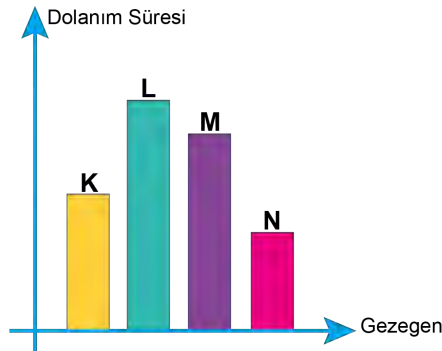
12. 6. sınıf öğrencileri Güneş sistemi ve tutulmalar ünitesi ile ilgili aşağıdaki notları hazırlamışlardır.

Öğrencilerin aldıkları notlara göre aşağıdaki ilişkilendirmelerden hangisi hatalıdır?

- A) Enes'in hazırladığı not Ay'ın dönme ve dolanma hareketinin bir sonucudur.
- B) Hilal'in hazırladığı not bir kaynaktan çıkan ışığın her yönde ve doğrusal bir yol izlediğini göstermektedir.
- C) Koray'ın hazırladığı not Güneş, Dünya ve Ay'ın birbirlerine göre hareketlerinin bir sonucudur.
- D) Mira'nın hazırladığı not ışığın düzgün ve pürüzlü yüzeylerdeki yansımalarını göstermektedir.

13. Bir gezegen yılı, gezegenin güneş etrafındaki dolanım süresine verilen isimdir. Gezegenin Güneş'e olan uzaklığı arttıkça dolanım süresi de uzar.

Bazı gezegenlerin dolanım süresinin sütun grafiği şekildeki gibi olduğuna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

- A) M Neptün ise L Jüpiter olabilir.
- B) K Merkür ise M Dünya olabilir.
- C) L Mars ise N Satürn olabilir.
- D) N Uranüs ise K Venüs olabilir.

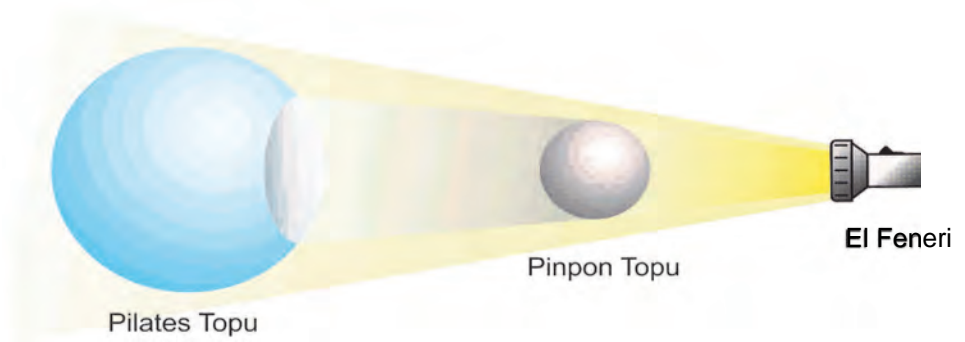
14. Bir etkinliğe katılan öğrencilerin isimleri sırasıyla : Kübra, Efe, Tuğçe, Berat , Nesibe , Furkan, Nisa, Kenan 'dır. Bu öğrencilerin her birinin Güneş sistemindeki bir gezegeni temsil ettiği bilinmektedir.

- 1) Kız öğrencilerin tamamı karasal (iç) gezegeni temsil etmektedir.
- 2) Furkan, Güneş sisteminin 4. büyük gezegenini temsil etmektedir.
- 3) Kübra'nın temsil ettiği gezegen Güneş'e en yakın gezegendir.
- 4) Nisa, Kızıl Gezegen olarak bilinen gezegeni temsil etmektedir.
- 5) Berat'ın temsil ettiği gezegenin Efe'ye göre Güneş'e daha yakın ve büyük olduğu bilinmektedir.
- 6) Kenan ikinci büyük gezegeni temsil etmektedir.

Yukarıda verilen bilgilere göre hangi sonuca kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Kız öğrencilerin tamamının ayrı ayrı temsil ettiği gezegen isimleri bulunabilir.
- B) Kenan Venüs'ü, Furkan Neptün' ü temsil etmektedir.
- C) Nisa Jüpiter'i, Kübra Merkür'ü temsil etmektedir.
- D) Erkeklerin tamamının temsil ettiği gezegen isimleri bulunabilir.

15. Gül, Güneş ve Ay tutulmasını modellemek istemektedir. Bunun için el feneri, pinpon topu ve pilates topu kullanacaktır.

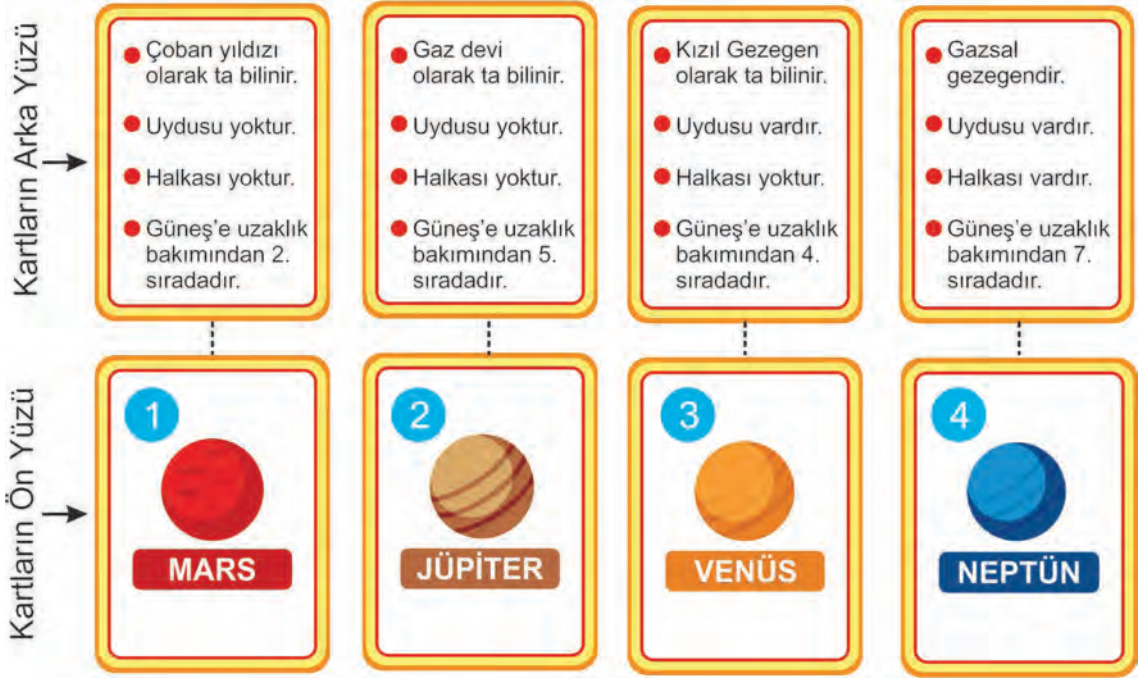
Yukarıda yapılan modele göre,

- I. Pilates topu Güneş'i, pinpon topu Dünya'yı ve el feneri de Ay'ı temsil etmektedir.
- II. Yukarıda modellenen tutulma çeşidi Güneş tutulmasıdır.
- III. Pinpon topu ve pilates topunun yeri değiştirilse tutulma çeşidi sadece gece gözlemlenir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

16. Hakan Öğretmen fen bilimleri dersinde sınıfa ön yüzünde gezegenlerin resimlerinin olduğu, arka yüzünde ise gezegenlerin isimlerinin olduğu kartlar getirmiştir. Öğrenciler ile etkinlik yaparken kartların üzerinde yazılı olan bilgilerde hatalar olduğunu fark etmiştir.

Yukarıda verilen kartlara göre,

- I. 1. ve 3. kartlarda yazan özellikler yer değiştirilirse bu kartlardaki hatalar giderilir.
- II. 2. kartta "Uydusu yoktur" ifadesinin yerine "Uydusu vardır" yazılırsa bu karttaki hata giderilir.
- III. 4. kartta "Halkası vardır" ifadesi yerine; "Halkası yoktur" yazılırsa bu karttaki hata giderilir.

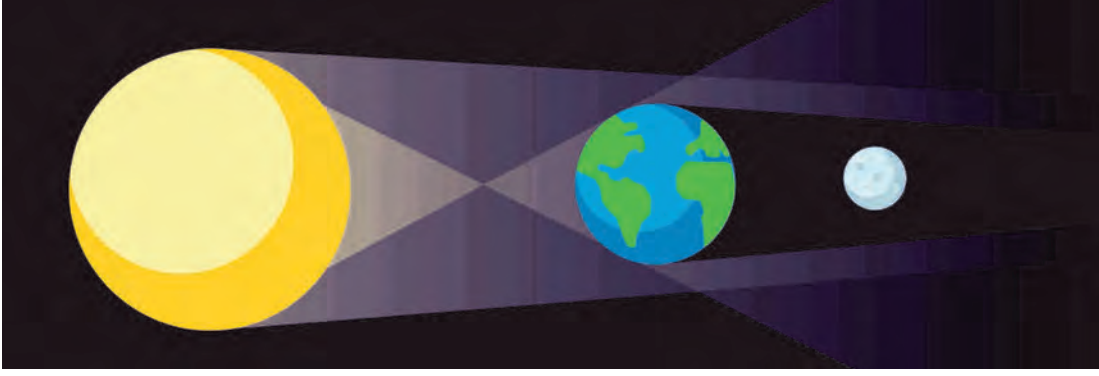
Yapılan düzeltmelerin hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III

17. Dünya'nın Ay ile Güneş arasına girmesi ile oluşan doğa olayıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Göz sağlığı açısından filtrelili gözlükler ile izlenmelidir.
- B) Ay'ın yeni ay evresinde olmasıyla beraber her yeni ay evresinde gözlemlenebilir.
- C) Ay'ın Dünya'nın gölgesine girmesi ile meydana gelir.
- D) Gündüz gerçekleşir ve Dünya'da geniş bir alanda gözlemlenir.

18. Özlem, fen bilimleri dersinde öğretmenin tahtaya çizdiği şeklin Güneş tutulması olayını ifade ettiğini söylemiştir.

Buna göre Özlem'in ifadesinin doğru olabilmesi şekil üzerinde nasıl bir değişiklik yapılması gerekir?

- A) Güneş, Dünya ile Ay'ın ortasında olmalıdır.
- B) Ay, Güneş ile Dünya'nın ortasında olmalıdır.
- C) Ay, Güneş'in arkasına geçmelidir.
- D) Dünya, Güneş ile Ay'ın ortasında kalmalıdır.

19.

SATÜRN JÜPİTERİ SOLLADI!

Güneş sistemi içindeki gezegenlerden Satürn'ün 20 yeni uydusu daha keşfedildi. Satürn böylece Jüpiter'i geride bırakarak en çok uydusu olan gezegen oldu. ABD'nin Hawaii eyaletindeki uyuyan yanardağ Mauna-kea'daki Subaru Teleskopu'nu kullanan bilim insanlarının keşfettiği 20 yeni uyduyla Satürn'ün uydu sayısı 82'ye yükseldi. Jüpiter'in ise 79 uydusu bulunuyor.

Verilen haber ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Güneş sistemi ile ilgili bilgiler değişebilir, yeni bilgilere ulaşılabilir.
- B) Şu anki bilgilere bakılarak Satürn'ün toplam uydu sayısı 82 olmuştur.
- C) Yeni bulunan uydular Subaru Teleskobu sayesinde keşfedilmiştir.
- D) Satürn'ün halkaları her geçen gün eriyerek uydulara dönüşmektedir.

Konu Kavrama Testi -2

1. Bazı gezegenlerin özelliklerinin yazdığı kartlar ve bu özelliklerden yola çıkarak gezegenleri tahmin eden öğrencilerin tahminleri aşağıda verilmiştir.

1.KART

- *Gaz gezegenidir.*
- *Etrafında belirgin halkaları vardır.*
- *Güneş'e yakınlık sıralamasında 6. gezegendir.*

2.KART

- *Kara gezegenidir*
- *Uydusu yoktur.*
- *En sıcak gezegendir.*

3.KART

- *Dış gezegendir.*
- *Halkası vardır.*
- *Uydusu vardır.*

	<u>1. KART</u>	<u>2. KART</u>	<u>3. KART</u>
Ayşe:	Jüpiter	Merkür	Satürn
Mehmet:	Uranüs	Mars	Neptün
Beyza:	Satürn	Venüs	Uranüs
Ali:	Neptün	Dünya	Jüpiter

Buna göre hangi öğrencinin tahmini doğrudur?

- A) Ayşe B) Mehmet C) Beyza D) Ali

2. Güneş sisteminde bulunan gezegenlere ait sıcaklıklar tabloda verilmiştir.

Gezegenlerin isimleri	Sıcaklıkları (°C)	Gezegenlerin isimleri	Sıcaklıkları (°C)
Merkür	167	Jüpiter	-148
Venüs	464	Satürn	-178
Dünya	14	Uranüs	-215
Mars	-63	Neptün	-226

Buna göre,

- I - Güneş sistemindeki gezegenlerin gün içindeki sıcaklık farkları oldukça yüksektir.
- II - Güneş'e en yakın gezegen Merkür olduğu halde en sıcak gezegenin Venüs olmasının sebebi sera etkisidir.
- III - Gazsal gezegenlerde yaşam olmamasının nedenlerinden biri de sıcaklıklarının çok düşük olması ve canlılar için uygun ortam olmamasıdır.
- IV - Gezegenlerin sıralaması Güneş'ten uzaklaştıkça sıcaklıkları genelde düşmektedir.

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

3. K,L,M ve N gezegenleri Güneş sisteminde yer alan dört gezegendir. Bunlarla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

- K gezegeni Güneş 'e L gezegeninden daha yakındır.
- M gezegenin uydu sayısı L gezegeninden daha fazladır.
- N gezegeni Güneş'e L gezegeninden daha uzaktır.
- N gezegeni K,L ve M gezegenlerinden daha büyüktür.
- L gezegenin sıcaklığı K gezegeninden daha yüksektir.

Buna göre bu gezegenler aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

	<u>K gezegeni</u>	<u>L gezegeni</u>	<u>M gezegeni</u>	<u>N gezegeni</u>
A)	Merkür	Venüs	Jüpiter	Neptün
B)	Venüs	Merkür	Dünya	Satürn
C)	Venüs	Mars	Satürn	Jüpiter
D)	Merkür	Venüs	Dünya	Satürn

4. Aşağıda Güneş sistemimizde bulunan 8 gezegenin görselini tahtaya yansıtan Hasan Öğretmen öğrencilerinin gezegenlerin büyükten küçüğe doğru 3'erli gruplar yaparak sıralamasını istemiştir.

Bilal: Öğretmenim büyükten küçüğe doğru Jüpiter > Venüs > Dünya sıralaması yapabiliriz.

Tuba: Öğretmenim ben gezegenleri büyükten küçüğe Satürn > Neptün > Merkür olarak sıraladım.

Ahmet: Öğretmenim bende Neptün > Uranüs > Dünya olarak sıraladım.

Özge: Öğretmenim büyükten küçüğe doğru Dünya > Venüs > Mars olarak sıraladım.

Buna göre hangi öğrenciler doğru sıralama yapmıştır?

- A) Tuba ve Bilal
B) Ahmet ve Tuba
C) Tuba ve Özge
D) Bilal ve Ahmet

5. Okulda fen bilimleri dersinde iç ve dış gezegenleri öğrenen Büşra okuldan eve gelince okulda öğrendiği yeni bilgileri tekrar etmek için aşağıdaki tabloyu oluşturmuştur.

İÇ GEZEĞENLER	DIŞ GEZEĞENLER
•Karasal Gezegen olarak adlandırılırlar.•Hepsinin uydusu yoktur.•Halkaları yoktur.•Güneş ve asteroit kuşağı arasında kalan gezegenlerdir.•Merkür, Venüs, Dünya ve Jüpiter iç gezegenlerdir.	•Gazsal Gezegen olarak adlandırılırlar.•Hepsinin uydusu vardır.•Hepsinin halkası vardır.•Asteroit kuşağından sonra gelen gezegenlerdir.•Mars, Satürn, Uranüs ve Neptün dış gezegenlerdir.

Bu tabloya bakılarak Büşra ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) İç ve dış gezegenlerin isimlerini doğru öğrenmiş ve tabloyu doğru oluşturmuştur.
B) Jüpiter gezegeninin halkasız olduğunu söyleyerek doğru bilgi vermiştir.
C) Sadece dış gezegenlerin uydusu olduğunu söyleyerek doğru bilgi vermiştir.
D) Tabloda Jüpiter dış gezegenlere ve Mars iç gezegenlere yazarsa tabloyu tamamen doğru yapmış olacaktır.

6. Bazı gezegenler ve bu gezegenlerle ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

1	Güneş çevresindeki yörüngesinde tıpkı yuvarlanan bir varil gibi yan yatmış olarak dönen gezegendir.
2	Güneş sistemindeki en sıcak gezegendir.
3	En büyük 2. gezegendir.
4	Kızıl Gezegen olarak bilinir.

a	SATÜRN
b	URANÜS
c	MARS
d	VENÜS

Buna göre gezegen özellik eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A)

1	d
2	b
3	a
4	c

B)

1	b
2	d
3	a
4	c

C)

1	a
2	d
3	c
4	b

D)

1	c
2	a
3	b
4	d

7. Aşağıdaki tabloda gezegenlerin birbirlerine göre büyüklükleri, Güneş'e uzaklıkları, doğal uydu sayıları, ortalama sıcaklıkları ve etrafında halka olup olmadığı verilmiştir

Gezegenler	Merkür	Venüs	Dünya	Mars	Jüpiter	Satürn	Uranüs	Neptün
Güneş'e uzaklık (AB)	0,4	0,7	1	1,5	5,2	9,5	19,2	30,1
Güneş etrafında dönme süresi (yıl)	0,2	0,6	1	1,9	11,9	29,5	84	164,8
Kütlesinin Dünya kütlesinin kaç katı olduğu	0,1	0,8	1	0,1	317,8	95,1	14,5	17,2
Halkasının olup olmadığı	yok	yok	yok	yok	var	var	var	var
Doğal uydu sayısı	0	0	1	2	63	62	27	13
Ortalama sıcaklık (°C)	167	464	14	-63	-148	-178	-215	-226

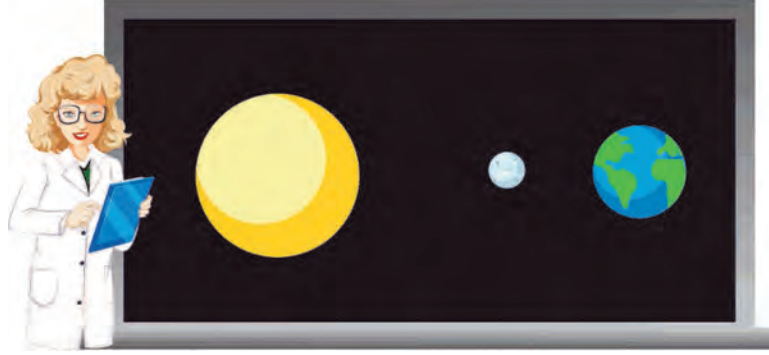
Tabloda verilen bilgilere göre,

- I . Güneş etrafında dönme süreleri, Güneş'ten uzaklaştıkça artmaktadır.
- II . Sıcaklıkları Güneş'ten uzaklaştıkça sürekli azalmaktadır.
- III . Kütlesi arttıkça, uydu sayıları sürekli artmaktadır.

çıkarımlarından hangileri **kesinlikle** doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III

8. Serpil Öğretmen fen bilimleri dersinde Güneş ve Ay tutulması konusunu işlerken bir video izletmektedir. Bir süre sonra videoyu durdurmuştur.

Ekrandaki görüntü yukarıdaki gibi olduğuna göre,

- I . Ekranda gösterilen tutulma çeşidi Ay tutulmasıdır.
- II . Bu tutulma çeşidi Dünya'nın her yerinde gözlemlenebilir.
- III . Ekrandaki tutulma çeşidinde Ay, yeni ay evresindedir.

ifadelerinden hangisi doğrudur?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III D) II ve III

9.

EĞİTİM HABER

Rusya'da Ural Dağları'nın güneyinde bulunan Çelyabinsk bölgesine gök taşlarının düşmesi sonucu meydana gelen patlamada en az 400 kişi yaralandı. Bölge halkı bu sabah korku dolu saatler geçirirken, meteor yağmuru birçok amatör kamera tarafından saniye saniye görüntülendi.

İçişleri Bakanlığı yaralanmaların, patlamaların neden olduğu cam kırıkları yüzünden olduğunu belirtti. Başkent Moskova'nın 1500 km doğusunda bulunan Çelyabinsk'te yaşanan olayda bir fabrikanın çatısının da çöktüğü bildirildi. Çelyabinsk sakinleri gökyüzünde bir ışık patlaması gördüklerini ve ardından büyük bir ses patlamasının yaşandığını ifade etti.

Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi (NASA), 15 Şubat'ta yarım futbol sahası büyüklüğündeki bir asteroidin, şimdiye kadar Dünya'nın en yakınından geçen asteroid olacağını açıklamıştı. Rusya'da düşen gök taşlarının asteroid ile bağlantısının bulunup bulunmadığı ise henüz bilinmiyor.

Yukarıdaki haber metnine göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Meteor yağmurları dolayısıyla atmosfere giren meteorlar bazen yeryüzüne ulaşabilirler.
- B) Rusya'da düşen göktaşlarının asteroit ile bağlantılı olup olmadığı bilinmemektedir.
- C) Yeryüzüne ulaşan göktaşları canlılara ve doğaya zarar verebilir.
- D) Meteorların Dünya'ya ulaşmaları zaman aldığından önlem almaları için insanlar uyarılabilir.

10. Hüseyin Öğretmen, fen bilimleri dersinde öğrencilerine gezegenlerin özelliklerini öğretmek için bir oyun tasarlamıştır. Oyunda karelerin içinde gezegenler bulunmaktadır ve çeşitli tuzaklar vardır. Öğrenci 1'den 6'ya kadar sayılar olan sayı küpünü atarak gelen sayı kadar ilerleyecektir. Eğer bir gezegenin üstüne gelirse gezegenle ilgili bir özellik söylemek zorundadır.

1.atış: Gelen sayı

4

Özellik: Güneş'in etrafında varil gibi yuvarlanır.

2.atış: Gelen sayı

2

Özellik: Diğer adı Kızıl Gezegen'dir. 2 tane uydusu vardır.

3.atış: Gelen sayı

3

Özellik: Belirgin bir halkası vardır. Güneşe uzaklık bakımından 6. gezegendir.

4.atış: Gelen sayı

3

Özellik: Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. Güneşe uzaklık bakımından 4. gezegen - dir.

Yukarıda verilenlere göre 4. atıştan sonra oyunu bitiren öğrenci için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 1. atıştan sonra verdiği özellik Neptün'ün özelliğidir.
- B) 2. atıştan sonra verdiği özellik üzerinde bulunduğu gezegene aittir.
- C) 3. atıştan sonra verdiği özellik üzerinde bulunduğu gezegen için doğrudur.
- D) 4. atıştan sonra verdiği özellik üzerinde bulunduğu gezegen için doğrudur.

11.

Soruları doğru cevaplayarak giden bir öğrenci hangi çıkışa ulaşır?

- A) 1.Çıkış B) 2.Çıkış C) 3.Çıkış D) 4.Çıkış

12. Mehmet, fen bilimleri dersinde fen, mühendislik ve girişimcilik uygulamalarında verilen “Güneş sistemi modeli yapalım” etkinliğini yapmak istemiştir.Oyun hamurları ile aşağıdaki modeli hazırlamıştır.

Mehmet hazırlamış olduğu modelde nasıl bir hata yapmıştır?

- A) Gezegenlerin Güneş'e olan uzaklıklarını yanlış çizmiştir.
B) Gezegenlerin halkalarını çizmeyi unutmuştur.
C) Gezegenlerin büyüklüklerini yanlış çizmiştir.
D) Gezegenlerin bazılarını çizmeyi unutmuştur.

13. Tam Güneş tutulması: Ay tarafından Güneş küresi örtülür ve Güneş tacı çıplak gözle görülebilir hale gelir. Tam Güneş tutulması esnasında hava kararır ve bu karamayla beraber parlak yıldızlar ve gezegenler gözle görülebilir.

Parçalı Güneş tutulması: Ay, Güneş'i kısmen örttüğü takdirde Parçalı Güneş tutulması meydana gelir. Bütün tam ve halkalı tutulmalar ilk olarak parçalı şekilde başlar ve tam kavuşumdan sonra yine parçalı tutulma halinde devam eder ve biter.

TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi ve TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin işbirliğinde hazırlanan 2020 Gök Olayları Yıllığında yayınlanan verilere göre 2020 yılında gerçekleşecek Ay ve Güneş tutulmalarının tarihleri, saati ve gözlenebileceği yerler tabloda verilmiştir. (**Tablolarda verilen bütün saatler Türkiye'nin saat dilimine göre verilmiştir.**)

Tutulma İsmi	Tutulma Tarihleri	Gözlenebilecek Saat	Gözlenebilecek Yerler
Ay Tutulması	10-11 Ocak 2020	20.05 – 00.15	Avrupa, Asya, Hint Okyanusu, Atlantik Okyanusu, Pasifik Okyanusu, Doğu Afrika ve Avustralya'nın batısında Tutulmanın ortası Türkiye Saati ile 22.10'da gerçekleşecek.
Ay Tutulması	05-06 Haziran 2020	20.43 – 00.06	Avustralya, Antarktika, Asya, Afrika, Avrupa, Hint Okyanusu, Atlantik Okyanusu'nun güneyi ve Pasifik Okyanusu'nun batısında Tutulmanın ortası Türkiye Saati ile 22.25'te gerçekleşecek.
Parçalı Güneş Tutulması	21 Haziran 2020	03.46 – 09.34	Bu tutulmanın merkez hattı Afrika, Arabistan, Hindistan, Çin ve Tayvan topraklarından geçecek. Türkiye'den kısmen gözlenebilecek
Ay Tutulması	05 Temmuz 2020	03.04 – 05.55	Afrika'nın büyük bölümü, Avrupa'nın batısı, Antarktika, Kuzey ve Güney Amerika ile Atlantik Okyanusu'nda
Ay Tutulması	30 Kasım 2020	07.30 – 11.56	Avrupa'nın kuzey batısı, Kuzey ve Güney Amerika, Avustralya, Asya, Atlantik Okyanusu'nun kuzeyi ve Pasifik Okyanusu'nda
Tam Güneş Tutulması	14 Aralık 2020	13.34 – 18.53	Güney Amerika, Antarktika, Pasifik Okyanusu, Atlantik Okyanusu'nun güneyi ve Afrika'nın güneydoğusunda. Tutulmanın tam olarak görülebileceği tek kara parçası ise Güney Amerika (Arjantin) olacak.

Buna göre;

I . Güneş tutulması belli bir bölgede ve gündüz saatlerinde gözlenebilir. Bazı bölgelerde Ay, Güneş'in önünü tamamen kapatmaz.

II . Ay tutulması dar bir alanda gözlenirken, Tam Güneş tutulması geniş bir alanda ve kısa süreli gözlenir.

III . Ay tutulması ve Güneş tutulması yılda birden fazla gerçekleşir.

çıkarmılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

14. Tam Güneş tutulması: Ay tarafından Güneş küresi örtülür ve Güneş tacı çıplak gözle görülebilir hale gelir. Tam Güneş tutulması esnasında hava kararır ve bu kararmayla beraber parlak yıldızlar ve gezegenler gözle görülebilir.

Parçalı Güneş tutulması: Ay, Güneş'i kısmen örttüğü takdirde Parçalı Güneş tutulması meydana gelir. Bütün tam ve halkalı tutulmalar ilk olarak parçalı şekilde başlar ve tam kavuşumdan sonra yine parçalı tutulma halinde devam eder ve biter.

TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi ve TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin işbirliğinde hazırlanan 2020 Gök Olayları Yılığında yayınlanan verilere göre 21 Haziran 2020 tarihinde gerçekleşecek olan Güneş tutulması ülkemizde gözlenebilecektir. Bazı illere göre tutulmanın zamanları (Türkiye Saati) aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	Başlangıç	Bitiş	Güneş'in En Fazla Örtülme Oranı
Ankara	07.48	09.27	%16
İstanbul	07.53	09.19	%11
İzmir	07.47	09.16	%13
Antalya	07.40	09.23	%19
Erzurum	07.45	09.45	%25
Hakkâri	07.38	09.50	%33

Buna göre;

- I . Türkiye’de gerçekleşen tutulma parçalı tutulmadır.
- II . Tutulma en uzun süre Erzurum ilinde gözlemlenmiştir.
- III . Güneş tutulmasını izlerken koruyucu önlemler almamız gerekir.

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A)** Yalnız I **B)** Yalnız III **C)** I ve II **D)** II ve III

15. TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi ve TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin işbirliğinde hazırlanan 2020 Gök Olayları Yıllığında yayınlanan verilere göre 2020 yılında gerçekleşecek Meteor yağmurlarının tarihleri ve atmosfere girecek meteorların sayıları Tablo 1'de verilmiştir.

Meteor Yağmurları	Adı	Tarih	Sayı/Saat
	1 Quadrantid	2-3 Ocak	40
	Lyrid (Çalgı)	22-23 Nisan	20
	Eta Aquarid	5-6 Mayıs	60
	Delta Aquarid	27-28 Temmuz	20
	Perseid (Perse)	12-13 Ağustos	60
	Orionid (Avcı)	20-21 Ekim	20
	Leonid (Aslan)	17-18 Kasım	15
	Geminid (İkizler)	13-14 Aralık	120

Tablo 1

TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin paylaştığı veriler doğrultusunda;

- I . Meteorların atmosfere gireceği tarih önceden bilinebilmektedir.
 - II . Meteor yağmurlarına isimler verilip kayıt altına alınmaktadır.
 - III . Meteor yağmurlarından numuneler alınıp laboratuvarında incelemeler yapılmaktadır.
- çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I,II ve III

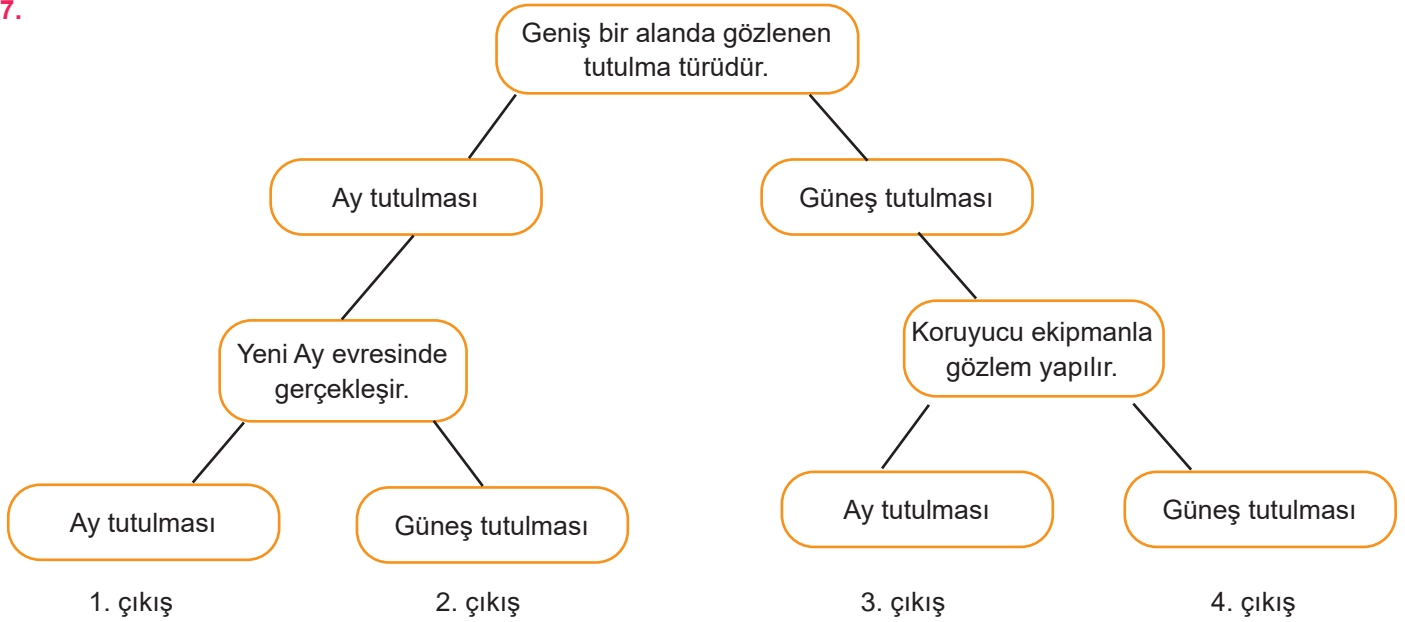
16.

9.Kat
8.Kat
7.Kat
6.Kat
5.Kat
4.Kat
3.Kat
2.Kat
1.Kat

9 katlı bir binayı Güneş sistemine benzeten Mehmet Öğretmenin aşağıdaki ifadelerinden hangisi yanlıştır?

- A) 1.kat Güneş olursa ,4.kat yaşadığımız Dünya'yı temsil eder.
B) 3.kat Uranüs oluyorsa ,Güneş 9.kattır.
C) 6.kat Jüpiter oluyorsa ,Güneş 1.kat demektir.
D) 9.kat Güneş olursa, asteroit kuşağı 4. ve 5.katlar arasında olur.

17.

Güneş ve ay tutulmalarıyla ilgili doğru ifadeler takip edildiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

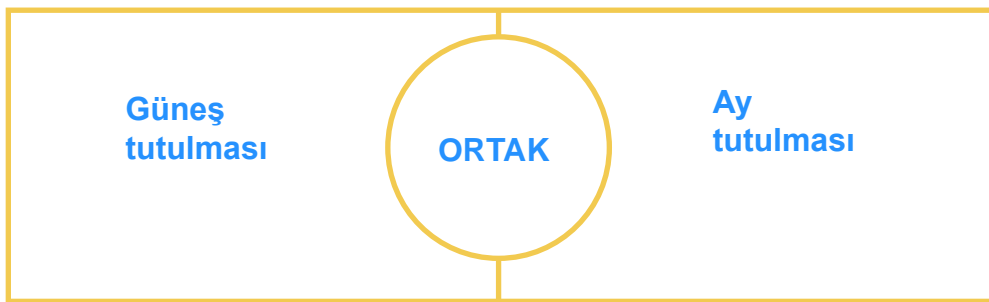
- A) 1. çıkış B) 2. çıkış C) 3. çıkış D) 4. çıkış

18. Aşağıda Güneş ve Ay tutulmasıyla ilgili bilgiler yer almaktadır.

BİLGİLER

- 1 Gündüz yaşanan bölgelerde gözlenir.
- 2 Işığın doğrusal yayıldığını kanıtlar.
- 3 İzlenirken koruyucu ekipmana gerek duyulmaz.
- 4 Dünya, Güneş ve ay arasında yer alır.
- 5 Gölge oluşumu gerçekleşir.
- 6 Dar bir alanda gözlenebilir.

Naz, bu bilgileri aşağıdaki şemaya doğru bir şekilde yerleştirecektir.

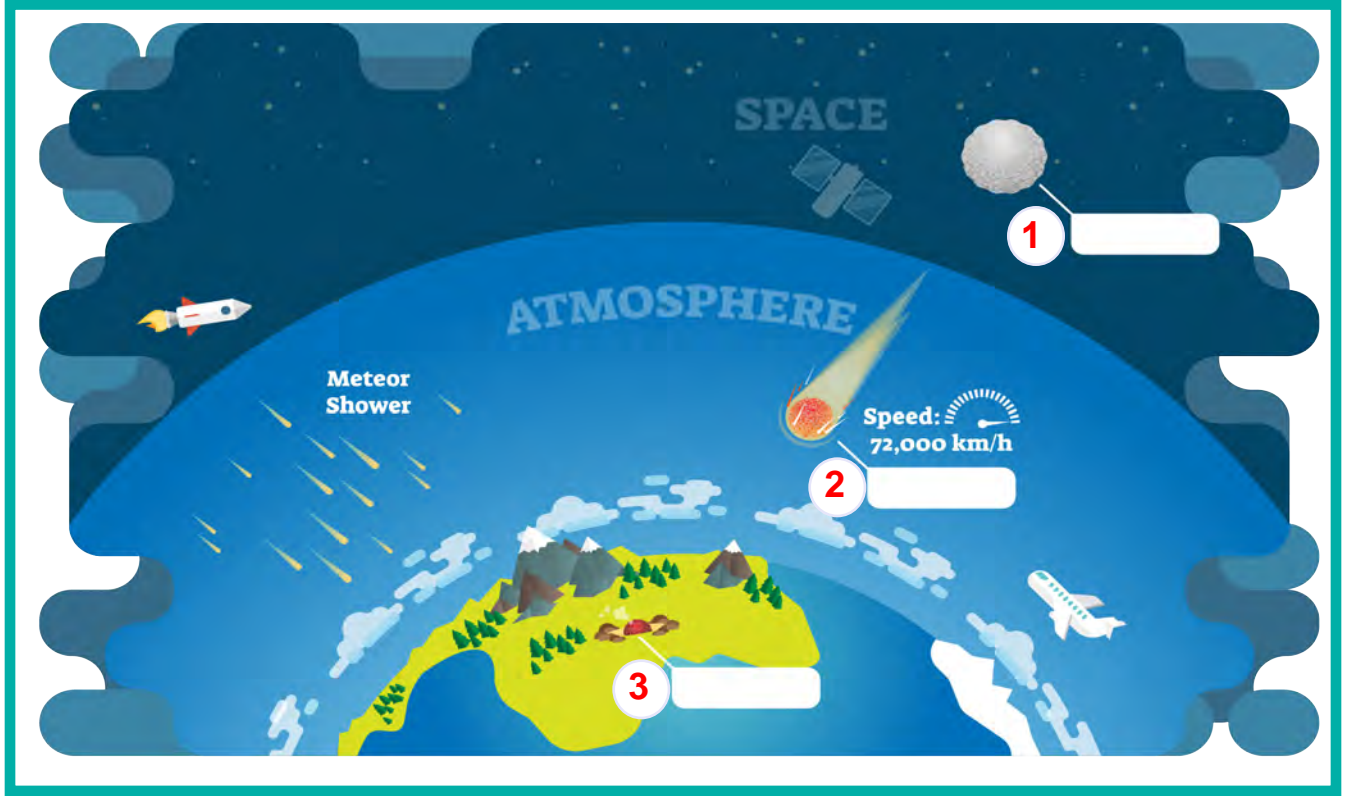

Buna göre Naz'ın yapmış olduğu eşleştirme hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	Ay tutulması	Ortak	Güneş tutulması
A)	4.5	1.3	2.6
B)	3.4	2.1	5.6
C)	5.6	2.3	1.4
D)	3.4	2.5	1.6

19. Aşağıda bir haber kanalının flaş gelişme olarak duyurduğu bir haber yer almaktadır.

Sayın seyirciler !!! Son dakika haberine göre uzaydan gelen bir gök cisminin Dünya'mıza ulaşana kadar uydudan çekilmiş görüntüler yer almaktadır.

şekilde verilenlere göre aşağıdaki yorumlarda hangisi yanlış olur ?

- A) 1.durumdayken kuyruklu yıldız olarak isimlendirilir.
- B) 2.durumdayken halk arasında yıldız kayması olarak isimlendirilir.
- C) 3.durumdayken göktaşı adını alır.
- D) 3. durum sonucunda göktaşı çukuru oluşur.

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK - 1

Görsele göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1- Özelliklerine göre ayrılmış a ve b gruplarının isimlerini yazınız.

a) Karasal gezegenler

b) Gazsal gezegenler

2- Uydusu olan gezegenlerin numaralarını yazınız.

3,4,5,6,7,8

3- Uydusu olmayan gezegenlerin numaralarını yazınız.

1,2

4- En büyük gezegenin numarasını yazınız.

5

5- Gezegenlerin büyükten küçüğe sıralanışını yazınız.

5,6,7,8,3,2,4,1

ETKİNLİK - 2

Aşağıda gezegenlerin resimlerinin yer aldığı gezegen kartları verilmiştir. Buna göre gezegen kartlarında adı yazılan gezegen ile ilgili 3 özelliği kartlara yazınız.

MERKÜR

VENÜS

DÜNYA

MARS

JÜPİTER

SATÜRN

ÜRANUS

NEPTÜN

ETKİNLİK - 3

Oyun aşağıdaki gibi karelere ayrılmış bir oyun tahtasına, önce Güneş, tahtanın ortasındaki kareye yerleştirilerek başlanıyor. Her oyuncu Dünya ve Aydan birini seçiyor. Oyuncular seçimine göre sırayla (Dünya için "D" veya Ay için "A" harfi) seçtikleri harfi bir kareye yazıyor.

Amaç ; Güneş veya Ay tutulması oluşturmak. Her tutulma oluşturan öğrenci tutulmanın adını doğru söylerse "1 puan" alıyor. Alanda boş kare kalmadığında oyun bitiyor ve puanlar hesaplanıyor.

- Güneş hariç her harf sadece 1 tutulmada kullanılabilir.
- Tutulmalar; yatay, dikey ve çapraz olabilir.
- Tutulmayı oluşturan "D" ve "A" harfleri arasında başka kare bulunmamalıdır.
- Tutulmayı oluşturan harfler ile Güneş arasında kalan harfler dikkate alınmıyor.
- Oluşan tutulma, sıradaki diğer oyuncu harf yazana kadar fark edilmezse, o tutulma puanını ilk farkedenden oyuncu alır.

Örnek Çetele

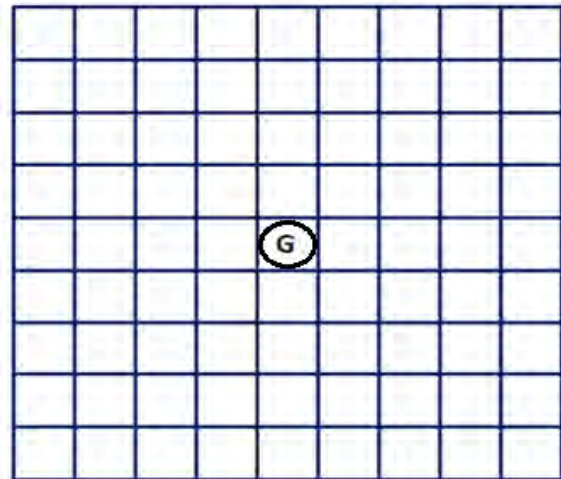
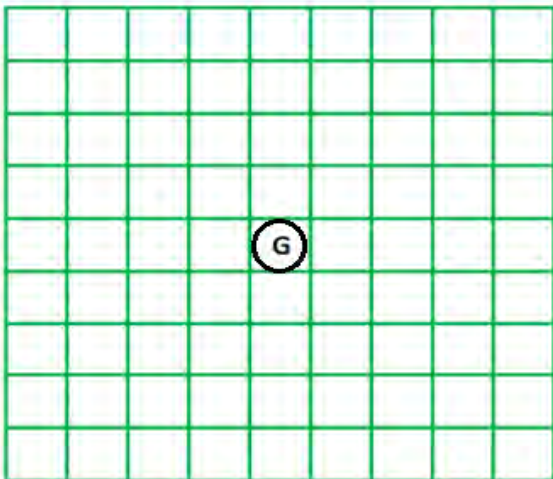
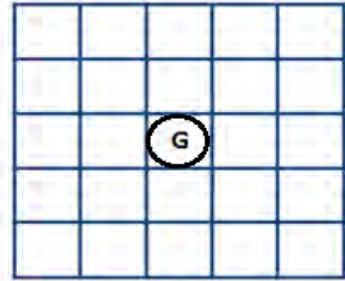
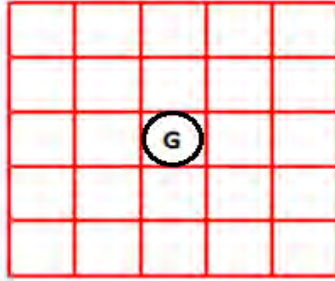
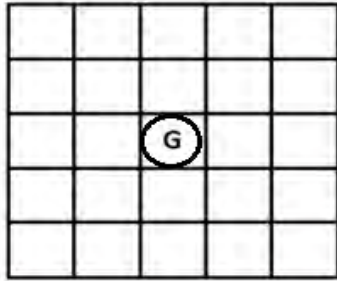
Serpil	Tuba
X	X
X	X
X	X
/	X

Ay Tutulması 1 puan

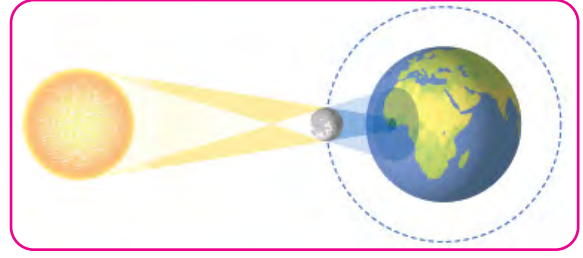
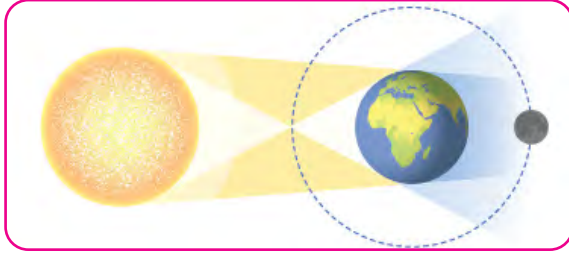
Arada kare varsa (boş ya da dolu) tutulma olmaz. 0 puan

Güneş Tutulması 0 puan - Adı Yanlış

Öndeki harfler, tutulmaya engel değildir. Kurallara göre: Tutulmayı oluşturan D ve A art arda olmalı, tutulmanın adı doğru söylenmeli ve Güneş ile aralarında kalan harfler dikkate alınmamalı.

ETKİNLİK - 4

Yukarıda 'Ay tutulması' ve 'Güneş tutulması' olaylarının görselleri verilmiştir. Buna göre aşağıdaki cümlelerdeki doğru ifadeleri yuvarlak içine alınız.

- 1 numaralı olay **Ay tutulması** olayıdır.
- 2 numaralı olay **Güneş tutulması** olayıdır.
- 1 numaralı olay **Gece** gerçekleşir.
- 2 numaralı olay **Gündüz** gerçekleşir.
- 1 numaralı olay Ay'ın **Dolunay** evresinde gerçekleşir.
- 2 numaralı olay Ay'ın **Yeni Ay** evresinde gerçekleşir.
- 1 numaralı olay **Uzun** süreli gözlemlenebilir.
- 2 numaralı olay **Kısa** süreli gözlemlenebilir.

ETKİNLİK - 5

Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri **Dünya** örneğindeki gibi tamamlayınız.

Gezegenerler	Halkası var mı?	Uydusu var mı?	Güneş'e yakınlık bakımından kaçınıcı sırada?
Dünya	Yok	Var (1 Tane)	3. Sırada
Jüpiter	Var	Var(79 Tane)	5. Sırada
Merkür	Yok	Yok	1. Sırada
Mars	Yok	Var(2 Tane)	4. Sırada
Venüs	Yok	Yok	2. Sırada
Neptün	Var	Var(14 Tane)	8. Sırada
Uranüs	Var	Var(27 Tane)	7. Sırada
Satürn	Var	Var(82 Tane)	6. Sırada

ETKİNLİK - 6

Kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

M A R S → RSMA

11

U R A N Ü S → ASÜNRU

8

G Ö K T A Ş I → ŞATKIÖG

1

5

N E P T Ü N → TÜPNEN

2

D Ü N Y A → NAYÜD

3

J Ü P İ T E R → ETİPÜRJ

7

S A T Ü R N → NATRÜS

9

A S T R E O İ T → ORTESATİ

12

M E R K Ü R → KERRÜM

10

V E N Ü S → ESVÜN

4

6

Şifre:

G Ü N E Ş

1

2

3

4

5

S İ S T E M İ

6

7

8

9

10

11

12

ETKİNLİK - 7

Aşağıdaki tabloda Güneş'e yakınlık sıralaması verilen gezegenlerin özelliklerini tamamlayınız.

Yakınlık Sıralaması	Gezegen Adı	Büyüklik Sıralaması	Uydu Sayısı	Karasal Gezegen/Gazsal Gezegeni	İç Gezegen/Dış Gezegen
3	Dünya	5. Sırada	1	Karasal	İç Gezegen
6	Satürn	2. Sırada	82	Gazsal	Dış Gezegen
1	Merkür	8. Sırada	Yok	Karasal	İç Gezegen
8	Neptün	4. Sırada	14	Gazsal	Dış Gezegen
4	Mars	7. Sırada	2	Karasal	İç Gezegen
7	Uranüs	3. Sırada	27	Gazsal	Dış Gezegen
5	Jüpiter	1. Sırada	79	Gazsal	Dış Gezegen
2	Venüs	6. Sırada	Yok	Karasal	İç Gezegen

ETKİNLİK - 8

Güneş tutulması ve Ay tutulması arasındaki benzerlik ve farklılıkları karşılaştırarak aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

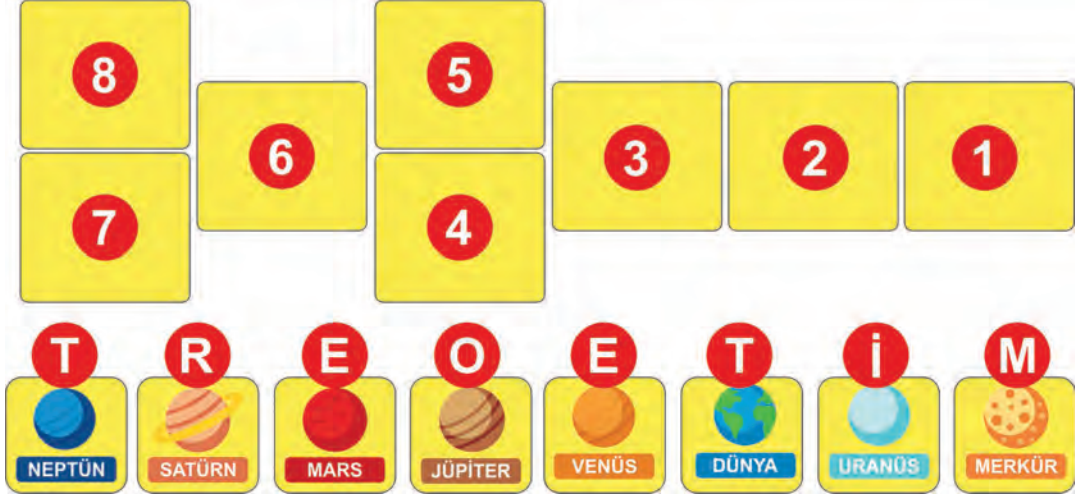
BENZERLİKLERİ	FARKLILIKLARI
1-) Işığın doğrusal yayılmasının bir sonucu oluşur. 2-) Güneş, Ay ve Dünya aynı doğru üzerindedir. 3-) Her iki olay da belirli sürelerde gerçekleşir. 4-) Gölge oluşumu ile gerçekleşir.	1-) Ay'ın saydam olmamasının sonucunda oluşur. 2-) Ay Güneş'e Dünya'dan yakındır. 3-) Ay'ın yeniay evresinde oluşur. 4-) Ay'ın gölgesi yer yüzünün belli bir bölgesine düşer. 5-) Kısa sürer. (Ay küçük olduğu için) 6-) Dünya'nın bazı yerlerinde görülür.

ETKİNLİK - 9

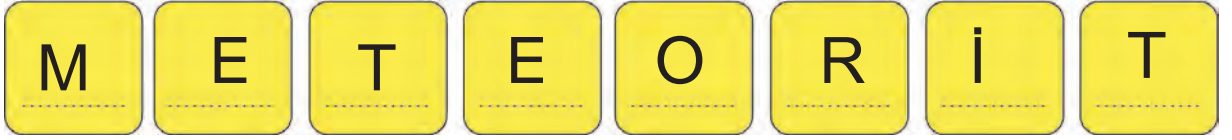
Aşağıda verilen tablodaki gezegenlerin karşısına uydusu ve halkası varsa “+” yoksa “-” koyarak tamamlayınız.

GEZEĞEN	UYDU	HALKA
MERKÜR	-	-
VENÜS	-	-
DÜNYA	+	-
MARS	+	-
JÜPİTER	+	+
SATÜRN	+	+
URANÜS	+	+
NEPTÜN	+	+

ETKİNLİK - 10 Sek sek oyunu oynayan Kutay aşağıdaki gezegenleri Güneş'e uzaklıklarına göre numaralara atıp bu oyunu oynayacaktır.

Yukarıda üzerinde harf bulunan taşları uygun numaralara attıktan sonra taşların üzerinde bulunan harflerden anlamlı bir kelime çıkacaktır. Aşağıdaki kutucuklara hangi harfler gelmelidir?

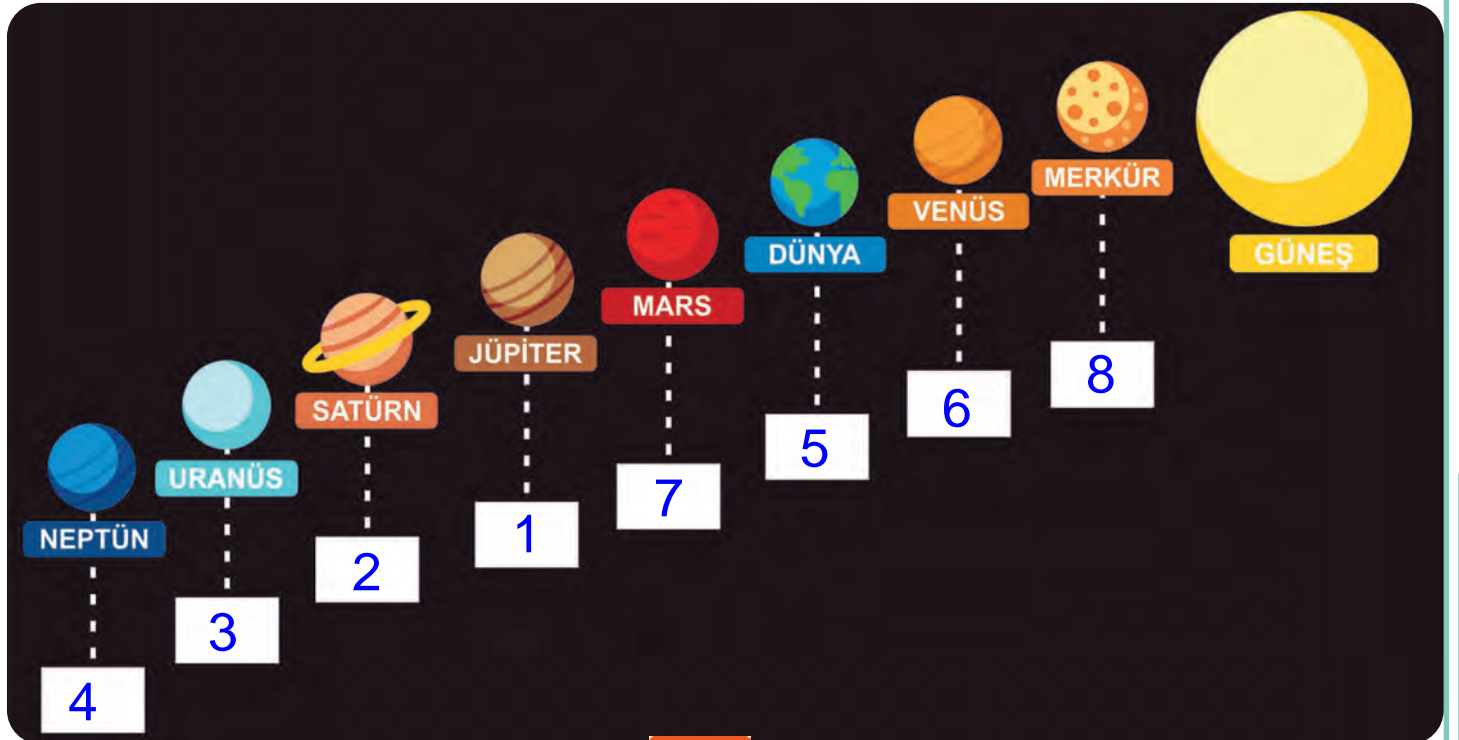

ETKİNLİK - 11

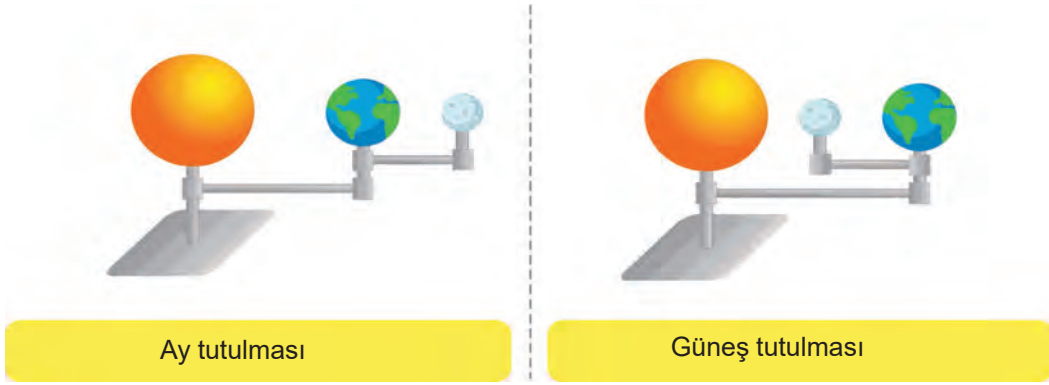
Atakan, Güneş'e uzaklıklarına göre sıralanmış gezegenleri büyükten küçüğe olacak şekilde sıralamak istemektedir.

Buna göre sıralama nasıl olmalıdır?

Cevap: Jüpiter 1, Satürn 2, Uranüs 3, Neptün 4, Dünya 5, Venüs 6, Mars 7, Merkür 8

ETKİNLİK - 12 Aşağıda verilen modellemelerin hangi tutulmayı temsil ettiğini altlarında bulunan boş kısımlara yazınız ve soruları cevaplayınız.

1- Dünyada hangi vakti (gece – gündüz) yaşayan insanlar tarafından gözlemlenir?

Güneş Tutulması
GÜNDÜZ

Ay Tutulması
GECE

2- Ay'ın hangi evresinde gözlemlenir?

Güneş Tutulması
YENİ AY

Ay Tutulması
DOLUNAY

3- Tutulma süresi (uzun – kısa) ne kadardır?

Güneş Tutulması
KISA

Ay Tutulması
UZUN

4- Tutulma sırasında gölge hangi gök cisminin üzerine düşer?

Güneş Tutulması
Ay'ın Gölgesi Dünya'ya

Ay Tutulması
Dünya'nın gölgesi Ay'a

Güneş ve Ay tutulmalarının benzer özelliklerini aşağıya yazınız.

- 1- Her iki olay da belirli sürelerde gerçekleşir.
- 2- Gerçekleşebilmesi için Güneş, Dünya ve Ay'ın aynı doğrultuda olmalı.
- 3- İki olay da ışığın doğrusal yayıldığını kanıtlar.
- 4- Gölge oluşumu ile gerçekleşir.

ETKİNLİK - 13 Aşağıda numaralandırılmış kutucuklarda gezegenler verilmiştir. Kutucuk numaralarını kullanarak aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

1)Dünya	2)Merkür	3)Mars	4)Neptün
5)Satürn	6)Jüpiter	7)Uranüs	8)Venüs

Verilen gezegenlerden;

1) Hangileri kendi eksenini etrafında doğudan batıya (saat yönünde) döner?

8

2) Hangilerinin uydusu yoktur?

2-8

3) Hangileri iç gezegendir?

1-2-3-8

4) Hangilerinin halkaları bulunmaz?

1-2-3-8

5) Hangileri gazsal gezegendir?

4-5-6-7

6) Hangileri dış gezegendir?

4-5-6-7

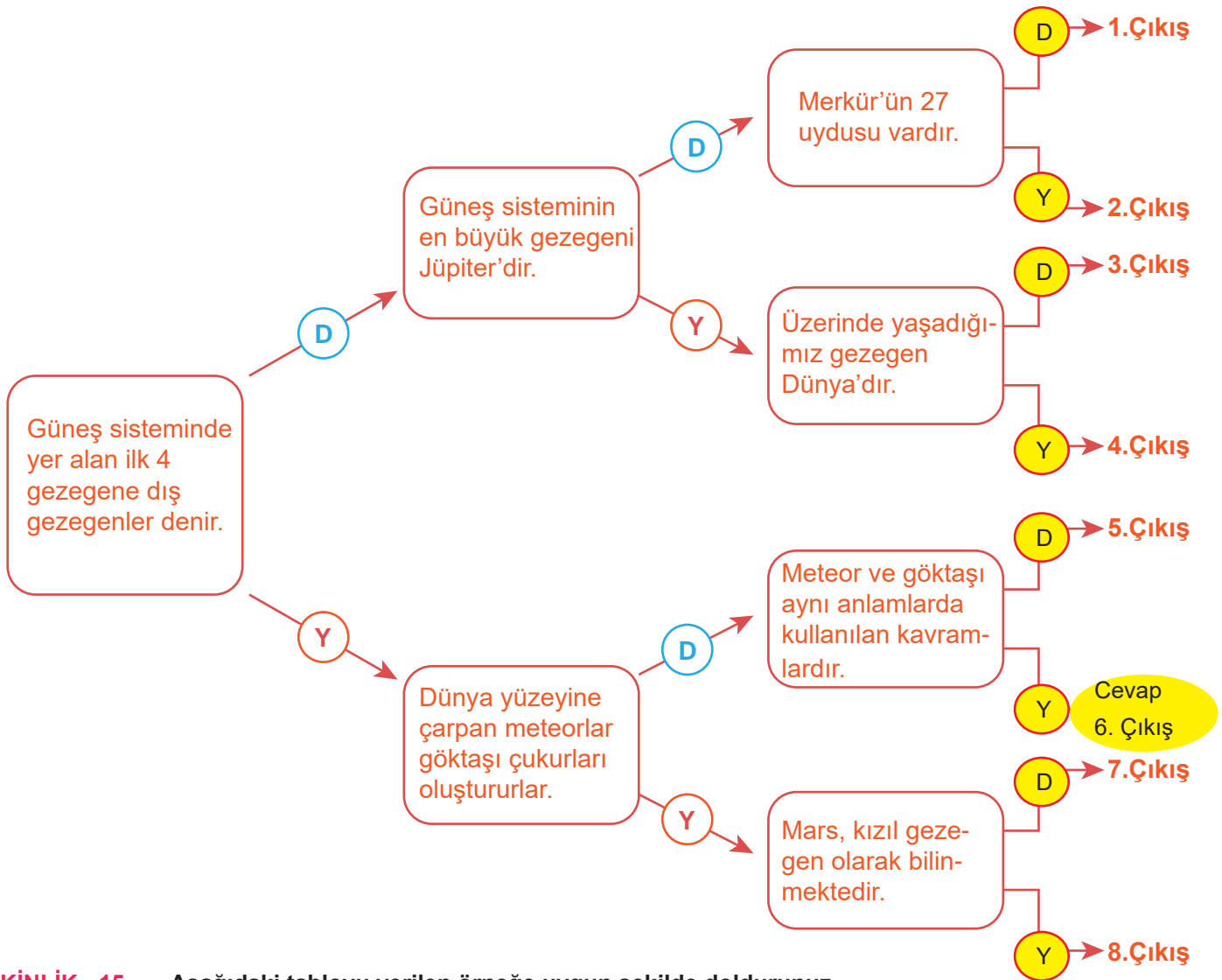
7) Hangilerinin uydusu bulunur?

1-3-4-5-6-7

8) Hangileri karasal gezegendir?

1-2-3-8

ETKİNLİK - 14 Aşağıdaki ifadeleri en soldaki ifadeden başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı bulunuz.

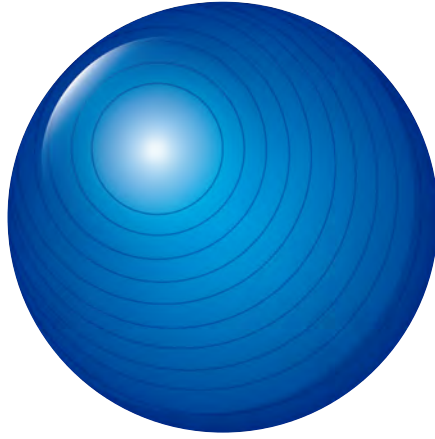
ETKİNLİK - 15 Aşağıdaki tabloyu verilen örneğe uygun şekilde doldurunuz.

	Mars	Neptün	Merkür	Satürn	Jüpiter	Dünya	Uranüs	Venüs
Karasal Gezegen	✓		✓			✓		✓
Gazsal Gezegen		✓		✓	✓		✓	
Büyüklik Sıralaması	7	4	8	2	1	5	3	6
Güneş'e Yakınlık Sıralaması	4	8	1	6	5	3	7	2

ETKİNLİK - 16 Aşağıda verilen Güneş,Dünya ve Ay'ı temsil eden topları kullanarak alttaki kutucuklara Güneş ve Ay tutulmasını çizin.

Beyzbol topu

Pilates topu

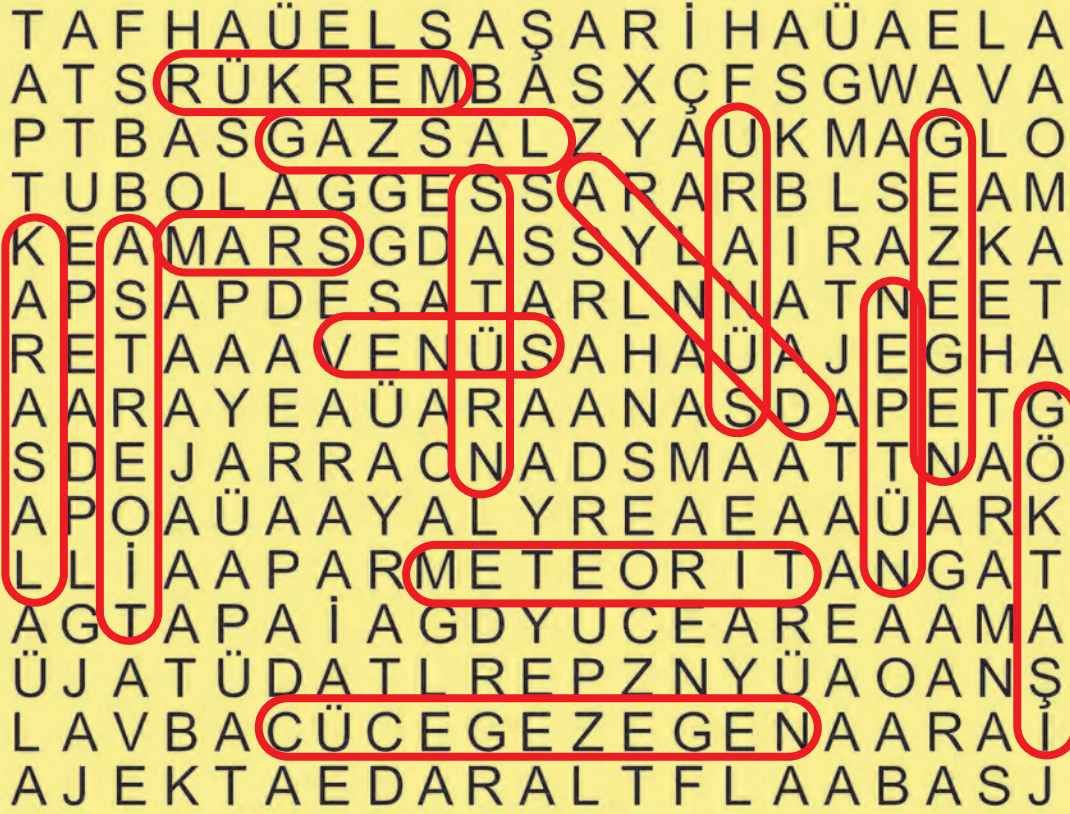

Futbol topu

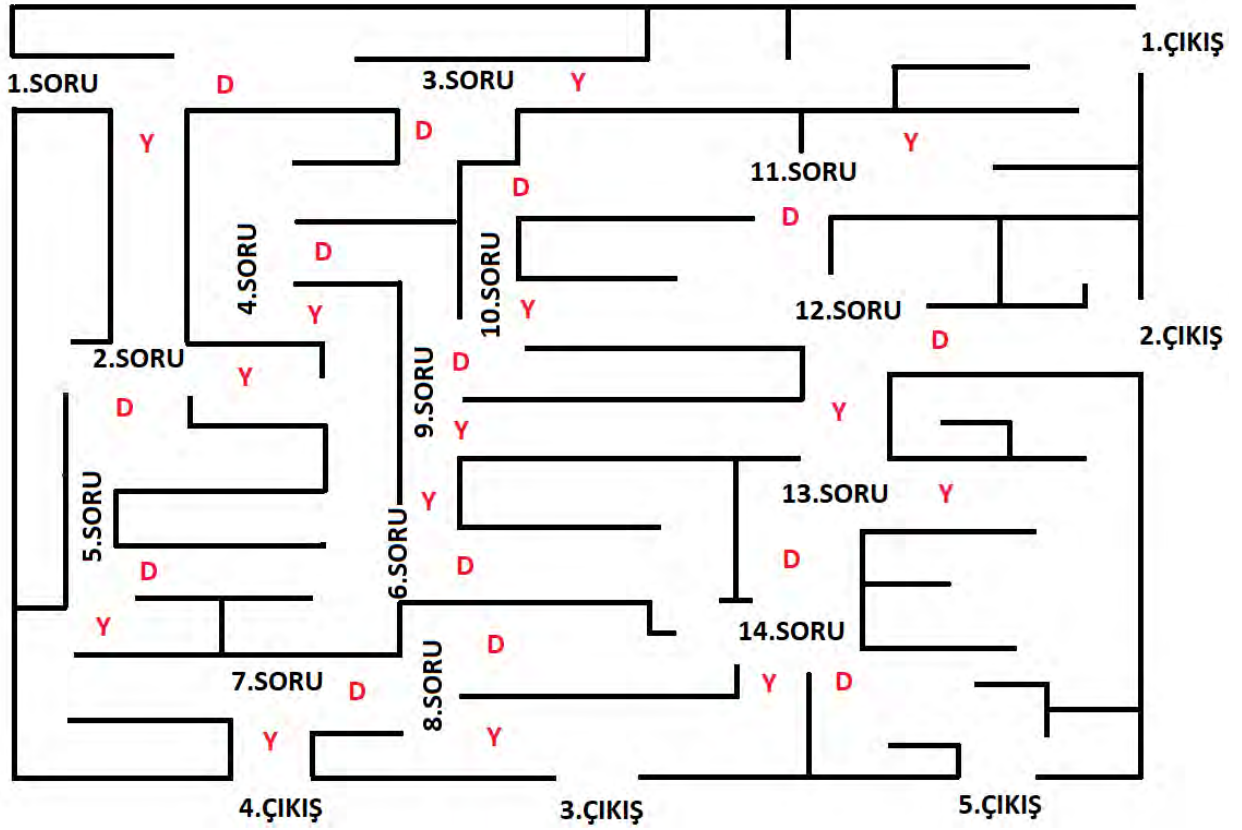
Güneş tutulmasını çizin.

Ay tutulmasını çizin.

ETKİNLİK - 17 Bulmacanın içinde gizlenmiş kelimeleri ipuçlarından yararlanılarak (Soldan sağa-sağdan sola, aşağıdan yukarı – yukarıdan aşağı, çapraz) bulalım.

- 1- Yapısındaki karbon gazları nedeni ile sıcaklığı çok yüksektir. = **VENÜS**
- 2- Mars ile Jüpiter arasındaki kaya ve metal parçalarıdır. = **ASTEROİT**
- 3- Uzayda bulunan gaz, toz ve ufak kaya parçalarıdır. = **METEORİT**
- 4- Uranüs'ün ikizi olarak bilinir. = **NEPTÜN**
- 5- Üzerinde yaşam olan gezegendir. = **DÜNYA**
- 6- Güneş sisteminin en küçük gezegendir. = **MERKÜR**
- 7- Kızıl Gezegen olarak bilinir. = **MARS**
- 8- Belirgin halkaları olan gezegendir. = **SATÜRN**
- 9- Dış gezegenlerin diğer adıdır. = **GAZSAL**
- 10- Güneş etrafında dolanan küresel gök cisimleridir. = **GEZEĞEN**
- 11- İç gezegenlerin diğer adıdır. = **KARASAL**
- 12- Pluton'un dahil edildiği sınıftır. = **CÜCE GEZEĞEN**
- 13- Yeryüzüne ulaşabilen meteorlardır. = **GÖKTAŞI**
- 14- Dönüşü yan yatmış bir varile benzeyen gezegendir. = **URANÜS**

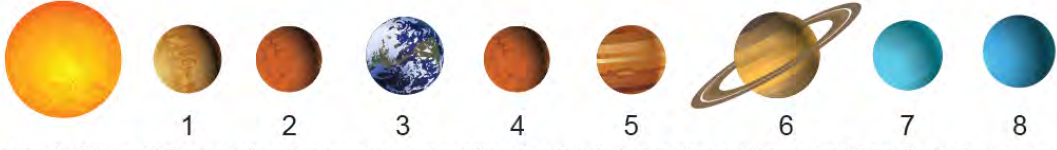

Yukarıdaki korsan bir labirente girecektir. Labirentte onu sorular beklemektedir. Soruları doğruysa “D”, yanlış ise “Y” yolunu seçerek ilerleyecektir. Seçimlerine göre karşısına gelen soruları cevaplayacak ve doğru çıkışa ulaşmaya çalışacaktır.

Korsan bütün soruları yanıtladıktan sonra hangi çıkıştan çıkarsa soruları doğru yanıtlamış olacaktır?

- (Y) 1- Güneş sistemi içinde uydular ve asteroitler bulunmaz.
- (D) 2- Güneş sisteminde bulunan en büyük gezegen Jüpiter’dir.
- (Y) 3- Güneş’e yakınlık olarak ilk 4 gezegen gazsal gezegen olarak adlandırılır.
- (Y) 4- Gazsal gezegenlerden sadece Satürn gezegeninin halkası vardır.
- (D) 5- Ay tutulması Dünya’nın gece yaşanan bölgelerinde gözlenebilir.
- (Y) 6- Asteroit Kuşağı Jüpiter ve Satürn gezegenleri arasında bulunur.
- (Y) 7- Güneş tutulmasını çıplak gözle izleyebiliriz.
- (Y) 8- Güneş tutulmasında Dünya, Ay ile Güneş arasındadır.
- (D) 9- Güneş tutulmasında Ay, Yeni Ay evresindedir.
- (D) 10- Ay tutulmasında Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.
- (D) 11- Ay tutulmasında Ay, Dolunay evresindedir.
- (Y) 12- Ay tutulması birkaç dakika gözlenebilen bir doğa olayıdır.
- (D) 13- Güneş sisteminin en küçük gezegeni Merkür gezegenidir.
- (D) 14- Güneş tutulması Dünya’nın sadece belirli bölgelerinden gözlemlenebilir.

ETKİNLİK - 19

Yukarıda Güneş Sistemimizde bulunan gezegenler Güneş'e yakınlıklarına göre sıralanmış ve 1'den 8'e kadar numaralandırılmışlardır.

Buna göre, aşağıda özellikleri verilen gezegenlerin numaralarını kutucuklara yazınız.

- Dünya'nın ikizi olarak bilinen ve Dünya'nın tersi yönünde dönen gezegendir.
- Güneş sisteminde Kızıl Gezegen olarak bilinen, soğuk ve fırtınaları olan gezegendir.
- Üzerinde yaşam olduğu bilinen, Güneş'e en yakın üçüncü gezegendir.
- Güneş'e en yakın ve kendi etrafında yavaş dönen gezegendir.
- Etrafında gaz, buz ve kaya parçalarından oluşan halkaları vardır. Güneş sistemimizin en büyük ikinci gezegenidir.
- Dönüşü yan yatmış bir varile benzeyen, teleskopla keşfedilen ilk gezegendir.
- Kendi etrafında dönüş süresi en kısa olan ve Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- Atmosferi zehirli gazlardan oluşan, Güneş sisteminin en soğuk gezegenidir.

2

4

3

1

6

7

5

8

ETKİNLİK - 20
rek işaretleme

Aşağıdaki tabloda verilen özelliklerin Ay tutulması ya da Güneş tutulması olduğuna karar vererek işaretleme (✓) yapınız.

Özellik	Ay tutulması	Güneş tutulması
Ay, Dünya ile Güneş arasındadır.		✓
Dünya, Güneş ile Ay arasındadır.	✓	
Birkaç saat gözlenebilir.	✓	
Birkaç dakikalığına gözlenebilir.		✓
Daha geniş bir alanda gözlenebilir.	✓	
Daha dar bir alanda gözlenebilir.		✓
Ay'ın yeni ay evresinde meydana gelir.		✓
Ay'ın dolunay evresinde meydana gelir.	✓	
Ay, Güneş ışınlarının Dünya'ya ulaşmasını engeller.		✓
Dünya, Güneş ışınlarının Ay'a ulaşmasını engeller.	✓	
Gündüz yaşanan bölgelerde gözlenir.		✓
Gece yaşanan bölgelerde gözlenir.	✓	
Koruyucu ekipman kullanmaya gerek duyulmaz.	✓	
Koruyucu ekipman kullanılarak izlenir.		✓

ETKİNLİK - 21

Aşağıdaki kutucuklarda verilen gezegen özelliklerini yanlarında bulunan harfleri kullanarak gezegen isimleri ile karşılaştırınız.

A

Güneş'e en uzak gezegen olup, Voyager 2 uzay aracı tarafından ziyaret edilmiştir.

B

MERKÜR

B

En küçük gezegendir ve adını Roma tanrısından almıştır.

G

DÜNYA

C

Zehirli gazlardan oluşmuş atmosferi vardır ve büyüklük bakımından 3. sırada yer alır.

C

URANÜS

D

En parlak gezegendir, halka arsında "Çoban Yıldızı" olarak adlandırılır.

E

MARS

E

Toprağın yapısında bulunan demiroksitten dolayı kırmızı renklidir ve iki uydusu vardır.

F

JÜPİTER

F

Gezegenler arasında en kısa günün yaşandığı gezegendir. Aynı zamanda çap ve kütle bakımından da en büyük gezegendir.

D

VENÜS

G

Tek uydusu vardır. Üzerinde yaşam olan tek gezegendir.

A

NEPTÜN

ETKİNLİK - 22 Aşağıdaki gezegen kartlarından özellikleri verilen gezegenlerin isimlerini üstteki boşluklara yazınız. 1-Mars 2-Uranüs 3-Merkür 4-Dünya 5-Neptün 6-Jüpiter 7-Venüs 8-Satürn

Mars

Güneşe yakınlık bakımından 4. gezegendir. **Kızıl Gezegen** olarak da bilinir. Çok ince bir atmosferi bulunmaktadır. 2 uydusu vardır.

Uranüs

Büyüklik sıralamasında 3. gezegendir. Kendi yörüngesinde yan yatmış bir varil gibi dönerek ilerler.

Merkür

Güneşe en yakın gezegendir. Kendi etrafında çok yavaş döndüğü için gece-gündüz arasındaki sıcaklık farkı fazladır.

Dünya

Üzerinde yaşam olan tek gezegendir. Mavi gezegen olarak da bilinir.

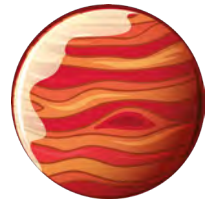
Neptün

Güneşe yakınlık bakımından 8. gezegendir. Açık mavi renklidir. 13 uydusu vardır.

Jüpiter

Güneş sisteminin en büyük gezegenidir. 67 doğal uydusu vardır.

Venüs

Dünyanın ikizi olarak da bilinir. Dünya ile yaklaşık olarak aynı büyüklüktedir. Diğer adı **Çoban Yıldızı**'dır.

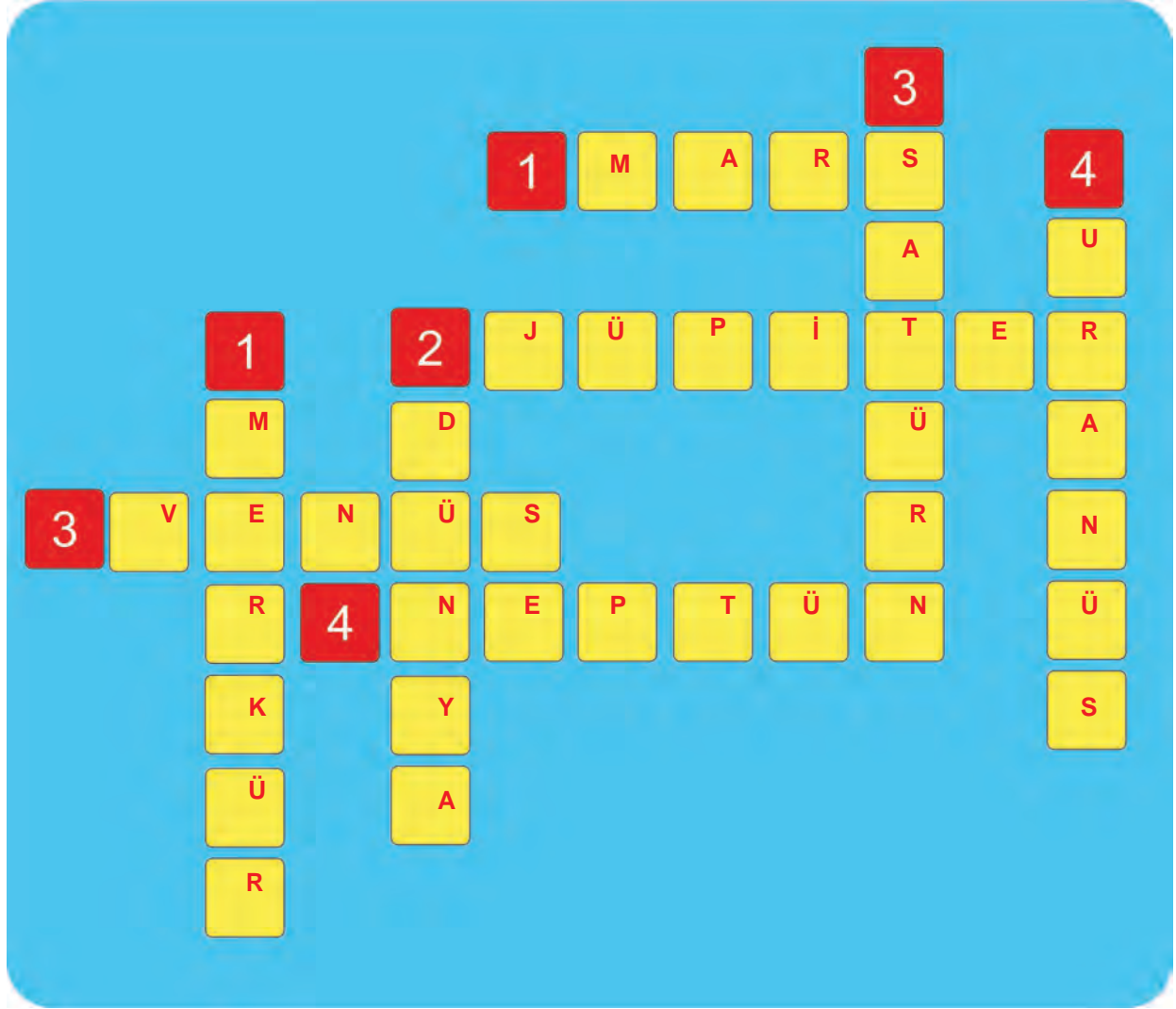
Satürn

Güneş sisteminin en büyük 2. gezegenidir. 7 adet halkası vardır. Sıcaklığı çok düşüktür.

ETKİNLİK - 23

Aşağıdaki bulmacayı verilen ipuçları doğrultusunda doldurunuz.

Soldan Sağa:

- 1- Kızıl Gezegen adıyla bilinir.
- 2- Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- 3- Halk arasında diğer adı Çoban Yıldızı'dır
- 4- En uzak gezegendir.

Yukarıdan Aşağıya:

- 1- Güneşe en yakın gezegendir.
- 2- İçinde yaşam olan tek gezegendir.
- 3- Belirgin bir halkası vardır.
- 4- Dönüşü yan yatmış bir varile benzetilebilir.

ETKİNLİK - 24

Aşağıda verilen soruların cevaplarını altındaki boşluklara numaralandırarak yazınız.

1 Mars	2 İç Gezegen	3 Jüpiter	4 Neptün
5 Dış Gezegen	6 Asteroit	7 Uydu	8 Halka
9 Merkür	10 Dünya	11 Uranüs	12 Meteorit
13 Göktaşı	14 Venüs	15 Meteor	16 Satürn

1- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri Güneş Sisteminde bulunan gezegenlerdir?

1,3,4,9,10,11,14,16

2- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri karasal gezegenlerdir?

1,9,10,14

3- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri gazsal gezegenlerdir?

3,4,11,16

4- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri uydusu olmayan gezegenlerdir?

9,14

5- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri gezegen dışında bir gök cisimidir?

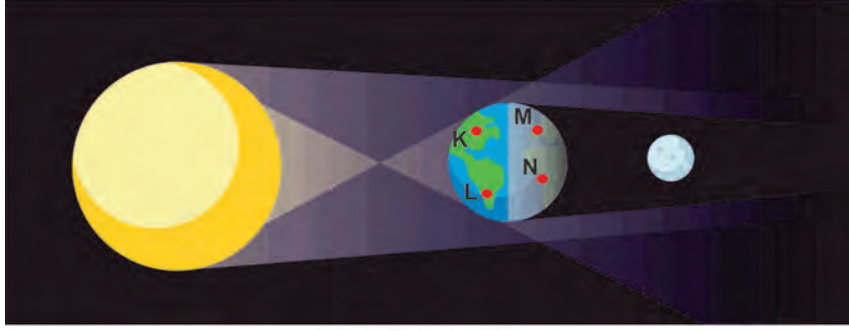
6,7,12,13,15

6- Yukarıdaki kutucuklardan hangileri uydusu olan gezegenlerdir?

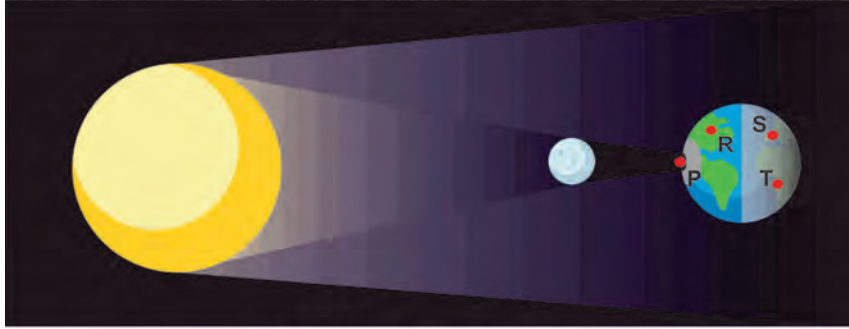
1,3,4,10,11,16

7- Yukarıdaki kutucukların hangileri halkalı gezegendir?

3,4,11,16

Ay Tutulması

Güneş Tutulması

Yukarıdaki Ay tutulması görselinde K,L,M ve N şehirlerinin hangilerinde Ay tutulması gözlemlenebilir?

M ve N

Yukarıdaki Güneş tutulması görselinde P,R,T ve S şehirlerinin hangilerinde Güneş tutulması gözlemlenebilir?

P

Ay tutulması sırasında Ay hangi evrededir?

Dolunay

Güneş tutulması sırasında Ay hangi evrededir?

Yeniay

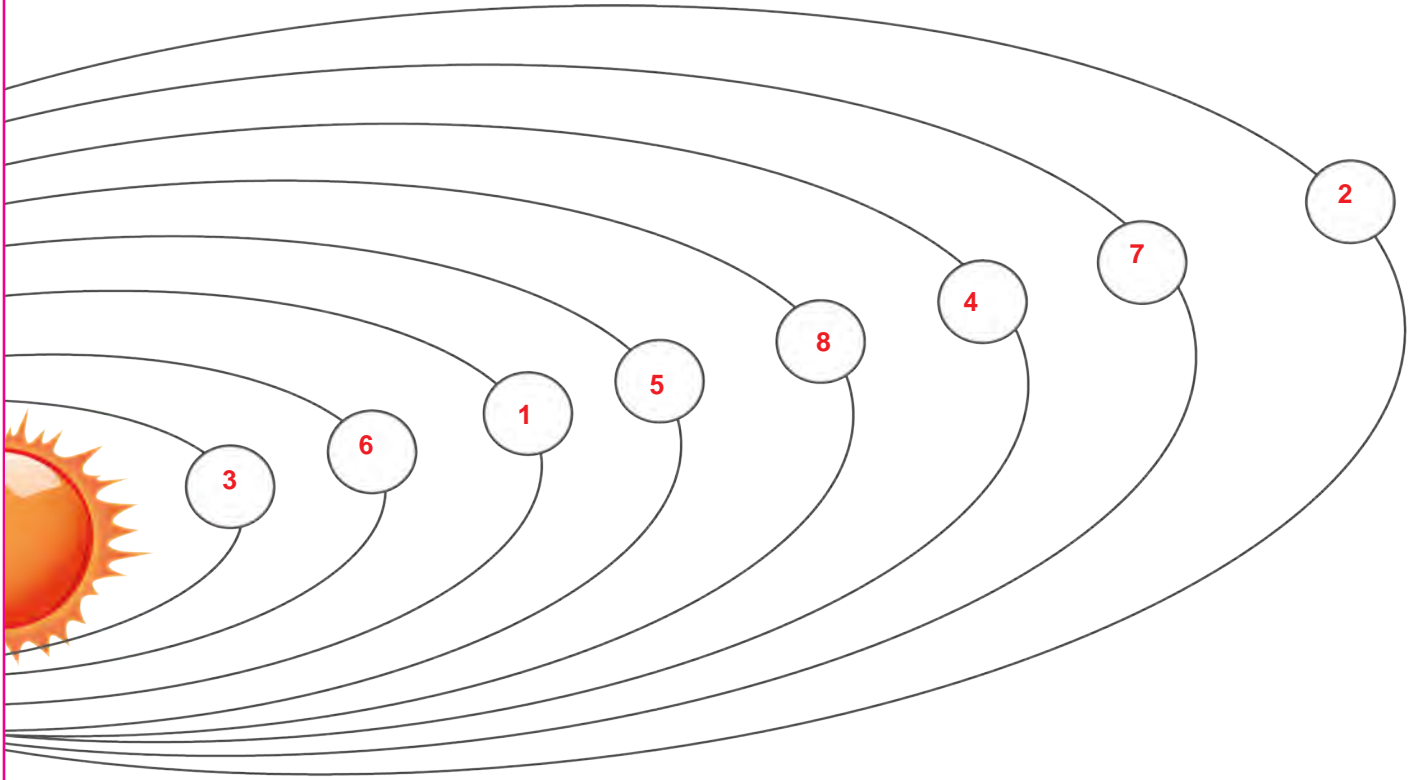
ETKİNLİK - 26
tirmiştir.

Özlem öğretmen beyaz ışığı oluşturan renkleri öğretirken aşağıdaki gibi bir kod sistemi geliştirmiştir.

K	ırmızı
A	
T	turuncu
S	arı
A	
Y	esil
A	
M	avi
A	
M	or

Bu örnekten yola çıkarak siz de gezegenlerin baş harflerin kullanarak Güneş'e olan yakınlıklarının sırasıyla öğrenmeyi kolaylaştıran bir kod sistemi geliştiriniz.

Dünya

1

Neptün

2

Merkür

3

Satürn

4

Mars

5

Venüs

6

Uranüs

7

Jüpiter

8

Şekilde numaralandırılmış gezegenleri güneş sistemine verilen örneğe uygun şekilde yerleştiriniz.

ETKİNLİK - 28 Aşağıdaki boşlukları verilen kelimeleri kullanarak uygun şekilde doldurunuz.

- 1) Güneşe en yakın gezegen **Merkür** dür.
- 2) **Mars** ile **Jüpiter** arasında asteroit kuşağı bulunur.
- 3) Atmosfere girip yeryüzüne ulaşabilen meteorlara **Göktaşı** denir.
- 4) Güneş'in ve etrafında dolanan gök cisimlerinin oluşturduğu gök cisimleri topluluğuna **Güneş Sistemi** denir.
- 5) Güneş sisteminin en büyük gezegeni **Jüpiter** dir.
- 6) **Dünya** karasal gezegenleri en büyüğüdür.
- 7) Güneş'in bir kısmının görünmediği tutulma türüne **Parçalı Güneş Tutulması** denir.
- 8) Güneş tutulması esnasında Ay **Yeniay** evresindedir.
- 9) Ay tutulmasının her ay gerçekleşmemesinin sebebi Ay yörüngesinin **eğik** olmasıdır.
- 10) Ay tutulması esnasında Ay **Dünya** gölgesinde kalır.

Konu Kavrama
Testi -1

1. C
2. D
3. C
4. A
5. A
6. D
7. B
8. D
9. C
10. A
11. A
12. D
13. B
14. D
15. D
16. A
17. C
18. B
19. D

Konu Kavrama
Testi -2

1. C
2. D
3. D
4. C
5. D
6. B
7. A
8. B
9. D
10. C
11. B
12. D
13. D
14. A
15. A
16. B
17. B
18. D
19. A

6.SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

FEN BİLİMLERİ

Bu kitapçık KAYSERİ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

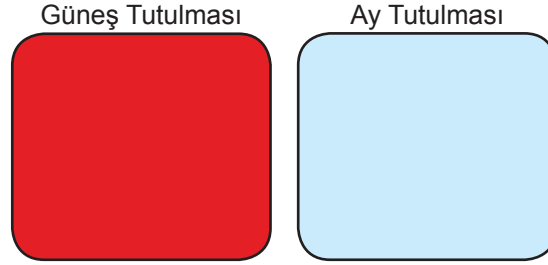

ETKİNLİK - 1

Aşağıda Güneş ve Ay tutulmalarına ait bazı özellikler sıralanmıştır.

Bu özelliklerden Güneş tutulmasına ait olanları kırmızı kutuya, Ay tutulmasına ait olanları mavi kutuya yerleştiriniz.

- A) Belirli aralıklarla gerçekleşen doğa olayıdır.
- B) Işığın doğrusal yolla yayıldığıнын işaretidir.
- C) Gece gerçekleşir.
- D) Gündüz gerçekleşir.
- E) Ay'ın evrelerinden yeni ay evresinde gerçekleşir.
- F) Ay'ın evrelerinden dolunay evresinde gerçekleşir.
- G) Ay, Dünya'dan görülmez.
- H) Ay, Güneş ve Dünya'nın arasındadır.
- I) Gölge olayıdır.

ETKİNLİK - 2

Bazı geometrik cisimlerin, hangi gök cismini temsil ettiği aşağıda verilmiştir.

Orta büyüklükte bir yıldızdır. Yayıdığı ışık şiddeti fazla olduğundan çıplak gözle bakmak sakıncalıdır.

Hem kendi etrafında dönen hem de Güneş etrafında dolanan bu gök cismi Güneş'e en yakın 3. gezegendir.

Dünya'nın tek doğal uydusudur. Yüzeyinde krater adı verilen dev çukurlar bulunur.

Bu bilgilerden yola çıkarak Güneş ve Ay tutulmasını modellemek için geometrik cisimleri doğru şekilde sıralayınız.

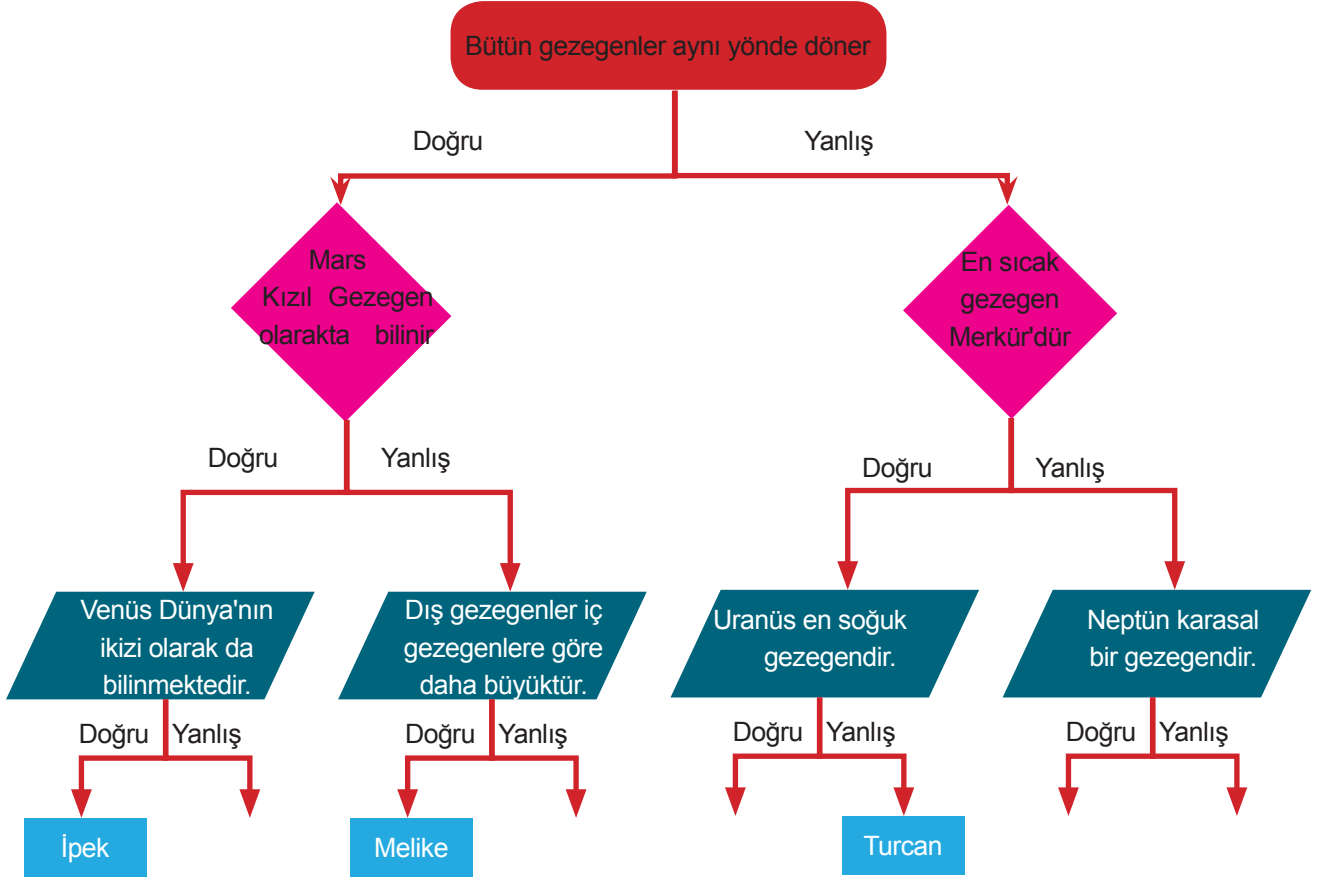
Güneş Tutulması

Ay Tutulması

Cevap:

ETKİNLİK - 3

Aşağıdaki akış şemasında öğrenciler, her doğru için 10 puan alırken, her yanlış için 5 puan kaybetmektedir.

İpek, Melike ve Turcan şeklindeki çıkışlara ulaşmışlardır.

Buna göre İpek, Melike ve Turcan'ın aldıkları puanları aşağıdaki boşluklara yazınız.

İpek	→	puan
Melike	→	puan
Turcan	→	puan

ETKİNLİK - 4

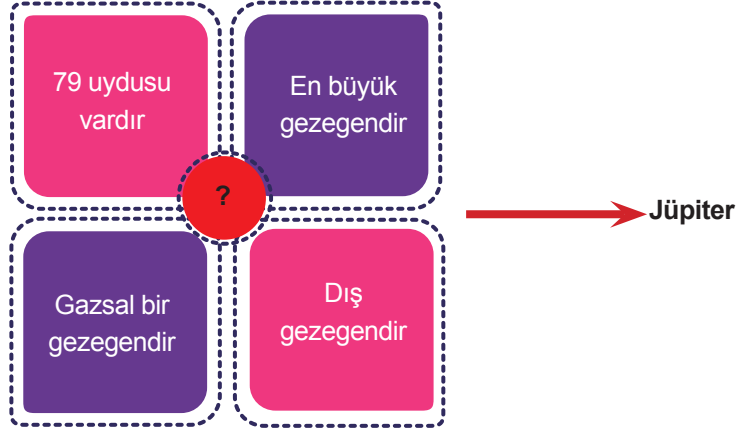
Aşağıda verilen tanımlarla kavramları eşleştiriniz?

1- Bir yıldızın etrafında dönen büyük gök cisimleridir.	A- Uydu
2-Güneş etrafında dolarken kendi eksenini etrafında da dönebilen gezegenlere benzeyen gök cisimleridir.	B- Gök taşı
3- Gezegen çevresinde belirli yörüngede dolanan küçük gök cisimleridir.	C- Gezegen
4- Dünya atmosferinde yanarak tükenmeyip yeryüzüne ulaşan meteor parçalarıdır.	D- Asteroit

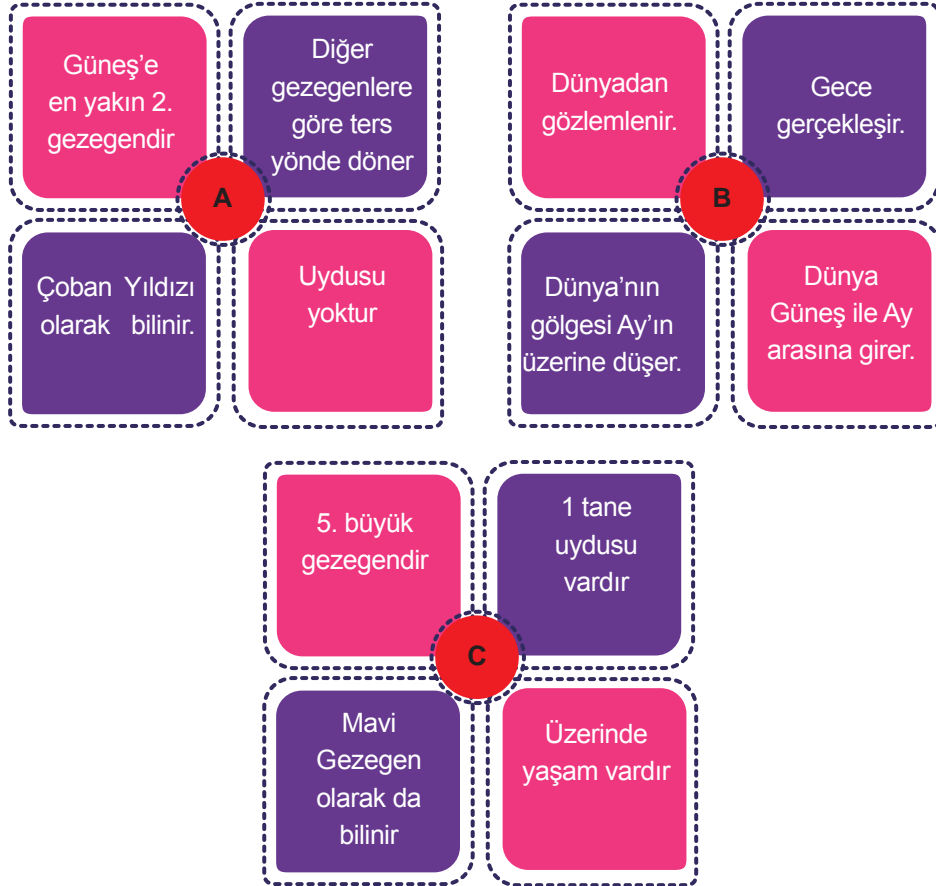
ETKİNLİK - 5

Can, "Güneş sistemi ve tutulmalar" ünitesinin daha iyi anlaşılması için bir bilgisayar oyunu tasarlıyor. Oyunda kavramlarla ilgili özellikler yazılınca hangi kavram olduğu ortaya çıkıyor.

Örnek

Oyuna göre;

A, B ve C harfleri yerine gelmesi gereken kavramları aşağıda belirtilen yerlere yazınız.

A →

B →

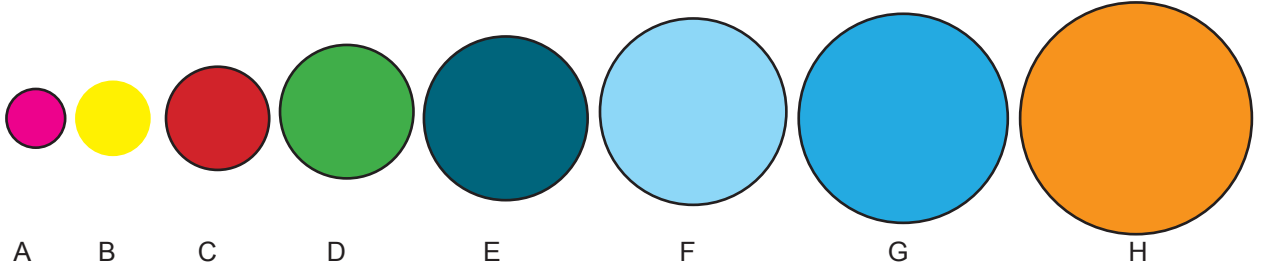
C →

ETKİNLİK - 6

Aşağıda verilen cümlelerde parantez içine alınan kelimelerden uygun olanı kutu içine yazınız.

- A) tutulmasını çıplak gözle izlemek göz sağlığını olumsuz etkilemez. (Ay / Güneş)
- B) Güneş tutulması Ay'ın evresinde gerçekleşir. (dolunay / yeni ay)
- C) Ay tutulması gözlemlenen bir gök olayıdır. (gündüz / gece)
- D) Ay tutulması Ay'ın evresinde gerçekleşir. (dolunay / yeni ay)
- E) Güneş tutulması gözlemlenen bir gök olayıdır. (gündüz / gece)
- F) Ay tutulmasında Dünya'nın gölgesi içine girer ve görünmez olur. (ay / güneş)

ETKİNLİK - 7

Yukarıda küçükten büyüğe doğru sıralanan gezegenler modellenmiştir. Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Hangileri karasal gezegendir?

.....

2. Hangileri gazsal gezegendir?

.....

3. Hangilerinin uydusu yoktur?

.....

4. Hangilerinin halkası vardır?

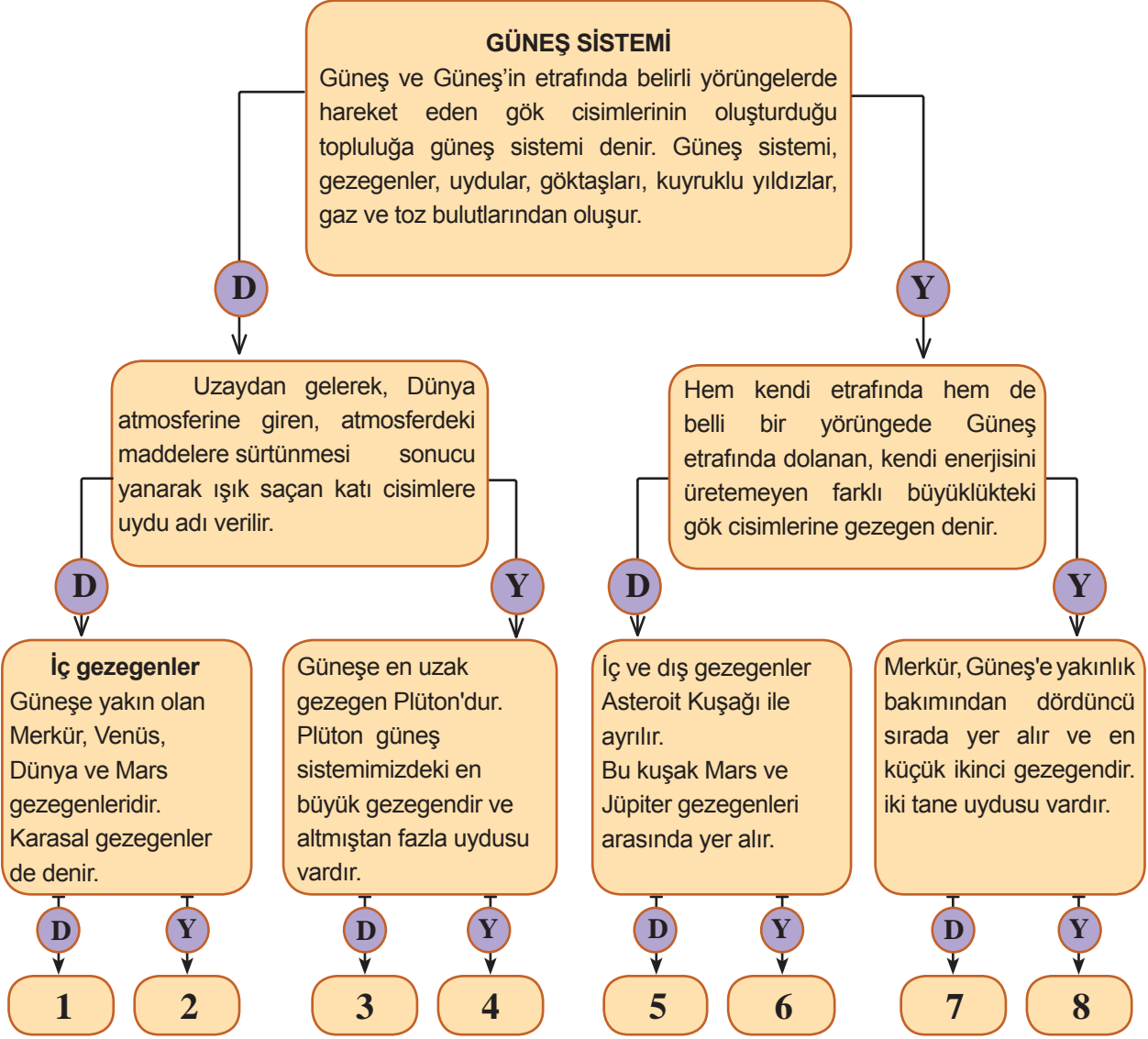
.....

5. Asteroit Kuşağı hangi gezegenler arasından geçer?

.....

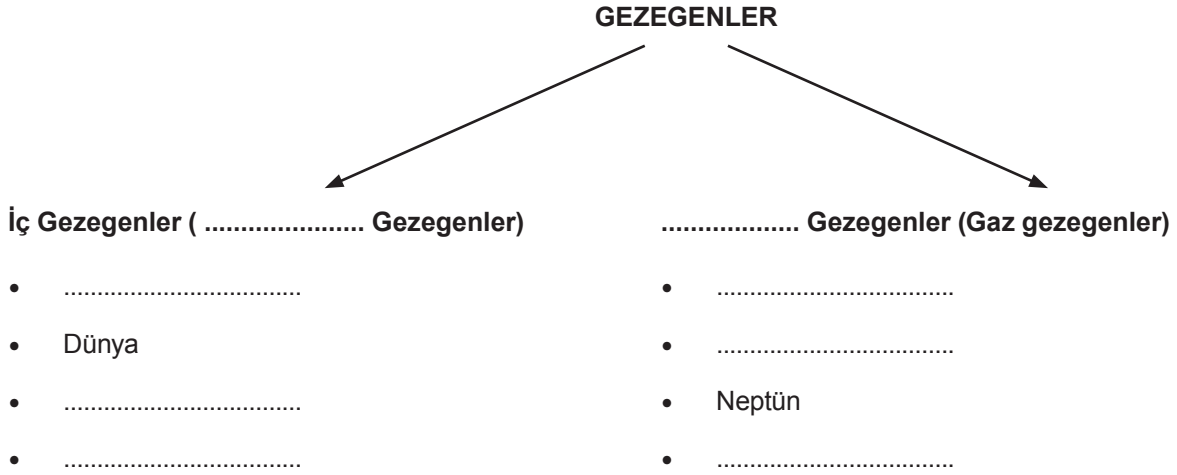
ETKİNLİK - 8

"Güneş sistemi" konusu ile ilgili aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki ifadelerin bazıları doğru bazıları yanlıştır. İlk kutudan başlayarak soruların doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek yönlendirici okları takip ediniz. Son olarak ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

ETKİNLİK - 9

Aşağıda verilen kavram haritasındaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz?

ETKİNLİK - 10

Aşağıda verilen gezegenleri özellikleriyle eşleştiriniz.

Gezegen	Özellik	Eşleştirme
a.Venüs	1.Büyük kırmızı lekesi vardır.	____
b.Dünya	2.Çoban Yıldızı da denir.	____
c.Jüpiter	3.Halkalarıyla ünlüdür	____
d.Satürn	4.En küçük gezegendir.	____
e.Merkür	5.Bir tane uydusu vardır	____
f.Neptün	6.Güneş'e en uzak gezegendir	____
g.Uranüs	7.Kızıl Gezegen de denir	____
h.Mars	8.Yörüngesinde yuvarlanan bir varil gibi döner.	____

ETKİNLİK - 11

KENDİ TABUNU KENDİN YAP

Üzerinde anlatılacak bir kelime ve bu kelimeyi anlatırken kullanılması yasaklı olan kelimelerin yazılı olduğu kartlarla oynanan bir oyundur. İki takım halinde oynanan tabuda oyuncular eşit bir şekilde iki gruba ayrılır. Takımda seçilen anlatıcı seçtiği karttaki kelimeyi yasaklı kelimeleri kullanmadan takım arkadaşlarına anlatır.

Dünya	→ Anlatılacak kelime
Ay Mavi Gezegen Atmosfer	→ Kullanılması yasak kelimeler

Verilen örnekten yola çıkarak aşağıda anlatılacak kelimenin yazılı olduğu katlara uygun yasaklı kelimeler yazarak tabu kağıtları oluşturunuz.

Merkür

Satürn

Uranüs

Jüpiter

Karasal Gezegen

Mars

Güneş Tutulması

Neptün

Gazsal Gezegen

ETKİNLİK - 12

Güneş ve Ay tutulmaları için verilen bilgiler doğruysa “D”, yanlışsa “Y” yazarak tabloyu doldurunuz.

Ay Tutulması

Güneş Tutulması

	Gece vakti gözlemlenir.		Gündüz vakti gözlemlenir.
	Her ay bir kere gözlemlenir.		Dünya'nın tamamında görülmez.
	Ay'ın dolunay evresinde gerçekleşir		Ay'ın yeni ay evresinde gözlemlenir.

ETKİNLİK - 13

Aşağıdaki ifadeler doğru ise ifadelerin başına ‘D’ , yanlış ise başına ‘Y’ yazınız.

1. (.....) Güneş sistemindeki en büyük 2.gezegen Uranüs'tür.
2. (.....) Dünya, karasal gezegenlerin en küçüğüdür.
3. (.....) Dış gezegenler, iç gezegenlerden büyüktür.
4. (.....) Halk arasında Çoban Yıldızı olarak bilinen gezegen Venüs'tür.
5. (.....) Güneş sisteminde Güneş'in etrafında dolanan 8 gezegen vardır.
6. (.....) Asteroit Kuşağı, Mars ile Jüpiter arasında bulunur.
7. (.....) Jüpiter, Güneş'e en yakın 2. gezegendir.
8. (.....) Mars, kızıl gezegen olarak da bilinir.
9. (.....) Karasal gezegenlerin halkası vardır.
10. (.....) Güneş'e yakınlık bakımından 5.sırada yer alan gezegen, Neptün'dür.
11. (.....) İç gezegenler, gazsal yapıya sahiptir.
12. (.....) Gezegenler, büyüklüklerine göre sıralanırsa Dünya, Venüs'ten önce gelir.
13. (.....) Gezegenler, küresel bir şekle sahiptir.
14. (.....) Güneş sistemindeki en soğuk gezegen Merkür'dür.
15. (.....) Asteroit Kuşağından sonra gelen gezegenler karasal yapıdadır.
16. (.....) Uranüs gezegeni, yuvarlanan bir varil gibi hareket eder.
17. (.....) Dikkat çekici halkaları olan gezegen, Satürn'dür.
18. (.....) Dünya'nın ikizi olarak bilinen gezegen Mars'tır.
19. (.....) Venüs, diğer gezegenlere göre ters yönde döner.
20. (.....) Gezegenler, etrafına ısı ve ışık yayar.

ETKİNLİK - 14

Soruların yanıtlarını aşağıdaki karışık harflerin arasında bulup çözümlünüz. Bütün yanıtları bulduktan sonra artan harflerle şifreyi oluşturunuz.

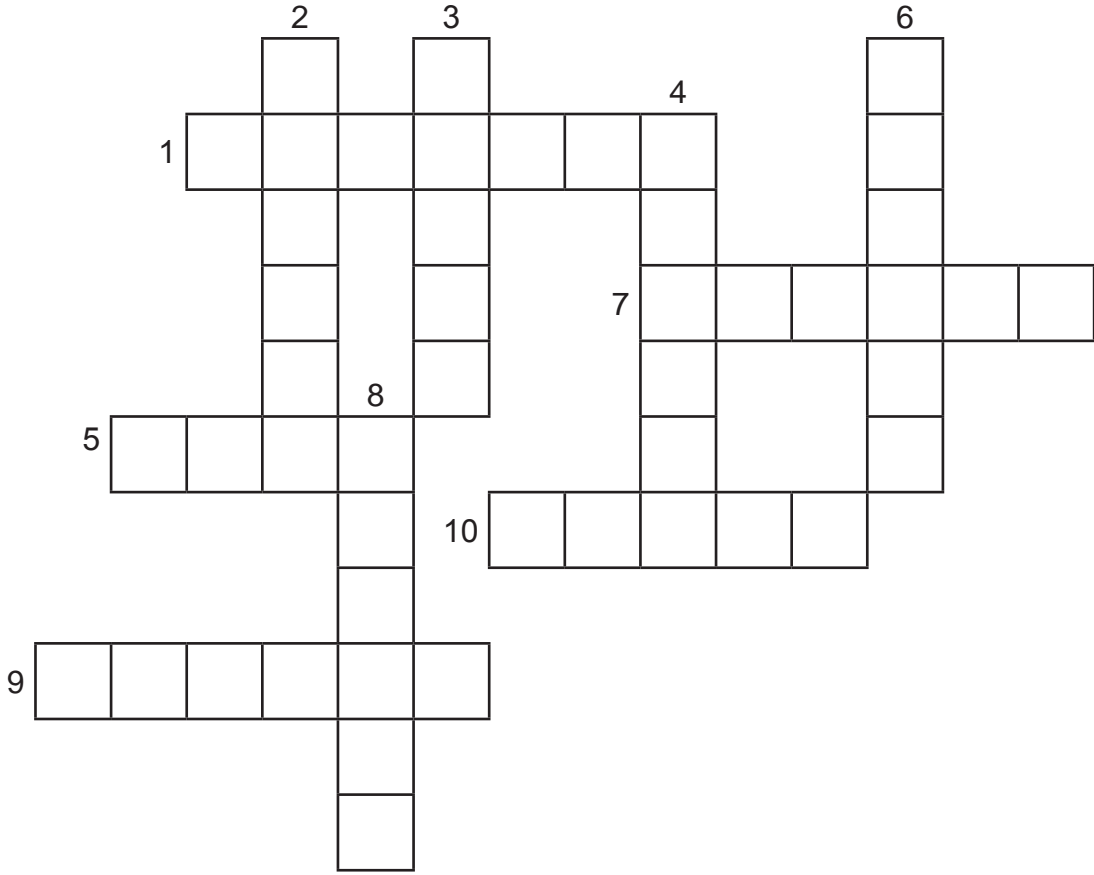
T	V	E	N	Ü	S	E	M	A	R	S
T	M	İ	E	C	Ü	C	E	Z	G	A
İ	J	Ü	P	İ	T	E	R	E	Ö	T
O	T	İ	T	A	N	L	K	L	K	Ü
R	E	D	Ü	N	Y	A	Ü	R	T	R
E	H	A	N	Y	A	T	R	K	A	N
T	U	R	T	A	G	Ü	N	E	Ş	R
S	A	U	R	A	N	Ü	S	I	I	R
A	Y	T	U	T	U	L	M	A	S	I

1. Dünya'nın ısı ve ışık kaynağı olan yıldız.
2. Dünya'nın Güneş ile Ay'ın arasına girmesi sonucu oluşan doğa olayı.
3. Dünya'nın uydusu.
4. Halkası olan gezegen.
5. Yan yatmış bir varil gibi döner.
6. Kızıl Gezegen olarak bilinir.
7. En küçük gezegen.
8. En büyük gezegen.
9. Yaşam olan gezegen.
10. En sıcak gezegen.
11. Güneş'e en uzak gezegen.
12. Dünya atmosferine girerek yeryüzüne ulaşabilen meteorlardır.
13. Gezegenimsi gök cisimleri.
14. Satürn'ün en büyük uydusunun adı
15. Plüton nasıl bir gezegen olarak adlandırılır ?

ŞİFRE:

ETKİNLİK - 15

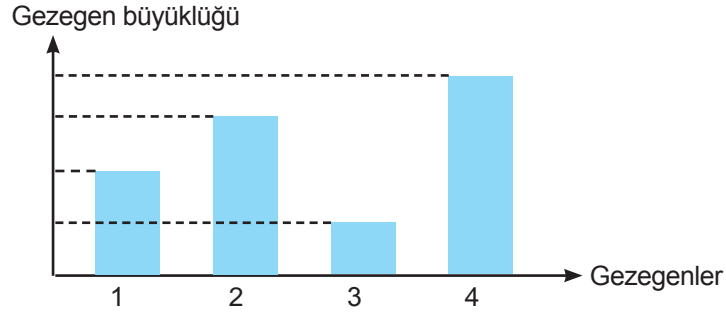
Aşağıda verilen bulmacayı, bulmaca altında yer alan soruları cevaplayarak çözünüz.

1. Isı ve ışık kaynağı değildir. Yıldızlardan aldıkları ışığı yansıtırlar.
2. Güneş sistemindeki en küçük gezegen.
3. Dünya'nın ikizi olarak bilinen gezegen.
4. Halkası olan gezegen.
5. Güneş'e en uzak gezegen.
6. Güneş sistemindeki en büyük gezegen.
7. 2006 yılında Uluslararası Astronomi Birliği'nin belirlediği bazı kriterlere göre gezegen sınıfından çıkartılarak, cüce gezegen olarak adlandırılan gök cismi.
8. Çok sayıda uyduya sahip olan gezegendir. En büyük uydusu Titan'dır.
9. Güneş'e yakınlık bakımından 7. sırada yer alan gezegen.
10. Tek sahip olduğu uydu, "Ay" olan gezegen.

Konu Kavrama Testi - 1

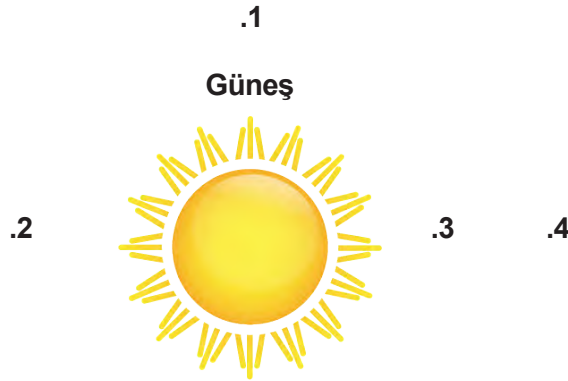
1. Güneş sisteminde bulunan gezegenlerden sırası ile seçilen dört gezegenin büyüklükleri dikkate alınarak aşağıdaki grafik çiziliyor.

Buna göre seçilen bu dört gezegen aşağıdakilerden hangisi gibi olamaz?

	1	2	3	4
A)	Venüs	Neptün	Merkür	Jüpiter
B)	Uranüs	Neptün	Dünya	Satürn
C)	Dünya	Uranüs	Mars	Jüpiter
D)	Venüs	Uranüs	Mars	Satürn

2. Mesut, Dünya ve Ay modellerini görselde verilen numaralara uygun şekilde yerleştirerek Ay ve Güneş tutulmalarını göstermek istiyor.

Buna göre Mesut amacına ulaşmak için Dünya ve Ay modellerini aşağıdakilerden hangisi gibi yerleştirmelidir?

Güneş Tutulması	Ay Tutulması
A) Ay→1 Dünya→3	Ay→3 Dünya→1
B) Ay→4 Dünya→3	Ay→3 Dünya→4
C) Ay→3 Dünya→4	Ay→4 Dünya→3
D) Ay→3 Dünya→4	Ay→2 Dünya→3

3. Şeyda seçtiği bir gezegen ile ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir.

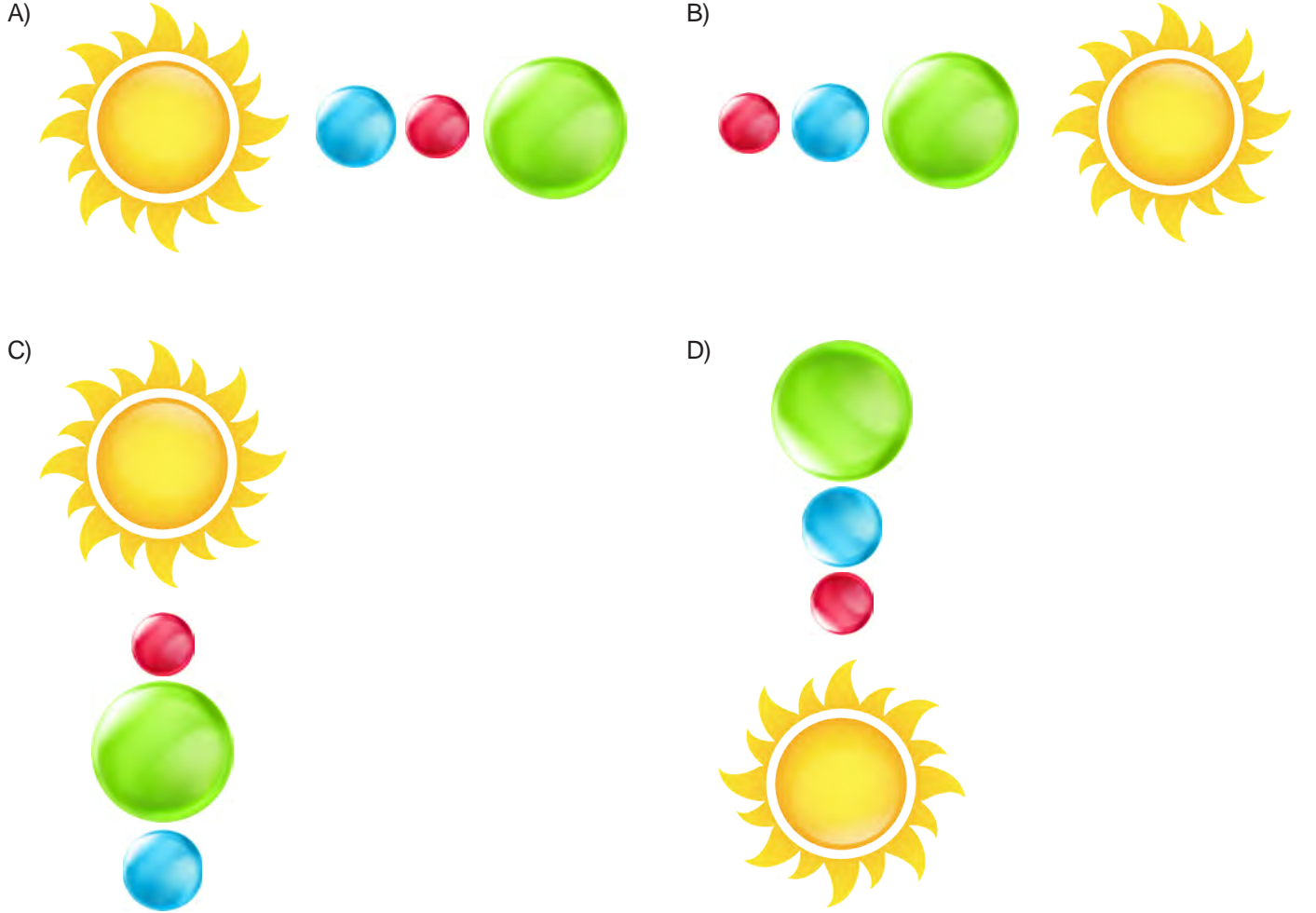
- I. Bu gezegene en yakın gezegenlerden biri büyüklük sıralamasında ikinci sıradadır.
- II. Halkası vardır ama görünmemektedir.
- III. Bu gezegene en yakın gezegenlerden biri Güneş'e en uzak karasal gezegendir.

Buna göre Şeyda'nın hakkında bilgi verdiği gezegen aşağıdakilerden hangisidir?

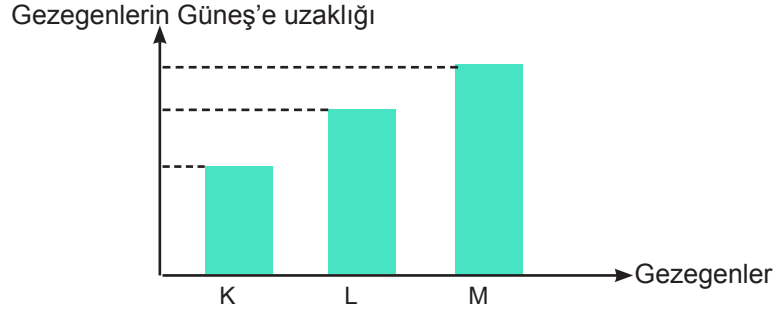
- A) Mars B) Satürn C) Uranüs D) Jüpiter

4. Yalım gezegenlerin Güneş'e olan uzaklıkları ve büyüklüklerini dikkate alarak bir model hazırlayacaktır. Bu modelde mavi, kırmızı ve yeşil küreler sırasıyla Dünya, Mars ve Jüpiter gezegenlerini temsil edecektir.

Buna göre Yalım aşağıdakilerden hangisini hazırlarsa doğru bir model yapmış olur?

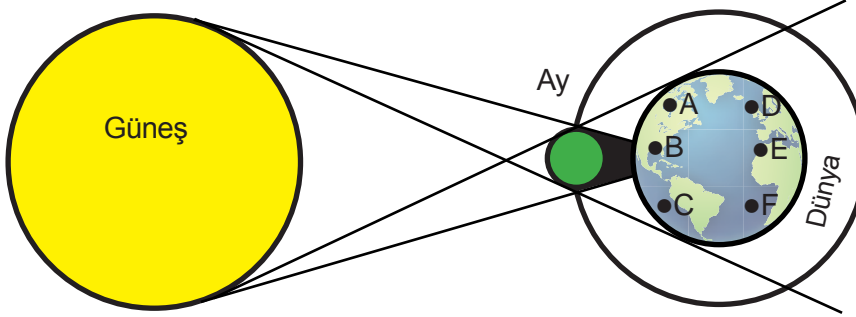
5. Güneş sisteminde yer alan üç farklı gezegenin Güneş'e uzaklıkları aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Buna göre K, L ve M gezegenleri aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

<u>K</u>	<u>L</u>	<u>M</u>
A) Dünya	Uranüs	Jüpiter
B) Mars	Satürn	Jüpiter
C) Mars	Dünya	Satürn
D) Venüs	Satürn	Neptün

6. Belirli periyotlarda gerçekleşen bir doğa olayında Güneş, Dünya ve Ay'ın konumları aşağıda verilmiş.

Buna göre

- Bu doğa olayında Güneş tutulması gösterilmiştir.
- Bu doğa olayının en iyi gözleneceği noktalar B ve E noktalarıdır.
- Bu doğa olayının gerçekleşmesinin sebebi sadece Dünya'nın Güneş etrafındaki dolanma hareketidir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I ve III.

7. ABD'li roket ve uzay mekiği üreticisi SpaceX'in kurucusu Elon Musk, Mars'ta kalıcı bir koloni inşa etme projesi ile ilgili olarak 1000 Starship uzay gemisi ve 20 yıl gerektiği öngörüsünde bulundu. Mars'ta sürdürülebilir bir şehir kurabilmek için bu araçların taşıyacağı en az bir milyon ton ham madde ve ekipman gerekiyor. Musk, Dünya ile Mars'ın uçuş için uygun mesafeye yılda iki kez yaklaştığını belirterek, ekipman naklinin yaklaşık 20 yıl alacağını aktardı. Musk, her bir seferin ise iki milyon dolara mal olacağını ifade etti. Mars'a gidecek uzay gemisi 100 kişi taşıyacak. 40 ila 100 yıl içinde gezegene 1 milyon kişi ulaşacak.

Verilen gazete haberi dikkate alındığında Mars'ta koloni kurma projesi ile ilgili

- I. Dünyadaki aşırı nüfus artışı problemine kısa sürede çözüm olabilir.
- II. Dünya ve Mars yörüngeleri yılda iki kez çakışmaktadır.
- III. Gerekli şartlar sağlanırsa, gelecekte Mars'ta insanların yaşaması mümkün olacaktır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

8. İki farklı gezegen hakkında bilgi içeren kartlar aşağıda verilmiştir.

- * Güneş sistemindeki en büyük gezegendir.
- * Güneşe yakınlıkta beşinci sırada yer alır.
- * Bugüne kadar 67 doğal uydusu keşfedilmiştir.

- * Güneş sisteminin Güneş'ten uzaklık sırasına göre altıncı gezegendir.
- * Halkaları oldukça dikkat çekicidir.
- * Yakın zamanlarda belirlenenlerle birlikte 62 uydusu vardır.

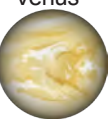

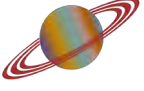

Buna göre haklarında bilgi verilen gezegenler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	<u>K</u>	<u>L</u>
A)	Jüpiter	Satürn
B)	Neptün	Satürn
C)	Uranüs	Satürn
D)	Satürn	Jüpiter

9. Her ikisi de halkalı olan gezegenler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Satürn - Merkür C) Merkür - Dünya
B) Jüpiter - Venüs D) Satürn - Jüpiter

10. Gezegen ve gezegene ait özelliğın doğru olup olmadığını bilme etkinliğinde, Asya ve Berat'ın verdiği cevaplar ve doğru cevap veren öğrencinin kazandığı hediye tabloda verilmiştir.

İfadeler			Kazanılan Hediye
Venüs Dönüş yönümlle fark yaratırım.	Y	D	
Satürn En büyük farkım en büyük olmamdır.	D	D	
Jupiter En belirgin halka bende vardır.	Y	Y	
Uranüs Yuvarlanan varil gibi derler bana.	D	D	

Buna göre etkinlik sonunda öğrencilerin kazandıkları hediyeler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Asya: Hesap makinası, muz
Berat: Elma, hesap makinası, muz
- B) Asya: Kalemtraş, muz
Berat: Elma, kalemtraş, muz
- C) Asya: Elma, kalemtraş
Berat: Kalemtraş, muz
- D) Asya: Hesap makinası, kalemtraş
Berat: Elma, hesap makinası

11. Güneş sistemindeki gezegenlerden bazılarının özellikleri şöyledir:

K : Güneşe en yakın ikinci gezegendir.

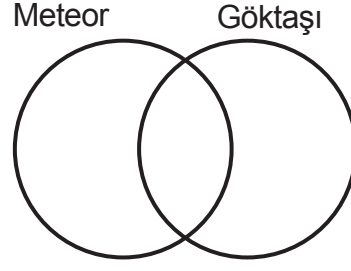
L : Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.

M : Halkasıyla en dikkat çekici gezegendir.

Buna göre K, L ve M ile gösterilen gezegenler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

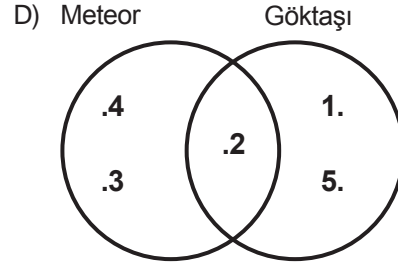
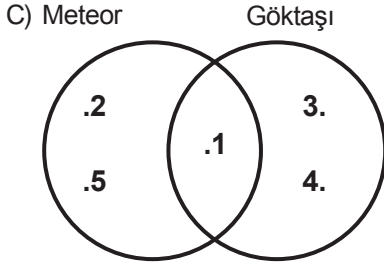
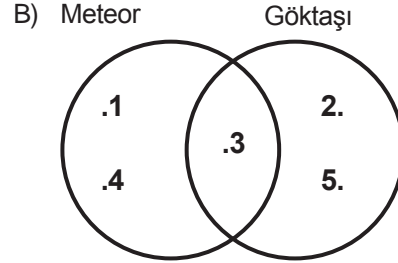
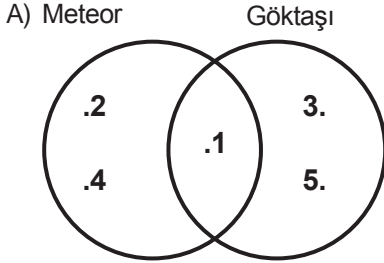
	<u>K</u>	<u>L</u>	<u>M</u>
A)	Merkür	Venüs	Mars
B)	Venüs	Satürn	Jüpiter
C)	Dünya	Merkür	Neptün
D)	Venüs	Jüpiter	Satürn

12. Verilen venn şeması içerisinde meteor ve göktaşı ile ilgili aşağıdaki bilgilerin yerleştirilmesi isteniyor.

21. Gezegen değildir.
22. Halk dilinde kayan yıldız olarak bilinir.
23. Yeryüzüne ulaştığında çukur oluşturur.
24. Dünya yüzeyine çarpmadan atmosferde yanarak yok olur.
25. Atmosferden geçerse yeryüzüne kaya olarak düşer.

Buna göre yapılan yerleştirmelerden hangisi doğrudur?

13.	• Asteroit Kuşağı ile Güneş arasında kalan gezegenlerdir.	Karasal / Gazsal
	• Gezegenlerin bazılarının etrafında belli yörüngelerde dolanan gök cisimleridir.	Meteor / Uydu
	• Halkası olmayıp Güneş'e Dünya'dan daha uzak olan gezegendir.	Neptün / Mars

Yukarıdaki cümleler uygun kelimelerle eşleştirildiğinde hangi kelimeler açıkta kalır?

- A) Karasal - Uydu - Neptün
- B) Gazsal - Meteor - Mars
- C) Gazsal - Meteor - Neptün
- D) Karasal - Meteor - Neptün

14. Güneş sisteminde bulunan dört gezegenin büyüklükleri arasındaki ilişkiyi gösteren grafik ve bu gezegenlerle ilgili bazı bilgiler aşağıda verilmiştir.

- Asteroit kuşağı S ve T gezegenlerinin arasından geçmektedir.
- Z'nin hareketi yan yatmış varile benzer.

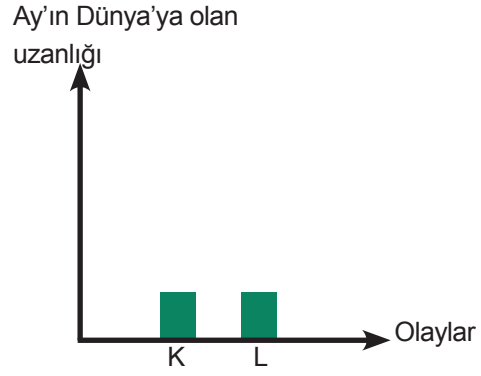
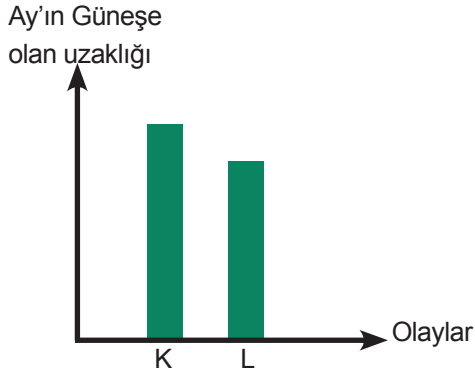
Buna göre,

- I. T, Güneş sistemindeki en küçük gezegendir.
- II. S ve Z gazsal, Y ve T karasal gezegenlerdir.
- III. S, Güneş'e en yakın 5. Gezegendir.

hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) II ve III.

15. Ay'ın K ve L olaylarında Güneş'e ve Dünya'ya olan uzaklıkları aşağıdaki grafiklerde gösterilmiştir.

Buna göre;

- I. L olayı Ay'ın yeni ay evresinde gerçekleşir.
- II. K olayı her ay bir kez gerçekleşir.
- III. L olayı Dünya'nın her yerinden gözlemlenebilir.

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

Konu Kavrama Testi - 2

1. Bir öğretmen seçtiği iki öğrencisine de üzerinde gezegen ismi yazan farklı renklerdeki kartları veriyor ve belirttiği etkinlikleri yapmalarını istiyor.

Venüs	Mars	Jüpiter	Dünya	Merkür	Neptün	Üranüs	Satürn
Pembe	Sarı	Kırmızı	Yeşil	Mavi	Beyaz	Turuncu	Mor

1.Etkinlik: Güneş'e yakınlıklarına göre en alta, en yakın gezegenin isminin yazılı olduğu kart gelecek şekilde kartları üst üste sıralayınız.

2.Etkinlik: Gezegenlerin büyüklüğüne göre alta, en küçük gezegenin isminin yazılı olduğu kart gelecek şekilde kartları üst üste sıralayınız.

Etkinlikler sonrası öğrencilerin yapmış oldukları sıralamalara göre aşağıdaki tablo oluşturuluyor.

	1.Etkinlik		2.Etkinlik	
	En alttaki kartın rengi	En üstteki kartın rengi	En alttaki kartın rengi	En üstteki kartın rengi
Ahmet	Mavi	Beyaz	Mavi	Kırmızı
İpek	Mavi	Yeşil	Mavi	Kırmızı

Buna göre öğrencilerin yapmış olduğu sıralamaları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Ahmet 1. etkinliği, İpek 2. etkinliği hatasız tamamlamışlardır.
- B) İpek 1. etkinliği, Ahmet 2. etkinliği hatasız tamamlamıştır.
- C) Ahmet 1. etkinliği hatasız tamamlarken, 2. etkinlikte hata yapmıştır.
- D) İpek 1. etkinliği hatasız tamamlarken, 2. etkinlikte hata yapmıştır.
2. **Aşağıdakilerden hangisi Güneş sistemindeki en uzun yörüngeye sahip olan gezegenin özelliklerinden biri değildir?**
- A) Atmosferi zehirlidir.
- B) Lacivert renklidir.
- C) Çok ince halkaları vardır.
- D) Güneş sisteminin üçüncü büyük gezegenidir.
3. **Güneş sistemindeki güneşe en yakın gezegen ve en uzak gezegenlerin özellikleri sırası ile aşağıda doğru olarak verilmiştir?**
- A) En küçük gezegendir – En soğuk gezegendir.
- B) En soğuk gezegendir – En büyük gezegendir.
- C) Halkası vardır - En sıcak gezegendir.
- D) En sıcak gezegendir – Dönüş şekli varil gibidir.

4. Bir doğa olayına ait görsel aşağıda verilmiştir.

Buna göre görseli verilen doğa olayı ile ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A) Gündüz ve Ay'ın yeni ay olduğu evrede gerçekleşir.
B) Bu tutulma Dünya'nın her yerinden gözlemlenemez.
C) Tutulma olayına çıplak gözle bakmak gözümüze zarar verir.
D) Tutulma olayı Ay'ın dolunay evresinde gerçekleşir.
5. Güneş Sistemindeki gezegenlerle ilgili bazı öğrenciler yaptıkları dramada aşağıdaki ifadeleri söylemiştir.

Serhat: 50'den fazla uydum var. En büyük uydumun adı Titan'dır. Güneş'e pek yakın değilim. Önümde 5 gezegen bulunur. Ama en büyük 2.gezegensem.

Barış: Halkam yoktur. Benimle benden sonraki gezegen arasındaAsteroit kuşağı vardır. Dünya ile benzerlikler göstermemden dolayı bende yaşam olabileceğine dair çok sayıda bulguya da rastlanmıştır.

Enes: Diğer gezegenlerin tamamı aynı yöne doğru dönerken ben ters bir yörünge çizerim. Güneş'ten gelen ışınları bırakmamamdan dolayı en sıcak gezegen olarak bilinirim. Ayrıca bana büyüklük olarak Dünya 'nın ikizi de derler.

Üç öğrenci arkadaşlarının hangi gezegeni temsil ettiğini tablodaki gibi tahmin etmiştir.

	Serhat	Barış	Enes
Betül	Satürn	Merkür	Venüs
Yusuf	Satürn	Mars	Jüpiter
Selin	Uranüs	Merkür	Venüs

Dramadaki anlatım ve tabloya göre yapılan yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Betül ve Yusuf iki arkadaşının temsil ettiği gezegeni doğru tahmin etmiştir.
B) Selin sadece bir arkadaşının temsil ettiği gezegeni doğru tahmin etmiştir.
C) Barış'ın temsil ettiği gezegeni iki arkadaşı doğru tahmin etmiştir.
D) Serhat ve Enes'in temsil ettiği gezegeni iki arkadaşı doğru tahmin etmiştir.

6. Aşağıdaki kutucuklara bazı gezegenlerin adları yazılmış ve bu gezegenlerle ilgili sorular sorulmuştur.

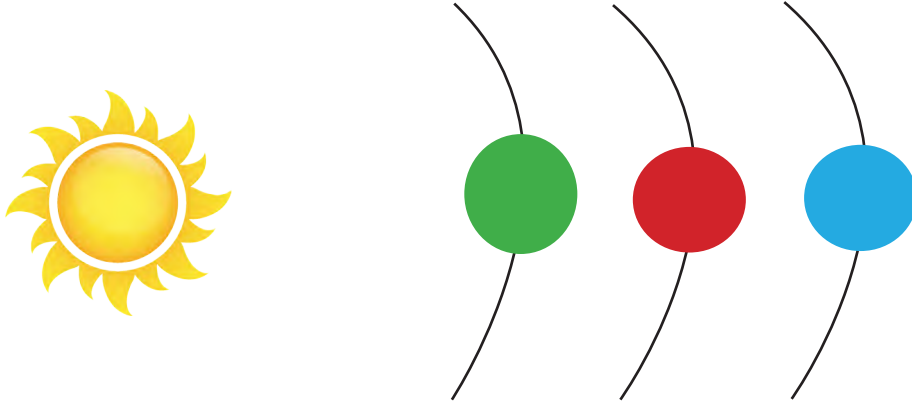

- Kızıl gezegen olarak bilinen gezegen hangisidir?
- En fazla uydu sayısına sahip gezegen hangisidir?

Buna göre sorulan sorulara doğru cevaplar verildiğinde hangi kutucuklar açıkta kalır?

- A) 1 ve 3. B) 1 ve 4. C) 2 ve 3. D) 3 ve 4.

7. Güneş'e olan uzaklıklarına göre ard arda sıralanmış üç gezegenin konumu aşağıdaki görselde verilmiştir.

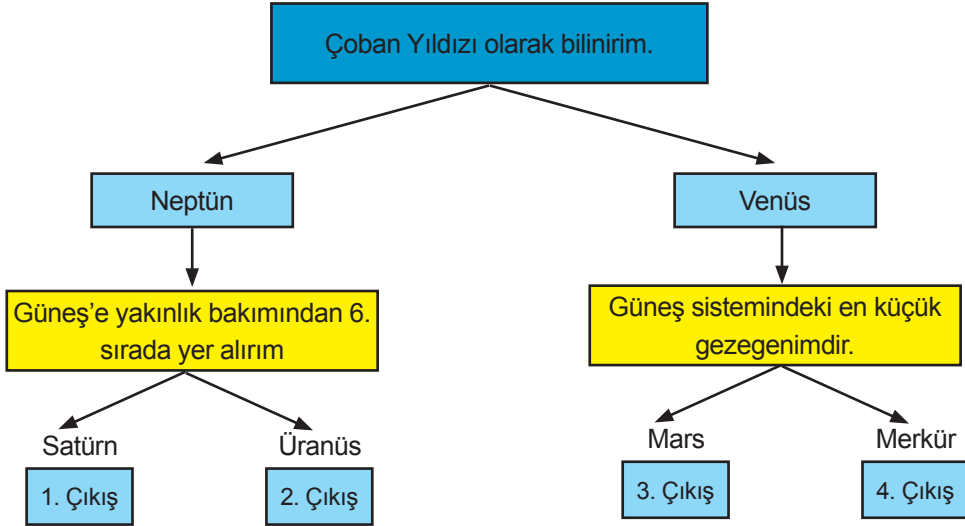
Mavi renk ile gösterilen modelin Güneş'e en yakın 6. gezegen olduğu bilindiğine göre,

- I. Yeşil renkli gezegenin halkası yoktur.
- II. Kırmızı renkli gezegen Güneş sisteminin en büyük gezegenidir.
- III. Mavi renkli gezegen gazsal gezegenlerdendir.

İfadelerinden hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.

8.

Verilen ifadelerden doğru cevaplar bulunarak ilerlendiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

- A) 1. Çıkış B) 2. Çıkış C) 3. Çıkış D) 4. Çıkış

9.

Güneş sisteminde gezegenlerin yanı sıra uydular, kuyruklu yıldızlar ve milyonlarca gök cismi bulunmaktadır.

Güneş sistemindeki bütün gezegenler Dünya'dan çıplak gözle görülmektedir.

Güneş sisteminde atmosferi olan tek gezegen Dünya'dır.

Yukarıdaki tabloda verilen bilgiler doğru ise kutucuğa ✓, yanlış ise ✗ işareti koyulmalıdır. Buna göre tablonun son görünümü hangi seçenekteki gibi olmalıdır?

A)

✓
✗
✗

B)

✓
✗
✗

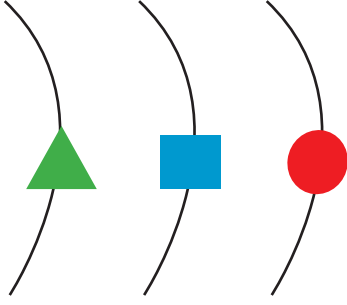
C)

✗
✗
✓

D)

✓
✗
✓

10.

Yanda , ve sembolleri ile gösterilen gezegenlerin Güneş'e yakınlıklarını gösteren görsel verilmiştir.

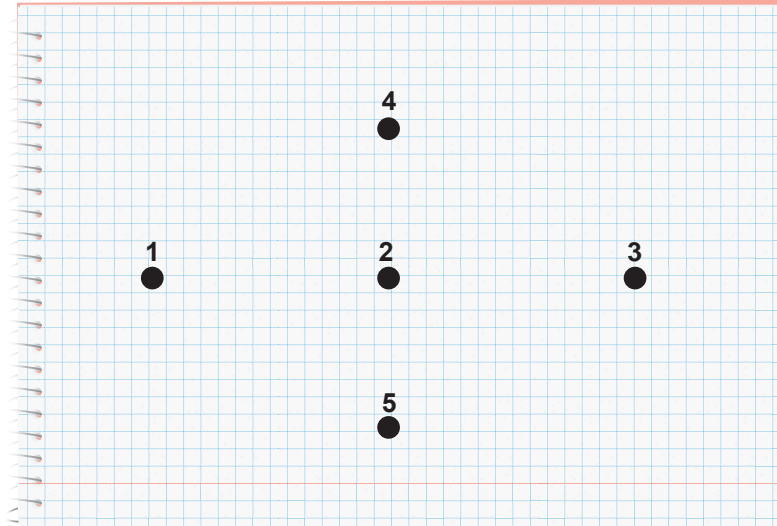
Buna göre;

- I. ile gösterilen gezegen Mars ise ile gösterilen gezegen Jüpiter olabilir.
- II. ile gösterilen gezegen karasal gezegen ise ile gösterilen gezegenin halkası vardır.
- III. ile gösterilen gezegen Dünya ise ile gösterilen gezegen Uranüs olabilir.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.

11. Güneş tutulmasını modellemek için bir kağıt üzerine aşağıdaki numaralar işaretleniyor.

Buna göre Güneş, Dünya ve Ay hangi noktalara yerleştirilirse istenilen modelleme yapılmış olur?

	Güneş	Dünya	Ay
A)	1	2	3
B)	3	1	2
C)	4	2	5
D)	5	1	4

12. Öğretmenin öğrencilere yönelmiş olduğu bir soru aşağıdaki gibidir.

Yıldız kayması veya kayan yıldız olarak adlandırılan olay nedir?

Buna göre hangi seçenekteki öğrencinin yanıtı doğrudur?

- A) Meteorların gökyüzünde oluşturduğu ışık demetidir.
- B) Yıldızların yer değiştirmesi sonucunda oluşan ışık demetidir.
- C) Gezegenlerin yer değiştirmesi sonucunda oluşan ışık demetidir.
- D) Asteroitlerin yörüngelerindeki hareketi sonucu oluşan ışık demetidir.

13. Mars ve Merkür gezegenleri ile ilgili

- I. Karasal gezegendir.
- II. İç gezegendir.
- III. Halkası vardır.
- IV. Uydusu vardır.

verilen özelliklerden hangileri iki gezegen için de ortaktır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) III ve IV.

14. Bir doğa olayı ile ilgili aşağıdaki metin veriliyor,

(1)Dünya'nın uydusu olan Ay, Dünya etrafında dolanırken aynı zamanda Dünya ile beraber Güneş etrafında da dolar. (2)Bu hareket sırasında bazı zamanlarda Ay, Dünya ile Güneş arasına girer. (3)Ay, Dünya'nın gölgesinde kalır. (4)Dolunay evresinde gerçekleşir ama her dolunay evresinde de meydana gelmez. Bu olaya Ay tutulması denir.

Buna göre kaç numaralı cümlede bilgi yanlış vardır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

15. Güneş sisteminde var olan gezegenlerden bazıları karasal yapılı bazıları ise gaz yapılı gezegenlerdir.

Bazı öğrencilerin gazsal ve karasal gezegenler ile ilgili vermiş oldukları örnekler tabloda verilmiştir.

Sadi Merkür → Karasal gezegen	Serpil Mars → Karasal gezegen
Soner Satürn → Gazsal gezegen	Semra Dünya → Gazsal gezegen

Buna göre hangi öğrencilerin verdiği örnekler doğrudur?

- A) Sadi ve Soner
- B) Serpil ve Semra
- C) Sadi, Soner ve Serpil
- D) Soner, Serpil ve Semra

Konu Kavrama Testi - 3

1. Bir gezegen ile ilgili verilen,

- I. Dünyanın ikizi olarak da bilinir.
- II. En sıcak gezegendir.
- III. Halk arasında Çoban Yıldızı olarak bilinir.

Özelliklerden hangileri Venüs gezegenine aittir?

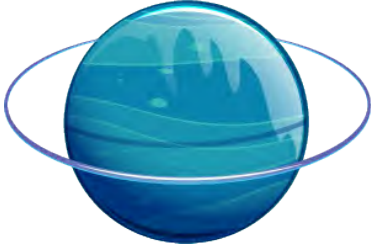
- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

2. Aşağıda bir gezegenin bazı özellikleri verilmiştir.

- Halkası yoktur.
- İç gezegendir.
- Uydusu vardır.
- Karasal gezegendir.

Buna göre özellikleri verilen gezegen aşağıdakilerden hangisidir?

A)

Uranüs

B)

Merkür

C)

Dünya

D)

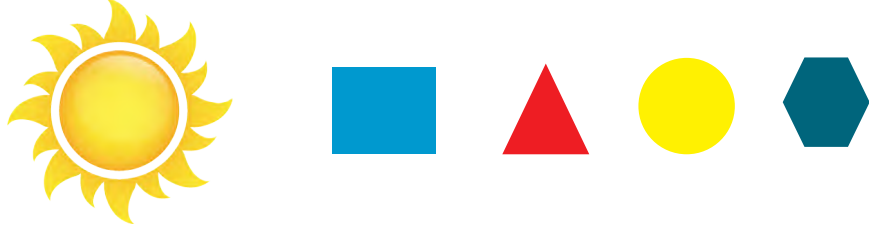
Venüs

3. Ali, Güneş sisteminde bulunan sekiz gezegeni Güneş'e yakınlıklarına göre aşağıdaki gibi sıralamıştır.
Merkür - Venüs - Dünya - Mars - Jüpiter - Satürn - Neptün - Uranüs

Buna göre hangi iki gezegenin yeri değiştirilirse sıralamadaki hata düzeltilmiş olur?

- A) Merkür - Venüs B) Mars - Satürn
C) Neptün - Uranüs D) Dünya - Satürn

4. Farklı sembollerle gösterilen dört gezegenin Güneş'e uzaklıkları aşağıdaki gibi modellenmiştir.

Buna göre gezegenlere karşılık gelen semboller aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A)	Venüs	Merkür	Dünya	Mars
B)	Satürn	Mars	Uranüs	Neptün
C)	Merkür	Venüs	Mars	Jüpiter
D)	Merkür	Venüs	Dünya	Mars

5. Bazı gezegenlere ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir.

K - Güneş sistemindeki en büyük gezegen.

L - Güneş'e en uzak gezegen.

M - Kızıl gezegen olarak bilinen gezegen.

Buna göre K, L ve M gezegenleri sırasıyla hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Dünya - Merkür - Mars
B) Merkür - Neptün - Venüs
C) Jüpiter - Merkür - Satürn
D) Jüpiter - Neptün - Mars

6. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazılarak etkinlik tamamlanmak istenmektedir.

- () En büyük gezegen Jüpiter'dir.
() Merkür, Venüs, Dünya, Mars gazsal gezegenlerdir.
() Jüpiter, Satürn arasında Asteroit Kuşağı vardır.

Buna göre etkinliğin doğru tamamlanmış hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) D-D-Y
B) D-Y-Y
C) Y-D-D
D) D-Y-D

7. Öğretmenin sormuş olduğu soruya öğrencilerin vermiş olduğu cevaplar aşağıdaki gibidir.

Mine

Neptün

Murat

Mars

Aylin

Venüs

Kemal

Dünya

Soruya Murat'ın doğru cevap verdiği bilindiğine göre, öğretmenin sorusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyüklük bakımından 5.sırada olan gezegenin adı nedir?
B) Güneş'e en uzak gezegen hangisidir?
C) Güneş sisteminde Çoban Yıldızı olarak bilinen gezegen hangisidir?
D) Güneş'e yakınlık bakımından 4. sırada bulunan gezegen hangisidir?
8. Pelin, Ay'ın Dünya'nın uydusu olduğunu öğrenmiştir. Başka gezegenlerin de uydusunun olup olmadığını merak ederek araştırma yapmıştır.

Araştırmaları sonucunda Pelin aşağıdaki gezegenlerden hangisinin uydusunun olmadığını görmüştür?

- A) Jüpiter B) Mars C) Merkür D) Neptün

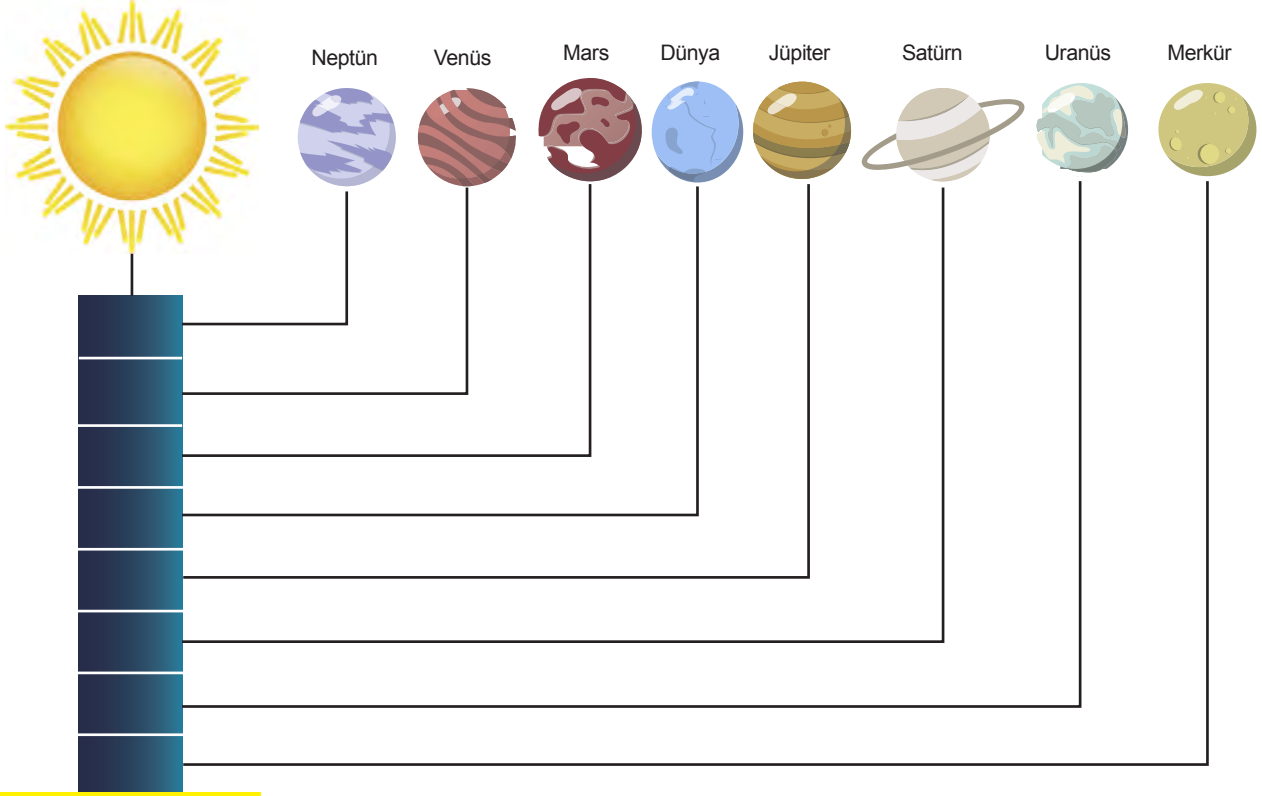
9. Aşağıda verilen özellikler K gezegenine ait ise kutucuğa "✓" işareti, değil ise "X" işareti koyulmuştur.

Özellikler	✓ / X
Güneş'e en uzak karasal gezegendir.	X
Uydusu vardır.	✓
En küçük gezegendir.	X

Buna göre K gezegeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Mars B) Merkür C) Dünya D) Venüs

10. Aslı Güneş sistemi modeli ile ilgili proje ödevini aşağıdaki gibi hazırlamıştır.

Modelini incelediğinde bazı hatalar yaptığını fark eden Aslı aşağıdaki işlemlerden hangisini yaparsa proje ödevini hatasız olarak tamamlar?

- A) Güneş ile Jüpiter'in karşılıklı olarak yerlerini değiştirirse.
- B) Neptün ile Merkür'ün karşılıklı olarak yerlerini değiştirirse.
- C) Venüs ile Mars'ın, Merkür ile de Neptün'ün yerlerini kendi aralarında değiştirirse.
- D) Mars ile Dünya'nın, Merkür ile de Neptün'ün yerlerini kendi aralarında değiştirirse.

11. Bazı gök cisimleri ile ilgili bilgiler aşağıdaki gibi verilmiştir.

- Atmosfere girerek dünya yüzeyine ulaşabilen meteorlardır.
- Belirli yörüngelerde dolanan çoğunluğu Mars ve Jüpiter arasında bulunan küçük gökcisimleridir.
- Uzaydaki gök cisimlerinden kopan ve başka gök cisimlerinin çekim alanına giren taşlardır.

Buna göre hangi gök cismi hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Meteor
- B) Asteroit
- C) Gezegen
- D) Göktaşı

12. Güneş sisteminde yer alan gezegenler yapısal özelliklerine göre karasal ve gazsal gezegenler olarak iki grupta incelenir.

Öğretmen Burak'a gezegenler ile ilgili aşağıdaki soruları soruyor.

1. Güneş'e uzaklık bakımından 6. Sırada olan gezegen yapısal olarak karasal mıdır yoksa gazsal mıdır?
2. Güneş Sistemi'nin en küçük gezegeni karasal mıdır yoksa gazsal mıdır?
3. Karasal gezegenlerin en büyüğü olan gezegen hangisidir?

Tüm sorulara doğru cevap veren Burak'ın sorulara vermiş olduğu cevaplar aşağıdakilerden hangisidir?

- A)

1. Gazsal
2. Karasal
3. Dünya
- B)

1. Karasal
2. Karasal
3. Dünya
- C)

1. Gazsal
2. Gazsal
3. Jüpiter
- D)

1. Gazsal
2. Karasal
3. Jüpiter

13. Hakan gezegenlerle ilgili olarak aşağıda verilen sıralamaları yapmıştır.

- 1.Sıralama: Güneş'e yakınlığa göre gezegenlerin sıralanması,
Merkür-Venüs-Dünya-Mars- Satürn-Jüpiter-Uranüs-Neptün
- 2.Sıralama: Gezegenlerin küçükten büyüğe doğru sıralanması,
Merkür-Mars-Venüs-Dünya-Neptün-Uranüs-Jüpiter-Satürn

Hakan sıralamaları yaptıktan sonra her iki sıralamada da hata yaptığını fark ediyor.

Buna göre Hakan her iki sıralamada da hangi iki gezegeni yer değiştirirse hatasını düzeltmiş olur?

- A) Venüs – Mars
- B) Neptün – Merkür
- C) Jüpiter – Satürn
- D) Dünya – Venüs

14. Güneş sisteminde bulunan bir gezegen için aşağıdaki bilgiler verilmektedir.

50'den fazla uydum var.	En büyük uydumun adı Titan'dır.	Güneş'e pek yakın değilim.	Önümde daha 5 gezegen bulunur.	En büyük 2. gezegenimdir.

Buna göre hakkında bilgi verilen gezegen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Jüpiter B) Satürn C) Uranüs D) Neptün

15. Bil Bakalım Ben Hangi Gezegenim?

Her öğrenci kendine bir gezegen seçip kendi gezegenin özelliklerini söyleyerek arkadaşlarının hangi gezegen olduğunu tahmin etmesini istemektedir. Tahtaya çıkan Buğra seçtiği gezegen hakkında aşağıdakileri söylemiştir.

Ben gaz yapılı bir gezegenim. Güneş'e çok yakın sayılmam. Gezegenler arasında beni görenler büyüklüğüme şaşırır. Çünkü ben en büyük gezegenim.
O zaman,
Bil Bakalım Ben Hangi Gezegenim?

Buna göre Buğra'nın hakkında bilgiler verdiği gezegen aşağıdakilerden hangisidir?

A)

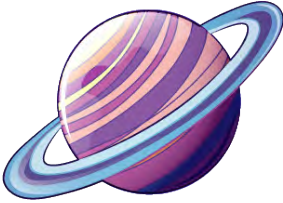
URANÜS

B)

JUPİTER

C)

SATÜRN

D)

VENÜS

Konu Kavrama Testi - 4

1. ŞİFRELEME OYUNU: Oyunda gezegenler özelliklerine göre şifrelenilmektedir. Şifre oluşturulurken gezegenin ilk iki harfi; karasal gezegen ise "KAR", gazsal gezegen ise "GAZ" ; iç gezegen ise "İÇ", dış gezegen ise "DİŞ" olma kodları kullanılmaktadır. Bu kodlar sırası ile yan yana getirilerek gezegen için şifre oluşturulmaktadır. Dünya için şifre örneği aşağıda verilmiştir.

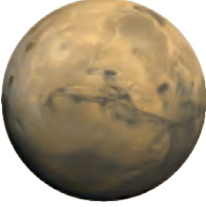

DÜNYA

ŞİFRE
DKARİÇ

Buna göre aşağıda verilen gezegenler için oluşturulan şifrelerden hangisi hatalıdır?

A)

MARS

ŞİFRE
MKARİÇ

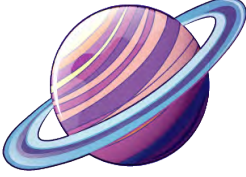
B)

JUPİTER

ŞİFRE
JGAZDİŞ

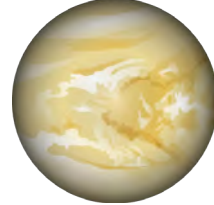
C)

SATÜRN

ŞİFRE
SKARDİŞ

D)

VENÜS

ŞİFRE
VKARİÇ

2. Mete, Aylin ve Uğur'a sorulan üç soru ve onların sorulara vermiş oldukları cevaplar aşağıda verilmiştir.

Sorular

1. Güneş sistemindeki en küçük gezegen hangisidir?
2. Güneşe en uzak gezegen hangisidir?
3. Gezegenler Güneş'e yakınlıklarına göre sıralanırsa 7. Sırada hangi gezegen bulunur?

Mete'nin cevapları
1) Merkür
2) Mars
3) Satürn

Aylin'in cevapları
1) Merkür
2) Neptün
3) Uranüs

Uğur'un cevapları
1) Satürn
2) Neptün
3) Uranüs

Buna göre öğrencilerin sorulara verdikleri doğru cevap sayıları aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mete 3	Aylin 3	Uğur 2
B) Mete 1	Aylin 1	Uğur 3
C) Mete 2	Aylin 2	Uğur 1
D) Mete 1	Aylin 3	Uğur 2

3. Güneş'e yakınlık bakımından ikinci sırada bulunan gezegenle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Güneş sisteminin altıncı büyük gezegenidir.
- B) Halkası yoktur.
- C) 2 uydusu bulunur.
- D) Çoban Yıldızı olarak da bilinir.

4. Güneş tutulması ile ilgili bazı cümleler aşağıda verilmiştir.

- Güneş tutulmasının gerçekleşmesi için Dünya, Güneş ve Ay'ınI.... doğrultuda olması gerekir.
- Güneş tutulması Ay'ınII.... evresinde gerçekleşir.
- Güneş tutulması sırasındaIII....,IV.... ileV.... arasına girer.

Cümlelerde bulunan boşlukları uygun kelimeler ile tamamlayan Ahmet'in sadece bir hata yaptığı bilindiğine göre, aşağıdakilerden hangisi Ahmet'in cevabı olamaz.

	I	II	III	IV	V
A)	Aynı	Dolunay	Ay	Güneş	Dünya
B)	Aynı	Yeni ay	Ay	Güneş	Dünya
C)	Farklı	Yeni ay	Ay	Güneş	Dünya
D)	Aynı	İlk dördün	Ay	Dünya	Güneş

5. Güneş ve Ay tutulmaları Ay'ın hangi evrelerinde gerçekleşmektedir?

A) Güneş Tutulması → Dolunay	Ay Tutulması → Yeni ay
B) Güneş Tutulması → Yeni ay	Ay Tutulması → Dolunay
C) Güneş Tutulması → Dolunay	Ay Tutulması → İlk dördün
D) Güneş Tutulması → Son dördün	Ay Tutulması → Yeni ay

6. Aşağıda Ay tutulması ile ilgili bazı bilgiler yer alıyor.

Ay tutulması, AyI.... evresindeyken gerçekleşir.

Ay tutulması sırasındaII....'nın gölgesiIII....'ın üzerine düşer.

Ay tutulması birIV.... olayıdır.

Dünya, Güneş ve Ay aynı doğrultudayken Ay,V....'ten gelen ışınları alamadığı zaman Ay tutulması gerçekleşir.

Cümleleri doğru tamamlamak için uygun kelimeler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I. Dolunay	B) I. Yeni ay	C) I. Dolunay	D) I. Yeni ay
II. Dünya	II. Dünya	II. Dünya	II. Dünya
III. Ay	III. Ay	III. Güneş	III. Güneş
IV. Gölge	IV. Gölge	IV. Gölge	IV. Gölge
V. Güneş	V. Güneş	V. Ay	V. Ay

7. Derya, Güneş için portakal, Dünya için kayısı, Ay için fındık kullanarak ay tutulmasını aşağıdaki gibi modellemiştir.

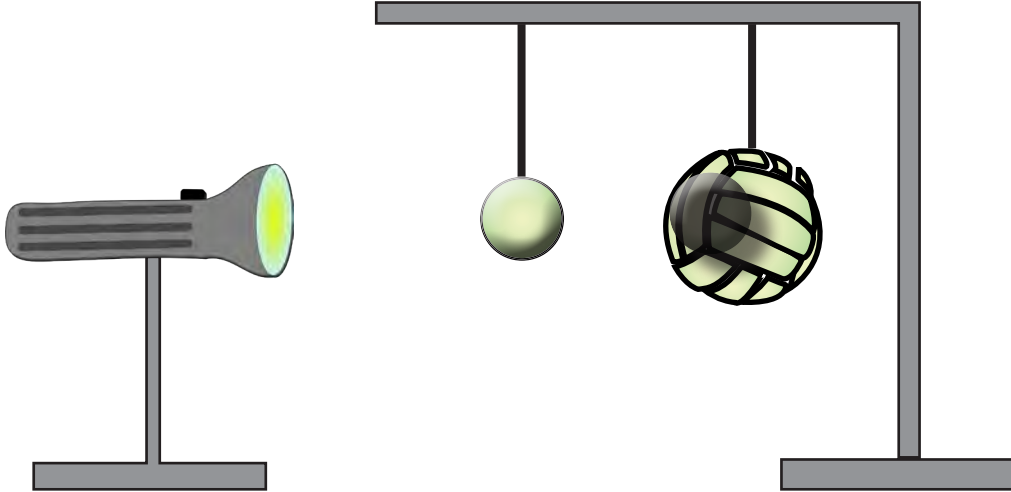
FINDIK

KAYISI

Buna göre yapılan bu modelleme ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Modelleme doğru, bir değişiklik yapmamalı.
B) Portakal ile fındığı yer değiştirmeli.
C) Kayısı ile portakalı yer değiştirmeli.
D) Fındık ile kayısıyı yer değiştirmeli.
8. Esra Öğretmen el feneri, pinpon topu ve voleybol topu ile şekildeki düzeneği hazırlayıp, el fenerinin lambasını yakıyor.

Esra öğretmen bu düzenek ile hangi olayı göstermeyi amaçlamıştır ?

- A) Ay tutulması
B) Güneş tutulması
C) Ay'ın evreleri
D) Mevsimlerin oluşumu
9. Bazı öğrencilerin Güneş sisteminde bulunan bazı gezegenlerle ilgili vermiş oldukları bilgiler aşağıdaki gibidir?

Furkan : Güneş sistemindeki en büyük gezegendir.

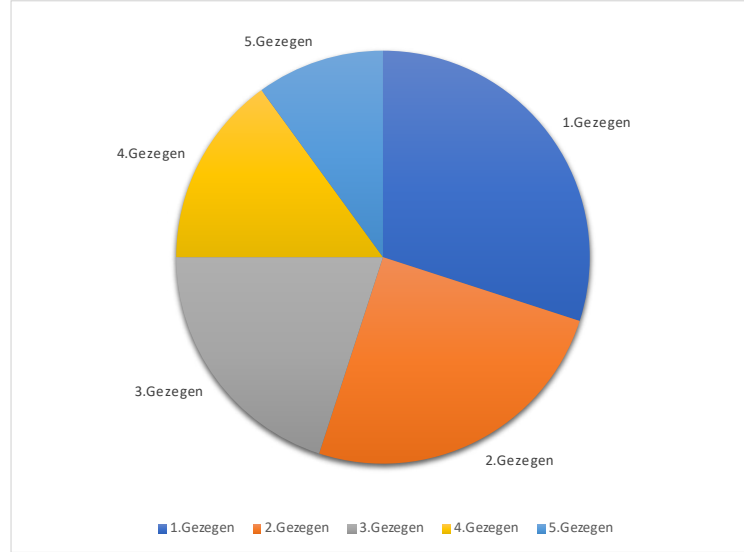
Meral : Çoban Yıldızı olarak da bilinir.

Gül : Hareketi yan yatmış bir varile benzer.

Buna göre öğrencilerin bilgi vermiş oldukları gezegenler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	<u>Furkan</u>	<u>Meral</u>	<u>Gül</u>
A)	Neptün	Jüpiter	Venüs
B)	Jüpiter	Venüs	Uranüs
C)	Jüpiter	Uranüs	Merkür
D)	Satürn	Merkür	Venüs

10. Güneş sisteminde bulunan 8 gezegen içerisinde seçilen 5 gezegenin büyüklükleri dikkate alınarak aşağıdaki daire grafiği oluşturuluyor.

Buna göre,

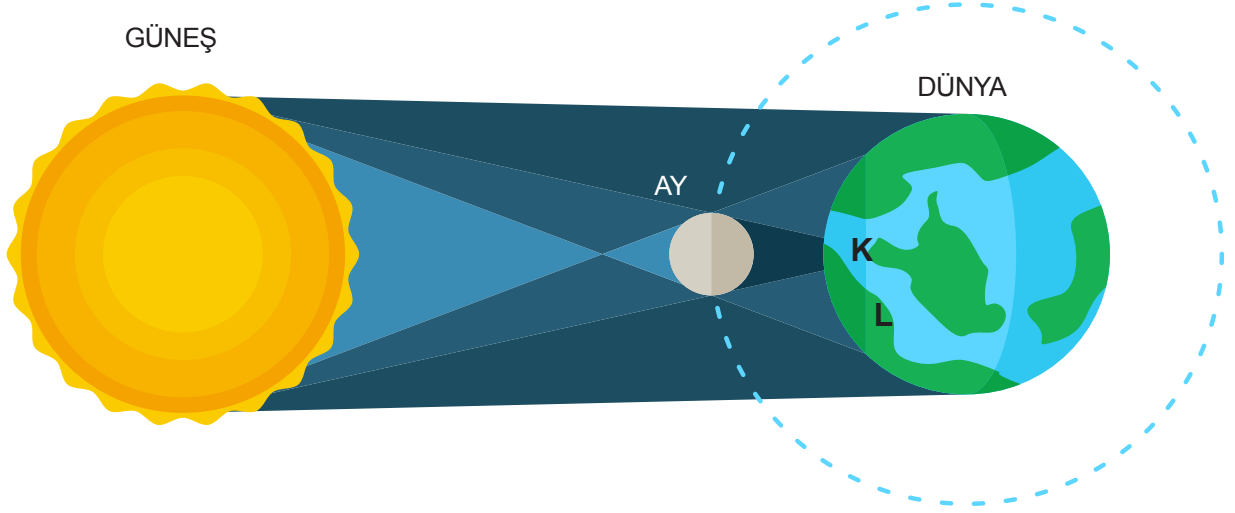
- I. 2. gezegen Satürn ise 1. gezegen Jüpiter'dir.
- II. 2. gezegen Neptün ise 3. gezegen Uranüs'tür.
- III. 3. gezegen Dünya ise 5. gezegen Merkür'dür.

İfadelerinden hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve II. D) I ve III.

Konu Kavrama Testi - 5

1. Güneş tutulması esnasında K ve L şehirlerinin konumu aşağıdaki görselde verilmiştir.

Buna göre Güneş tutulmasının K şehrinden gözlenmesine rağmen L şehrinden gözlenememesinin sebebi, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Dünya, Ay'dan küçük olduğu için Ay'ın gölgesi Dünya'nın bir kısmının üzerine düşmüştür.
B) Ay, Dünya'dan küçük olduğu için Ay'ın gölgesi Dünya'nın bir kısmının üzerine düşmüştür.
C) Güneş, Dünya'dan büyük olduğu için Ay'ın gölgesi Dünya'nın bir kısmının üzerine düşmüştür.
D) Ay, Güneş'ten küçük olduğu için Ay'ın gölgesi Dünya'nın bir kısmının üzerine düşmüştür.
2. Derya ve Feyza, her birinde bir gezegen ismi yazılı olan kartlardan üçer adet seçiyorlar. Kartları, üzerinde yazılı olan gezegenlerin Güneş'e olan uzaklıklarını dikkate alarak aşağıdaki gibi sıralıyorlar.

Derya'nın seçtiği kartlar ve sıralaması

Feyza'nın seçtiği kartlar ve sıralaması

Buna göre Derya ve Feyza'nın yapmış oldukları sıralamalar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Her ikisi de yanlış sıralamıştır.
B) Derya doğru, Feyza yanlış sıralamıştır.
C) Feyza doğru, Derya yanlış sıralamıştır.
D) Her ikisi de doğru sıralamıştır.

3.

Bir grup öğrenci yeni öğrendikleri konu olan gezegenlerle ilgili kulaktan kulağa oyununu oynamaya çalışırlar.

1. Kural: İlk sıradaki kişi hangi gezegenle başlarsa diğerleri güneşe yakınlığına göre sonraki gezegenle sıralamaya devam edecektir. Yanlış yapan oyundan çıkacaktır.

1.Sıralama : Ceylan: Dünya Ali: Mars Semih: Satürn Yavuz: Uranüs Pelin: Neptün

2. Kural: Aynı oyun bu sefer gezegenleri büyükten küçüğe doğru sıralamak için oynanacak, ilk sıradaki kişi hangi gezegenle başlarsa diğerleri sırayla büyükten küçüğe doğru gezegenleri sıralamaya devam edecektir. Yanlış yapan ise oyundan çıkacaktır.

2.Sıralama : Ceylan: Satürn Ali: Uranüs Semih: Neptün Yavuz: Dünya Pelin: Merkür

Buna göre kurallara uyarak oynanan oyunda 1. ve 2. sıralamalarda oyundan çıkan öğrenciler hangileridir?

1. Sıralama

2. Sıralama

A)	Semih	Pelin
B)	Ceylan	Ali
C)	Yavuz	Ceylan
D)	Ali	Semih

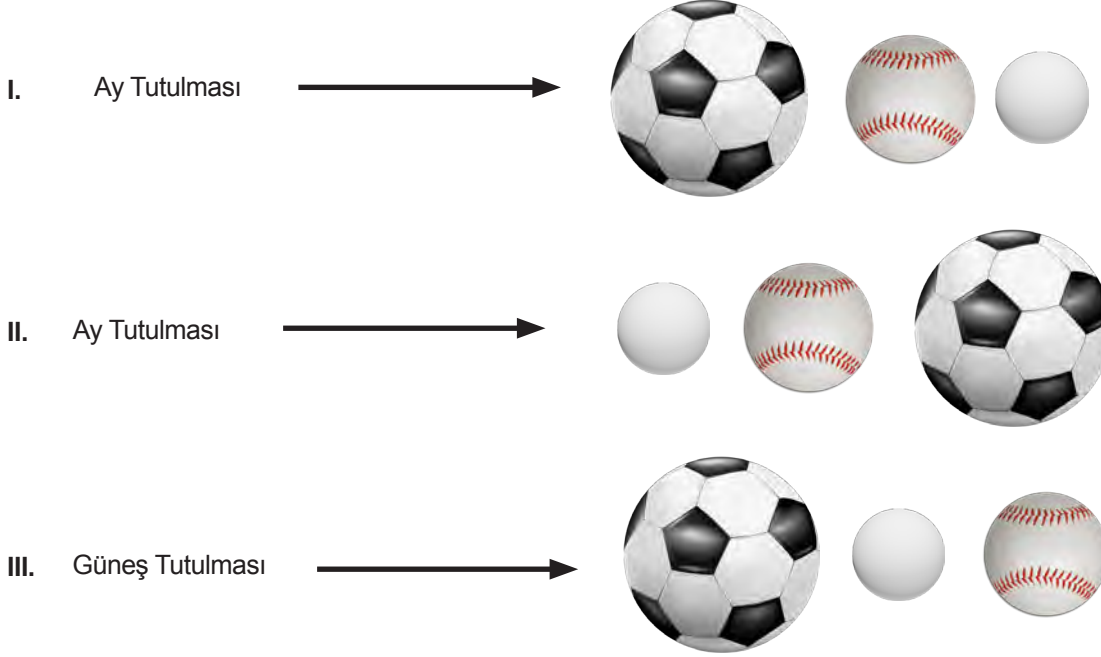
4. Teleskobun icadı ve teknolojinin gelişimi uzay konusunda sahip olunan bilgilerin netleşmesini ve artmasını sağlamıştır. Buna rağmen uzay çok eski çağlardan beri araştırmacıların ilgisini çekmiş ve üzerinde farklı fikirler yürütülmüştür. Eski dönemlerde bir grup araştırmacı Güneş sistemi ile ilgili aşağıdaki görüşleri ortaya atmışlardır.

- Dünya merkezde yer alır. Güneş Dünya'nın etrafında dolar.
- Güneş, Dünya ve Ay; Güneş sistemini oluşturur. Güneş; Dünya ve Ay'ın etrafında dolar.
- Güneş'e bir kuyruklu yıldız çarptı ve Güneş'ten kopan parçalarla Dünya'mız ve diğer gezegenler oluştu.

Günümüzde Güneş sistemi hakkında bildiğimiz gerçeklerle, eski zamanlarda ortaya atılan görüşler değerlendirildiğinde hangi seçenekteki ifade doğru olur ?

- A) Eski dönemdeki araştırmacıların bütün görüşlerini onaylar niteliktedir.
- B) Sadece Dünya ve Güneş'in hareketleri ile ilgili görüşü onaylar niteliktedir.
- C) Sadece Güneş sistemini oluşturan gök cisimleri ile ilgili görüşü onaylar niteliktedir.
- D) Güneş sistemi ile ilgili ortaya atılan bütün görüşleri çürütür niteliktedir.

5. Harun farklı büyüklükteki topları kullanarak tutulma olaylarının modellerini oluşturuyor. Buna göre, Harun'un Güneş ve ay tutulmaları ile ilgili yapmış olduğu,

modellemelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.
6. Aşağıda verilen görsel ve ifadeler eşleştirilmek isteniyor.

1

2

3

- K - Güneş etrafında dolanan, gezegenden daha küçük boyutlarda irili ufaklı kayalardır.
L - Atmosferde yok olmadan yeryüzüne ulaşmış gök cisimidir.
M - Gök taşlarının atmosfere girdikten sonra sürtünmenin etkisiyle yanması olayıdır.

Buna göre görsellerin ve ifadelerin doğru eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	K	L	M
A)	3	2	1
B)	3	1	2
C)	2	3	1
D)	2	1	3

7.

İPUCU TAHMİN OYUNU

İpucu Tahmin oyununda öğrencilerden biri ipucu vermekte diğeri ise tahminde bulunmaktadır. Öğrenciler gezegenler konusunda oyun oynamışlar, aşağıdaki ipuçlarını vermişler ve tahminler yapmışlardır.

Hakan Karasal gezegendir	Atıf Merkür
Mert Gazsal gezegenlerin en büyüğüdür	Ayşe Satürn
Nermin En büyük karasal gezegendir	Sevgi Dünya

Buna göre tahminde bulunan öğrencilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Ayşe Satürn'ün gazsal yapılı olduğunu ve en büyük olduğunu biliyor.
- B) Atıf karasal yapılı gezegenleri bilmiyor.
- C) Sevgi en büyük karasal gezegeni biliyor.
- D) Atıf ve Ayşe karasal ve gazsal gezegenleri karıştırıyor.

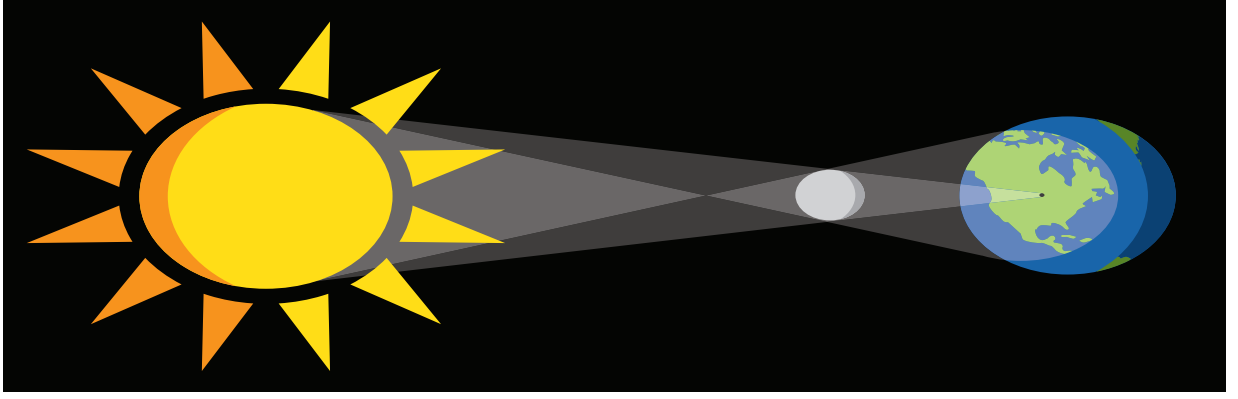
8. Güneş sisteminde bulunan gezegenlerin, Güneş'e olan uzaklıklarına göre sıralanması aşağıda doğru bir şekilde verilmiştir.

Buna göre seçilen üç gezegenin ismi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 1. Neptün - 5. Jüpiter - 8. Mars
- B) 2. Venüs - 4. Mars - 5. Neptün
- C) 8. Neptün - 3. Dünya - 2. Venüs
- D) 3. Satürn - 7. Jüpiter - 1. Merkür

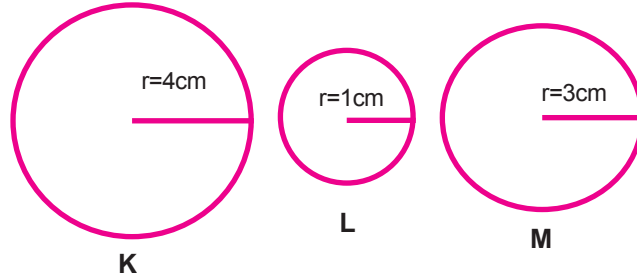
9. Bir gök olayının modellemesi şekilde verilmiştir.

Buna göre bu modelle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ay, yeni ay evresindeyken gözlemlenir.
- B) Tam ve parçalı tutulma şeklinde gerçekleşebilmektedir.
- C) Dünyadan bu olayı gözlemlediğimiz yerde tekrar gerçekleşebilmesi için 375 yıl gereklidir.
- D) Bu tutulma çıplak gözle gözlemlenebilir.

10. Aşağıda verilen çemberler farklı büyüklüklerdeki gezegenleri ifade etmektedir.

Gezegenlerin büyüklükleri dikkate alınarak çemberlerle eşlenip büyüklük kıyaslaması yapılacaktır.

Buna göre hangi seçenekteki eşleştirmeyi yapan öğrenci hata yapmıştır?

	K	L	M
A)	Dünya	Mars	Venüs
B)	Satürn	Merkür	Dünya
C)	Jüpiter	Satürn	Uranüs
D)	Satürn	Merkür	Mars

CEVAP ANAHTARI

1. Kırmızı kutu= A, B, D, E, H, I Mavi kutu: A, B, C, F, G, I

3.

İpek	→	15	puan
Melike	→	0	puan
Turcan	→	0	puan

4. 1-C 2-D 3-A 4-B

5.

A	→	Venüs
B	→	Ay tutulması
C	→	Dünya

6. A) Ay B) Yeni ay C) Gece D) Dolunay E) Gündüz F) Ay

7. 1. A, B, C, D 2. E, F, G, H 3. A, C 4. E, F, G, H 5. B, H

8. 4. ÇIKIŞ D-D-Y

9. İç Gezegenler (Karasal Gezegenler) = Merkür, Dünya, Venüs, Mars Dış Gezegenler (Gaz Gezegenler) = Jüpiter, Satürn, Neptün, Uranüs

10. 1-c 2-a 3-d 4-e 5-b 6-f 7-h 8-g

11.	Merkür En yakın, En küçük, Uydusu yok	Satürn Halkalı, İkinci büyük, Titan	Uranüs Yuvarlanan varil, Üçüncü büyük, Atmosferi var
	Ay tutulması Dünyanın gölgesi, Gece, Aynı hizada	Venüs Tersine döner, Halkası yok, Çoban yıldızı	Dünya Ay, Mavi gezegen, yaşam
	Jüpiter En büyük, Ganimet, Fazla uydu	Karasal gezegen İlk dört gezegen, Güneşe yakın, İç gezegen	Mars İki uydulu, Kızıl gezegen, Halkası yok
	Güneş tutulması Aynı hizada, Yeni ay evresi, Gündüz	Neptün En uzak, En soğuk, Dördüncü büyük	Gazsal gezegen Son dördüncü gezegen, Dış gezegen Soğuk gezegen

12.	D	Gece vakti gerçekleşir.	D	Gündüz vakti gerçekleşir.
	Y	Her ay bir kere gözlemlenir.	D	Dünyanın tamamında görülmez.
	D	Ay'ın dolunay evresinde gerçekleşir.	D	Ay'ın yeni ay evresinde gözlemlenir.

CEVAP ANAHTARI

13. 1. Y 5. D 9. Y 13. D 17. D
2. Y 6. D 10. Y 14. Y 18. Y
3. D 7. Y 11. Y 15. Y 19. D
4. D 8. D 12. D 16. D 20. Y

14.

T	V	E	N	Ü	S	E	M	A	R	S
T	M	İ	E	C	Ü	C	E	Z	G	A
İ	J	Ü	P	İ	T	E	R	E	Ö	T
O	T	İ	T	A	N	L	K	L	K	Ü
R	E	D	Ü	N	Y	A	Ü	R	T	R
E	H	A	N	Y	A	T	R	K	A	N
T	U	R	T	A	G	Ü	N	E	Ş	R
S	A	U	R	A	N	Ü	S	İ	İ	R
A	Y	T	U	T	U	L	M	A	S	İ

TEMİZ
ELLER
HAYAT
KURTARIR

15. 1-Gezegen, 2-Merkür, 3-Venüs, 4-Neptün, 5-Mars, 6-Jüpiter, 7-Plüton, 8-Satürn, 9-Uranüs, 10-Dünya

CEVAP ANAHTARI

KAZANIM KAVRAMA TESTİ - 1	KAZANIM KAVRAMA TESTİ - 2	KAZANIM KAVRAMA TESTİ - 3	KAZANIM KAVRAMA TESTİ - 4	KAZANIM KAVRAMA TESTİ - 5
1. B	1. A	1. D	1. C	1. B
2. C	2. D	2. C	2. D	2. D
3. D	3. A	3. C	3. C	3. A
4. A	4. D	4. D	4. B	4. D
5. D	5. C	5. D	5. B	5. D
6. A	6. B	6. B	6. A	6. A
7. A	7. D	7. D	7. D	7. C
8. A	8. D	8. C	8. B	8. C
9. D	9. A	9. C	9. B	9. D
10. B	10. D	10. D	10. A	10. C
11. D	11. B	11. C		
12. A	12. A	12. A		
13. C	13. A	13. C		
14. C	14. B	14. B		
15. A	15. C	15. B		

303

meb.gov.tr

6.SINIF 1. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık ANKARA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

SÖZCÜKTE ANLAM

ETKİNLİK 1

- ince
- çözmek
- dal
- getirmek
- özen

Yukarıda verilen sözcüklere uygun ekler getirerek aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları tamamlayınız.

- Kör düğüm olmuş ipi - - - - bir çırpıda.
- Verilen görevi başarıyla yerine - - - - .
- Kuvvetli - - - - fırtınaya meydan okudu.
- Ödevini kısa sürede tamamlamak için - - - - bir kitap seçti.
- Misafirlerine verdiği önem masasına gösterdiği - - - - belliydi.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki cümlelerde kırmızı ile yazılmış sözcüklerin cümle içinde kazandığı anlamı karşısındaki boşluğa yazınız.

1. Nisan yağmurlarıyla her taraf yeşerdi .	
2. Yere düşen çocuğu kaldırıp ona sıkıca sarıldı .	
3. Bu sıcakta ders çalışmaktan hepimiz bezmiştik..	
4. Küçük çocuğun eğitimini teyzesine yüklediler .	

ETKİNLİK 3

Aşağıda verilen sözcüklerin mecaz anlamlarıyla birer cümle yazınız.

Kırmak	
Taşmak	
Dokunmak	
Konmak	
Yüzmek	

ETKİNLİK 4

- Dil
- Hikâye
- Giz
- Güç
- Kabiliyet
- Biçim
- Sözcük
- Seviye
- Cümle

Yukarıda verilen sözcükleri aşağıdaki tabloda eş anlamlılarının karşısına yazınız.

Tümce	
Kelime	
Öykü	
Düzey	
Şekil	
Yetenek	
Sır	
Kuvvet	
Lisan	

KAZANIM TESTİ 1

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Usulca kapıyı aralayıp İ içeri girdi. Kimsecikler yoktu. Önce II şaşırdı kimsenin olmayışına, sonra küçük tabureye oturup nerede olabileceklerini III düşündü. Niye buraya çağırılmıştı, bir yandan da onu düşünüyordu. Kafası her geçen dakika sorularla daha da karışıyor, kendi kendini IV yiyip bitiriyordu. Dışarıdan gelen bir sesle sıçradı, gerçek âleme döndü.

Bu metinde numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

2.

- I. Bazıları spor yapmayı dans etmekten daha çok seviyor.
II. Her yere baktım ama anahtarı bulamadım.
III. Hayatında en çok saydığı kişi Arda Bey'di.
IV. Kaderim böyle yazılmış diye ağlıyordu.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcükler mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük kullanılmamıştır?**

- A) Sınavda meridyen sorusunu kimse yapamamış.
B) Üçgenin iç açıları toplamı 180 derecedir.
C) Ek eylemin iki farklı görevi vardır.
D) Öğrencilerin hangi derste başarısız olduğu bilinmiyor.

4. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi eş anlamlıdır?**

- A) Birkaç gün sonra buradan taşınacaktı.
B) Arkadaşının faydasından çok zararı oldu bize.
C) Toplantı sonrası hepimizle tek tek konuştu.
D) Herkes dikkatle onu dinliyordu.

5.

- Arkasından adam salıp çocuğu çağırıldılar.
- Geçen yıl budanan ağaç dal salıp meyve verdi.
- Kimsenin başını derde salmadan olayı bitirdi.
- Peşinden kardeşini saldım parasını unutunca.

Yukarıdaki cümlelerde “salmak” sözcüğü kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6.

- I. Bisikletten düşen çocuk, kolunu kırdı.
- II. Böyle davranman beni çok kırdı.
- III. Yağan yağmur havanın kırılmasına neden oldu.
- IV. Annesine kırıldığını bir türlü söyleyemedi.
- V. Sezon indirimiyle mağazalar fiyatlarını kırdı.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde “kırmak” sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve III B) I ve V C) II ve IV D) IV ve V

7.

- Bu davranışıyla ne kadar katı yürekli olduğunu gösterdi.
- Aydın kişilerle yapılan sohbetler her zaman hoşuma gitmiştir.
- Bu işi bitirince evden çıkacağım.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin yerine kullanılamaz?

- A) Kültürlü
B) Hareketsiz
C) Hoşgörüsüz
D) Tamamlamak

8. Aşağıdaki görsellerden hangisi terim anlam içermemektedir?

A)

B)

C)

D)

9. Yazılışları ve okunuşları farklı olmasına rağmen anlamları aynı olan kelimelere eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş anlamlı (anlamdaş) bir sözcük kullanılmamıştır?

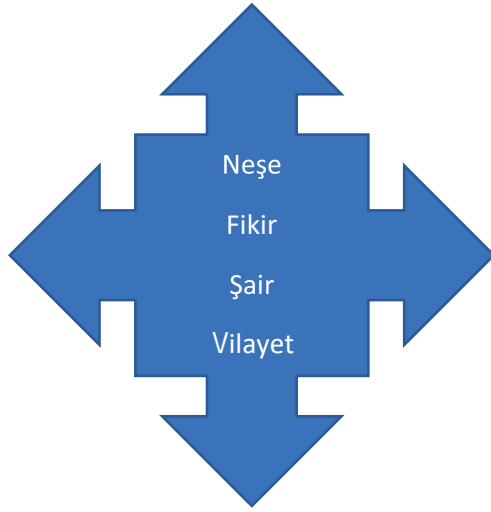
- A) Ne kadar yürekli bir insan olduğu aldığı kararlardan anlaşılıyor.
- B) Saçıdaki aklar, edindiği tecrübelerin göstergesidir.
- C) Masanın üzerindeki tabakları mutfağa götürdü.
- D) Al bayrağın gölgesinde yaşamak insana huzur veriyor.

10. Küresel iklim değişikliğinin, canlı türlerinin yaşamını nasıl etkileyeceği üzerine araştırmalar yapılmaktadır. Bu araştırmalar şaşırtıcı sonuçlar da çıkarmaktadır. İngiltere'deki çok gözlü esmer adlı kelebek türüyle ilgili çalışmalar yapan araştırmacıların bulguları buna en güzel örnek. Araştırmacılar iklim değişikliğinin etkisiyle bu kelebeklerin sayısının arttığını ortaya çıkarmışlar. Oysa araştırmanın başında tam tersi bir sonuçla karşılaşılacağı düşünülüyormuş.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili sözcüklerin anlamlarından birini vermemektedir?

- A) Ortak özellikleri olan bireylerin tamamı, cinslerin ayrıldığı bölüm.
- B) Kaybedilen bir şeyi yeniden ele geçirmek.
- C) Doğumla ölüm arasında yaşanan süre, ömür, hayat.
- D) Bir kimsenin başka bir kişi veya şey üzerindeki tesiri.

11.

Yukarıda verilen sözcüklerin eş anlamlıları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Mutluluk-görüş-yazar-şehir
- B) Mutluluk-düşünce-ozan-şehir
- C) Sevinç-düşünce-ozan-il
- D) Sevinç-görüş-yazar-il

12.

- Birçok çeşitten birer parça alıp yeni birleşim oluşturma işi.
- Biçildikten sonra tahıl demetlerinin üzerinden düven geçirilerek tanelerin başaklarından ayrılması işinin yapıldığı yer ya da mevsim.
- Herhangi bir şeyin toplu hâlde bulunduğu, işlendiği veya satıldığı yer.

“Harman” sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde verilen anlamlarından biri ile kullanılmamıştır?

- A) İşçileri saatlerce harman yerinde bekledim.
- B) İçtiğimiz çay Rize dağlarından toplanmış tüm çayların harmanıdır.
- C) Burası yiğidin harman olduğu yerdir.
- D) İstanbul Doğu ve Batı kültürünün harmanlandığı bir yerdir.

13.

- I. Ben yokken arsanın satış işlemlerinde kardeşim yerime vekil olsun.
- II. Yaz tatilinde müdür vekili olarak görev yapmam istendi.
- III. Son seçimden sonra vekil olamayacağını açıkladı.
- IV. Sorduğum her soruya sanki vekiliymiş gibi arkadaşı cevap verdi.

“Vekil” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

14. “Bulmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir yer ya da noktaya erişmek, ulaşmak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Yaptığı hareketleri doğru bulmadığımı söyledim.
- B) Bu yoklukta kendine yiyecek bulmakta zorlananlar var.
- C) Sohbet ede ede yolun yarısını bulduk.
- D) Kaybettiği gözlüğünü yatağının altında bulmuş.

15. “Aylin, arkadaşının son zamanlarda onsuz planlar yapıp onunla görüşmek istememesine darılmıştı.”

Bu cümlede altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelin anlamı değişir?

- A) kinlenmişti B) içlerlemişti C) gücenmişti D) alınmıştı

16. Bilim, sanat, meslek dalı ya da herhangi bir konuyla ilgili özel ve belirli bir anlamı olan sözcüklere terim anlamlı sözcükler denir.

Buna göre “kök” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamında kullanılmıştır?

- A) Ailemizin kökleri Yemen’e dayanıyordu.
- B) Öğretmen sözcüklerin kökünü bulmamızı istedi.
- C) Ağacın kökleri çok güçlüydü.
- D) Köksüz düşüncelerle yola çıktığı için başarısız oldu.

17. Tabloda bir tarafta yabancı sözcükler diğer tarafta da bu sözcüklerin Türkçe karşılığı verilmiştir.

Yabancı sözcükler	Türkçe Sözcükler
Ecnebi	İlgeç
Edat	Bilgi
Orijinal	Yabancı
Editör	Veri
Data	Yayımcı
	Özgün

Buna göre yabancı sözcükler Türkçeleri ile eşleştirildiğinde hangi sözcük dışarıda kalır?

- A) İlgeç B) Bilgi C) Yabancı D) Veri

SÖZ SANATLARI

ETKİNLİK 1

1. Yalvardı güneş buluta ama hiçbir şey değişmedi.
2. Dağ dağa küsmüş, dağın haberi olmamış.
3. Denizin haykırışını sessizce dinledi damlalar.
4. Sevda kıskandı umudu, umut da kıskandı huzuru.
5. Yaprığın gözyaşları insafa getirdi koca çınarı.

Yukarıdaki cümlelerde kişileştirilen ögeyi ve kişileştirilme yönünü yazınız.

Kişileştirilen öge

Kişileştirilme yönü

Görmüş geçirmiş, anasının gözü bir horoz
Tünemiş bir ağacın dalına.
Kurnaz tilki, sesini yumuşatarak, ona
Dedi ki: "Kardeşçğim, artık dostuz;
Barış oldu hayvanlar arasında.
Müjde getirdim sana, in de bir öpüşelim;
Ama Allah aşkına oyalanma
Çünkü bilirsin ya başımdan aşkın işlerim.
Oysaki siz serbestsiniz daima,
İşleri düşünmeyebilirsiniz;
Hem artık size yardım da ederiz.
Ama, kuzum, in de aşağıya bir
Doya doya öpeyim gözlerinden"
"Kardeşim" dedi, horoz. Bu mutlu haberinden
Daha güzel bir haber almazdım şüphesiz.
Bu nefis
Bu mutlu haberinden.
Üstelik bunu senden öğrenmekle
Sevincim iki kat oldu. Ama, dur hele...
Bunu müjdelemek için olacak,
Bak iki tazı geliyor koşarak
Hızlı da koşuyorlar; haydi ben ineyim de
Hep birden öpüşelim tazılar geldiğinde.
"Hoşça kal" dedi tilki, "Yolum biraz uzunca
Kutlarınız bu barışı yeniden buluşunca."
Çabuk toplayıp tası tarağı,
Külhani bir anda tırmandı dağı.
Bir iş çıkmamıştı numarasından.
O sırada çalının arkasından,
İhtiyar horoz kıs kıs gülüyordu.
Oyunbazı oynatmak pek tatlı oluyordu.

Yukarıdaki şiire göre aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Şiirin başlığı	Şiirin konusu	Şiirin kahramanları	Şiirde en çok kullanılan söz sanatları

KAZANIM TESTİ 2

SÖZ SANATLARI

1. “Deniz dalgalıydı bugün, yorgun balıkların yüzgeçleriydi denizi dalgalandıran.”

Bu cümledeki söz sanatı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Deniz ayna gibiydi bugün, ısıt ısıt parlıyordu.
- B) İleride bir deniz feneri yanıyordu ateş böceği misali.
- C) Zavallı gemi şaşkıındı, bu limana daha önce hiç uğramamıştı.
- D) Kaptan, tayfalara seslendi: “Buraya demir atıyoruz.”

2. “Tomurcuklarını ansızın patlatıvermiş bu akasya dalı, alüminyum çerçevesi geniş pencereden niçin bu kadar gülerek bakmaktadır? Besbelli bir acayip parlayan güneş altında damarlarına ılık ılık yürüyen suyun akışına bırakmıştır kendini.”

Bu parçada kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzetme
- B) Konuşturma
- C) Kişileştirme
- D) Abartma

3. “Yaprakları, dalları ve budakları ile ağaçlar uyanıktı. Uyuyordum. Çiçekler, böcekler, kuşlar uyanıktı. Uyuyordum. Serin, tatlı bir rüzgâr esiyordu. Gökyüzünde bulutlar yürüyordu. Güvercinler ‘Hu!’ diyordu.”

Bu parçada kullanılan söz sanatları aşağıdaki cümlelerden hangisinde yoktur?

- A) Sinsi bir yağmur altında hareketsiz ıslanan kuşlar “Üşüyoruz!” diyerek birbirlerine iyice sokuluyorlardı.
- B) Yabancı, yalnız, zarif bir adam kasabaya gelmiş ve herkese gülümseyerek “Merhaba!” demişti.
- C) Siyah beyaz resimler bizimle konuşuyor “Hatırla o günleri!” diyordu.
- D) Bu köyde hayvanlar ve bitkiler bile terbiye edilmiş gibiydi. “Yat!” deyince “Tamam” deyip yatar, “Kalk!” deyince “Peki” deyip kalkarlardı.

4. (I) Yazmak için gelmişti sanki dünyaya. (II) Kelimeler, haydi gel, diye çağırıyordu onu. (III) O da kimseyi dinlemiyor, kelimelerin peşine takılıp gidiyordu. (IV) Mutluydu, gerisi de önemli değildi.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde konuşurma sanatı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. Murat Öğretmen, hava durumunu takip etmenin hayatımızda ne derece önemli olduğunu öğrencilerine sormuştur ve sınıfta tartışma başlatmıştır.

Murat Öğretmen'in öğrencileri de aşağıdaki cümleleri örnek vermişlerdir:

MUSTAFA: İçeride kalacaksak önemli değil ama dışarı çıkacaksak mutlaka hava durumuna bakmalıyız.

ŞEVVAL: Hava durumu küçük yerlerden ziyade büyük şehirlerde insanı daha çok etkilemektedir.

ELİF: Yazın güneşin "Haydi tatile!" diye seslenmesi bir başka güzel oluyor.

EMRE: Yağışlı havalarda arkadaşlarımla oyun oynayamıyoruz ama hava yağışsız olduğu zaman dışarıda oynayabiliyoruz.

Yukarıdaki cümlelerde hangi öğrenci konuşurma sanatından yararlanmışır?

- A) Mustafa
- B) Şevval
- C) Elif
- D) Emre

DEYİM-ATASÖZÜ

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki tabloda verilen deyimlerin söz öbeği mi, cümle mi olduğunu işaretleyerek anlamlarını tablodaki uygun yere yazınız.

DEYİM	SÖZ ÖBEĞİ	CÜMLE	ANLAMI
Dostlar alışverişte görsün.			
Ağırdan almak.			
Fol yok, yumurta yok.			
Başına çorap örmek.			
Can kulağı ile dinlemek.			
Armut piş, ağzıma düş!			

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki cümlelerde deyim olan cümlelerin kutucuklarını işaretleyiniz.

“Her şeye rağmen arkadaşını savunuyor, arkamızdan dolap çevirmez.” diyordu.

☐

Beş yıl sonra eve döndüğünde her şey eski hamam eski taşı.

☐

Yeni dönemle birlikte eski çamlar bardak oldu.

☐

Buralara her zamankinden daha fazla yağmur yağdı.

☐

Diğerlerinin yanında onun sunumu devede kulak kaldı.

☐

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki atasözlerini mecaz ya da gerçek anlamli oluşlarına göre uygun kutucuklara yerleştiriniz.

1. Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
2. Kedinin boynuna ciğer asılmaz.
3. Altın eli bıçak kesmez.
4. Akıl akıldan üstündür
5. Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.

MECAZ ANLAMLI ATASÖZLERİ	GERÇEK ANLAMLI ATASÖZLERİ

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki atasözlerinde boş bırakılan yerleri verilen sözcüklerden uygun olanlar ile tamamlayınız.

sesi	işe	giren	kürek	kılıçtan	samanı

- 1) Acele - - - - şeytan karışır.
- 2) Davulun - - - - uzaktan hoş gelir.
- 3) Hamama - - - - terler.
- 4) Kalem - - - - keskindir.
- 5) Mart kapıdan baktırır; kazma - - - - yaktırır.
- 6) Sakla - - - - gelir zamanı.

KAZANIM TESTİ 3

DEYİM-ATASÖZÜ

1. Masal bu ya, ormanlar kralı aslanın karnı açılmış. Yiyecek bulmak için dolaşmaya başlamış. Yolda dişi bir geyiğe rastlamış, sessizce o geyiğin peşine takılmış. Geyik aslanı görmemiş, su kenarında yavaşlamış. Aslan hızla koşup geyiği kapmış. Olanları gören avcı da tuzağı kurup aslanı yakalamış.

Yukarıda anlatılan olaya uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki dinle, bir söyle.
- B) Ava giden avlanır.
- C) Akıl akıldan üstündür.
- D) Can boğazdan gelir.

2.

- I. El öpmekle ağız aşınmaz: Gerektiğinde önemli bir iş için bir kimseye ricada bulunmak anlamındadır.
- II. El elden üstündür: Bir kimse kendisinden üstün başkalarının da olabileceğini bilmelidir anlamındadır.
- III. Sofrada elini, mecliste dilini sakla: Topluluk içinde aşırı davranışta bulunma, açgözlülük ve gevezelik etme anlamındadır.
- IV. El el ile, değirmen yel ile: Başkasının emanet tenceresinde yemek yapılmaz anlamındadır.

Yukarıda açıklamaları verilen atasözlerinden hangisinin anlamı yanlış açıklanmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

3. Deyimler bir kavram ya da durumu ifade eden genelde mecaz anlamlı sözlerdir. Atasözlerinin bazıları da mecaz anlamlı olmakla birlikte asıl amacı öğüt ya da ders vermektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi deyimdir?

- A) Deveden büyük fil var.
- B) El ile gelen düğün bayram.
- C) Ağız var, dili yok.
- D) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

4. İnsan kendi değerini ancak çalışarak koruyabilir.

Zamanı öldürmek en pahalı harcamadır.

İnsanın kendisinin değil, iyi günlerinin dostu vardır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu özdeyişlerden herhangi biriyle yakın anlamlı değildir?

- A) Dost kötü günde belli olur.
- B) Vakit, nakittir.
- C) İşleyen demir ısıldar.
- D) Tarlanın iyisi suya yakın, daha iyisi eve yakın.

5.

- Ucuz etin yahnisi yavan olur.
- Yalnız taş, duvar olmaz.
- Üzüm üzüme baka baka kararır.

Aşağıdakilerden hangisi bu atasözlerinden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Ucuza mal olan şeyler nitelsiz olabilir.
- B) Başkalarıyla ilişki kurarak, işbirliği yaparak önemli işleri yapmak daha kolaydır.
- C) Her zaman bir arada bulunan kişiler birbirlerinin huyunu alır.
- D) Gereksinim duyulan şey değer kazanır.

6.

- I. Kulağına küpe olmak
- II. Kulak kabartmak
- III. Kulak asmamak
- IV. Kulak ardı etmek

Yukarıdaki deyimlerden hangileri anlamca birbirine yakındır?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

7. Genelde ödünç aldığı şeyleri geri vermeyen, verse de kırık dökük hâlde iade eden komşusu bir gün Nasreddin Hoca'dan ip ödünç ister. Hoca bunun karşılığında eve girip çıkar ve : "İp boşta değil, bizim hanım ipe un sermiş" der. Şaşırان komşusu: "Aman hoca, ne yaptın, ipe un serilir mi hiç, diye çıkışınca Hoca cevap vermekte gecikmez:

"Serilir, neden serilmesin? Vermeye gönül razı olmayınca ipe un da serilir." der.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen deyim, bu hikâyede kullanılan deyimle yakın anlamlıdır?

- A) Ağzıyla kuş tutmak
- B) İş yokuşa sürmek
- C) Zahmet çekmek
- D) Yüz üstü bırakmak

CÜMLEDE ANLAM

ETKİNLİK 1

NEDEN

1. Kardeşine yardım etmek için
2. Kimseyi aramadığından
3. Gece korkunca
4. Artık eskisi gibi göremediğinden

SONUÇ

çok sevdiği komşusunu tanıyamadı.
elindeki tüm malı mülkü sattı.
hızlıca annesinin yanına gitti.
yapayalnız kalmıştı.

Yukarıda ayrı ayrı verilen neden ve sonuç cümlelerini anlamlı birer cümle haline getiriniz.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

ETKİNLİK 2

Aşağıda sonuç bölümleri verilen cümleleri amaç-sonuç anlamı verecek şekilde tamamlayınız.

1-	yaz tatilinde dayısının yanında çalışıyor.
2-	iş değişikliği yaptı.
3-	ona dondurma ısmarladım.
4-	yanımızdan erken ayrıldı.

KAZANIM TESTİ 4

CÜMLEDE ANLAM

1. Eylemin hangi hedefe, amaca yönelik gerçekleştirildiğini belirten cümlelere amaç- sonuç cümleleri denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir amaca yönelme söz konusudur?

- A) Yaz kış dışarıda çalıştığından çok fazla hasta oluyor.
- B) Sürekli eşya taşıdığından dolayı ellerinin her yeri nasırlaşmıştı.
- C) Sene sonunda derece yapmak için her gün düzenli çalışıyor.
- D) Beklediği hiçbir şey olmadığı için herkesten daha çok üzgündü.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) Oğlum, annesine sürpriz yapalım diye beni zorluyordu.
- B) Saatlerce televizyon izlediğinden gözleri artık iyi görmüyordu.
- C) Arkadaşından ödünç aldığı arabayı yıkatmak üzere evden çıktı.
- D) Okulda işlenen konuyu pekiştireyim diye EBA'dan video izliyorum.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “için” sözcüğü cümleye farklı bir anlam katmıştır?

- A) Aldığı kilolardan kurtulmak için uzun süredir sağlıklı besleniyor.
- B) Kırdığı arkadaşından özür dilemek için arkadaşını aradı.
- C) Eli yandığı için birkaç gün elini suya değdirmeyecek.
- D) Annesine hediye almak için tüm parasını biriktiriyor.

4.

- I. Yazar bugüne kadar pek çok eser kaleme almıştır.
- II. Eserlerinde sıra dışı kişilere başarılı bir şekilde yer vermiştir.
- III. Yazar eserlerinde kişiliği ile ilgili ilginç bilgiler vermektedir.
- IV. Kaleme aldığı her eser okuyucuda farklı tatlar bırakır.

Yukarıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. Öznel yargılar bireyin kendi duygu ve düşüncelerine dayanan kişisel ifadelerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öznel bir cümledir?

- A) Kayısı ağacının kökleri iki metre derinliğe iner.
- B) Kayısının çekirdeğinde pek çok vitamin vardır.
- C) Kayısı ağacı 6 metreye kadar yükselebilir.
- D) Kayısı en lezzetli meyvelerden biridir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisi nesnel bir cümledir?

- A) Türkiye'nin yaşanabilecek en güzel şehirlerinden biri İzmir'dir.
- B) Arkadaşlarla saklambaç oynamak en zevkli oyundur.
- C) Okuma yarışmasında arkadaşımın gerisinde kalarak ikinci oldum.
- D) Yeteneği olan ya da olmayan herkes profesyonel bir şekilde spor yapmalı.

7. (I) Kırşehir, İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir şehirdir. (II) Merkez, Akçakent, Akpınar, Boztepe, Çiçekdağı, Kaman ve Mucur olmak üzere yedi ilçesi vardır. (III) Kırşehir, gerek insanların sıcaklığıyla gerek şehrin bozulmamış dokusuyla gerekse insanların içini ısıtan türküleriyle misafirlerine huzur verir. (IV) Anadolu'nun ticari ve ekonomik hayatında büyük rol oynayan Ahilik, 13. yüzyılda Kırşehir'de kurulmuştur.

Yukarıdaki paragrafta yer alan numaralandırılmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

GEÇİŞ VE BAĞLANTI UNSURLARI

ETKİNLİK 1

Aşağıdaki numaralanmış cümlelerde yer alan geçiş ve bağlantı ögelerini bulup kutuya yerleştiriniz.

1.	Bunu dikkate almışsın fakat gerekli düzeltmeyi yapmamışsın.
2.	Tüm evi tek başına temizlemiş bununla birlikte çayın yanına tatlı da yapmış.
3.	Okula gitmiş fakat derse girmemiş.
4.	Gece gündüz finallerine hazırlandı, buna rağmen okuldan mezun olamadı.
5.	Üniversiteyi bu sene bitireceğim bununla birlikte akşamları da iş bulup çalışacağım.
6.	Seni çok aradım ama bir türlü ulaşamadım.
7.	Kitap okumayı severim bununla birlikte müzik dinlemekten de keyif alırım.
8.	Ders çalışmak istiyorum lakin çok uykum var.
9.	Tatile gitmek istedi lakin iznini ayarlayamadı.
10.	Hava çok güzel buna rağmen evden çıkmadı.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları uygun geçiş ve bağlantı ifadeleriyle tamamlayınız.

fakat	buna rağmen	bununla birlikte	lakin	ama

1. Hamburgeri çok seviyorum - - - - kilo alırım diye yemiyorum.
2. Sınavı kazanmak için düzenli çalıştım - - - - çok sayıda test çözdüm.
3. Tatilde çok canı sıkılıyor - - - - evden de dışarı çıkmıyor.
4. Kimseyi evinde ziyaret etmedim - - - - herkesi tek tek telefonla aradım.
5. Seninle gelirim - - - - kimseye bir şey demem.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki cümlelerde geçiş ve bağlantı ifadeleriyle ilgili verilen bilgilerden doğru olanlarının başına D, yanlış olanların başına Y harfini yazınız.

	1. Geçiş ve bağlantı ifadeleri, düşüncenin yönünü değiştiren sözcükler olarak da adlandırılmaktadır.
	2. Düşüncenin yönünü değiştiren ifadeler, iki düşünce arasında olumludan olumlu düşünceye veya olumsuzdan olumsuz düşünceye geçişi sağlar.
	3. Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeler şunlardır: ama, fakat, lakin, buna rağmen.
	4. Daha önce ifade ettiğimiz düşünceyi desteklemek ve daha iyi anlaşılmasını sağlamak için farklı bir şekilde açıklarken kullandığımız ifadelere, farklı düşünmeye yönlendiren ifadeler denir.
	5. Anlattıklarımızı özetlerken veya sonuca bağlarken de geçiş ve bağlantı ifadeleri kullanılır.

KAZANIM TESTİ 5

GEÇİŞ VE BAĞLANTI UNSURLARI

1. “ Yarın okula gidemeyeceğim - - - çok hastayım.” cümlesinde boş bırakılan yere hangi geçiş ve bağlantı ifadesi getirilmelidir?
- A) ama B) çünkü C) fakat D) lakin
2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçiş ve bağlantı ifadeleri düşüncenin yönünü değiştirecek şekilde kullanılmıştır?
- A) Hepimiz onun konuşmasını beğeniyor, üstelik için için onu kıskanıyorduk da.
B) Seninle çalışmak isterdim, sonuçta en yakın arkadaşımsın.
C) Sizi ailece çok seviyoruz çünkü çok anlayışlı ve güler yüzlü birisiniz.
D) Saatlerdir musluğu tamir etmeye uğraştım fakat bir türlü başaramadım.
3. “Kendi yaşadığı şehri bile tanımıyor.” cümlesinden aşağıdaki ifadelerden hangisi çıkarılabilir?
- A) Başka şehirleri çok iyi bilir.
B) Yaşadığı şehri bolca gezmiştir.
C) Yaşadığı şehirde görmediği yerler vardır.
D) Birçok yeri gezip gördüğü bellidir.
4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçiş ve bağlantı unsurlarından herhangi biri kullanılmamıştır?
- A) Şirkette onun gibi çalışan yok ama bir türlü istediği terfiyi alamıyor.
B) Hepimiz için otel rezervasyonu yapmış, üstelik uçak biletlerimizi de almış.
C) Toplantıya herkesin katılmasını istemiş, özellikle senin katılmanı ayrıca belirtmiş.
D) Sıradan bir gün geçirdiği için canı sıkılıyor, birilerini eve davet ediyordu.
5. Yaz sıcakları hepimizi bunaltıyordu bunaltmasına da kedicik ayrı etkileniyordu bu sıcaklardan. Bugün bahçeye çıkmış,
çınar ağacının dalında miskin miskin yatıyordu ama mutlu olmadığı tıslamasından belliydi. Biz de ağacın altındaki
masada buz gibi limonatalarımızı yudumluyorduk. Bir anda dışardan gelen sesle irkildik. Küçük kedi uyuduğu için
korkuyla masaya düştü.
- Yukarıdaki metinde altı çizili sözcüklerden hangisi geçiş ve bağlantı ifadesidir?
- A) I B) II C) III D) IV

PARAGRAFTA ANLAM

ETKİNLİK 1

Bilim insanları bir süredir, eski bir Güney Amerika uygarlığı olan İnkalarla ilgili keşiflerde bulnuyor. Ancak bu bulguları, yazılı kaynaklar değil, “khipu” adı verilen düğümlerden oluşan ip demetlerinden elde ediyorlar. Çok yaygın olarak rastladıkları için khipuların önemli olduğu düşünülüyor ama ne anlama geldikleri ya da ne için kullanıldıkları bilinmiyordu. Yapılan araştırmalar sonucunda, khipuların birtakım sayısal kayıtlar tutmak için kullanıldıkları düşünülüyor. Khipuları oluşturan demetlerdeki her bir ip farklı renkte ve ipler üzerindeki her düğüm birbirinden farklı. Düğümlerin türü ve ip üzerinde nerede bulunduklarına göre simgeledikleri rakamın da farklı olduğu düşünülüyor. Harvard Üniversitesinden Gary Urton ve Carrie Brezine, İnkalar’ın yönetim merkezi olduğu düşünülen Puruchuco’da 21 tane khipu bulmuşlar. Yaptıkları incelemeler sonucunda, İnka İmparatorluğu’nun MÖ 15. yüzyılda kurulduğu ve 1532’de Avrupalı kâşifler gelinceye değin yaşadığı gibi bilgilere erişilmiş. Ayrıca erkek işçilerin yıl içinde belli bir süre devlet işlerinde çalışmak zorunda oldukları da khipulardan öğrenilenlerden.

A) Bu metne göre aşağıdaki tabloyu tamamlayınız.

Metnin Konusu	
Metnin Yazılış Amacı	
Khipu Nedir?	
Khipların Kullanılış Amacı	
İnka Uygarlığıyla İlgili Çalışma Yapan Üniversite	
İnka İmparatorluğu’nun Kurulduğu Tarih	

B) Alperen yukarıdaki metni okuduktan sonra insanların söz ve yazı olmadan da iletişim kurabileceklerini düşünmeye başlamıştır. Bu fikrini doğrulamak için internetten araştırma yapmıştır. Alperen yaptığı araştırma sırasında aşağıdaki kutucuklara yerleştirilen bilgilerle karşılaşmıştır.

Aşağıda Alperen'in fikrini destekleyen kutucuğu işaretleyiniz.

Milattan önce insanların kil tabletler üzerine çiviye benzer harfler yazarak kayıtlar tutması.	Kızılderililerin yaktıkları ateşin dumanına çeşitli şekiller vererek uzaktaki insanlara mesaj göndermeleri.	İnsanların güvercinlerin ayağına bağladıkları mektupları bir yerden başka bir yere göndermesi.	Göktürklerin 8. yüzyılda harfleri taşlara kazıyarak kitabeler oluşturması.

ETKİNLİK 2

Standford Üniversitesinden Prof. Walter Mischel çocukların özdenetim becerilerini ölçmek için bir araştırma yapıyor. Bir grup çocuğu tek tek bir odaya alıp, masalarının üstüne bir lokum koyuyor ve onlara şöyle diyor: "Ben şimdi dışarı çıkıyorum. Bu lokumu yemek istersen yiyebilirsin. Ama ben dönünceye kadar yemezsen sana iki lokum vereceğim." O gün bazı çocuklar bekliyor ve ikinci lokumu alıyor, bazıları ise bekleyemiyor ve hemen yiyor.

Araştırmanın esas ilginç yanı ise 20 yıl sonra araştırmacılar bu kişileri buluyor ve hayatlarını inceliyor. Görüyorlar ki o gün lokumu yemeyenler hem akademik alanda hem de iş hayatında çok daha başarılı olmuş. Daha iyi okullara gitmişler ve daha çok para kazanmışlar. Hatta daha mutlular.

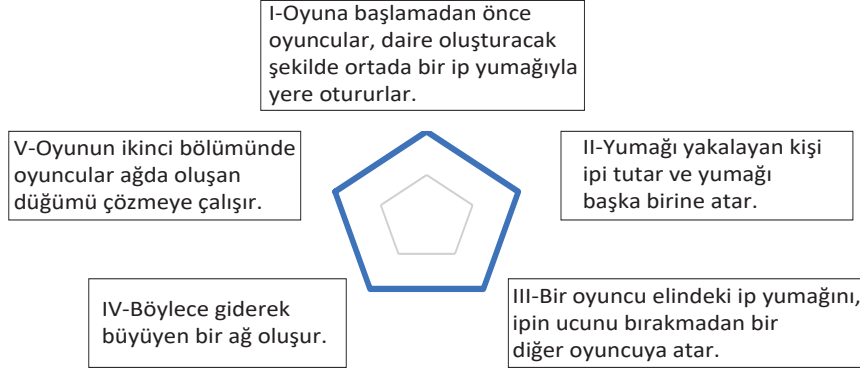
Aşağıdaki soruları bu metne göre cevaplayınız.

Metnin başlığı	
Metnin ana fikri	
Metne göre hayatta mutlu olan kişiler kimler	
Deneyden yola çıkarak gerçek hayattan bir örnek veriniz.	

KAZANIM TESTİ 6

PARAGRAF

1. Görselde yumak oyununun nasıl oynanacağını sıralaması yanlış olarak verilmiştir.

Oyunun doğru sıralaması için kaç numaralı kutucuklar yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) IV ve V
2. 2010 yılında 11 yaşındaki Tenith Adithyaa, evinde muz yapraklarından elde ettiği çevre dostu ürünlerle yedi farklı uluslararası ödül kazanmıştı. Şimdi de bu teknoloji geliştirilerek sürdürülebilir malzemeler üretilmeye başlandı. Muz yapraklarının ham madde olarak kullanıldığı çevre dostu, mantar ve bakterilere karşı dirençli, esnek ve aşırı ısıya dayanıklı ürünler elde edildi. Bardak, koni, kutu ve zarf gibi 30 çeşit ürün geliştirildi. Bu ürünler yaklaşık bir yıl yeşil kalıyor ve kullanıldıktan sonra hayvan yemi ya da gübre olarak kullanılabilir.

Bu metne verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tasarım
B) Çocuk dünyası
C) Geri dönüşüm
D) Plastik çöpler
3. Sınıfında, Fatih Sultan Mehmet'in hocası Akşemsettin'in "Dağ ne kadar yüksek olursa olsun, yol onun üzerinden geçer. Sen dağ olmaya heveslenme, asla gururlanma; yol ol ki herkes senin üzerinden geçerken, sen dağların bile üzerinden geçesin." şeklindeki bir sözünü paylaşan öğretmenin öğrencilerine vermek istediği asıl mesaj aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mütevazı olmak insanın değerini düşürmez, aksine saygınlığını artırır.
B) Gurur ve kibir, başarılı olmanın vazgeçilmez iki unsurudur.
C) Başarılı insanların kendileriyle gurur duymaları doğaldır.
D) Kibirli insanlar hayatları boyunca başarıya ulaşmada daha şanslıdır.

4. Elmalı turtanın yapılışı karışık olarak verilmiştir.

I. Elmaları soyup rendeleyin. Bir tencereye alıp şekeri ekleyin. Elmalar suyunu çekene kadar pişirin. Piştikten sonra ocaktan alın ve tarçını ekleyip karıştırın.

II. Turtayı pişireceğimiz kabı hafif sıvı yağ ile yağlayın.

III. Daha sonra aldığı kadar un ekleyip yumuşak bir kıvamda hamur elde edin. Hamur dinlenirken iç harcını hazırlayın.

IV. Elmalı turtanın hamurunu yoğuracağınız kaba erittiğiniz margarin, yumurta, süt, şeker, kabartma tozu ve vanilyayı koyup bir kaşık yardımıyla hafif karıştırın.

V. Hamurun bir kısmını üst şeritleri için ayırın. Hamuru kaba yayın. Elma harcını hamurun üzerine yayın. Üstüne şeritleri yapın ve yumurta sarısı

sürün.

VI. Elmalı turtayı 180 derece ısıtılmış fırında pişirin. Turta piştikten sonra pudra şekeri serpin.

Elmalı turtanın yapılış aşamalarının doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-III-VI-V-IV-II
B) I-IV-III-II-V-VI
C) IV-I-III-II-V-VI
D) IV-III-I-II-V-VI
5. Everest'e tırmanmak, dağcılık ve tırmanışla ilgilenen herkesin en büyük hayallerinden biri. Resmî kayıtlara göre bugüne kadar Everest'e 7 binden fazla zirve tırmanışı yapılmış. Dağcılara göre tırmanış için en uygun mevsim ilkbahar. Vücudun yüksekliğe ve oradaki basınç değişimine alışması için geçmesi gereken zaman da dâhil edildiğinde tırmanış için toplam 40 gün gerekiyor. Everest'in zirvesine doğru 18 farklı resmî tırmanış yolu bulunuyor ve maalesef dağa yapılan 10 tırmanıştan 1'i ölümlle sonuçlanıyor çünkü sıcaklık koşullarına ve yüksek basınca dayanmak insan bedeni için oldukça zor. Yani bu çok ama çok tehlikeli bir macera...

Bu metinden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Zirveye tırmanmak bazı dağcılar için olumsuz sonuçlanmıştır.
B) Zirveye ulaşmak için birden fazla resmî tırmanış yolu vardır.
C) Dağcılar yükseklik ve basınç değişimine alışma sürecinden geçmektedir.
D) Tırmanacak olan dağcılarının birçok eğitimden geçmesi gerekir.
6. (I) Küresel ısınma, çevre kirliliği ve bunun dışındaki insan kaynaklı pek çok etken nedeniyle su kaynakları her geçen gün azalıyor. (II) Özellikle Türkiye'nin güneyinde ve orta kesimlerinde bulunan Burdur, Isparta, Antalya ve Konya'nın güneyindeki Göller Bölgesi kuruma riskiyle karşı karşıya. (III) Uzmanlar artan su tüketiminin de su kaynaklarını azalttığını belirtiyor. (IV) Kullanılan su miktarı 1900'li yıllarda 500 milyar metreküp iken 2025'te bu miktarın 10 katı artacağı tahmin ediliyor.

"Düşünün, Burdur'da 1960'lı yıllarda 14 olan doğal göl sayısı bugün 5'tir." cümlesi yukarıdaki metinde numaralandırılmış cümlelerin hangisinden sonra getirilmelidir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

7. Hindistan'da bazı çocuklar, aile bütçesine katkıda bulunmak için çalışmaları gerektiğinden okullarına düzenli olarak devam edemiyor. Bir kısmıysa okula hiç gidemiyor. Bu soruna bir çözüm olarak Bombay ve Pune kentlerinde 1990'lı yıllardan beri içleri sınıf şeklinde düzenlenmiş otobüsler çocuklara eğitim vermek amacıyla kullanıyor. Bu otobüsler haftanın altı günü belirli saatlerde kentlerdeki belirli noktalara gidip park ediyor. Çevrede yaşayan çocuklar otobüslere geliyor ve iki üç saat süresince Hintçe, matematik, fen bilgisi ve müzik gibi dersler görüyor. Ayrıca zaman zaman bu otobüslerle çocuklar pikniğe ya da müzelere götürülüyor.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Okullarda eğitim göremeyen çocuklar olduğuna
- B) Bazı çocukların ekonomik olarak ailelerine destek olduğuna
- C) Otobüste eğitim alan çocuklardan oldukça başarılı kişilerin çıktığına
- D) Hint çocuklarının eğitimlerinin çeşitli şekillerde desteklendiğine

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

- A) İzmir, Çanakkale ve Muğla'da gerçekleştirilen bu şenliklerde yerel tohumların yaygınlaştırılması amaçlanıyor.
- B) Adana'da nisan ayında adını portakal çiçeklerinden alan bir sokak karnavalı düzenleniyor.
- C) Osmaniye'de her yıl düzenlenen bu festivalde amaç, çocukların geleneksel çocuk oyunlarını öğrenmeleri ve oynamalarıdır.
- D) Manisa'da her yıl yapılan Mesir Macunu Festivali ayrıca UNESCO'nun Kültürel Miras Listesi'nde yer alıyor.

9.

- I. Pipete su dolunca baş parmağınızla pipetin yukarıdaki ucunu kapatın.
- II. Neler gözlemlediğinizi bir kâğıda yazınız.
- III. Pipeti bardaktan çıkarın.
- IV. Bardağı suyla doldurun.
- V. Baş parmağınızı pipetin ucundan çekin.
- VI. Sonra bardağın içerisine bir pipet koyun.

Karışık olarak verilen deney aşamaları aşağıdakilerin hangisinde doğru şekilde sıralanmıştır?

- A) IV - VI - I - III - V - II
- B) V - IV - II - III - VI - I
- C) VI - IV - III - I - V - II
- D) VI - IV - V - III - I - II

10. Hayatımızda ölçülebilen ve ölçülemeyen şeyler vardır. Örneğin dağlar yükseklik bakımından, elmalar ağırlık bakımından, depremler şiddetlerine göre, değerli taşlar karat denen ölçü birimine göre ölçülebilir. Ölçülemeyen şeyler genellikle soyut kavramlardır; örneğin, insanların ve sanat eserlerinin güzelliği. Her ne kadar güzelliğin ölçülemez olduğunu söylesek de bazılarına göre içinde altın oran denen özel bir oranı bulunduran insanlar veya sanat eserleri daha güzeldir. Eski Mısır'da piramitlerin yapımında, Antik Roma'da resim ve heykellerde, Mimar Sinan'ın Selimiye Camii'inde, Leonardo Da Vinci'nin Mona Lisa tablosunda altın oranı bulabiliriz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünyadaki ünlü sanatçılar başarılarını altın oranı kullanmalarına borçludur.
- B) Güzellik ölçülemez dense de bazı güzellikler altın oran ile ölçülebilir.
- C) İnsanların ve sanat eserlerinin güzelliği ölçülemeyen unsurlardır.
- D) Altın oran, ölçüsü asla bilinmeyen bir güzellik unsurudur.

GÖRSEL OKUMA

ETKİNLİK 1

YILLAR	HEKİM SAYISI
2014	135.616
2015	141.259
2016	144.827
2017	149.997

YILLAR	HEKİM BAŞINA DÜŞEN HASTA SAYISI
2014	573
2015	557
2016	551
2017	539

A) Yukarıdaki tablolarda yıllara göre hekim sayısı ve bu hekimlere düşen hasta sayısı verilmiştir. Bu bilgileri kullanarak verilen tabloları ayrı ayrı sütun grafiğine çeviriniz.

B) Hazırladığınız grafikten yararlanarak aşağıda verilenleri “doğru” ve “yanlış” olarak değerlendiriniz.

- Ülkemizdeki hekim sayısı her yıl artmıştır. ()
- Hekim başına düşen hasta sayısı her yıl azalmıştır. ()
- Hekimler her geçen yıl hastalara daha iyi bakmıştır. ()
- Hekim sayısı 4 yılda 10 binden fazla artmıştır. ()

ETKİNLİK 2

ADNAN ÖTÜKEN İL HALK KÜTÜPHANESİ ÜYELİK BİLGİLERİ

T.C. Kimlik - Pasaport No : Cinsiyet : K E
Soyadı : Doğum Tarihi :/...../.....
Adı : Doğum Yeri :
Adres :
İletişim Adresi :
GSM (kendisi) :
Telefon (Ev) :
E-Posta :
İrtibat Kurulacak Yakınının Adı Soyadı :
Telefonu :
Adresi :

Eğitim Durumu:

☐ Okuryazar	☐ İlkokul
☐ Ortaokul	☐ Lise
☐ Ön-lisans	☐ Lisans
☐ Lisansüstü	☐ Diğer

Çalışma Durumu :

☐ Öğrenci	☐ Kamu Sektörü
☐ Özel Sektör	☐ Serbest
☐ Ev Hanımı	☐ Emekli
☐ İşsiz	☐ Diğer

Kütüphane üyelik, ödünç-iade kurallarını okudum ve kabul ettim ayrıca doldurduğum üyelik bilgilerimin doğruluğunu beyan ederim.

...../...../2018

Ad Soyad-İmza

ADNAN ÖTÜKEN İL HALK KÜTÜPHANESİ MÜDÜRLÜĞÜ KÜTÜPHANE ÜYELİK VE KİTAP ÖDÜNÇ-İADE KURALLARI

- Telefonla katalog taraması (kitap araması) yapılamaz.
- Kütüphane kartı veya T.C. kimlik numarasını gösteren belge olmadan ödünç kitap alınamaz.
- Kütüphane kartını kaybeden kullanıcılar, müdürlüğümüze üyelik kartını kaybettiklerine dair dilekçe vermek zorundadır.
- 18 yaşından küçük kullanıcılar, üye olabilmek için üyelik formunu velisine okutup imzalatmakla yükümlüdür.
- Bir defada en fazla 3 (üç) adet kitap (Danışma kaynakları ve kaynak kitaplar hariç) ve/veya süreli yayın (son sayısı hariç) 15 (on beş) gün süreyle ödünç verilir. İhtiyaç duyulduğunda, kitabın son teslim etme tarihinde başvurmak kaydıyla, bir defaya mahsus 15 (on beş) günlük süre uzatımı yapılabilir. Teslim süresi geçtiğinde süre uzatımı yapılmaz. Kitap süresi uzattırmak için kullanabileceğiniz telefon numaralarımız ve internet adresimiz:
Yetişkin: 0312 410 90 30 / Çocuk 0312 410 90 33 www.kitapuzat.com
- Ödünç aldığı kitabı geç getirmiş kullanıcılara kütüphane yönetimi tarafından ilk seferinde kitabı geç getirdiği süre kadar, ikinci seferinde 3 (üç) ay, üçüncü gecikmede 6 (Altı) ay olmak üzere hak mahrumiyeti uygulanır.
 - Ödünç aldığı kitabı zamanında teslim etmeyen kullanıcıya, kitabı teslim edinceye kadar yeni kitap ödünç verilmez.
 - Ödünç aldığı kitabı kaybeden, zarar veren, yıpratıcı okuyucu kitabın yenisini temin etmek zorundadır. Aldığı kitabı iade etmeyen kullanıcılar hakkında 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddelerine göre işlem yapılır.
- Kütüphaneye üye olmak için T.C. kimlik numaralı kimlik belgesi ile üyelik bilgilerinin bulunduğu bu formu ibraz etmek zorunludur. T.C. kimlik numaranız, üye numaranız olacaktır. Kayıt esnasında kütüphane sistemine yüklemek için web cam ile fotoğraf çekimi veya vesikalık fotoğraf taraması yapılacaktır.
- Üye; bilgi, veri (Adres, telefon, okul v.b.) değişikliklerini kütüphaneye bildirmekle yükümlüdür.

Yukarıdaki görsele göre aşağıdaki tabloyu tamamlayınız.

Ödünç kitap almak için ön koşul nedir?	Kaç kitap ödünç alınabilir?	Kitaplar kaç gün ödünç verilir?	Ödünç aldığı kitabı zamanında iade etmeyen kullanıcıya nasıl bir yaptırım uygulanır?	18 yaşın altında olan kullanıcılar kütüphaneye nasıl üye olur?

KAZANIM TESTİ 7

GÖRSEL OKUMA

1. Aşağıdaki grafiklerde 2019 yılının ilk üç ayına ait Adana ve Adıyaman'a ait konut satış sayıları verilmiştir.

Adana

Aylar	Sıfır ev	İkinci el satış
Ocak	10822	18.752
Şubat	853	1013
Mart	821	1149

Adıyaman

Aylar	Sıfır ev	İkinci el satış
Ocak	3333	3183
Şubat	195	155
Mart	167	163

Bu grafiklerle ilgili,

- Sıfır ev satışları iki ilde de ikinci el satışlara göre daha fazladır.
- Adıyaman'daki toplam satış, Adana'dakinden daha azdır.
- Adıyaman'daki evler daha pahalıdır.
- İlk ayda satışlar iki ilde de diğer iki aya göre daha fazladır.
- Adana'da daha çok insan yaşamaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I, II ve III
B) I, II ve IV
C) I, III ve V
D) III, IV ve V

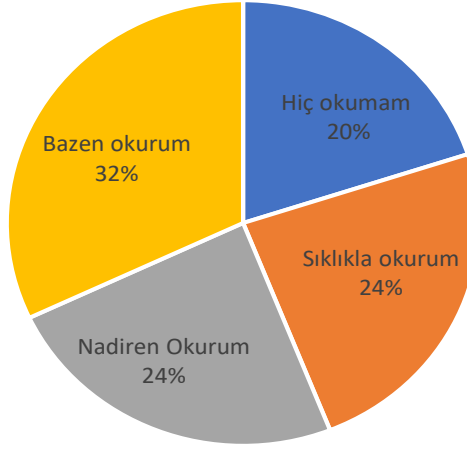
2. Aşağıdaki tabloda Muğla'da üretilen zeytin miktarı yıllara göre ton olarak verilmiştir.

Yıllar	Yeşil Zeytin	Siyah Zeytin	Ortalama
2016	50	66	59
2017	55	60	66
2018	62	82	74

Bu tablodan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

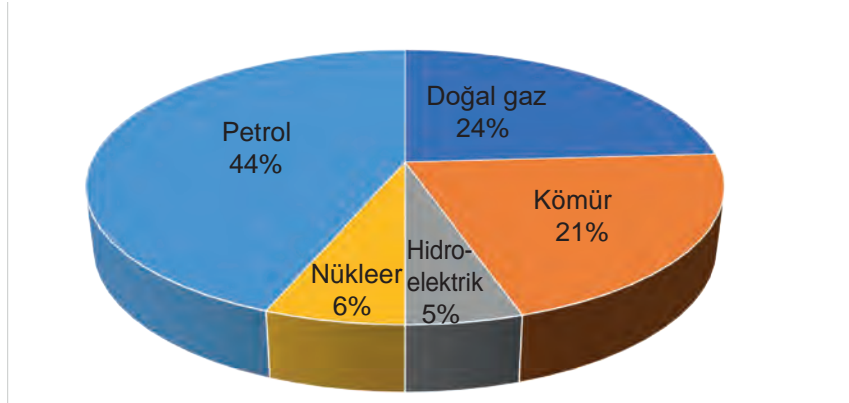
- A) Her yıl hem yeşil zeytin hem de siyah zeytin üretim miktarı artmıştır.
B) Siyah zeytin her yıl yeşil zeytinden daha fazla üretilmiştir.
C) 2017 yılında üretilen yeşil zeytin miktarı bir önceki yıldan fazladır.
D) Siyah zeytin üretiminin en fazla olduğu yıl 2018'dir.

3. Aşağıdaki grafikte kitap okuma alışkanlığı ile ilgili 1542 katılımcıyla yapılan anket çalışmasının sonuçları verilmiştir.

Bu grafikten aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Kitap okuma oranı hakkında bilgi vermektedir
 - B) Nadiren okuyanlar ve sıklıkla okuyanların sayısı eşittir.
 - C) Bazen kitap okuyanların yüzdesi sıklıkla okuyanlardan daha fazladır.
 - D) Hiç kitap okumayanların sayısı bazen okuyanlardan fazladır.
4. Aşağıdaki grafikte Türkiye'deki elektrik üretiminin kaynaklara göre dağılımı verilmiştir.

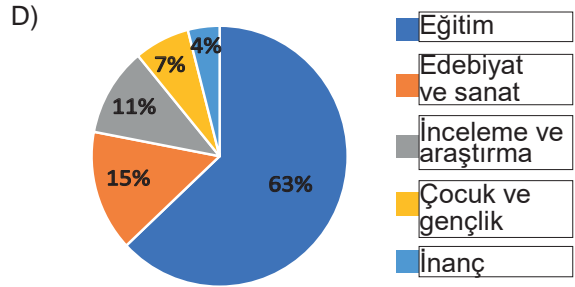
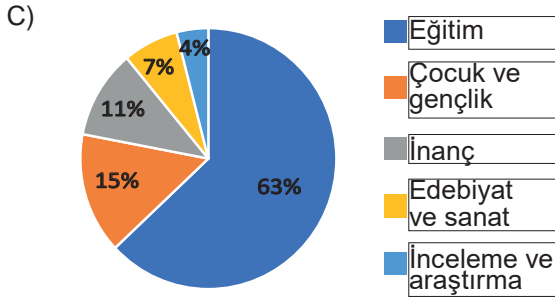
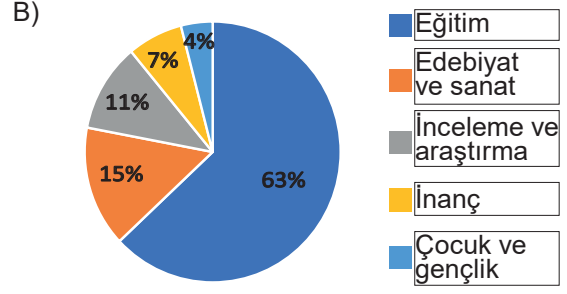
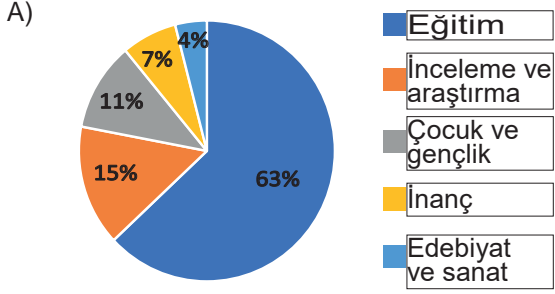
Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Elektrik üretiminde kullanılan nükleer kaynakların oranı her yıl azalmaktadır.
- B) Doğal gaz kullanılarak üretilen elektrik diğer tüm kaynakların toplamından daha fazladır.
- C) Kömürden yararlanılarak üretilen elektrik oranı %20'den fazladır.
- D) Elektrik üretiminde en az kullanılan enerji kaynağı petroldür.

5. Yapılan bir araştırmada, eylöl ayında yayımlanan 45 milyondan fazla kitabın kategorilerinin oranları aşağıdaki gibidir:

- I. Eğıtimle ilgili kitaplar → %63,
- II. İnceleme-araştırma kitapları → %15,
- III. Çocuk ve gençlik kitapları → %11,
- IV. İnanç kitapları → %7
- V. Edebiyat ve sanat kitapları → %4

Bu bilgilerin görselleştirilmiş grafiğı aşağıdakilerden hangisidir?

6. “aramak” sözcüğünün bazı anlamları öğrencilere anlatılarak öğrencilerden bu anlamlara uygun cümleler yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin verdikleri cümlelerin sonuçları da sütun grafiği ile gösterilmiştir.

Öğrencilerin “aramak” sözcüğünü hangi anlamda kullandığı gösteren grafik

Sınıftaki öğrencilerden Murat, Zeliha, Mehmet ve Leyla “aramak” sözcüğünün anlamları ile ilgili aşağıdaki cümleleri örnek vermişlerdir:

Murat: Bir kere düştün mü ne arayan olur ne soran!

Zeliha: Et yemeğinin yanında pırlav aramam.

Mehmet: Ceplerini arayarak istediği parayı buldu.

Leyla: Sizi çok arıyoruz öğretmenim!

Buna göre beş kere yazılan anlama uygun örneği veren öğrenci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeliha

B) Leyla

C) Murat

D) Mehmet

7.

Aşağıda anlatılanlardan hangisi verilen görsellerden birine ait değildir?

- A) Kar yine her yanı kaplamıştı. Çam ağaçları kartpostallara layıktı. Uzayan tren yolları ise bu beyazlığı bölen koyu şeritlerdi sanki.
- B) Yoğun kar yağışı sebebiyle okullar tatil edildi. Bu fırsatı değerlendirmek için sıkıca giyinip çantamı sırtıma taktığım gibi dışarı attım kendimi. Caddelerde yürümek çok keyifliydi.
- C) Bütün şehir beyaza büründü. Renkli binalarımızın önleri ve çatıları karla kaplanmıştı. Sokakta kar topu oynayan çocuklar, soğuktan kızarmış ellerine aldirmeden bu anın tadını çıkarıyorlardı.
- D) Birkaç gündür kar yağıyor. Rahatsız olduğum için evden çıkasım gelmedi. Arkadaşlarım karın keyfini çıkarmak için çağırınca dayanamadım, çıkıp onlarla karda çocuklar gibi eğlendim.

8. Koronavirüsle İlgili Bilgilendirme

Sağlık Bakanlığının hazırlamış olduğu bu broşürlerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Öksürme ve hapşıma sırasında kolonya kullanmak gerektiği
- B) Seyahat ederken nelere dikkat etmemiz gerektiği
- C) Hangi durumda sağlık kurumuna başvurmamız gerektiği
- D) Özellikle hangi durumlarda sıklıkla ellerimizi yıkamamız gerektiği

9. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 2020'de yaptığı çalışmaya göre Türkiye'de geçen yıl 1 Milyon 180 bin 840 bebek dünyaya geldi.

Kız bebeklere verilen ilk üç isim

	Doğan kız bebek sayısı	Zeynep isimli bebeklerin sayısı	Elif isimli bebeklerin sayısı	Defne isimli bebeklerin sayısı
	575.530	13.420	8.586	6.886

Erkek bebeklere verilen ilk üç isim

	Doğan erkek bebek sayısı	Yusuf isimli bebeklerin sayısı	Eymen isimli bebeklerin sayısı	Miraç isimli bebeklerin sayısı
	605.310	8.816	7.713	6.857

Türkiye genelinde kadınlara verilen ilk üç isim

	Fatma isimli kadınların sayısı	Ayşe isimli kadınların sayısı	Emine isimli kadınların sayısı
	2.678.292	2.033.814	1.594.873

Türkiye genelinde erkeklere verilen ilk üç isim

	Mehmet isimli erkeklerin sayısı	Mustafa isimli erkeklerin sayısı	Ahmet isimli erkeklerin sayısı
	2.737.031	2.068.092	1.724.223

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sözü edilen veriler 2019 yılına aittir.
- B) Kız bebeklere en çok verilen isim Zeynep'tir.
- C) Ülkemizde erkekler için en çok kullanılan isim Mehmet'tir.
- D) Emine ismi, Fatma isminden daha çok sevilmektedir.

10. Barış Öğretmen öğrencileriyle Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesini ziyaret eder. Müzede Karagöz ve Hacivat gösterisini izlemişlerdir. Gölge oyununun bir bölümünde Hacivat çocuklara hangi oyunları oynamayı sevdiklerini sorar. Çocuklar da sıkça oynadıkları bilgisayar oyunlarını sayar. Karagöz de bu oyunları oynadığını hatta oyunlardan yüksek puanlar aldığını söyler. Bu durum öğrencileri mutlu etmiştir. Barış Öğretmen ise geleneksel bir oyunda böyle bir konuşmanın geçmesinden dolayı üzülmüştür. O sırada Hacivat “Çocuklar, bana birlikteken oynadığınız geleneksel bir Türk oyunu söyler misiniz?” der. Çocuklar bu soru karşısında susmuştur. Hacivat çocukların sessiz kalmasına tatlı sert kızar. “Eee çocuklar, şimdi söyleyin bakalım; yabancı oyunları saymakla bitiremeyip bizim kültürümüze ait oyunlarımızı bilememeniz sizce ne kadar normal?” der. “İnsan hiç uzun kış gecelerinde bir araya gelip geleneksel oyunlarımızdan oynamaz mı?” der ve can yakan yüzük bulma oyununu anlatır. Hacivat’ın verdiği mesajla, Barış Öğretmen’in yüzünde güller açmıştır.

Hacivat ve Karagöz oyununu izlerken Barış Öğretmen’in yüz ifadeleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
- B)
- C)
- D)

11. Ahmet'in Türkçe öğretmeni, yazarlık ve yazma becerileri dersinde kullanmak üzere sınıfa her öğrencinin bir manzara görseli getirmesini istemiştir. Öğretmen derste, herkesin sınıfa getirdiği görseli betimlemesini istemiştir. Buna göre Ahmet görselini şöyle betimlemiştir:

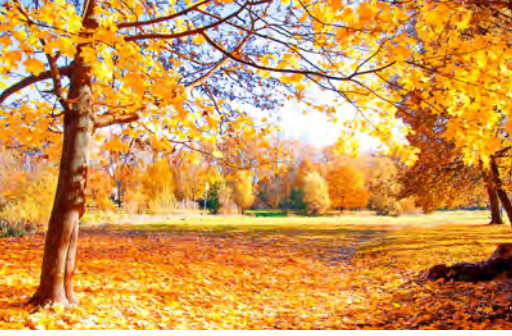
Bu görsel baharın güzelliklerini gözler önüne seriyor. Hava güneşli. Yeşilin farklı tonlarını barındıran birçok ağaç var. Baharın ilk ayları olmalı ki dağlardaki kar henüz erimemiş. Ağaçların arasında kalan göl, farklı renkleri yansıtıyor.

Buna göre Ahmet aşağıdaki görsellerden hangisini sınıfa getirmiştir?

A)

B)

C)

D)

İSİMLER

ETKİNLİK 1

Aşağıda tanımları yapılan varlıkların isimlerini yazıp doğayla ilgili olanların kutucuklarını yeşile, sporla ilgili olanların kutucuklarını maviye boyayınız.

Meyve verebilen, gövdesi odun veya kereste olma-ya elverişli bulunan ve uzun yıllar yaşayabilen bitki	Beşer kişilik iki takım arasında topu 3 metre yükseklikteki karşılıklı duran ağ geçirilmiş iki sepetten birine sokup sayı kazanmak esasına dayanan bir oyun.	Kedigillerden, enine siyah çizgili, koyu sarı postu olan çevik ve yırtıcı hayvan.	Havada su buğusunun birden yoğunlaşarak katılaşmasından oluşan, türlü irilikte, yuvarlak veya düzensiz biçimli buz parçaları durumunda hızla yere düşen bir yağış türü.	Karşılaşmaları, yarışmaları kurallara uygun ve yansız olarak yöneten kimse.

ETKİNLİK 2

Tekil İsimler: Sayıca tek bir varlığı bildiren isimlerdir.

Çoğul İsimler: Sayıca birden fazla varlığı bildiren isimlerdir.

Topluluk İsimleri: Tekil oldukları hâlde çokluk ifade eden isimlerdir.

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdaki adları türlerine göre işaretleyiniz.

İSİM	TEKİL İSİM	ÇOĞUL İSİM	TOPLULUK İSİM
PENCERE			
ÇANTALAR			
BÖLÜK			
BİLGİSAYAR			
ORDU			
ÖĞRETMENLER			
DEMET			
DESTE			
KİLER			
KALEM KUTUSU			
AYAKKABI			
GÖZLER			

ETKİNLİK 3

Tuna Öğretmen Türkçe dersinde öğrencileriyle dilimiz hakkında sohbet etmektedir:

- Gençler, Türkçemiz kuralları olan özel ve zengin bir dildir. Bu kurallardan bir tanesi de şöyle: Türkçemiz sondan eklemeli bir dildir.
- Sondan eklemeli derken ne demek istediniz öğretmenim?
- Bir kelimedede isim ya da fiil kökleri başta bulunur, bu köklerin sonuna farklı görevleri olan birtakım ekler “ekle”nir. Bu konuyu bir örnekle somutlaştırmamı ister misiniz?
- Lütfen öğretmenim!
- Örneğin isimlerin sonuna eklenen -ler/-lar eki. Bu ek bildiğiniz gibi tek, biricik olan “tekil” bir varlığı, birden çok anlamına gelen “çoğul” bir anlamda kullanmamızı sağlar. Haydi bu konuda birkaç örnek verelim:
- İnsan ve insanlar, bayrak ve bayraklar, dil ve diller...
- Çok güzel... Derse başlarken dilimizin zengin bir dil olduğunu belirtmiştim. Buyurun size bir de zenginlik örneği: Nasıl ki bir kelime farklı cümlelerde farklı farklı anlamlarda kullanılabiliyorsa ekler de farklı cümlelerde farklı anlamlarda kullanılabilir.

Şimdi sizlerden aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili kelimeleri -ler/-lar ekinin cümleye kattığı anlama göre uygun olan kutucuklarla eşleştirmenizi istiyorum.

- a- Şebnem Hanımlar derse yine mi geç kaldılar?
- b- Bazı okullar, sosyal faaliyetlerde çok başarılı.
- c- Çocuk ateşler içinde yanıyordu.
- d- Hakanlar bu yaz tatile gitmeyecekmiş.
- e- Müdür Beyler, bir haftada proje ekibini belirlemiş.
- f- Yirmili yaşlarında doğru kararlar vermelisin.
- g- İstanbulular her semtte tarih ile iç içe yaşıyor gibi.
- h- Yeni nesil Fuzulileri, Bakileri, Nedimleri tanımıyor.

☐	Abartma
☐	Aile
☐	Alay
☐	Saygı
☐	Benzerleri
☐	Halk
☐	Çokluk
☐	Cıvarı

KAZANIM TESTİ 9

İSİM

1. Varlık ve kavramları karşılayan sözcüklere isim denir.

Buna göre “Kırmızı elbisesiyle küçük kız peri gibi olmuştu.” cümlesindeki isimler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Elbise-küçük-kız
- B) Kırmızı-küçük-peri
- C) Elbise-kız-peri
- D) Kırmızı-elbise-peri

2. (I) Ormanda yürüyüş yapmak kimin fikriydi, bilmiyorum. (II) Fikrin kime ait olduğunu çok da merak etmiyorum açıkçası. (III) Mis gibi çam kokularıyla ciğerlerim bayram etmişti.(IV) Kuş sesleri ruhumu dinlendirmişti.

Bu metinde numaralandırılmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede birden fazla isim vardır.
- B) II. cümlede fikir sözcüğü tekil isimdir.
- C) III. cümlede hem tekil hem çoğul isim vardır.
- D) IV. cümlede topluluk ismi vardır.

3. Kitabın yanında defter

I

Defterin yanında bardak

Bardağın yanında çocuk

II

Çocuğun yanında kedi

III

Ve uzakta yıldızlar yıldızlar

IV

Yukarıdaki şiirde çoğul olan isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-ler, -lar” eki cümleye “yaklaşık” anlamı katmıştır?**

- A) Akşama doğru Buseler burada olur.
- B) Seni soran kırk yaşlarında bir hanımdı.
- C) Sabahları kahvaltı yapmadan dışarı çıkmam.
- D) Aileler işin içine girince her şey karıştı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk ismi kullanılmamıştır?

- A) Sınıf iki gün önce boyandığından boya kokusu henüz gitmemişti.
- B) Arkadaşını ziyarete giderken ona kocaman bir buket çiçek götürmüştü.
- C) Sınav sonuçlarını incelemek için komisyon kuruldu.
- D) Meclis dün gece yeni yasayı onayladı.

CEVAP ANAHTARI

SÖZCÜKTE ANLAM

Etkinlik 1

- Kördüğüm olmuş ipi **çözdü** bir çırpıda.
- Verilen görevi başarıyla yerine **getirdi**.
- Kuvvetli **dal** fırtınaya meydan okudu.
- Ödevini kısa sürede tamamlamak için **ince** bir kitap seçti.
- Misafirlerine verdiği önem, masasına gösterdiği **özenden** belliydi.

Etkinlik 2

- 1) Yeşil renk almak, yeşillenmek.
- 2) Kollarını dolamak, kucaklamak.
- 3) Bıkıp usanmak.
- 4) Bir yükümlülük altına sokmak, sorumlu tutmak.

Etkinlik 3

- Kırılmak: Konuşmanın sonunda annesini kıracağını hiç düşünmemişti.
- Taşmak: Olanlar karşısında onun da sabrı taşı.
- Dokunmak: Onlar ne yaparsa yapsın kimseye dokunmadan oracıkta yaşayıp gidiyordu.
- Konmak: Hiç beklemediği bir anda teyzesinin mirasına kondu.
- Yüzmek: Ofise günlerdir uğramadığından her şey toz içinde yüzüyordu.

Etkinlik 4

Dil, hikâye, giz, güç, kabiliyet, biçim, sözcük, seviye, cümle

Tümce	Cümle
Kelime	Sözcük
Öykü	Hikaye
Düzey	Seviye
Şekil	Biçim
Yetenek	Kabiliyet
Sır	Giz
Kuvvet	Güç
Lisan	Dil

CEVAP ANAHTARI

SÖZ SANATLARI

Etkinlik 1

Kişileştirilen öge	
1)	Güneş, bulut
2)	Dağ
3)	Deniz, damla
4)	Sevda, umut, huzur
5)	Yaprak, çınar

Kişileştirilme yönü	
1)	Yalvarma
2)	Küsmek
3)	Haykırmak, dinlemek
4)	Kıskanmak
5)	Gözyaşı, insafa gelmek

Etkinlik 2

Şiirin başlığı	Şiirin konusu	Şiirin kahramanları	Şiirde en çok kullanılan söz sanatları
Horoz ile Tilki.	Tilkinin horozu kandırmak istemesi.	Horoz, tilki.	Kişileştirme, konuşurma.

DEYİM-ATASÖZÜ

Etkinlik 1

DEYİM	SÖZ ÖBEĞİ	CÜMLE	ANLAMI
Dostlar alışverişte görsün.		X	Gösteriş olsun, iş görüyor densin diye anlamında kullanılır.
Ağırdan almak.	X		Bir işi gereken süre içinde bitirmemek, geciktirmek.
Fol yok yumurta yok.		X	Bir konu ile ilgili ortada hiçbir belirti olmadığı hâlde varmış gibi bir kuşkuyla düşüldüğünde kullanılan deyim.
Başına çorap örmek.	X		Birine, haberi olmadan kötü duruma düşürücü davranışta bulunmak.
Can kulağı ile dinlemek.	X		Çok dikkatli dinlemek.
Armut piş ağızma düş.		X	Bir işe emek harcamaksızın onun kendiliğinden olmasını bekleyenlerin durumunu anlatan deyim.

CEVAP ANAHTARI

Etkinlik 2

“Her şeye rağmen arkadaşını savunuyor, arkamızdan dolap çevirmez.” diyordu.

☐

Beş yıl sonra eve döndüğünde her şey eski hamam eski tıstı.

☐

Yeni dönemle birlikte eski çamlar bardak oldu.

☐

Buralara her zamankinden daha fazla yağmur yağdı.

☐

Diğerlerinin yanında onun sunumu devede kulak kaldı.

☐

Etkinlik 3

MECAZ ANLAMLI ATASÖZLERİ	GERÇEK ANLAMLI ATASÖZLERİ
● Minareyi çalan kılıfını hazırlar.● Kedinin boynuna ciğer asılmaz.● Altın eli bıçak kesmez.	● Akıl akıldan üstündür● Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.

Etkinlik 4

1. Acele işe şeytan karışır.
2. Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
3. Hamama giren terler.
4. Kalem kılıçtan keskindir.
5. Mart kapıdan baktırır; kazma, kürek yaktırır.
6. Sakla samanı, gelir zamanı.

CÜMLEDE ANLAM

Etkinlik 1

1. Kardeşine yardım etmek için elindeki tüm malı mülkü sattı.
2. Kimseyi aramadığından yapayalnız kalmıştı.
3. Gece korkunca hızlıca annesinin yanına gitti.
4. Artık eskisi gibi göremediğinden çok sevdiği komşusunu tanıyamadı.

CEVAP ANAHTARI

Etkinlik 2

1. İngiltere’de doktora yapmak için yaz tatilinde dayısının yanında çalışıyor.
2. Mutlu olmak için iş değişikliği yaptı.
3. Keyfi yerine gelsin diye ona dondurma ısmarladım.
4. Konsere yetişebilmek için yanımızdan erken ayrıldı.

GEÇİŞ VE BAĞLANTI UNSURLARI

Etkinlik 1

Fakat, bununla birlikte, fakat, buna rağmen, bununla birlikte, ama, bununla birlikte, lakin, lakin, buna rağmen

Etkinlik 2

1. Hamburgeri çok seviyorum ama kilo alırım diye yemiyorum.
2. Sınavı kazanmak için düzenli çalıştım bununla birlikte çok sayıda test çözdüm.
3. Tatilde çok canı sıkılıyor buna rağmen evden de dışarı çıkmıyor.
4. Kimseyi evinde ziyaret etmedim fakat herkesi tek tek telefonla aradım.
5. Seninle gelirim lakin kimseye bir şey demem.

Etkinlik 3

1. D
2. Y
1. D
2. Y
3. D

CEVAP ANAHTARI

PARAGRAFTA ANLAM

Etkinlik 1

A)

Metnin Konusu	İnka uygarlığının kullandığı khipular
Metnin Yazılış Amacı	İnka uygarlığı ile ilgili bilgilerin nerelerden elde edildiğini anlatmak
Khipu Nedir?	Kullanıldığı dönem hakkında bilgi veren, düğümlerden oluşan ip demetleri
Khipların Kullanılış Amacı	Sayısal kayıtlar tutmak
İnka Uygarlığıyla İlgili Çalışma Yapan Üniversite	Harvard Üniversitesi
İnka İmparatorluğu'nun Kurulduğu Tarih	MÖ 15. yüzyıl

B)

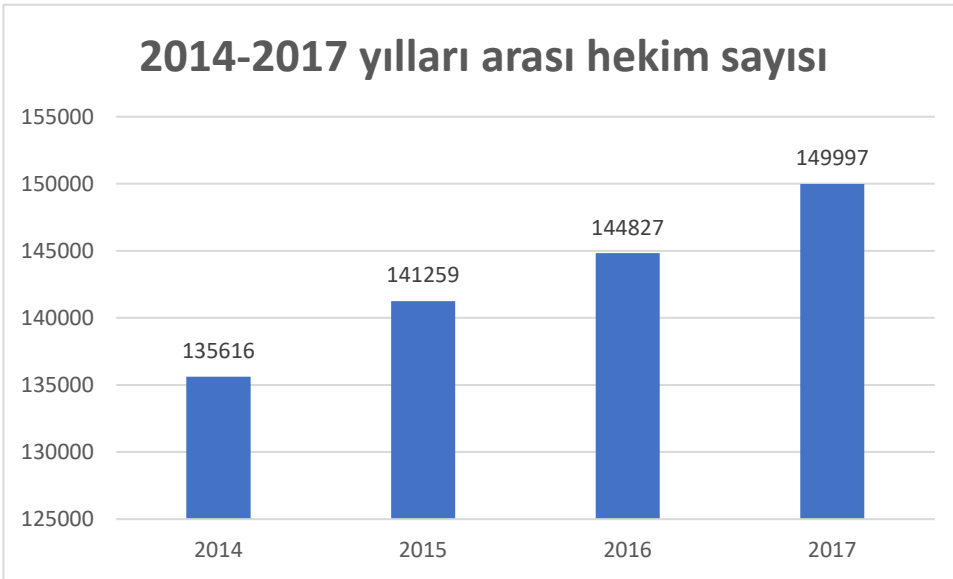
Kızılderililerin yakttıkları ateşin dumanına çeşitli şekiller vererek uzaktaki insanlara mesaj göndermeleri.

Etkinlik 2

Metnin başlığı	Kendin Bilmek
Metnin ana fikri	Sabır, insanları başarıya götüren bir etkidir.
Metne göre hayatta mutlu olan kişiler kimler	Sabretmeyi bilenler.
Deneyden yola çıkarak gerçek hayattan bir örnek veriniz.	Sınava hazırlanmak için arkadaşlarının sinema teklifini kabul etmemek

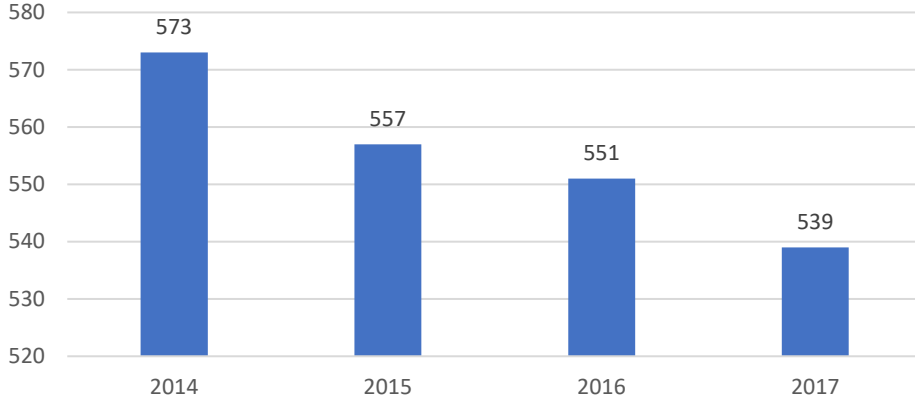
GÖRSEL OKUMA

Etkinlik 1

CEVAP ANAHTARI

2014-2017 yılları arası hekim başına düşen hasta sayısı

B) D,D,Y,D

Etkinlik 2

Ödünç kitap almak için ön koşul nedir?	Kaç kitap ödünç alınabilir?	Kitaplar kaç gün ödünç verilir?	Ödünç aldığı kitabı zamanında iade etmeyen kullanıcıya nasıl bir yaptırım uygulanır?	18 yaşın altında olan kullanıcılar kütüphaneye nasıl üye olur?
Kütüphane kartı veya T.C. Kimlik numarasını gösteren belgenin olması.	3 kitap veya süreli yayın.	15 gün boyunca kitaplar ödünç verilir. Üye isterse de 15 gün daha uzatılır.	Eserin iade tarihinden beş gün önce	18 yaşın altında olan kullanıcılar üyelik formunu velisine okutup imzalatılarak üye olur.

CEVAP ANAHTARI

İSİM

Etkinlik 1

Orman, Basketbol, Kaplan, Dolu, Hakem

Etkinlik 2

İSİM	TEKİL İSİM	ÇOĞUL İSİM	TOPLULUK İSİM
PENCERE	X		
ÇANTALAR		X	
BÖLÜK			X
BİLGİSAYAR	X		
ORDU			X
ÖĞRETMENLER		X	
DEMET			X
DESTE			X
KİLER	X		
KALEM KUTUSU	X		
AYAKKABI	X		
GÖZLER		X	

Etkinlik 3

- a) Alay
- b) Çokluk
- c) Abartma
- d) Aile
- e) Saygı
- f) Cıvarı
- g) Halk
- h) Benzerleri

CEVAP ANAHTARI

KAZANIM TESTİ 1 SÖZCÜKTE ANLAM

1. D
2. D
3. D
4. B
5. C
6. C
7. B
8. B
9. C
10. B
11. C
12. C
13. B
14. C
15. A
16. B
17. B

KAZANIM TESTİ 5 GEÇİŞ VE BAĞLAN- TI UNSURLARI

1. A
2. D
3. C
4. D
5. B

KAZANIM TESTİ 2 SÖZ SANATLARI

1. C
2. C
3. B
4. B
5. C

KAZANIM TESTİ 6 PARAGRAF

1. B
2. C
3. A
4. D
5. D
6. B
7. C
8. B
9. A
10. B

KAZANIM TESTİ 3 DEYİM-ATASÖZÜ

1. B
2. D
3. C
4. D
5. D
6. C
7. B

KAZANIM TESTİ 7 GÖRSEL OKUMA

1. B
2. A
3. D
4. C
5. A
6. B
7. C
8. A
9. D
10. A
11. C

KAZANIM TESTİ 4 CÜMLEDE ANLAM

1. C
2. B
3. C
4. A
5. D
6. C
7. C

KAZANIM TESTİ 8 İSİM

1. C
2. D
3. D
4. B
5. A

6.SINIF 1. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık HATAY Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

ETKİNLİK 1

Soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

.....

İskoçya'da yoksul mu yoksul Fleming adında bir çiftçi yaşardı. Bir gün tarlada çalışırken bir çığlık duydu. Sesin geldiği yere koştuğunda, bataklığa beline kadar batmış bir çocuğun, kurtulmak için çırpındığını gördü. Çocuk, bir yandan da avazı çıktığı kadar bağıırıyordu. Çiftçi çocuğu bataklıktan çıkararak kurtardı. Ertesi gün Fleming'in evinin önüne gelen gösterişli arabadan şık giyimli bir aristokrat indi. Çiftçinin kurtardığı çocuğun babası olarak tanıttı kendini. Oğlumu kurtardınız, size bunun karşılığını vermek istiyorum, dedi.

Yoksul ve onurlu Fleming :

– Kabul edemem, diyerek ödülü geri çevirdi. Tam bu sırada kapıdan çiftçinin küçük oğlu göründü.

Bu senin oğlun mu, diye sordu aristokrat.

Evet, dedi çiftçi gururla. Aristokrat devam etti:

– Gel seninle bir anlaşma yapalım. Oğlunun iyi bir eğitim almasını sağlayayım. Eğer karakteri babasına benziyorsa ilerde gurur duyacağın bir kişi olur.

Bu konuşmalar sonunda Fleming'in oğlu Aristokrat'ın desteğinde eğitim gördü. Aradan yıllar geçti. Çiftçi Fleming'in oğlu Londra'daki St. Mary's Hospital Tıp Fakültesinden mezun oldu ve tüm dünyaya adını "Penisilin"i bulan Sir Alexander Fleming olarak duyurdu. Bir süre sonra Aristokrat'ın oğlu zatürreye yakalandı. Onu Penisilin kurtardı ! Aristokrat'ın adı Lord Randolp Churchill'di. Oğlunun adı ise Sir Winston Churchill. Kurtaran doktor, çiftçinin oğlu Sir Alexander Fleming'di.

A. Yukarıdaki altı çizili kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz. Daha sonra sözlükten bularak anlamlarını kontrol ediniz.

Kelimeler	Tahminim	Sözlük anlamı
Avaz		
Gösteriş		
Aristokrat		
Onur		
Karakter		
Zatürre		
Penisilin		

B. Şık giyimli adam, çiftçiye neden teşekkür etmiştir?

C. Çiftçinin oğlu hangi buluşu gerçekleştirmiştir?

Ç. Okuduğunuz metinle ilgili çıkardığınız sonuç nedir?

D. Okuduğunuz metne uygun bir başlık bulunuz.

ETKİNLİK 2

Soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Adam, pencereden dışarı baktığında bahçesindeki erik ağacının üstünde küçük bir çocuk gördü. Meyveler henüz bir leblebi kadardı ama hiçbir çocuk buna aldırımıyordu. Bu yüzden de birtakım önlemler düşünmüş, bahçesiyle yolu ayıran taş duvar üstüne dikenli tel çekmişti. Dış kapı üstüne de büyük büyük harflerle “Dikkat köpek var !” diye yazdırmıştı. Adam bunlara rağmen, haylazlara engel olamıyordu.

Bu çocuk da nasıl yapmışsa yapmış, bu tellere rağmen ağaca tırmanmıştı. Üstelik de son derece rahat görünüyordu. Adam, önce camdan seslenmeyi düşündü. Fakat hemen vazgeçti. Çünkü çocuk, gözlerini ağaca dikmiş, âdeta dünyayla ilgisini kesmişti.

Adam, bundan yararlanıp dışarı çıktı ve sessiz adımlarla ağaca yanaşarak:

– İn bakalım aşağıya, diye gürledi.

Çocuk, yedi sekiz yaşlarındaydı. Bu yüzden de fazlasıyla korkmuştu.

– U...U! ”deyip bir şeyler söylemeye çalıştı.

Adam daha da sinirlenmişti. Çocuk kendisini kurtarmak için kesinlikle numara yapıyordu.

Anlaşılan iyi bir ders gerekecekti. Bu sırada çocuk tek eliyle ağacın üstünü gösterip bir daha “ U... U! ”, dedi. Uçurtması ağaca takılmıştı ufaklığın. Bunun için uğraşıp duruyordu. Adam, biraz geriye çekilince uçurtmayı fark etti. Elbette yaptığı korkunç hatayı da...

– Senin erik koparttığını sandım. Bir sürü çocuk geliyor her gün buraya, üstelik de dalları kırıyorlar, dedi.

Çocuk, konuşmakta zorlanıyordu. Daha sonra yine güçlkle konuşarak

“ Bahçemizde bu ağaçtan iki tane var! ” dedi. “Ama babam, çocukların kalbini kırmaktansa, dalların kırılmasına razı oluyor. ”

A. Okuduğunuz metin, günlük yaşamda karşılaşılabilecek bir olayı mı anlatmaktadır? Açıklayınız.

B. Günlük yaşamda karşılaşılabileceğimiz olayların belirli bir örgü çerçevesinde yer, zaman ve kişilere bağlı olarak anlatıldığı yazılara ne denir?

C. Okuduğunuz metnin konusu nedir?

Ç. Okuduğunuz metinde verilmek istenen mesaj nedir?

D. Metinde hikâye unsurlarından hangisi verilmemiştir?

A) Yer

B) Zaman

C) Kişi

D) Olay

ETKİNLİK 3

Soruları aşağıdaki görsele göre cevaplayınız.

**BİLGİLEN, PLANLA
HAZIRLAN**

TÜRKİYE ve AFETLER

Ülkemizde başta deprem olmak üzere sel, heyelan, çığ gibi doğa olayları sıklıkla yaşanmaktadır. Doğa olaylarının oluşmasını engelleyemeyiz ama önlem olarak bize verebileceği zararları azaltabiliriz. Örneğin Türkiye deprem kuşağında yer alan bir ülkedir. Depremi oluşmasını engelleyemeyiz ama önlem olarak daha güvenli bir yaşam çevresi oluşturabiliriz.

Türkiye’de görülen başlıca doğal afetler

GÜVENLİ YAŞAM NEDİR?

Her türlü tehlikenin getireceği zararlardan korunarak yaşamaya **Güvenli Yaşam** denir.

Güvenli Yaşam için önce eğitim alarak bilgilenmemiz, sonra da bu tehlikelere karşı önlem almamız gerekir.

İlk 72 saat

Afetler her zaman, her yerde meydana gelebilir ve afette görevli kurumlar afet sonrası ihtiyaçlarımızı hemen karşılayamayabilir. Bunun için, afette "altın saatler" olarak adlandırılan İlk 72 saat için ailemizle birlikte hazırlıklı olmalıyız.

Afetlerden önce neler yapmalıyız?

Bilim insanlarının yaptıkları araştırmalar, öncelikle ev yapmaya uygun, güvenli alanlara yerleşmemiz gerektiğini göstermektedir. Bu durumda bizim de yapacağımız ilk iş, afetlere karşı güvenli evlerde oturmaktır.

Ailemiz ile bir araya gelerek, afetlere karşı hazırlanabilmek için neler yapabileceğimizi konuştuktan sonra beraber bir **Aile Afet Planı** hazırlamalıyız.

ACİL DURUM TELEFONLARI

- 1-1-2 Acil Yardım (Ambulans)
- 1-1-0 İtfaiye
- 1-5-5 Polis
- 1-5-6 Jandarma
- 1-2-1 Telefon Arıza
- 1-8-5 Su Arıza
- 1-8-6 Elektrik Arıza
- 1-7-7 Orman Yangını
- 1-8-7 Doğalgaz Arıza
- 1-1-4 Ulusal Zehir Danışma Merkezi

Acil Durum Bilgi Kartı

Afet ya da acil durumlar için ailemizin hazırladığı, Acil Durum Bilgi Kartını hep üzerimizde taşımalıyız.

ÖN

A. Bu görselden hareketle aşağıdaki cümlelerde verilen bilgiler için doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- (.....) Afetlerde ilk 72 saat çok önemlidir.
- (.....) Ülkemizde en çok yaşanan afet heyelandır.
- (.....) Etkili bir hazırlıklı deprem önlenabilir.
- (.....) Afet öncesinde aileyle beraber afet planı yapılmalıdır.
- (.....) Farklı afetler için farklı acil telefon numaralarını aramak gerekir.

B. Aşağıdakilerden hangisi görsele göre afetlerden önce yapılması gerekenlerden biri değildir?

- A) Ev yapılacak alanlar bilimsel yöntemler dikkate alınarak seçilmelidir.
- B) Afete hazırlık için, aile ile bir araya gelinerek Aile Afet Planı hazırlanmalıdır.
- C) Eğer çevremizde yaralı biri varsa büyüklerimize haber vermeliyiz.
- D) Oturulacak ev seçilirken, afetlere karşı güvenli evler tercih edilmelidir.

ASANSÖR KULLANMA TALİMATI

1. ÇAĞRI BUTONUNA BASARAK ASANSÖRÜN GELMESİNİ BEKLEYİNİZ.
2. ASANSÖR KAPISI AÇILDIĞINDA , KABİNİN KATTA OLDUĞUNA EMİN OLUNUZ.
3. ASANSÖR KATA GELDİĞİNDE, İNMEK İSTEYEN YOLCU VAR İSE ÖNCELİK VERİNİZ.
4. ASANSÖRE ÇOCUKLARLA BİNDİĞİNİZDE, KABİN KAPISINDAN UZAK TUTUNUZ, OTOMATİK KAPANAN KABİN KAPISI SIKIŞMALARA NEDEN OLABİLİR, DİKKAT EDİNİZ.
5. ASANSÖRÜN KATA GELMEDEN DURMASI HALİNDE, ALARM DÜĞMESİNE BASARAK GÖREVLİNİN SİZİNLE İRTİBATA GEÇMESİNİ BEKLEYİNİZ.
6. GÖREVLİNİN TALİMATLARINA UYUNUZ.
7. HİÇBİR ŞEKİLDE KİŞİSEL ÇABALARLA KABİNDEN ÇIKMAYA ÇALIŞMAYINIZ.
8. ASANSÖRE 12 YAŞINDAN KÜÇÜKLERİN YALNIZ BİNMESİ YASAKTIR.

ETKİNLİK 4

Asansör kullanma talimatına göre aşağıda verilen bilgiler için doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

(.....) Asansöre 12 yaşından küçük olanların binmesi yasaktır.

(.....) Görevlinin talimatlarına uyulmalıdır.

(.....) Çocuklar, acil durumlarda hemen çıkarılabilmek için kabin kapısına yakın tutulmalıdır.

(.....) Asansör korkusu olanlar binemez.

(.....) Asansörde kaldığınızda kapıyı zorlamayınız.

(.....) Kendi katınıza gelmeden başkalarının inmesine izin vermeyin.

ETKİNLİK 5

Evde bulunduğum zaman hayatım daha çok kitaplığımdaya geçer; oradan ev işlerini yönetmek imkânını da bulurum. Giriş kapısının hemen üstündeyim; hem bahçeyi, kümesi, avluyu görürüm hem de evimin öteki bölümleri içinde sayılırım. Hiçbir düzene uymadan hiçbir amaç gütmeyen bir bu kitabı bir şu kitabı karıştırırım; zaman olur hayal kurarım zaman olur kurduğum hayalleri ya kendim yazarım ya da bir aşağı bir yukarı dolaşarak başkasına yazdırırım.

Aşağıda verilen sözcüklerin eş anlamlılarını bularak cümle içinde kullanınız.

SÖZCÜK	EŞ ANLAMLISI	CÜMLE
imkân		
düzen		
amaç		
hayal		

Soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Büyük Önder Atatürk'ün hizmetinde bulunanlardan Cemal Granada anlatıyor:

– Paşam! Tarihle uğraşıp kafanı yorma. 19 Mayıs'ta kitap okuyarak mı Samsun'a çıktın? Atatürk, Vasıf Çınar'ın bu içten yakınmasına gülümseyerek şöyle karşılık verdi:

– Ben çocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince bir kuruşunu kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydım, bu yaptıklarımın hiçbirini yapamazdım.”

Olay Örgüsü

Kişiler

Yer

Zaman

Anlatıcı

C. Aşağıda anlamları verilen ve harfleri karışık yazılmış kelimeleri bularak şifreyi çözünüz.

ANLAM	DOĞRU YAZILIŞ	KARIŞIK YAZILIŞ
Bir halkın üzerinde yaşadığı, kültürünü oluşturduğu toprak parçası, vatan	_____6_____	TURY
Milletin, egemenliği kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği milletvekilleri aracılığıyla kullandığı yönetim biçimi	_____2_____	TEYMUCUHRİ
Liranın yüzde biri değerinde Türk parası	_____7_____	ŞUKUR
Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü	_____5_____	TÜLKÜR
Geçimini güçlkle sağlayan, yoksul, fakara, zengin karşıtı	_____1_____	RİFAK
Cumhuriyet döneminde general	_____3_____	APAŞ

ŞİFRE: _____T_____

1 2 3 4 5 6 7

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki cümlelerden öznel olanların başına (Ö) nesnel olanların başına (N) yazınız.

- () Bugün hava o kadar güzel ki içime bir mutluluk doldu.
- () O “Bugün akşama kadar oynayacağım.” dedi.
- () Binanın yangın söndürme sistemi bugün takıldı.
- () İskenderun gün geçtikçe daha da canlı bir şehir oluyor.

ETKİNLİK 8

Aşağıdaki parçada yay ayraçla () belirtilen yerlere uygun noktalama işaretlerini yazınız.

Ankara () Anadolu'nun bağrında açan çiçek () yine bana gülümsüyor. Bir yanda yokuşlu yollar bir yanda tüm güzelliği ile Anıtkabir karşımda duruyordu. Beni her sene buraya çeken neydi () Kızılay () Kuğulu Park () Ankara Kalesi () Başkent olması mıydı yoksa beni etkileyen, bilmiyorum ()

ETKİNLİK 9

Virgülün bazı görevleri:

- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- Tırnak içinde olmayan aktarma cümlelerinden sonra konur.
- Anlama güç kazandırmak için yinelenen kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki örneklerde virgülün görevlerini yanlarındaki boşluklara kurallardan uygun olanın başındaki harfi yazarak belirleyiniz.

- (.....) Kitaplarımızı, çalışma kâğıtlarımızı, kalemlerimizi, giysilerimizi gruplandıralım.
- (.....) Çalışmadığımız dersler birikir, zamanımız sıkışır.
- (.....) Düzenli ders çalışmak başarıyı getirir, dedi.
- (.....) “Sonra, sonra...” derken işler çıkmaza girmesin.

ETKİNLİK 10

Yıl	Halk kütüphanesi sayısı	Halk kütüphanesi kullanıcı sayısı	Sinema salonu sayısı	Sinema seyirci sayısı	Gazete/dergi sayısı
2008	1.156	19.034.750	1.514	31.132.231	5.665
2018	1.162	28.242.986	2.858	64.772.380	5.962

Bu tabloya göre aşağıdaki bilgiler doğru ise başındaki boşluğa “D” yanlış ise “Y” yazınız.

- (.....) Halk kütüphanesi sayısı 2008’e göre 2018’de artış göstermiştir.
- (.....) En çok artış halk kütüphanesi kullanıcı sayısında gerçekleşmiştir.
- (.....) Tüm veriler 2018’de 2008’e göre artmıştır.
- (.....) İnternetin kullanımının yaygınlaşması kütüphanelere olan ilgiyi azaltmıştır.
- (.....) Gazete/ dergi sayısının artması okumaya olan ilginin arttığını göstermektedir.

ETKİNLİK 11

Aşağıdaki cümleleri inceleyerek cümlenin anlam özelliğine göre ilgili kutucuğu işaretleyiniz.

CÜMLELER	ÖZNEL	NESNEL
“Otuz Beş Yaş” şiiri beni karamsarlığa itiyor.		
Türkiye’nin en yüksek dağı Ağrı Dağı’dır.		
Çocuk, Ömer Seyfettin’in eserlerini çok sevdiğini söyledi.		
Amik Ovası, Hatay ilinde yer almaktadır.		
Milli maçlar, lig maçlarından daha zevkli geçiyor.		
“Mihriban” türküsü beni derinden etkiledi.		
Özür dilemek her hatayı telafi eder.		

ETKİNLİK 12

Aşağıda verilen deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

1.	(Bir durumu) Açığa vurmak
2.	Çam devirmek
3.	Saçına ak (veya kır) düşmek
4.	Eyere de gelir semere de
5.	Renkten renge girmek

a.	Her işe yarar, her türlü işi görebilir.
b.	Korkudan veya utançtan yüzünün rengi değişmek, sıkılmak.
c.	Farkında olmadan karşısındakini kıracak ya da kötü bir sonuca yol açacak söz söylemek, davranışta bulunmak.
d.	Gizli, saklı bir şeyi herkese duyurmak, ortaya çıkarmak
e.	Saçı ağarmaya başlamak, yaşlanmak

ETKİNLİK 13

Aşağıdaki atasözlerini verilen konularla eşleştiriniz.

Körle yatan şaşkı kalkar.

Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

Denize düşen yılanı sarılır.

Büyük balık küçük balığı yutar.

Birlikten kuvvet doğar.

Ölmek var, dönmek yok!

Deveyi yarıdan uçuran bir tutam ottur.

Bana dokunmayan yılan bin yaşasın.

Güç

Açgözlülük

Bencillik

Dayanışma

Çaresizlik

Etkilenme

Kararlılık

İstikrar

ETKİNLİK 14

Aşağıdaki boşluklara uygun noktalama işaretinin adını yazınız.

Bazı kısaltmaların sonuna konur.

Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.

Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak için kullanılır.

ETKİNLİK 15

Şiirlere hâkim olan duyguları belirleyiniz.

Gözümde tüter damların,
Sakız dolu çamların,
Türkü söyler akşamların,
Bana kendi sesim gelir.

Ressamların ve şairlerin duygu denizinde,
Rüzgarları arkama alarak
Bir martı gibi uçmak istiyorum.
Doya doya yaşamak istiyorum.

Çocukluğum, çocukluğum,
Bir çekmecedeki unutulmuş,
Senelerce rengi solmuş,
Bir tek resim çocukluğum.

Elbet bir gün, bütün çiçekler beyaz açar
Hür ve mesut bir şarkı halinde
Penceremizden uzanır nur.
İstediğimiz şekilde doğar gün.

ETKİNLİK 16

Aşağıda verilen deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

- 1 - Gözden (veya gözünden) düşmek
- 2 - Boynu kıldan ince
- 3 - Çantada keklik
- 4 - Eli ayağı (veya ayağına) dolanmak
- 5 - Süt dökmüş kedi gibi
- 6 - Pireyi deve yapmak
- 7 - Üstüne düşmek
- 8 - Yangına körükle gitmek

(.....) Haksız olduğu anlaşıldığında verilecek her türlü cezaya razı olmak.

(.....) Suçunu bilerek, bundan utanarak.

(.....) Bir kimseyle veya bir şeyle çok ilgilenmek.

(.....) Önemsiz bir olayı büyütme.

(.....) Şaşırmak, telaşlanmak.

(.....) Ele geçirilmesi, elde edilmesi kolay olan.

(.....) Gerginliği, uzlaşmazlığı artıracak biçimde davranmak.

(.....) Bir kişi veya şey değerini yitirmek, rağbet görmemek.

TEST - 1

1. Gülşen Öğretmen yaz tatilinde Antalya, Muğla, İzmir, Aydın, Çanakkale, Balıkesir ve Bursa illerini gezmiştir. Gezdiği iller ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- Balıkesir'e Muğla'dan hemen sonra gitmiştir.
- Bursa'dan hemen önce İzmir'e gitmiştir.
- İlk gittiği şehir Aydın değildir.
- Aydın'a Çanakkale'den önce gitmiştir.
- Çanakkale'ye 4. Sırada gitmiştir.
- Son gittiği şehir Bursa'dır.

Buna göre Gülşen Öğretmen'in gittiği 5. şehir aşağıdakilerden hangisidir?

A) İzmir

B) Antalya

C) Aydın

D) Balıkesir

2. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu görselde verilmek istenen mesajla ilgili değildir?

- A) Birlikten kuvvet doğar.
- B) Yalnız taş duvar olmaz.
- C) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
- D) İyi dost kara günde belli olur.

3. Çocuklar tarafından oyun oynarken kullanılan her türlü nesneye oyuncak denir. Bu kimi zaman bir düğme bile olabilir. Ebeveynler çocuklarına oyuncak alırken, oyuncakların pahalı olmasına değil, işlevsel ve yaş düzeyine uygun olmasına dikkat etmelidir. İnsanlar arasında yaygın olan pahalı oyuncaklar yararlı oyuncaklardır algısı da doğru değildir. Basit, sıradan bir oyuncak bile çocuğun yaratıcılığı sayesinde fazlasıyla işlevsel oyuncaklara dönüşebilmektedir.

Yazarın bu metinde asıl anlatmak istediği nedir?

- A) Ebeveynler pahalı oyuncakların her zaman yararlı olduğunu düşünürler.
- B) Çok fazla oyuncağa sahip olan çocukların yaratıcılıkları daha da gelişir.
- C) Oyuncak seçiminde yaşa uygunluk ve kullanılabilirlik dikkate alınmalıdır.
- D) Bütün çocuklar pahalı oyuncaklarla kendilerine göre oyun kurabilirler.

İnsanın teknoloji macerası dur durak bilmeksizin ilerlemekte olup birçok buluş ve keşif gerçekleşmektedir. Gelişen teknoloji, insanların hayatını kolaylaştırmış, insanlar bilgiye kolayca ulaşmaya başlamıştır. Teknolojinin gelişmesinde önemi yadsınamayacak bir olgu vardır: Doğa. Muhteşem doğa taklitleri birçok buluşun ve keşfin kapısını aralayarak bunların insan hayatına sunulmasına olanak sağlamıştır. Neredeyse hiç görmeyen yarasa- lar, çevreyle iletişim kurmak için etrafa ultrason adı verilen çok yüksek titreşimli ses dalgaları yayar. Bu sesler çevresine çarpıp yarasaya geri döner. Yarasa bu şekilde etrafı hakkında bilgi sahibi olur. İşte radarların çalışma sistemi de budur. Yüz yıldır kullandığımız fermuar, sineklerin ağız yapısından esinlenerek üretilmiştir. Nautilus balığı, dalmak istediğinde vücudunda bulunan özel odacıkları su ile doldurur. Yüzeye çıkmak istediğinde bu özel odacıkları ürettiği özel bir gazla doldurur. Denizaltıların da çalışma prensibi budur. Tek fark, yüzeye çıkmak iste- diğinde özel gaz üretmek yerine pompalarla suyu boşaltmaktır.

4. Bu parçadan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisinin doğadan esinlenerek yapılan bir buluş olduğu söylenemez ?

- A) Eyfel Kulesi'nin yapımında insanın iskelet sisteminden faydalanılması
- B) Yolcu uçaklarının kanat sisteminde akbabaların kanat yapısından faydalanılması
- C) Paletlerin yapımında balinanın geniş çift bölmeli yüzgeçlerinden faydalanılması
- D) Telefonun yapımında insanların daha önceki birikimlerinden faydalanılması

Türklerin içinde iri yarı biri vardı, neredeyse iki metrenin üstünde olmalıydı. Bizimki de en az onun kadar iriydi. Sanırım saygınlık için iri adamlarını seçmişlerdi. İkisinde de beyaz bayraklar vardı ve ortada duruyorlardı. Ben siperin kenarında oturdum ve bir süre sonra yanlarına gidip Türk'e sığır kavurması ikram ettim. Gülümsedi, çok sevinmiş göründü ve o da bana ipe dizilmiş incir verdi. Türk askerlerinden ben de bizimkilerin hepsi de pek hoşlanmıştık. Onun için kötü bir söz söylendiğini duymadım, temiz dövüşürlerdi ve dünyanın en cesur insanlarıydı. En yoğun ateş karşısında bile durmazlardı, adeta fanatik insanlardı. Onlarla ateşte karşılaştığımızda çok esaslı insanlar oldukları sonucuna vardık.

5. Yukarıdaki metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ateşte niçin iri askerler kullanılmıştır?
- B) Türklerin kişilik özellikleri nelerdir?
- C) Türk askeri diğer askere ne ikram etmiştir?
- D) Tarafların ateşkes yapma nedeni nedir?

- I- Ahmet Batuhan köpeğin hâline içten içe üzüldü ve onunla oynamaya başladı.
II- Ahmet Batuhan köşeyi dönüp köpeklerle karşılaşınca bu kadar korkacağını düşünmemişti.
III- Ancak köpek kendisiyle oynamak istiyordu.
IV- İlk önce köpeğin kendisini ısıracağını zannetti.

6. Yukarıdaki cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istenirse sıralama nasıl olur?

- A) I - IV - III - II
B) II - IV - III - I
C) II - III - IV - I
D) I - III - IV - II

- Çatlak kovanın sızdırdığı suyla çiçekler sulandı.
- Bütün gizli bilgileri sızdıran birileri varmış.
- Gece boyunca yağmur yağdığı için pencere su sızdırmış.
- Çeşitli bahanelerle insanlardan para sızdırmaya çalıştı.

7. 'Sızdırmak' sözcüğü bu cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinin konusu yanlış verilmiştir?

- A) Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz. → Yetinme
B) Ak akçe kara gün içindir. → Tutumluluk
C) Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur. → Emek
D) Dostun attığı taş baş yarmaz. → Sorumluluk

9. Çevre, canlıların hayatları boyunca yaşamlarını sürdürdüğü dış ortamdır. Çevre kirliliği ise, dünya üzerinde yaşayan canlı ve cansız varlıkları olumsuz yönde etkileyen, onların üzerinde yapısal bozulmalar meydana getiren olayları kapsar.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafta sözü edilen sorunla ilgili değildir?

A)

B)

C)

D)

10. Virgül :

- Eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılır.
- Seslenme (hitap) sözcüğünden sonra kullanılır.
- Sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi verilen kurallardan herhangi birine örnek olamaz?

- A) İstedğim kitabı dolaptan aldı, bana uzattı.
- B) Pazardan erik, kiraz, çilek ve kavun aldık.
- C) Sevgili Teyzeciğim, hepimiz sizi çok özledik.
- D) Burak, bu yıl çok daha farklı bir çocuk oldu.

11. Ayla, Berkan, Cansu, Çiğdem, Deniz adlı öğrenciler okullarında düzenlenen bilgi yarışmasında dereceye girmişlerdir. Öğrencilerin yarışmadaki dereceleri ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- * Ayla ilk üçe girememiştir.
- * Cansu, Çiğdem'den daha başarılı olmuştur.
- * Berkan'dan daha başarılı olan yalnız bir öğrenci vardır.
- * Birinci olan öğrenci Deniz değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşılır?

- A) Ayla 5. Olmuştur.
- B) Deniz ilk 3'tedir.
- C) Cansu 1. Olmuştur.
- D) Çiğdem 2. Olmuştur.

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde soru işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) Ömer, son raporlarını teslim etti mi?
- B) "Titanik" filmini daha önce izledin mi?
- C) Merve'nin yeni arabası güzel mi güzel?
- D) "Mona Lisa" adlı şaheseri gördün mü?

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harfin yanlış kullanımından kaynaklanan bir hata vardır?

- A) En sevdiğim kadın kahraman Nene Hatun'dur.
- B) Hafta sonu bakkal Ali Amca'ya alışverişe gittik.
- C) Gelecek hafta Yerebatan Sarnıcı'nı ziyarete gideceğiz.
- D) Bu mahallenin muhtarı Efe Kazım'dır.

14. Küçük Tilki, Küçük Prens'e:

– Sen şu an benim için yüz bin küçük çocuktan herhangi birisin. Sana hiçbir ihtiyacım yok. Senin de bana ihtiyacın yok. Ben senin için yüz bin tilkiden herhangi birisiyim. Ama eğer sen beni evcilleştirirsen o zaman birbirimize ihtiyacımız olur. Sen benim için dünyadaki benzersiz biri olursun. Ben de senin için benzersiz biri olurum.

Bu parçaya göre Küçük Tilki'nin asıl anlatmak istediği nedir?

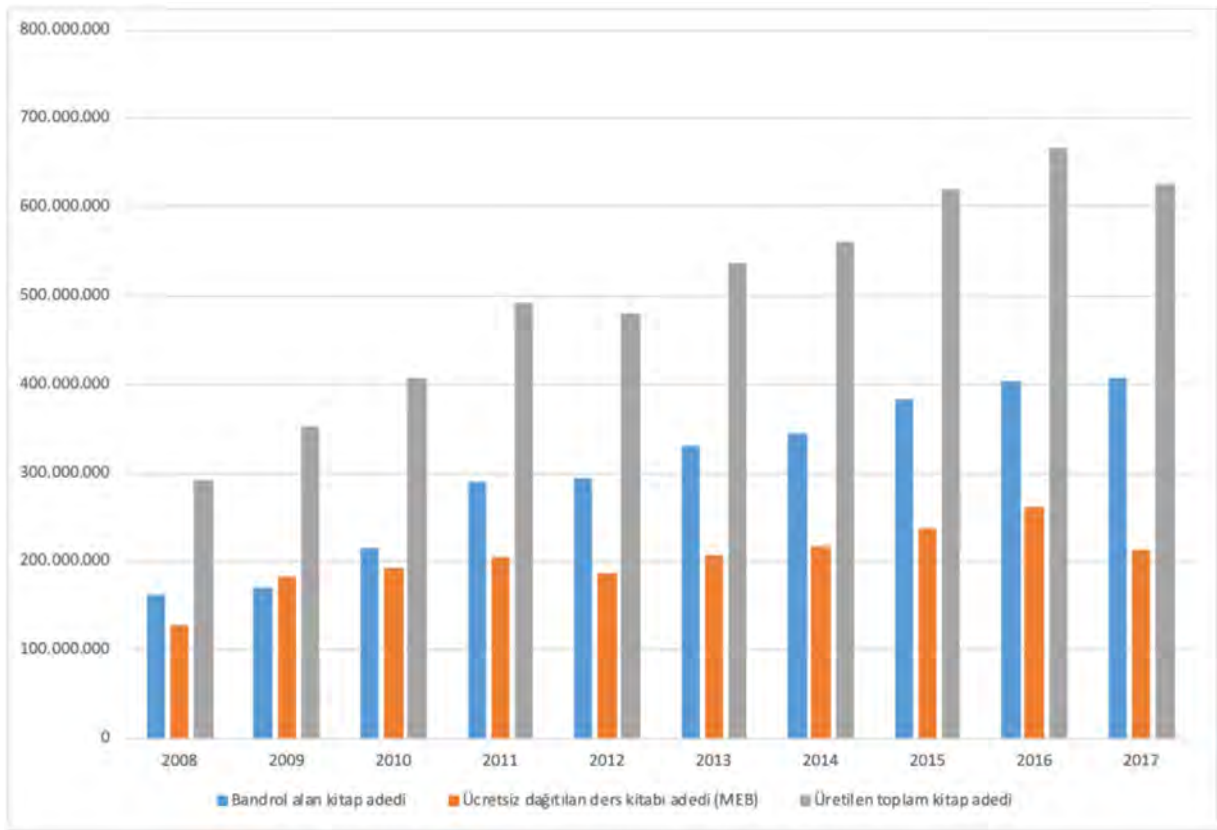
- A) Kişiler birbiriyle bağ kurmaya her an muhtaçtır.
- B) Kişileri birbiri için önemli kılan aralarındaki bağlıdır.
- C) Özel bağların kurulması sağlam sebeplere bağlıdır.
- D) İhtiyaç anında kurulan bağlar oldukça kalıcıdır.

15. (I) Penguenler, penguengiller (Spheniscidae) familyasını oluşturan, uçamayan, dimdik durabilen, perde ayaklı deniz kuşlarıdır. (II) Güney Kutbu, Yeni Zelanda, Avustralya, Güney Amerika, Güney Afrika ve Galapagos Adaları'nın kıyılarında yaşarlar. (III) Kuzey Kutbu da dâhil olmak üzere kuzey kürede penguenler bulunmaz. (IV) Çok da büyük diyemeyeceğimiz bu sevimli canlıların on yedi türü bilinmektedir.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde kişisel bir düşünce söz konusudur ?

- A) I B) II C) III D) IV

Kitap Adet Grafiği

16. Bu grafikten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz ?

- A) Ücretsiz dağıtılan ders kitabı adedi 2012 yılında önceki yıla göre düşüş göstermiştir.
B) Bandrol alan kitap adedi tüm yıllarda ücretsiz dağıtılan ders kitabı adedinden fazladır.
C) Üretilen toplam kitap adedi 2017 yılında bir önceki yıla göre düşmüştür.
D) Üretilen toplam kitap adedinde en fazla artış 2010-2011 yılları arasında görülmüştür.

17.

- İçi boş olmayan, boş karşıtı
- Bir yerde sayıca çok
- Boş vakti olmayan, meşgul

“Dolu” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır ?

- A) Bardak ağzına kadar doluydu.
B) Haftaya salı bütün uçaklar dolu.
C) Burası sivrisineklerle doluydu.
D) Bugün doluyum, gidemeyeceğim.

18. Ben güzel olacağım

Taşıyacağım hep
Akan suların güzelliğini

Ben iyi olacağım
Ellerim açılacak gece gündüz
Bir bitki iyiliğinde

Ben doğru olacağım
Gökten düşen taş gibi
Doğru

Bu dizelerin şairiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İdealleri olan bu yolda uğraşan biridir.
B) İyi bir insan olmak için çabalamaktadır.
C) Söz verip uygulamaya çalışan biridir.
D) İnsanlarla her zaman iyi geçinmektedir.

19. Hava çok güzeldi. Bu havada yürümek ona iyi geldiğinden Aslı her zaman yaptığı gibi parka doğru yola koyuldu. Yürüyüş yapıyor, bir yandan da müzik dinliyordu. Tam o sırada arkadaşı Cemre ve onun sevimli köpeği Uslu'ya rastladı. Onlar da güzel havayı fırsat bilip yürüyüşe çıkmışlardı. İki arkadaş birbirlerine sarıldılar. Aslı, Uslu'yu doyasıya sevdi. Yürüyüşe devam ettiler. Bir süre sonra yürüyüşün yeterli olduğunu düşündüklerinde artık ayrılık vakti gelmişti.

Bu parçada hikâyenin hangi unsuruna yer verilmemiştir?

- A) Mekân B) Zaman C) Olay D) Kişi

20. İnsan tek başına mutlu olabilir mi () İnsanın çevresi mutsuz ise kendisi de mutsuzdur () İnsanın dostları () akrabaları ve sevenleri var ise bunlarla güç bulur ve varlığını gösterir () Kişinin verimli olabilmesi ve önemli işler yapabilmesi ona yakın olanların yardım ve desteğiyle yakından ilgilidir ()

Bu metinde parantezlerle belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

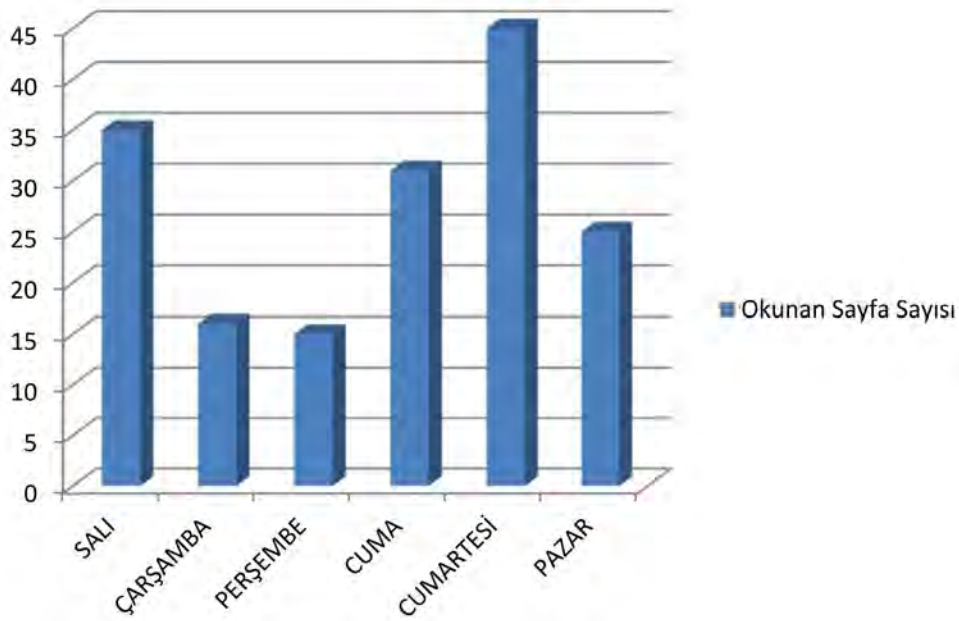
- A) (?) (:) (.) (...) (.)
B) (!) (.) (,) (...) (.)
C) (?) (:) (!) (.) (...)
D) (?) (.) (,) (.) (.)

21. Bir dilin zenginliğini gösteren niteliklerden biri de o dildeki atasözleridir. Türkçede yer alan “Komşusu açken tok yatan bizden değildir, komşu komşunun külüne muhtaçtır, dost kara günde belli olur, birlikten kuvvet doğar” gibi birçok atasözü komşuluğu ve yardımlaşmayı anlatmaktadır. Atasözlerinden hareketle de bir halkın değerlerini görebiliriz. Bahsettiğimiz atasözlerinden Türk halkının dayanışmaya ve zor durumda olan komşusuna destek vermeye ne kadar önem verdiğini anlamamız mümkündür.

Bu metindeki gibi düşünen birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Atasözleri bir halk hakkında bilgi verebilir.
- B) Bir dildeki atasözleri o dilin zenginliğini gösterir.
- C) Türkler komşuluğa, dostluğa önem veren bir halktır.
- D) Atasözlerinden bir halkın yaşadığı coğrafyayı bilebiliriz.

Cemal adlı bir öğrenci elindeki kitabını okumaya hafta içi salı günü başlamış ve her gün farklı sayılarda sayfalar okumuştur. Cemal’ın kitap okumasıyla ilgili veriler tablodaki gibidir.

22. Bu bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) En çok kitap okuduğu gün cumartesi günüdür.
- B) Çarşamba günü sadece on beş sayfa okumuştur.
- C) Okunan kitap pazar gününden önce bitmiştir.
- D) Cuma günü otuz sayfadan fazla okumamıştır.

- Bu akşam tabağında ne varsa sildi süpürdü.
- Ev dip bucak süpürülünce mis gibi oldu.
- Aklındakileri süpürüp atmazsan bu iş zor.
- Düşmanı süpürmek yiğitlere düşmüştü.

23. ‘Süpürmek’ sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır ?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 1.

A. Kelimeler Sözlük Anlamı

Avaz : Yüksek ses, nara.

Gösteriş: Başkalarını aldatmak, şaşırtmak, korkutmak veya kendini beğendirmek için birinin yaptığı yapay davranış, çalım.

Aristokrat: Soylu.

Onur: İnsanın kendine karşı duyduğu saygı, şeref, özsaygı, haysiyet.

Karakter: Özgü yapısı, onu başkalarından ayıran temel belirti ve bireyin davranış biçimlerinin belirleyen, üstün ana özellik. Seciye.

Zatürre: Ateş, öksürük ve balgamla beliren, tehlikeli bir akciğer hastalığı.

Penisilin: Mikroplu hastalıkların tedavisinde kullanılan bir antibiyotik türü.

B. Bataklığa batmış olan çocuğunu kurtardığı için teşekkür etmiştir.

C. Penisilin'i bulmuştur.

Ç. Yapılan iyilik hiçbir zaman boşa çıkmaz, her zaman karşılığını bulur.

D. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.

ETKİNLİK 2

A. Evet. Yaşamda herkesin başına gelebilecek bir olaydır.

B. Hikâye(Öykü) denir.

C. Uçurtması ağaca takılan bir çocuğun onu kurtarmaya çalışırken başına gelen olaylar.

Ç. Olaylara tepki vermeden önce düşünmeli, karşıdaki insanı dinlemeye çalışmalıyız. İnsanların kalplerini kırmamalıyız.

D. Cevap: B

ETKİNLİK 3

A. D – Y – Y – D – D

B. Cevap: C

ETKİNLİK 4

Y - D - Y - Y - D - Y

ETKİNLİK 5

imkan: olanak

düzen: uyum

amaç: hedef

hayal: düş

ETKİNLİK 6

A. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.

B. Olay: Atatürk'ün savaş sırasında bile kitap okuması

Kişiler: Atatürk, Cemal Granada ve Vasıf Çınar

Yer: Atatürk'ün odası

Zaman: Bir gün

Anlatıcı: 3. Kişi

C. Yurt, cumhuriyet, kuruş, kültür, fakir, paşa

ŞİFRE: ATATÜRK

ETKİNLİK 7

Ö - N - N - Ö

ETKİNLİK 8

(,)(,)(?)(,)(,)(.)(.)

ETKİNLİK 9

a, b, c, d

ETKİNLİK 10

D - Y - D - Y - Y

ETKİNLİK 11

Ö - N - N - N - Ö - Ö - Ö

ETKİNLİK 12

1-d, 2-c, 3-e, 4-a, 5-b

ETKİNLİK 13

6
8
5
1
4
7
2
3

ETKİNLİK 14

nokta, virgül, üç nokta, soru işareti, kısa çizgi

ETKİNLİK 15

Memleket özlemi, Yaşama sevinci, Çocukluğa özlem, Umut

ETKİNLİK 16

2 - 5 - 7 - 6 - 4 - 3 - 8 - 1

TEST 1

1. B
2. D
3. C
4. D
5. D
6. B
7. C
8. D
9. B
10. D
11. C
12. C
13. B
14. B
15. D
16. B
17. B
18. D
19. B
20. D
21. D
22. C
23. D

381

meb.gov.tr

6.SINIF 1. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık KAYSERİ Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.
yakınlık

yakınlık, -ğı a. 1. Yakın olma durumu. 2. isim, mecaz Duygusal bağ veya akrabalık ilişkisi.

yakınmak (I) (nsz) Kına, yakı vb.ni vücudun bir yerine sürmek, koymak.

yakınmak (II) (nsz) Sızlanmak, sızlanarak anlatmak, şikâyet etmek.

yakışık, -ğı a. Uygunluk, yaraşma. **yakışıklı** sf. Güzel, gösterişli (erkek).

yakışksız sf. Yakışık almayan, uygunsuz, çirkin, münasebetsiz (tavır, hâl vb.).

yakışmak (-e) 1. (nsz) Güzel durmak, iyi gitmek, yaraşmak, uygun gelmek. 2. Uygun olmak, iyi karşılanmak, münasip olmak.

yakıştırmak (-e, -i) 1. Yakışacak bir duruma getirmek, uygun duruma koymak, yaraştırmak. 2. Uygun ve yerinde görmek. 3. Uydurmak. 4. mec. Bir durum veya niteliği bir kimse için düşünmek, yormak.

yakıt a. Doğal gaz, mazot gibi ısı sağlamak amacıyla yakılan madde.

yaklaşık sf. Gerçek değeri veya miktarından az fazla yahut eksik.

yaklaşım a. 1. Yaklaşma işi. 2. Bir sorunu ele alış biçimi

yaklaşmak (-e) 1. Arada az bir aralık kalacak biçimde ilerlemek, yakına gelmek. 2. Bir konuyu, bir sorunu ele alarak değerlendirmek.

3. Yakınlaşmak.

yakmak, -ar (I) (-i) 1. Yanmasını sağlamak veya yanmasına yol açmak, tutuşturmak. 2. Ateşle yok etmek. 3. Işık vermesini sağlamak.

4. Isı etkisiyle zarar vermek. 5. Keskin, sert ve ısırcı bir duyum vermek. 6. Yanıyormuş gibi bir etki yapmak. 7. mec. Yıkıma, zarara yol açmak, büyük bir zarara uğratmak, mahvetmek.

yakmak, -ar (II) (-i) Kına, yakı vb.ni koymak, sürmek.

yakmak, -ar (III) (Türkü, ağıt vb.) düzenlemek, bestelemek.

yakut a. 1. Koyu kırmızı renkte değerli taş. 2. sıfat Bu taştan yapılmış veya bu taşla süslenmiş.

Yakut öz. a. Kuzeydoğu Sibirya'da yaşayan bir Türk topluluğu veya bu topluluktan olan kimse, Saha.

yal a. Köpek ve sığırlara yedirilmek için un ve kepeklerle hazırlanan yiyecek.

2.
yalıtkan

yalak, -ğı a. 1. Hayvanların su içtikleri taş veya ağaçtan oyma kap. 2. Akan suyun çevreye sıçramasını veya akıp gitmesini önlemek için çeşme, musluk vb.nin altına konulan delikli taş tekne.

yalaka a. Dalkavuk.

yalama a. 1. Yalamak işi. 2. sf. Üzeri düzleşmiş, dişleri aşınmış olan (vida, cıvata vb.).

yalamak (-i) 1. Bir şeyin üzerinden dilini sürüp geçirmek. 2. mec. Sıyrarak, dokunarak geçmek.

yalan a. 1. Aldatmak amacıyla bilerek ve gerçeğe aykırı olarak söylenen söz. 2. sf. Gerçek olmayan, asılsız, uydurma.

yalancı a. 1. Yalan söylemeyi huy edinmiş olan kimse. 2. sf. Gerçek olmayan, gerçeğe benzetilmiş.

yalanlama a. Söylenen veya söylendiği iddia edilen bir sözün, yazının yorumunda yapılan yanlışlığı söz ya da yazıyla düzeltme, tekzip.

yalanlamak (-i) Haber veya sözün gerçek olmadığını bildirmek, yalan olduğunu açıklamak, tekzip etmek.

yalanmak (nsz) 1. Yalama işi yapılmak veya yalama işine konu olmak. 2. Kendini yalamak.

yalçın sf. Dik, sarp:

yalız a. 1. Eşyaya altın veya gümüş görünüşü vermek için kullanılan, sıvı veya yaprak durumundaki altın, gümüş ve bunların taklidi olan madde. 2. Bu madde ile eşyalara yapılan süs.

yalı a. 1. Su kıyısında yapılmış büyük, görkemli ev. 2. Sahil.

yalın sf. 1. Gösterişsiz, süssüz, sade (söz, yazı). 2. Çıplak

yalınlaşmak (nsz) Sadeleşmek, yalın duruma gelmek.

yalıtım a. 1. Elektrik akımının olumsuz etkilerini önlemek için iletkeni kauçuk, lastik, porselen vb. ile kaplama, yalıtma, tecrit, izolasyon. 2. Elektrik, ses ve ısı akımını engelleme, izolasyon.

yalıtkan sf. 1. Elektrik iletkenliği sıfır veya çok zayıf olan (cisim veya madde), izolatör, iletken karşıtı. 2. Herhangi bir teması, sürtünmeyi önlemek için elektrik iletkenlerini saran, koruyan porselen, kauçuk vb. madde.

664

665

1. I. Sözcükler ek aldığı anda sözcükte meydana gelen ses değişimlerini
II. Bir sözcüğün gerçek ve mecaz anlamlarını
III. Bir sözcüğün eş sesli (sesteş) olup olmadığını

Sadece yukarıda verilen sayfalardakiler dikkate alındığında, hangi bilgileri öğrenebiliriz?

- A) Yalnız II.
- B) Yalnız III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

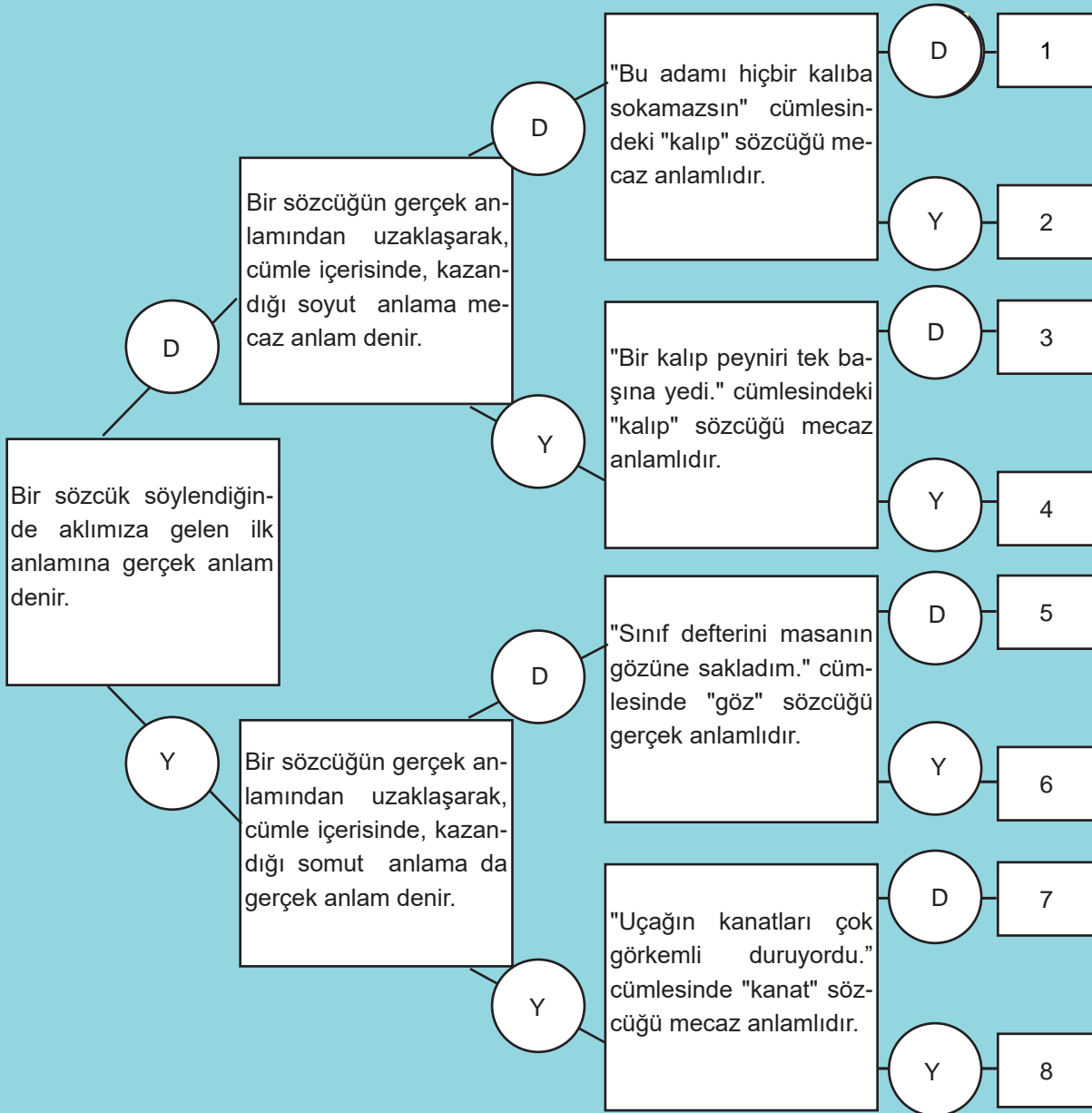
2. Sayfalardaki numaralandırılmış kısımlarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) 1 numaralı kısımda soldaki sayfada ilk sırada yer alan sözcük bulunur.
- B) 2 numaralı kısımda sağdaki sayfanın en sonunda yer alan sözcük bulunur.
- C) 3 numaralı kısımda bulunan romen rakamları sözcüğün eş anlamlarını gösterir.
- D) 4 numaralı kısımdaki sayılarla sözcüklerin gerçek ve mecaz anlamları gösterilir.

3. Yazılışları ve okunuşları aynı olup aralarında hiçbir anlam ilişkisi bulunmayan kelimelere sesteş kelimeler denir. Sözlüklerde bu kelimeler, yanlarına Romen rakamı konularak gösterilir. **Yukarıda verilen sayfalarda, kaç tane eş sesli (sesteş) sözcük vardır?**

Cevap:

“Sözcükte Anlam” konusu ile ilgili aşağıda verilen etkinlikteki ifadelerin bazıları doğru bazıları yanlıştır. İlk kutucuktan başlayarak soruların doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek yönlendirici okları takip ediniz. Son olarak ulaştığınız kutucuğun numarasını işaretleyiniz. Başarılar...

4. Tüm sorulara doğru cevap veren bir öğrenci kaç numaradan çıkış yapar?

Cevap:

5. Ayşe, öğretmeninin çevre sorunlarıyla ilgili olarak verdiği proje ödevini bir an evvel yapmak istiyordu. Oysaki öğretmen bu iş için dört ay süre vermişti. Ayşe üç hafta sonra ödevini yapmış ve öğretmenine getirmişti. Öğretmeni, Ayşe'yi kırmamak için daha vakit olduğunu söyleyerek "Gel ödevini kontrol edelim." dedi. Ayşe, ödevini çok güzel yaptığını düşünüyordu. Öğretmeni ilk olarak ilçede bulunan ve filtresi takılmadığı için havayı kirleten bir fabrika ile ilgili ne yazdığını sorunca Ayşe şaşırdı. Gözünden nasıl kaçır-mış olabilirdi böyle bir şeyi. Oysaki Türkiye'deki birçok fabrikadan bahsetmişti. Ama gözünün önündeki fabrika aklına bile gelmemişti. Ayşe öğretmeninden özür dileyerek ödevini geri istedi. Dört ay tamamlandığında Ayşe çok güzel bir ödev hazırlamıştı ve öğretmeninin sorduğu tüm sorulara cevap verebiliyordu.

Ayşe'nin yaptığı hatanın sebebi hangi atasözü ile ifade edilebilir?

- A) Acele işe şeytan karışır.
B) Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz.
C) Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur.
D) Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde bulunmaz.

6. Atlas okyanusu, içinde engin denizleri barından büyük bir okyanustu.

Bu cümledeki altı çizili ifadeyi aşağıdaki deyimlerden hangisi karşılar?

- A) Göz kararı
B) İçi dışı bir
C) Uçsuz bucaksız
D) Ucunda (bir şey) bulunmak

7. 1699'ların İstanbul'unda; işsiz fakirlerden biri, topladığı çöplerin arasında, yuvarlak bir taş bulur. Taşı alarak, kaşıkcıya gider. Üç tahta kaşık karışılığında, taş parçasını satar. Kurnaz kaşıkcı taşı hemen komşusu olan kuyumcuya götürür ve 10 akçeye satar. Kuyumcu başka meslektaşına danışınca, taşın ne kadar değerli olduğunu anlar. Ama arkadaşı, taşı ucuza aldığı için sus payı ister ve aralarında kavga çıkar. Kavgaları o kadar büyür ki, sonunda konuya "Sarayın kuyumcusu" dahil olur. Sarayın kuyumcusu, işin üzerine fazla gitmeyip seslerini kessinler diye, en şişkininden birer kese altın verip gönderir kuyumcuları. Bu hadise, 'Saray-ı Hümayun' çevrelerinde de konuşulmuş olacak ki, Köprülüzade Fazıl Ahmet duruma el koyar, bir fermanla, Kaşıkcı Elması'nı Osmanlı Hazinesinin malı haline getirir. Eğrikapı çöplüğünde bulunan taş, işlenince 86 karatlık armut biçiminde nadide bir elmas meydana çıkar. Sarayın kuyumcusuna ise "Kapıcıbaşılık" rütbesiyle bir kese bahşiş hediye edilir.

Kaşıkcının bulduğu taş, çok değerli olmasına rağmen ucuza satmasını hangi atasözüyle açıklayabiliriz?

- A) Altının kadrini sarraf bilir.
B) Abanın kadri yağmurda bilinir.
C) Lokma, çiğnenmeden yutulmaz.
D) Kuru laf (boş lakırdı), karın doyurmaz.

8. İnsanı sev ki insanı yaratan da seni sevsin. Bazı
1 2
insanların kıymeti ancak onu kaybettiğinde anlaşılır.
3 4

Numaralanmış sözcüklerin hangisi farklı bir ek almıştır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

9. Tamlamalar isimlerden oluşabileceği gibi, varlıkları niteleyen ve belirten kelimelerle isimlerin birleşmesinden de oluşabilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili tamlama oluşum yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Sınavın sonunda hepimiz sonuçları merak ediyorduk.
B) Yapılan sınavın cevap anahtarını bulamamıştık.
C) Cevap anahtarı öğretmenin yanında olabilir miydi?
D) Birkaç arkadaşla öğretmenimizin yanına gittik.

10. Tabloda, “mi” ekinin kullanıldığı cümleler ve bu ekin cümleye kattığı anlam özellikleri eşleştirilmiştir.

	Cümle	Anlam Özelliği
1	Ahmet'in şirin mi şirin bir evi vardı.	Pekiştirme
2	Sonbahar geldi mi bağ bozumu için hazırlıklar başladılar.	Zaman
3	Yılda dört mevsimin yaşandığı başka bir ülke var mı?	Soru
4	Cemil Bey, size zahmet iki çay alabilir miyiz?	Emir

Tabloya göre kaç numaralı cümlede yanlış bir eşleştirme söz konusudur?

- A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

11. Aşağıdaki deyimlerden hangisinde “karşısındaki güçlü olduğunu kabul etme” anlamı **yoktur**?

- A) Aman dilemek
B) Baş eğmek
C) Canına tak etmek
D) Diz çökmek

12. O gün lapa lapa kar yağıyordu. Etraf beyaza bürünmüştü. Üstüne üstlük yollar da kapanmıştı. Okulların tatil olmasını dört gözle bekliyorduk

Boş bırakılan yer hangi cümle ile tamamlanırsa beklentinin olumsuz sonuçlandığı anlaşılar?

- A) çünkü bu havada okula gitmek çok zor olacaktı.
B) fakat uyku saati gelene kadar tatil haberi gelmedi.
C) ve bu konuyla ilgili gelecek iyi habere odaklanmıştık.
D) bununla birlikte arkadaşlarımızla da oynamaya fırsatım olacaktı.

13. 1. Türkler, İslam'ın korunmasında ve yayılmasında büyük pay sahibidir.
2. Bu akşam Fatihler bize misafirlğe gelebilir mi?
3. Biraz önce valideleri hanımefendiyi gördüm.
4. Geceleri erkenden yatmayı alışkanlık haline getirmiş.

Numaralanmış cümlelerde bulunan -lar/-ler eki kaç farklı görevde kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

14. Sıfatlar, isimlerin önüne gelerek onları niteleyen ve belirten kelimelerdir. **Bu tanıma göre**, “Meşe düzgün endamlı, derli toplu, biçimli, sık ve gür yapraklıdır. Görünüşü heybetlidir.” **cümlesinde hangi kelime nitelenmiş ya da belirtilmiştir?**

- A) Düzgün
B) Toplu
C) Yaprak
D) Heybet

23 - II - 1951 Tahran

İki Gözüm Yücel,

Gülümser'in nikâh törenini müjdeleyen kartı ancak dün aldığımı söylesem tabii hayret etmezsin. Fakat gerek ben ve gerek Leman Hanım daha dün bukleli, peltek dilli bir küçük kız halinde görüp sevdiğimiz ve hâlâ da o yaşta kaldığını zannettiğimiz Gülümser'in nikâhlanışına hayretten kendimizi alamadık. Hemen söylemek istiyorum ki bu bizim için tatlı bir sürpriz oldu. Seni ve saygıdeğer hanımını candan tebrik ederiz. Ben yakında seni Ankara'da görmek ümidiyle ayrıca gözlerinden öperim.

Y. K. Karaosmanoğlu

Not: Mektubun bölümlerini ilgili kutucuklara yazmayı unutmayınız!

15. Mektup, bir yakına bir dileği, isteği ya da arzuyu iletmek amacıyla yazılan yazılara denir. Mektuplar genellikle çizgisiz, beyaz kağıda yazılır. Mektuba bir hitap ile başlanır. Bu hitap, mektup yazılan kişinin yakınlığına ve samimiyet derecesine göre farklılık arz edebilir. Mektubun tarihi, kâğıdın sağ üst kenarına yazılır.

Yukarıda, Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından Hasan Ali Yücel'e yazılmış özel mektup örneği verilmiştir. Buna göre özel mektuplarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Özel mektup, hitap cümlesiyle başlar.
- B) Bu türden mektuplar her insanı ilgilendirir.
- C) Sonunda selam, saygı ve iyilik bildiren ifadeler yer alır.
- D) Yakınlarından haber almak, kendisi ve çevresiyle ilgili yeni haberleri de karşı tarafa iletmek amaçlanır.

16. Horoz, bir gün
Bir inci çıkarmış çöplükten.
Hemen kuyumcuya gitmiş:
— İyi bir şeye benziyor, demiş;
Gel, al şunu da,
Bir mısır tanesi ver bana.
Cahilin birine babası,
Bir kitap bırakmış ölürken,
Eski bir el yazması.
Hemen gitmiş kitapçıya:
— Bak, demiş, kapağı meşinden.
Gel, al şunu da,
Bir liracık olsun ver bana.
Bir liracık olsun ver bana

Bu metinde horozun konuşması hangi söz sanatına örnektir?

- A) Abartma
B) Benzetme
C) Konuşurma
D) Tezat

17. Kişileri, roman okumayı sevenlerle roman okumayı sevmeyenler diye ikiye ayırabiliriz. Roman okumayı sevmeyenlerden bir hayır gelmez demiyorum, büyük işlere asıl onların girdiğini söylerler ona da inanırım. Ama ben hoşlanmam onlardan. Kendilerinden çıkamaz, başlarından geçmemiş şeyleri geçmiş sayamaz, kendilerini başka kimsenin yerine koyamazlar. Bir tek yaşayışları vardır, ömürlerine bin bir kişinin yaşayışını sıkıştırırlar. Her şeyi anlamaya çalışırlar. Her şeyi anlarlar da kişiöğlunun karşısında bir anlayışsızlıkları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragraftan çıkarılamayacak fikirlerden biridir?

- A) Büyük işlere girmek için roman okuru olmaya gerek yoktur.
B) Kitap okumayan insanların da çevresine faydası olabilir.
C) İnsanlar, roman okumayı sevenler ve sevmeyenler diye ikiye ayrılır.
D) Roman okumayanlar da kendini başkalarının yerine koyabilir.

18. Yazı nedir, diye sorarsanız, size duyguyu, düşünceyi, sözü, çizgiye dökmektir, diyebiliriz. Her yazı bir düşünceyi anlatır, bir sözü gerektirir. Yıllar yılı okuyamamış, okutulmamış Anadolu insanı, yazıdan yoksun olunca, düşüncelerini kendine özgü şekillerle, renklerle dile getirmeye çalışmış, bu şekilleri, renkleri, halısına, kilimine, çorabına işlemiştir. Göz alabildiğine bozlaşan Anadolu'da, yeşile, kırmızıya, maviye, turuncuya özlem çeken insanlar, susuzluklarını kilimlere döktükleri, arı duru renklerle gidermeye çalışmıştır.

Metinden çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazı, duygu ve düşünceleri aktarmanın tek yoludur.
B) Anadolu insanı okuyamadığı için duygu ve düşüncelerini anlatamamıştır.
C) Duygu ve düşünceleri dile getirmenin farklı yolları da vardır.
D) Kilimler, Anadolu insanı için önemli bir geçim kaynağıdır.

19. Kimileri öğretmenleri bir geminin kaptanı olarak görür. _____ öğretmenler bir geminin kaptanı gibi değil, bizlere gideceğimiz yönü gösteren deniz fenerleri gibi olmalıdır. Öğretmenler, en karanlık, en korkunç zamanlarda bizim güvenli limanlara gitmemize yardımcı olan rehberler olmalı, güvenli limanlara giderken de önümüze çıkabilecek tehlikeler konusunda bize gereken uyarıları yapmalıdır.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilemez?

- A) Ancak
B) Bununla birlikte
C) Lakin
D) Oysa

20. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Öyle bir yer gördüm ki düşümde, cennet gibiydi.
B) Traktörün kasasında yolculuk yapıyordu.
C) Yemek için iki diş sarımsak lazım.
D) Sana söylediklerim ağır mı geldi?

Yakında şarj istasyonlarında insanları otomobillerini şarj ederken sıklıkla göreceksiniz. Çünkü lityum iyon pillerin gelişmesiyle elektrikli otomobiller giderek daha fazla karışımıza çıkacak. Bu pillerin geliştirilip pazara sunulması yirmi yıl sürmüştür. Peki pek çok aygıtın yanı sıra otomobillerde de kullanılan lityum iyon pillerin özelliği ne? Bu piller küçük hacimde yoğun enerji depolayabiliyor. Bu özellik lityum iyon pillerin hafif olmasını sağlıyor. Ayrıca lityum iyon pillerin şarj edilebilmeleri için tamamen boşalmaları gerekmiyor. İstenildiği zaman şarj edilebiliyor.

21. Metne en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Elektrikli Otomobiller
- B) Pazarlama Teknikleri
- C) Lityum İyon Piller
- D) Enerji Depolama Yöntemleri

22. Metne göre aşağıdakilerden hangisi lityum iyon pillerin özelliği arasında yer almaz?

- A) Taşımaya elverişlidir.
- B) Pilleri istediğimiz zaman doldurabiliriz.
- C) Şarj edilmesi için pillerin tamamen bitmesi gerekir.
- D) Daha az yer kaplayarak daha çok enerji depolar.

23. Metinden çıkarılabilecek en genel yargı hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Piller insan yaşamını kolaylaştırır.
- B) Elektrikli otomobiller dışında otomobiller gelecekte kullanılmayacaktır.
- C) Gelecekte elektrikli otomobiller yaygın olarak kullanılacaktır.
- D) Lityum iyon piller hayati öneme sahip pillerdir.

24. Yazarın gözlem ve bilgiye dayalı olarak, gezip gördüğü yerleri çeşitli yönleriyle, anlattığı yazıya gezi yazısı denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki paragraflardan hangisi bir gezi yazısından alınmıştır?

- A) Sofya'nın bazı sokaklarının bana çocukluğumu hatırlattığını söyleyebilirim. Epey eski yapı var, kırklardan, ellilerden de epey yapı var. Yalnız eski İstanbul'u değil, eski Ankara'yı da andırıyor bazı sokakları. Küçük bahçeleri olan evler kalmış, sessiz, asude sokaklarda. Eskiden alışık olduğumuz parke taşlı sokaklardan da çok görüyorsunuz.
- B) Karlı bir kış günüydü. Soğuktan donmak üzere olan küçücük bir kedi yavrusu bulmuştuk sokakta. Zavallı hayvanı eve getirdik. O denli korkmuştu ki minicik hayvan. Adını Minik koyduk. Minik, büyüdü, büyüdü; minik olmaktan çıktı, bir dev oldu. Ona ne süt yetiştirebildik ne de mama...
- C) Kimi zaman kitaplarıma ad bulmakta çok darlık çekerim. Bulduğum adlardan hiçbirini beğenmem. Dört Köşeli Üçgen için de öyle oldu. Ona bir ara "Kara Taş Üzerinde Kara Koyun" diyecektim. Son anda caydım. Edebiyat kahveleriyle ilgili anılarımı yayınlarken de çok bunaldım. Tam 47 ad buldum. Sonunda Kahveler Kitabı'nda karar kıldım.
- D) Lise yıllarında şiir ve öyküler yazmaya başlayan Sait Faik'in Uçurtmalar adlı ilk yazısı ulusal bir gazetede yayımlandı (9 Ocak 1929). Bursa Lisesinde kompozisyon ödevi olarak yazdığı ilk öyküsü İpekli Mendil, edebiyat hocasının övgüleriyle karşılaşınca ikincisini, Zemberek'i yazdı. 1934'te Varlık'ta yayımlanmaya başlayan öyküleriyle hemen dikkat çekti, ilk şiirlerinin çoğunu da yayımlamadı.

26- 29. soruları metne göre cevaplayınız.

Yer:

Kişiler

"1933 yılında Ankara Erkek Lisesinde sınava giren çocuklardan biri sorulan bir soruya şöyle karşılık vermişti:

- Fransa ile olan geleneksel dostluğumuz gereği ...

Atatürk, derhal sözü keserek sormuştu:

- Hangi geleneksel dostluk, bu da nereden çıktı, kim söyledi bunu?

O zaman coğrafya öğretmeni ayağa kalkarak 'Ben söyledim Paşam' diye onun hiddetini azaltmaya çalışmıştı. Bana dönüp 'Sen söyle tarih hocası.' deyince, hemen ayağa kalkarak cevap vermiştim.

- Paşam, ortada bir geleneksel dostluk yoktur. Yalnız ortak hareketlere Fransız yazarları geleneksel dostluk niteliğini vermişlerdir. Örneğin Kırım Savaşı'nda olduğu gibi ...

- Aferin, bu gerçekten böyledir. Acınarak söylüyorum, Türk'ün geleneksel dostu yoktur. Çıkarlar ortak olunca Avrupalılar buna hemen 'geleneksel dostluk' ismini vermişlerdir, demişti."

Zaman

Olay

25. Metindeki hikâye unsurlarını ilgili kutucuklara yazınız.

27. "Aferin" sözünden sonra niçin virgül konmuştur?

- A) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için
- B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için
- C) Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak teşvik bildiren bir kelime kullanıldığı için
- D) Hitap için kullanılan bir kelime olduğu için

26. Metnin türü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bir kişinin geçmişte tanık olduğu bazı olaylar ve durumlar anlatılmaktadır.
- B) Gezilip görülen bir yer, çeşitli yönleriyle okurlara tanıtılmaktadır.
- C) Yazar, bir konuda ileri sürdüğü görüşlerin doğruluğunu kanıtlamaktadır.
- D) Yazar, bir konudaki düşüncelerini karşısında-kiyle konuşuyormuş gibi anlatmaktadır.

28. Metinde verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış politikada çıkarları değil, dostlukları ön planda tutmalıyız.
- B) Avrupalılar bizimle hiçbir zaman dost olmamıştır.
- C) Atatürk, Fransızlarla dostluğumuzu pekiştirmek istemektedir.
- D) Fransızlar tüm savaşlarda Türklere yardım etmişlerdir.

29. Aşağıdaki cümlelerin öznel mi nesnel mi olduklarını işaretleyiniz.

	Cümle	Öznel	Nesnel
1	Bu sefer geldiğim Erzurum başka bir Erzurum'du.		
2	Erzurum'a üçüncü gidişim İkinci Cihan Harbi'nin son yıllarındaydı.		
3	Meyve ve sebzeler koparıldıktan sonra da bir süre canlı kalıyor.		
4	Piri Reis yaptığı gözlemler ve aldığı notlar ışığında çok sayıda deniz haritası hazırladı.		
5	Bayram sevincinin paylaşılması unutuldu.		
6	Notun üzerine ne bir mühür vurdu ne de resmi yazı olduğunu gösteren başka bir işaret bıraktı.		
7	Her şeyden önce maneviyat, kalp ve vicdan gücü yüksek tutulmalıdır.		
8	Bazı çiftçiler tarım yaparken yapay gübre ve tarım ilaçları kullanmak yerine çevreyle uyumlu ve doğaya fazla zarar vermeyen yöntemler kullanmaya başladı.		
9	Görüşeceğiniz kişilerin özelliklerini, alışkanlıklarını daha önceden araştırın.		
10	Başkasından ne yardım alın ne de destek bekleyin.		
11	Bundan yaklaşık dört yüz yıl önce İngiltere'deki tarlalarda ilginç ve çok büyük şekiller görülmeye başlandı.		
12	Hayvanlar bir tehlikeyle karşılaştıklarında farklı yöntemlerle kendilerini korumaya çalışır.		
13	Kirpiler Avrupa, Asya ve Afrika'nın çeşitli bölgelerinde ve Yeni Zelanda'da yaşar.		
14	Anadolu sığlası, Türkiye'nin güneybatı bölgesinde yetişen ve Türkiye'ye özgü olan bir ağaç türüdür.		
15	Çok seveceğinizi düşündüğümüz bir başka konumuz da böceklerle ilgili.		
16	İnsanlar, açlık, yoksulluk, savaş, doğal afetler gibi sıkıntılar karşısında duyarlı olmalıdır.		
17	Yazar konuyu açıklarken çok etkileyici ve ilginç örneklerle yer vermişti.		
18	Kuş yumurtaları yuvarlak olsaydı yumurtaların yuvarlanıp düşme olasılığı artardı.		
19	Yapılan kazılar sonucunda bu yerleşim alanında farklı zamanlarda farklı medeniyetlerin yaşadığı ortaya çıktı.		
20	En başarılı olan padişah, İstanbul'u 21 yaşında iken fetheden Fatih Sultan Mehmet'tir.		

30. Aşağıdaki cümlelerin ifade ettiği anlam özelliklerini karşılıklarına yazınız.

(Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma)

	Cümle	Anlam Özelliği
1	Dünya'nın yüzeyinin ve atmosferinin ortalama sıcaklıklarındaki uzun süreli düşüşler buzul çağlarının oluşmasına yol açmış.	
2	Alaca ağaçkakanların erkekleri başlarının arkasındaki kırmızı lekeden ayırt edilir; dişilerde bu leke yoktur.	
3	Dirse Han'ın bir oğlu olursa attan Aygır, deveden buğra, koyundan koç kestirecek.	
4	Türk askerlerini bir anda karşılarında gören Haçlı orduları, ne yapacaklarını şaşırıldı.	
5	Dinozorların dış görünüşleri, örneğin derilerinin rengi tam olarak bilinmiyor.	
6	Çocuğun saçları bir kirpinin dikenlerini andıracak kadar dik duruyordu.	
7	Balinalar, çevrelerinde neler olduğunu görmek için bunu yapar.	
8	Venüs'ün yüzeyi de Dünya'nınki gibi kayalık yapıda.	
9	Sana bu işin nasıl yapılacağını bin defa anlattım.	
10	Alaca ağaçkakanların ayak parmakları diğer kuşlarınkilerden farklıdır.	
11	Araştırmacılar, denizin üzerini kaplayan buz kütesinin kalınlığını ölçmek için buzda bir delik açıyorlar.	
12	Kutup samurları, yuvalarını ve yavrularını korumak için yanlarına yaklaşanlara saldırırlar.	
13	Girdiğim sınavı geçebilirim Türkiye'yi temsil etme hakkını kazanacağım.	
14	Fosiller, geçmişte yaşamış canlıların kalıntıları ya da izleridir: kafatası, omurga, kol ve bacak kemikleri, dişler, ayak izi, yumurta ve yuva alanları gibi.	
15	Denizin üzerini kaplayan buz örtüleri, denizle atmosfer arasındaki ısı alışverişini düzenlediğinden burada oluşacak değişiklikler, iklim üzerinde etkili olabiliyor.	
16	Kar fırtına kuşları, Güney Kutup Bölgesi'nde yaşayan pek çok kuştan farklı olarak üreme dönemlerini de burada geçirirler.	
17	Havalar o kadar soğuktu ki kediler damdan dama atlarken havada donarak aşağı düşüyorlardı.	
18	Yaptığı tercihlerin sonucunu bugün öğreneceği için çok heyecanlı.	

31.

ÇOKLU ZEKÂ KURAMI

Bir şeyi çabuk öğrenmemiz zeki olduğumuzu göstermez. Tıpkı yavaş öğrenmemizin zeki olmadığımızı göstermemesi gibi. Farklı şekillerde öğreniriz. Bu, çevremizi nasıl algıladığımızla da ilgilidir. Howard Gardner'ın çoklu zekâ kuramına göre, bilişsel yeteneklerimiz geniş bir yelpazeden oluşur:

Sözel zekâya sahip kişi, bir şeyleri ezberleme konusunda sıkıntı çekmez. Düşündüklerini kolay bir şekilde ifade eder. Yaşadıklarını, okuduklarını ve dinlediklerini yorumlama gücüne de sahiptir.

Kinestetik zekâya sahip kişi, yaparak, yaşayarak öğrenir. Bedenindeki hislere duyarlıdır. Dokunmayı ve kurcalamayı sever.

Matematiksel zekâya sahip kişi, neden sonuç ilişkilerini kurarak öğrenir. Problem çözmeyi sever, zekâ oyunlarına bayılır.

Görsel zekâya sahip kişi, çevresini gözlemleyerek öğrenir. Şekiller, grafikler, çizimler ona yardımcıdır.

Duyuşsal zekâya sahip kişi, seslerle öğrenir. Müziğe ilgisi vardır.

İçsel zekâya sahip kişi, kendi kendine öğrenmeyi tercih eder, bağımsızlığı sever.

Sosyal zekâya sahip kişi, iletişim kurmakta problem yaşamaz, ikili ilişkilerinde karşısındaki insanı iyi analiz eder, kendini öne çıkarmaktan ve sorumluluk almaktan kaçınmaz. Liderlik vasfına sahip kişilerdir.

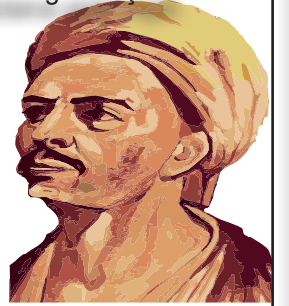
Doğa zekâsına sahip kişi, doğa olaylarına meraklıdır ve çevreye karşı duyarlıdır.

Metne göre özellikleri anlatılan kişilerin hangi zekâ türüne sahip olduklarını yazınız.

a) **Mimar Sinan**, çocukken gezip gördüğü yerlerde bulunan yapıların mimari özelliklerine merak sarıyor, onları inceliyordu. Henüz genç bile sayılmazken, hanlar ve çeşmeler yapıyor, projeler tasarlayıp çiziyordu.

b) **Yunus Emre**, bir şiirinde okuma yazma bilmediğini söylemesine rağmen kendini geliştirmiş, okuma yazmayı kendi öğrendiği gibi Divan ve Nasihatler Kitabı gibi dev eserler meydana getirmiştir.

c) **Evliya Çelebi**, çok dikkatli bir gözlemcidir. Baktığı nesneleri çok iyi algılayıp onları ayrıntılı bir şekilde not ederdi. Gezip gördüğü yerleri ve yaşadıklarını anlatarak on ciltlik dev bir eser olan Seyahatname adlı eseri meydana getirdi.

ç) **Mustafa Kemal Atatürk**, Trablusgarp Savaşında gazeteci olarak bölgeye gitmiş, oradaki halka kendini sevdirmişti. Oradaki halkı İtalyanlara karşı örgütleyerek bölgede zaferler kazanılmasını sağladı.

1. PERDE

KÖSEM (Mehmet'i göstererek): Sultan Mehmet gibi bir aslan var ya ...

BEKTAŞ: Aslanımız pek yavru daha.

KÖSEM: Anası var ya, Tanrıma şükür!

MUSTAFA: Pek genç daha ...

BEKTAŞ:

Devlet gemisinin güvenle yol alması için tehlikelere alışmış biri bulunmalı dümende.

KÖSEM:

İkisi de öğrenir zamanla;

Her işin bir acemilik dönemi vardır,

Ağa, kimse usta doğmaz dünyaya.

Her iş yapıla yapıla öğrenilir ancak,

(Turhan 'a doğru)

Yemek pişirmek, dikiş dikmek de

(Ağalara)

Kılıç sallamak, ok atmak da ...

KETHÜDA BEY: (Turhan'la Mehmet'e doğru bakıp):

Sultanım pek doğru söyler;

Bugün acemi olanlar ustalaşır zamanla.

MUSTAFA:

Ancak, devlet Girit'te Venedik'le savaşır, Anadolu'ysa

haydutlar elinde inler nicedir. Bu durumda ...

BEKTAŞ (Tamamlayarak):

Ustalaşmak için gereken zamanın geçmesini beklemeye tahammülü yoktur kimsenin.

KÖSEM:

Bilirim, devleti düşünürsünüz kendinizden önce, bilirim ki devlete bağlıdır herkesin bugünü de, yarını da ve bilirim ki devlet demek sizler demeksiniz ağalar ama neylersiniz ki başka çare yok.

32- 34. soruları yandaki metne göre cevaplayınız.

32. Turan Oflazoğlu'na ait Hürrem Sultan kitabından alınan bir bölüm verilmiştir.

Bu metinden yola çıkarak tiyatro ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tiyatro eserlerinde karşılıklı konuşmalara yer verilir.
- B) Daha önce yaşanmış ya da kurgulanmış bir olay sahnelenebilir.
- C) Sahnede topluluk önünde canlandırılmak için yazılmıştır.
- D) Tiyatro eserlerinde sadece savaşlar anlatılır.

33. Metinde kullanılan yay ayraçın görevi aşağıdakilerden hangisinde tam olarak açıklanmaktadır?

- A) Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılır.
- B) Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır.
- C) Bir söze alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırmak için kullanılan ünlem işareti yay ayraç içine alınır.
- D) Bir bilginin şüpheyle karşılandığını veya kesin olmadığını göstermek için kullanılan soru işareti yay ayraç içine alınır.

34. Metnin başında kullanılan "perde" kelimesinin kullanıldığı anlamın aynısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Durmadan pencereyi kapatıyor, perdeyi çekiyorum.
- B) Bu kitabı okuduktan sonra gözlerimdeki perde kalkıverdi.
- C) Çocuk tiyatrosunun bu güzel eseri dört perde-lik bir eser.
- D) Merdivenden aşağı düştükten sonra gözüne perde indi yavrucağızın.

35. Mozaik sanatı, küçük üç boyutlu ve birbirine benzemeyen parçaların bir araya getirilip resim oluşturacak şekilde dizilmesiyle ortaya çıkar. Mozaik sanatında kullanılan küçük parçalar seramik başta olmak üzere metal, plastik vb.dir.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi bu sanatla ortaya konulmuş eserlerden değildir?

A)

B)

C)

D)

36. ve 37. soruları paragrafa göre cevaplayınız.

36. 1. Sığla ormanlarını korumak ve ekolojik bütünlük oluşturmak için bilinçli hareket etmeliyiz. Aksi takdirde sığla ormanları gelecekte çocuklarımızla gezebileceğimiz bir yer değil masallarda anlatılan bir efsane olarak anılacaktır.

2. Günlük ağacı ve amber ağacı adlarıyla da bilinen sığlalar ilk bakışta çınar ağaçlarına benzer. Anadolu sığlası 20 metreye kadar uzayabilir ve kış aylarında yapraklarını döker. Nemli bölgelerde yaşar. Daha çok sulak yerlerde ve dere kenarlarında görülür.

3. Sığla ormanları geçmişten bugüne hızlı bir şekilde azaldı. Bunun başlıca nedenleri arasında ağaç kesimi, orman içerisinde bulunan göl ve derelerin kurutulması, ağaçların gövdelerine yanlış yöntemlerle yarık açılması ve orman yangınları bulunuyor.

Numaralanmış paragraflarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) 3 numaralı paragraf, konuyu tanıtmak amacıyla yazılmıştır.
- B) 2 numaralı paragraf, konunun çeşitli yönleriyle açıklandığı paragraftır.
- C) 1 numaralı paragraf, bir yazıda verilmek istenen mesaja yönelik bir paragraftır.
- D) Paragrafların tamamında bir olay anlatılmaktadır.

37. Numaralanmış paragraflardan anlamlı bir yazı oluşturulmak istenirse doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 3- 1- 2
- B) 2 -3 -1
- C) 3- 2- 1
- D) 1- 2- 3

38. KORUNMAK İÇİN NELER YAPILMALIDIR?

Akut solunum yolu enfeksiyonlarının bulaşma riskini azaltmaya yönelik öneriler, yeni koronavirüs enfeksiyonu için de geçerlidir.

* Öksürme veya hapşırma sırasında ağız ve burun tek kullanımlık mendille kapatılmalı, mendil yoksa dirseğin iç kısmı kullanılmalıdır.

* Tokalaşma ve sarılmadan kaçınılmalıdır.

* Kalabalık ortamlardan olabildiğince uzak durulmalıdır.

* El hijyenine önem verilmelidir. Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda el antiseptiği kullanılmalıdır.

* Sınıflar ve iş yerleri başta olmak üzere kapalı alanlar sık sık havalandırılmalıdır.

* Bağışıklık sistemini güçlendirmek için dengeli ve sağlıklı beslenilmelidir. Gıdalar tüketilmeden önce iyice yıkanmalıdır.

Yukarıda Sağlık Bakanlığının koronavirüs enfeksiyonundan korunmak için tavsiyeleri yer almaktadır.

Bu enfeksiyondan korunmak isteyen biri aşağıdakilerden hangisini yaparsa bu önerilere uymuş olmaz?

- A) Bir şeye değdikten sonra ellerini yıkarsa
- B) Vakit geçirmek için alışveriş merkezlerine giderse
- C) Hastalıktan koruyacak besinleri düzenli bir şekilde tüketirse
- D) Yattığı odayı sürekli havalandırırsa

Altay buluntusu olan altın levha (MÖ VI.- I. yy.)

Göktürk İmparatorluğuna ait olan "Kültigin Anıtı" (MS 8. yy.)

Göktürlere ait altın taslar (MS 8. yy.)

39. Bu görsellerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türkler göçebe halde yaşayan bir topluluktur.
- B) Türkler için en önemli hayvanlar atlardı.
- C) Türkler çeşitli sanat dallarında faaliyet göstermiştir.
- D) Halkın tek geçim kaynağı maden işlemeciliğiydi.

40. (1) Sınavı kazanmak için o kadar çok çalışıyordum ki gecem gündüzüme karışıyordu. (2) Bazen, babam yanıma gelerek “Oğlum, gözlerin biber gibi kızarmış, biraz dinlen artık!” diyerek beni uyarıyordu...

Numaralanmış cümlelerde anlatımı etkili hale getirmek ve güzelleştirmek için hangi söz sanatlarına yer verilmiştir?

	1	2
A)	Benzetme	Abartma
B)	Kişileştirme	Karşıtlık(tezat)
C)	Konuşturma	Kişileştirme
D)	Karşıtlık(tezat)	Benzetme

41. 1. Matematik dersini her zaman ilgiyle dinlerim.
2. Notaları yazmaya başlamadan önce sol anah-tarı yapmak gerekir.
3. Şiirde ses uyumunu sağlamak için uyak ve ölçüden yararlanabiliriz.
4. Hayata farklı bir bakış açısıyla bakmak gerektiğini şimdi öğrendim.

Yukarıdaki cümlelerden hangilerinde “bilim, sanat, spor veya bir mesleğe özgü olarak kullanılan sözcük” vardır?

- A) 1- 2 B) 2- 3
C) 1- 3 D) 2- 4

42. 1. Ablası sabaha kadar saçlarını tarıyor, sarılıyor, kardeşini seviyordu.
2. Birdenbire uzun bir ışık sol tarafımızdaki yamaçları taradı.
3. Hafızamda taradığım şairlerin yarısına yakını geçim sıkıntısı çekmişti.
4. Yaptığımız taramalarda sizin gayet sağlıklı olduğunuzu gördük.

Yukarıdaki cümlelerde “taramak” sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

43. **Aşağıdakilerin hangisinde seçmek sözcüğü “ne olduğunu anlamak, fark etmek” anlamında kullanılmıştır?**

- A) Biz, arkadaşlarımla sınıf başkanlığına Ahmet'i seçtik.
B) Yaz tatilinde okumak için bu kitabı seçtim.
C) Kimin iyi, kimin kötü olduğunu seçemiyorsunuz.
D) Üniversite sınavında istediği puanı alınca Ankara'yı seçti.

44. Sabanını toprağın içinden çıkarmayan köylü gibi bizim kafalarımızın da daima gerçeğin içinde olması gerekir. İlimlere sahip, bu memleketi bilen insanlar, bizim bozkırlarımızın kokusunu taşıyan, köylümüzün elleri gibi toprağımızla yoğrulmuş, bizim dertlerimizle işlenmiş fikirler lazım bize. Bizi onlar kurtarır.

Altı çizili kısmın cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) İleriye gitmemize yardımcı olacak Batılı tarzda fikirler gereklidir.
B) Bizim insanımız için uygun yerli ve milli düşüncelere ihtiyacımız vardır.
C) Aydınlanmayı sağlayacak gelişmiş ülkelerdeki bilim insanlarına ait görüşleri almalıyız.
D) Dertlerimizi çözebilecek her türlü düşünceleri almamız lazımdır.

45. Yalnız edebiyat araştırmacıları değil, sanatçıların da çok geniş kültürlü olmaları gerekir. Büyük edebiyatçıların hemen hemen hepsi, edebiyat dışı bilgileri zengin olanlardır. Büyük edebiyatçıların eserlerinin doku bakımından sağlam olmasının sebebi de budur.

Altı çizili kısmın cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Edebiyat tarihini, edebi metinleri çok iyi bilirler.
B) Ünlü edebiyatçılara ait bütün eserleri bilirler.
C) Edebiyat dışındaki alanlarda da geniş bilgi sahibidirler.
D) Edebiyat sayesinde bilgilerini para kazanmak için kullanırlar.

46. Karadan
Yarım gider gemiyle
Ben giderim karadan
Ciğerim göz göz oldu
Görünmüyor karadan
Hak beni ayırmasın
Kaşı gözü karadan
Bu şiirde dize sonlarındaki ses uyumu nasıl sağlanmıştır?
- A) Yazılışı aynı, anlamları farklı kelimelerle
B) Anlamları aynı, yazılışları farklı olan kelimelerle
C) Anlamca birbirinin zıddı olan kelimelerle
D) Aynı görevde kullanılan kelime ve eklerle

47. 1. Ayrıca atölyenin sonunda katılımcılara "Kültürel Emanetlerin Koruyucusu" sertifikası veriliyor.
2. Bir gün süren atölyeler cuma hariç haftanın altı günü ücretsiz olarak çocukların ve yetişkinlerin katılımına açık.
3. Dünyanın en önemli arkeoloji alanlarından biri olan ve Konya'nın Çumra ilçesinde yer alan Çatalhöyük'te 2003 yılından bu yana arkeoloji atölyeleri düzenleniyor.
4. Katılım için önceden rezervasyon yaptırılması gerekiyor.
Numaralanmış cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulmak istenirse doğru sıralama nasıl olur?
- A) 2- 3- 1- 4
B) 4- 2- 1- 3
C) 3- 4- 1- 2
D) 3- 2- 1- 4

48. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?
- A) Bana böyle soğuk davranacağını hiç düşünmemiştim.
B) Havanın ne kadar soğuk olduğunu tahmin bile edemezsin.
C) Et ve Süt Kurumunun soğuk hava depolarını ziyaret ettik.
D) Çok yoğun çalıştığı için çayı sürekli soğuyordu.

49. Altı çizili sözcüklerden hangisi terim anlamda kullanılmamıştır?
- A) Temizliğe dikkat etmediği rafların üzerindeki toz katmanından belli oluyordu.
B) Gözün renkleri ve şekilleri algılamasını sağlayan katmanına retina adı verilir.
C) Hindistan'da en üstteki toplumsal katmanda din adamları bulunur.
D) Dünyamız beş katmandan meydana gelmiş bir gezegendir.
50. Bindiği gemi korkunç bir fırtınaya tutuluyor, büyük denizlerin ortasında kuma oturuyor. Arkadaşları boğuluyor. Yalnız Robenson binbir güçlükte kurtuluyor, bir adaya çıkıyor. Bu çıkış ölümden beterdir çünkü bu ada, büyük denizlerin ortasında, insan uğrağı olmayan, gemi geçmeyen bir yerdir. İlk geceyi bir ağaç üstünde geçiren Robenson'a tesadüfler yardım ediyor. -Gemi büsbütün parçalanmaktan kurtulmuştur, fırtına dinmiştir.- Yüzerek gemiye gidiyor. Geminin erzak, tüfek, bez, alet, tahta parçaları... gibi kendisine yarıyacak eşyasını bir salla boşaltıyor. Adada vahşi keçiler, insan yüzü görmemiş kuşlar, deniz kaplumbağalarından ve gemiden kurtulan bir köpek iki kediden başka canlı yoktur. Robenson bu felaket karşısında bazen ümitsizliğe düşüyor. Fakat iradesini kaybetmiyor. Güçlükleri yeniyor, kendine bu ıssız ve kimsesiz adada yeni bir hayat kuruyor. Tabiatın yıpratıcı, bezdirici kuvvetleriyle mücadele ediyor. Başından fevkalade hadiseler geçiyor. Ve yirmi sekiz sene sonra adadan kurtuluyor.

Metne ait bazı kelimelerin anlamları aşağıda verilmiştir. Verilen bu anlamlardan hangisi metinde geçen bir kelimeye ait değildir?

- A) Deneyim
B) Rastlantı, rast geliş
C) Yağmur ve kasırga getiren çok güçlü rüzgâr
D) Kimse bulunmayan veya az kimse bulunan, تنها, yaban

51- 53. soruları metne göre cevaplayınız.

51. (I) İnsanlar, 21. yüzyılda teknolojiye baş dönürücü gelişmeler bekliyorlardı. (II) Fakat Çin'den başlayıp tüm dünyaya yayılan hastalık yüzünden insanlar evlerinde oturmak zorunda kaldı. (III) Koronavirüs, insanın akciğerlerine zarar vererek solunum güçlüğüne yol açan ve hızla yayılan bir virüs türüdür. (IV) Bundan kurtulmanın yolu henüz bulunamasa da korunmak için gayet basit çözüm yolları var: kalabalık ortamlardan uzak durmak, elleri ve yüzleri su ve sabunla güzelce yıkamak.

Metinde kaç numaralı cümlede bir bilim dalına özgü sözcük kullanılmıştır?

- A) IV B) III
C) II D) I

52. Metinde kaç numaralı cümlede bir olayın sebebi verilmiştir?

- A) IV B) III
C) II D) I

53. Metinde kaç numaralı cümlede bir soruna ilişkin çözüm yolu önerilmiştir?

- A) IV B) III
C) II D) I

54. Okumak hem zevk verme hem ifadeyi süsleme hem de bilgiyi arttırma konusunda insanın işine yarar. Zevk olarak düşünülürse okumanın başlıca faydası bir kenara çekilmek ve kendinle baş başa kalmaktır; süs olarak başkalarına karşı konuşabilmektir, bilgi konusunda verdiği faydaysa bir iş hakkında karar vermek ve harekete geçmektir.

Metinde geçen altı çizili söz grubunun yerine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) İç hesaplaşma yapmaktır.
B) Kendi güzelliğini seyretmektir.
C) Sessiz bir ortamda bulunmaktır.
D) Başını ellerinin arasına koymaktır.

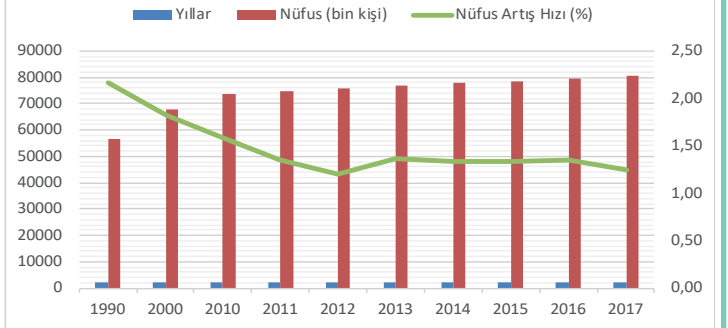
55. Kalktı göç eyledi Avşar elleri,
Ağır ağır giden eller bizimdir.
Arap atlar yakın eder ırağı,
Yüce dağdan aşan yollar bizimdir.

Bir türküye ait bu dördlükte anlatımı etkili ve güzel kılmak için hangi yola başvurulmuştur?

- A) Bir şey olduğundan aşırı derecede büyük gösterilmiştir.
B) İnsan dışındaki varlıklara insana ait özellikler verilmiştir.
C) İnsan dışındaki varlıklar da insanlar gibi konuşturulmuştur.
D) Birbiri ile anlamca zıt olan kelimeler bir arada kullanılmıştır.

Soruları grafiğe göre cevaplayınız.

NÜFUS GRAFİĞİ

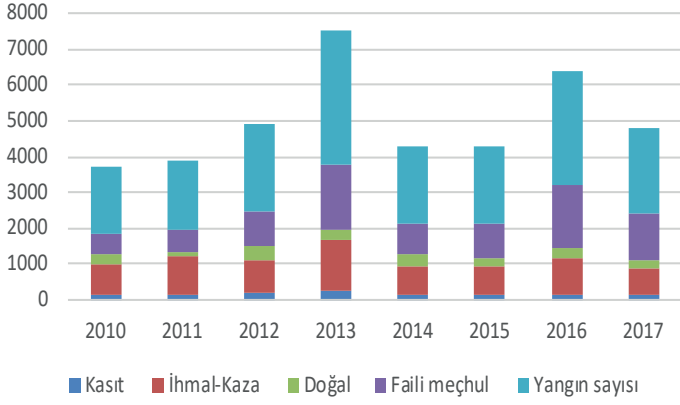

56. Grafikte ardışık 1990- 2017 yıllarına ait nüfus ve nüfus artış oranlarının değişimi gösterilmiştir. **Bu grafikte verilenler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

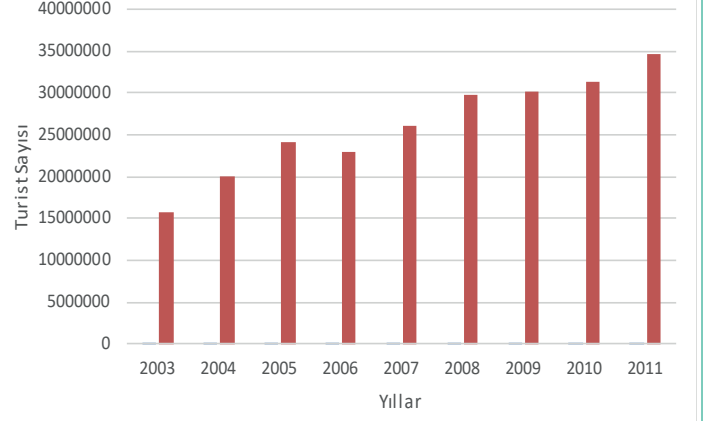
- A) Nüfus artarken nüfus artış hızı da artmaktadır.
B) Nüfus artış hızı 2016 yılında en düşük seviyededir.
C) 2011 yılından sonra nüfusun artış sebebi ülkemizin göç almasıdır.
D) Nüfus en düşük seviyedeysen nüfus artış hızı en yüksek seviyededir.

Soruları grafiklere göre cevaplayınız.

ORMAN YANGINLARININ ÇIKIŞ NEDENLERİ

GELEN TURİST SAYISI

57. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkış nedenlerine göre yangın sayılarını (2010-2017) gösteren grafik yukarıda verilmiştir.

Yalnızca bu grafik göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Orman yangınları 2013 yılında en yüksek seviyeye çıkmıştır.
- B) Orman yangınlarının çoğu doğal sebeplerden kaynaklanmaktadır.
- C) Yurdumuzda en fazla yirmi defa yangın çıkmıştır.
- D) Orman yangınlarının en büyük sebebi ihmaldir.

58. Çevre ve şehircilik Bakanlığına ait 2003- 2011 döneminde ülkemize gelen turist sayılarını gösteren grafik verilmiştir.

Bu grafiğe göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yurdumuza turistlerin en fazla geldiği yıl 2011'dir.
- B) 2006 yılında gelen turist sayısı dünyadaki ekonomik kriz sebebiyle azalmıştır.
- C) 2007 yılından 2011 yılına kadar gelen turist sayısı devamlı artmıştır.
- D) 2010 yılında gelen turist sayısı 2003 yılına göre yaklaşık iki katıdır.

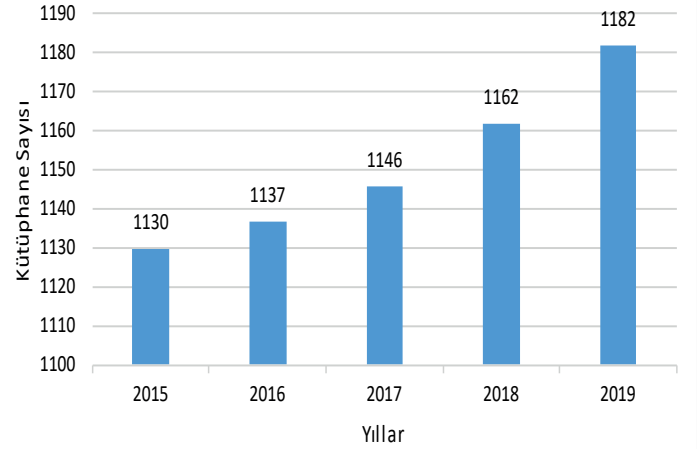

Kayseri Ölçme Değerlendirme Merkezi

59. Bu görseli en doğru yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köydeki bütün kadınlar toplanmış, köye gelecek olan kaymakamı bekliyordu. Kimisi eşeğine binerek kimisi yürüyerek kaymakamın geçeceği yolun yakınına geldi. Bazı kadınlar güneşin sıcağından korunmak için bir çam ağacının altında gölgele-niyorlardı...
- B) Bütün insanların okuması için büyük çaba harca-yan kütüphaneci, eşeğinden inerek köy meyda-nındaki ağacın altında beklemeye başladı. Daha önce okuduğu kitapları getiren kadınlar onları raflara dizdikten sonra sandıktan çıkan kitaplardan alarak okumaya başladı...
- C) Bir yaz gününde karşı köyden çerçi, köyün giri-şinde durdu. Eşeğinin sırtındaki sandığı indir-di. Bu sırada köydeki çoluk çocuk, kadın erkek herkes adamın başına toplandı. Adam köylülerin getirdiği eşyalarla sandığındaki çorap, mendil ve eldivenleri takas etmeye başladı...
- D) İlimizdeki kütüphane bize çok uzak olduğu için bi-zim okula kitap gönderdiler. Köyün muhtarı gön-derilen kitapları eşekle okulumuza getirdi. Bizler de ders çıkışında gelen kitapları raflara yerleş-tirdik. Kitaplardan birinin kapağındaki resim Ali'nin hoşuna gitti ki hemen kitabı açıp okudu...

2015- 2019 Yılları Kütüphane Sayısı

60. Yukarıdaki grafikte 2015- 2019 yıllarında ülkemiz-deki kütüphane sayıları gösterilmiştir.

Bu grafiğe göre aşağıdakilerden hangisi söyle-nebilir?

- A) Beş yıl boyunca kütüphane sayısı sürekli artmıştır.
- B) 2020 yılında açılacak kütüphane sayısı 2019 yılında açılana göre fazla olacaktır.
- C) Kütüphane sayısındaki artışın sebebi yeni kurulan üniversite kütüphaneleridir.
- D) Kütüphane sayısı arttıkça kitap okuyan kişi sayısı da artmaktadır.

61. **Birinci Kişi Anlatıcı:** Yazarın olayın kahramanı olduğu, kendi başından geçen ya da içinde bulunduğu olayı anlatmasıdır. Birinci kişi anlatıcı daha çok birinci tekil kişi “ben” ve birinci çoğul kişi “biz” zamirlerini kullanır.

Üçüncü Kişi Anlatıcı: Yazarın gözlemci olduğu, olayın içinde bulunmadığı olayı anlatmasıdır. Yazar başkalarının başından geçeni anlatır. Daha çok “o” ve “onlar” zamirleri kullanılır.

Aşağıdakilerin hangisinde yazar gözlemlediği bir olayı anlatmıştır?

- A) Yolum sonundaki küçük tepenin üzerinde, çay geçidinin hemen yanında, sağlam çitlerle çevrili iki avlu vardır. Avluların etrafında kavak ağaçları yükselir. Bunlar bizim evlerimizdir. Ben “Büyük Ev”de oturan ailedenim. İki ağabeyim var, ikisi de bekâr, ikisi de cephede ve uzun zamandır onlardan haber alamadık.
- B) İki evin işini de benim annem yapar, küçük kız kardeşim de ona yardım ederdi. Kız kardeşim örülmüş kısa saçlarını iple bağlardı. Tuhaf bir kızdı. O zor günlerde nasıl canla başla çalıştığını hiç unutamam.
- C) Ancak vatanını çok sevenler ve vatan hasreti çeken bir insan söyleyebilirdi bu vatan türkülerini. Belki bu vatan türküleri o çocukluk günlerinde, ateş altında, sonu gelmez yürüyüşlerde doğmuştu ruhunda.
- D) Çocukluğumdan beri resim yapmayı severim. Okul kitabımdaki küçük resimleri kopya ederdim ve arkadaşlarım “Tıpkısını yapmışsın.” derlerdi. Okulun duvar gazetesi için yaptığım resimleri öğretmenlerim çok beğenirlerdi.

62. **Aşağıda noktalama işaretleri doğru kullanılanların başındaki kutuya D, yanlış kullanılanların başındaki kutuya Y yazınız.**

	Arkadaşlar, davetimi kabul edip geldiğiniz için hepinize çok teşekkür ederim.
	Bahçesinde renk, renk, mis kokulu çiçekler vardı.
	Kara Memiş yerinden doğruldu, ufuklara doğru baktı.
	Bir zamanlar bir ülkede akıllı mı akıllı bir genç yaşarmış?
	Yaz tatilinde K.K.T.C.’ye gitmek istiyoruz.

63- 65. soruları metne göre cevaplayınız.

63. (I) Yusuf, oğlu Ruşen Ali ile birlikte çelimsiz tayı terbiye etmeye başladı. (II) Birkaç yıl içinde tay mükemmel bir küheylan olmuştu. (III) Rüzgâr gibi koşmakta ceylan gibi sıçramaktaydı. (IV) Bu arada Ruşen Ali de büyümüş güçlü kuvvetli tuttuğunu koparan bir delikanlı olmuştu.

Altı çizili söz grubunun yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse anlam değişmez?

- A) Bilgili
B) Saygılı
C) Düzenli
D) Becerikli

64. I. cümlede metnin şahıs ve varlık kadrosu verilmiştir. II. cümlede kişisel görüşe yer verilmemiştir. III. cümlede benzetme yapılmıştır. IV. cümlede kahramanın duygularına yer verilmiştir. **Metinle ilgili verilen yargılardan hangileri doğrudur?**

- A) I ve IV.
B) I ve III.
C) II ve IV.
D) I ve II.

65. **Metinde Ruşen Ali’nin tayı sırayla nelere benzetilmiştir?**

- A) Küheylan, rüzgâr
B) Rüzgâr, ceylan
C) Ceylan, küheylan
D) Ceylan, güçlü

66. “Nice nice milletler savaş sonunda yok olup gittiler, nice nice şehirler yanıp kül oldu ve toprak olarak üzerimde insan ayağının izini görmek için yüzyıllarca beklediğim çağlar oldu. İnsanlar ne zaman bir savaş başlatacak olsa, onlara şöyle diyordum: “Durun!” Şimdi de tekrar ediyorum: “Ey dağların, denizlerin öbür tarafındaki insanlar, siz ki mavi göğün altında yaşıyorsunuz, savaş neyinize gerek? Ben toprağım, bana bakın! **Ben her biriniz için aynıyım siz de benim gözümde eşitsiniz.** Benim için önemli olan sizin sözleriniz değildir. Ben sizin dostluğunuza muhtacım, çalışmanıza, beni işlemenize! Saban izine bir çekirdek, bir tohum tanesi atın, size yüz katını vereyim; küçük bir fidan diki kocaman bir çınar vereyim! Evler kurun, temel olayım!

Metinde konuşulan varlık nedir?

- A) Gökyüzü
- B) Zaman
- C) Toprak
- D) Ağaçlar

67. Metinde konuşan varlık neyden yakınmaktadır?

- A) Yeterince ağaç dikilmemesinden
- B) Savaşlarda insanların zarar görmesinden
- C) İnsanların toprağı işlemesinden
- D) Şehirlerin boş kalmasından

68. Metinde anlatılanlar Aşık Veysel’den alınan dörtlüklerden hangisiyle örtüşmektedir?

- A) Dünyaya geldiğim anda
Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece
- B) Bahçede dut iken bilmezdin sazı,
Bülbül konar mıydı dalına bazı,
Hangi kuştan aldın sen bu avazı,
Söyle doğrusunu gel inkâr etme.
- C) Açar solar türlü çiçek,
Kimler gülmüş, kim gülecek,
Murat yalan, ölüm gerçek,
Dostlar beni hatırlasın.
- D) Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi,
Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi,
Kazma ile dövmeyince kıt verdi,
Benim sadık yârim kara topraktır.

69. Hangisi toprağın insanlardan istekleri arasında değildir?

- A) Evler yapıp şehirler kurmaları
- B) Toprağa fidan dikmeleri, tohum ekmeleri
- C) Toprağın önemini herkese anlatmaları
- D) Savaş çıkarmadan barış içinde yaşamaları

70. Metinde koyu yazılan bölümle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

71. Noktanın kullanımı ile ilgili bazı kurallar şu şekildedir:

1. Cümlelerin sonuna konur.
2. Bazı kısaltmaların sonuna konur: Alb. (albay), Dr. (doktor)
3. Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur: 3. (üçüncü), 15. (on beşinci)
4. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur: 29.5.1453

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurallarla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Prof. Dr. Aziz SANCAR Nobel ödülünü almıştır.
- B) Millî egemenliğimizin 100. yılını coşkuyla kutladık.
- C) 23. Nisan. 1920’de TBMM Ankara’da açıldı.
- D) Ülkemiz çalışkan insanların omzunda yükselecektir.

72. Aşağıdakilerden hangisi bilgi vermek amacıyla yazılan bir metinden alınmıştır?

- A) Kahve, ışıklarını yakınca dışarıdaki karın ışığı söndü. İçeriye göz attım. Sekiz kişi ya var ya yoktu. Küçük kapağının içinden alevler atarak yanan sac sobanın sağ tarafının neredeyse kıpkırmızı kızaracağını biliyor, bekliyordum. Yanımda tavla oynayanlar vardı. Bir zaman onlara daldım. Ara sıra camı silerek alnımı cama yapıştırıp dışarıyı seyrettim.
- B) Biraz karanlıkça, temiz, geniş bir marangoz dükkânı... İçinde rahat kırkında, pos kara bıyıklı, şişmanca bir adam... Elinde keser çalışıyordu fakat beyaz mermerden büyük bir tezgâhın önünde! Câbi Efendi "Aldanmayayım." diye gözlerini ovuşturdu. Dikkatle baktı. Hayır, tezgâh mermerdendi.
- C) Okumada metin ile göz arasındaki uzaklık görme sınırlarını etkiler. Bu uzaklığın gereğinden az veya çok olması göz yorgunluğuna sebep olur ve okumayı güçleştirir. Göz ile metin arasındaki uygun uzaklık 30 cm dolayında olmalıdır. İyi okuyamayanlarda metin ile göz arasındaki uzaklık azdır ya da kimi zaman hiç yoktur.
- D) Doru beş on adım gitti, başını toprağa eğdi. Birkaç ot kökünü kokladı. Koparmaktan vazgeçti, tepeye doğru yürüdü. Tepenin ufka açılan yerinde durdu. Güneş başını alıp gitmiş, boşlukta son ışıkları kalmıştı.

73. Aşağıdaki şiirlerin hangisinde insan dışındaki bir varlığa insana ait özellikler verilmiştir?

- A) Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim.
Soraydım söylerdi herhalde
Soramadım.
- B) Evleri yüksek kurdular,
Önlerinde uzun balkon.
Sular aşağıda kaldı,
Aşağıda kaldı ağaçlar.
- C) Yoksul bir çocuk görsem,
Yağmur altında üşüyen
Köprü olmak geçer
Hiç değilse içimden...
- D) Bilmezsin ovalar nasıldır bizde;
Kağnılar yollarda, yoncalar dizde...
Saydıklarım damla değil denizde,
Hele bir ekinler ekilsin de gör.

Sümeyye Boyacı, 5 Şubat 2003 tarihinde Eskişehir'de 2 kolu olmadan ve kalça kemiği çıkık bir şekilde doğdu. İlkokul eğitimini özel bir okulda aldı ve yine aynı okulda ayaklarıyla yazı yazmayı öğrendi. 4.5 yaşında ayağıyla resim yapmaya başladı ve birçok başarıya imza attı. Alexander Pushkin'in Altın Balık adlı ünlü kitabının Türkçe çevirisi için bir resim yaptı. Yaptığı resim dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e Rusya ziyareti sırasında sunuldu. 2009'da sulu boya eserleri Moskova'da sergilendi. 2014 yılında yaptığı ebru sanatıyla bir sergiye katıldı. Son olarak Brezilya'da düzenlenen Açık Yüzme Dünya Şampiyonası (Open Water Swimming World Championships)'nda dünya şampiyonu olarak hepimizin göğsünü kabarttı.

21 yaşındaki Milli Kayakçı Ayşe Kader Yavuz'un başarı hikâyesi daha küçük yaşlarda başladı. Doğuştan işitme engelli olan Yavuz, tüm Türkiye'ye 2016 yılında Polonya'da düzenlenen Özel Sporcular Dünya Kayak Şampiyonası'nda dünya ikinciliği gururunu yaşattı. Mart ayında İtalya'da düzenlenecek olan Dünya Kayak Şampiyonası için babası Osman Yavuz'un antrenörlüğünde çalışmalarına devam eden Yavuz'un hedefi birinci olarak Türk bayrağını İtalya'da dalgalandırmak.

PARALİMPİK: Paralimpik Oyunlar, çeşitli engelli gruplarından sporcuların katıldığı çok sporlu etkinliktir.

74. ve 75. soruları yukarıdaki iki metne göre cevaplayınız.

74. Aşağıdakilerden hangisi haberi yapılan sporcuların ortak özelliklerinden değildir?

- A) Dünya çapında başarılı olmaları
B) Engelli sporcular olmaları
C) Azimli ve yetenekli olmaları
D) Aynı alanda başarılı olmaları

75. Bu iki haberde ortak olan asıl mesaj nedir?

- A) Herkes bir spor dalıyla ilgilenmelidir.
B) Engelli olmak başarıya engel değildir.
C) Başarılı olmak için çok çalışmak gerekir.
D) Türkiye'yi temsil etmek gurur vericidir.

BÜLBÜL KAFESTE:

Oyuncular el ele tutuşarak bir halka oluşturur. Bu halka bülbül kafesi olur. Oyuncular arasından iki-üç 'bülbül' seçilir. Bülbüller kafes içinde dolaşır. Oyun sırasında halkadaki oyuncular ellerini bırakarak, "bülbül kafeste" der. Bu sırada bülbüller halkanın dışına çıkmaya çalışır. Halkadaki çocuklar, bülbülleri dışarı çıkarmamak için hemen birbirlerinin ellerini tutar ve kafesin açık yerini kapatır. Kafesten kaçabilen oyuncular, oyunu kazanmış olur.

KÖREBE

Oyuncular arasından bir ebe belirlenir ve gözleri bağlanır. Oyun, adını ebenin gözlerinin bağlanmasından alır. Oyuncular ebe ortada kalacak biçimde bir halka oluşturur.

"Türkü söyler döneriz,
Bil bakalım biz kimiz,
Göster bizi körebe"

sözlerini söyleyerek ve el çırparak ebenin çevresinde dönerler. Ebe bu sırada kollarını öne doğru uzatarak dokunduğu oyuncunun başını, yüzünü ve üstünü elleriyle yoklar. Kim olduğunu anlayabilirse adını söyler. Eğer tanırsa, dokunduğu oyuncu ebe olur. Tanıyamazsa, oyun aynı ebeyle sürer.

ARAPSAÇI

Oyuna başlamadan önce oyuncular bir daire oluşturacak şekilde yere oturur. Bir oyuncu, elindeki ip yumağını, ipin ucunu bırakmadan bir diğer oyuncuya atar. Yumağı yakalayan kişi ipi tutar ve yumağı başka birine atar. Böylece giderek büyüyen bir ağ oluşur. Oyunun ikinci bölümünde oyuncular düğümü çözmeye çalışır.

ÇELİK ÇOMAK

Biri uzun diğeri kısa iki sopa kullanılarak oynanır. Kısa olan ve sürekli yerde kalan sopa, uzun sopayla uç kısmına vurularak havalandırıldıktan sonra, en uzak noktaya ulaştırılmaya çalışılır. Kısa sopaya, üç kez havalandırıp vuramayan oyuncu, sırasını rakibine verir. Sopayı en uzak noktaya atan oyuncu, oyunu kazanmış olur.

76. - 78. soruları yandaki metinlere göre cevaplayınız.

76. Yandaki metinlerde bazı geleneksel çocuk oyunları-mız ve onlara ait kurallar verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu oyunların hepsinin ortak özelliklerinden biridir?

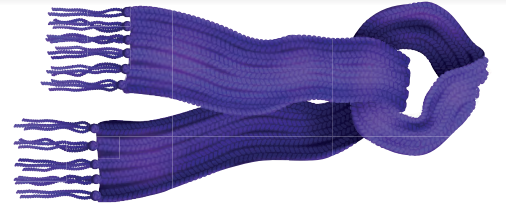
- A) Oyunlarda ip, mendil vb. gibi malzemeler kullanılması
- B) Oyunların hepsinin bir grupla oynanması
- C) Oyunlara tekerleme söyleyerek başlanması
- D) Her oyunda bir oyuncunun ebe seçilmesi

77. **Aşağıdakilerden hangisi bu oyunlarda kullanılacak malzemelerden biri değildir?**

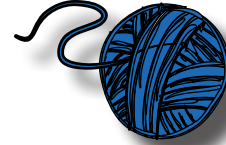
A)

B)

C)

D)

78. **Aşağıdakilerden hangisi bu tür oyunlar oynamanın bize kazandıracığı değerlerden biri değildir?**

- A) Grupla uyum içinde hareket etmek
- B) Kurallara uymanın önemini anlamak
- C) Sorunları akılcı bir biçimde çözmek
- D) Her zaman güçlü olanın kazanacağını bilmek

79. Bir eşyanın antika olarak kabul edilmesi için en az yüz yıllık olması gerekir. Bunun dışında belirli bir dönemin özelliklerini yansıtmalı ya da sanatsal bir değeri olmalıdır. Antika halılar ve kilimler genellikle geleneksel dokuma tezgahlarında dokunmuştur. Bu halı ve kilimlerde kullanılan ipler çoğunlukla bitki kökleri gibi doğal kaynaklardan elde edilmiş boyalarla boyanmıştır. Hangi yöntemle dokundukları, üzerinde yer verilen renkler ve motifler bunların nerede, ne zaman üretildiklerine ilişkin çeşitli bilgiler verir.

Metne en uygun görsel ve başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) HALILARIMIZ KİLİMLERİMİZ

B) ANTİKA EŞYALAR

C) GELENEKSEL MOTİFLER

D) ANTİKA HALI VE KİLİMLER

80. Aşağıdaki yapılandırılmış hücreler, isimlere (adlara) ilişkin örnekleri içermektedir. Kutucuklardaki numaraları bu konu ile ilgili size aşağıda yöneltilen soruları cevaplamak için kullanın. Aynı kutucuğu bir veya birden fazla sorunun cevabı olarak kullanabilirsiniz.

1. Ahmet	2. kaplan	3. dünya
4. hava	5. ordu	6. düşünce
7. korku	8. insanlar	9. Türkiye

- a) Bir varlığı, bir kavramı veya bir olguyu karşılayan kelimelerin kutucuk numaralarını sıralayınız.
- b) Aynı varlıktan başka bulunmayan, sadece bir varlığı karşılamak maksadıyla verilen isimlerin bulunduğu kutucukları yazınız.
- c) Bazı isimler hem özel hem de cins isim olarak kullanılabilir. Aşağıda verilen isimleri hem özel hem de cins isim olarak ayrı cümlelerde kullanınız.

KAPLAN: _____

ORDU: _____

- ç) Beş duyu organımızla algılanamayan isimlerin bulunduğu kutucukları sırasıyla yazınız.
- d) Varlıkların sayıca bir tane olduğunu bildiren isimlerin bulunduğu kutucukları sırasıyla yazınız.
- e) Topluluk isminin bulunduğu kutucuktaki kelimeyi çokluk eki getirerek bir cümle içerisinde kullanınız.

CEVAP ANAHTARI

1. D	29.	57. A	<u>4.</u> 1 numara 3 puan; 2, 4, 5 numara 2 puan; 3, 6, 8 numara 1 puan; 7 numara 0 puan olarak da değerlendirilebilir.
2. C	30.	58. B	<u>25.</u> Kişiler: Atatürk, sınava giren öğrenci, coğrafya öğretmeni, tarih hoca-sı(yazar)
3. 2	31.	59. B	Yer: Ankara Erkek Lisesi
4. 1	32. D	60. A	Zaman: 1933 yılı
5. A	33. A	61. C	Olay: Atatürk'ün, sınava giren bir öğrencinin verdiği cevaba tepki göstermesi
6. C	34. C	62.	<u>29.</u>
7. A	35. A	63. D	Öznel Olanlar: 1, 5, 7, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 20
8. C	36. C	64. B	Nesnel Olanlar: 2, 3, 4, 6, 8, 12, 13, 14, 18, 19
9. D	37. B	65. B	<u>30.</u>
10. D	38. B	66. C	1. Sebep- sonuç, 2. Karşılaştırma,
11. C	39. C	67. B	3. Koşul, 4. Duygu belirten ifade,
12. B	40. D	68. D	5. Örneklendirme, 6. Benzetme,
13. D	41. B	69. C	7. Amaç- sonuç, 8. Karşılaştırma,
14. C	42. D	70.	9. Abartma, 10. Karşılaştırma,
15. B	43. C	71. C	11. Amaç- sonuç, 12. Amaç- sonuç,
16. C	44. B	72. C	13. Koşul, 14. Örneklendirme,
17. D	45. C	73. A	15. Sebep- sonuç, 16. Karşılaştırma,
18. C	46. A	74. D	17. Abartma, 18. Duygu belirten ifade
19. B	47. D	75. B	<u>31.</u> Mimar Sinan: Görsel zekâ
20. D	48. A	76. B	Yunus Emre: İçsel zekâ
21. C	49. A	77. D	Evliya Çelebi: Sözel zekâ
22. C	50. A	78. D	M. Kemal Atatürk: Sosyal zekâ
23. A	51. B	79. D	<u>62.</u> D- Y- D- Y- Y
24. A	52. C	80.	<u>70.</u> Öğrencilerden insanların eşit olduğu, insanlar arasında ayrım yapılması gerektiğine dair yorumlar yapması beklenir.
25.	53. A		<u>80.</u>
26. A	54. A		a) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
27. C	55. D		b) 1, 9, (2, 3, 5 kullanıldığı yere göre)
28. B	56. D		c) Kişisel cevaplar
			ç) 6, 7
			d) 5, 8 hariç tamamı teklik ismi
			e) <u>Ordular</u> , görevlerini eksiksiz yerine getirdiler.

409

meb.gov.tr

6.SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık ANKARA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

I. BÖLÜM
TOPLUM İÇİNDEKİ ROLLERİMİZ
ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

Doğru mu yanlış mı?

Köyde yaşayan ve eşine tarla işlerinde yardımcı olan Nazmiye Hanım, ekonomik koşullardan dolayı Ankara'ya taşındığında bir temizlik firmasında çalışmaya başlamıştır. Aynı zamanda halk eğitim merkezinde dikiş – nakış kursuna katılmıştır. Nazmiye Hanım hem ev ekonomisine katkı sağlayıp hem de sosyal yönünü geliştirdiği için çok mutludur.

Metinde verilen bilgilerden yararlanarak aşağıdaki cümleleri değerlendiriniz ve doğru ise başlarındaki boşluğa (D), yanlış ise (Y) yazınız.

- () Yaşadığı ortam değiştiğinde Nazmiye Hanım'ın rollerinde de değişiklikler olmuştur.
- () İnsanlar ekonomik kazanç elde ettikleri işlerini yaparken sosyal konularla da ilgilenebilir.
- () İnsanların başka bir yere taşınması rollerinde herhangi bir değişikliğe yol açmaz.
- () Nazmiye Hanım yaptığı çalışmalardan dolayı ailesini ihmal etmektedir.
- () Sosyal faaliyetlerde bulunmak insanın duygu dünyasına da iyi gelmektedir.

ETKİNLİK 2

Rollerim: Doğuştan mı, sonradan mı?

Rollerimizi doğuştan kazanabildiğimiz gibi sonradan kazandığımız rollerimizde bulunmaktadır. Doğuştan kazandığımız roller sürekli ama sonradan kazandığımız roller değişebilir.

Aşağıda verilen rolleri doğuştan edinilen ve sonradan edinilen roller olarak gruplayınız.

1. Kardeş	6. Mimar
2. Öğretmen	7. Spor Kulübü Üyesi
3. Öğrenci	8. Teyze
4. Ağabey	9. Evlat
5. Torun	10. Müşteri

Doğuştan Edinilen Roller	Sonradan Edinilen Roller

ETKİNLİK 3

Değişen Rollerim

Ahmet Bey bir okulda öğretmen olarak görev yapmaktadır. Aşağıda Ahmet Bey'e farklı şekillerde hitap eden kişiler verilmiştir.

Aynı kişiye üç farklı kişinin farklı şekilde hitap etmesinin temel nedeni ne olabilir? Öğretmenin sahip olduğu roller nelerdir? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

I. BÖLÜM SORULARI

1. “İçinde bulunduğumuz zamana ve duruma göre farklı roller üstleniriz.”

Buna göre bu yıl 6. sınıfa başlayan Ali;

I. Öğrenci

II. Yolcu

III. Üye

IV. Doktor

rollerinden hangisini üstlenemez?

A) I

B) II

C) III

D) IV

2. Bir kişinin iş yerinde sekreter, evde anne, yardımlaşma kulübünde temsilci olabileceği düşünüldüğünde roller hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Toplumda bireylerin farklı rolleri bulunur.

B) Rollerin getirdiği sorumluluklar vardır.

C) Rollerin tamamı doğuştan kazanılır.

D) Roller kişilere haklar kazandırır.

3. İnsanlar hayatları boyunca içinde bulundukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenir. Hatta aynı anda birden fazla role de sahip olabilir.

Aşağıda verilenlerden hangisi 6. sınıf öğrencisi Salih'in sahip olabileceği rollerden değildir?

A) Asker

B) Çocuk

C) Kardeş

D) Arkadaş

4. Bireylerin üstlendikleri roller değiştikçe kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir. Üstlendiğimiz role uygun davranışlarda bulunmak ve farklı rollerin davranışlarını birbirine karıştırmamak büyük önem taşımaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi 6. sınıfta okuyan Hasan Arif'in yerine getirmesi beklenen davranışlardandır?

A) Anne ve babasına ev işlerinde yardım etmek.

B) Evin ihtiyaçlarının karşılanmasını takip etmek.

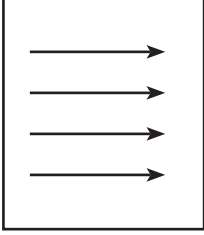
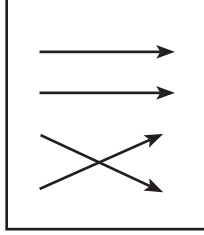
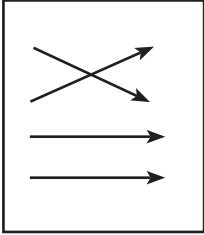
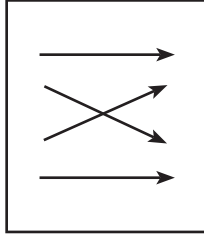
C) Ailede alınan kararların uygulanmasını sağlamak.

D) Ailesinin güvenilir bir ortama sahip olmasını sağlamak.

5. Aşağıda bazı roller ve sorumluluklar verilmiştir.

ROLLER	SORUMLULUKLAR
DOKTOR	HASTALARI TEDAVİ ETMEK
ŞOFÖR	TRAFİK KURALLARINA UYMAK
ÖĞRENCİ	TAKIM ARKADAŞLARIYLA UYUMLU ÇALIŞMAK
FUTBOLCU	PLANLI DERS ÇALIŞMAK

Yukarıda verilen roller, sorumluluklar ile eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

- A)
- B)
- C)
- D)

6. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Ceylin, sabah okula gitmek için servise bindi. Servisteki arkadaşlarıyla sohbet ederek okuluna gitti. Sınıf Başkanı olarak sınıf düzenini sağlama görevini yerine getirdi. Teneffüs ziliyle çalmasıyla okul kantinine giderek alışveriş yaptı. Okul çıkışı voleybol takımının antrenmanına katıldı. Antrenmandan sonra servise binip eve gitti.

Yukarıdaki paragrafta Ceylin'in üstlendiği hangi rolden bahsedilmemiştir?

- A) Öğrenci
B) Müşteri
C) Yolcu
D) Evlat

7. ve 8. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

Merhaba, ben Şermin.
Doğduğumda annem beni “Şeker Şermin”
diye severmiş. Okul hayatım boyunca “Çalışkan Şermin”
oldum hep. Meslek hayatım da “Şermin Öğretmen” olarak toplu-
ma faydalı öğrenciler yetiştirdim. Önce kardeşimin çocuklarına
teyze, sonra da tek evladım Kağan’a anne olarak sevgi ve say-
gının önemini anlattım. Şimdi de torunlarım “Şeker
Ninem” diye seviyor beni.

7. Aşağıdakilerden hangisi Şermin Hanım’ın zaman içerisinde üstlendiği rollerden biri değildir?

- A) Babaanne
- B) Öğrenci
- C) Evlat
- D) Hala

8. Aşağıdakilerden hangisi Şeker Nine’nin anlatımından çıkarılabilecek bir yargıdır?

- A) Rollerimizin hepsini doğuştan getiririz.
- B) Yaşam boyu herkes aynı rolleri üstlenir.
- C) Sahip olduğumuz roller zaman içinde değişebilir.
- D) Sosyal rollerimiz kişisel özelliklerimize göre ortaya çıkar.

9. Sabah çok güzel bir haberle uyandık. Dün gece hastanede ablamların bir kız bebeği dünyaya geldi. Yani benim de bir yeğenim oldu. Yaşasın artık ben bir Kardeşimle birlikte kahvaltımızı yaparak heyecanla hastanenin yolunu tuttuk. Kardeşimle aramda üç yaş var. Ben kardeşim Duygu’nun Hastaneye ulaştığımızda, babam bizi büyük bir sevinçle karşılayarak, Allah’a şükürler olsun ablanız da torunum da gayet iyiler artık ben bir..... diyerek bize sarıldı. Sonra hep birlikte içeri girerek ablamı ve yeni doğan yeğenimi gördük.

Verilen metinde Ahmet’in anlattıklarına bakılarak boş bırakılan yerlere aşağıdaki rollerden hangileri sırasıyla yazılmalıdır?

- A) Amcayım – Abisiyim – Yeğeniyim
- B) Dayıyım – Abisiyim – Dedeyim
- C) Abisiyim – Kuzeniyim – Torunuyum
- D) Dedeyim – Abisiyim – Amcayım

10. Ailesinin tek çocuğu olan Ahmet, Yozgat'ta dünyaya gelmiştir. İlkokulda tiyatro kulübüne üye iken lisede basketbol takımına girmiştir. Liseyi bitirdikten sonra Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünü kazanan Ahmet, üniversitenin halk oyunları ekibinde yarışmalara katılmaktadır.

Metinde verilen bilgilere bakılarak Ahmet hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evde çocuk rolündedir.
- B) Birden fazla rol üstlenmiştir.
- C) Okul dönemlerine göre farklı roller üstlenmiştir.
- D) Rollerine ait sorumluluklarında eksiklik göstermiştir.

11. Samet Bey inşaat mühendisidir. Yeni bir firmada işe başlayan Samet Bey'e proje müdürlüğü görevi verilmiştir. Aynı zamanda şirketin şantiye şefliği görevini de yerine getirmektedir. Yoğun iş temposundan fırsat buldukça kızı Aslı ile oyun da oynamaktadır.

Buna göre Samet Bey ile ilgili;

- I. Rollerini zamanla değişmiştir.
- II. Sorumluluk sahibi biri değildir.
- III. Birden fazla rol üstlenmektedir.
- IV. İş dışında hiçbir şeyle ilgilenmemektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) I, II ve IV
- D) I, III ve IV

12. İzmir'de yaşanan orman yangını sırasında civardaki köylüler traktörleriyle su taşıyarak yangının söndürülmesine yardım etmişlerdir. Manisa Belediyesi de itfaiye ekiplerini yardım için bölgeye göndermiştir. Ankara'daki öğrenciler ise yanan ağaçların yerine yenilerinin dikilmesi için fidan kampanyası düzenlemişlerdir.

Metinde anlatılan olay aşağıdaki kavramların hangisine örnektir?

- A) Ön yargı
- B) Ayrışma
- C) Dayanışma
- D) Farklılaşma

13. • İnsanlar hayatları boyunca çeşitli roller üstlenmişlerdir.

• Kişi; ailede çocuk, okulda öğrenci, toplu ulaşım aracında yolcu, markette müşteri rolünde olabilir.

Verilen bilgilerden hareketle toplumdaki rollerimizin farklılaşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) İhtiyaçların fazlaşmasının
- B) Toplumda rollerin değişmesinin
- C) Hayat boyu eğitimin sürmesinin
- D) Bireyin katıldığı grupların farklılaşmasının

12. ve 13. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Feryal Özel, 27 Mayıs 1975 tarihinde İstanbul 'da doğmuştur. Anne ve babası doktordur. İstanbul'da Üsküdar Amerikan Lisesi'nden mezun oldu. Ardından NewYork 'ta Columbia Üniversitesi 'nde Fizik ve Uygulamalı Matematik eğitimini okul ikinciliği alarak 1996 yılında tamamladı. Feryal Özel, 2001 yılında Yunanlı Demetrios Psaltis ile evlendi. Deniz ve Selin adlarında 2 kız çocuğu vardır. 2002-2005 yılları arasında NASA İleri Araştırmalar Enstitüsü'nde görev yaptı. Feryal Özel, dünyada ilk kez kara deliğin görüntülenmesini sağlayan 200 bilim insanı içinde tek Türk bilim insanı olarak yer aldı. NASA'da çalışan ilk Türk kadın bilim insanıdır.

14. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Feryal Özel'in rollerinden biri değildir?

- A) Eş
- B) Anne
- C) Fizikçi
- D) Kardeş

15. Verilen bilgiye göre Feryal Özel'in rol ve sorumluluklarının zaman içerisindeki durumu hakkında hangisi söylenemez?

- A) Roller zamanla değişim göstermemiştir.
- B) Roller değişmiş ve artmıştır.
- C) Roller zamanla azalmıştır.
- D) Sorumlulukları azalmıştır.

16. Rol; bir kişinin karakterize edilen istekleri, hedefleri, duyguları veya inançları gibi hareketlere denir. Sosyal rol kişinin grup içerisinde aldığı sorumluluklar ya da görevlerdir diyebiliriz. Sosyal rol kişinin ne yaptığı hakkında bize bilgi verir. Üzerimizde bulunan sosyal rollerimiz zamanla değişime uğrayabilir, sürekli aynı rolleri üzerimizde taşımayabiliriz. Okulda öğrenci rolünde iken mezun olduğumuzda bu rolümüz de sona erer.

Verilen açıklamaya göre sosyal roller ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Zamanla yeni ve farklı roller üstleniriz.
- B) Tüm sosyal rollerimizi doğuştan kazanırız.
- C) Rollerimizin hepsi kalıcıdır ve ömür boyu sürer.
- D) Rollerimizin belirlenmesinde tek etken ailemizdir.

17. Dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli gruplara dahil oluruz. Bu gruplarda birtakım roller üstleniriz. Katıldığımız gruplar değiştikçe rollerimiz de değişir. Bazen aynı grup içerisinde farklı roller de üstlenebiliriz. Üstlendiğimiz bu roller bize bazı sorumluluklar yükler. Önemli olan bu rollerin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirebilmek, rollerimize uygun davranışlar sergilemektir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Birden fazla grubun üyesi olabiliriz.
- B) Rollerimiz bize aynı sorumlulukları yükler.
- C) Katıldığımız gruplarla birlikte rollerimiz de değişebilir.
- D) Rollerimiz değiştikçe sorumluluklarımız da değişebilir.

18. Hatırlıyorum da küçük bir çocukken yatağımı düzeltir; anneme sofrayı hazırlarken yardım ederdim. Bunun için ailem mutlu olur ve bana teşekkür ederdi. Şimdi ise yatağımı düzelttiğim ve sofrayı hazırlamaya yardım ettiğim halde, bulaşık makinesini boşaltmamı ve odamı tamamen temizlememi de istiyorlar. Bunları yapmadığım zaman çok mutsuz oluyorlar. Ailemi eskisi kadar mutlu edemediğimi düşünüyorum.

Yaşadıklarını anlatan 6. sınıf öğrencisi Selin'in durumu kavramasına aşağıdaki açıklamalardan hangisi yardımcı olabilir?

- A) Rollerin getirdiği sorumluklar yaş ilerledikçe artabilir.
- B) Her gruptaki rollerimiz ve sorumluklarımız farklı olabilir.
- C) Herkesin ailesini mutlu etmesi en önemli sorumluluğu olmalıdır.
- D) Bireylerin sorumlukları sadece belirli hakları elde etmek için vardır.

19. Okullar kapanınca Ali'nin ailesi Ankara'dan tatil için memleketleri Manavgat'a gitmişlerdir. Ali tatil süresi boyunca bazen çiftçi olan dedesine domates toplamasında yardımcı olmuş bazen kırık domates kasalarının onarılmasında dayısına yardımcı olmuştur. Ali, Manavgat'ta yeni arkadaşlar da edinmiştir. Çok güzel basketbol oynadığı için takım arkadaşları tarafından çok sevilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak Ali'nin aşağıdaki rollerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Torun
- B) Yeğen
- C) Kuzen
- D) Sporcu

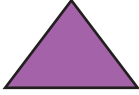
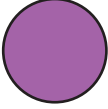

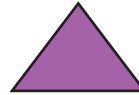
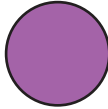

II. BÖLÜM
BİZİ “BİZ” YAPAN DEĞERLERİMİZ
ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

Bul ve Eşleştir

Aşağıda şekillerle eşleştirilerek verilen kültür unsurları ile örnek olayları içeren cümleleri eşleştiriniz.
(Cümlelerin başlarındaki numaraları şekillerin altlarındaki boşluğa yazınız.)

Kültürümüzü Oluşturan Unsurlar					
Din	Dil	Tarih	Gelenek-Görenek	Mimari	Yemek
Cümleler: I. Teyzesinin kına gecesine katılan Doğa yöresel kıyafetler giyinmiştir. II. Beypazarı'ndaki evlerin düzenli ve şirin görünümü birçok kişiyi etkilemiştir. III. Yaz tatilinde Trabzon'a giden Ayşe, Sümela Manastırının birçok fotoğrafını çekmiştir. IV. Ramazan ayında arkadaşlarıyla teravih namazına giden Ahmet, kendisini oldukça mutlu hissetmiştir. V. İzmirli olan Cem, babasının tayininden dolayı taşındıkları Diyarbakır'da bir müddet acılı yemeklerden yiyememiştir. VI. Dil kursuna giderek Türkçe öğrenen Alman turist, tatil için geldiği Ege Bölgesinde köy ve kasabaları gezerken konuşulan birçok kelimeyi anlamakta güçlük çekmiştir.					
Şekillerin altındaki boşluğa cümlelerin başındaki numaraları uygun şekilde yazınız.					

ETKİNLİK 2

Oynayalım - Öğrenelim: Anagram Bulmaca

Aşağıdaki kutucuklarda 1. ünite de öğrendiğiniz bazı kavramlar harf sırası karışık olarak verilmiştir. Önce harfleri doğru bir şekilde sıralayarak ortaya çıkan kelimeyi altında verilen boşluğa yazınız. Kelimeyi bulduktan sonra mesaja ulaşma aşamasına geçiniz. Her kelimenin önündeki numara o kelimenin kaçınıcı harfini mesaja ulaşmak için kullanacağınızı göstermektedir. Harfleri "Mesaj" kelimesinin önündeki boşluğa sol üstteki numara sırasıyla yazarak mesaja ulaşınız. Kolay gelsin.

1.

ÖYINGRA

1

2.

ÜĞDNÜ

5

3.

REMCİ

1

4.

KENEGEL

2

5.

KULSOLURUM

1

6.

AKH

2

7.

YALIKIZ

7

8.

ÖGREKEN

1

9.

MAŞALDIMRAY

5

MESAJ:

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

II. BÖLÜM SORULARI

1.

Merhaba dostum. Ben kültür öğeleri çantasıyım. Galiba içime bana ait olmayan bir öğe atılmış. Taşıyamıyorum. Bana yardım eder misin?

Aşağıdaki seçeneklerde, çantanın içinde yer alan bazı öğeler verilmiştir. Hangi öğeyi çıkarırsak, kültür öğeleri arasında yer almayan öğeyi çıkarmış ve çantaya yardım etmiş oluruz?

- A) Ninniler
- B) Türküler
- C) Halk oyunları
- D) Sosyal medya

2. Sosyal Bilgiler dersinde öğretmeni, Selim'den 'kültürü oluşturan unsurları' söylemesini istemiştir.

Selim, öğretmenine aşağıdaki cevaplardan hangisini verirse yanlış cevap vermiş olur?

- A) Düşünlerimiz
- B) Yemeklerimiz
- C) Bayramlarımız
- D) Milli maçlarımız

3. Kültürün öğelerinden bazıları şunlardır:

- I. Dil
- II. Tarih
- III. Mimari

Seçeneklerden hangisi yukarıda verilen kavramlardan herhangi biriyle değildir?

- A) Bireylere yaşadığı toplumun geçmişini öğretir.
- B) Kültür öğelerinin nesilden nesile aktarılması sağlar.
- C) İnançımızın davranışlarımıza ve sözlerimize yansımadır.
- D) Kültürün maddi yapısal unsurlarından olan eserlerimiz korunur.

4. “Gelecekte bizi nelerin beklediğinin en iyi göstergesi, geçmişte başımıza gelenlerdir” (John Sheran)

Yukarıdaki cümlede kültürümüzü oluşturan öğelerin hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Dil
- B) Din
- C) Tarih
- D) Gelenek

5. “..... kültürel öğelerin nesilden nesile aktarılmasında rol alır. Aynı zamanda toplumsal birlik ve dirliği sağlayan bir iletişim aracıdır.”

Yukarıdaki açıklamada boş bırakılan yere hangisi gelmelidir?

- A) Din
- B) Dil
- C) Mimari
- D) Gelenek

6. “Toplu bir milleti istila etmek darmadağın bir milleti istila etmek gibi kolay değildir.”

Mustafa Kemal Atatürk bu sözyle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamaktadır?

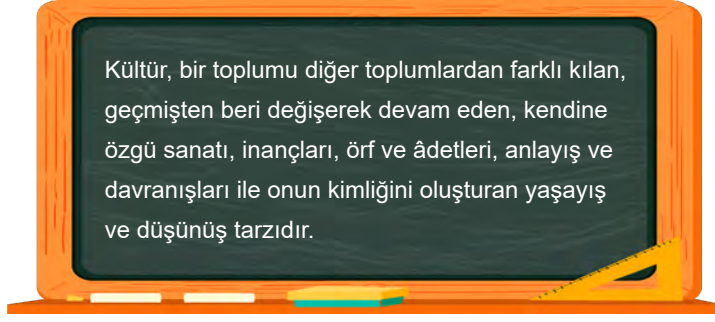
- A) Birlik ve beraberliğin
- B) Ortak geçmişin
- C) Din birliğinin
- D) Milli dilin

7. Komşusu Melahat teyzenin hasta olduğunu duyan Duygu, anne ve babasına Melahat teyzeyi ziyarete gitmek istediğini söylemiştir. Duygu’nun bu isteği babasının çok hoşuna gitmiştir. Annesi; “Hasta ziyaretine eli boş gidilmez, Melahat teyze baklavayı çok sever, giderken pastaneden baklava alalım.” demiştir. Melahat teyze bu ziyaretten çok mutlu olmuştur.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hasta ziyaretleri kültürümüzde geleneksel bir davranıştır.
- B) Bu tür ziyaretlerde daha çok bireysel çıkar ön plandadır.
- C) Duygu çevresindeki insanlara karşı duyarlı bir insandır.
- D) Ziyaret ve hediye paylaşma duygusunun gösterir.

8.

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Dilek Hanım'ın "Çocuklar tahtaya yazdığım kültür tanımında hangi değerlerimiz yer almamıştır?" sorusuna öğrencilerden;

Ebru : Din

Ayşe : Dil

Ahmet: Gelenek ve görenekler

Ali : Tarih

cevabını vermiştir.

Öğretmenin sorusuna hangi öğrencinin verdiği cevap doğru değildir?

A) Ahmet

B) Ebru

C) Ayşe

D) Ali

9. Ünlü bilim insanı Oktay Sinanoğlu dilimizi korumanın önemini "Bir ülkenin dilini yok etmek, o ülkenin, o ulusun, o milletin adını tarihten silmek demektir." sözüyle vurgulamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dilimizin zarar görmesine neden olmaz?

A) Tabelalarda yabancı kelime kullanılması

B) Türkçe kelimelerin yanlış kullanılması

C) Sosyal medyanın yoğun kullanılması

D) Yabancı kelimelerin dilimize girmesi

10. "Her milletin kendine özgü gelenekleri kendine özgü âdetleri kendine özgü milli özellikleri vardır. Hiçbir millet aynen diğer milletin taklitçisi olmamalıdır. Çünkü böyle bir millet ne taklit ettiği milletin aynısı olabilir ne de kendi milliyeti içinde kalabilir. Bunun sonucu şüphesiz ki acıdır."

Mustafa Kemal Atatürk'ün yukarıdaki sözüne göre milli kültürümüz ile ilgili hangisine ulaşamaz?

A) Milli kimliğimizin önemine

B) Millet olmanın özgünlük gerektirdiğine

C) Milli kültürümüzde diğer kültürlerin etkisinin olduğuna

D) Başka milletlere benzemenin bizi köklerimizden koparabileceğine

11. Sosyal Bilgiler öğretmeni Ali Bey kültür öğelerinden biri olan tarih ile ilgili aşağıdaki bilgileri vermiştir:

- Toplumsal kimliğimizin oluşmasını sağlar.
- Tarih sayesinde insanlar bir araya gelir.
- Tarih milletlerin ortak hafızasıdır.
- Millî kültür meydana gelir.

Öğretmenin verdiği bilgilerden hareketle kültürün bir ögesi olan “tarih” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sebep-sonuç ilişkisine dayandığına
- B) Toplumun devamlılığını sağladığına
- C) Tarafsız bir bilim olduğuna
- D) Millî kimlik oluşturduğuna

12. Toplum bireylerin bir kültür ve kimlik etrafında toplanmasıyla oluşur. Kültür, bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden kendine özgü davranışları ile onun kimliğini oluşturan düşünüş tarzıdır.

Yukarıda verilen açıklamaya göre;

- I. Örf ve adetlerimiz
- II. Halk oyunları
- III. Yemeklerimiz

maddelerinden hangileri kültürümüzü oluşturan öğeler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

13. Ülkemizde görülen kültürel özelliklerimizden biri de yöresel halk oyunlarıdır. Ege Bölgesinde oynanan bir zeybek oyunu, Ankara ve çevresinde oynayan seğmen oyunu, Karadeniz Bölgesinin simgelerinden olan horon oyunu, Doğu ve Güneydoğu Bölgelerimizin halay oyunu ülkemizin her bölgesinde halkımızca bilinmekte ve çeşitli etkinliklerde sergilenmektedir.

Verilen metinden yararlanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Halk oyunları sadece kendi bölgelerinde oynanır.
- B) Yöresel oyunlar bir bölgenin tanıtılmasında tek unsurdur.
- C) Yöresel oyunlar yerel kültürün tanınmasında rol oynamaktadır.
- D) Kültürel tanıtımlarda halk oyunları yemeklerimizden sonra gelir.

14. “Bir milletin maddi ve manevi değerlerini oluşturan din, tarih, edebiyat, sanat, bilim, teknik, müzik vb. ögeler ancak dil aracılığıyla yeni nesillere aktarılabilir.”

Yukarıdaki ifadede milli kültür öğelerinden “dil”in hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Millet olma bilincini oluşturmaları
- B) Milli birlik ve beraberliği sağlaması
- C) Kültür taşıyıcılığı görevini üstlenmesi
- D) Duygu ve düşünce paylaşımı sağlaması

15. Bir milletin sahip olduğu maddi ve manevi değerler dil aracılığıyla gelecek kuşaklara aktarılır. Dil, milleti oluşturan bireyler arasında ortak duygu ve düşünceleri meydana getirir ve yaşatır. Dil aynı zamanda bir milletin bağımsızlık sembolüdür. Dilin güzel kullanılması millet olma bilincini geliştirir.

Verilen açıklama dikkate alındığında aşağıdaki cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A) Milli birlik ve beraberlik dilin gücüyle canlanır.
- B) Kültür, dilin de yardımıyla dededen toruna aktarılır.
- C) Dilimiz de bayrağımız gibi korunması gereken bir ögedir.
- D) Güçlü bir ulus için dildeki yabancı kelimeler bir zenginliktir.

16. Yaz tatilinde ailesiyle birlikte Türkiye turuna çıkan Ahmet; Çankırı’da yaren gecesine katılmış, Yozgat’ta arabaşı çorbası yemiş Şanlıurfa’da katıldığı sıra gecesinde çiğ köftenin sınırları aşan tadını yerinde almıştır. Turlarının Karadeniz kısmında ise Trabzon’da yaptıkları kahvaltıda kuymak yemiş daha sonra gittikleri Rize’de ise Anzer balını da tatmayı ihmal etmemişlerdir. Tatili boyunca her yöreden bir şey öğrenen Ahmet çektiği fotoğrafları sunu halinde sınıf arkadaşlarıyla paylaşmıştır. Bu sayede Ahmet’in arkadaşları da ülkemiz hakkında bilgi sahibi olmuştur.”

Yukarıda verilen metin incelendiğinde;

- I. Ülkemiz kültürel unsurlar bakımından zengindir.
- II. Ülkemizin her yöresinde farklı kültürel etkinlikler yapılmaktadır.
- III. Bahsi geçen kültürel öğelerin tamamı bir coğrafi bölgede toplanmıştır.
- IV. Kültürel öğeler üç farklı coğrafi bölgede yerinde görülerek bilgi edinilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) I, II ve IV
- D) II, III ve IV

III. BÖLÜM

BİR KİLİMİN DESENLERİ GİBİYİZ HEPİMİZ

ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

Boşlukları Dolduralım

Aşağıda verilen kavramları cümlelerdeki boşluklara uygun şekilde yerleştiriniz.

- Irak'tan ülkemize gelerek okulun 6/A sınıfına kaydolan öğrencinin kıyafetiyle sınıf içerisinde dalga geçilmesi.....
- Kadınların lastik değiştiremeyeceğini düşünen Ahmet'in babasının, arabasının lastiklerinin bir kadın tarafından değiştirilmesini istememesi.....
- Mardin'de Süryanilerin ve Müslümanların bir arada yaşaması..... örneğidir.
- Üniversiteye yeni başlayan Mehmet'in öğretmenlerini sevemeyeceğini düşünmesi
- Parkta oynarken yürüme engelli arkadaşına kaydırakta öncelik veren Neşe'nin yaptığı davranış..... örneğidir.

ETKİNLİK 2

Kavramları Açıklayalım

“Okuldan eve gitmek için otobüse binen öğrenci, oturması için yer verdiği yaşlı bir anne ile kızı arasında geçen konuşmaya kulak misafiri olmuş ve oldukça şaşırmıştır. Annesi kızına, yeni taşınan komşularını konuştukları şiveden dolayı sevmediğini ayrıca babalarının evin camlarını silmesini çok tuhaf bulduğunu anlatmıştır. Kızı ise annesinin söylediklerini destekleyerek hemen kabullenmiştir.”

Aşağıdaki soruları metinden yararlanarak cevaplayınız.

1) Öğrencinin ayaktaki teyzeye yer vermesi neyin göstergesidir?

.....

2) Metinde bulunan ön yargı hangisidir?

.....

3) Metinde bulunan kalıp yargı hangisidir?

.....

4) Siz, otobüsteki öğrencinin yerinde olsaydınız anne ile kızı arasında geçen sohbete şaşırırdınız mı? Neden?

.....

ETKİNLİK 3

Olaylar Ve Kavramlar

Aşağıdaki örnek olayları okuyup hangi kavramla ilgili olduğunu önündeki boşluğa (x) işareti koyarak belirtiniz.

ÖRNEK OLAYLAR	AYRIMCILIK	FARKLILIKLARA SAYGI	KALIP YARGI	ÖN YARGI
1) Babasını ütü yaparken gören Ayşe'nin “Baba sen anne mi oldun?” diyerek şaşkınlığını göstermesi.			X	
2) Tayvan'dan ülkemize gezmek için gelen turistin, Çinli sanılarak, koronavirüs taşıdığı şüphesi ile insanların korkması.				
3) Kız çocuklarının okula gönderilmemesi.				
4) Sınıftaki diğer öğrencilerin, albino hastası olan Derya ile aynı sırada oturmak istememesi.				
5) Bir insana hangi dinden, millettten, renkten, dilden, düşünceden olursa olsun öncelikle insan olduğu bilinciyle davranılması.				
6) Fazla kilolarına rağmen jimnastik hareketlerini rahatça yapabilen Esra'nın bu durumuna Beden Eğitimi öğretmeninin çok şaşırması.				

III. BÖLÜM SORULARI

1. İnsanlar doğdukları andan itibaren toplum içinde yaşarlar. Toplumu oluşturan bireylerin özellikleri aynı değildir. Toplumun bir arada uyum içinde yaşayabilmesi için bazı değerlere dikkat edilmesi gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi toplumun bir arada uyum içinde yaşamasına katkı sağlar?

- A) Ön yargılı davranmak
- B) Din ayrımcılığı yapmak
- C) Haklı-haksız ayrımı yapmak
- D) Cinsiyet ayrımcılığı yapmak

2. Kalıp yargı: Halkın bir grup hakkındaki inancı, bir grubun başka bir grup hakkındaki duygusallaşmış, tecrübeyle çok az değişmiş olan inancıdır.

Aşağıdakilerden hangisi kalıp yargıya örnek bir durum değildir?

- A) “Gözlük kullananlar çalışkandır.”
- B) “Kadınlar futboldan anlamaz.”
- C) “Türkler misafirperverdir.”
- D) “Erkekler ev işi yapmaz.”

3. Sivil toplum kuruluşları kâr amacı gütmeyen; bağışlar ve üyelik ödemeleri gibi yollarla gelir sağlayan kuruluşlardır. Topluma yararlı bir hizmet sunmak çalışan yasal topluluklardır. Kuruluş amaçları doğrultusunda ihtiyaç sahiplerine yardım etmek için kurulmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi sivil toplum kuruluşlarından biri değildir?

- A) Anne Çocuk Eğitim Vakfı
- B) Türk Eğitim Vakfı
- C) Mehmetçik Vakfı
- D) İşleri Bakanlığı

4. Bir insan; hangi dinden, dilden, milletten, renkten, coğrafyadan, düşünceden ve anlayıştan olursa olsun öncelikle insan olduğunun unutulmaması gerekir. Her birey, saygıya değer bir canlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya uygun bir cümle değildir?

- A) Farklılıklarımız bizi zenginleştiren öğeler olmalıdır.
- B) Olaylara bakış açımız başkalarıyla aynı olmayabilir.
- C) Sadece insan olmak bile saygı göstermek için yeterlidir.
- D) Toplumda farklı inançların yer alması olumsuz bir durumdur.

5. ve 6. soruları aşağıdaki metni okuyarak cevaplayınız.

Sedat Bey ve eşi yeni bir daireye taşınmışlardır. Taşındıkları dairenin üst katından zaman zaman gelen gürültüden çok rahatsız olmaktadır. Komşularının gürültücü ve kaba insanlar olduğunu düşünmektedirler. Bir süre sabrettikten sonra bu duruma daha fazla katlanamayıp sinirle komşularının kapısını çalmışlardır. Kapıyı koltuk değnekli yaşlı bir kadın açmış ve “Yavrum sizi rahatsız ettiğimi biliyorum ama koltuk değneklerimin lastikleri eskimiş, yenilemek için dışarı çıkamıyorum, aldıracak kimsem de yok” demiştir.

5. Metinde anlatılanlara göre Sedat Bey ve eşi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ön yargılı davranmışlardır.
- B) Yeterince hoşgörülü değillerdir.
- C) Empati davranışı sergilemişlerdir.
- D) Komşuları ile ilişkileri çok sevecen değildir.

6. Metinde anlatılan durum düşünüldüğünde iyi bir komşuda olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ön yargılı olmamak
- B) Umursamaz olmak
- C) Saygılı davranmak
- D) Değer vermek

7. Küçük Kara Balık

Küçük Kara Balık, bir sabah erkenden uyanır ve annesini de dürterek uyandırır. Şaşkınlıkla uyanan annesi, ne olduğunu, neden sabahın bu erken saatinde bu şekilde uyandırıldığını sorar. Küçük Kara Balık “Yaşadığımız bu çağlayandan çok daha ötesini, denizi, okyanusu merak ediyorum, bunun için de bir geziye çıkacağım.” der. Anne balık başta ne olduğunu anlayamaz, anladığında ise derhal vazgeçmesini söyler fakat Küçük Kara Balık çok kararlıdır. Annesiyle konuşmalarını duyan komşuları bir araya toplanır. Küçük Kara Balık'ın bu isteği komşuları sinirlendirir, çünkü bu küçük akarsuda doğup büyüdüklerinden dolayı, büyük denizleri, okyanusları keşfetme fikri onların gözünü korkutmaktadır. Küçük Kara Balık'a eğer buradan giderse bir daha geri dönemeyeceğini söylerler. (Samed BEHRENGİ)

Verilen parçaya göre, Küçük Kara Balık yaşadığı çağlayandan daha ötesini görmek istediğini söylediğinde, annesinin ve komşuların tutumu aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Bu karara çok sevinip onu desteklemişlerdir.
- B) Başarısız olacağı konusunda peşin hüküm vermişlerdir.
- C) Empatiyle yaklaşarak düşüncesini anlamaya çalışmışlardır.
- D) Karşılaşacağı zorlukların onu daha güçlü yapacağını düşünmüşlerdir.

8.

Düşünceler, ırklar, diller
Bizi birbirimizden ayıran özellikler
Tek bir ortak yanımız
Bizim insan olmamız.

Birlikte güvendeyiz hepimiz
Farklılıklarla anlaşılıyor özelliklerimiz
Bir güç olursak eğer
Her işi yapabiliriz beraber.

Elif ŞAHNA

Verilen dizelerde şairin vurgulamaya çalıştığı düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklılıklara saygı
- B) Toplumsal ayrışma
- C) İnsanların aynı görüşte olması
- D) Bireyselliğin ön plana çıkarılması

9. Aşağıda sosyal ilişkilerle ilgili bir metin verilmiştir.

13 yaşındaki Ayşe parkta annesi ile otururken birden bağırdı.

-Anne; arabalar, arabaları görüyor musun, nasıl ses çıkarıyorlar!

-Annesi sevgiyle Ayşe'nin saçını okşadı.

Ayşe bir süre sonra cıvıldaşan kuşlara bakarak heyecanla haykırdı:

-Anne kuşların sesini dinle!

Annesi gözleri buğulu onu izledi.

Yanlarında oturan genç bayan, bu bağışmalardan rahatsız olmuş olacak ki Ayşe'nin annesinin yanına gelerek;

-Hanımefendi, kızınızı iyi bir doktora götürmelisiniz. Bazı sorunları var galiba.

Anne genç bayana dönerek şu cevabı verdi:

-O zaten iyi bir doktordan geliyor. Kızım doğuştan işitme engelliydi ve ameliyat sonrası duymaya başladı.

Verilen hikâye aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek oluşturur?

- A) Kalıp yargı
- B) Hoşgörü
- C) Ön yargı
- D) Empati

10. Modernleşen dünyada “kızlar futbol oynamaz”, “erkekler yemek pişirmez” şeklindeki yargılar ortadan kalkmaktadır. Cinsiyet özelliklerinin herhangi bir işi yapmakta engel oluşturmadığı şeklinde bir bakış açısı zihinlere yerleşmektedir.

Yukarıdaki açıklamaya göre seçeneklerden hangisi söylenebilir?

- A) Günümüzde kalıp yargıların toplumdaki etkinliği giderek azalmaktadır.
- B) Toplumda iletişim hatası olan ön yargılı bakış açıları bulunmaktadır.
- C) Ön yargılar bir süre geçtikten sonra kalıp yargılara dönüşmüştür.
- D) Olumsuz yargılar günlük hayatın her alanında yer almaktadır.

11. Ön yargı; bir kişi ya da olaya ilişkin bilgi sahibi olmadan, önceden, peşin bir karara varmış olma durumudur.

Verilen açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi ön yargının temel nedenidir?

- A) Yeterince empati kurmamak
- B) Farklılıklara saygı duymamak
- C) Toplumsal ilişkileri geliştirmemek
- D) Karşımızdakini yeterince tanımamak

12. Ayşe öğretmeninin sınıfı otuz kişiydi. Hepsı birbirinden farklı özelliği olan tam otuz öğrenci. Öğrencilerden biri Ayşe öğretmeninin dikkatini fazlasıyla çekiyordu. Bu öğrenci zamanla diğer öğrencilerinin gözünde okulun en hırçın öğrencisi olmuştu. Sık sık arkadaşlarına zarar veren davranışlar sergiliyordu. Derslerinde başarısız olduğundan öğretmenleri tarafından sürekli uyarılıyor ve eleştiriliyordu. Bu yüzden okul içinde dışlanmış bir durumdaydı. Okul idaresi konu ile ilgili olarak okul rehberlik servisini görevlendirmiş ve yapılan çalışma sonucu şu şekilde çıkmıştı: Öğrencinin babası çalışamayacak kadar hasta, annesi ise küçük kardeşine bakmaktaydı ve bu yüzden çalışamıyordu. Geçimlerini yardımlarla sağlıyorlardı. Öğrenci de okul çıkışında seyyar satıcılık yapıyordu. Eve geç geldiğinden geç yatıyor, ödevlerini yapamıyordu. Sabahları erken kalkıp okula gidiyor bu durum da öğrencinin davranışlarını olumsuz etkiliyordu.

Verilen metinden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Olumsuz davranışı olan öğrenciler diğer öğrencilerden uzaklaştırılmalıdır.
- B) Ön yargılı düşünce ve davranışlar sorunu doğru anlamamıza engel olabilmektedir.
- C) Olumsuz davranışın kaynağının tespitinde rehberlik servisine önemli görevler düşer.
- D) Yardımlaşma ve dayanışmaya önem verilmesi okuldaki sorunların çözümüne destek olabilir.

13. Milletimiz tarih boyunca kurduğu devletlerin bünyesinde farklı dinleri, mezhepleri ve etnik kökenleri barındırmıştır. Günümüzde de dinî, etnik ve mezhep ayrımı yapmadan insanların barış ve huzur içerisinde yaşaması için birtakım hususlar gereklidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu hususlardan değildir?

- A) Empati kurma
- B) Ön yargılı olma
- C) Hoşgörülü davranma
- D) Farklılıklara saygı duyma

14. Kilimlerdeki renkler ve desenler tek başlarına bir anlam ifade etmezler. Renkler desenleri, desenler motifleri, motifler de kilimi oluşturur. Toplumdaki bireyler de bir kilimin desenleri gibidir. Bir araya gelmeleriyle toplum meydana gelir.

Verilen ifadelerden hangisi yukarıdaki parçaya uygun bir başlık olamaz?

- A) “Gökkuşağının Renkleri”
- B) “Özgür ve Bağımsız Bireyler”
- C) “Farklılıklarımız Zenginliğimizdir”
- D) “Kır Çiçekleri Gibiyiz Rengarenk”

15.

Beni hor görme kardeşim
Sen altından ben tunç muyum?
Aynı vardan var olmuştuz
Sen gümüşsün ben sac mıyım?

Ne var ise sende bende
Aynı varlık her bedende
Yarın mezara girende
Sen toksun da ben aç mıyım?

Âşık VEYSEL

Âşık Veyssel yazmış olduğu bu dizelerle;

- I. İnsanların her konuda eşit olduğu
- II. Farklılıklara karşı hoşgörülü olunması gerektiği
- III. Toplumda koşulsuz sevgi ve saygının olması gerektiği

gibi konulardan hangilerini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

16. Merhaba, ben Simge. Bir gemide kaptan adayı olarak işe başladım. Patronum bayan olmamdan dolayı yolculuğa ve iş baskısına dayanamayacağımı düşündüğü için, sigortamı benimle işe başlayan erkek adaylardan daha geç başlattı. Ben ise patronuma işimden asla vazgeçmeyeceğimi göstermeye çalıştım. Gemiye kullanmaya devam ettim ve denetimden geçip kaptanlık için gerekli yetkileri aldım. Artık kendimi kanıtlamış ve vazgeçilmeyen bir çalışan olmuştum.

Verilen metinde anlatılan durum aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Empati
- B) Kalıp yargı
- C) Sorumluluk
- D) Farklılıklara saygı

17. Sevinç mutlu bir çocukluk geçirmektedir ve neşeli bir insandır. Babası ile annesi farklı din ve kültürlerden olmasına rağmen çok iyi anlaşmakta, aile içerisinde bir sorun yaşandığında sakin ve demokratik şekilde çözüm bulunmaktadır. Aile üyeleri her akşam yemek yerken gün içinde yaşadıklarını birbirleriyle paylaşmaktadırlar. Komşulara ve arkadaşlara haftanın belirli günlerinde ziyaretlere gidilmektedir.

Yukarıda anlatılanlara göre Sevinç'in ailesinde;

- I. Birlik ve beraberlik
- II. Hoşgörü ve saygı
- III. Kaygı ve yalnızlık

gibi duygu ve davranışlardan hangilerinin görülmesi beklenmez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III

IV. BÖLÜM
BİR ELİN NESİ VAR İKİ ELİN SESİ VAR
ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

STK'lar ve Görev Alanları

Aşağıda verilen sivil toplum kuruluşlarını ilgili oldukları görev alanlarıyla eşleştiriniz.

LÖSEV

Mehmetçik Vakfı

Türk Eğitim Vakfı

TEMA

AKUT

Çevre

Sağlık

Yardımlaşma

Arama
Kurtarma

Eğitim

ETKİNLİK 2

Kelime Avı

Bulmaca alanında karışık olarak verilen harfler içerisinde gizlenmiş kelimeleri bulunuz. (Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya.) Aranacak kelimeler sağ sütunda verilmiştir. Kelimeleri bulduktan sonra alttaki tabloda verilen tanımlama cümlelerinin hangi kelimeye ait olduğunu bularak numarasını aranacak kelimelerin sağındaki alana yazınız.

Bulmaca											Aranacak Kalimeler	No
M	E	F	C	R	O	L	G	A	K	E	• DİL	
İ	F	Ö	B	J	D	İ	L	Ö	Ü	T	• HAK	
M	Z	N	B	M	Ö	İ	T	A	L	K	• ROL	
A	N	Y	U	İ	E	F	A	T	T	İ	• İMECE	
R	T	A	C	M	L	T	R	S	Ü	Z	• TARİH	
İ	T	R	V	E	O	Z	İ	B	R	İ	• KIZILAY	
F	V	G	M	C	Ç	Z	H	C	K	L	• MİMARİ	
S	A	İ	N	E	A	K	M	U	F	A	• KÜLTÜR	
F	U	G	N	E	K	L	M	Ö	Y	Y	• ÖN YARGI	
A	Y	R	İ	M	C	İ	L	İ	K	İ	• AYRIMCILIK	

Tanımlama Cümleleri

1. Cinsiyet, dil, din, renk, ırk veya etnik köken nedeniyle insanlara farklı davranılması.
2. İnsanların günlük yaşamlarında kullandıkları veya içinde barındıkları yapıların genel adıdır.
3. Toplamların nesilden nesile aktararak biriktirerek oluşturdukları maddi ve manevi değerlerin tümü.
4. Kişilere anayasa ile verilen kazanımların tümüne verilen isim.
5. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı, peşin hüküm, peşin fikir.
6. Doğal afet veya olağanüstü durumlarda yardım amacıyla kurulan kuruluşumuzdur.
7. Duygu ve düşüncelerin aktarılmasını sağlayan araçtır.
8. Geçmişte yaşamış insanların faaliyetlerini yer, zaman, sebep-sonuç ilişkisi vb. açılardan, belgelere dayanarak inceleyen bilim dalıdır.
9. Bir kişinin toplum içerisindeki üstlendiği görevi ve konumudur.
10. Kırsal topluluklarda köyün zorunlu ve isteğe bağlı işlerinin köylülerce eşit şartlarda emek birliğiyle gerçekleştirilmesi.

IV. BÖLÜM SORULARI

1. Komşuların birbirleriyle yemeklerini paylaşması, aşure gününde aşure yemeği ikram edilmesi, cenaze evlerine yemek götürülmesi, düğünlerde hediye verilmesi gibi davranışlar Türk toplumundaki yardımlaşma ve dayanışma örneklerindendir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yardımlaşma ve dayanışmanın faydalarından değildir?

- A) Toplumda yardımsever bireyler yetişir.
- B) Kardeşlik ve dostluk duyguları gelişir.
- C) Birlik ve beraberlik daha da güçlenir.
- D) Toplumda bireysel farklılıklar artar.

2. Afetlerde ve olağanüstü dönemlerde korumasız ve muhtaç olan bireylere maddi ve manevi yardım sağlamak amacıyla kurulan sosyal yardımlaşma kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeşilay
- B) Türk Kızılayı
- C) Mehmetçik Vakfı
- D) Darülaceze Vakfı

3. “Ateş odunla, akıl bilgiyle, kalp sevgiyle beslenir. Sivil toplum kuruluşları yaptıkları faaliyetlerle sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı gerçekleştirmektedir.”

Buna göre sivil toplum kuruluşlarının toplumsal yararları konusunda aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülkede birlik ve beraberlik artar.
- B) Kişiler arası iletişim artar.
- C) Kültürel farklılıklar artar.
- D) Toplumsal huzur artar.

4. Türkler tarih boyunca yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerini sergilemişlerdir. Birlik ve beraberlik duygusu ile zaferler kazanıp güçlü devletler kurmuşlardır. İslamiyet’le birlikte yardımlaşma ve dayanışma duygusu da pekişmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi yardımlaşma ve dayanışma doğrultusunda yapılan çalışmalardan değildir?

- A) Farklı alanlarda faaliyet gösterecek vakıfların kurulması
- B) Güvenliğin sağlanması için orduların oluşturulması
- C) İhtiyaç sahiplerine zekât ve sadaka verilmesi
- D) Yoksullar için aşevlerinin açılması

5. ve 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

6. sınıf öğrencisi Ali okuma yazmada pek başarılı olmayan bir öğrenciydi. Yarıyıl tatili gelmiş, karneler alınmıştı. Ali'nin karnesinde başarı durumu pek iyi görünmüyordu. Bu durum Ali'yi olduğu kadar arkadaşlarını da üzmüştü. Sınıf olarak şöyle bir karar aldılar: Tatilde her arkadaşı bir gün Ali'nin evine gidecek ve ona okuma yazma konusunda destek olacaktı. Bu plan işe yaramış ve tatil sonunda Ali okula okuma yazmayı öğrenmiş olarak dönmüştü.

5. Metinde anlatılanlara göre Ali'nin okuma yazmayı öğrenmesinde etkili olan öge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Azim
- B) Kararlılık
- C) Çalışkanlık
- D) Yardımseverlik

6. Yukarıdaki metne göre Ali'nin başarılı olmasına yardımcı olan durum hangisidir?

- A) Arkadaşları tarafından desteklenmesi
- B) Daha çok kaynak kitaba ulaşmak isteği
- C) Öğretmenin onunla daha çok ilgilenmesi
- D) Anne ve babası tarafından ödüllendirilmesi

7. Bir müze gezisinde ilk defa sadaka taşlarıyla karşılaşan Müge, babasına bunların ne işe yaradığını sordu. Babası ise Osmanlı ve Selçuklu Devletlerinde yoksullara yardım etmek isteyen kişilerin bu taşlara para bıraktığını, ihtiyaç sahibi insanların buradan ihtiyacı kadar parayı alıp geri kalanına dokunmadığını anlattı. Sonra da kızına şu soruyu sordu: -Şimdi söyle bakalım sadaka taşları topluma nasıl bir katkı sağlar?

Müge babasının sorusuna aşağıdaki cevaplardan hangisini verirse yanlış cevap vermiş olur?

- A) Toplumsal dayanışmayı artırır.
- B) Birlik ve beraberliği güçlendirir.
- C) Yardımlaşma duygusunu geliştirir.
- D) Toplumda ön yargıları kuvvetlendirir.

8. Arif Bey yeni bir mutfak masası almış fakat kısa bir süre sonra masanın kenarında soyulmalar oluşmuştur. Arif Bey, sorunu masayı satın aldığı mağazaya bildirmiştir. Ancak mağaza yetkilileri, bu durumun normal olduğunu ve yapılacak bir şey olmadığını söyleyerek şikâyeti dikkate almamışlardır. Bunun üzerine Arif Bey, hakkını aramak için, yaşadığı ilçedeki Tüketici Hakem Heyetine başvuruda bulunmuştur. Tüketici Hakem Heyeti, bilirkişi raporuna göre Arif Bey'i haklı görüp mutfak masasının geri alınmasına ve ödenen ücretin mağaza tarafından alıcıya iade edilmesine karar vermiştir.

Verilen metindeki durum hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılırsa yanlış olur?

- A) Sorun çözülürken hak ve sorumluluklardan faydalanılmıştır.
- B) Sorunun çözümünde kanunların sağladığı korumadan yararlanılmıştır.
- C) Satıcı ile müşteri arasında sağlıklı ve olumlu bir iletişim sağlanabilmiştir.
- D) Alışverişte yaşanan sorun yasalar ve uzmanların yardımıyla çözümlenmiştir.

9. Bir toplumda yardımlaşma ve dayanışma çok önemlidir. Bunu aşağıdaki gibi de ifade edebiliriz:

Yardımlaşma + Dayanışma = toplum

Yukarıda boş bırakılan yere yazılması uygun olan ifade hangisidir?

- A) Saygısız
- B) Ön yargılı
- C) Mutlu ve huzurlu
- D) Bencil ve çıkarıcı

10. Hayatta bazen tek başımıza başaramayacağımız işler ve üstesinden gelemeyeceğimiz zorluklarla karşılaşabiliriz. Böyle zamanlarda gücümüzü ve yeteneğimizi başkalarıyla birleştirerek iş birliği yapmamız gerekir. Türk kültüründe bunun en güzel örneklerinden biri de imece uygulamalarıdır.

Seçeneklerden hangisi yukarıdaki açıklamayı destekleyici nitelikte değildir?

- A) Yalnız taş duvar olmaz.
- B) Eller çoğalınca işler azalır.
- C) Damlaya damlaya göl olur.
- D) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

11. Mehmet Bey bir tekstil dükkânında çalışmaktayken yaşanan ekonomik krizden dolayı işten çıkarılmıştır. İşten çıkarıldığı için ev kirasını ödeyemeyen Mehmet Bey, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'na başvuruda bulunmuştur. Vakfın yaptığı yardımla evinin kirasını ödeyebilen Mehmet Bey'in komşuları da bir araya gelerek para yardımında bulunmuşlardır. Mehmet Bey komşularının bu davranışından çok mutlu olmuş ve duygulanmıştır.

Metinde anlatılanlara bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zor durumlar toplumsal dayanışmayla daha kolay atlatılabilmektedir.
- B) Devlet kurumları zor durumda kalan vatandaşları gözetmektedir.
- C) Toplumsal dayanışma komşuluk bağlarını güçlendirmektedir.
- D) Komşuları Mehmet Bey'in durumuna duyarsız kalmışlardır.

12. Yardımlaşma ve dayanışma, hayatımızın vazgeçilmez değerleridir. Hayatta bazen tek başımıza yapamayacağımız, üstesinden gelemeyeceğimiz işler vardır. Böyle zamanlarda iş birliği yapmak, gücümüzü ve yeteneklerimizi birleştirmek gerekir. Komşuların birbirlerine yemek vermesi, aşure gününde aşurelerin dağıtılması, cenaze evlerine yemek götürülmesi, düğünlerde hediye verilmesi vb. davranışlar Türk toplumunun yardımlaşma ve dayanışma örneklerindendir.

Metne göre toplumsal yardımlaşma ve dayanışmanın sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Problemlerin çözümü kolaylaşır.
- B) Başarıyı da beraberinde getirir.
- C) Toplumsal rekabeti güçlendirir.
- D) Yardımsever bireyler yetiştirir.

13. Aşağıdaki tabloda bazı yardım kuruluşları ve özellikleri karışık olarak verilmiştir.

	Yardım kuruluşları	Özellikleri	
I	Darülaceze Başkanlığı	Ülkemizde sosyal yardım hizmetlerini yürüten resmi kurumdur.	a
II	İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları	Yaşlı kimsesiz ve muhtaç insanların ihtiyaçlarını karşılayan kurumdur.	b
III	Türk Silahlı Kuvvetleri Mehmetçik Vakfı	Kan ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulmuştur.	c
IV	Türk Kızılayı	Askerlerimize sosyal ve ekonomik destek vermek için kurulmuştur.	d

Özellikleri verilen yardım kuruluşları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

- A) I-b, II-a, III-d, IV-c
B) II-b, III-c, II-d, IV-a
C) IV-c, I-a, III-b, II-d
D) III-d, IV-b, I-a, II-c

14.

“Bir mum, diğer mumu tutuşturmakla ışıktan bir şey kaybetmez.”

Mevlana'nın söylemiş olduğu bu söze en uygun davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Otizmlı bir öğrencinin sınıf içerisinde sevgi ve saygıyla sahiplenilmesi
B) İmkânsızlıklara rağmen eğitim gören öğrencinin tıp fakültesini kazanması
C) Bir okuldaki bütün öğrencilerin beraberce okul bahçesindeki çöpleri toplaması
D) Ali'nin, arkadaşının derste anlamadığı yerleri anlatıp öğrenmesine yardımcı olması

15. Takvimler 23 Ekim 2011'i gösterdiğinde acı haber Van'dan geldi. Önce 23 Ekim 2011'de 7.2 şiddetinde, ardından 9 Kasım 2011'de 5.6 şiddetinde iki büyük deprem yaşayan Van'ın hemen her yerinden feryatlar yükselmeye başladı. Yüzlerce ev yıkıldı, on binlercesi hasar gördü. 644 vatandaşımız hayatını kaybetti. Depremin hemen ardından bölgeye ulaşan Türk Kızılay'ı çadır kentlerde yüz binlerce insana hizmet verdi. Aynı anda ihtiyaç malzemelerinin dağıtımını da gerçekleştirdi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yardımlaşma ve dayanışmanın faydalarından biri değildir?

- A) Kardeşlik ve dostluk duygularını geliştirir.
B) Problemlerin kolay çözülmesini sağlar.
C) Sorunları da beraberinde getirir.
D) Birlik ve beraberliği güçlendirir.

V. BÖLÜM
HAKLARIMLA VARIM, BENİM SORUMLULUKLARIM
ETKİNLİKLER

ETKİNLİK 1

Doğru – Yanlış ve Hak – Sorumluluk

Aşağıda hak ve özgürlüklerle ilgili verilen ifadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” harflerinden uygun olanını yazınız.

- () Kişi toplumda kendi haklarını kullanabilmeli ve özgürce hareket edebilmelidir.
- () Başkalarının hak ve özgürlükleri dikkate alınmamalıdır.
- () Sınırsız özgürlük, özgürlüğü ortadan kaldırır.
- () Yazılı ve yazısız kurallara uyulmadığında toplumda huzur bozulur.
- () Özgürlük, kişinin her istediğini yapabilmesidir.

Aşağıdaki tabloda verilen ifadelerin karşısına; hak ise “H”, sorumluluk ise “S” harflerinden uygun olanını yazınız.

Oyun kurallarına uymak.	
Sevgi, saygı, ilgi görmek.	
Ailesiyle birlikte yaşamak.	
Çevreye karşı duyarlı olmak.	
Düzenli ders çalışmak.	
Güven içinde olmak, eğlenmek, dinlenmek.	

ETKİNLİK-2

Örneklerle Rol - Hak - Sorumluluk

Günlük hayatınızda sahip olduğunuz çeşitli rollerin verilmiştir, bu rollerinizle ilgili sahip olduğunuz haklarınızı ve sorumluluklarınızı aşağıdaki tabloya yazınız.

	ROL	HAK	SORUMLULUK
1	Öğrenci		
2	Kaleci		
3	Hasta		
4	Yolcu		
5	Müşteri		
6	İzleyici		

ETKİNLİK 3

Bil Bakalım Hangisi!

Doğa'nın gün içerisinde yaptıklarını hak, özgürlük ve sorumluluk çerçevesinde değerlendirerek uygun olan kutucuğu işaretleyelim.

Doğa'nın yaptıkları	Hak	Özgürlük	Sorumluluk
Sabah kalkınca yatağını düzeltmesi			✓
Okula gitmeden önce kahvaltı yapması			
Okula giderken trafik kurallarına uyması			
Beslenme saatinde istediği meyveyi yemesi			
Teneffüste kantinden su alıp içmesi			
Anlamadığı konu için öğretmeninden yardım istemesi			
Eve giderken çöpünü yere atan arkadaşını uyarması			
Annesi haber izlerken kendisinin maç izlemesi			
Maç bittikten sonra ödevlerini yapmak için odasına gitmesi			
Ödevlerini yaparken en sevdiği dersten başlaması			

V. BÖLÜM SORULARI

1. Ortaokul öğrencisi Sude; teneffüste arkadaşları ile sohbet ederken, Sosyal Bilgiler dersinde öğrendiği sorumluluk kavramı ile ilgili olarak arkadaşlarına; “Düzenli ders çalışma ve ödev yapma sorumluluğumuzu yerine getirmenin bizlere sağlayacağı faydalar nelerdir?” sorusunu sordu.

Sude’nin sorusuna arkadaşlarının verdiği cevaplardan hangisi doğru olamaz?

- A) Derslerdeki başarılarımız yükselir.
- B) Planlı çalışma alışkanlığı kazanırız.
- C) Bedensel sağlığımız ve gücümüz artar.
- D) Zamanımızı daha verimli kullanmış oluruz.

2. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Sibel Hanım, öğrencilerinden dünya genelinde bir salgın olan “Koronavirus” konusunda söz, yazı, resim veya başka yöntemlerle görüşlerini ve alınabilecek tedbirleri ifade ederek okulda farkındalık oluşturmalarını istemiştir.

Yukarıdaki çalışmaya katılacak öğrenciler hak ve özgürlüklerden hangisini kullanmış olurlar?

- A) Eğitim hakkı
- B) Sağlık hakkı
- C) Seyahat özgürlüğü
- D) Düşünce özgürlüğü

3. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Sevda Hanım, öğrencilerine “Çocuk haklarının varlığının ve uluslararası belgelerle koruma altına alınmasının gerekçeleri nelerdir?” sorusunu yöneltti.

Sevda Hanım’ın sorusuna öğrencilerin verdiği aşağıdaki cevaplardan hangisi yanlıştır?

- A) Dünyanın farklı yerlerini daha yakından görüp tanımak
- B) Fiziksel ve duygusal olarak korunmalarını sağlamak
- C) Düşüncelerini özgürce ifade etmelerini sağlamak
- D) Fırsat ve imkân eşitliğine ulaşmalarını sağlamak

4. Günlük yaşamımızda farklı sorunlar ile karşılaşabiliriz. Bu sorunlara çözüm ararken haklarımız, sorumluluklarımız ve özgürlüklerimize göre hareket etmemiz gerekir.

Aldığımız bir üründe sorun çıktığında satıcı sorunun çözümü için yardımcı olmazsa aşağıdaki kurumlardan hangisine öncelikle başvurmalıyız?

- A) Mahkemeler
- B) Belediye Başkanlıkları
- C) Tüketici Hakları Hakem Heyeti
- D) Cumhurbaşkanlığı İletişim Hattı

5. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Kağan, sınıfının duvarında asılı duran saatin arızalı olduğunu fark etti. Bu durumu ailesine ileten Kağan, sınıfı için yeni bir duvar saati daha satın aldı. Fakat okula getirdiğinde yeni aldığı saatin de çalışmadığını gördü.

Bu durumda Kağan'ın öncelikle aşağıdakilerden hangisini yapması gerekir?

- A) Gidip yeni bir saat daha satın alması
- B) Bozuk saati tamirciye götürüp tamir ettirmesi
- C) Elinden geleni yaptığı için durumu kabullenmesi
- D) Saati aldığı yere faturası ile götürüp değiştirmesi

6. Kuşları çok seven Güzel Günler Ortaokulu 6/A Sınıfı öğrencileri, okullarının yanında bulunan parktaki ağaçlara konulmak üzere belediyeden kuş yuvası istemeye karar vermişlerdir.

Bu isteklerinin yerine getirilmesi için öğrencilerin hangi haklarını kullanmaları gerekmektedir?

- A) Sağlık hakkı
- B) Eğitim hakkı
- C) Dilekçe hakkı
- D) Barınma hakkı

7. Aşağıda verilen hak – sorumluluk eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

<u>Hak</u>	<u>Sorumluluk</u>
A) Eğitim alma	Ödevlerini zamanında yapma
B) Barınma ve güvenlik	Odanı toplama
C) Teneffüse çıkma	Koridorlarda koşmama
D) Sağlıklı çevrede yaşama	Arkadaşlarıyla oynama

8. Ali Bey yeni bir cep telefonu satın almıştır. Ancak eve gelip paketini açtığı anda telefonun bozuk olduğunu görmüştür. Bunun üzerine telefonu faturasıyla birlikte aldığı mağazaya götürüp durumu anlatmıştır. Fakat mağaza yetkilisi ürünün satarken bozuk olmadığını tüketiciden kaynaklı bir sorun olduğunu iddia etmiştir. Mağazanın sorunu çözmemesi üzerine Ali Bey yaşadığı ilçenin Tüketici Hakem Heyeti temsilciliğine başvurmuştur. Tüketici Hakem Heyeti, Ali Bey'i haklı bulmuş ve mağazanın kusurlu ürünü değiştirmesine karar vermiştir.

Verilen metne göre Ali Bey için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Etkin bir vatandaşdır.
- B) Haksız kazanç elde etmektedir.
- C) Hak ve sorumluluklarını bilmektedir.
- D) Hakkını ararken kanunlara uygun davranmaktadır.

9. 6. sınıf öğrencisi Gülce arkadaşları ile oynamak için evinin yakınındaki parka gitmişti. Parkta yerlerde cam kırıkları ve çöplerin olduğunu görünce oyun oynamaktan vazgeçerek evine döndü.

Buna göre Gülce;

- I. eğitim,
- II. oyun oynama,
- III. sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşama

haklarından hangilerini kullanamamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

10. Her gün işe arabasıyla gidip gelen Saffet Bey akşamları evde ailesiyle sohbet ederken yollar çok bozuk olduğu için arabasının sürekli arıza yaptığından bahsediyordu. Bunun üzerine 6. sınıf öğrencisi olan oğlu Ahmet babasına, Sosyal Bilgiler dersinde dilekçe hakkını öğrendiğinden bahsederek eğer isterse belediyeye bu konuda dilekçe yazabileceklerini söyledi. Saffet Bey oğlunun söylediklerini dikkate alarak oğluyla birlikte belediyeye dilekçe yazdı. Birkaç gün sonra, yolun bozuk kısımlarının onarıldığını gören Saffet Bey çok mutlu oldu.

Verilen metinde anlatılanlardan yola çıkılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Derste öğrendiklerimiz sadece okulda işimizi kolaylaştırır.
- B) Sorunlarımızın çözümü için dilekçe yazmayı bilmemiz şarttır.
- C) Sorumluluklarımızı yerine getirsek haksızlığa da uğramayız.
- D) Hak ve sorumluluklarımızı bilmek bizi sorunlara karşı güçlendirir.

11. 6. sınıf öğrencisi Ahmet; hak, özgürlük ve sorumluluklar ile ilgili şu bilgiyi vermiştir:

Toplum içinde yaşayan insanların ortak yaşamlarını düzenleyen kurallar vardır. Bu kurallara uyulmadığında toplum yaşamında kargaşa ortaya çıkar. İnsan rahat ve mutlu bir yaşam sürdüremez. Kişi kendi hakkını savunabilmeli ve özgürce hareket edebilmelidir.

Ahmet konuşmasında aşağıdakilerden hangisine dikkat çekmiştir?

- A) Kuralların hayatı kolaylaştırdığına
- B) İnsanın sosyal varlık olduğuna
- C) Komşuluk ilişkisinin geliştiğine
- D) Toplumsal kuralların neler olduğuna

12. 6. sınıf öğrencisi Yunus, mahallesinde bulunan sokak hayvanları için, belediyeye bir dilekçe yazarak, sokaklara karton evler ve su kapları konulmasını istemiştir.

Verilen açıklamaya göre Yunus ile ilgili;

- I. Çevresindeki sorunları hakları çerçevesinde çözümlmek istemektedir.
- II. Haklarının neler olduğunu ve nasıl kullanacağını bilen bir bireydir.
- III. İsteğini doğru kuruma, kanunların belirlediği yol ile bildirmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

13. Toplum içerisinde hak ve sorumluklar uygun bir şekilde yaşarken dahi bazı sorunlarla karşılaşabiliriz. Karşılaştığımız bu sorunlara çözüm ararken yine hak ve sorumlulukları göz önünde bulundurmalı ve sorunlarımızı bu çerçevede çözmeye çalışmalıyız.

Aşağıdakilerden hangisi verilen açıklamaya uygun bir davranış değildir?

- A) Arkadaşını çok seven Anıl'ın arkadaşını korumak için onun hatalarını üstlenmesi
- B) Ağaçtan inemeyen kedinin kurtarılması için Sündüs'ün itfaiyeye haber vermesi
- C) Çöplerin sokakta birikmesi nedeniyle Cem Bey'in belediyeye dilekçe yazması
- D) Aldığı ürünün bozuk olduğunu gören Ezgi'nin fişiyle markete gitmesi

CEVAP ANAHTARI

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULARIN CEVAPLARI

I. BÖLÜM	II. BÖLÜM	III. BÖLÜM	IV. BÖLÜM	V. BÖLÜM
1. D	1. D	1. C	1. D	1. C
2. A	2. D	2. A	2. B	2. D
3. A	3. C	3. D	3. C	3. A
4. A	4. C	4. D	4. B	4. C
5. B	5. B	5. C	5. D	5. D
6. D	6. A	6. B	6. A	6. C
7. D	7. B	7. B	7. D	7. D
8. C	8. C	8. A	8. C	8. B
9. B	9. C	9. C	9. C	9. D
10. D	10. C	10. A	10. C	10. D
11. A	11. D	11. D	11. D	11. A
12. C	12. D	12. A	12. C	12. D
13. C	13. C	13. B	13. A	13. A
14. D	14. C	14. B	14. D	
15. B	15. D	15. B	15. C	
16. A	16. C	16. B		
17. B		17. C		
18. A				
19. C				

ETKİNLİKLERİN ÇÖZÜMLERİ

I. BÖLÜM

ETKİNLİK 1: Doğru mu yanlış mı?

Çözümler (Sırasıyla): (D) - (D) - (Y) - (Y) - (D)

ETKİNLİK 2: Rollerim: Doğuştan mı, sonradan mı?

Doğuştan Edinilen Roller: 1-4-5-8-9

Sonradan Edinilen Roller : 2-3-6-7-10

ETKİNLİK 3: Değişen Rollerim

(Öğrencinin cevabı.....)

II. BÖLÜM

ETKİNLİK 1: Bul ve Eşleştir

Yıldız: IV Üçgen: VI Daire: III

Dikdörtgen: I Kare: II Kalp: V

ETKİNLİK 2: Oynayalım - Öğrenelim: Anagram Bulmaca

ÇÖZÜMLER

Harfleri Karışık Olarak Verilen Kelimeler:

1. ÖNYARGI 2. DÜĞÜN 3. CİMER

4. GELENEK 5. SORUMLULUK 6. HAK

7. KIZILAY 8. GÖRENEK 9. YARDIMLAŞMA

Ulaşması Gereken Mesaj: ÖNCE SAYGI

III. BÖLÜM

ETKİNLİK 1: Boşlukları Dolduralım

Çözümler (Sırasıyla): “Ayrımcılık”, “Kalıp yargı”, “İnançlara saygı”, “Ön yargı”, “Farklılıklara saygı”

ETKİNLİK 2: Kavramları Açıklayalım

Cevaplar:

1) Saygılı davranan, sorumluluklarını bilen biri olduğunun göstergesidir.

2) Komşularını şivesinden dolayı sevmemeleri ön yargıdır.

3) Evin babasının camları silmesi. “Erkeklerin ev temizliği yapması.”

4) (Öğrencinin cevabı.....)

ETKİNLİK 3: Olaylar Ve Kavramlar

Çözümler: 1-Kalıp yargı. 2-Ön yargı. 3-Ayrımcılık. 4-Ayrımcılık. 5-Farklılıklara saygı. 6-Ön yargı

IV. BÖLÜM

ETKİNLİK 1: STK'lar ve Görev Alanları

Lösev	Sağlık
Mehmetçik Vakfı	Yardımlaşma
Türk Eğitim Vakfı	Eğitim
Tema	Çevre
Akut	Arama Kurtarma

ETKİNLİK 2

Kelime Avı (ÇÖZÜMLER)

Bulmaca alanında karışık olarak verilen harfler içerisinde gizlenmiş kelimeleri bulunuz. (Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya.) Aranacak kelimeler sağ sütunda verilmiştir. Kelimeleri bulduktan sonra alttaki tabloda verilen tanımlama cümlelerinin hangi kelimeye ait olduğunu bularak numarasını aranacak kelimelerin sağındaki alana yazınız.

Bulmaca										Aranacak Kalimeler	No	
M	E	F	C	R	O	L	G	A	K	E	• DİL	7
İ	F	Ö	B	J	D	İ	L	Ö	Ü	T	• HAK	4
M	Z	N	B	M	Ö	İ	T	A	L	K	• ROL	9
A	N	Y	U	İ	E	F	A	T	T	İ	• İMECE	10
R	T	A	C	M	L	T	R	S	Ü	Z	• TARİH	8
İ	T	R	V	E	O	Z	İ	B	R	İ	• KIZILAY	6
F	V	G	M	C	Ç	Z	H	C	K	L	• MİMARİ	2
S	A	İ	N	E	A	K	M	U	F	A	• KÜLTÜR	3
F	U	G	N	E	K	L	M	Ö	Y	Y	• ÖN YARGI	5
A	Y	R	İ	M	C	İ	L	İ	K	İ	• AYRIMCILIK	1

V. BÖLÜM

ETKİNLİK 11: Doğru – Yanlış ve Hak – Sorumluluk

Cevap (Doğru-Yanlış kısmı sırasıyla): D-Y-D-D-Y

Cevap (Hak-Sorumluluk Kısmı sırasıyla): S-H-H-S-S-H

ETKİNLİK-8: Örneklerle Rol - Hak - Sorumluluk

1. Öğrenci	-Eğitim hakkı	-Ders çalışmak
2. Kaleci	-Oyun hakkı	-Gol yememek
3. Hasta	-Sağlık hakkı	-Hastane kurallarına uymak
4. Yolcu	-Seyahat hakkı	-Emniyet kemeri takmak
5. Müşteri	-Tüketici hakkı	-Fiş veya fatura almak
6. İzleyici	-Eğlenme hakkı	-Etrafını rahatsız etmemek

ETKİNLİK 4: Bil bakalım Hangisi!

Çözümler:

Okula gitmeden önce kahvaltı yapması:	Hak
Okula giderken trafik kurallarına uyması:	Sorumluluk
Beslenme saatinde istediği meyveyi yemesi:	Özgürlük
Teneffüste kantinden su alıp içmesi:	Hak
Anlamadığı konu için öğretmeninden yardım istemesi:	Hak
Eve giderken çöpünü yere atan arkadaşını uyarması:	Sorumluluk
Annesi haber izlerken kendisinin odasında maç izlemesi:	Özgürlük
Yemeğini yedikten sonra ödevlerini yapmak için odasına gitmesi:	Sorumluluk
Ödevlerini yaparken en sevdiği dersten başlaması:	Özgürlük

450

meb.gov.tr

6.SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

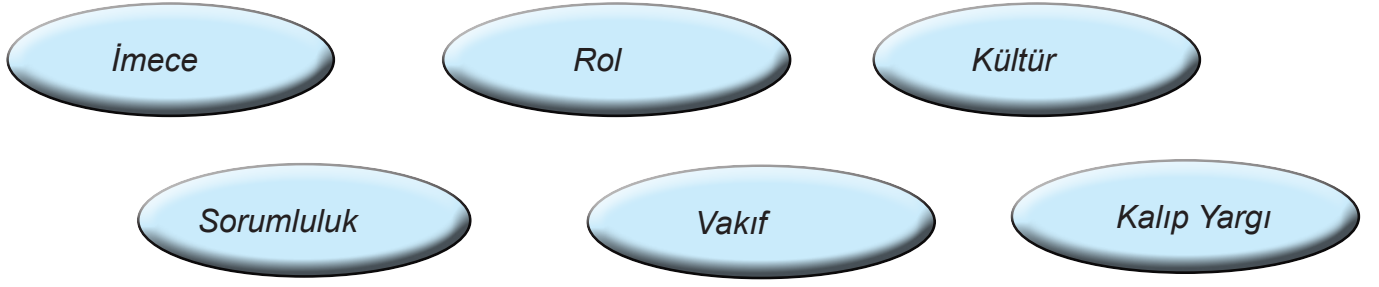
Bu kitapçık HATAY Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda logoları verilen sivil toplum kuruluşlarının eğitim, sağlık, doğal afet, çevre, yardımlaşma gibi alanlardan hangisine ait olduğunu kutucuklara yazınız.

2. Aşağıdaki verilen kelimeleri kullanarak cümlelerdeki boşlukları doldurunuz.

- Türk-İslam Devletlerindeki yardımlaşma ve dayanışma kurumlarıdır.
- Genellikle kırsal yerleşim alanlarında insanların bir araya gelerek bir kişinin veya bir topluluğun işini görmesi ve böylece işlerin sırayla bitirilmesine denir.
- halkın bir grup hakkındaki inancı, bir grubun başka bir grup hakkındaki duygusallaşmış, tecrübeyle çok az değişmiş olan inancıdır.
- görevlerimiz ya da bizden beklenen davranışlardır.
- bir milletin ortaya koyduğu maddi ve manevi tüm değerleridir.

3. Aşağıda verilen örnekleri ilgili olan kavram ya da kavramlara ' X ' işareti koyarak işaretleyiniz.

ÖRNEK	ROL	SORUMLULUK	ÖZGÜRLÜK
Leyla'nın yatağını topladıktan sonra kahvaltısını yapması			
Ömer'in satranç kulübünde başkan seçilmesi			
Büşra'nın arkadaşlarını serbestçe seçmesi			
Sınıf başkanı seçilen Tunahan'ın ödevlerini ihmal etmemesi			
Mustafa'nın okul futbol takımına kaleci olarak seçilmesi			
Kerem'in hangi seçmeli dersi seçeceğine karar vermesi			
Hatice'nin evin tek evladı olması			
Yemeklerden önce Kaya'nın ellerini yıkaması			
İlayda'nın istediği zaman babaannesini görmeye gitmesi			
Fatma'nın terliyen su içmemesi			

4. Yardımlaşma ve dayanışma toplumun temel taşı olan ailede başlar. Aile bireyleri içerisinde saygı, sevgi, anlayış, paylaşma gibi değerlerin oluşumunda yardımlaşma ve dayanışma önemli rol oynar. Komşuların birbirlerine yemek vermesi, cenaze evlerine yemek götürülmesi, düğünlerde hediye verilmesi vb. davranışlar Türk toplumunun yardımlaşma ve dayanışma örnekleridir.

Yardımlaşma ve dayanışmanın bu özelliklerinden hareketle hangi sonuçlara ulaşabiliriz? Aşağıda verilen boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

5. Aşağıda örnek bir olay anlatılmıştır. Size verilen kelimeleri örnek olayın anlatıldığı metne uygun olarak yerleştiriniz.

Sağlık-Eğitim-Barınma- Dilekçe- Görev-Sorumluluk

Liseyi bitirdikten sonra Ege Üniversitesi Tarih Bölümünü kazanan Fırat kayıt yaptırmak için okuluna gitmiştir. Böylece hakkını kullanmıştır. Farklı bir şehirde olduğu için öğrenci yurduna başvurarakhakkını kullanmak istemiştir. Yurt görevlileri yurttan yer olmadığını söyleyince Kredi Yurtlar Kurumu Müdürlüğü'ne vermiştir. Bunun sonucunda yurda yerleşen Fırat, sahibi örnek bir öğrenci olmuş ve okulunu bitirmiştir.

6.

K	H	C	D	N	X	U	S	D	R	Z	Y	J	G	M	T	Z	H	N	N
G	X	S	G	N	S	F	S	U	O	F	P	S	D	İ	L	T	A	M	X
O	F	Z	M	X	O	V	G	Z	J	K	G	F	D	T	J	Ü	K	Y	C
B	L	W	W	E	R	A	Q	V	S	V	E	P	İ	S	X	K	E	T	İ
E	R	O	L	H	U	K	E	X	V	E	L	P	L	W	G	E	M	N	M
L	N	N	L	C	M	İ	J	L	L	X	E	M	E	R	Ö	T	H	İ	E
E	Z	P	P	E	L	F	W	X	C	R	N	Q	K	X	R	İ	E	U	R
D	T	G	V	J	U	J	J	F	M	Q	E	A	Ç	E	E	C	Y	N	V
İ	A	A	S	S	L	Q	H	A	K	T	K	L	E	E	V	İ	E	İ	U
Y	R	W	P	N	U	Ö	N	Y	A	R	G	İ	N	M	İ	Q	T	C	Y
E	İ	F	J	Y	K	B	K	S	N	U	E	B	Z	K	S	P	İ	E	A
E	H	Ö	Z	G	Ü	R	L	Ü	K	O	D	T	M	O	Q	X	J	F	Ş
H	S	İ	K	G	T	Q	N	C	G	R	U	P	X	D	İ	F	G	O	A
S	İ	V	İ	L	T	O	P	L	U	M	K	U	R	U	L	U	Ş	U	M
Z	N	W	J	Z	T	R	P	M	U	D	T	S	H	İ	İ	Q	O	İ	A
Z	A	U	T	Q	N	V	E	R	G	İ	V	E	R	M	E	K	İ	P	D

Aşağıda açıklamaları verilen kelimeleri yukarıdaki bulmacadan bulunuz. (soldan - sağa, yukarıdan aşağıya)

1. Bir milletin, nereden gelip nereye gittiğini gösteren en önemli kültür unsuru olup, geçmişimizin aynası, geleceğimizin ışığıdır.
2. Kanunların kişilere tanıdığı yetkidir.
3. Peşin hükümlü olma durumudur.
4. En az iki kişinin bir araya gelerek oluşturduğu, aralarında iş bölümünün olduğu ve bir liderin bulunduğu birlikteliklerdir.
5. Bireylerin, başkalarına zarar vermeden her şeyi yapabilmesidir.
6. Anayasamıza göre insanların en temel hakkıdır.
7. Çocukların temel hak ve özgürlüklerini korumak için hazırlanmış, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin Birleşmiş Milletler'e bağlı kurumudur.
8. Görevini yapan kişinin, yaptığı işin sonucunu üstlenmesidir.
9. Kişinin kendisinden beklenen iştir.
10. Herhangi bir konuda bir kuruma istek ve şikâyetlerimizi belirtmek için yazdığımız belgedir.
11. Vatandaşların, kurumlardaki aksaklık ve yanlışlıkların düzeltilmesi için arayabilecekleri merkezin kısa adıdır.
12. İçinde bulunduğumuz gruba, duruma, zamana göre değişiklik gösterir.
13. Kişilerin kendi arzularıyla bağışladıkları para ve mülklerle oluşan, yardımlaşmanın temel olduğu kurumlardır.
14. Kültür unsurlarının başında gelir.
15. Bir milletin yazılı olmayan kanunları olup zaman içinde değişikliğe uğrayabilirler.
16. Mal ve hizmetlerden yararlanan, üretici olmayan kişilerdir.
17. Çöp, pazar, altyapı gibi hizmetleri vermekle sorumlu kurumdur.
18. Toplumu ilgilendiren bir sorunu çözmek için insanların bir araya gelerek oluşturduğu yardımlaşma ve dayanışma gruplarıdır.
19. Tüketicilerin şikâyetlerini iletmek için başvurabileceği yerlerin başında gelir.
20. Vatandaş olarak mutlaka yapmamız gereken görev ve sorumlulukların başında gelir.

8. Aşağıda verilen örneklerin hangi kategoriye girdiğine karar vererek ilgili yere “X” işareti koyunuz.

ÖRNEKLER	GRUP	KURUM	KALABALIK
Okuduğumuz okul			
Oyun oynadığımız arkadaşlarımız			
Otobüs durağındaki yolcular			
Konsere giden izleyiciler			
Tuttuğumuz takımın oyuncular			
Çöplerimizi toplayan belediye			
Tedavi olduğumuz hastane			
Okulumuzda çalışan öğretmenler			
Denizde yüzen insanlar			
Beraber yaşadığımız ailemiz			

9. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına ‘D’, yanlış olanların başına ‘Y’ yazınız. Yanlış olduğunu düşündüğünüz ifadelerin altındaki boşluğa doğrusunu yazınız.

() 1. Ön yargılar, birlik ve beraberliğimizi güçlendirir.

() 2. Bir kişinin birden fazla rolü olabilir.

() 3. On dokuz yaşına kadar herkes çocuktur.

() 4. Kültürümüz, milli birlik ve beraberliğimizi sağlar.

() 5. Sorumluluklarını yerine getiren kişiler toplumda daha çok önemsenir.

10. Kişiyi toplumca ve kanunlarca verilen yetkiye " HAK" kişinin kendine ve topluma karşı yerine getirmesi gereken davranışlara " SORUMLULUK" denir.

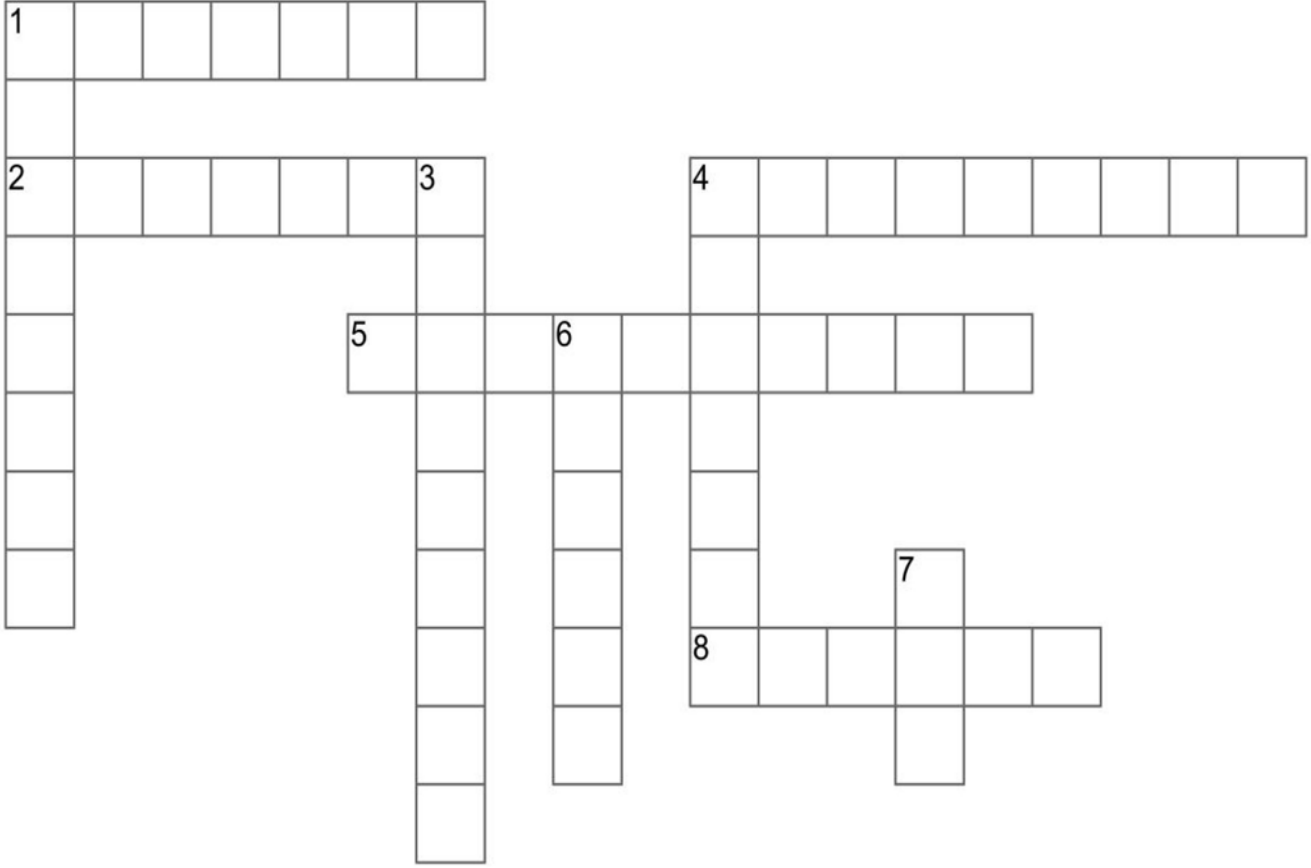
Aşağıda verilen kavramların "Hak" ya da " Sorumluluk" olduğuna karar vererek "X" işareti koyunuz.

ÖRNEKLER	HAK	SORUMLULUK
Müzik dinlemek		
Teneffüse çıkmak		
Vergi vermek		
Kütüphaneden yararlanmak		
Derse hazırlıklı gelmek		
Askere gitmek		
Dişlerimizi fırçalamak		
Trafik kurallarına uymak		

11. Yaşadığımız çevrede, ailede, okulda bazı rollerimiz, sorumluluklarımız ve haklarımız vardır. Sizin rol, sorumluluk ve haklarınızın neler olduğunu aşağıdaki tabloya yazınız.

	AİLEDE	OKULDA	ÇEVREDE
ROLLERİM			
HAKLARIM			
SORUMLULUKLARIM			

12. Aşağıdaki çengel bulmacayı çözünüz.

SOLDAN SAĞA

1. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz düşünceler
2. Toplumsal deneyimlerin aktarılmasını sağlar.
4. Bir toplumu oluşturan bireylerin duygu, düşünce ve çıkar birliğiyle birbirlerine karşılıklı olarak bağlanmaları ve birbirlerine destek olmaları.
5. Sahip olduğumuz rolün gerektirdiği işleri yerine getirmek.
8. Kendimizi başkasının yerine koyarak onu anlamaya çalışmak.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Bireylerin başkasına zarar vermeden, herhangi bir baskı altında kalmadan kendi iradesine göre karar vermesi ve hareket etmesi
3. Olayları oluş sırasına göre zaman açısından sıralayan bilim dalı.
4. Bir konuda bilgi almak ya da karşılaşacağı haksızlıklar karşısında bu belge ile resmi kurumlara başvurur.
6. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
7. Bir şeye sahip olma ya da ondan yararlanma isteği

- 13. Aşağıdaki görselde çocukların hangi hakları kullandığını ve bu hakların gerektirdiği sorumlulukları tabloda belirtilen yerlere yazınız.**

Hangi hak:	Hangi hak:	Hangi hak:
Bu hakkın gerektirdiği sorumluluklar:	Bu hakkın gerektirdiği sorumluluklar:	Bu hakkın gerektirdiği sorumluluklar:

- 14. Aşağıda kültürel unsurlarımızla ilgili örnekler verilmiştir. Bu örneklerin karşısındaki uygun olan kültürel unsura (X) işareti koyunuz.**

ÖRNEKLER	DİL	DİN	GELENEK VE GÖRENEK	TARİH
Bayramlarda büyüklerin ziyaret edilmesi				
Yabancı kelimeleri kullanmamaya özen gösterilmesi				
Geçmişte yaşananların günümüze ışık tutması				
Zekât vermenin toplumsal dayanışmayı sağlaması				
Cenaze evine yemek götürülmesi				

15. Gizemli yolculuğa var mısın? Bu ünite de öğrendiğiniz sözcükler, aşağıda tanımları verilerek kutucuklara yerleştirilmiştir. Bunları bulmaya çalışınız.

1.

V	P	İ	G
D	A	T	İ
M	P	K	M
E	U	Q	S

2.

N	I	K	C
U	C	E	F
Q	Z	K	S
R	B	H	L

3.

Z	D	P	J	İ
B	H	L	O	O
K	R	O	W	Y
B	O	N	V	Y
G	E	H	T	İ

4.

G	E	X	U	C
P	L	E	V	L
T	Y	N	E	K
C	L	E	Y	Q
H	U	V	U	M

5.

G	B	R	L	L
J	G	Ü	Ü	K
Ö	Z	L	O	K
Z	N	F	K	B
Q	Z	K	R	D

6.

P	P	O	G	D
D	İ	M	T	D
R	L	E	N	W
İ	Y	K	Ç	E
B	H	H	M	E

7.

R	N	D	R	Y	İ
S	L	K	Ş	M	A
D	A	N	İ	M	X
U	Y	A	İ	U	F
Q	D	T	Q	X	U

8.

J	A	B	G	N	T
İ	P	H	P	U	M
S	U	M	Y	P	O
O	R	L	U	F	R
Z	L	L	L	U	K
F	G	F	V	M	P

9.

Ö	N	P	C
F	Y	A	P
X	B	R	N
A	D	G	İ
M	N	B	B

1. Kendimizi karşıımızdakiinin yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaktır.
2. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu demektir.
3. Olayları oluş sırasına göre sıralayan bilim dalıdır.
4. Bir toplumda, bir toplulukta eskiden kalmış olmaları dolayısıyla saygın tutulup kuşaktan kuşağa iletilen, yap-tırım gücü olan kültürel kalıntılar, alışkanlıklar, töre ve davranışlardır.
5. Kişilerin başkasına zarar vermeden istediğini yapabilmesidir.
6. Bir sorun yaşadığımızda ya da herhangi bir konuda bilgi almak istediğimizde başvuracağımız haklardandır.
7. Bir topluluğu, bir toplumu oluşturan bireylerin duygu, düşünce ve çıkar birliğiyle birbirlerine karşılıklı olarak bağlanmaları ve birbirlerine destek olmaları.
8. Sahip olduğumuz rolün gerektirdiği işleri yerine getirmek.
9. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz duygu ve düşüncelerdir.

16.

Verilen görsellerden yola çıkarak kültürel öğelerimizde meydana gelen değişimleri örnek vererek açıklayınız.

.....

.....

.....

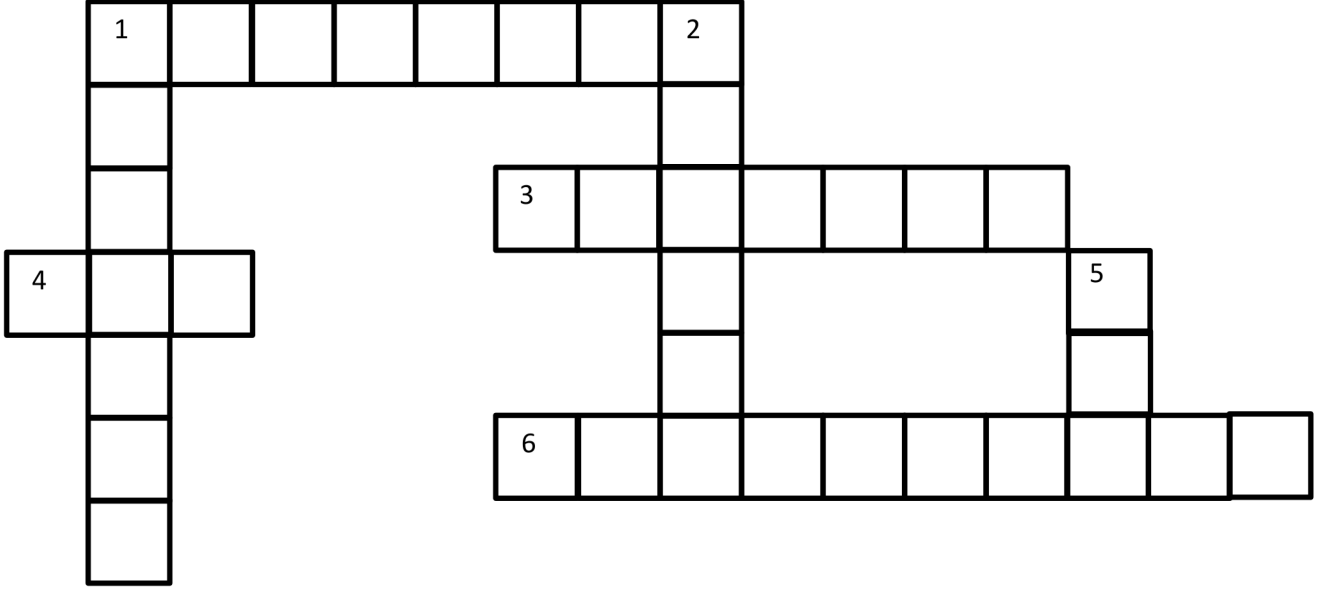
.....

.....

17. Aşağıda verilen ifadelerin başına doğru olanlara (D), yanlış olanlara (Y) yazınız.

- ☐ 1. En az 4 ve daha fazla kişiden oluşan, ortak bir amacı olan topluluklara grup denir.
- ☐ 2. Bir toplumun tarih boyunca ürettiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi özelliklerin hepsine kültür denir.
- ☐ 3. Bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak, olaylara onun bakış açısıyla bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini anlamaya çalışmasına telepati denir.
- ☐ 4. Aynı anda birden çok rolümüz olabilir.
- ☐ 5. Bir kişi ya da olaya ilişkin yeterli bir bilgi edinmeden, önceden, peşin bir karara varmış olma durumuna ön yargı denir.
- ☐ 6. Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulmuş çocuklara yardım fonu UNESCO'dur.
- ☐ 7. Kişinin doğumundan başlayıp ölümüne kadar kullandığı en önemli hakkı seçme ve seçilme hakkıdır.
- ☐ 8. Okul, içinde bulunduğumuz ilk grup ve aynı zamanda ilk sosyal kurumdur.
- ☐ 9. TEMA Vakfı, çevreyle ilgili faaliyetler yürüten bir Sivil Toplum Kuruluşudur.
- ☐ 10. Bir grup etkinliğinde yer alan bireylerin üstlendikleri görevlere rol denir.

18. Aşağıdaki çengel bulmacayı çözünüz.

SOLDAN SAĞA

1. Bireyin başkasına zarar vermeden istediklerini yapabilmesidir.
3. Herhangi bir konuda bir kuruma istek ve şikâyetle-
rimizi iletmek için yazılan belgedir.
4. Kanunların kişilere tanıdığı yetkidir.
6. Bireylerin üzerine düşen görevleri yerine getirme-
sidir.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Bir kişi ve bir olaya karşı peşin bir karara var-
mış olma durumudur.
2. Bizi biz yapan, birlik ve beraberliğimizi sağla-
yan, gelecek kuşaklara aktarılan unsurlardır.
5. İnsanların toplumda sahip olduğu statüdür.

19. Aşağıdaki örnek açıklamalarda bireyler hangi haklarını kullanmıştır? Uygun bölüme yazınız.

	Hangi Hakkımı Kullandım?
Bugün okulun ilk günü öğretmenimle ve yeni arkadaşlarımla tanışacağım için çok heyecanlıyım.	
Tatilde bol bol dinlenip arkadaşlarımla keyifli vakit geçirdim.	
Depremde evimiz zarar gördü ve devlet bize yaşayacağımız yeni konutlar yaptı.	
Bugün hastalıktan korunmak için hastaneye aşı olmaya gittim.	
Yeni başladığım üniversiteye barınma sorunumun çözülmesi için resmi bir belge verdim.	
Sınıfta bir konuda çok rahat bir şekilde yargılanmadan konuşabiliyorum.	

20. Kutuların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları, düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

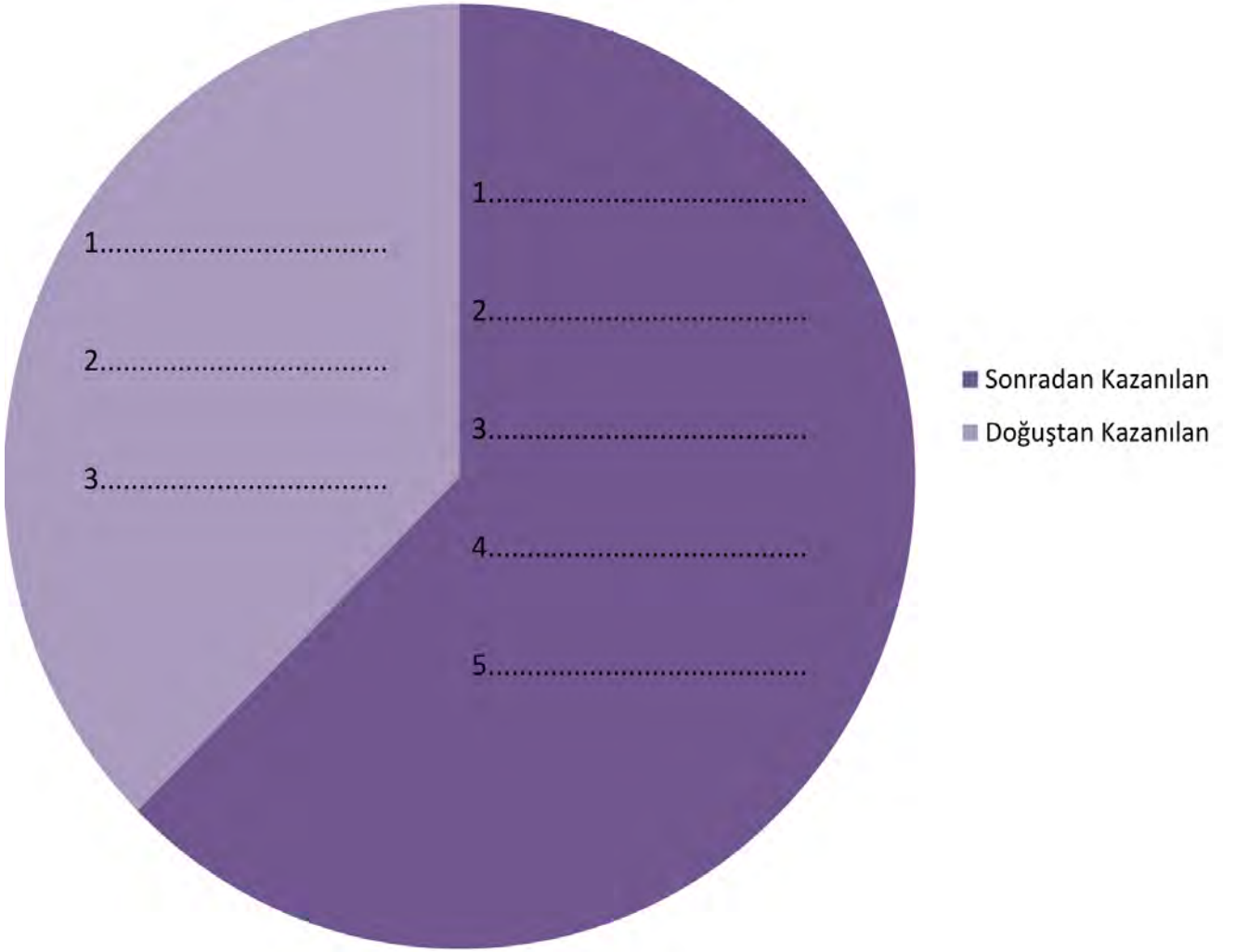
1 [] [] [] [] [] [] [] [] []	↔ RLOUSKULMU
4 5 [] [] [] [] [] [] [] []	↔ ÜLRÖKZGÜ
[] [] [] [] [] [] [] [] []	↔ MAYŞINAAD
6 [] [] [] [] [] [] [] []	↔ NELKEEG
[] [] [] [] [] [] [] [] [] 9	↔ LRİONKOOJ
2 [] [] [] [] [] [] [] []	↔ LİÇKEED
[] [] [] [] [] [] [] []	↔ RTÜKÜL
10 [] [] [] [] [] [] [] []	↔ FEUCNI
3 [] [] [] [] [] [] [] []	↔ RIÖAGNY
8 7 [] [] [] [] [] [] [] []	↔ SSOLAY

ŞİFRE KUTUSU

[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

21. Biyolojik özelliklerden kaynaklanan ve özel bir yetenek gerektirmeyen rollerimiz doğuştan kazanılan rollerdir. Kendi isteğimizle çalışıp emek göstererek oluşturduğumuz rollerimiz ise sonradan kazanılan rollerdir.

Aşağıdaki pasta grafiğinde belirtilen yerlere doğuştan kazanılan rollerden 3 tane, sonradan kazanılan rollerden 5 tane yazınız.

22. Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri karşısındaki hak veya sorumluluklarımızla bağdaştırarak doldurunuz.

HAKLARIM	SORUMLULUKLARIM
Eğitim Hakkı	Okuldaki kurallara uymak
?	Komşularımızı rahatsız etmemek
Sağlık Hakkı	?
?	Çalıştığımız işyerine zamanında gelmek
Oyun Oynama Hakkı	?

23. Aşağıdaki örnek ifadelerin uygun olduğu yeri (X) işaretleyiniz.

	HAK	SORUMLULUK
Sağlık hizmetlerinden yararlanmak		
Çevreyi korumak		
Düşüncelerimizi ifade edebilmek		
Okulda eğitim almak		
Düzenli ders çalışmak		
Dilekçe vermek		

24. Aşağıda verilen sivil toplum kuruluşlarının hangi alanla ilgili olduğunu karşılarna ✓ işaretini koyarak belirtiniz.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI	EĞİTİM	SAĞLIK	ÇEVRE
TEMA			
LÖSEV			
TEGV			
YEŞİLAY			
DARÜŞŞAFAKA			
KIZILAY			
AÇEV			

25. Aşağıda verilen örneklerin numaralarını hak veya sorumluluk durumlarına göre yukarıda verilen boşluklara uygun bir şekilde yerleştiriniz.

HAKLARIMIZ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SORUMLULUKLARIMIZ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 1) Bir işte çalışmak
- 2) Çevreyi kirletmemek
- 3) Vergi vermek
- 4) Trafik kurallarına uymak
- 5) Bilgi edinmek için dilekçe yazmak
- 6) Sağlık hizmetlerinden yararlanmak
- 7) Odamızı düzenlemek
- 8) Komşuları rahatsız etmemek
- 9) Ulaşım araçlarından yararlanmak
- 10) Askerlik çağı gelenlerin askere gitmesi

26. Toplumda uyum içinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları konu alan bir hikâye yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

27. Sosyal rollerin zamanla değiştiğini kanıtlayan örnekler veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

28. Sosyal bilgiler öğretmenliğini bitiren Aykut ilk atama ile Şanlıurfa iline öğretmen olarak atanıp, okuldaki görevine başlamıştır.

Bu durumda yeni rolü Aykut öğretmene ne gibi sorumluluklar yüklemiş olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

29. Aşağıdaki rollerden hangisi sonradan kazanabileceğimiz rollerdendir?

- A) Evlat
- B) Anne
- C) Kuzen
- D) Torun

30. Yakın zamanda Elazığ'da meydana gelen depremde can ve mal kaybı yaşanmıştır. Yaşanan bu doğal felaket üzerine ülkemizdeki birçok kurum ve kuruluş depremde zarar görmüş insanlara yardım kampanyaları düzenleyerek onların yaralarını sarmaya çalışmıştır.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bu durum birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirmiştir.
- B) Doğal afetler sonucunda insanların sadece gıda ihtiyacı karşılanır.
- C) Toplumdaki dayanışma ve yardımlaşmanın önemi görülmüştür.
- D) İnsanlar belli bir amaç doğrultusunda bir araya gelmişlerdir.

31. 6. sınıf öğrencisi Hülya okuluna giderken her gün kullandığı yolun kenarındaki çöp konteynerlerinin boşaltılmadığını, etrafa kötü kokuların yayıldığını ve gün geçtikçe etrafa yayılan bu kokuların daha da rahatsız edici bir hal aldığını, çöplerin konteynerlerden taşarak etrafa yayıldığını fark eder. Bunun üzerine kısa bir araştırma yaparak çöpleri toplama görevinin belediyeye ait olduğunu öğrenir ve belediyeye durumdan rahatsız olduğunu belirten bir belge ile başvurur.

Yukarıdaki açıklamaya göre Hülya hangi haklarını kullanmıştır?

- A) Düşüncesini açıklama hakkı –yaşama hakkı
- B) Eğitim hakkı – dilekçe hakkı
- C) Düşüncesini açıklama hakkı – eğitim hakkı
- D) Temiz çevrede yaşama hakkı – dilekçe hakkı

32. İnsanoğlu hayata geldiği andan itibaren çeşitli rollere sahiptir. Gün geçtikçe sahip olduğu rollerin sayısı artmakta ve bu roller bulunduğu ortama göre değişmektedir. Hatta aynı anda birçok rolün gerektirdiği hakları ve sorumlulukları olabilmektedir. İnsanlar rollerinin gerektirdiği görevleri yerine getirdiği sürece her zaman daha başarılı olmuşlardır.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Roller insanların bulunduğu ortamlardaki görevleridir.
- B) Rollerin bir kısmı doğuştan, bir kısmı ise sonradan kazanılır.
- C) Roller insana hak ve sorumluluk yüklerken insanlar aynı anda farklı rollere bürünemezler.
- D) Roller insanın doğumundan ölümüne kadar hayatında farklı şekillerde vardır.

En az iki kişiden oluşan, ortak amaçları olan kişilerin bir araya gelerek oluşturdukları topluluğa "GRUP" denir.

33. Aşağıdakilerden hangisi grup değildir?

- A) Okul basketbol takımı
- B) Tarlada zeytin toplayan insanlar
- C) Pazarda alışveriş yapan kişiler
- D) Pastanede çalışan garsonlar

34. Hayatta birçok role ve bu rollerin bize yüklediği görevlere sahibiz. Örneğin evde çocuk rolündeyken odamızı temiz tutmak, okulda öğrenciyken okul kurallarına uymak ya da arkadaşlarımızla oyun oynarken etraftakileri rahatsız etmemek gibi sorumluluklarımız vardır.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanların rolleri zaman ve mekâna göre değişebilir.
- B) Rol ve sorumluluk arasında ilişki vardır.
- C) Bulduğumuz ortama göre tek bir rolümüz olur.
- D) Rolümüz değiştiğinde sorumluluklarımız da değişebilmektedir.

35. İnsanlar birlikte yaşadığı için birtakım kurallar koyarak toplumda düzenli bir hayat sağlamaya çalışırlar. Bu kurallar yazılı ve yazısız olarak ikiye ayrılır. Yazılı kuralların yaptırımı kanunlarla yapılırken yazısız kuralların yaptırımı çevreden olmaktadır.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıda verilen örneklerden hangisi yazısız kurallar sınıfına girmektedir?

- A) Kırmızı ışıktaki geçmenin yasak olması
- B) Misafirimiz geldiğinde ikramda bulunulması
- C) Zil çaldıktan sonra öğrencilerin sınıfa geçmesi
- D) 18 yaşını dolduranların seçimlerde oy kullanabilmesi

- 36.**
- I. Gelenek ve görenekler
 - II. Ahlak kuralları
 - III. Hukuk kuralları
 - IV. Trafik kuralları
 - V. Örf ve adetler

Yukarıdakilerden hangileri yazılı kurallardan değildir?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve V
- C) II, III ve IV
- D) II, IV ve V

37. Görevini yapan kişilerin, yaptığı işlerin sonucunu üstlenmesine sorumluluk denir. Her vatandaşın da devletine karşı birtakım sorumlulukları bulunmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi vatandaşların, devlete karşı sorumluluklarından biri değildir?

- A) Askere gitmek
- B) Oy kullanmak
- C) İş yeri açmak
- D) Kanuna uymak

38. Sivil toplum kuruluşları gönüllülük esasına dayalı olarak yaptıkları çalışmalarla toplumda dayanışmanın oluşmasına katkı sunarlar. Örneğin maddi zorluklar çeken öğrencilere eğitim alanında fırsat eşitliği sağlamak amacıyla Türk Eğitim Vakfı (TEV), Türk Silahlı Kuvvetlerinde şehit yakınları ile gazilere destek olmak amacıyla Mehmetçik Vakfı kurulmuştur.

Sivil toplum kuruluşları hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı alanlarda faaliyet göstermektedir.
- B) Yardımlaşma ve dayanışmayı ilke edinir.
- C) Tamamı devlet tarafından kurulan teşkilatlardır.
- D) Toplumdaki bazı eksiklikleri gidermeye yöneliktir.

39. Yardımlaşma ve dayanışma, hayatımızın vazgeçilmez değerleridir. Hayatta bazen yalnız iken yapamayacağımız, üstesinden gelemeyeceğimiz işler vardır. Böyle zamanlarda iş birliği yapmak, gücümüzü ve yeteneklerimizi birleştirmek gerekir.

Buna göre aşağıdaki atasözlerinden hangisi yardımlaşma ve dayanışma ruhuna aykırıdır?

- A) El elin eşiğini türkü çağırarak arar.
- B) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
- C) Yalnız taş, duvar olmaz.
- D) Birlikten kuvvet doğar.

40. Bir şeye sahip olma ya da ondan yararlanma isteğine hak denir. Haklarımızdan bazılarını doğuştan bazılarını ise sonradan kazanırız. Tüm bu haklar devlet tarafından yasal güvence altına alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi sonradan kazanılan haklardan değildir?

- A) Seçme ve seçilme
- B) Yaşama
- C) Eğitim
- D) Oyun oynama

41. Sınıfında yapılan oylama sonrasında sınıf başkanı seçilen Ayşe, seçim sonuçları açıklandıktan sonra arkadaşlarına teşekkür ederek herkese eşit bir şekilde yaklaşacağını ve sınıftaki problemleri birlikte çözeceğinin mesajını vermiştir.

Ayşe'nin yaptığı bu açıklamalardan yola çıkarak aşağıdaki kavramlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Rol
- B) Sorumluluk
- C) Dayanışma
- D) Empati

42

- Sultan II. Abdülhamit Han tarafından kurulmuştur.
- Din, dil, ırk, cinsiyet ve mezhep farkı gözetmeksizin muhtaç insanlara hizmet veren bir hayır kurumudur.
- Buradaki sakinlerin tüm giyinme, barınma, gıda, sağlık ve bakım ihtiyaçları bu kurum tarafından karşılanmaktadır.

Yukarıda özellikleri verilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

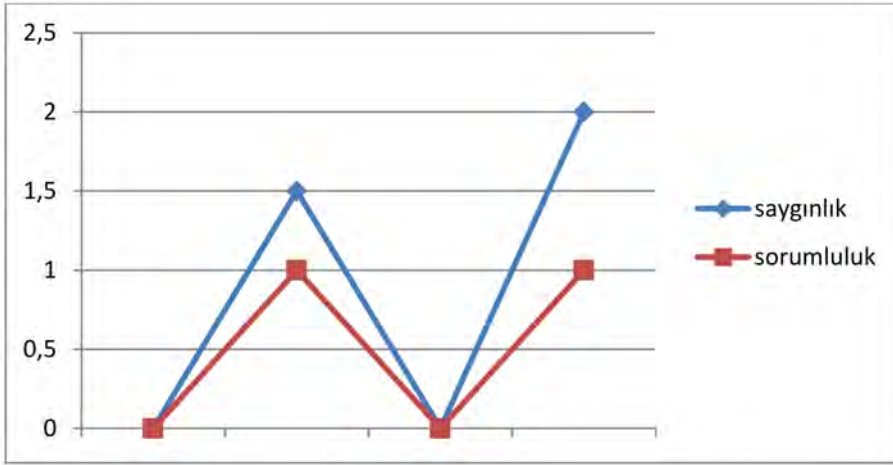
43.

Yaşlı kral 4 oğlundan ön yargılı olmayıp düşünmeden hareket etmemelerini istemiştir. Onları ülkenin uzak bir bölgesindeki bahçeye gönderip o bahçeye bakmalarını söylemiş. İlk oğlunu kış mevsiminde, ikincisini ilkbaharda, üçüncüsünü yaz, dördüncüsünü sonbaharda göndermiş ve ne gördüklerini tek tek sormuş. İlk oğlu bahçenin çok çirkin ve kuru olduğunu, ikinci oğlu yeşilliklerle dolu ve canlı olduğunu, üçüncü oğlu çiçeklerle dolu ve çok güzel koktuğunu, dördüncü oğlu ise yaprakların döküldüğünü ve cansız olduğunu söylemiş. Yaşlı kral tüm çocuklarının haklı olduğunu çünkü farklı mevsimlerde onları bahçeye gönderdiğini söylemiş. Onlara sadece anlık görünüşe göre karar vermemelerini, net bir yargıya varmak için acele etmemelerini öğütlemiştir.

Bu hikâyeye göre aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Ön yargı bazen doğru karar vermemizi sağlar.
- B) Hızlı karar vermek her zaman çok önemlidir.
- C) Olayları anlık hallerine göre değerlendirmek yanlıştır.
- D) Karar verirken her zaman iyimser olmak gerekir.

44.

Grafikte sorumluluklarını yerine getirmekle toplumda görülen saygınlık arasındaki ilişki verilmiştir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sorumluluk ile saygınlık arasında hiçbir ilişki yoktur.
- B) Sorumluluğumuzu belirleyen şey özgürlüğümüzdür.
- C) Sorumluluk ile saygınlık arasında doğrudan bir ilişki vardır.
- D) Saygınlığı belirleyen en önemli özellik sorumluluktur.

45.

Okulda öğrenci iken evde evlat ve abla rolünde olabilirsiniz. Aynı zamanda okulda sınıf başkanı olarak yeni bir rol kazanabilirsiniz.

Bu durum rollerin hangi özelliğini göstermektedir?

- A) Rollerimiz zaman içinde değişime uğramaz.
- B) En önemli rol öğrenci rolüdür.
- C) İnsanların birden çok rolü olabilir
- D) Evlat rolü sonradan kazanılan bir roldür.

46.

“ Türk çocuğu Atalarını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır”

Mustafa Kemal Atatürk’ün yukarıdaki sözünde hangi kültürel unsura vurgu yapılmıştır?

- A) Dil
- B) Tarih
- C) Din
- D) Gelenek -Görenek

47. Toplumsal hayatta sosyal ilişkilerimizde gelenek ve göreneklerin önemi büyüktür. "Özür dilemek, selamlaşmak, davetlere katılmak, konuşma adabı vs." Bu davranışlarda nasıl bir usulün gerektiğini kanunlar değil, gelenek ve görenekler belirler.

Paragrafa göre gelenek ve göreneklerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Değişiklik göstermez, her toplumda aynıdır.
B) Yazılı olmayan kurallardan oluşur.
C) Uyulmadığı takdirde hukuki bir ceza gerektirir.
D) Hukuk kuralları olarak anayasada belirtilir.

48. Şirin Öğretmen öğrencilerine Birey ve Toplum Ünitesinden sorular sormuştur.

- 1) Bireyin toplumda sahip olduğu konum ve statüye ne denir?
- 2) Bireylerin üzerine düşen görevleri yerine getirmesine ne denir?
- 3) Bizi biz yapan, birlik ve beraberliğimizi sağlayan, gelecek kuşaklara aktarılan unsurlara ne denir?
- 4) Kültürün bir sonraki nesillere aktarılmasında en önemli unsur nedir?

Bu sorulara öğrencilerin verdiği cevaplar şu şekildedir:

METEHAN	BATUHAN	MEHMET	YAĞIZ
Rol	Görev	Görev	Rol
Sorumluluk	Hak	Sorumluluk	Sorumluluk
Kültür	Kültür	Hak	Kültür
Dil	Dil	Dil	Din

Yukarıdaki cevaplara bakıldığında hangi öğrenci tüm sorulara doğru cevap vermiştir?

- A) Metehan
B) Batuhan
C) Mehmet
D) Yağız

49.

"Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz."

Atasözünde belirtilen toplumsal durum aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Toplumsal Roller
B) Toplumsal Dayanışma
C) Toplumsal Farkındalık
D) Toplumsal Bilinç

50. 20 yaşında genç bir delikanlı otobüsün camından bakarken birden bağırdı. "Baba arabaları görüyor musun nasıl da hızlı geçiyor!" Babası gülümsedi ve başını okşadı. Genç, bir süre daha dışarıyı izledi ve yeniden bağırdı: "Bulutlar baba, bulutlar harika!" Baba gülümseyerek oğlunu izliyordu. Fakat arkada oturan yaşlı adam bu bağırışmalardan rahatsız olmuştu. Babanın omzuna dokunarak; "Beyefendi oğlunuzun bir problemi var ve onu bir doktora götürmelisiniz" dedi. Baba geriye dönerek cevap verdi; "O zaten iyi bir doktordan geliyor. Oğlum doğuştan görme engelliydi ve ameliyat sonrası gözleri yeni açıldı" dedi. Yaşlı adam özür dileyerek ilk durakta indi.

Yukarıdaki parçadan çıkarılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ön yargı, kişiyi pişman olabileceği durumlara düşürebilir.
- B) Toplu taşıma araçlarında sessiz olmalıyız.
- C) Otobüslerde engelli vatandaşlarımıza yer vermeliyiz.
- D) Ani kararlar vermek bizleri başarıya götürür.

51.

Milletimiz tarih boyunca kurduğu devletlerin bünyesinde farklı dinleri, mezhepleri ve etnik kökenleri barındırmıştır. Günümüzde bu farklılıklara duyulan saygıya dair en güzel örneklerden biri Hatay ilimizdir.

Aşağıdakilerden hangisi, Hatay ilindeki farklılıklara saygıyı olumsuz etkileyecek kavramlardan biridir?

- A) Dayanışma
- B) Yardımlaşma
- C) Ön yargı
- D) Empati

52. Okulda bulunduğumuz süre içerisinde öğrenci olarak yerine getirmemiz gereken bazı sorumluluklarımız vardır.

Aşağıdakilerden hangisi okuldaki sorumluluklarımızdan değildir?

- A) Öğrenci zili çaldığında derse girmek
- B) Okul ve sınıf eşyalarını korumak
- C) Okul kantininden alışveriş yapmak
- D) Öğretmenin verdiği görevleri yapmak

53. 24 Ocak 2020 tarihinde Elazığ'da meydana gelen deprem birçok ilde hissedilmiş, başta Elazığ ve Malatya'da birçok evi yıkmıştır. Depremden dolayı insanlar geceyi çadırlarda ve araçlarında geçirmiştir. Afet bölgesine kısa süre içerisinde ulaşan Sivil Toplum Kuruluşları insanlara gerekli yardımı yapmışlardır.

Afetlerde ve olağan dönemlerde korumasız ve ihtiyaç sahibi insanlara yardım sağlayan Sivil Toplum Kuruluşu hangisidir?

A) Darülaceze

B) Lösev

C) Kızılay

D) Mehmetçik Vakfı

54. Kırsal topluluklarda köyün veya kişilerin işlerinin köylülerce eşit şartlarda emek birliğiyle gerçekleştirilmesine imece denir.

Aşağıdakilerden hangisi imece usulünün sağladığı yararlardan biri değildir?

- A) Yardım alan kişinin ihtiyacı giderilmiş olduğu için toplumsal huzur artar.
- B) Herkes yardım etmek zorunda olduğu için sosyal katılım artar.
- C) İnsanlar arası bağlılık ve samimiyet artar.
- D) Toplumda birlik ve beraberlik duygusu artar.

55. ABD Basketbol Ligi'nde (NBA) Cleveland Cavaliers'ta forma giyen milli basketbolcumuz Cedi Osman'ın Elazığ'daki depremin mağdurları için sosyal medyada yaptığı kampanya büyük destek gördü. Cedi Osman'ın başlattığı bu kampanyaya birçok sporcu destek verdi. Bu yardım kampanyasında depremzedeler için 385 bin lira yardım toplandı. Ayrıca bazı televizyon kanallarında da depremzedeler için yardım kampanyalarına Türkiye'nin birçok yerinden katılım olmuş ve depremzedelerin yaralarını sarmak adına yardımlar toplanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türk milletinin böyle zor zamanlarda yardımlaşma ve dayanışma içerisinde olmasının yararlarından biri değildir?

- A) Birlik ve beraberlik güçlenir.
- B) Ülkenin ekonomisi kalkınır.
- C) Toplumsal huzura katkı sağlar.
- D) Problemler kolayca çözülür.

56. Bir toplumu ayakta tutan ve onu geleceğe taşıyan değerler vardır. Bu değerler geçmişten günümüze kadar ulaşmayı başaramamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bizi biz yapan değerlerden biri değildir?

- A) Boğa güreşi festivalleri
- B) Milli ve dini bayramlar
- C) Gelin alma törenleri
- D) Asker uğurlamaları

57.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bağlı bir denetim mekanizması olarak 2013 yılından itibaren faaliyetlerini sürdüren, halkın avukatlığını yapan ve aldığı kararlarla idareye yol gösteren Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsmanlık), vatandaşların başvurularını en geç 6 ay içerisinde çözüme kavuşturan kurumdur.

Aşağıdaki durumlardan hangisi Kamu Denetçiliği Kurumu'nun sağladığı yararlarından biri değildir?

- A) Mahkemelerin yükünü azaltan bir kurumdur.
- B) İnsanların hakkını aramasına yardımcı olan bir kurumdur.
- C) Hakkını arayanların başvuracağı tek kurumdur.
- D) Adil ve iyi yönetim ilkelerini esas alan bir kurumdur.

58. Bir gün markette aldığım ürünleri poşetlerken yaşlı bir hanımefendi ürünlerimin geri kalanını kendi ürünleri gibi başka bir poşete doldurmaya başladı. Ben de hemen tepki göstererek:
- "Teyze ne yapıyorsun? Onlar benim" diye uyardım. O da poşetlemeye devam ederek:
 - "Biliyorum oğlum senin olduğunu, ben sadece sana yardım ediyorum" dedi. O an hemen özür diledim ama çok utanmıştım.

Yaşadığı bir anı anlatan Ahmet, aşağıdaki durumlardan hangisini yaptığı için böyle bir olayla karşılaşmıştır?

- A) Empatik bir tavır göstermiştir.
- B) Sorumlu bir davranış sergilemiştir.
- C) Sabırlı bir şekilde davranmıştır.
- D) Ön yargılı bir şekilde hareket etmiştir.

59.

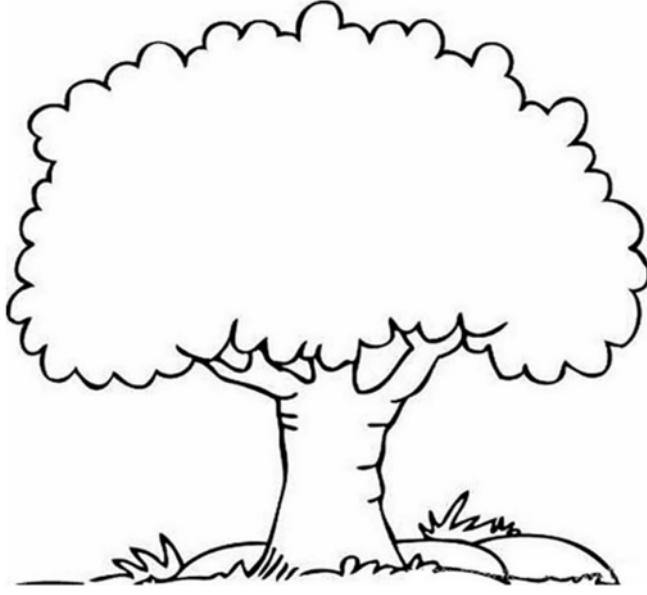
	FARKLI	AYNI
İLGİLERİMİZ		
YETENEKLERİMİZ		
FİZİKSEL ÖZELLİĞİMİZ		
DEĞER YARGILARIMIZ		
GİYİM TARZIMIZ		
PARMAK İZİMİZ		

Yukarıdaki tablodan çıkarılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlgilerimiz zaman içinde mutlaka değişir.
- B) En önemli farklılığımız yeteneklerimizdir.
- C) Bazı insanların giyim tarzları farklı olabilir.
- D) Her insan farklı özelliklere sahip olabilir.

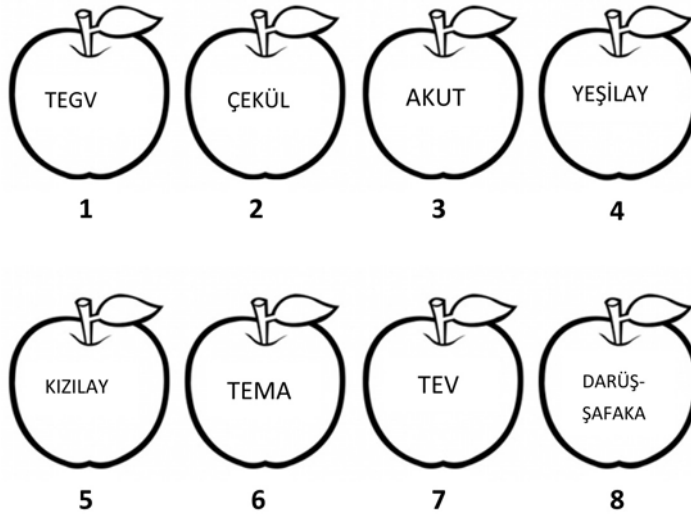
60.

Toplumu ilgilendiren bir sorunu çözmek amacıyla insanların oluşturduğu birliğe Sivil Toplum Kuruluşları (STK) denir.

Aşağıda Sivil Toplum Kuruluşlarının kısaltmalarının yazıldığı elmalar verilmiştir.

Ağacın içine eğitim alanındaki STK'lara ait elmaları yerleştirmek istersek kaç numaralı elmalar ağaçta olur?

A) 1, 7, 8

B) 1, 4, 7

C) 3, 7, 8

D) 4, 5, 7

61. Hasan öğretmen, sınıf duvarına yandaki kültür balonu resmini çizip, öğrencilerden balonun içerisine kültürü oluşturan unsurları yazmalarını istemiştir. Öğrencilerden biri balona yanlış bir kavram yazmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi yanlış yazılan kavramdır?

- A) Sanat
- B) Tarih
- C) Gelenek
- D) Teknoloji

62.

Bir kişinin kendine ve başkalarına karşı yerine getirmesi gereken yükümlülükler sorumluluk denir. Her vatandaşın da devletine karşı bir takım sorumlulukları bulunmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sosyal yardımlaşmanın toplumsal faydalarından biri değildir?

- A) Bir arada yaşamamızı sağlar.
- B) Sosyal bağlarımız güçlenir.
- C) Bireysel farklılıklara neden olur.
- D) İnsanlarla iletişimi geliştirir.

63.

	PUAN
Kültür, zaman içerisinde değişime uğrayabilir.	
18 yaşın altındaki her birey, aynı zamanda üreticidir.	
Rol, bir işte bir kimsenin üzerine düşen görevidir.	
Gelenek ve görenek yazılı olmayan kanunlarımızdandır.	
Özgürlük, başkalarına zarar vermeden istediğimizi yapabilmektir.	
Sorumluluk, kanunların kişilere tanıdığı yetkidir.	

Hasan öğretmen yukarıdaki tabloyu tahtaya çizerek öğrencilerine; “Doğru” ifadelerin 4 puan, “Yanlış” ifadelerin de 1 puan olduğunu söyleyip doğru ve yanlış ifadeler arasındaki farkın kaç olduğunu sormuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde fark doğru olarak verilmiştir?

- A) 15
- B) 14
- C) 13
- D) 12

CEVAP ANAHTARI

1.

SAĞLIK

ÇEVRE

EĞİTİM

DOĞAL AFET

EĞİTİM

SAĞLIK

SAĞLIK

YARDIMLAŞMA

EĞİTİM

DOĞAL AFET

EĞİTİM

ÇEVRE

2.

- vakıf
- imece
- Kalıp yargı
- Rol
- Kültür

3.

ÖRNEK	ROL	SORUMLULUK	ÖZGÜRLÜK
Leyla'nın yatağını topladıktan sonra kahvaltısını yapması		×	
Ömer'in satranç kulübünde başkan seçilmesi	×		
Büşra'nın arkadaşlarını serbestçe seçmesi			×
Sınıf başkanı seçilen Tunahan'ın ödevlerini ihmal etmemesi		×	
Mustafa'nın okul futbol takımına kaleci olarak seçilmesi	×		
Kerem'in hangi seçmeli dersi seçeceğine karar vermesi			×
Hatice'nin evin tek evladı olması	×		
Yemeklerden önce Kaya'nın ellerini yıkaması		×	
İlayda'nın istediği zaman babaannesini görmeye gitmesi			×
Fatma'nın terliyen su içmemesi		×	

4.

- Temeli ailede başlar.
- İnsanlarla iletişimimizi arttırır.
- Sosyal bağlarımızı güçlendirir.
- Bir arada yaşamamızı sağlar.
- Toplumsal huzuru sağlar.

5.

Liseyi bitirdikten sonra Ege Üniversitesi Tarih Bölümünü kazanan Fırat kayıt yaptırmak için okuluna gitmiştir. Böylece **eğitim** hakkını kullanmıştır. Farklı bir şehirde olduğu için öğrenci yurduna başvurarak **barınma** hakkını kullanmak istemiştir. Yurt görevlileri yurtda yer olmadığını söyleyince Kredi Yurtlar Kurumu Müdürlüğü'ne **dilekçe** vermiştir. Bunun sonucunda yurda yerleşen Fırat, **sorumluluk** sahibi örnek bir öğrenci olmuş ve okulunu bitirmiştir.

6.

K	H	C	D	N	X	U	S	D	R	Z	Y	J	G	M	T	Z	H	N	N
G	X	S	G	N	S	F	S	U	O	F	P	S	D	İ	L	T	A	M	X
O	F	Z	M	X	O	V	G	Z	J	K	G	F	D	T	J	Ü	K	Y	C
B	L	W	W	E	R	A	Q	V	S	V	E	P	İ	S	X	K	E	T	İ
E	R	O	L	H	U	K	E	X	V	E	L	P	L	W	G	E	M	N	M
L	N	N	L	C	M	İ	J	L	L	X	E	M	E	R	Ö	T	H	İ	E
E	Z	P	P	E	L	F	W	X	C	R	N	Q	K	X	R	İ	E	U	R
D	T	G	V	J	U	J	J	F	M	Q	E	A	Ç	E	E	C	Y	N	V
İ	A	A	S	S	L	Q	H	A	K	T	K	L	E	E	V	İ	E	İ	U
Y	R	W	P	N	U	Ö	N	Y	A	R	G	İ	N	M	İ	Q	T	C	Y
E	İ	F	J	Y	K	B	K	S	N	U	E	B	Z	K	S	P	İ	E	A
E	H	Ö	Z	G	Ü	R	L	Ü	K	O	D	T	M	O	Q	X	J	F	Ş
H	S	İ	K	G	T	Q	N	C	G	R	U	P	X	D	İ	F	G	O	A
S	İ	V	İ	L	T	O	P	L	U	M	K	U	R	U	L	U	Ş	U	M
Z	N	W	J	Z	T	R	P	M	U	D	T	S	H	İ	İ	Q	O	İ	A
Z	A	U	T	Q	N	V	E	R	G	İ	V	E	R	M	E	K	İ	P	D

7.

- BERABERLİK
- EMPATİ
- FARKLILIK
- GÖRENEK
- KÜLTÜR
- SAYGI
- TARİH
- GELENEK
- DAYANIŞMA
- TOPLUMSAL
- VAKIF

ŞİFRE KUTUSU
BİREY VE TOPLUM

8.

ÖRNEK	GRUP	KURUM	KALABALIK
Okuduğumuz okul		×	
Oyun oynadığımız arkadaşlarımız	×		
Otobüs durağındaki yolcular			×
Konsere giden izleyiciler			×
Tuttuğumuz takımın oyuncularını	×		
Çöplerimizi toplayan belediye		×	
Tedavi olduğumuz hastane		×	
Okulumuzda çalışan öğretmenler	×		
Denizde yüzen insanlar			×
Beraber yaşadığımız ailemiz	×	×	

9. 1 - Y Ön yargılar, birlik ve beraberliğimizi zayıflatır.

2 - D

3 - Y On sekiz yaşına kadar herkes çocuktur.

4 - D

5 - D

10.

ÖRNEK	HAK	SORUMLULUK
Müzik dinlemek	×	
Teneffüse çıkmak	×	
Vergi vermek		×
Kütüphaneden yararlanmak	×	
Derse hazırlıklı gelmek		×
Askere gitmek		×
Dişlerimizi fırçalamak		×
Trafik kurallarına uymak		×

11.

	AİLEDE	OKULDA	ÇEVREDE
ROLLERİM	Evlat, Abla Abi, Kardeş	Öğrenci, Sınıf Başkanı, Okul Takımında Kaleci	Vatandaş, Komşu
HAKLARIM	Barınma Hakkı	Eğitim Hakkı	Yaşama Hakkı
SORUMLULUKLARIM	Aile bireyleri ile işbirliği yaparak ortak yapılacak işleri bera- ber yapmalıyız.	Derslerimize çalışa- rak okulun kurallarına uyarak örnek öğrenci olmalıyız.	Vatandaşlık gö- revlerimizi en iyi şekilde yerine ge- tirmeliyiz.

12.

SOLDAN SAĞA

1- ön yargı

2- gelenek

4- dayanışma

5- sorumluluk

8- empati

YUKARIDAN

AŞAĞIYA

1- özgürlük

3- kronoloji

4- dilekçe

6- unicef

7- hak

13.

Eğitim Hakkı	Oyun Oynama Hakkı	Sağlık Hakkı
Bu hakkın gerektirdiği sorumluluklar: - Derslere zamanında girip kurallara uymak - Okul da öğretmenlerimizi dinlemek - Okulda arkadaşlarımıza yardımcı olmak - Ders çalışmak	Bu hakkın gerektirdiği sorumluluklar: - Oyun kurallarına uymak - Oyun oynarken arkadaşlarımıza zarar vermemek - Oyun sonucunda kaybetsek bile bunu kabullenip kazanan arkadaşımızı tebrik etmek - Oyun süremizin bitiminde oyunu bırakıp diğer sorumluluklarımıza yoğunlaşmak	Bu hakkın gerektirdiği sorumluluklar: - Hastanede sıramızı beklemeliyiz. - Sağlık personeli ile anlayışlı ve kibar bir şekilde iletişim kurmalıyız. - Sağlık kurumunda yüksek sesle konuşmamalıyız. - Sağlık Personelinin tavsiyelerine uymalı ve uygulamalıyız.

14.

ÖRNEKLER	DİL	DİN	GELENEK VE GÖRENEK	TARİH
Bayramlarda büyüklerin ziyaret edilmesi			×	
Yabancı kelimeleri kullanmamaya özen gösterilmesi	×			
Geçmişte yaşananların günümüze ışık tutması				×
Zekât vermenin toplumsal dayanışmayı sağlaması		×		
Cenaze evine yemek götürülmesi			×	

15.

1.

V	P	İ	G
D	A	T	İ
M	P	K	M
E	U	Q	S

2.

N	İ	K	C
U	G	E	F
Q	Z	K	S
R	B	H	L

3.

Z	D	P	J	İ
B	H	L	O	O
K	R	O	W	Y
B	O	N	V	Y
G	E	H	T	İ

4.

G	E	X	U	C
P	L	E	V	L
T	Y	N	E	K
C	L	E	Y	Q
H	U	V	U	M

5.

G	B	R	L	L
J	G	U	U	K
Ö	Z	L	O	K
Z	N	F	K	B
Q	Z	K	R	D

6.

P	P	O	G	D
D	İ	M	T	D
R	L	E	N	W
İ	Y	K	Ç	E
B	H	H	M	E

7.

R	N	D	R	Y	İ
S	L	K	S	M	A
D	A	N	İ	M	X
U	Y	A	İ	U	F
Q	D	T	Q	X	U

8.

J	A	B	G	N	T
İ	P	H	P	U	M
S	U	M	Y	P	O
G	R	L	U	F	R
Z	L	L	L	U	K
F	G	F	V	M	P

9.

Ö	N	P	C
F	Y	A	P
X	B	R	N
A	D	G	İ
M	N	B	B

16. Öğrenci cevabı geçerlidir.

- 17.
1 - Y	6 - Y
2 - D	7 - Y
3 - Y	8 - Y
4 - D	9 - D
5 - D	10 - D

18.

SOLDAN SAĞA

- 1- özgürlük
3- dilekçe
4- hak
6- sorumluluk

YUKARIDAN
AŞAĞIYA

- 1- ön yargı
2- kültür
5- rol

19.

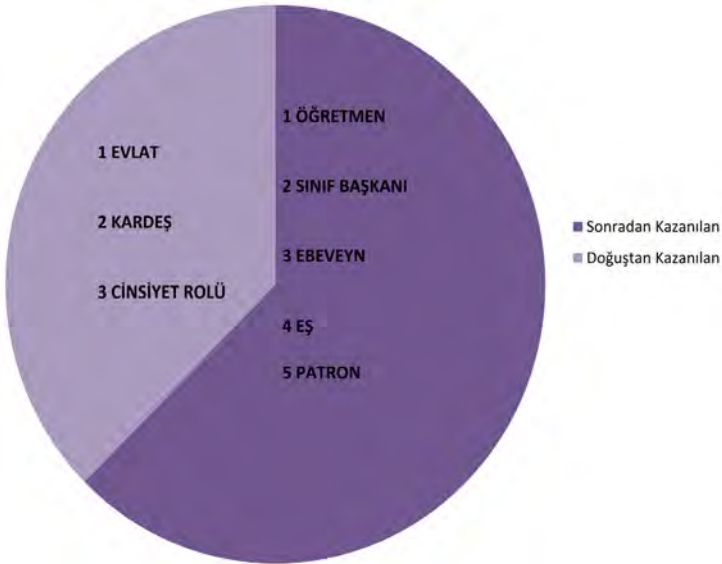
	Hangi Hakkımı Kullandım?
Bugün okulun ilk günü öğretmenimle ve yeni arkadaşlarımla tanışacağım için çok heyecanlıyım.	Eğitim
Tatilde bol bol dinlenip arkadaşlarımla keyifli vakit geçirdim.	Boş Zamanı Değerlendirme Hakkı
Depremde evimiz zarar gördü ve devlet bize yaşayacağımız yeni konutlar yaptı.	Barınma Hakkı
Bugün hastalıktan korunmak için hastaneye aşı olmaya gittim.	Sağlık Hakkı
Yeni başladığım üniversiteye barınma sorunumun çözülmesi için resmi bir belge verdim.	Dilekçe Hakkı
Sınıfta bir konuda çok rahat bir şekilde yargılanmadan konuşabiliyorum.	Düşüncelerini Açıklama Hakkı

20.

- SORUMLULUK
- ÖZGÜRLÜK
- DAYANIŞMA
- GELENEK
- KRONOLOJİ
- DİLEKÇE
- KÜLTÜR
- UNICEF
- ÖN YARGI
- SOSYAL

ŞİFRE KUTUSU
SEN ÖZELSİN

21.

22.

HAKLARIM	SORUMLULUKLARIM
Eğitim Hakkı	Okuldaki kurallara uymak
Barınma Hakkı	Komşularımızı rahatsız etmemek
Sağlık Hakkı	Hastanede kimseyi rahatsız etmemek
Çalışma Hakkı	Çalıştığımız işyerine zamanında gelmek
Oyun Oynama Hakkı	Oyun oynarken kurallara uymak

23.

	HAK	SORUMLULUK	ÖZGÜRLÜK
Sağlık hizmetlerinden yararlanmak	✗		
Çevreyi korumak		✗	
Düşüncelerimizi ifade edebilmek			✗
Okulda eğitim almak	✗		
Düzenli ders çalışmak		✗	
Kimseyi rahatsız etmeden istediğimiz şeyleri yapmak			✗
Dilekçe vermek	✗		

24.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI	EĞİTİM	SAĞLIK	ÇEVRE
TEMA			✓
LÖSEV		✓	
TEGV	✓		
YEŞİLAY		✓	
DARÜŞŞAFKA	✓		
KIZILAY		✓	
AÇEV	✓		

25.

HAKLARIMIZ

SORUMLULUKLARIMIZ

1

2

5

3

6

4

8

7

9

10

26. Öğrenci cevabı geçerlidir.

27. Öğrenci cevabı geçerlidir.

28. Öğrenci cevabı geçerlidir.

29. B

57. C

30. B

58. D

31. D

59. D

32. C

60. A

33. C

61. D

34. C

62. C

35. B

63. B

36. B

37. C

38. C

39. A

40. B

41. D

42. B

43. C

44. C

45. C

46. B

47. B

48. A

49. B

50. A

51. C

52. C

53. C

54. B

55. B

56. A

490

meb.gov.tr

6.SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık KAYSERİ Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda “Biz ve değerlerimiz” ünitesiyle ilgili kelimeler ve harf kümesi verilmiştir. Harf kümesinin içinde yatay, dikey ve çapraz olarak yer alan kelimeleri bulup boyayın. Kalan harfleri aşağıdaki kutucuğa yerleştirerek şifreyi çözün.

KELİMELELER

SORUMLULUK
DAYANIŞMA
GÖRENEK
GELENEK
BAYRAM
DEVLET
MİMARİ
KÜLTÜR
KİMLİK
TÜRKÜ
TARİH
MİLLİ
CİRİT
EBRU
AİLE
HAK
DİL
DİN
ROL

S	M	İ	M	A	R	İ	G	M	T	D
K	O	M	L	H	Ü	R	E	A	K	A
K	E	R	İ	O	A	İ	L	R	Y	Y
H	İ	N	U	L	R	K	E	Y	R	A
İ	D	M	E	M	L	E	N	A	Ü	N
R	C	İ	L	R	L	İ	E	B	T	İ
A	U	M	N	İ	Ö	U	K	H	L	Ş
T	A	İ	L	E	K	G	L	U	Ü	M
U	T	E	L	V	E	D	R	U	K	A
T	Ü	R	K	Ü	R	B	İ	Y	K	E
T	D	İ	L	İ	E	T	İ	R	İ	C

ŞİFRE

2. Aşağıda kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözün.

2

→ GIYAS

1

→ RAYBAM

3

→ YAZILIK

6

→ GENELKE

5

→ RAFKILLIK

4

→ YARIMKILIC

ŞİFRE →

1

2

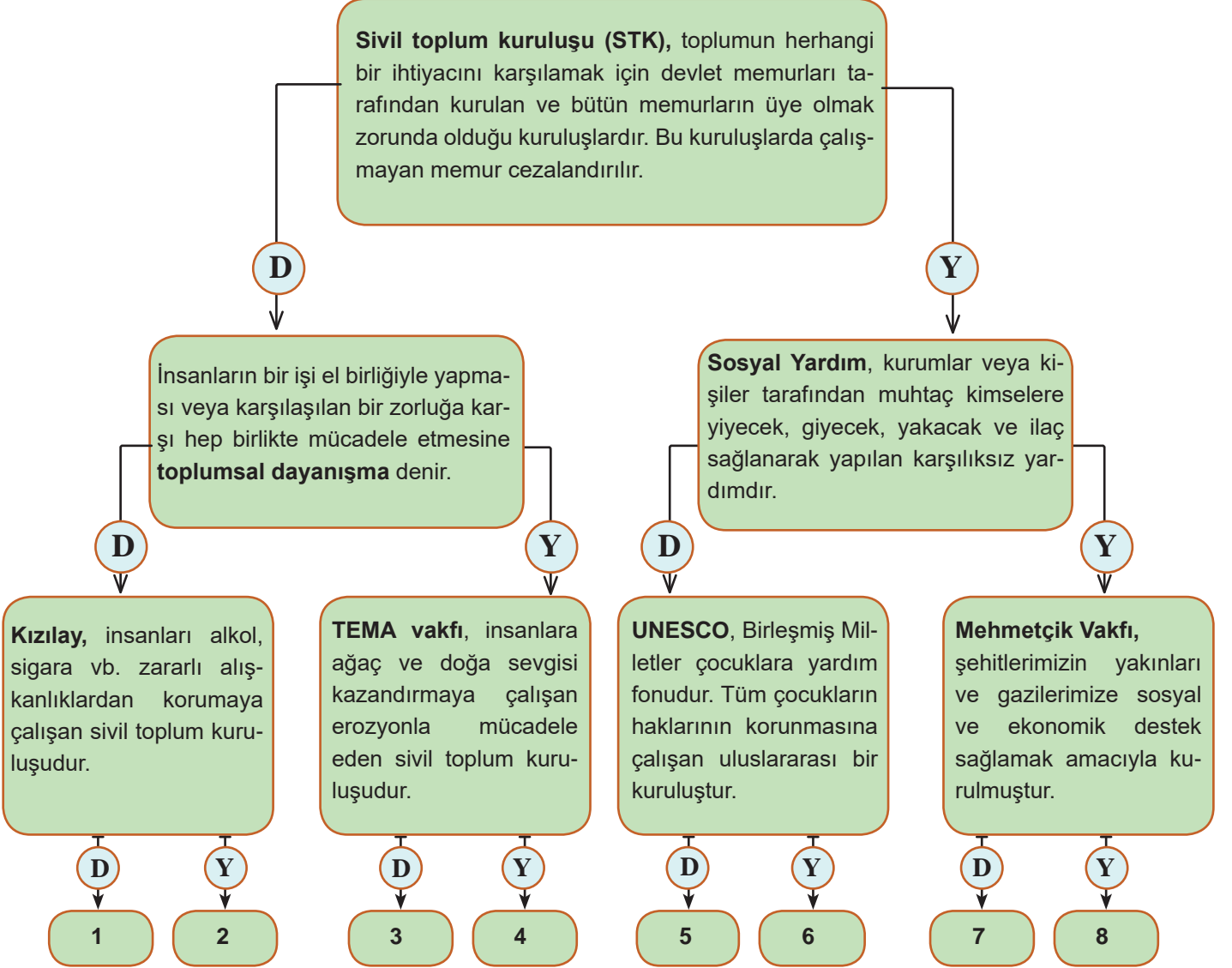
3

4

5

6

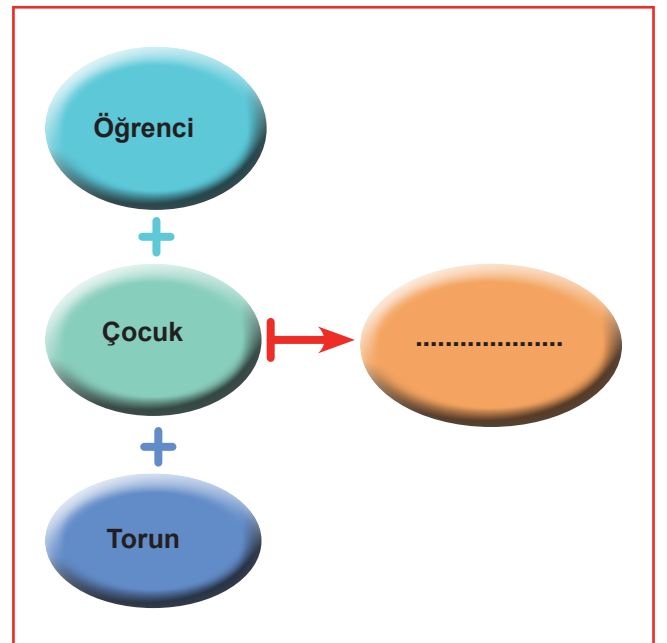
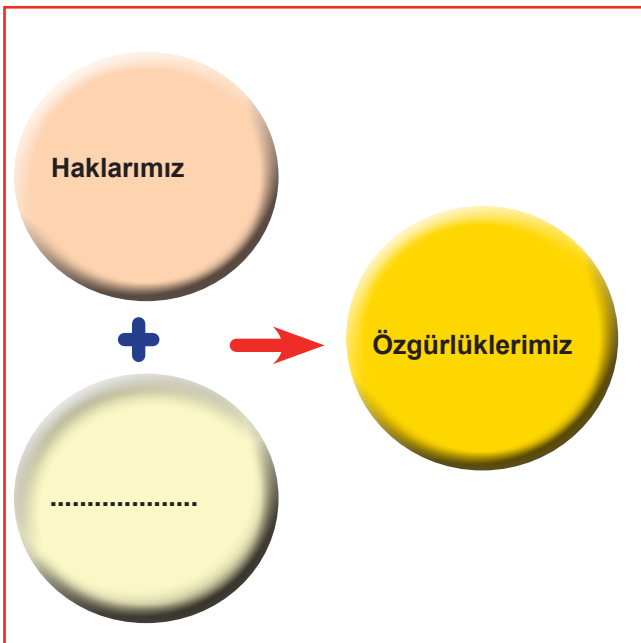
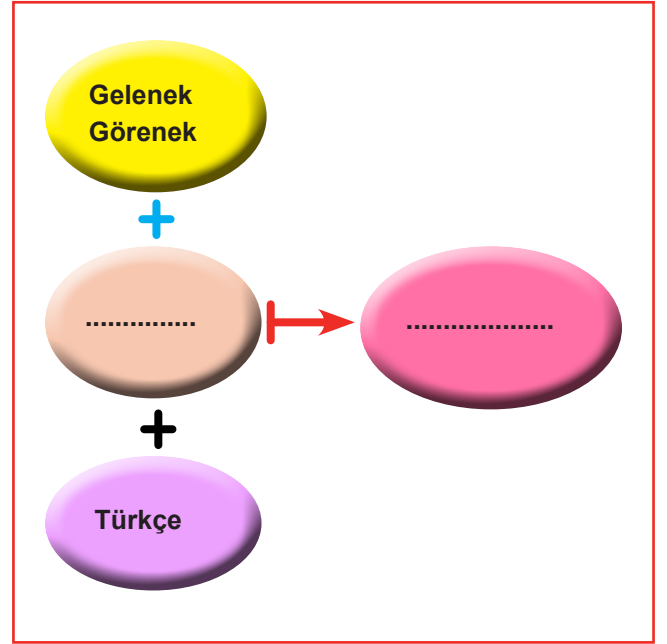
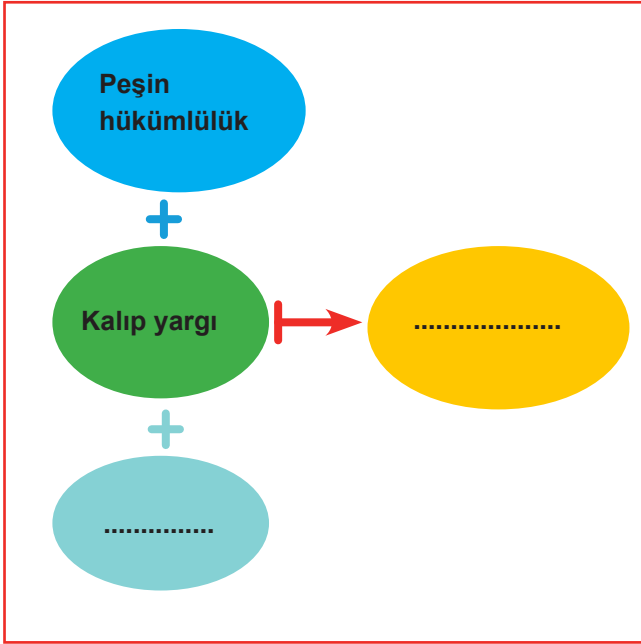
3. “Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma ” konusu ile ilgili aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki ifadelerin bazıları doğru bazıları yanlıştır. İlk kutudan başlayarak soruların doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek yönlendirici okları takip ediniz. Son olarak ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz. Başarılar...

DOĞRU ÇIKIŞÇIKIŞ 3*1=3 PUAN									
1. Çıkış	D	D	D		5. Çıkış	Y	D	D	
2. Çıkış	D	D	Y		6. Çıkış	Y	D	Y	
3. Çıkış	D	Y	D		7. Çıkış	Y	Y	D	
4. Çıkış	D	Y	Y		8. Çıkış	Y	Y	Y	

4. Aşağıda verilen kelimeleri ilgili oldukları yerlere yazınız.

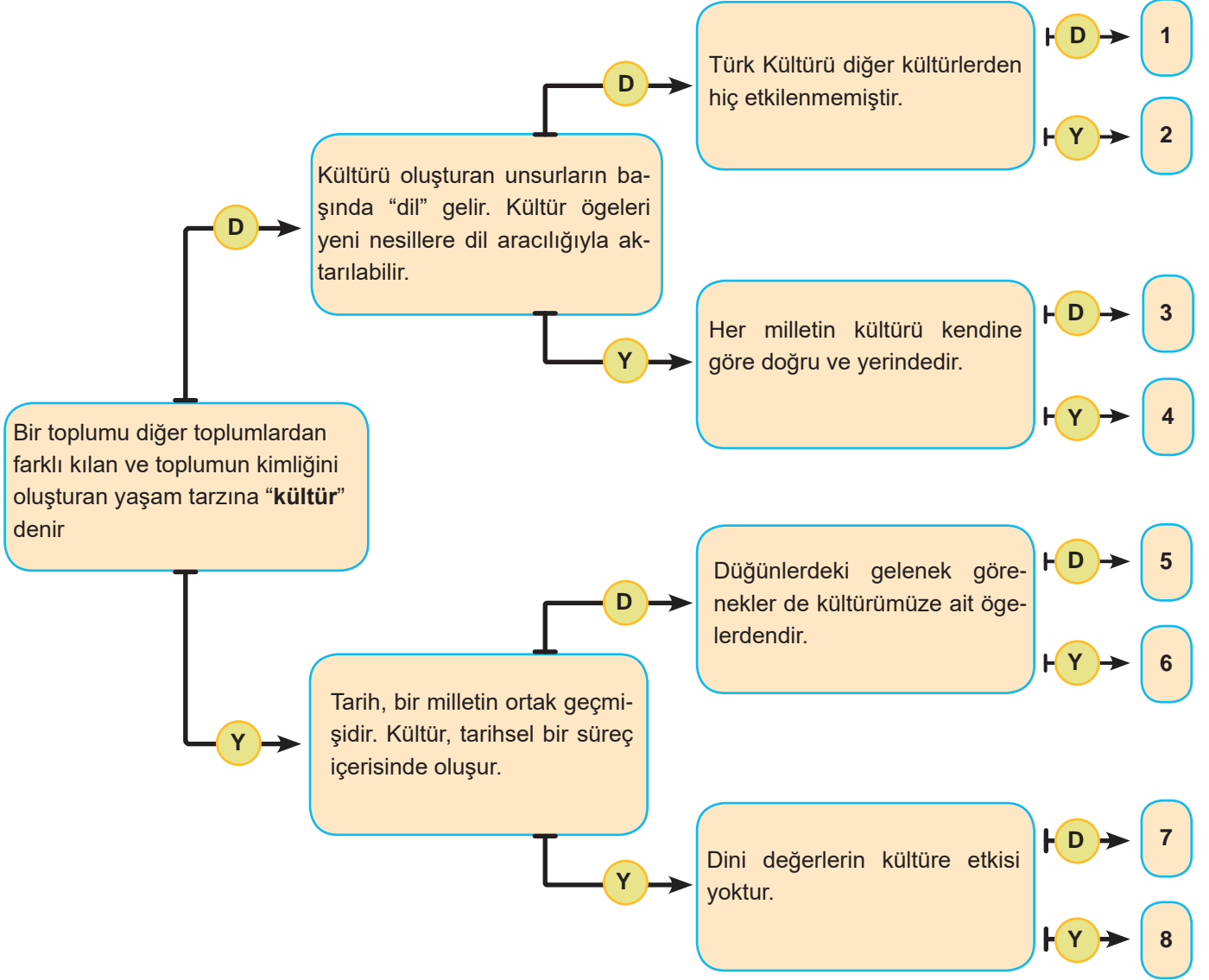
ÖN YARGI --- DEĞERLERİMİZ --- SORUMLULUKLARIMIZ --- ROL
DİLEKÇE HAKKI --- DAVRANIŞ --- AYRIMCILIK --- BAYRAMLAR

5. Aşağıda sosyal yardımlaşma ve dayanışma ile ilgili ifadeler verilmiştir. Bu ifadelerin doğru veya yanlış olduğunu karşısında belirtilen yere uygun şekilde işaretleyiniz.

	İFADELER	DOĞRU	YANLIŞ
1	Sivil toplum kuruluşları insanlara yardım faaliyetinde bulunurlar.		
2	Kan bağıışı yapmak salgın hastalığa neden olur.		
3	Paylaşmak güzel bir duygu olduğu için özel bilgilerimizi paylaşabiliriz.		
4	Doğal afet sonrası insanlara yardım etmemiz gerekir.		
5	Sorunlarımızı yardımlaşarak daha kolay çözebiliriz.		
6	Türk tarihinde sadece yoksullara yardım etmek için vakıflar kurulmuştur.		
7	“Komşusu açken kendisi tok yatan bizden değildir” hadisi şerifi insanlar arasında yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik etmektedir.		
8	Aile içerisinde yardımlaşma ve dayanışmaya gerek yoktur.		
9	Deprem, sel, kuraklık gibi felaketlerin olumsuz etkileri dayanışma ve yardımlaşma ile azaltılabilir.		
10	“Gurabahane-i Laklakan” başta leylekler olmak üzere göçmen kuşların bakım ve tedavisinin yapılması amacıyla Osmanlı Devleti zamanında kurulmuştur.		
11	Sivil toplum kuruluşlarında görev yapmak zorunluluğu vardır. Görev almayanlara yaptırım uygulanır.		

6-“ Biz ve değerlerimiz” konusu ile ilgili aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki ifadelerin bazıları doğru bazıları yanlıştır. İlk kutudan başlayarak soruların doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek yönlendirici okları takip ediniz. Son olarak ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz. Başarılar...

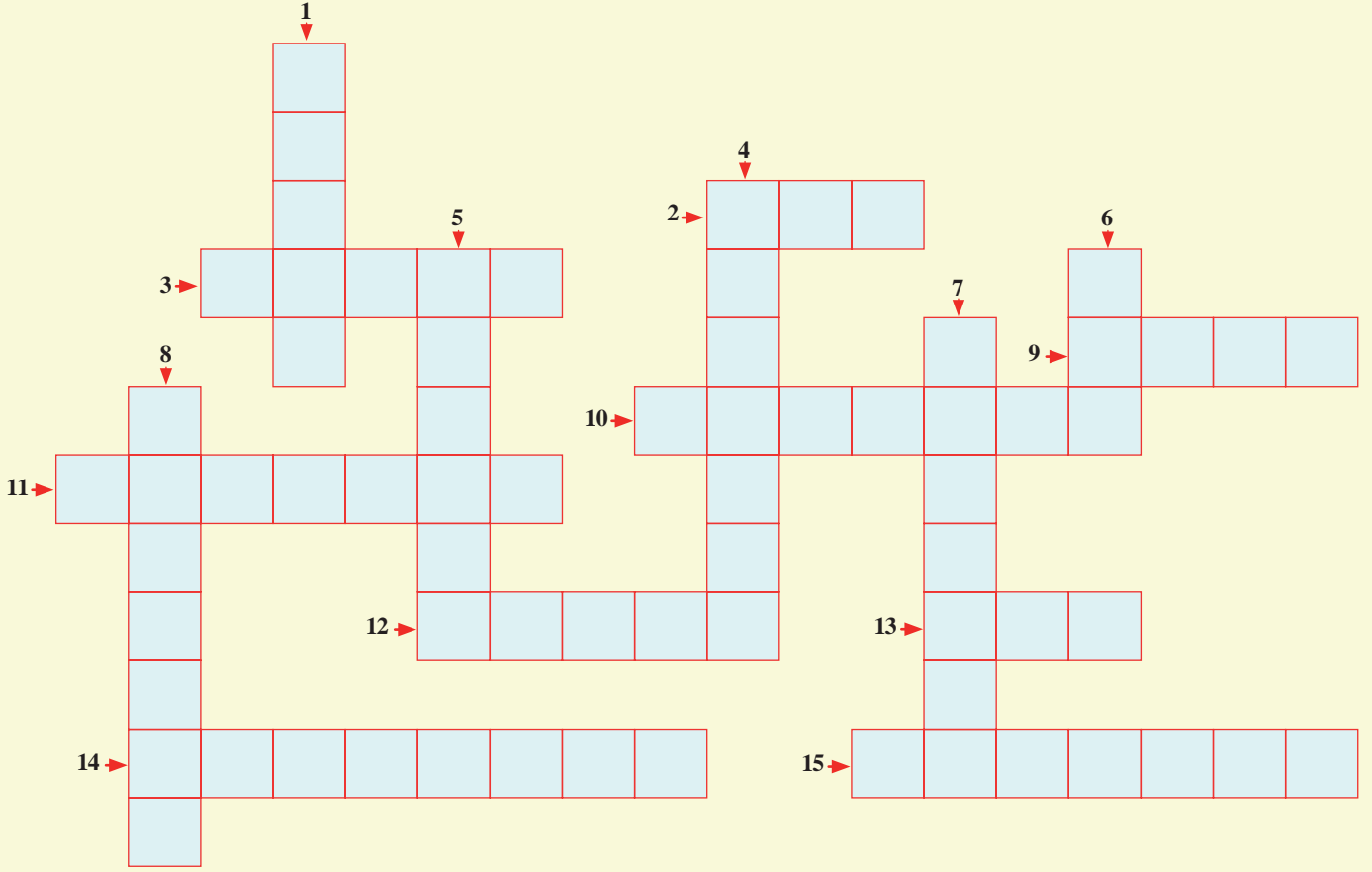

DOĞRU ÇIKIŞÇIKIŞ 3*1=3 PUAN									
1. Çıkış	D	D	D			5. Çıkış	Y	D	D
2. Çıkış	D	D	Y			6. Çıkış	Y	D	Y
3. Çıkış	D	Y	D			7. Çıkış	Y	Y	D
4. Çıkış	D	Y	Y			8. Çıkış	Y	Y	Y

7. Aşağıda bireylerin sahip olduğu rollerle ilgili verilen davranış örneklerinin daha çok hangi yaş grubunda yapıldığını karşılarında yer alan kutucuklara işaretleyiniz. Birden fazla kutucuğu işaretleyebilirsiniz.

DAVRANIŞLAR		Çocukken (0-17 yaş)	Yetişkinken (18-64 yaş)	Yaşlıyken (65 yaş üstü)	Her zaman
1	Okuma yazmayı öğrenmek				
2	Askere gitmek				
3	Yere düşen birini kaldırmak				
4	Seçimlerde oy kullanmak				
5	Hasta ziyaretine gitmek				
6	Öğrencilere ders anlatmak				
7	Sokak hayvanlarını beslemek				
8	Araç kullanmak				
9	Çizgi film seyretmek				
10	Ağaçlandırma çalışmalarına katılmak, ağaç dikmek				

8. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

Soldan Sağa

2. Gelenek ve göreneklerin, örf ve âdetlerin, değerlerin nesilden nesile aktarılmasını sağlayan kültürel öge, lisan
3. T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi kısa yazılışı
9. Aynı soydan gelen veya aralarında akrabalık ilişkileri bulunan kimselerin tümü, içinde bulunduğumuz ilk grup
10. Bir toplumda öteden beri yapılagelen alışkanlıklar, anane
11. Zararlı alışkanlıklara karşı mücadele eden ve 1920 yılında kurulmuş olan sivil toplum kuruluşu
12. Kırsal topluluklarda köyün zorunlu ve isteğe bağlı işlerinin köylülerce eşit şartlarda emek birliğiyle gerçekleştirilmesi
13. Bir işte bir kimse veya şeyin üstüne düşen görev
14. Parayı ya da tüketilecek herhangi bir şeyi dikkatli kullanma, idareli harcama
15. Hilal-i Ahmer Cemiyeti adıyla 1868 yılında kurulmuş olan sivil toplum kuruluşu

Yukarıdan Aşağıya

1. Milletlerin geçmiş dönemde yaşadıkları olayları, olaylar arasındaki ilişkileri ve etkilerini zaman ve yer göstererek inceleyen bilim dalı
4. Anayasamızın 74. maddesine göre vatandaşlarımızın istek ve şikayetlerini yetkili makamlara yazılı olarak iletme hakkı
5. Bireyin kendisini bir başkasının yerine koyması, duygudaşlık
6. Bireyin herhangi bir şeyi yapabilme yetkisi
7. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz fikir
8. Bir kimsenin bir başka kimseye karşı duyumsadığı, beslediği sıcak, içten sevgi ve yakınlık duygusu, sıcakkanlılık

9. Aşağıdaki kutucuklarda ön yargıya neden olan bazı davranışlar ve ön yargıların engellenmesi için yapılabilecek bazı davranışlar verilmiştir.

Ön yargının bazı nedenleri:

Toplum etkisi - Alışkanlık - Ayrımcılık - Irkçılık -
Yetersiz Bilgi - Fiziki Görünüş - Genelleme Yapma vb.

Ön yargıların engellenmesi için yapabileceklerimiz:

Empati -Ayrımcılık Yapmama - Hoşgörü
Farklılıklara Saygı -Araştırma yapma vb.

Aşağıda verilen ön yargı örneklerinden hareketle, insanların sahip olduğu ön yargıların nedenini ve ön yargıların nasıl düzeltilebileceğini yukarıda verilen kutucuklardaki davranışlardan yararlanarak boşluklara yazınız?

		ÖN YARGININ NEDENİ	ÖN YARGI NASIL DÜZELTİLİR?
1	Herkes bilgisayar oyunu oynuyor, ben de oynayabilirim.		
2	Komedi filmleri dışındaki filmleri seyretmek çok sıkıcıdır.		
3	Serkan'ı maça çağırmayalım o iyi oynayamıyor.		
4	Fatma ile gezmek istemiyorum çünkü kıyafetleri çok eski.		
5	Sınıfımıza yeni gelen arkadaşımız bilgisayar oyunlarını çok fazla oynamıştır çünkü gözlük kullanıyor.		
6	Göreceksiniz, okul futbol takımımız bu sene de okullar arası futbol turnuvasında final oynayacak.		
7	Çöllerde hiç bir canlı yaşayamaz.		
8	Sosyal Bilgiler dersi kolay bir derstir.		

10. Aşağıdaki çoktan seçmeli testleri cevaplayınız. Doğru seçeneği istediğiniz renge boyayınız.

Mantı	Tarhana
Hangisinin kökeni Türk mut-fak kültürü <u>değildir</u> ?	
Gözleme	Pizza

Yolcu	Evlat
Hangisi zamana bağlı olarak değişen rollerimizden birisi <u>değildir</u> ?	
Öğrenci	Müşteri

Sürücü	Müşteri
Hangisi evdeki rollerimizden birisidir?	
Öğretmen	Evlat

Orhun Abideleri	Roma Kolezyumu
Hangisi Türk tarihinde önemli bir yeri olan eserdir?	
Mısır Piramitleri	Truva Antik kenti

Odamızı temiz tutmak	Vergi vermek
Ülkemize karşı sorumluluğumuz hangisidir?	
Ödevleri zamanında yapmak	Sokak hayvanlarına sahip çıkmak

Bir işte çalışmak	Çevreyi temiz tutmak
Hangisi anayasal haklarımızdan birisidir?	
Askerlik yapmak	Vergi vermek

176	144
Alo Sosyal Yardım hattının numarası hangisidir?	
112	182

Ayrımcılık	İrkçilik
Hangisi ön yargının nedenlerinden biri <u>değildir</u> ?	
Bilgi eksikliği	Empati

11. Aşağıda verilen "Biz ve değerlerimiz" ünitesiyle ilgili kavramları uygun açıklamaları ile yanlarında bulunan harfleri kullanarak eşleştiriniz.

A	TARİH		Birçok kimsenin toplanıp el birliğiyle bir kişinin veya bir topluluğun işini görme- si ve böylece işlerin sıra ile bitirilmesi
B	TEMA VAKFI		Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmaksızın düşünme veya davran- ma, serbesti
C	EMPATİ		Bir isteği bildirmek için ilgili makamlara sunulan, imzalı ve adresli yazı
D	İMECE		Geçmişte yaşanmış olayları zaman ve yer göstererek anlatan, bu olaylar ara- sındaki ilişkileri inceleyen bilim dalı
E	ÖZGÜRLÜK		Bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerini koyarak hareket etmesi, duygu- daşlık
F	UNICEF		Sahip olduğumuz rollerin gereklerini yerine getirmek, mes'uliyet
G	GELENEK		Kuşaktan kuşağa aktarılan ve bir toplumu diğer toplumlardan ayıran hayat tarzı
H	DİLEKÇE		Bir toplumda eskiden beri uygulanagelen, saygın tutulup kuşaktan kuşağa ile- tilen, yaptırım gücü olan alışkanlıklar
I	SORUMLULUK		Erozyonla mücadele ve ağaçlandırma çalışmalarıyla tanınan sivil toplum ku- ruluşu
İ	MİLLİ KÜLTÜR		Birleşmiş Milletler tarafından çocukları korumak için oluşturulmuş çocuk yar- dım fonu

12. Kültür, bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan yaşam tarzıdır. Kültür çeşitli öğelerden oluşur.
Aşağıdaki Türkiye haritasının yanlarında boş bırakılan kutucuklara kültür öğelerini yazınız.

13. Aşağıdaki tabloda milli kültürümüze ait bazı ifadelere yer verilmiştir. Bu ifadelerin hangi kültür ögesine ait olduğunu tablo üzerinde işaretleyiniz.

Sıra No	İfadeler	Din	Dil	Tarih	Mimari	Gelenekler Görenekler
1	26 Ağustos 1922 tarihinde başlayan Büyük Taarruz ile vatan toprağı düşman işgalinden kurtarılmıştır.					
2	Fitre, zekat ve sadaka, milli birlik ve beraberliğimizi güçlendirir.					
3	Tarihimizde konutlar inşa edilirken kuşlar da düşünülmüştür. Evlerin duvarlarına kuş evleri yapılmıştır.					
4	Kültürümüzde misafirlerin ayrı bir yeri vardır. Misafiri en iyi şekilde ağırlamak gerekir.					
5	1492 yılında İspanya’da yaşanan olaylardan sonra Osmanlı donanması İspanya’da yaşayan Müslümanları ve Yahudileri kurtararak güvenli bölgeye taşımıştır.					
6	Sivas- Divriği Ulu Cami, UNESCO tarafından “Dünya Kültür Mirası” listesine alınmıştır. Taş işçiliğinin en nadide ve en ince örneklerini yansıtan harikulade bir eserdir.					
7	Tarihi kentlerimizde cami, çeşme, hamam ve medrese gibi mimari eserlerin bir arada ve şehrin merkezinde olması.					
8	Bir yakını vefat eden kişiye taziye ziyareti yapılması, vefat eden kişi için dua edilmesi.					
9	Halide Edip Adıvar’ın kaleme aldığı “Ateşten Gömlek” edebiyatımızdaki Kurtuluş Savaşı üzerine yazılmış bir romandır.					
10	Düğünlerde evlenen çiftlere altın ve gümüş gibi ziynet eşyaları takı olarak hediye edilir.					

14.Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezinin(CİMER) kurulması ve vatandaşlara dilekçe hakkı verilmesinin temel amacı nedir? Açıklayınız.

15. Kızılay, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Darülaceze, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Mehmetçik Vakfı gibi sivil toplum kuruluşlarının genel amaçları nelerdir?

16. İnsanların,
Yüzlerinin ve gözlerinin rengi
Başka başka da olsa,
Gözyaşlarının rengi hep aynıdır.

Yukarıda Prof. Dr. Üstün Dökmen'in "Tanışma" isimli şiirinden bir bölüm verilmiştir. Verilen bölümü "ayrımcılık ve ön yargı" bağlamında değerlendiriniz.

17. Aşağıdaki verilen kelime ve kavramları cümlelerdeki boşluklara uygun ekler kullanarak doldurunuz.

Aile

Dil

Görenek

Ön Yargı

Kalıp Yargı

Safranbolu

Darülaceze

Toplumsal Dayanışma

Mesleki Rol

Milli Kültür

1. 1895 yılında Sultan II. Abdülhamit Han tarafından kurulmuş olan din, dil, ırk, cinsiyet farketmeksizin bütün muhtaç insanlara hizmet veren bir hayır kurumudur.
2. Toplumun kurum ve kuruluşlarıyla ortak değerlerde birleşmesi ve birlikte hareket etmesine denir.
3. Sahip olduğumuz meslek grubunun gerektirdiği davranışlara denir. Sahip olduğumuz mesleğe ve hukuk kurallarına uygun davranılması gerekir.
4. Geleneksel Türk kent kültürünün günümüzde en güzel örneklerinden birisi Karabük ili ilçesinde görülmektedir. Bu ilçemizde 2000 kadar geleneksel Türk evi bulunmaktadır.
5. Halkın veya bir grubun başka grup hakkındaki duygusallaşmış, tecrübeyle çok az değişmiş olan inançlarına denir. Genelde cinsiyet, etnik grup veya dini gruplara karşı bu tür davranışlar görülür.
6. Nesilden nesile aktarılan ve bir toplumu diğer toplumlardan ayıran hayat tarzına denir.
7. Duygu ve düşüncelerimiz sayesinde başka kişilere aktarılır. Milli birlik ve beraberliğin sağlanmasındaki en önemli kültür ögesidir.
8. bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı olarak tanımlanabilir.
9. Evlilik ve kan bağına dayanan, genelde anne, baba ve çocuklardan oluşan içinde bulunduğumuz ilk grup ve aynı zamanda ilk sosyal kuruma denir.
10. Bir şeyi eskiden beri görüldüğü gibi yapma alışkanlığına veya âdet denir. Âdetlerin kültürümüzde önemli bir yeri vardır.

18. Aşağıdaki bilgiler doğru ise yay ayraç içine “D” , yanlış ise “Y” yazınız.

1. (.....) İnsanlar, hayatları boyunca içinde bulundukları grup ve kurumlarda çeşitli roller üstlenirler. Hatta aynı anda birden fazla rol de üstlenebilirler.
2. (.....) Sahip olduğumuz roller zamanla değişse de sorumluluklarımız değişmez.
3. (.....) Kültürümüzü oluşturan din, dil, tarih, gelenek ve görenekler, mimari vb. öğeler bizi birbirimize bağlar ve böylece daha güçlü olmamızı sağlar.
4. (.....) Son dönemde yabancı kelimelerin dilimize girmesi, iş yeri tabelalarında yabancı kelimelerin kullanılmasının herhangi bir zararı yoktur hatta iş yerlerinin daha iyi tanınmasını sağlar.
5. (.....) Türk mimarisinde kırsal kesimde konutların yapı malzemeleri genelde yakın çevreden kolay temin edilen ürünlerdir. Mesela Karadeniz Bölgesinde orman fazla olduğu için konut yapımında ahşap (ağaç) kullanılırken Orta Anadolu’da orman az olduğu için ahşap kullanımı çok azdır.
6. (.....) Zekat, toplumsal yardımlaşma ve dayanışmayı sağlar. Birlik beraberlik duygusunu geliştirir.
7. (.....) “Bayanların asker veya polis olarak görev yapamayacağını” söyleyen bir kişi cinsiyet ayrımcılığıyla ilgili bir kalıp yargı sahibi demektir. Oysa ki bayan olmak asker veya polis olmaya mani değildir.
8. (.....) Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmadan düşünmeye ve davranmaya sorumluluk denir.
9. (.....) Haklarını ve sorumluluklarını bilen bilinçli bireylerden oluşan toplumlarda sorunlar artar.
10. (.....) Günlük hayatta karşılaştığımız sorunları çözmek için dilekçe ve bilgi edinme haklarını kullanırız.
11. (.....) İslamiyet ile birlikte yardımlaşma ve dayanışma duygumuz daha da pekişmiştir. “Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir.” hadisi şerifinden hareketle vakıflar oluşturulmuş, aşevleri kurulmuştur.
12. (.....) Ön yargı, bir topluluğu oluşturanların duygu, düşünce ve çıkarlarda birlikte hareket etmesidir.
13. (.....) Ücretsiz aranabilen “Alo 144 Sosyal Yardım Hattı” ile sosyal yardıma ihtiyacı olan vatandaşlarımıza profesyonel destek sağlanmaktadır.
14. (.....) Üyesi olduğumuz grupta üstlendiğimiz rollerin gereklerini yerine getirmeye hak denir.
15. (.....) Kızılay’ın çalışma alanlarından birisi de kan bağıışı olarak insanların kan ihtiyacını karşılamaktır.
16. (.....) Doğal afetlerden sonra toplumsal yardımlaşma, kardeşlik ve dostluk duygularını geliştirir.
17. (.....) Milli kültür başka kültürlerden etkilenmez ve yıllarca değişmeden aynı kalır.
18. (.....) Darülaceze 1995 yılında öksüz ve yetim çocuklara sahip çıkmak amacıyla kurulmuştur.
19. (.....) Ön yargılar farklılıklara saygının önündeki bir engeldir.
20. (.....) UNESCO, Birleştirilmiş Milletlere bağlı, çocuk haklarını savunan çocuklara yardım fonudur.

Aşağıdaki tabloda numaralandırılmış kutucuklarda çeşitli sivil toplum kuruluşlarının isim ve logoları verilmiştir. Aşağıdaki soruları tabloya göre cevaplayınız.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12

19. Eğitim ve sağlık alanında çalışma yapan sivil toplum kuruluşları hangileridir?

Eğitim alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları

.....

.....

.....

.....

Sağlık alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları

.....

.....

.....

.....

20. Yeni bir sivil toplum kuruluşu hayal ediniz. İsmi ve çalışma alanlarını aşağıya yazınız. Hayal ettiğiniz sivil toplum kuruluşuyla ilgili yeni bir logo tasarlayarak 12 numaralı kutucuğa yerleştiriniz.

STK Adı :

STK Çalışma Alanı:

.....

.....

21. Sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini toplumsal birlik ve dayanışma açısından değerlendiriniz.

22-26. soruları aşağıdaki tabloya göre çözünüz

TÜKETİCİNİN NABZI
Bilinçli Tüketicinin Adresi

Ana Sayfa

Forum

Üyeler

İletişim

Dizüstü Bilgisayar Arızası

Tuğba

KONUYU BAŞLATAN

5 Mart 2020 13.00 gönderildi

Merhaba Arkadaşlar,

Bir mağazadan dizüstü bilgisayar aldım. Bir süre kullandıktan sonra bilgisayar kilitlendi ve kapandı. Bir süre açılmadı. 10-15 dakika bekleyince tekrar denedim, açıldı. Bir süre sonra yine kilitlendi ve kapandı. Ne yapmam lazım?

Yeni satın aldığım ürün arızalı çıktı. Yeni satın aldığımız bir ürün arızalı çıkarsa haklarımız nelerdir?

Ahmet

5 Mart 2020 13.10 gönderildi

Muhtemelen bilgisayarınızın soğutma fanı arızalı. Bilgisayar ısınınca kilitleniyor, bir süre bekleyip soğuyunca tekrar çalışıyor. Soğutma fanı olan bilgisayar altlıkları var ondan alırsanız sorununuz çözülebilir.

Alptekin

5 Mart 2020 13.20 gönderildi

Ben de benzer bir durum yaşamıştım. Bilgisayarın alt kısmında hava girişi sağlayan gözenekler kapalıymış. Yeni bilgisayar olduğu için taşınma sırasında bilgisayar çizilmesin diye üretici firma, plastik malzeme ile kaplamış, onun açılması gerekiyormuş. Ben sonradan farkettim. Plastik kaplamayı kaldırıncı sorun çözüldü. Bir kontrol edin sizin bilgisayarında da benzer durum olabilir.

Bilgisayar Tüccarı

5 Mart 2020 13.30 gönderildi

Merhaba! Bilgisayar çeşitlerinde ve bilgisayar donanımlarında %70 e varan indirimler var. Bizim mağazamıza gelmeden ürün almayınız. Kaliteli bilgisayarları ucuza almak için lütfen sayfamızı ziyaret ediniz. www.bil...

Merve

5 Mart 2020 14.00 gönderildi

Merhaba Tuğba,

Ben tüketici haklarıyla ilgilenen bir sivil toplum kuruluşunda çalışıyorum. Tüketicinin korunması kanunu var. Bilgisayarı iade edebilirsin, istersen misliyle değiştirebilirsin, istersen de ücretsiz tamir ettirip kullanabilirsin. Mağaza itiraz edecek olursa Tüketici Hakem Heyeti'ne başvuru yapabilirsin. Tüketici Hakem Heyeti'ne başvurmak için yazılı dilekçe vermelisin. Ayrıca E-Devlet uygulaması üzerinden de başvuru yapabilirsin.

Sibel

5 Mart 2020 14.05 gönderildi

Bu bilgisayarla hiç uğraşma. Daha büyük arızaya neden olabilirsin. Bilgisayarı, ikinci el ürün alıp satan internet sayfaları üzerinden veya sosyal medya hesapları üzerinden sat, kurtul. Bırak satın alan kişi uğraşsın.

22. Tuğba ne öğrenmek istiyor?

- A) Satın alınan ürün arızalıysa haklarının neler olduğunu
- B) Bilgisayarın arızasını giderip gideremeyeceğini
- C) Bilgisayarı internet üzerinden satıp satamayacağını
- D) Bilgisayara yeni programlar yükleyip yükleyemeyeceğini

23. Tuğba'nın gönderisine "Bilgisayar Tüccarı" niçin cevap veriyor?

- A) Bilgisayar konusunda uzman olduğunu göstermek için
- B) Tuğba'nın gönderisini cevaplamak için
- C) Alptekin'in gönderisine ek yapmak için
- D) Firmasının reklamını yapmak için

24. Tuğba'nın karşılaştığı sorunla ilgili yaşadığı bir tecrübesi olan kişi hangisidir?

- A) Merve B) Sibel C) Alptekin D) Ahmet

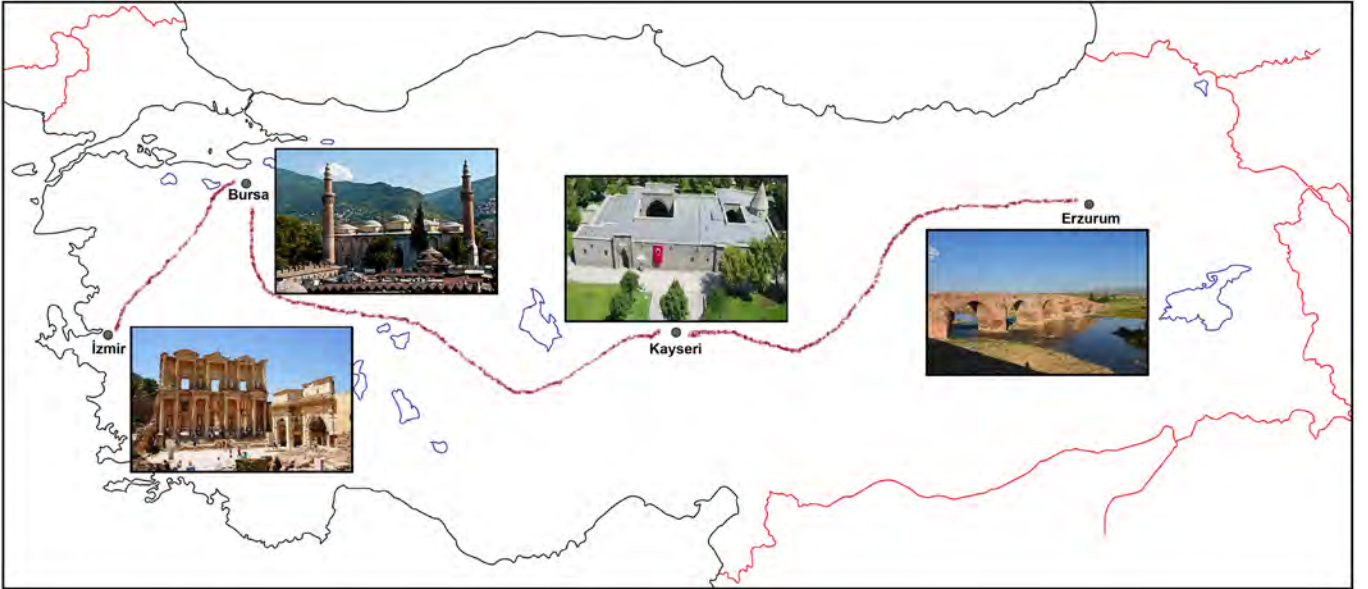
25. Tuğba'nın gönderisine cevap verenler içerisinde tüketici haklarına uygun olmayan ve başka insanları da mağdur edecek cevabı kim vermiştir?

- A) Merve B) Sibel C) Alptekin D) Ahmet

26. Merve'nin bahsettiği tüketici koruma kanununda aşağıdaki haklardan hangisi yoktur?

- A) Ayıplı ürünü iade etmek
B) Ayıplı ürünü misliyle değiştirmek
C) Ayıplı ürünü ücretsiz olarak tamir ettirmek
D) Ayıplı ürünü sosyal medyadan başka birisine satmak

8. ve 9. soruları aşağıdaki haritaya göre çözünüz

27. Kültürümüzü oluşturan önemli unsurlardan birisi de mimari eserlerdir. Bir grup öğrenci yukarıdaki haritada gösterilen illerimizdeki tarihi eserleri incelemek amacıyla gezi düzenlemişlerdir.

Öğrencilerin incelediği hangi mimari eser Türk kültürüne ait değildir?

- A) Çobandede Köprüsü (Erzurum) B) Efes Antik Kenti (İzmir)
C) Gevher Nesibe Tıp Medresesi (Kayseri) D) Ulu Camii (Bursa)

28. Öğrencilerin incelediği eserler dikkate alınırsa aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkler sağlık alanında çalışma yapmışlardır.
B) Türk mimarisinde İslam dininin etkileri vardır.
C) Türkler Anadolu'da antik tiyatro sahneleri yapmışlardır.
D) Türkler Anadolu'da ulaşımı geliştirmeye çalışmışlardır.

29.

İsmim Yasemin, ulusal bir televizyon kanalında muhabir olarak çalışıyorum. Aynı zamanda bir üniversitede Radyo-Televizyon bölümünde doktora öğrencisiyim. Üniversite öğrencisi bir kardeşim var. Onunla aynı evde kalıyoruz. Kardeşimin okul ihtiyaçlarının giderilmesine yardımcı oluyorum.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi Yasemin Hanım'ın üstlendiği rollerden biri değildir?

- A) Kardeş olmak B) Anne olmak
C) Öğrenci olmak D) Haberci olmak

30. Doğduğumuz andan itibaren çeşitli rollere sahip oluruz. Bu rollerden bazıları doğuştan gelen ve biyolojik özelliklerimizimize göre belirlenirken bazıları da zaman içerisinde yer aldığımız grup ve kurumlarda sonradan kazanılır.

Aşağıdakilerden hangisi biyolojik özelliklerimizden kaynaklanan roller arasında yer alır?

- A) Torun B) Arkadaş
C) Mühendis D) Okul Müdürü

31.

İnsanlar, hayatları boyunca içinde bulundukları gruplara göre çeşitli roller üstlenirler. Hatta aynı anda birden fazla rol de üstlenebilirler. Bireylerin toplum içindeki rolleri zaman ve mekana göre değişebilir.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal rollerin değişimine örnek verilemez?

- A) Öğretmen Ali Bey'in müdür olarak başka bir okulda göreve başlaması
B) Hukuk Fakültesini bitiren Fatma'nın avukatlık yapmaya başlaması
C) Futbolcu Sergen'in başka bir takımda teknik direktör olması
D) Bir çocuğu olan Emel Hanım'ın ikinci çocuğunun olması

32.

Ömer Bey 1980 yılında Kayseri'de doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini Kayseri'de tamamlamıştır. Üniversitede sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünü okumuştur. Üniversiteden mezun olduktan sonra sosyal bilgiler öğretmeni olarak göreve başlamıştır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Ömer Bey hakkında verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ömer Bey çok iyi bir babadır.
B) Ömer Bey mesleğini çok sevmektedir.
C) Zaman içerisinde farklı roller üstlenmiştir.
D) Üstlendiği roller gereği sorumluluklarını yerine getirmiştir.

33. Aşağıdaki tabloda çevre koruma kulübünde yer alan bazı öğrenciler ve görevleri verilmiştir.

İsim	Sosyal rol	Görevi
Aykut	Başkan	Kulüp toplantılarını yönetir. Çalışma programını uygular.
Gamze	Başkan Yardımcısı	Başkanın verdiği görevleri yapar. Diğer kulüplerle işbirliği yapar.
Hande	Sekreter	Kulüp yazışmalarını yapar.
Koray	Sayman	Kulübün para işlerini yürütür.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle çevre koruma kulübünde görevli öğrenciler için,

- I. Öğrenciler yeteneklerine göre görev almışlardır.
- II. Öğrenciler sorumluluklarını yerine getirmişlerdir.
- III. Diğer sosyal kulüplerle işbirliği yapılmaktadır.
- IV. Öğrenciler arası iş bölümü yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve IV. D) III ve IV.

34.	Evlat		Abi		Koca		Arkadaş	
	Mühendis		Öğrenci		Sınıf Başkanı		Baba	

Yukarıda verilen kutularda bireylerin sahip oldukları bazı roller Türk kültürünün ürünü olan kilim motifleri ile eşleştirilmiştir. Bu eşleştirmeden yararlanarak aşağıda verilen metinde anlatılan kişinin sahip olduğu ilk dört rol sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

1985 yılının Mart ayında Nizamettin Bey'in ve Muazzez Hanım'ın ilk çocukları olarak dünyaya gelen Tuğrul, ilk ve orta öğrenimini Kayseri' de tamamladı. Öğrenci olarak gayretli olan Tuğrul kısa zamanda öğretmenleri tarafından takdir edilen bir öğrenci oldu. Lise birinci sınıfta arkadaşları tarafından sınıf başkanı seçilen Tuğrul'un aynı yıl içinde kız kardeşi oldu. Abi olarak sorumluluklarını yerine getirmeye çalıştı. Liseden sonra üniversite eğitimi için burslu olarak yurt dışına gitti. Yüksek öğrenimini yurt dışında tamamlayan Tuğrul, ülkesine yüksek mühendis olarak döndü ve bir devlet kurumunda çalışmaya başladı. Elif Hanım ile evlenen Tuğrul'un Ali ve Fatma isiminde çocukları oldu.

A)				
B)				
C)				
D)				

35. Aşağıdaki tabloda bazı kişilerin bulunduğu ortam, sahip olduğu rol ve o rolden beklenen davranışlar gösterilmiştir.

İsimler	Bulunduğu Ortam	Rolü	Beklenen Davranış
Metin	Okul	Öğrenci	Derslerine zamanında girip çıkmak.
Esmâ	Belediye Otobüsü	Yolcu	Yaşlılara yer vermek.
Feyyaz	Aile	Çocuk	İstediği saatte dışarı çıkıp gezmek.
Nursen	Tiyatro Salonu	Seyirci	Sessizce oyunu izlemek.

Tabloda verilen kişilerden hangisinin sahip olduğu rol ile beklenen davranış uyumlu değildir?

- A) Metin B) Feyyaz C) Esma D) Nursen

36. Aşağıdaki ifadelerden hangisi toplumsal rollerin zaman ve mekana göre değişimine örnek değildir?

- A) Ali'yi annesi oğlum diye severken, yirmi yaşında paşam diye sevmesi
- B) Cem Bey'in, işe otobüsle giderken yolcu, markete girince müşteri olması
- C) Ahmet'in on yaşındayken öğrenci, yirmi yaşında ise asker olması
- D) Sultan Hanım'ın okulda öğretmenken, evde anne olması

37. Emekli öğretmen Hasan Bey, pazar sabahı torunlarıyla birlikte kahvaltı yaptıktan sonra kendi yazdığı çocuk öyküleri kitabından bir öyküyü sesli olarak okudu. Torunları, Hasan Bey'in öyküsünü heyecanlı bir şekilde dinlediler. Daha sonra Hasan Bey torunlarını oyun parkına götürdü. Çocuklar oyun oynadılar. Eve geri dönerken Hasan Bey, torunlarına mahalle bakkalından dondurma aldı. Çocuklar mutlu bir şekilde eve döndüler.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi Hasan Bey'in üstlendiği rollerden biri değildir?

- A) Dede olmak
- B) Müşteri olmak
- C) Sürücü olmak
- D) Yazar olmak

38.

Yukarıdaki görseller kültür öğelerinin hangisiyle ilgilidir?

- A) Halk oyunları
- B) Mimari
- C) Gelenek
- D) Dil

39. Dünyanın ilk hayvan hastanesi olma özelliği taşıyan Gurabahane-i Laklakan (Düşkün Leylek Evi) yeniden açıldı. Türk halkının hayvanlara verdiği önemin bir göstergesi olan Gurabahane-i Laklakan, dünyanın ilk hayvan hastanesidir. Bursa'da 19. yüzyılda Osmanlılar tarafından, başta sakat leylekler olmak üzere göçmen kuşların bakımının yapılması amacıyla kurulmuştur.

Bizim kültürümüzde evler yapılırken kuş evleri de yapılmıştır. Şehirler kurulurken sokak hayvanları ve göçmen kuşları dikkate alınmıştır. Onların yaşayabileceği ortamlar inşa edilmiştir. İnsanların bir kısmı sadakalarını buralara vererek sevap kazanmışlardır.

(Genel ağ haberinden derlenmiştir.)

Yukarıdaki haberde milli kültürümüzü oluşturan öğelerden hangisine ait bir bilgi yoktur?

- A) Dil
- B) Din
- C) Tarih
- D) Mimari

40. Aşağıdakilerden hangisi milli kültürümüz içerisinde yer alan geleneksel Türk spor dallarından birisi değildir?

- A) Güreş
- B) Atlı okçuluk
- C) Beyzbol
- D) Cirit atma

41. Tarih, toplumların başından geçen olayları, zaman ve yer göstererek anlatan; bunların sebep ve sonuçlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini ele alan bilim dalıdır. Bir kültür unsuru olarak tarih fertler için olduğu kadar milletler için de önemlidir. Tarih yeni nesillerde millî bilincin oluşmasında, millî birlik ve beraberliğin sağlanmasında rol oynar.

Bu bilgilere göre tarih bilimi için;

- I. Toplumlara mili bilinç aşılar.
- II. Geçmişte yaşanan olayları konu edinir.
- III. Toplumsal beraberliğin oluşumuna katkı sağlar.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

42. Aşağıdaki görselde Turfan Köyü tanıtım sayfasında kültürel özellikler bölümünde dini bayramlarla ilgili bilgi verilmiştir.

TURFAN KÖYÜ

Tanıtım Sayfası

[Ana Sayfa](#)[Konumu](#)[Doğal Özellikleri](#)[Ekonomik Özellikleri](#)[Kültürel Özellikleri](#)[İletişim](#)

DİNİ BAYRAMLAR

Köyümüzde dini bayramlar Bayram Namazı ile başlar. Bayram Namazından sonra insanlar, o bayram öncesi bir yakını vefat etmiş komşuların evlerini ziyaret ederler. Buna “İlk Bayram” âdeti denir. Daha sonra yaşça küçük olanlar büyük olanları evlerinde ziyaret ederek bayramlaşırlar. Bayram ziyaretine gelen misafirlere tatlı ikram edilir. Bayramlarda aralarında dargınlık olan komşular barıştırılır. Yakın köylerdeki akrabalar birbirini ziyaret eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dini bayramların toplumsal birliğe katkılarından biri değildir?

- A) Komşular arasındaki iletişimi artırır.
- B) İsraf ve gereksiz harcamaları artırır.
- C) Toplumsal dayanışmayı geliştirir.
- D) Akrabalık bağlarını güçlendirir.

43. Aşağıda Elazığ'da meydana gelen deprem sonrası yapılan çalışmaların bir bölümü anlatılmıştır.

Elazığ'da 24 Ocak 2020 tarihinde 6,8 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Deprem çevre illerden de hissedildi. Deprem sonrasında Elazığ ve Malatya'da KYK yurtları, okullar, kamu misafirhaneleri ve spor tesisleri vatandaşların hizmetine açıldı.

Toplu çadır alanlarında 3 bin 846 çadır kuruldu, bireysel olarak 19 bin 409 çadır dağıtıldı.

Ayrıca yatak, battaniye, gıda kolisi, odun, kömür, soba ve ısıtıcı dağıtımı yapıldı.

100'den fazla yerde aşevi kuruldu.

Yukarıda verilen bilgilere göre;

- I. Halkın sağlık ihtiyaçlarını gidermek için çalışmalar yapılmıştır.
- II. Eğitim-öğretim faaliyetlerini düzenleme çalışmaları yapılmıştır.
- III. Halkın barınma ihtiyacını gidermek için çalışmalar yapılmıştır.
- IV. İnsanların beslenme ihtiyacını gidermek için çalışmalar yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve IV.
- D) III ve IV.

44. Ağıtlar, genellikle ölüm gibi üzücü bir olayın ardından söylenen türkülerdir. Ağıtların hemen hemen hepsi ölüm üzerine söylenmiş sözlerdir. Ağıt, eski çağlardan beri bütün topluluklarda görülen duygulu bir ezgi türüdür. Türklerde ağıt geleneği çok eski dönemlere dayanır. Orhun kitabelerinde yuğ adı verilen cenaze törenlerinde ağıt yakıldığı bilgisine rastlanılmaktadır. Ağıtlar, yaşanan acının diğer insanlar tarafından paylaşılmasını ve yaşanan acı olayların nesilden nesile aktarılmasını sağlar. Bazı ağıtların melodisi zamanla değişebilir. Mesela “Hey Onbeşli” türküsü böyle bir değişime uğramıştır. Bu türkü küçük yaşta erkek çocuklarının savaşa gitmek zorunda kalması sonucu annelerin yaktığı ağıttır. Sözleri aynı kalmış ancak melodisi zamanla değişmiştir.

Metinde verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ağıtlar yaşanan acıların nesilden nesile aktarılmasını sağlar.
- B) Ağıtların bazılarının melodisi zamanla değişmiş olabilir.
- C) Ağıtlar göç ve ayrılık olaylarından sonra da söylenir.
- D) Ağıt geleneği farklı milletlerde de görülebilir.

45. Toplamlar gelişmek için başka toplumları örnek alabilirler fakat birebir taklit etmek toplumların milli benliklerinin kaybolup yok olmasına neden olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumdan dolayı Türk Kültürünü olumsuz etkilemektedir?

- A) Cadılar Bayramı kutlamalarına katılmak
- B) Okullar arası türkü yarışmasına katılmak
- C) Ramazan Bayramında aile büyüklerini ziyaret etmek
- D) Okulda pazartesi ve cuma günleri, törenlerde İstiklal Marşını okumak

46. Düşün geleneklerimiz bölgeden bölgeye değişiklik gösterebilir. Kır düşünleri olarak da adlandırılan geleneksel düşünlerimiz, Cuma günü dualar ile başlar. Cumartesi akşam kına gecesi düzenlenir. Pazar günü erkek tarafı, kız tarafına gelin almaya gider. Salon düşünleri ise haftanın herhangi bir gününde düşün salonlarında yapılmaktadır. İster geleneksel kır düşünleri isterse salon düşünleri olsun bütün düşünlerde uygulanan bazı âdetler vardır. Düşünler dualar ile başlar, düşün katılanlar yeni evlenen çift yardımcı olmak için takı, para ve eşya gibi hediyeler getirirler. Düşünlere davet edilen dost ve akrabaların düşün gelmesi beklenir, düşün katılmayan akrabalar toplum tarafından hoş karşılanmaz.

Verilen metne göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dini inanışlara düşünlerde yer verildiği görülmektedir.
- B) Toplum birlik ve beraberlik duygusuna önem vermektedir.
- C) Düşünler birlik ve beraberlik duygusunun yaşanmasını sağlar.
- D) Düşünlerde takı, para ve eşya getirmeyenleri toplum dışlamaktadır.

47. Bilişim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmelerin etkisiyle toplumlar arası etkileşim artmıştır. Bu gelişmenin etkilediği alanlardan birisi de mutfak kültürüdür. Beslenme kültürümüzde daha önce olmayan dondurulmuş hazır yemekler, sandviç, pizza, hazır makarna vb. yiyeceklerin tüketimi artmıştır.

Buna göre değişen beslenme alışkanlıkları, öncelikle aşağıdakilerden hangisini olumsuz etkiler?

- A) Giyim-kuşamı
- B) Sağlığı
- C) Edebiyatı
- D) Sanat anlayışını

48. Ben Merve, Tıp Fakültesi öğrencisiyim. Tourette (Touret) Sendromu rahatsızlığım var. Tourette Sendromu, kısa aralıklarla meydana gelen ani ve istemsiz bedensel tikler ve anlamsız ses çıkarma rahatsızlığıdır. Kesin tedavisi yoktur. İlkokula başladığımda çok zor günler geçirdim. İstemsiz bir şekilde çıkardığım seslerden arkadaşlarım rahatsız oldular. Bazı aileler çocuklarının sınıfını değiştirmek istiyordu. Arkadaş edinmekte zorlanıyordum. Sınıf öğretmenimiz Zeynep Hanım, bana karşı her zaman anlayışla yaklaştı. Öğretmenimin desteğiyle arkadaşlarım da bana alıştılar. Onun desteğiyle başarılı bir öğrenci oldum.

Verilen metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanlara karşı ön yargılı olunmalıdır.
- B) Bütün insanlar aynı düşünceye sahip olmalıdır.
- C) İnsanların farklılıklarına karşı saygılı olunmalıdır.
- D) İnsanlar fiziksel özelliklerine göre değerlendirilmelidir.

49. Bir gün adamın biri, Nasreddin Hoca'ya bir mektup getirmiş. Mektup Frengistan diyarından gelmiş ve Frenkçe yazılmış.

Hoca mektubu almış, evirmiş çevirmiş, bakmış. Sonra adama:

-Ben bunu okuyamam, demiş.

Adam bunu duyunca kaşlarını çatmış:

-Yahu bir de hoca olacaksın, benden utanmıyorsan başındaki kavuktan utan, demiş.

Hoca bunu duyunca, kavuğu başından çıkarmış, adamın başına geçirmiş:

-Marifet kavuktaysa, al sen oku, demiş.

Bu fıkrada Nasreddin Hoca'ya yapılan davranış aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Empati
- B) Sempatı
- C) Sorumluluk
- D) Ön yargı

50.

Ben Mehmet, Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü üçüncü sınıf öğrencisiyim. Toplum tarafından erkek hemşirelere "Hemşir" dense de bu konu hala tartışılmaktadır. Sınıfımızda erkek öğrencilerin sayısı az, öğrencilerin büyük çoğunluğu kız. Benim hemşirelik bölümü öğrencisi olduğumu öğrenen bazı kişiler hayretle karşılıyorlar. Onlara şaka yapıp yapmadığımı soruyorlar.

Bu örnek olayda aşağıdakilerden hangisine yönelik oluşan ön yargı ve kalıp yargıya değinilmiştir?

- A) Farklı inançlara
- B) Farklı cinsiyetlere
- C) Farklı etnik gruplara
- D) Farklı ekonomik gruplara

51. Sağlıklı düşüncenin önündeki engellerden birisi ön yargıdır. Doğup büyüdüğümüz sosyal çevre, geçmişte yaşadıklarımız, okuduğumuz veya duyduğumuz olaylar ön yargılarımızı etkiler.

Ön yargılarımızın etkisiyle sağduyumuzu zaman zaman kaybederiz ve yanlış kararlar verebiliriz.

Tutkularımız ve çıkarlarımız da ön yargılar oluşturur. Söylenilen bir yalan çıkarlarımıza uygunsa biz o yalana gerçek gibi inanırız. Farkına varmasak da işimize gelen yalanlara kolaylıkla inanırız. Bu nedenle her duyduğumuz haberi gerçek gibi kabul edip yaymaktan kaçınmalıyız.

Yukarıdaki metinde ön yargılarımızı etkileyen hangi faktörden bahsedilmemiştir?

- A) Geçmişte yaşadıklarımız
- B) Yaşadığımız sosyal çevre
- C) İzlediğimiz diziler ve filmler
- D) Tutkularımız ve çıkarlarımız

52. Aşağıdakilerden hangisi ön yargılı davranışları önlemeye yönelik durumlardan birisidir?

- A) Empati kurabilmek
- B) Bireysel davranmak
- C) Dış görünüme göre davranmak
- D) Kendi fikirlerimizi karşıımızdakine kabullendirmek

53. "Her milletin kendine özgü gelenekleri, kendine özgü âdetleri, kendine göre millî özellikleri vardır. Hiçbir millet, aynen diğer bir milletin taklitçisi olmamalıdır. Çünkü böyle bir millet, ne taklit ettiği milletin aynısı olabilir, ne kendi milliyeti içinde kalabilir. Bunun sonucu şüphesiz ki acıdır."

Atatürk'ün yukarıda verilen sözünden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Milli kimliğin korunması önemlidir.
- B) Milletler birbirinden etkilenmemelidir.
- C) Her milletin kendine özgü millî özellikleri vardır.
- D) Başka milletleri aynen taklit eden milletler yok olup gider.

54. Ön yargı, "Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargıdır."

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisi ön yargı içerir?

- A) Mustafa, matematik dersine geç kaldı.
- B) Baki, Türkçe dersinden kesin zayıf alır.
- C) Songül, ayın kitap kurdu seçildi.
- D) Zehra, bugün çok neşeli.

55. Köyün birinde yaşlı ve fakir bir adam yaşarmış. Adamın dillere destan çok güzel bir atı varmış. O ülkenin kralı atı almak istemiş. Yaşlı adam atı satmak istememiş. Bir gün adamın atı kaybolmuş. Köydeki komşuları,

- "Seni ihtiyar bunak, bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın" demişler.

Yaşlı adam,

- "Aceleyle karar vermeyin. Sadece at kayıp deyin, çünkü gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar." demiş.

Aradan 15 gün geçmeden at, bir gece ansızın dönmüş. Meğer çalınmamış, kendi kendine dağlara gitmiş. Dönerken de, bir çok vahşi atı peşine takıp getirmiş. Bunu gören köylüler toplanıp ihtiyardan özür dilemişler.

(Lao Tzu, kısaltılmıştır.)

Verilen metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Olayların neden ve sonuçlarını iyice anlayıp sonra karar vermeliyiz.
- B) Her zaman komşularımızın yönlendirmesiyle hareket etmeliyiz.
- C) Yaşlı kişilere karşı saygılı olmalıyız.
- D) Fakir kişilere yardım etmeliyiz.

56. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi dayanışmanın önemini anlatmaktadır?

- A) Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.
- B) Demir nemden, insan gamdan çürür.
- C) Dost başa, düşman ayağa bakar.
- D) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

57. Osmanlı Devlet’inde uzun yıllar boyunca insanlar dilleri, dinleri, ırkları ve kültürleri farklı olsa da birlikte huzur ve refah içerisinde yaşayabilmışlardır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinin toplumsal birlikteliği artırdığı söylenemez?

- A) Dini hoşgörü B) Adil yönetim
C) Toplumsal saygı D) Irk ve millet ayrımı

58. (.....) Sanatı suya resim yapma olarak da bilinen en eski Türk kağıt süsleme sanatlarından birisidir. (.....) Sanatı, yoğunlaştırılmış sıvı üzerine renklerin sınırsız değişimlerle birbirleriyle kucaklaşması, kaynaşması, dans etmesidir.

Verilen metinde anlatılan geleneksel el sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebru B) Tezhip
C) Çinicilik D) Dokumacılık

59. Aşağıdakilerden hangisi sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın faydalarından biri değildir?

- A) Toplumsal barışa katkı sağlar.
B) Kardeşlik ve dostluk duyguları gelişir.
C) Fakir ile zengin arasındaki gelir farkı artar.
D) İnsanlar arasında birlik ve beraberlik güçlenir.

60. Her türlü doğal afet ve olumsuz durumlarda korumasız ve ihtiyaç sahiplerine yardım sağlamak, toplumda yardımlaşmayı geliştirmek ve kan ihtiyacını karşılamak amacıyla hizmet veren sivil toplum kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tema Vakfı B) Kızılay
C) Mehmetçik Vakfı D) Yeşilay

61. Toplumlari, milletleri, kuruluşları etkileyen olayları yer ve zaman göstererek anlatan, bu olaylar arasındaki ilişkileri, olayların nedenlerini ve sonuçlarını, karşılıklı etkilenmeleri inceleyen bilim dalıdır.

Tanımı verilen kültür ögesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih B) Coğrafya
C) Felsefe D) Dil

62.

Yukarıdaki görseller kültür öğelerinin hangisiyle ilgilidir?

- A) Dil B) Halk oyunları
C) Mimari D) Mutfak kültürü

63. Atatürk Ortaokulu 6. sınıf öğrencileri, öğretmenleri ve okul idaresiyle iş birliği yaparak okulda kermes düzenlediler. Kermese katkı sağlamak için aileler adeta birbiriyle yarışıyordu. Kermesten elde edilen gelir şehit ve gazilerimizin yararına harcanacaktı.

Öğrencilerin kermesten elde ettikleri geliri şehit ve gazı yakınlarına ulaştırmak için öncelikle hangi sivil toplum kuruluşuyla iş birliği yapması uygun olur?

- A) Mehmetçik Vakfıyla
B) Tema Vakfıyla
C) Yeşilay ile
D) Kızılay ile

64.

Adım Ali Yılmaz, Almanya'nın Berlin kentinde ekmek fırını işletiyorum. On iki işçi çalıştırıyorum. İşçilerimin evlerinin günlük ekmek ihtiyaçlarını herhangi bir ücret almadan karşılıyorum. Ayrıca "askıda ekmek" uygulaması da yapıyoruz. İhtiyaç sahibi olanlar askıda ekmek uygulamamızdan faydalanaarak ekmek ihtiyaçlarını gideriyorlar. Alman işçilerim de var. Onlar "askıda ekmek" uygulaması ve çalışanlarımıza ücretsiz ekmek vermemizi hayretle karşılıyorlar ve "neden ücret almıyorsun?" diye soruyorlar.

Verilen metinde aşağıdaki değerlerimizden hangisi ön plana çıkarılmıştır?

- A) Konukseverlik B) Alçak gönüllülük C) Sorumluluk D) Yardımseverlik

65.

I	II
Salgın hastalıklarda hastalara yardım eder.	Toplumsal barışa katkı sağlar.
Yoksul ve muhtaçlar için aşevleri açar.	Şehit yakınlarına ve gazilere yardım eder.
Doğal afetlerde afetzedelere çadır, battaniye ve gıda yardımı yapar.	Şehit ve gazilerin çocuklarına bakım ve öğrenim desteği sağlar.

Verilen tabloya göre numaralandırılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I

II

- A) Darülaceze Başkanlığı TSK ve Mehmetçik Vakfı
 B) Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) TEMA Vakfı
 C) KIZILAY Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)
 D) KIZILAY TSK ve Mehmetçik Vakfı

66. Aşağıda bir apartman toplantısında yaşanan konuşmalara yer verilmiştir.

Yönetici

Arkadaşlar!
 Mahallemizde sık sık su kesintisi olduğu için apartmanımızda da su kesintisi var. Mahallemizde ki diğer binalarda da benzer durum varmış. Sizce bu sorunu nasıl çözmeliyiz?

Emre : Belediye'ye giderek ilgili birime dilekçe verelim başkanım.

Alp : Belediye'nin resmi internet sayfasında dilek ve şikayet formu var. O formu dolduralım.

Aylin : Belediye'de çalışan bir akrabam var. Onu arayayım, bizim için bir şeyler yapsın.

Esin : Belediye'nin su işleri biriminin müşteri hizmetleri telefonu var. Orayı arayalım.

Yukarıda anlatılan sorunla ilgili kimin söylediği çözüm önerisi hak ve sorumluluklarımız açısından uygun değildir?

- A) Emre B) Alp C) Aylin D) Esin

67. Aşağıda Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) başvuru ekranı verilmiştir.

CİMER CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM MERKEZİ

BAŞVURU YAP

BAŞVURU SORGULA

E-Devlet ile başvuru yapmak için tıklayınız. »

T.C. Kimlik Numarası

Adınız

Soyadınız

Annenizin evl. önceki soyadı (İlk ve Son Harf)

Cep telefonu numaranız

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) başvuru işlemi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yalnızca şikayet işlemlerinde kullanılır.
- B) T.C. Kimlik numarasının girilmesi gerekir.
- C) E-Devlet uygulamasıyla başvuru yapılabilir.
- D) Daha önce yapılan başvurular sorgulanabilir.

68. TBMM'nin kabul ettiği 4077 Sayılı Kanun'un kapıdan satışlarla ilgili bir maddesinde, "Tüketici, teslim aldığı tarihten itibaren 7 gün içinde malı kabul etmekte veya hiçbir gerekçe göstermeden ve hiçbir yükümlülük altına girmeden reddetmekte serbesttir." ibaresi yer almaktadır.

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnternette alışverişlerde dikkatli olmalıyız.
- B) Üreticiler kanunla güvence altına alınmıştır.
- C) Tüketici olarak bazı hak ve sorumluluklarımız vardır.
- D) Siyasi haklarımız devlet tarafından güvence altına alınmıştır.

69.

Bizim evimiz ile okulumuzun arasında sanayi bölgesine giden işlek bir yol var. Okula giderken o yolda karşıdan karşıya geçmemiz gerekiyordu. Trafik ışığı veya üst geçit yoktu. Okula gidip gelirken kaza olmasından çok korkuyorduk. Okul müdürümüz ve bazı veliler belediye ile görüşerek durumu yazılı olarak belediyeye beyan ettiler. Belediye yetkilileri okulumuza gelerek inceleme yaptılar ve kısa sürede sanayi yolu üzerine bir üst geçit yaptılar. Hatta üst geçidi kullanacak engelli vatandaşları düşünerek asansör bile koydular.

Buna göre okul müdürü ve velilerin sorunu çözmede aşağıdakilerden hangisini kullandıkları söylenebilir?

- A) Yerleşme ve seyahat hakkı
- B) Seçme ve seçilme hakkı
- C) Bilgi edinme hakkı
- D) Dilekçe hakkı

70. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezinin telefon numarasıdır?

- A) Alo 184
- B) Alo 150
- C) Alo 144
- D) Alo 112

71. Her türlü dış etkiden bağımsız olarak insanın kendi iradesine, kendi düşüncesine dayanarak karar vermesi durumuna özgürlük veya hürriyet denir.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi özgürlük olarak değerlendirilemez?

- A) Bir kişinin stadyuma giderek futbol maçı izlemesi
- B) Bir kişinin işinden dolayı şehirler arası seyahat etmesi
- C) Bir kişinin apartmanda çok yüksek sesli müzik dinlemesi
- D) Bir kişinin beğendiği bir şehirden ev alarak oraya yerleşmesi

72. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okul/kurumların bünyesinde faaliyet gösteren kantin, kafeterya, büfe, çay ocağı gibi gıda işletmelerinde satışa sunulacak hazır ambalajlı gıdalarda “Okul Gıdası” logosu yer alacak. Buralarda satılacak hazır ambalajlı gıdalar, Türk Gıda Kodeksi’ne de uygun olacak. Eğitim kurumlarında satışı uygun olmayan gıda ve içeceklerde “Okul Gıdası” logosu bulunamayacak. Bakanlıklar tarafından okullara dağıtımı yapılan okul sütü, okul üzümü ve benzeri bedelsiz ürünlerde de logo kullanılacak.

Buna göre “Okul Gıdası” logosu uygulaması öncelikle hangi hakkı güvence altına almaktadır?

- A) Barınma hakkı
- B) Sağlıklı beslenme hakkı
- C) Eğitim ve öğrenim hakkı
- D) Kişi dokunulmazlığı hakkı

73. Aşağıdakilerden hangisi hak arama veya sorun çözme yöntemine örnek gösterilemez?

- A) İlgili kurumlara yazılı olarak başvuru yapmak.
- B) Haksızlığa uğradığımızda yargı yoluna başvurmak.
- C) Sorunun daha hızlı çözülmesi için ilgilileri tehdit etmek.
- D) Sorunlarımızın çözümünde kanunlara uygun davranmak.

74. Sorumluluk, kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi demektir. Eğitim aldığımız okulda öğrenci olarak birtakım sorumluluklarımız vardır.

Aşağıdakilerden hangisi öğrenci olarak okul içindeki sorumluluklarımızdan birisi değildir?

- A) Yabancı kişilerin okula giriş çıkışını engellemek.
- B) Sınıflarımızı ve koridorları temiz tutmak.
- C) Derslere zamanında girip çıkmak.
- D) Dersleri dikkatli dinlemek.

75. Ve 76. Soruları aşağıdaki haber metnine göre cevaplayınız.

Z.U salı akşamı özel aracıyla arkadaş ziyaretine gitti. Arkadaşının evinin olduğu mahalle sakinleri Z.U’yu hırsız zannederek kaba davrandılar. Kamera kayıtları incelenince hırsız olmadığı anlaşılan Z.U, mahalleliden şikayetçi oldu.

(*Gazete haberinden derlenmiştir.*)

75. Mahalleli hırsız sandıkları kişiye kaba davranmadan sorunlarını nasıl çözmeliydi?

- A) O kişiyi tehdit ederek
- B) O kişiden özür dileyerek
- C) O kişinin kimliğini alarak
- D) O kişiyi polise ihbar ederek

76. Z.U’nun kendine kaba davrananlardan şikayetçi olması sorunların çözümü ile ilgili aşağıdaki kavramlardan hangisinin kullanımına bir örnektir?

- A) Hak
- B) Öfke
- C) Özgürlük
- D) Sorumluluk

77. Haklarımızın haksız bir şekilde kısıtlandığı ve ihlal edildiği durumlarda aşağıdakilerden hangisini yaparsak sorunu demokratik olarak çözmüş oluruz?

- A) Şiddete başvurma
- B) Sorunu görmezden gelme
- C) Aynı şekilde karşılık verme
- D) İlgili yerlere dilekçe ile başvuru yapma

78. Oktay elektronik mağazasından aldığı tabletin bozuk olduğunu fark etti. Alışveriş yaptığı mağazaya giderek ürünün faturası ile birlikte yazılı bir belgeyle sorununun çözülmesi için başvuruda bulundu.

Yukarıda anlatılan duruma göre Oktay hangi vatandaşlık hakkını kullanmıştır?

- A) Eğitim hakkı
- B) Dilekçe hakkı
- C) Sağlık hakkı
- D) Bilgi edinme hakkı

79.

Osmanlı devleti zamanında kedi köpek gibi hayvanların yiyeceklerine “Manca” denirdi. Bu yiyecekleri satanlara ise “Mancacı” denirdi. Dileyen kişiler satın aldığı yiyecekleri hayvanlara verir, dileyen kişiler ise parasını verir, mancacı sokak hayvanlarını düzenli olarak beslerdi. Bu şekilde sokak hayvanlarının beslenmesine “mancacılık” denirdi.

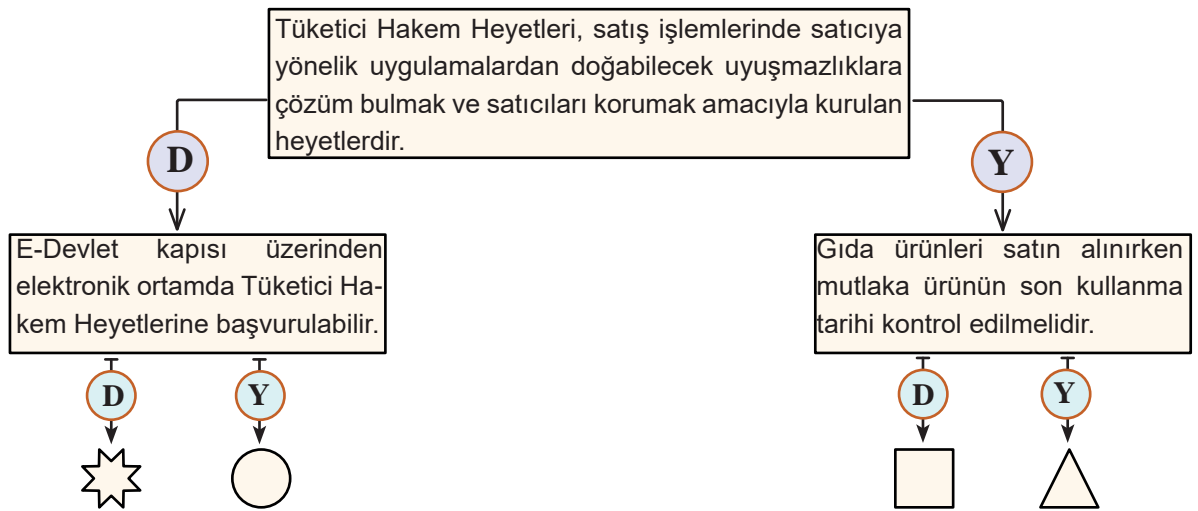
17. Yüzyılda Osmanlı Devlet’ini gezen batılı bir seyyah “Türklerin hayırları hayvanlar için de geçerlidir. Kedi, köpek, at gibi eti için beslenmeyen hayvanları öldürmek suçtur.” diye yazmıştır.

Kayseri’de yaşayan emekli üç arkadaş, yaban hayvanları için gönüllü olarak su kanalları açıp olukları tamir ediyor. Doğal su kaynaklarından beslenen çeşmeleri onarıyor. Arazideki eski çeşmelerin kuruduğunu, su kanallarının tahrip olduğunu ve hayvanların su ihtiyacını karşılamakta zorlandığını fark eden üç arkadaş, doğadaki hayvanlara su temin edebilmek için gönüllü çalışmaya başladı. Doğal su kaynaklarından beslenen ve zamanla tahrip olan oniki çeşmeyi kısa sürede tamir eden üç arkadaş, ilerleyen yaşlarına aldırmadan yaban hayvanları için gayretlerini sürdürüyor. (Genel ağ haberi, sadeleştirilmiştir.)

Verilen iki durum değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkler, hayvanseverliği Avrupalılardan öğrenmiştir.
- B) Günümüzde de geçmişte de Türkler hayvansever bir toplumdur.
- C) Türk Kültüründe sokak hayvanlarını korumak ve beslemek önemlidir.
- D) Türk Kültüründe yaban hayvanlarının su ihtiyacı için çeşmeler yapılmıştır.

80.

Yukarıdaki diyagramda verilen bilgilerin doğru veya yanlış olduğuna karar vererek ilerlediğimizde hangi sembole ulaşırız?

- A) ☆
- B) ○
- C) □
- D) △

CEVAPLAR

KELİMELER

SORUMLULUK
DAYANIŞMA
GÖRENEK
GELENEK
BAYRAM
DEVLET
MİMARİ
KÜLTÜR
KİMLİK
TÜRKÜ
TARİH
MİLLİ
CİRİT
EBRU
AİLE
HAK
DİL
DİN
ROL

S	M	i	M	A	R	i	G	M	T	D
K	O	M	L	H	Ü	R	E	A	K	A
K	E	R	i	O	A	i	L	R	Y	Y
H	i	N	U	L	R	K	E	Y	R	A
i	D	M	E	M	L	E	N	A	Ü	N
R	C	i	L	R	L	i	E	B	T	i
A	U	M	N	i	Ö	U	K	H	L	S
T	A	i	L	E	K	G	L	U	Ü	M
U	T	E	L	V	E	D	R	U	K	A
T	Ü	R	K	Ü	R	B	i	Y	K	E
T	D	i	L	i	E	T	i	R	i	C

ŞİFRE

T	Ü	R	K	İ	Y	E	C	U	M	H	U	R	İ	Y	E	T	İ

2.

SAYGI
BAYRAM
KIZILAY

GELENEK
FARKLILIK
AYRIMCILIK

ŞİFRE →

B	A	Y	R	A	K
1	2	3	4	5	6

3.

DOĞRU ÇIKIŞ : 6. ÇIKIŞ

3*1=3 PUAN

1. Çıkış	D	D	D	1 PUAN
2. Çıkış	D	D	Y	2 PUAN
3. Çıkış	D	Y	D	1 PUAN
4. Çıkış	D	Y	Y	0 PUAN
5. Çıkış	Y	D	D	2 PUAN
6. Çıkış	Y	D	Y	3 PUAN
7. Çıkış	Y	Y	D	2 PUAN
8. Çıkış	Y	Y	Y	1 PUAN

4.

Ön Yargı

Ayrımcılık

Bayramlar

Değerlerimiz

Sorumluluklarımız

Rol

5.

1.	D	3.	Y	5.	D	7.	D	9.	D	11.	Y
2.	Y	4.	D	6.	Y	8.	Y	10.	D		

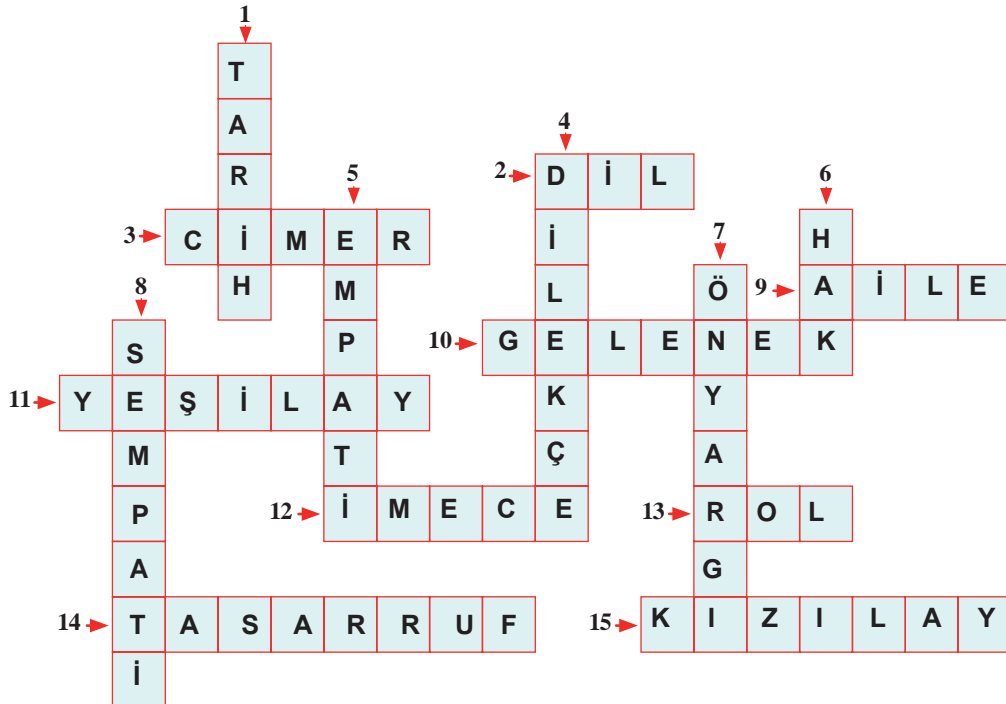
6.

DOĞRU ÇIKIŞ 2. ÇIKIŞ 3*1=3 PUAN											
1. Çıkış	D	D	D	2 PUAN		5. Çıkış	Y	D	D	2 PUAN	
2. Çıkış	D	D	Y	3 PUAN		6. Çıkış	Y	D	Y	1 PUAN	
3. Çıkış	D	Y	D	2 PUAN		7. Çıkış	Y	Y	D	0 PUAN	
4. Çıkış	D	Y	Y	1 PUAN		8. Çıkış	Y	Y	Y	1 PUAN	

7.

DAVRANIŞLAR		Çocukken (0-17 yaş)	Yetişkinken (18-64 yaş)	Yaşlıyken (65 yaş üstü)	Her zaman
1	Okuma yazmayı öğrenmek	✓			
2	Askere gitmek		✓		
3	Yere düşen birini kaldırmak				✓
4	Seçimlerde oy kullanmak		✓	✓	
5	Hasta ziyaretine gitmek				✓
6	Öğrencilere ders anlatmak		✓		
7	Sokak hayvanlarını beslemek				✓
8	Araç kullanmak		✓	✓	
9	Çizgi film seyretmek	✓			
10	Ağaçlandırma çalışmalarına katılmak, ağaç dikmek.				✓

8.

9.

	ÖN YARGININ NEDENİ	ÖN YARGI NASIL DÜZELTİLİR?
Herkes bilgisayar oyunu oynuyor, ben de oynayabilirim.	Genelleme Yapma	Araştırma yapma
Komedi filmleri dışındaki filmleri seyretmek çok sıkıcıdır.	Genelleme Yapma	Farklılıklara Saygı
Serkan'ı maça çağırmayalım o iyi oynayamıyor.	Ayrımcılık	Ayrımcılık Yapmama
Fatma ile gezmek istemiyorum çünkü kıyafetleri çok eski.	Fiziki Görünüş,	Empati- Hoşgörü
Sınıfımıza yeni gelen arkadaşımız bilgisayar oyunlarını çok fazla oynamıştır çünkü gözlük kullanıyor	Fiziki Görünüş, Alışkanlık	Ayrımcılık Yapmama
Göreceksiniz, okul futbol takımımız bu sene de okullar arası futbol turnuvasında final oynayacak.	Alışkanlık, Genelleme Yapma	Ayrımcılık Yapmama
Çöllerde hiç bir canlı yaşayamaz.	Yetersiz Bilgi	Araştırma yapma
Sosyal Bilgiler dersi kolay bir derstir.	Genelleme Yapma	Araştırma yapma

10.

Hangisinin kökeni Türk mutfak kültürü <u>değildir</u> ?	Pizza
Hangisi zamana bağlı olarak değişen rollerimizden birisi <u>değildir</u> ?	Evlat
Hangisi evdeki rollerimizden birisidir?	Evlat
Hangisi Türk tarihinde önemli bir yeri olan eserdir?	Orhun Abideleri
Ülkemize karşı sorumluluğumuz hangisidir?	Vergi vermek
Hangisi anayasal haklarımızdan birisidir?	Bir işte çalışmak
Alo Sosyal Yardım hattının numarası hangisidir?	Alo144
Hangisi ön yargının nedenlerinden biri <u>değildir</u> ?	Empati

11.

D
E
H
A
C
I
i
G
B
F

12.

DİN

TARİH

MİMARİ

GELENEK ve
GÖRENEK

13.

Sıra No	İfadeler	Din	Dil	Tarih	Mimari	Gelenekler Görenekler
1	26 Ağustos 1922 tarihinde başlayan Büyük Taarruz ile vatan toprağı düşman işgalinden kurtarılmıştır.			X		
2	Fitre, zekat ve sadaka, milli birlik ve beraberliğimizi güçlendirir.	X				
3	Tarihimizde konutlar inşa edilirken kuşlar da düşünölmüştür. Evlerin duvarlarına kuş evleri yapılmıştır.				X	
4	Költürümüzde misafirlerin ayrı bir yeri vardır. Misafiri en iyi şekilde ağırlamak gerekir.					X
5	1492 yılında İspanya’da yaşanan olaylardan sonra Osmanlı donanması İspanya’da yaşayan Müslümanları ve Yahudileri kurtararak güvenli bölgeye taşımıştır.			X		
6	Sivas- Divriğı Ulu Cami, UNESCO tarafından “Dünya Költür Mirası” listesine alınmıştır. Taş işçiliğinin en nadide ve en ince örneklerini yansıtan harikulade bir eserdir.				X	
7	Tarihi kentlerimizde cami, çeşme, hamam ve medrese gibi mimari eserlerin bir arada ve şehrin merkezinde olması.				X	
8	Bir yakını vefat eden kişiye taziye ziyareti yapılması. Vefat eden kişi için dua edilmesi.	X				X
9	Halide Edip Adivar’ın kaleme aldığı “Ateşten Gömlek” edebiyatımızdaki Kurtuluş Savaşı üzerine yazılmış bir romandır.		X			
10	Düğünlerde evlenen çiftlere altın, gümüş gibi ziynet eşyası takı olarak hediye edilir.					X

14.Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezinin(CİMER) kurulması ve vatandaşlara dilekçe hakkı verilmesinin temel amacı nedir? Açıklayınız.

CEVAP: Vatandaşların kendileri ve kamuyla ilgili, talep, şikayet, ihbar, görüş ve önerileri ile bilgi edinme haklarına ilişkin idari makamlara yapacakları müracaatlara cevapların hızlı ve etkin bir şekilde verilmesi amaçlanmaktadır.

15. Kızılay, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Darülaceze, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Mehmetçik Vakfı gibi sivil toplum kuruluşlarının genel amaçları nelerdir?

CEVAP: Sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı geliştirerek Milli birlik ve beraberliğin oluşmasını sağlamak.

İhtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarının giderilmesine yardımcı olmak.

Doğal afet, savaş, salgın hastalıklar gibi zor dönemlerde insanlara yardım ederek devlet kurumlarına destek olmak.

16. İnsanların,
Yüzlerinin ve gözlerinin rengi
Başka başka da olsa,
Gözyaşlarının rengi hep aynıdır.

Yukarıda Prof. Dr. Üstün Dökmen’in “Tanışma” isimli şiirinden bir bölüm verilmiştir. Verilen bölümü “ayrımcılık ve ön yargı” bağlamında değerlendiriniz.

CEVAP: İnsanlar farklı kavimlerden, farklı şehirlerden olabilirler ancak yaşanan acılar ortaktır. Bu nedenle insanlara dış görünüşüne göre veya ten rengine göre davranmak yanlışır. İnsanlara karşı ön yargı ile yaklaşılmamalı ve farklılığın bir zenginlik olduğu unutulmamalıdır.

17. Aşağıdaki verilen kelime ve kavramları cümlelerdeki boşluklara uygun ekler kullanarak doldurunuz.

1. **Darülaceze** 1895 yılında Sultan II. Abdülhamit Han tarafından kurulmuş olan din, dil, ırk, cinsiyet farketmeksizin bütün muhtaç insanlara hizmet veren bir hayır kurumudur.
2. Toplumun kurum ve kuruluşlarıyla ortak değerlerde birleşmesi ve birlikte hareket etmesine **Toplumsal Dayanışma** denir.
3. Sahip olduğumuz meslek grubunun gerektirdiği davranışlara **Mesleki Rol** denir. Sahip olduğumuz mesleğe ve hukuk kurallarına uygun davranılması gerekir.
4. Geleneksel Türk kent kültürünün günümüzde en güzel örneklerinden birisi Karabük ili **Safranbolu** ilçesinde görülmektedir. Bu ilçemizde 2000 kadar geleneksel Türk evi bulunmaktadır.
5. Halkın veya bir grubun başka grup hakkındaki duygusallaşmış, tecrübeyle çok az değişmiş olan inançlarına **Kalıp Yargı** denir. Genelde cinsiyet, etnik grup veya dini gruplara karşı bu tür davranışlar görülür.
6. Nesilden nesile aktarılan ve bir toplumu diğer toplumlardan ayıran hayat tarzına **Milli kültür** denir.
7. Duygu ve düşüncelerimiz **Dil** sayesinde başka kişilere aktarılır. Milli birlik ve beraberliğin sağlanmasındaki en önemli kültür ögesidir.
8. **Ön Yargı** bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı, peşin yargı olarak tanımlanabilir.
9. Evlilik ve kan bağına dayanan genelde anne, baba ve çocuklardan oluşan içinde bulunduğumuz ilk grup ve aynı zamanda ilk sosyal kuruma **Aile** denir.
10. Bir şeyi eskiden beri görüldüğü gibi yapma alışkanlığına **Görenek** veya âdet denir. Âdetlerin kültürümüzde önemli bir yeri vardır.

18. Aşağıdaki bilgiler doğru ise yay ayraç içine “D” , yanlış ise “Y” yazınız.

S.No	D/Y	S.No	D/Y
1.	D	11.	D
2.	Y	12.	Y
3.	D	13.	D
4.	Y	14.	Y
5.	D	15.	D
6.	D	16.	D
7.	D	17.	Y
8.	Y	18.	Y
9.	Y	19.	D
10.	D	20.	Y

19. Eğitim ve sağlık alanında çalışma yapan sivil toplum kuruluşları hangileridir?

Eğitim alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları

1, 2 ve 11.

Sağlık alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları

4, 6, 7, 9 ve 10.

20. Yeni bir sivil toplum kuruluşu hayal ediniz. İsmi ve çalışma alanlarını aşağıya yazınız. Hayal ettiğiniz sivil toplum kuruluşuyla ilgili yeni bir logo tasarlayarak 12 numaralı kutucuğa yerleştiriniz.

STK Adı : Öğrencinin belirleyeceği bir isim.

STK Çalışma Alanı: Sivil Toplum kuruluşları toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilmek için eğitim, sağlık, çevre, hukuk, arama kurtarma, ilk yardım, yardımlaşma ve dayanışma alanlarında çalışma yapar. Bu alanlardan birisi seçilebilir.

21. Sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini toplumsal birlik ve dayanışma açısından değerlendiriniz.

Sivil toplum kuruluşları, resmi kurumlar dışında ve bunlardan bağımsız olarak çalışan, üyelerini ve çalışanlarını gönüllülük usulüyle alan, kâr amacı gütmeyen kuruluşlardır. Bu kuruluşlar eğitim, sağlık, çevre, arama kurtarma, ilk yardım, yardımlaşma ve dayanışma alanlarında çalışma yaparak toplumsal birlik ve dayanışmanın gelişmesine ve kalıcı olmasına katkı sağlayan sivil kurumlardır.

S.NO	CVB	S.NO	CVB	S.NO	CVB	S.NO	CVB	S.NO	CVB	S.NO	CVB
22	A	32	C	42	B	52	A	62	B	72	B
23	D	33	D	43	D	53	B	63	A	73	C
24	C	34	C	44	C	54	B	64	D	74	A
25	B	35	B	45	A	55	A	65	D	75	D
26	D	36	A	46	D	56	D	66	C	76	A
27	B	37	C	47	B	57	D	67	A	77	D
28	C	38	B	48	C	58	A	68	C	78	B
29	B	39	A	49	D	59	C	69	D	79	A
30	A	40	C	50	B	60	B	70	B	80	C
31	D	41	D	51	C	61	A	71	C		

527

meb.gov.tr